PA
Nº
1227
1
BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA
Sala: A
Estante: 4
Número: 39

Tractatus Syllogi

[illegible] Alexandri Fernandi de Enxinas permulta
satu dignissima complectentes ac tertio recognit
cum modo assignādi eorum defectus qui in omniū
propositionum genere poterunt contingere: Adie
ctis quibusdam regulis quibus promptū erit con
sequentijs aliquo errore inspecto vitare.

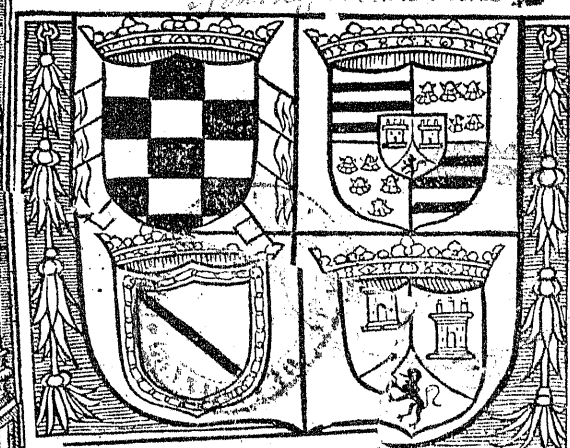

Ast alias par[illegible]
Hecla palladius [illegible]
Abdita natura c[illegible]
Nec minus ꝛ veste v[illegible]
Cura pudicitie m[illegible]
Semp ꝛ in studijs an[illegible]
Spōte subis mēſſ ꝛ

A ij

PA
Nº
17.7
BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA
Sala: A
Estante: 4
Numero: 392
341

Tractatus Sillogismorum Magistri Ferdinãdi de Enzinas permulta satis dignissima complectentes ac tertio recogniti cum modo assignãdi eorum defectus qui in omniũ propositionum genere poterunt contingere: Adiectis quibusdam regulis quibus promptũ erit consequentijs aliquo errore infectis instare.

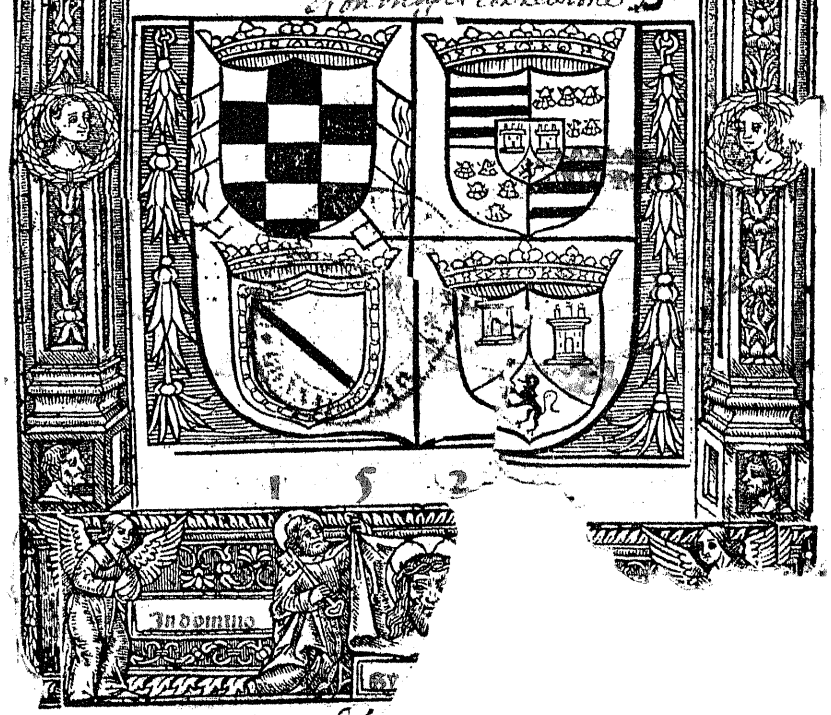

3 ffes

¶ Clarissimo atq; admodum Reuerendo patri Fratri Joanni a Toleto nō minus proauorum splendore q̄ morum integritate doctrinaq; celebratissimo Ferdinandus de Enzinas. S.

Cum duplex sit nobilitas vna ex proauorū splendore deriuata: altera que propriis virtutibus decoreq; paritur. Illa lux quedam que posterorum egregia gesta illustrat: male vero acta vulgat atq; infamat. Hec semper constanti bonorum iudicio claros ingenuosq; reddit. Illa quidē aliena: hec propria peculiarisq; appellanda: vt lepidissimus poeta in ponto insinuat inquiens.

Si modo non census non clarum nomen auorum
Sed probitas magnos ingeniumq; facit.

¶ Utramq; tamē tu nobilissime Joannes mirifice cōplexus es. Quis em nescit quanta sint maiorum tuorum decora: Quot celebras tituli: q̄ clara: ac splendida gesta: Quot peperit stirps alta duces: tua quot vexit triumphis Splendicat: et quantos dudum clarissima reges. Protulit atq; tibi propinquo stēmate vinxit.

Hec tamen ornamenta aliena nō tua deputans: veram nobilitatem arbitratus vnicam virtutem (iuxta satirici poete testimoniū) eamq; precipuam que reipublice maximo esset emolumento. Nemo enim quemuis [illegible] aut temperatum hominem statim nobilem existimabit. Sed [illegible]rem aut singulari doctrina preditū nobilitatis beneficio respublica cuius commodis studet mirifice donat. Summo opere a teneris studuisti post tot tr[illegible] clarissime domus ornamenta post tot duces: bello peritissimos: post tot populi [illegible]mantissimos principes: literarum quoq; calculum addere. Togatam coronam assi[illegible]na librorum reuolutione partam reputās ciuicis muralibus: obsidionalibus: atq; [illegible]analibus que non sine sanguine strepituq; mauortio nanciscuntur anteire. Cum [illegible]q; cognosceres sapientiam malinolorum animā inhabitare non posse: iuxta sapien[illegible]s eulogium cuius rationem licias pythagoreus ad hyparchum perpulchre mea quidem sententia explicuit his verbis. Ut enim si quis in prelatum puteū ceno ple[illegible]am aquam puram atq; nitentem effuderit nihil aliud q̄ cenum perturba[illegible]n amittit. Id ēs accidit qui non recte initiati sunt: crebri em atq; den[illegible]equentes pectus et precordia eorum occupant: omnemq; animi cul[illegible]nitudinē: omnem rationē obumbrant atq; impediunt. et cōplura [illegible]tiā. Hec igitur tecū animo sepe reuoluens [illegible]perpurgare voluisti: spretisq; seculi pom[illegible]tijs: totū te religioni: atq; literis emanci[illegible]ntiā magnam orbis partē peragrarunt. [illegible]atus est omnibus contemptui esse. De[illegible]etur sibi stulte quidē oculos eruit. Tu [illegible]bonarū literarū emporū inuitis pro[illegible]quis: et necessarijs adnolasti oibus

prius diuitijs renuntiastis immo relpsum alieno arbitrio cōmittens oculos primū cupiditatis atq; incōtinētie eruisti: atq; religioni et literis vnice deuouisti. O mirū in sapientiā amorē renuntiare oibus atq; sibi vt limpidius de fonte sapiētie bibere? quis literarū cupidus te agnoscat qui tibi vel gratissimus esse non optet? qui non inter tuos ascribi dedititios nō cupidissime efflagiter? qui presertim iam alijs tibi nominibus deuinctus sit? Quapropter quū iamdudū cupierim aliquo te munusculo donare: iuxta persarū institutū (cum in aula illustrissimi parētis pijssimus atq; tibi officiosissimus pater meus fraterq; natu minor carissim⁹ coaluerint: meritoq; tue domus vernaculi deputemur) nec mea exignitas aut tui animi celsitudo aliud q̄ literarij expostularent: decreui hanc primā feturā sillogismorū quā discipulorū precibus exoratus sub incude emisi tuo illustrissimo nomini consecrare. Suscipe igitur [illegible]ro parer nobilissime carthaceū hoc munusculū qō tibi tuus dedissimus Ferdinādus dicat: (parū quidē si pro tuis meritis atq; dignitate pendat. Sed quo iusius a me tibi dari nequit) hilari atq; serena fronte: quod nonnunq; si per ocium licuerit (que tua est diligentia) curiosus volueris benignius foue: atq; pro tui ingenij acumine diligēter examina. Limidos hinc quoq; obtrectatores tua auctoritate et morum grauitate atq; tui nominis splendore summone tuū demum deditissimum inter tuos familiares ascribe. Uale. Ex bellouaca palestra literaria nono kalendas octobris anno sexquimillesimo supra decimum octauum.

¶ Eiusdem ad eundem Eulogium.

Inclita maiorū decorat si fama nepotes.
Et fluit a primis nobile nomē auis.
Si dec⁹ est veterū gestare insignia regū
Proximū et a sūma ducere stirpe gen⁹
Rara auis ē cui tu sis nobilitate, scōs:
Nāq; tibi reges exhibet ortus auos.
Quid referā tritanos stirpisq; exordia pme
Nā petit ē venā suauis homere tuā
Panca eñ tenui pāgēs nūc carmina ⁊stu
Mox tua maiorū facta sonabo tuba
Sat famosa tui frederici ē gloria patris
Quē colit o ⁊tum fertilis alua ducē.
Bellica ē victo toties ex hoste trophea
In sua tecta tulit: perpetuūq; decus
Cui⁹ adhuc ⁊nis plureis exegerat ānos
Hectora cōcutiat cana senecta metu.
Pria tui gnis dulce est meminisse nitorē
Fax ab hyla Stephano cepit: hfe snū
Quē genuit cyprus regali stirpe nepotē
Induperatoris dines achata tui.
Fortitā ⁊ hoim mores dū gliscit: et vires
Nocere multorū posthabita patria
Uenit in hispanos fines: vrbēq; toletū
Indigno oppressam sernitio eripuit.
Nec fuerat satis hoc et vectigalia fecit
Irrita libertas ne data manca foret.
Inditū et hic illi grata cognomē ab vrbe
Uēture magnus posteritatis honos
At tritanis seros ⁊tute sequace nepotes
Esse pares laudis extimulauit amor.
Tātaq; sāguinei iā parta est gloria belli
Quāta vlli generi maior adesse neq̄t.
Martia tu cedis relīs certamina belli
Laudē alijs. placuit docta mierua tibi
Mo[illegible] vel cipridis vtil igr[illegible]
Ast alias pari[illegible] bellica palas ob[illegible]
[illegible]ssecla palladino [illegible]ractas mis[illegible]
Abdita natura c[illegible]
Nec minus et veste v[illegible]
Cura pudicitie [illegible]
Semp et in studijs an[illegible]
Spōte subis mēti[illegible]

Del Collegio della Compa. de Jesus de

Uel-fera cũ stigio tract⁹ eacodemõe bella
Aut ipa ad supos eorda lenãdo ꝓlos:
Spne nã placuit mũdiq; relinq̃re põpã.
Tpa ꝛ immenso tota vacare deo.
Dlicq; fugis põpas studios⁹ palladis atq;
Uirtutũ: insequik̃ gloria spꝛeta fugã.
Nam generi accedit insignia ꝑter anita
Doctrine ꝛ sancte religionis honos.
Quã bene q; ꝓpꝛio malis splẽdoꝛe nitere
Ducere q̃ laudi facta aliena tue.
Sidage sic tristis citra fastidia vite
Ad superos felix ibis ouansq; vale.

¶Mosis Braillon philomusi ad sacratissimum fidei antistitem et christiane pietatis propugnaculum ingens Tristandum Salazar senonum archipꝛesulem.

Per sepes baratri putridulas nigri
Humanum genus aspergier ignibus.
Abꝛuptis hominũ quis dolet. euge dic.
Tristandus pietatis decus ac honos.
An sal pierũ fontis alat suum.
Guttur⁹ prolnit hoc: nãq; Salazar ek.
Sacratiq; salis tutoꝛ amandus et
Resplendẽs iubar ꝛ laus fidei granis.
Quem faxint superi dexteritas regat.
Huic faustãq; animã inppiter exhibe.

¶Petri Brigardi philophebihẽ decassillabon Liber loquitur.

Heus me quid tetrico vides ocello
Lectoꝛ? delitui nefas? latebras
ꝛnani ne din? nimis ꝛatum
turo negradum? erenioꝛe
e lege: clau/ itur papyro
Crysippeus habet quod hac aceruus
Thebane doceo rudes sophisma
Sphingos solucre: Dedaliq; tectum
Nixos staminibus meis adire:
Nexus Gordiaci ingiq; (mirum)
Enodare: viam Zenonis alme
Qua queruntur opes/ petuntur agri
Pando qua logices. aquis cremata
Irroꝛo placidis labella: fedo
Uegrandemq; sitim: rosas vireſcit
Hoꝛtus collige. vie logi meandros/
Gꝛiphos/ ꝛ sortitas/ graues elenchos/
Spiras/ ennicleate? me petiti
Lectoꝛ compos eris tui legas. non
Morsus Zoilcos/ canum hoatus/
Ronchos/ Rhinoceronta/ nõ cachinnos
Linoꝛis/ timeo: me habeto. froute
Imperterritus exeo benigna.

¶Mosis Braillon philomusi ad acutissimum medices indagatoꝛem Ludouicum Braillon Asclepiadeus Uersus.

Quicquid põticus et Cous habet senex
Rodatur tineis phasidos i decus
Tu Medes sile: quare ego? nil capis:
¶Ergo quis? Lodoicus? est:
Non credo: temera es: transilit omniũ
Doctrinã: quid ais? vera loquoꝛ: cane?
An Tymbꝛeus ei cedat? ita an deus
¶Terre vel medice? huius est:
Quis donauit eum ista deitate? non
Fastus/ ludus/ amoꝛ/ segne nec ocium
Uinacis studij ergo labor: hoc refers
¶Uerum: seduliter vacat.

¶Incipit Prima pars tractatus syllogismoꝝ magistri Fernandi de Enzinas.

Galenus: medicoꝝ pnceps in ipo pene primoꝛdio libꝛi de vtilitate particularũ hoiem inquit natura cõditũ eẽ nulla q̃dẽ arte insignitũ nullis armamentis q̃b⁹ vel se ab aduersarijs tueri vt imperẽtib⁹ obsistere posset quũ Reliqua aiantia cornibus/ nostro/ dentib⁹ vnguibusq; hostẽ profligẽt: hisce etiã pilove armata cute ab offendẽtib⁹ tegant. solũ homini ingeniũ ad pacẽ bellicq; nullis expollitũ artibus aptũ indidit. quas omneis homo vnus indipisci nequit. esset em̃ is ab solutissime. quiddã vndiq; perfectũ nulloq; extrinseco adminiculo egens. q̃ nimirum natura certis terminis cõclusa (vt sapientie. xj. dicitur: omnia dñe fecisti in pondere ꝛ mensura) effici potest. alioqui cum diuis de primis sub sellijs contenderet. necessum igit̃ fuit vt hominũ aliqui alijs egerent quum nullus ola natura necessaria munia obire posset sic cerdo agricola/ architect⁹ vtroq; / princeps oibus indiget. quapꝛopter pꝛeclare plato homines inquit non solũ sibꝫ ipsis natos sed oꝛtus sui partẽ patriã. partẽ parentes: amicosq; sibi vendicare. Recte etiã aristoteles primo politicoꝝ hoiem ait ciuile animal esse necesse em̃ est vnum ciuitate varia opifices munia exerceant que ad vite humane tutelam. naturaq; cõstituit. Recteq; ob id apostolus pꝛecipit vt alter alterius onera portemus. Culpandi igitur nõ minime sunt qui ocio in dulgẽtes vano. quodã timoꝛe abiecti potiusq; exercitꝫ vitam omnem ociosam deliciosameq; degunt nulloq; sunt suis coeuis adminiculo qui putant se nature satisfacere si vitã tenebꝛicoso silẽtio trãsigant: alij vt canes holitoꝝ si quid prodesse alijs possunt: inuidia marcidi: id totum recondũt: nefasq; ducunt (vt aiunt) que tãto labore sunt parta facili quodã atq; ꝓnio calle obtineant q̃ certe q̃ impium sit nemo non intelligit. Ego autẽ cũid Jacobi: animo reuoluo militia est vita hois super terrã hominẽq; ad laborem natũ esse dispicio nõ possum vel plurimescentes nũc alias nõ sub tollere atq; in tam negocioso mũdo vel dolij diogenis nõ volutare atq; cũ pauperula anni drachma in gazophilatiũ nostre tempestatis afferre. Atq; mihi sepius cogitanti quidnam ex litterarum philosophie studijs quibus nunc incũbo pꝛesertim. Rationalis philosophie importarẽ cõmodi venit in manus aristotelis pꝛioꝝ analetion⁹ liber qui omniũ consensu interſari stotelis spineta spinosissimus: inter oẽs tñ vtilissimus est vtpote quo dignosci cõsequutiones valide: inualideq; condiscãtur: quibus oẽs omniũ doctrinarũ libꝛi scatent. quinetiã et olim loquentiũ mos quo ꝓfitas docet aut erroꝛ explodit: quo sine differendi acrimonia omis peribit. Hec cum specillijs viderẽ que quidẽ vel natura vel pꝛeceptoꝝ operꝫ vel assidua lectione. mihi fabꝛicatus sum: tot vepꝛib⁹ obsita? volui etiã ipe manũ adhibere q̃nis inualidam atq; pro virili senticosas asperasq; vias complanare non ignarus quantã inuidiã eoꝝ mihi ꝓflauerim qui vel aliquid opere in hoc negocio impenderunt vel humanioꝛibus literis initiati vepꝛes/ sentes/ anfractusq; sophismatum spernunt/ qui tamen mihi succẽdere haud debẽt ij q̃ omnẽ operã studiũq; in hisce scriptis impenderim vt certis finitisq; perceptionibus vniuersam philosophiam oꝝ filiã cõplecterer: vt ad alias politioꝛes literas tempus etiã vacaret q̃ si non sim assequutus.
Et si deficiant vires audacia certe.
Laus erit in magnis ꝛ voluisse satis.
¶Ut scit equidem propertius scripsit. illi quidem et si viri doctissimi cum sciant temporis successu multa ingenio humano (q̃ ipsi suis terminis precludere nec volunt nec poterunt) inueniri posse que an Aristotelem teste Aristo. primo ethicoꝝ tempus omniũ rerum inuentoꝛ sit atq; adiutoꝛ bonus: vnde artiũ facta sunt incrementa. Ad hec non ignoro q̃ mihi inuidiosa erit ad[illegible]centie etas ac vix nunc ex nido pre[illegible]ptoꝝ volatus. Sed ij in memoriam [illegible]ducant danielis pueri iudicium aut [illegible]em nequid arrogantius dixerim pꝛeceptoꝛib⁹ meis modo gratias habeam vagantoꝛ si quid ex

nostris scriptis ꝓfecerint si quid cōmodi reportarint sin minus premature editioni que scolasticorum meorum precibus ⁊ amicorum impulsu vulgata est indulgētius parcant meliora forsan cum nostrū ingenium maturuerit habituri nunc ad rem deueniamus.

¶ Opus presens in duas partes discindere placet ⁊ in prima parte dicemus de sillogismis compositis propositionibus non exponibilibus ⁊ in secūda parte de sillogismis compositis ex propositionibus exponibilibus.

¶ Ad primam partem deueniendo eam in quinq; tractatus partiar. In primo declarabim⁹ terminos obscuros huius materie. In secundo vero regulas et cōditiones ⁊ modū instandi. Et in tertio aperiemus modum subsumendi sub quocunq; termino. In quarto ꝛo de vno quoq; modo ⁊ vnaquaq; figura. Inquisito vero de sillogismo expositorio ⁊ declarabo aliqua super textu librorum priorum Aristotelis.

¶ Primum igitur tractatū exordiendo: ponimus talem diffinitionē sillogismi que Petri Hispani et Aristotelis est sillogismus est oratio in qua quibusdam positis ⁊ concessis necesse est aliud accidere per ea que posita sunt et cōcessa quā sic explanam⁹ sillogismus est oratio hypotetica in qua quibusdam positis. i. premissis necesse est aliud accidere scz cōclusionem sequi in consequentia necessaria: per ea que posita sunt ⁊ cōcessa. i. virtute formalis dispositionis premissarum. Ex cuius diffinitionis declaratione talē elicio sillogismi diffinitionem. Sillogismus est consequētia bona ⁊ formalis in qua virtute medij vniti cum extremitatibus sequitur vnio earūdem inter se. Ex hac diffinitione infero tres conclusiones fundamentales quas in hac materia deducimus.

¶ Prima conclusio nulla regula Aristotelis generalis patitur instāriam.

¶ Secunda conclusio omnis consequentia formaliter bene non tenet gratia alicuius regule logicalis tenebit sillogistice. Volo dicere ꝙ bene sequitur: a cōsequentia tenet gratia acceptionis terminorum ⁊ nō tenet nisi virtute medij vniti cum extremitatibus: ergo sillogistice tenet: et ratio huius conclusionis est q̄nō oportet dicere ꝙ consequentia non est sillogistica ꝓpter quencunq; parum defectum modo illa fuerit formalis ⁊ hoc nisi assignetur aliquis modus alius per quē talis consequentia tenet. In proposito ⁊ in toto opere sequenti capio istum terminum consequentia formalis loco istius termini consequentia tenens de forma acceptionis terminorum ⁊ eodem modo capio istum terminum consequentia bona causa brevitatis.

¶ Tertia conclusio quilibet sillogismus malus habet aliquem defectum impedientem bonitatē eius ratione cuiꝰ potest dari antecedens verum ⁊ consequens falsum. Et ratio huius est quia nō sufficit assignare pro defectu (vt cōmuniter omnes faciunt) dari antecedens verū et consequens falsum: primo quia sic respondendo petitur principium: secundo regule Aristotelis frustra ponerent: quū hic defectus omnibus consequētijs malis sit cōmunis. Sed contra diffinitionez a Petro hispano ⁊ aristote. assignatā sic.

¶ Argumento: stat dare sillogismum cuius antecedens non est concedendum: ergo falsum est ꝙ quilibet sillogismus est oratio in qua quibusdam positis ⁊ concessis necesse est aliud accidere.

¶ Ad hoc argumentum respondetur ꝙ ly concessis valet tantū sicut si premisse concedantur: ⁊ ideo Petrus Hispanus posuit illam particulam nō ad denotandum ꝙ premisse sunt cōcedende: sed ad declarandum ꝙ si premisse concedantur conclusio debet cōcedi. Contra hoc arguitur de posita illa particula concessis a diffinitione resideret esset bona diffinitio: ergo superuacanea est illa particula consequentia tenet per Aristotelem primo Thopicorum ⁊ antecedens ex se claret

¶ Ad hoc respondet quidā ꝙ illa particula vitio scriptoris est addita. Sed hec soluto mihi risum ciet: similis enim posset semper dari: ideo neglecta hac solutione dico ꝙ Petrus Hispanus non solum voluit docere sillogismum esse ꝓpiam

formalem ⁊ bonam tenentē virtute medū vniti cum extremitatibus: sed etiam voluit docere respondentez ꝙ si alicuius sillogismi premissas concedebat conclusionem bene respondendo concedere debebat. In hac etiam diffinitione oportet addere seruatis seruandis. Hanc particulam pono seruatis seruādis: quia quelibet est de nomine que cōditiōes debeāt seruari ad hoc ꝙ aliqua consequentia sit sillogismus vt in sequētibus videbimus Ex diffinitione notum apparet hunc terminum sillogismum analogice dici de sillogismo bono et malo et per prius de sillogismo bono ⁊ ꝙ similitudinē de malo.

¶ Notandum est preterea istum terminū sillogism⁹ dupliciter ab Aristo. accipi vno modo accipitur pro premissis tantum vt secundo priorum quando inquit: vnus sillogismus potest plures concludere conclusiones. Alio modo accipitur pro aggregato ex premissis ⁊ conclusione et nota illationis: vt capitur in diffinitione sillogismi. Restat iam reliquos terminos declarare. Unde Medium: est terminus qui bis sumitur ante cōclusionem ideſt est terminus qui secundum se vel secundum suum synonimum in altera premissarum est totale extremuz ⁊ bis sumitur ante conclusionez. Maior extremitas est terminus qui sumitur in maiori cum medio. Minor extremitas est terminus qui sumitur in minori propositione cum medio. Maior propositio est prima premissaruz. Minor autem secunda.

¶ Figura est trium triorum debita ordinatio secundum subiectionem ⁊ predicationem et sunt tres figure. Prima figura est quando medium in maiori subijcitur et in minori predicatur. ¶ Secūda figura est: quando medium in vtraq; premissaruz predicatur. ¶ Tertia figura est qñ medium in vtraq; premissarū subijcitur. Et diffiniendo primam figuram vt diffiniuimus non solum sunt tres: sed etiam quarta est addēda q̄ sic diffinit. ¶ Quarta figura est in qua mediū in maiori predicatur et in minori subijcitur. Sed si voluimus quartam figuram ad primam figuram reducere. tunc prima sic diffinietur. ¶ Prima figura est. In qua medium in vna premissarum subijcitur: et in altera predicatur. Et sic claret quomodo quelibet est de nomine: an ponenda sit quarta figura distincta a prima. Sz vtrū quarta figura concludere sciatis talem ponimus regulam. Quelibet cōclusio que in prima figura potest inferri potest etiam inferri in quarta et econtrario. Hec regula: sic probatur: quoniam secundum ponētes quartam figuram distinctā a prima solum quarta figura et prima differunt penes transpositionem premissarum. ergo premisse quarte figure ⁊ premisse prime equipolebunt. at quicquid sequetur ex vna propositione: sequitur ex alia sibi equipolenti. ergo q̄cquid sequetur ex premissis prime figure: sequitur ex p̄missis quarte sibi equipolētibus quod fuit probandum. Ex quo facile cognoscetis bonitatem cuiuscunq; sillogismi: quarte figure: et hoc reducendo ipsum ad primam figuram per solam premissarum transpositionem: et sic nulla est difficultas in sillogismis quarte figure bene cognitis sillogismis prime. Quare in sequētibus de eis nullam faciemus mentionem.

¶ Modus est debita ordinatio duarum propositionum: secundum debitam qualitatem ⁊ quantitatem. Debita premissarū quantitas est ꝙ si vna sit particularis reliqua sit vniuersalis. Debita vero premissarum qualitas est ꝙ si vna fuerit negativa reliqua sit affirmativa. Modi sunt decem et nouem a Petro Hyspano assignati ⁊ nonem primi ancillant prime figure: ⁊ quatuor secūde figure: sex autem vltimi tertie figure: q̄ in hisce carminibus continentur. ¶ Barbara: celarent: darij: ferio: baralipton: celantes: dabitis: fapesmo: frisesomorū: modi autem tertie et secunde figure hisce versibus cōtinētur. ¶ Cesare: camestres: festino: baroco: darapti felapton: disamis: datisi: bocardo: ferison. Et quatuor primi istorum decem secunde figure obediunt: sex autē vltimi tertie. Sed contra istam diffinitionem maioris ⁊ minoris sic.

¶ Arguitur si diffinitio esset bona: sequeret in mēte vltimata maiorē propositionē eē minorē: q̄s est falsū: ꝙ ⁊ añs: ꝓia ē bōa. Iz seqla ꝓbat appetit minorē mānifesta. Maior ꝓpter solū differt a minori q̄ ea ꝓcedit sz i mēte nō ē ꝓcessio nec seq-

la ꝯ i mẽte maior ꝓpoñ differt a minori.

¶ Ad hoc argumentum fortasse respondebis: ꝙ licet in mente vna propositio non sit prior altera ordine logicali: est tñ prior priorite conceptiõis: Sed ẽ hoc

¶ Arguitur et volo ꝙ maior et minor cõcipiantur simul tunc maior nõ est prior minore priorite conceptionis neq; aliqua alia prioritate ergo maior non differt a minori.

¶ Ad hoc argumentum respõdet quidam subtilis logicus, ꝙ inter maiorẽ et minorem oportet ponere priorita tẽ cõsideratiõis: modo inquit maior est prior priorite considerationis. Sed ẽ istũ sic

¶ Argumentor querendo an per considerationẽ intelligat notitiã reflexã illarum premissarum: aut intelligat premissas illas sic naturaliter proprie significantes. Si secundũ intelligat: claret ex casu ꝙ vna non prius consideratur alia. Si primum: sequeretur ꝙ nunq̃ aliqua premissarum esset maior aut minor: nisi intellectus reflecteret se ſ supra ꝓmissas.

¶ Ideo aliter respondeo ad argumentũ ꝙ si ille dne premisse eque cito cõcipiãtur: tunc maior nõ differt a minori. Sed neutra illarũ premissarũ potest vocari maior aut minor. Si autem ille premisse nõ simul cõcipiantur. Dico ꝙ ea q̃ primo concipitur: maior appellanda est que autẽ vltimo minor. Aliter etiaz possemus ad argumentũ respõdere: si tenerem⁹ ꝙ actus syncathegorematici qui sunt coniunctiones istarũ copulatiuarũ ois homo est aial: et sortes est hõ: sortes est hõ: ⁊ ois hõ est aial: differrent specie si cut actus istarũ duarũ cathegoricarũ: hõ est aial: ⁊ aial est hõ: differunt specie ⁊ apparentia huius esset quia cesare ⁊ camestres sunt modi inter se distincti: tam in mente ꝙ in voce vt tenent oẽs cõiter loquentes. Sed si actus illi cõiunctionales nõ different specie cesare ⁊ camestres essent. Eã ergo apparẽtia est in illo dicto Immo fortasse ꝙ si verũ. Ideo illud tenendo diceremus ꝙ maior ⁊ minor different in mente sicut subiectũ ⁊ predicatũ istarũ ꝓpoñ: hõ est homo: homo erit homo.

¶ Notandum est preterea sillogismum prima sui diuisione diuidi in sillogismũ cathegoricũ ⁊ hypotheticũ: sillogismus cathegoricus est cuius vtraq; ꝓmissarum est cathegorica Sillogismus vero hypotheticus est: cuius altera ꝓmissarum est hypotetica ꝓpõ. Et ideo dictus est hypotheticus vt sunt ꝓñe in q̃ib⁹ arguitur a tota diffũctiua cũ destructione, vni⁹ partis ad ꝓpositionẽ alteri⁹: aut in quibus arguitur a tota conditionali cũ positiõe antecedẽtis ad positionẽ ꝓntis. Jn ꝓposito nõ est sermo de sillogismo hypotetico quia in hypotheticis visus est de eo sed solum de sillogismo cathegorico. Sillogismus autẽ cathegoricus diuiditur in sillogismum affirmatiuũ ⁊ negatiuũ. Sillogismus affirmatiu⁹ sic diffinitur. Est cuius vtraq; premissarũ est affirmatiua aut sic est cuius cõclusio est affirmatiua. Sillogismus negatiuus sic diffinitur est sillogismus cuius altera premissarũ est negatiua aut sic est cuius conclusio est ꝓpõ negatiua. ¶ Propositionẽ autẽ affirmatiuam in ꝓposito voco ꝓpositionẽ cuius totalis copula affirmatur aut que; fert ex se ꝓpositionez cuius totalis copula affirmat aut q̃ fert ex se ꝓpõnẽ cui⁹ totalis copula affirmat. Propõnẽ vo negatiuã: vo cõillã cui⁹ totalis copula negatur: aut q̃ infertur ex vna ꝓpõne cuius totalis copula negatur. Et iste ꝓpones multũ deseruiũt sequentib⁹: ex quarũ ignorantia passim: in hac materia ⁊ in alijs ptib⁹ logices nõ pauci cecutinere. Ex q̃b⁹ diffinitionib⁹ primo sequat has: propositiões: sortes cõtingẽt nõ est aial sortes est ⁊ non fuit aial: sortes est ⁊ nõ est aial: eẽ affirmatiuas: sit⁹ et has: tñ hõ nõ est aial: tñ hõ est aial: oẽ aial preter sortẽ nõ est hõ: ois hõ inquantũ rõnale nõ est risibile: esse assertiuas: ⁊ vniuersaliter quãlibet ꝓpõnẽ que copulatiue exponit⁹ per duas exponentes quarũ vna est affirmatiua: et altera negatiua. Hoc sic ꝓbatur: q̃libet talis infert aliquã pure affirmatiuaz: q̃ q̃lz talis est ꝓpõ affirmatiua ista sequentia est nota ex diffinitione ꝓpõnis affirmatiue: et añs ꝓbatione nõ indiget. Sequitur scõo has esse negatiuas sortes est vel nõ fuit aial: sortes nõ cõtingẽtur nõ est aial: non tantũ hõ nõ est aial: ⁊ vniuersaliter q̃lz ꝓpõ q̃ exponit⁹ disiunctiue per duas ꝓpones: quaz vna ẽ pure affirmatiua: ⁊ alia ẽ pure negatiua. Correlariũ claret quũ q̃lz talis

ꝓpõ potest ferri ex vna pure negatiua. Ex dictis potest vnũ subtile dubiũ dissolui queres cãz quare hec ꝓpositio ois hõ est ⁊ nõ fuit animal: potest habere hanc exclusiuã de terminis trãspositis: tñ animal qõ est ⁊ nõ fuit aial homo est vel fuit ⁊ hec ois homo est vel nõ fuit aial nullaz potest habere exclusiuã de terminis trãspositis. Cui dubio sic respõdeo. Ratio est qz hec ꝓpositio ois hõ est et nõ fuit aial est affirmatiua: ⁊ hec est negatiua ois hõ ẽ vl nõ fuit aial vt patz ex diffinitionib⁹.

¶ Sillogismorũ quidã cõcludũt directe quidam indirecto. Cõcludere directe est maiorem extremitatem predicari de minori in conclusione. Concludere indirecte est minorem extremitatem predicari de maiori in conclusione. Prima diffinitio debet sic intelligi: concludere directe est maiorẽ extremitatẽ predicari id est esse predicatum aut partem predicati respectu minoris extremitatis q̃ quidem minor extremitas est subiectum aut pars subiecti. Et proportionabiliter debet intelligi diffinitio huius termini concludere indirecte. Ex quibus diffinitionibus facile inferri potest ꝙ si in aliqua cõsequentia non concludatur maior extremitas de minore extremitate: aut minor de maiore illa non esset bona. Sz arguneretur in ea ⁊ quatuor terminis. Propter qõ nulla istarũ ꝓnaz est sillogistica ois propositio ẽ vera vel falsa omnis consequentia est propositio: ergo omnis consequentia est vera aut falsa. omnis consequẽtia est bona aut mala: aliqua propositio est ꝙsequentia: ergo propositio est bona aut mala omnis motus est velox vel tardus aliqua qualitas est motus: ergo aliqua qualitas est velox vel tarda. Jsti homines sunt et populus est isti homines: ergo populus est. Jn prima istarum consequẽtiarum maior extremitas est propositio vera vel falsa: et id quod cõcludit est ꝓna vera vel falsa: ⁊ notũ est tũc in quatuor terminis argumẽtũ fieri: quare si vis debite concludere. Infer hãc ois ꝓna est propõ vera aut falsa: ⁊ ex scõis ꝓmissis cõclude hãc aliqua ꝓpõ ẽ ꝓna bona vel mala: ⁊ ex tertis hãc aliq̃ q̃litas est motus velox vel tardus: ⁊ ex quartis hãc aliqs populus est entia. Item sillogismoz quidã sunt perfecti quidã iperfecti. ¶ Circa istã diuisionẽ notare debes vt inquit albertus magnus primo priorũ ꝙ non diuidit sillogismus hic ꝑm speciẽ: sed solũ ꝑm apparentiã quo ad nos: qz ita bñ participat rõnẽ sillogismi sillogismus imꝑfectus sicut perfectus. Sed apparet nobis sillogismum ꝑfectũ nõ ita bñ ⁊ euidẽter procedere sicut perfectus vt patet per diffinitionẽ sillogismi perfecti ab Aristo. positã videlicet sillogismus ꝑfectus est: sillogismus qui nulli⁹ alteri⁹ indiget p ea que posita sunt ad hoc ꝙ appareat necessarius: vt sunt q̃tuor modi prime figure vcz barbara celarent darij ferio quorũ bonitas ptz ex mõ ꝓcedẽdi: fz sillogismus ꝑfectus ẽ cui⁹ bonitas nõ claret ex mõ ꝓcedẽdi: fz ꝑ alios perfectos ꝓbaz ⁊ ad eos reducit. ¶ Ad sillogismũ imꝑfectũ ad ꝑfectũ reducere nõ ẽ nisi bonitatẽ tal⁹ sillogismi ꝑfecti ꝑ bonitatẽ alterius ꝓbare ⁊ hoc ex eo ꝙ ad premissas talis sillogismi imꝑfecti: sequunt premisse sillogismi ꝑfecti aut ex eo ꝙ ad ꝯclusionẽ sillogismi ꝑfecti sequit ꝯclusio sillogismi imꝑfecti cõuertise aut ꝑ aliuz modũ arguẽdi logicalẽ. ¶ Ad duplicẽ sillogismus imperfectus cõmuniter reducit ad sillogismũ perfectũ vno modo cõuertise, alio modo per impossibile. ¶ Pro cuius declaratione est notandum ꝙ sillogismum reducere ad aliud per impossibile est: ꝓbare tale sillogismum ex eo ꝙ ex opposito conclusionis cum altera premissarum sequitur oppositum alterius premisse: ⁊ dicitur per impossibile reduci: qz data bonitate vni⁹ sillogismi sine bonitate alteri⁹ sillogismi sequũtur duo cõtradicentia vera aut falsa quod est impossibile deductio est facillima.

¶ Notandũ est preterea solũ quatuor esse modos perfectos et euidentes qui sunt ꝓmi quatuor modi prime figure ad quos ⁊ ad aliquos istorum quatuor alij reducuntur. ¶ Sed vt sciatis quis modus imperfectus ad q̃ eorum modum reducitur notabilis quẽlibet istorum modorum designari ꝑ aliquã dictionẽ ⁊ quãlz ista dictionũ ab aliqua istarum quatuor literarum scz b/c/d/f/incipiet. Ille modus cui⁹ initium incipit a b/designatur ꝙ debeat reduci ad barbara. Et modus cuius initiũ incipit a c/ad celarent: ⁊ qui a d ad darij ⁊

qui ab f ad ferio. Considerabis preterea in quolibet modo tres esse vocales ad minus quarum q̄ prior loco ponitur maiorez denotat q̄ vero secundo minorez ⁊ tertio cōclusionē et si aliqñ aliquę alie fuerunt superuacance erūt vt in baralipton ⁊ vocales debent esse aliquę istarum quatuor a/e/i/o/a denotat q̄ ppō loco suo correspondens sit vniuersalis affirmatiua. e vero vniuersalis negatiua: ⁊ i particularis affirmatiua: ⁊ o particularis negatiua. Per particularē potestis intelligere in proposito particularem indefinitam et singularem questio autez est a in subiecta materia hec sit vniuersalis cuiuslibet hominis asinus currit: sed dicatis q̄ vobis placuerit: nō enim oportet quamlibet consequentiam sillogisticam esse in aliquo mō petri hispani: vt patet de hac omnis homo est animal: omne risibile est homo: ergo risibile est animal: quę est in barbari. Sunt preterea quatuor consonantes s/p/m/c in modis imperfectis: quarum prima est s/denotans talez modum imperfectum reduci ad modum perfectum per conuersionem simplicem propositionis correspōdentis syllabe in qua talis litera ponitur: p vero per conuersionem per accidens. m autem per transpositionem premissarum. c vo per impossibile. Unde sunt carmia petri hispani ad hec sciendum simpliciter verti vult s. p vero per accidēs. m vult transponi/c per impossibile duci. Si aūt fuerit s aliq̄ dictionē ⁊ p denotatur q̄ debeat reduci ad aliud per conuersionez simpliciter et per accidens. Si vero fuerit tres vez s m ⁊ p denotatur q̄ debet reduci per conuersionē simplicem ⁊ per accidens ⁊ per transpositionem premissarum vt sapesmo reducitur ad ferio per conuersionem maioris per accidens et per conuersionem minoris simpliciter ⁊ per transpositionem premissarum.

¶ Sed circa ista est aduertendum q̄ non semper debet reduci aliquis modus in quo ponitur hec litera s aut p per conuersionem propositionis correspondentis in tali modo. Sed aliquando debet reduci per conuersionem propositionis sibi correspondentis in modo ad quē reducitur vt baraliptō reducitur ad barbara non quidē per conuersionē cōclusionis de baralipton: sed per conuersionē cōclusionis de barbara ad quez reducitur.

¶ Et ad cognoscendum hoc qō dictum est pono duas propositiones quarum prima est.

¶ Prima propositio reducendo aliquem modū imperfectū ad modū perfectū si hec litera s aut p ponātur in aliqua duarū primarū syllabarum tunc denotat q̄ talis modus imperfectus debet reduci ad modū perfectū per conuersionē propositionis talis modi hec propositio clāret primo exēplo: qz sapesmo ⁊ frisesomoz. Si militer et cesare reducunt ad modos perfectos p conuersionē maioris aut minoris eorūdē modoz. ¶ Scōo patet ratione qz reducere modū imperfectū ad modū perfectū non est nisi probare bonitatez modi imperfecti per bonitatem modi perfecti ex eo q̄ p̄misse modi perfecti sequuntur ad premissas modi imperfecti: ergo quā do ponitur litera in aliquo modo imperfecto ex parte premissarū. tunc debet illa litera denotare q̄ premisse talis modi imperfecti debeant conuerti in p̄missas modi perfecti cum p̄misse talis modi perfecti debeant inferri ex premissis modi imperfecti. ¶ Secunda propositio quando hec litera s aut p ponuntur in tertia syllaba denotatur q̄ talis modus imperfect⁹ debet reduci ad modum perfectum per conuersionem conclusionis sillogismi perfecti ad quē habet reduci: ⁊ nō p conuersionem conclusionis talis modi imperfecti: hec propositio patet de baralipton cantes habitis: qui reducuntur ad modos perfectos per conuersionē cōclusionum modorum perfectorū per quos habent pbari hec eadē ratione aut simili q̄ p̄cedēs ppositio probatur potest ostendi. Sed pro reductione alicui⁹ modi imperfecti per impossibile. Notandū est q̄ ly petrus hispan⁹ duos tantūmodo posuerit modos qui ad barbara p impossibile reducuntur scilicet bocardo ⁊ baroco: tamē quilibet modus tam perfectus q̄ imperfectus potest reduci p impossibile ad aliquem modum: sed quia nos non intendimus sillogismos perfectos probare p imperfectos: quando dicim⁹ q̄ quilibet modus potest reduci ad aliū per impossibile

Non volumus dicere nisi q̄ quocūq̄ sillogismo dato ex opposito conclusionis altera premissarū seruata sequit oppositus alterius premisse: sed quia petrus hispanus vt diximus modos secunde figure ⁊ tertie ⁊ non alios voluit per impossibile reducere. i. pbare per consequentias entidentem ad quam reducebantur posuit duo carmina ad cognoscēdā que premissa debeat seruari in tali reductiōe ⁊ inquit q̄ reducēdo modos sōe figure ops seruare maiorē in ppria forma ⁊ capere oppositū minoris. Sed reducēdo modos tertie figure dz seruari minor in ppria forma ⁊ debet variari maior. vnde carmina extant. seruat maiorē variatq̄ secūda minorē. Tertia maiorē variat seruatq̄ minorē. Sed q̄ dicimus quēlibet modū perfectū posse reduci p impossibile ad sensum ante declaratum non curamus q̄ seruet maior aut minor: sed quecūq̄ potest idifferenter variari quemadmodum reducē ti placuerit.

¶ In isto secūdo capite declaratur quid sit dici de omni ⁊ dici de nullo ⁊ ostendit aristotelem non intellexisse illos terminos id quod communiter sibi attribuūt diffinitum̄. Preterea isti termini: termini in quibus omni ⁊ termini in quib⁹ nulli.

¶ Onsequēter dicendum est de principijs regulatinis sillogismorū de quib⁹ tractat aristo. prio prioz. vñ duo inquit esse principia regulatiua sillogismorū vnū pro sillogismis affirmatinis: ⁊ aliud p sillogismis negatinis. Principiū regulatinum sillogismorū affirmatiuorū est dici de omni. Et dici de omni est quando nihil est sumere sub subiecto de quo non dicatur predicatum. Dici vero de nulla est quando nihil est sumere sub subiecto de quo non remoueatur predicatū ⁊ hoc est principiū regulatiuū sillogismorū negatiuorū. Nec per hec principia nō videntur regulari sillogismi expositorū similiter nec multi sillogismi de medio cōmuni: perfecti ⁊ euidentes quēadmodū hic est cuiuslibet hominis quilibet asin⁹ currit sortes est homo: ergo sortis q̄libet asinus currit. Propter hoc solet cōmuniter dici q̄ principia hec non sunt omnium sillogismorū perfectorū regulatiua: sed aliquorum. dicunt etiam q̄ cuilibet sillogismo correspondet suum principium regulatiuum. quare sequitur infinita esse principia quod si infinita potius cōclusiones q̄ principia vocari debent quare credo omnuntes loquentes toto celo aberrare declarando sic Arist. ⁊ vt possum colligere ex Alberto magno capite septio primi tractatus priorū et ab Egidio Romano primo priorū: ⁊ ab alijs antiquis scriptoribus quādo Aristote. dixit duo esse principia sillogismorum voluit intelligere duo esse principia constituentia sillogismos: ⁊ ad ipsos requisita. dici de omni pro sillogismis affirmatiuis. idest ppositio vniuersalis affirmatiua est principiū constituens sillogismi affir. hoc est altera premissarum debet esse propositio vniuersalis affirmatiua: qz dato opposito argueretur ex particularibus eodem modo claret q̄ per dici de nullo intellerit propositionem vniuersalem negatiuam ex quo patet philosophum per principia sillogismorum intellexisse principia materialia que sunt premisse et non vocat ipse il le duo principia regulatiua: sed solum principia sillogismorum: ⁊ hoc sentit Egidius de Roma ⁊ Albertus magnus qui inquit. dici de omni propium esse predicari. quia dici de omni non est aliud nisi predicatum cuilibet parti subiecti inesse denotans: et q̄ hoc sit verum patet. quoniam idem Albertus eodem capite obiicit contra dictam diffinitionez illius pricule dici de omni sic inquiens. hec antez que dicta sunt omnia videntur conuenire indefinite propositioni quando sumitur in materia necessaria cum sic dico homo est animal nihil est subiecti de quo predicatum non dicatur: et sic talis indefinita vocatur enc vniuersalis. ¶ Ad hoc respondet ipse q̄ cū dicitur q̄ dici de omni est quando nihil est sumere subiecti de quo non dicatur predicatum intelligitur q̄ dici de omni est quando nihil est sumere subiecti quod quidez subiectū equaliter stat pro partibus quia actu distributum est quin de quo dicatur predicatū modo subiectū ideficiite nō stat p pribus nisi potētialr aut habitualr: et ideo indefinita nō est vniuersalis. Aliter pos-

set dici intelligẽdo sic diffinitiões. dici de oi est qñ nihil est sumere subiecti qui de eo dicatur ꝑdicatũ. idest dici de oi est ꝓpositio in qua denotat ꝑdicatũ cõpetere cuilibet supposito subiecti nõ solũ in illa verũ etiã in qũcũq; silis forme acceptiõis termioꝝ. Et ꝓportiõaliꝫ dices de ista pricula dici de nullo: ꝛ hoc ptz cõiter loquẽtes multz distare ab intẽtione phi circa intellectionẽ illarũ ꝓticularũ. ¶Sed si queras aliquod ꝓncipiũ regulatiuũ syllogismoꝝ dabo tibi diffinitionẽ syllogismi a nobis assignatã vz. Cõsequẽtia formalis in qua ẏtute medij vniti cũ extremitatibus sequit vnio earũdem inter se qõ si hec diffinitio non est principiuz regulatiuũ syllogismoꝝ nullum erit. Jam declarandũ est qd sit dare termios in qbus oi: silr terminos in qbus nulli: qz ꝓ hoc ꝓbat Aristoteles aliqnã ꝓbinationẽ esse inutilẽ ꝛ separat combinationes vtiles ab inutilibus. vnde communiter solent dicere q dare terminos in quibus omni respectu syllogismi affirmatiui est dare vnã ꝓpositionẽ vniuersalẽ affirmatiuã cõtrariã seu ꝯtradictoriam talis syllogismi conclusioni stantem in veritate cũ premissis. Silr dicunt q dupliciter contingit dare terminos in quib⁹ nulli vno nãq; modo respectu syllogismi affirmatiui atq; alio modo respectu: syllogismi negatiui. Uñ terminos dare in qb⁹ nulli respectu syllogismi affirmatiui: ẽ dare vnaz ꝓpõẽ vlem negatiuã ꝓtiã seu ꝑdictoriã ꝛcloni talis syllogismi affirmatiui ꝓpositaz ex extremitatib⁹ stãtẽ i ẏtate cũ ꝑmissis ꝛ dare terminos in quib⁹ nulli respectu syllog. negatini: ẽ dare vnã ꝓpõẽ negatiuã ꝓpositã ex extremitatibus stantẽ in ẏtate cũ ꝑmissis. Sed cõtra hec dicta sic arguo sequeretur si ecnt vera q daretur aliquis syllogismus malus ꝛ tñ in eo nõ ꝓñt dari termini in quibus nulli: sed ꝓñs est falsum ꝛ contra aristo. eodẽ mõ ꝓbatur combinationes esse inutiles: ergo ꝛt antecedens. Sequela tamen probatur de isto syllogismo malo omnis homo est animal: omne risibile est homo: ergo omne risibile est animal. Silr de isto syllogismo omnis homo poteſt eẽ risibile: ꝛ omne animal est homo: ergo omne animal potest esse risibile: quia nulla istarũ. nullus homo ẽ aial aut nullũ aial potest eẽ hõ potest stare in ẏtate cum ꝑmissis fui syllogis. Circa hec ꝛ cõtra istũ modũ possit inqri quare aristo. ad ꝓbandũ aliquẽ syllogismum esse malum assumebat semper q dabantur termini in quibus oñt et in quibus nulli: dato q sufficiebat ad hoc q aliquis syllogismus affirmatiuus esset malus q darentur termini in quibus nulli: ꝛ ad hoc q aliquis syllogismus negatiuus esset malus q darentur termini in quibus omni: ꝛ sic videtur q aristo. frustra perquirit termios in quibus omni ꝛ in quibus nulli ad ꝓbandũ aliquã ꝓnaz syllogisticã esse malã: aut q. diffinitiones date non valent. Pro huiꝰ q̃stionis solutiõe ꝛ similiter arguẽti notandũ est q dupliciter possumus intelligere dare terminos in quibus omni ꝛ in quibus nulli. vno modo respectu syllogismi. alio modo respectu premissarum seu combinationis. vnde dare termios in qbus omni respectu ꝑmissaꝝ: nõ est aliud q̃ dare vnã vniuersalẽ affirmatiuã ꝓpositã ex extremitatib⁹ stãtẽ in veritate cũ ꝑmissis dare sũt terminos in quibus oi respectu syllogismi: dupliciter potest intelligi. vno mõ respectu syllogis. affir. alio mõ respectu sillog. negatini. dare terminos in quib⁹ oi respectu sillog. affirmati. est dare vnã vlem affirmatiuã ꝓpositam ex extremitatib⁹ stantẽ in ẏtate cũ ꝑmissis: sed dare terminos in quib⁹ omni respectu syllogis. sigti negatiui: nõ est dare vnã ꝓpositionẽ vniuersalẽ negatiuã cõpositã ex extremitatib⁹ ꝯtrariã seu ꝯtradictoriã talis sillog. negatini. Sed est dare vnã ꝓpõẽ siue vniuersalẽ siue ꝑticularẽ ꝓpositã ex extremitatib⁹ ꝯtradictoriam ꝛcloni talis sillog. eodẽ mõ. Et ꝓptiõabilr dices isto terio dare terios in qbus nulli. iã p hec facile ẽ ad q̃stionẽ ꝛ argumẽta rñdere. Ad q̃stionẽ g̃ dico q aristo. ad ꝓbãdũ sillog. aliquẽ eẽ malũ nõ intẽdebat termios in qb⁹ oi ꝛ terios in qb⁹ nulli cum sufficiat ad eius maliciaz ostẽdendam dare solum si sit affirmatiuus terminos in quibus nulli. si vero sit negatiuus terminos in quibus oñi: sed bene inquirebat Aristote. ad ꝓbandum aliquam combinationem esse inutilem terminos in quibus omni ꝛ in quibus nulli: quia non sufficit ad ꝓbandum aliquas premissas esse idispositas q dẽ tur termini in quibus omni solum quia fortasse poterant premisse inferre vnam propositionẽ affirmatiuã: nec sufficit q solum dentur termini in quib⁹ nulli qz dato q p illud ꝓbet q ille premisse nõ inferant aliquã affirmati nõ tamẽ ꝓbatur per illud q nõ inferat negatiuaz. Quare aristo. ingeniose ꝓbãs aliquas premissas ſ. inpliciter esse indispositas probauit p hoc q nõ ꝓñt inferre affirmatiuã nec negatiuã ꝛ hoc ẽ dare termios in quib⁹ oi ꝛ terminos in quib⁹ nulli respectu cõbinationis. Ad argumẽtũ autẽ respondet q bene ꝓbat diffinitiones superius datas a cõiter loquentibus nõ esse bñ assignatas sed ꝓtiꝰ deberẽt dari he diffinitiones q̃a nobis fuerunt assignate in solutione questionis. Sz cõtra illas diffinitiones sic arguo danẽ aliqe premisse debite dispoſite ꝛ tñ in illis dabunẽ termini i qb⁹ oi ꝛ termini i quibus nulli: ergo dicta nulla: ꝓna ẽ nota ꝛ añs probat: qz iste ꝑmisse oẽ animal. ꝓtingẽt est animal: ꝛ oẽ risibile possibilr ẽ aial: sunt debite, dispoſite: ꝛ tñ termini in qb⁹ oi respectu illarũ sunt ista, ꝓpositio: oẽ risibile possibilr ẽ aial ꝛ terminꝰ in qb⁹ nulli sunt: oẽ risibile possibilr nõ est aial ad hoc argumentũ facile est dicere q dare terminos in qb⁹ oi respectu premissarum est dare vnã vniuersalẽ affirmatiuam compositã ex extremitatib⁹: ꝛ copula maioris stantẽ in veritate cũ premissis: dare autẽ terminos in quibus nulli respectu premissarum est dare vnaz vniuersalem compositam ex extremitatib⁹ distributis ꝛ copula maioris negata stãtez in veritate cũ premissis. Capio maiorem ꝛ minorem sicut in sequentibus capietur. ꝛ hec sufficient pro isto capite.

¶In isto tertio capite probatur propositiones compositas ex disiunctis ꝛ copulatis esse einsdem forme cuz alijs propositionibus declarantur insuper cõditiones requisite ad similez; formã ꝛ similem acceptionem terminoꝝ ostenditur etiam qui termini varient similitudinem forme ꝛ qui non.

Queritur vtruz propositiones in quib⁹ ponuntur disiũcta aut copulata aut aliqui alij termini compleri sint eiusdez forme acceptionis terminoꝝ cũ propositionibus in quibus ponuntur loco talium terminoꝝ cõpleroꝝ termini simplices ꝛ breuiter vtrũ acceptio copulati vel disiuncti loco termini simplicis variet similitudinẽ forme acceptionis terminorum. ¶Et secundo an ne propositiones composite ex terminis diuinis sint eiusdem forme cum propositionibus ex terminis creaturarum compositis.

¶Pro enodatione istarum questionũ ante omnia notabo conditiones que requiruntur ad similitudinẽ forme: ꝛ deinde que requirunt ad similitudinẽ forme acceptionis terminoꝝ ꝛ breuius quã potero hec prestringã quia ab alijs dicunt in alijs materijs. Sed qz seruiũt questio ideo pono hic. Uñ solet dici communiter conditiones requisitas ad bonitatez sillogismi esse quatuor videlicet similis quãtitas: similis qualitas: similitudo copularũ: ꝛ similis sit⁹ terminoꝝ.

¶Per similem quãtitatem intelligũt cõiter loquẽtes similẽ acceptionez terminoꝝ: ita q si subiectũ vnius ꝓpositionis supponit, distributiue alterius etiã supponere debet distributiue: ꝛ propter hoc iste due non sunt eiusdez forme: ois homo est. b. animal: ꝛ aial ois homo est.

¶Per similem qualitatez intelligũt q si vna ꝓpositio fuerit affirmativa: altera dz etiã affirmativa: ꝛ si vna negativa altera etiã negativa. Jta breuiter q maneat semp eadẽ qualitas tã ex pte copule ꝓpriꝑaliꝫ q̃ ex pte copule minꝰ principalis ꝛ etiã ex parte modoꝝ dicendi cui⁹ nulle istarũ sunt einsdẽ forme: hõest nõ aial ꝛ hõ nõ ẽ aial: sort⁹ possibilr nõ est currẽs: ꝛ sortes non possibilr est currẽs: sortes q currit mouet: sortes q nõ currit mouet. ¶Per silitudinẽ copularũ intelligo q copule tã ꝓncipales q̃ minꝰ principales ꝛ etiã modi sint sinonimi ita q si copula vnius sit de ꝑsenti alia sit de ꝑsenti ꝛ si vna sit de futuro: alia

sit de futuro: ꝛ propter hoc iste non sunt eiusdē forme: homo fuit currens: homo erit currēs: homo necessario est animal: homo possibiliter nō est animal: hō qui est currens monetur: homo qui fuit currens monetur. ¶ Per similem ſtrum terminoꝝ intelligo ista quatuor: quoties: ordo: numer⁹: ꝛ ſnonimitas. ¶ Per quoties intelligo ꝙ quoties vnus termin⁹ reperit̄ in vna: ipse vel alius reperiatur in alia. ¶ Per ordinem intelligo ꝙ ſi in vna propositione vna pars subiecti distributa precedit: in alia pars distributa precedere debet. Similiter ſi in vna propositione hypothetica prima pars fuerit affirmatiua i alia debet esse affirmatiua ꝛ ſi negatiua debet esse negatiua: ꝛ ſi vniuersalis debet esse vniuersalis ꝛc. propter quod iste propositiones nō sunt eiusdem forme: homo ꝛ omnis homo sunt currentia ꝛ omnis homo ꝛ hō sunt currētia. Similiter nec cesare camestres propter hoc sunt eiusdē forme nec disamis ꝛ datis. ¶ Per numerū intelligo ꝙ tot termini tā categoreumatici q̄ ſincathegoreumatici sint in vna sicut i alia ꝛ sit eadem correspondētia cathegoreumatis ad cathegoreuma sicut ſincathegoreumatis ad ſincathegoreuma et ꝙ ſincathegoreumata sint ſimilis nature: ꝛ propter hoc iste nonſunt eiusdē forme: brunellus est hominis: ꝛ brunellus est homo: quia nō est eadē correspondētia cathegoreumatis ad cathegoreuma. Similiter neq; iste tantum hominis asinus est currens: ꝛ tātū hominis asinus est currens ſi inprima fiat exclusio a toto ꝛ in secunda a parte. ¶ Per ſinonimitatē intelligo ꝙ termini ſinonimi vnius debent esse eodē modo ſinonimi in alia: ita ꝙ ſi in vna fuerint ſinonimi tantum ſignificatione essentiali. In alia sunt ſinonimi ſignificatione essentiali tantū: ꝛ ſi accidētali accidētali: ꝛ tot quot fuerit termini ſinonimi: i vna quo ad quēcūq; modū ſignificandi: tot sint alia secundum eundē modū ꝛ propter hoc iſte ꝓpositiones sunt eiusdē forme: hō est hō: ꝛ homo est homines. Et hę sunt conditiones q̄ cōiter solēt poni ad hoc ꝙ aliquę ꝓpositiones sint eiusdē forme. Sed nos parū curamus de ſimilitudine forme tantū: qm non videtur mihi logici esse cognoscere an ne consequentie sint formales tātū Sed an teneāt de forma acceptionis terminorum. Deueniendum est ad videndum quid requiratur ad ſimilitudinem forme acceptionis terminoꝝ ꝛ breuiter dico ꝙ omnes cōditiones que ad ſimilitudinē forme requirunt̄ dempta ſinonimitate extrinseca: vt iste sunt eiusdem acceptionis terminorum homo est homo: ꝛ homo est animal. ¶ Et ſi inquiras quid intelligo per ſinonimitatē intrinsecam. Respondeo ꝙ per ſinonimitatem intrinsecam intelligo ſinonimitatē que non est variāda secundū cōsiderationē subiecte materie (ꝛ non intelligas hanc esse diffinitionē) quēadmodum est seruanda ſinonimitas inter subiectum vnius oppositę cū subiecto alteri⁹: ꝛ predicatū vnius oppositę cū predicato alterius: ꝛ talis ſinonimitas in materia oppositū appellat̄ intrinseca. ꝛ in materia cōuersionū ſinonimitas que inuenit̄ inter ſubiectū cōuerſe cū predicato cōuertentis ē ſinonimitas intrinseca: ꝛ ex hoc claret ꝙ hec copulatiua hō est animal ꝛ nullū animal ē homo potest̄ dupliciter considerari: vno modo inquātū partes illius copulatiue sūt oppositę: ꝛ hoc mō illa copulatiua nō ē impossibilis de forma acceptionis terminorum: quia non opz eo modo cōsiderādo seruare ſinonimitatem inter subiectū prime ꝛ predicatū ſcde. Alio mō inquātū ſcda pars ē ꝓtradictoria quertētis prime ꝛ i talisensure pugnāt de forma acceptionis terminoꝝ qz seruanda est tunc ſinonimitas inter subiectū prime ꝛ predicatū ſcde et inter predicatū prime ꝛ ſubiectū ſcde qz illa ē ſinonimitas requisita ad cōuersionē. Et propter hoc addidimus in diffinitione ſinonimitatis intrinsece hanc particulā ſcōm ꝙsiderationē ꝛc. Sinonimitas extrinseca est ſinonimitas variāda ſcōz cōsiderationē subiecte materię. Ex quo pz ꝙ in ꝓtradictoriis ſinonimitas inter terminos positos in eadem propositione est ſinonimitas extrinseca quia ē variāda secundū talem considerationem.

¶ Queres circa hec ḋ sit ſinonimitas intrinseca i ſillogiſmis q̄ ve extrinseca. Rñdeo ꝙ in ſillogiſmi premiſſis ſinonimitas medū in maiore ad terminū positū pro medio in minore est intrinseca: ꝛ semp obseruāda in dādo inſtantiā: ꝛ in toto ſillogiſmo vltra hoc ſinonimitas intrinseca erit in modis cōcludentibus directe prime figure maioris extremitatis cū predicato cōcluſionis minoris extremitatis ad subiectū cōcluſionis. Et capio ibi subiectū ſiue predicatū pro parte subiecti: aut predicati correspōdēti maioris extremitatis: ſimiliter ꝛ minoris. In ſillogiſmis indirecte cōcludētibus dices ecōuerſo. Sinonimitas nō extrinseca in ſillogiſmis ē ſinonimitas extremitatū ad medū ꝛ extremitatū inter ſe ꝛ hec variāda est ſiue est ſinonimitas reperta in maiore aut in minore q̄ non ſit medū ad medū. ꝛ ex hoc facile habetur ꝙ iſte premiſſe ois hō ē homo: ꝛ ois hō est hō: pñt tripliciter considerari: vno modo vt ſunt in prima figura: alio modo vt ſunt in tertia: alio modo vt ſunt in ſcda: ſi primis duobus modis considerent̄ ille premiſſe ſunt bene dispoſite: ſi vero conſiderentur in ſecūda figura nō ſunt dispoſite: ꝛ in eis danḋ termini in quib⁹ oi ꝛ ad dādū terminos in quib⁹ nulli capies ſic in ſimili ois hō est animal: ꝛ omnis aſinus est aial: vbi clare apparet ꝙ ſolū seruanḋ ſinonimitas intrinseca: ꝛ variaḋ extrinseca. Sed ſi dispoſitionē in tertia figura: illa copulatiua vltimo capta non est eiusdez forme acceptionis terminorum cum ipſa: quia non ſeruatur ſinonimitas intrinseca que in tertie figure premiſſis seruāda ē: videlicet ſubiecti maioris cum subiecto minoris.

¶ Queres circa hec vtruz in materia relatiuoꝝ ſinonimitas inter relatiuum ꝛ antecedens sit seruāda: ꝛ sit intrinseca. Ad hoc rñdeo ꝙ non oporteret ꝙ in materijs logices hec ſinonimitas seruaret. Sicut i ꝓtradictorijs ꝛ ſillogiſmis. Sz qz logicis huj⁹ etatis placet dicere illā ſinonimitatē esse seruandā: qz difficiliores propositiones conueniunt id tenebimus, alij credo vement quib⁹ hoc non placebit: defendemus etiā hoc propter cauſam allegatam ꝛ quia ſi ſuponant est admittendum.

¶ Dubitabit circa hec que dicta sunt de ſimilitudine forme acceptionis terminorum. Utruz iſte due copulatiue

sint eiusdem forme acceptionis terminorum omnis homo est animal: ꝛ omne album est homo: ꝛ omnis homo est albus ꝛ omne album est homo ſumendo taliter ꝙ in prima parte prime copulatiue copula vniat pro tota hora presenti: ꝛ in secunda pro mediate hore presentis. ꝛ in secunda copulatiua prima pars vniat ꝙ prima mediate hore presentis. ꝛ in secunda pro tota hora. Et arguitur primo qz sint eiusdem forme quia nulla cōditio deficit de requiſitis ad hoc ꝙ aliquę ꝓpositiones sint eiusdem forme acceptionis terminorum ergo ꝛc. Sed facile potest in oppoſitum argumentari ꝙ non sint eiusdem acceptionis terminorum: quia prima copulatiua premiſſas bene dispoſitas ſillogiſtice includit: ꝛ secunda nō includit premiſſas bene dispoſitas: qz ille due cathegorice non sunt dispoſite ſillogiſtice: ergo non sunt eiusdem forme.

¶ Ad hoc dubium respondeo negatiue ſaltē conſiderando illas premiſſas vt sunt dispoſite ſillogiſtice: ꝛ ad probationē qua probas illas esse eiusdē forme: nego antecedens: imo deficit ordo. Uñ per ordinem nō ſolum intelligere debemus ꝙ ſi vniuerſalis in vna hypotetica sit prior ꝙ in alia etiā sit prior. Sed ꝙ ſi vniuerſalis cuius copula importat maius tēp⁹ q̄ alia precedit: in alia ꝓpoſitio vocalis que precedit debet ipotactare tēpus maius. Similiter etiā ſi alique premiſſe importent talē per ſuas copulas tpa ꝙ tempus vnius sit pars tēporis importate per aliā copulaz ſi alique alie premiſſe debeāt esse eiusdem forme cū illis opz ꝙ tales premiſſe importent taliter ſua tēpora ꝙ tempus, importatū per vnā copulam sit etiam pars temporis importati per aliam copulam.

¶ Iſtis notatis de ſimilitudine acceptionis terminoꝝ. pro ſolutiōe prime queſtionis ponuntur ſequētes propoſitiones. Quaruz prima sit quocunq; terminus incōplexus capto pōt dari vnus terminus incōplexus ſecū cōuertibilis: hec propoſitio ſic probat: quilibet terminus tā complexus q̄ incōplexus pōt cōuerti per nouā impoſitionē cū aliquo termio incōplexo: ergo cuiuſcūq; terminus incōplexus pōt dari vn⁹ ſecū cōuertibilis

antecedens probatur si aliquis terminus nō posset conuerti cū alio maxime esset iste terminus/a/qui nō potest conuerti cum isto termino sortes vel plato sed ista litera/a/potest imponi ad significandū illud incōplexe.igitur intētum. Minor pbaꝫ qz aliqua pueniētia accidē talis reperiꝫ inter sortē ⁊ pla.q̄ nō pōt reperiri inter alios hoies:igit̄ p maximaz cōem nominaliū pōt ab illa puenientia abstrahi vnus terminꝰ incōplexꝰ ⁊ cōnotatiuꝰ repꝛesentās solū sor.⁊ pla.ꝓña est nota ⁊ añs pbaꝫ qz sor.⁊ pla. cōueniunt in hoc q̄ repꝛesentāt̄ p istū terminū mētalē:sor.vel pla.⁊ illa cōueniētia non pōt alijs entib⁹ cōuenire.ergo daꝫ aliq̄ pueniētia accidētalis reperta iter sor.⁊ pla, que nō reperiꝫ inter alios. Minorē autē sit ꝓbo.qm̄ illa notitia sor.vel pla.naturalr ꝓprie repꝛesentat sor.⁊ pla.⁊ nihil aliud:⁊ qñ ꝓpositio ista nō vellet admitti a ꝓterno lz ꝓbatio videatur ꝓcludere sufficit ꝑ nr̄o ꝓposito q̄ libet terminꝰ p nouā ipositionē fiet terminꝰ conuertibilis i supponēdo cū vno alio cōplexo seu incōplexo:⁊ hoc sine sit conuertibiꝫ simplr sine conertibiꝫ in casu posito ad instādū alicui ꝓña. Sed qñ nec hoc nec illud admittaꝫ capias semp terminos i sillogismis nō impositos:sicut aristoteles facie bat q̄ semp assumebat has lras/a/b/c/⁊ postea. Imponebat eas ꝓ libito:⁊ cā huiꝰ ē qz sillogismi nō solū renent materialiter aut formalr enim aut in his terminis ⁊ nō. In alijs sed tenēt vniuersaliter in oibus ⁊ iō opz capere terminos qui possunt cū omnibus alijs conuerti.

¶ Secunda propositio nulla propositio est eiusdē forme cuz alia si in vna ponanꝫ termini non includentes sincathegoreuma vniuersale ⁊ in alia ponantur termini includētes hec ꝓpositio probatur quoniā isti non possunt esse eiusdē forme:a est albꝰ:⁊ homo est album:si ly.a valeat tātū sicut omnis homo; aut sicut̄ non homo aut si ly.a.includat aliquod sincathegoreuma varians veritatem propositionis:quia de talibus id intelligitur. Pꝛobo primo q̄ si ly.a. valeat tantum sicut o;nis homo no sit eiusdē forme cū illa ꝓpositione dicta: vez hō est albꝰ quia si sic sequeretur q̄ iste sillogismus non esset bonus:omne album fuit currēs:homo est album:ergo homo fuit currens cum in simili forma peꝛ te instetur omne album fuit currens.a est album.ergo album fuit currens. In casu impositionis de ly:a. Eodē modo probares q̄ ꝓpositiones ille homo est albus:⁊ a est album:si ly a.valeat tantum sicut non homo:non sunt eiusdē forme: ⁊ ex his clare paret q̄ ꝓpositiones In quibus ponuntur termini includentes relatiua:nō sunt eiusdē forme cū propositionibus in quibus non ponunt: hoc ado propter quendā logicū: qui in suis sillogismis;volebat instare huic cōsequētie omnis homo ⁊ homo omnia animalia sunt:omnia risibilia homo ⁊ omnis homo sunt:ergo omnia risibilia omnia animalia sunt:⁊ hoc capiendo sic in simili forma omnis homo ⁊ homo omnia risibilia sūt:omne a homo ⁊ omnis homo sunt:ergo omne a omnia risibilia sūt ponendo q̄ ly a conuertatur cum secunda parte copulati minoris:⁊ q̄ connotet dependentiā a secunda parte illius copulati:taliter q̄ prius descendaꝫ sub secunda parte copulati: q̄ sub ly a ⁊ q̄ ly: a: stet in ascensu;⁊ descensu sub secūda parte copulati;ꝓ demonstrato. In secūda parte illiꝰ copulati ita breuiter q̄ simul ⁊ semel ascendatur sub secūda parte copulati ⁊ sub ly a sed quis non videt q̄ in tali impositione ly a conuertitur cū vno relatiuo reciꝓco videlicet cū ly ipsummet.⁊ q̄ talis impositio non sit admittēda:aut saltem q̄ variet similitudinē forme:sic ostendo quoniam tunc sequeretur q̄ hec consequentia non esset in barbara nec formalis. Omnis homo ē animal:omne risibile est homo:ergo omne risibile est animal. Sed hoc est falsum ⁊ impossibile:ergo ⁊ id ex quo sequitur cō sequentia est nota:cū minore: sed sequela probatur:quia in simili sic instabitur: omnis homo est a:omne risibile ē homo ergo omne risibile est a.⁊ hoc si ly a conuertatur cum ly homo ⁊ connotet dependentiaz a subiecto maioris taliter q̄ descendendo sub subiecto maioris singulariter ly a ⁊ solum,stet ꝓ demonstrato:⁊ hoc tam in ante q̄ in consequente quia oportet q̄ vninoce ly a capiatur et ab eodem termino in vtraq; dependeat.

¶ Tertia

¶ Terta propositio non impedit similitudinē forme positio vnius termini nō includentis sincathegoreuma vniuersale loco termini incomplexi ceteris omnibus seruatis paribus: volo dicere iste due propositiones sunt eiusdē acceptionis homo est a:homo est a;si li.a. cōuertaꝫ cū hoc disiuncto hō vel asinus. aut cuz hoc copulato cōplexiue sumpto/ homo ⁊ asinus. Sed non essent eiusdem forme si li.a. conuertatur cum copulato iam dicto capiēdo li.⁊ diuisiue.q̄ incidit vniuersaliter ratē hoc facile ptz ex ꝓpositione secūda. Dicitur notanter ceteris paribus qz si li. a conuertatur cum hoc disiuncto/homo vel asinus capiendo li. vel diuisiue aut cum hoc complexo/hominis asinus capiendo illū terminū pluribus acceptionibus. iste nō essent eiusdem forme a non est a;⁊ homo non est animal ⁊ causa est quia nō est similis acceptio terminoꝝ:accipitur em̄ pluribus acceptionib⁹ virtualiter in vna:⁊ in alia non est nisi vnica acceptio cum sit termi nus in complexus subiectum hec tertia propositio non aliter probatur nisi quia admittendo tales ꝓpositiones esse eiusdem forme non sequit̄ aliquē sillogismū non esse formalē/aut aliquā regulā logicalē esse falsam. Ex quo facile habeo terminos collectiuos ⁊ pluralis numeri esse eiusdē forme cum alijs terminis. Et si aliquis ꝓtra hoc qz si correlariū dictū est̄ verum: sequereꝫ q̄ hec ꝓña nō esset formalis tm̄ hō est a;al: ergo oē a;al est hō. Sz hoc est cōtra oēs logicos igit̄ falsum est correlariū sequela tm̄ probaꝫ qz si fiat exclusio singulariter tm̄ facile in simili sic instabitur tm̄ ens est quātitas ergo oīs quātitas est ens. Ad hoc respōdeo distinguendo ꝓsequens illatū:q̄ aut fit exclusio singulariter tantū ⁊ sic ꝓcedo sequelā ⁊ eodē modo institisti aut fit exclusio singulariter et pluraliter in hac tm̄ : hō est a;al:et sic nego sequelā:et ad ꝓbationē nego q̄ sit eiusdē forme: ꝓña vltima nisi in eius antecedente fiat exclusio simpliciter intellige semper per istum terminum similis forma similem acceptionē terminoꝝ.

¶ Ad secundā partē huius questionis deueniendo. In quā queritur an sillogismi compositi ex terminis diuinis sint eiusdē forme cum sillogismis cōpositis ex terminis creaturarū. Respondeo per aliquas propositiones.

¶ Prima ꝓpositio sillogismi cōpositi ex terminis diuinis ꝓpꝛie dictis sunt eiusdem forme cum sillogismis compositis ex terminis creaturarum :vt ista duo sillogismi sunt eiusdem forme. Omnis pater est filius:aliquod creans est pater: ergo aliquod creans est filius: et omnis homo est animal: aliquod risibile est homo:ergo aliquod risibile est animal. Hec propositio sic probatur. Quia data eius veritate nullum sequitur inconueniens ergo propositio illa est probabilis et causa quare hanc propositionem pono est. quia sepissime in sillogismis compositis ex propositionibus exclusiuis de secundo ordine vtemur his terminis pater/filius/persona: et si eis non vteremur nunq̄ possemus instare multis sillogismis malis in materia exclusiuarum.

¶ Secūa ꝓpositio. Sillogismi cōpositi ex terminis diuinis imediate,supponentibus ꝓ essentia diuina nō sunt eiusdem forme cum sillogismis compositis ex terminis creaturarum: nisi terminus quilibet supponens ꝓ essentia diuina immediate distribuatur complete aut particulariter aut complete hec propositio sic probatur. quoniam dato opposito sequeretur sillogismum de barbara non esse formalem: vt patet de isto: omnis homo est animal: omne risibile est homo ergo omne risibile est animal cum in simili sic instareꝫ. omnis essentia diuina est pater: omnis filius est essentia diuina. ergo omnis filius est pater et hoc distribuendo ly essentia diuina incomplete. Habetur. ergo cum hec non valeat distribuendo ly essentia diuina incomplete. quod ille nō sunt eiusdem forme. Sed si ly. essentia diuina distribueretur complete. ille erunt eiusdem forme cum nullum inde sequatur inconueniens. Sed de his plura in quinto tractatu dicentur. Et hec sufficiant p.o hoc capite.

¶ Sequitur caput.iij.

In isto capite faciles ponuntur regule ad cõertendũ cõuersione mutua quãcunq; propositionẽ cathegoricã et declarat insup que ppositiones pñt cõuerti per accidẽs ⁊ que simplr. ¶ Nõ impertinẽs videt aliquas regulas in pposito adducere. quib⁹ facite sciat quinis quãlibet propositionẽ cõuertere mutua cõuersione. ⁊ nõ mutua qm̃ arist. in principio priorũ aliqua de cõuersionibus tradidit: sed qz tota difficultas consistit in cõuersione mutua. et qui scit mutua cõuersione facile sciet quamlibet propositionem non mutuo conuertere ideo.

¶ Querit primo vtrũ quelibet propositio cathegorica possit mutuo cõuerti. ⁊ circa ea quepertinẽt ad sillogismos. vtrũ quelibet propositio vniuersalis negatiua. ⁊ particularis vel indefinita. affirmatiua pñt simplr cõuerti. ⁊ que propositiones de per aĩs debẽt cõuerti. Et arguit primo ad partẽ negatiuã qõnis prime non sequitur adam est mortũ. ergo mortuum est adam. ⁊ tamen arguit per conuersionẽ ergo conuersio non est cõsequentia formalis. et ex consequente non potest illa propositio adam est mortũ conuerti mutuo.

¶ Scõo sic arguo: hec propositio albũ videt nigrũ non potest mutuo conuerti. ergo pars negatiua vera cõsequentia est nota et antecedens pbaf qm̃ si in aliquã posset conuerti maxime cõuerteretur in istã nigrũ videt albũ aut in istã videns nigrũ est vel fuit albũ: sed in nullam istarũ conuertit mutuo. ergo intentum cõsequentia est nota cum maiore. ⁊ minor probat. qz (vt notũ est) non cõuertitur in primã. et p non in scõam ptz. qz casu posito q̃ fortes nũc sit alb⁹. ⁊ fuisset et ante hoc non vidisset aliqñ nigrũ. sed nũc primo videt. ⁊ nihil aliud a forti sit aut fuisset albũ scõa est vera. prioz falsa.

¶ Tertio arguit hec propositio album est et fuit fortes non põt in aliquã cõuerti mutuo pars negatiua vera: ꝓa est manifesta; qz in nullã istarũ cõuertit mutuo. fortes est et fuit album fortes est vel fuit albũ. ergo in nullã. qz non videt in quã etiam posset conuerti.

¶ Quarto arguitur hec propositio: in domo platonis est et fuit fortes: non põt in aliquã mutuo conuerti: ergo pars negatiua vera. Et cõfirmat de hac hominis asinus est vel fuit brunellus: que erit in nullã põt conuerti. qz si in aliquã posset. maxime in istam Brunellus est vel fuit hois asinus Sed q̃ in illã nõ conuertat. sic probo qz casu quodue medietates fortis ante hoc possedissent brunellũ ⁊ fuissent nigre. ⁊ primo fiant albe. ⁊ nihil possideãt. et ex illis efficiat fortes qui nunq̃ ante hoc fuisset: nec aliqd nũc possideat in simili instatur: hois albi asinus est vel fuit brunellus ergo brunellus est vel fuit hois albi asinus.

¶ Quinto arguitur hec propositio hõ est ⁊ nõ fuit aĩal non põt mutuo conuerti ergo pars negatiua ꝑa ꝓa est manifesta. ⁊ añs pbatur quia si in aliquam posset muto conuerti maxime cõuertitur in aliquã istarũ: oẽ aĩal est ⁊ non fuit hõ: aliqñ aĩal est ⁊ nõ fuit homo: sed in nullã istarũ cõuertitur mutuo. vt facile ptz ad uertenti. ergo in nullam.

¶ Sexto sic arguitur: hec propositio a. homo est ⁊ non fuit aĩal: nõ põt conuerti mutuo: ergo pars negatiua est vera: ꝯsequentia est nota ⁊ añs claret supposito q̃ illa propositio immediate reducatur ad copulatiuam.

¶ Septimo sic argumẽto: non sequitur fortes nõ est vel non fuit album ergo omne albũ non est vel non fuit fortes: ⁊ tamen arguit per conuersionẽ mutuam: ergo conuersio mutua non est cõsequentia formalis: consequẽtia est manifesta ⁊ maior probatur quia casu quo fortes nunc sit albus ⁊ ante hoc nõ fuisset albus: antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶ Octauo ad idẽ nõ sequitur homo est vel non fuit album. ergo albũ est vel non fuit homo: et tamen illa consequentia est conuersio mutua: ergo pars negatiua vera: consequentia est nota et antecedens probat: qz casu facili antecedens est verum ⁊ ꝑa falsum: minor antẽ sic pbaf: qm̃ illa ppositio põt mutuo in aliquã conuerti: et non nisi in hanc album est vel non fuit homo: ergo conuertitur in illam: et per consequens consequentia illa est cõuersio mutua.

¶ Nono ad idem hec propositio a hõ est vel nõ fuit aĩal nõ põt cõuerti mutuo: ergo pars negatiua vera: bonitas ꝑe est nota: et añs pbatur suppositio q̃ illa propositio debeat immediate reduci ad hanc disiunctiuam homo est animal. Et a homo non fuit animal.

¶ Decimo sic arguitur hec propositio creans necessario est deus non põt cõuerti mutuo: ergo pars negatiua vera ꝑa est nota ⁊ pbaf añs qz maxime conuerteret in hãc deus necessario est creans: aut in hãc de⁹ creãs necessario est. nõ in primã vt notũ est necq; in scõam: qz trãsmutãdo extrema scõe est vera propositio assumpta exẽte falsa. Et ꝓfirmaf qz non sequit deus ꝓtingẽter est creãs: ergo creans ꝓtingenter est deus: ⁊ tñ arguit p cõuersionẽ ergo dicta nulla.

¶ Undecimo sic: nõ sequitur de⁹ possibilr non ẽ creãs: ergo creãs possibilr non est deus: ⁊ tñ arguit per cõuersionẽ mutuã: ergo cõuersio non est ꝑa formalis: ꝑa est nota cũ maiore ⁊ minor pbaf: qz illa ppositio põt conuerti in aliquã: et non nisi in propositionem datam ꝯergo conuertitur in datam.

¶ Duodecimo hec propositio creans nõ ꝯtingenter est de⁹ non põt in aliquã cõuerti mutuo: ergo pars negatiua vera: ꝑa est nota: ⁊ añs pbaf: qz in nullã istarũ põt cõuerti deus non contingẽter est creãs: deus creans non ꝯtingẽter est: omnis deus creans nõ cõtingenter est: ergo in nullam.

¶ Decimotertio sic arguo tangẽdo nouã difficultatẽ hec ppositio fortes possibilr est ⁊ nõ est currẽs: nõ põt in aliquã cõuerti mutuo: ergo pars qõnis negatiua vera: ꝑa est nota. añs pbaf qz si in aliquã cõnertere. maxime in istã currens possibilr est ⁊ nõ est fortes: sed in illam nõ cõuertit. ergo in nullã. ꝑa est nota: añs probatur. quia si fortes nõ currat prima est vera secunda falsa.

¶ Decimoquarto sic arguit. hec ppositio de⁹ necessario est vel nõ est creans nõ põt in aliquã mutuo conuerti: ergo pars negatiua vera. ꝑa est nota. et añs probaf: qz si in aliquã posset mutuo conuerti: maxime in aliquã istarũ: oẽ creãs b. deus necessario est vel nõ est oẽ creãs qõ necessario est vel nõ est creãs b deus necessario nõ ẽ vel est. Sz in nullã istarũ conuertit igitur in ãtũ ꝯsequẽtia videt esse bona ⁊ antecedẽs pbatur: qz assumpta ppositio est falsa prima istarũ duarũ existente vera: casu quo deus nunc creet et si deus nõ creet: secũda est vera prima existẽte falsa: ⁊ si caperes tam pro subiecto ꝝ pro predicato illũ terminũ chimera ppositio assumpta est vera scõa exẽte falsa: volo semper in his ppositionibus q̃ mod⁹ solũ cadat sup primã copulã: si esm̃ caderet sup totũ ppositio assumpta in tredecimo argumẽto esset impossibilis: ⁊ assumpta in isto esset necessaria.

¶ Decimoquinto sic argumẽtor tangẽdo eandẽ difficultatẽ de istis hõ cõtingẽter est et nõ est currẽs: hõ ꝯtingẽter est vel nõ est currẽs: hõ est ⁊ possibilr nõ est aĩal: hõ est vel impossibilr est aĩal: qm̃ nulla istarũ videt posse mutuo cõuerti: ⁊ ex consequenti pars negatiua tertia.

¶ Decimosexto sic arguo non sequit albũ immediate post hoc erit nigrũ ergo nigrũ immediate post hoc erit albũ ⁊ tñ arguit p ꝓuersionẽ mutuã: ergo añs nõ põt cõuerti mutuo: ꝑa est notissima: ⁊ minor pbaf: qz añs põt conuerti in aliquã mutuo: et nõ nisi in consequẽs ergo cõuertit in cõsequens ⁊ maior pbaf si fortes nũc sit albũ et imediate post hoc erit nigrũ ⁊ nunq̃ erit albũ antecedẽs est verum ⁊ consequẽs falsum ergo consequẽtia non valet.

¶ Decimoseptimo sic arguo hec propositio immediate post hoc albũ erit nigrũ non potest in aliquã mutuo conuerti ergo pars negatiua vera consequẽtia est nota et antecedens probatur si in aliquam conuerti posset: maxime in aliquam istarum: immediate post hoc nigrum erit album: nigrum quod immediate post hoc erit nigrum est vel erit album. Sed in nullam harum cõuertitur: ergo in nullã potest cõuerti. Consequentia est manifesta cũ maiore qz non vr in quam aliam posset conuerti quã in alis

quã datarũ et minor probat qz ꝓpositio assumpta erit vera si in qualibet parte ꝓportionali hore future percludat vnus homo qui solũ duret ꝙ illã partẽ in qua producitur et in illa erit albus et niger et non detur aliquis homo qui in duabus partibus erit secunda existente falsa ꝛ dabitur propositio ꝓmo assumpta vera prima existente falsa istarum datarum casu quo sortes qui nunc sit albus nõ immediate post hoc erit albus. Sed erit niger.

¶Et confirmat querendo de conuersione harum duarũ immediate post hoc albũ non erit nigrũ: ꝛ albũ immediate post hoc non erit nigrum: et arguit de prima qz si in aliquã deberet conuerti: maxime in istam immediate post hoc nigrum non erit albũ. Sed hoc est falsum qz casu quo immediate post hoc qlibet nigrũ erit albũ et detur immediate post hoc aliquod albũ qd nunqz erit nigrũ: detur prima vera illa falsa de secũda probatur ꝙ non possit in aliquã conuerti qz quãdo sit affirmatiua deberet cõuerti in hanc nigrum quod immediate post hoc non erit nigrũ album est vel immediate post hoc erit. Sed hoc est falsum igitur maior est nota ꝛ probatur minor quia si nihil erit album nec nigrum hec est falsa alia vera.

¶Decimooctauo sic argumentor: non sequit homo incipit esse aial: ergo aial incipit esse hõ: ꝛ tñ arguit per conuersionẽ: ergo cõuersio non est cõsequentia formalis. Minor ptz/qm nihil videt deficere ad conuersionẽ et etiam vtraq; illarũ est cõuertibiles ꝛ non nisi vt dictũ est ergo. Sed maior probat nam posito casu ꝙ sortes incipiat esse albus: nõ autem incipiat esse: non sequit in simili: homo incipit esse album ergo albũ incipit esse homo.

¶Decimonono sic argumentor: non sequitur incipit esse homo ergo homo incipit esse ꝛ tñ arguit per conuersionem ergo pars negatiua vera cõsequentia est nota minor ptz qm nihil videt deficere ad conuersionẽ requisitũ. etiã antecedens potest cõuerti in aliquã ꝓpositionem: ꝛ nõ nisi in ꝙs: ergo quertitur in conequens: et maior claret qz ꝛ regulas vt nunc instatur.

¶Et cõfirmatur. Non sequitur: incipiens esse est desinens esse: desinens esse est incipiens esse: ꝛ tñ est cõuersio igitur pars negatiua vera. Maior ptz qz nihil videt obstare minor probatur: ponẽdo ꝙ hora ꝓterita fuerit diuisa per partes proportionales: minoribus terminatis versus nos: in quarum qualibet pari sortes fuisset ꝛ in qualibet impari nõ fuisset et nunc non sit nec erit. Antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶Uicesimo arguitur nulla istarum ꝓpositionũ ois homo in b instanti nõ erit aial/ois homo in instãti nõ erit aial potest in aliquam mutuo conuerti: ergo pars questionis negatiua vera. Añs probatur qm̃ hec ꝓpositio omis homo in b instanti non erit aial: maxime conuertit in aliquã istarũ: omne animal in b instãti non est homo. Omne animal qõ in instanti erit aial: nullus homo est vel erit omne aial: qõ in b instanti non erit aial: nullus homo est vel erit. Sed in nullam istarum cõuertitur: ergo in nullã conuertitur. Consequẽtia est nota/ꝛ maior claret et minor facile potest probari. qz aliqne illarũ possunt dari vere aut false: ꝓ assumpta non existente tali: de materia ꝛ aliqne alie facile capiendo illum terminum album pro predicato.

¶In oppositũ arguit auctoritate omniũ cõmuniter loquentium ꝛ ratione sic: quia cuiuslibet ꝓpositionis extrema possunt transponi manente eadem quantitate. ꝓmo acceptione terminorum ceteris proprietatibus logicalibus obseruatis: ergo quelibet propositio categorica potest mutuo cõuerti.

¶Pro explicatione huius questionis notandũ est: ꝙ conuersio mutua est conuersio in qua arguendo ab antecedente ad cõsequens est mutua illatio. presupponende etiam et repetende sunt diffinitiones presuppositionis affirmatiue et negatiue primo capite posite: qz ex prauo intellectione illarum panci sciunt conuertere propositiones que aliqualẽ ingerũt difficultatẽ: sicut sunt ꝓpositiones de copulata copula. Et sit es ex diffinitionibꝰ illis sequit has fore affinitas hõ est ꝛ non fuit aial: hõ est ꝛ impossibile

est animal ꝛ vniuersaliter quelibet propositio de copulata copula cuius vna pars affirmatur ꝛ alia negatur: quia infert vnam pure affirmatiuam ꝛ has esse negatiuas: homo est vel nõ fuit animal: quia infertur qualibet talis exꝑna pure negatiua. Sciendum est etiam ꝙ propositionum quedam sunt de presenti: alie sunt de preterito aut futuro aut modales et propositiones de preterito aut futuro aut possibili aut ꝓpositiones in qbus ponitur ꝛ iqua ampliatio vocabuntur propositiones de extrinseco tpe. propositiones aũt de presenti in quibus nõ ponitur aliqua ampliatio vocabunt ꝓpositiones de inesse. Notandũ est etiam ꝙ ꝓpositiones de extrinseco tpe quedã sunt in quibus solũ predicatũ sequit copulam ꝛ modũ: alie aũt sunt in quibus extrema precedunt copulam et modum: alie autem sunt in quibus ambo extrema sequunt. His notatis pono tres regulas quibus scies conuertere qualibet propositionẽ mundi facillime.

¶Prima propositio ad conuertendum propositiones de inesse nõ opz aliud nisi trãsmutare extrema eadẽ suppositione semp seruata de ceteris alijs proprietatibus logicalibus seruatis: vt mutuo sequitur: omnis homo est aial: ergo aial animal omnis homo est: similiter mutuo sequitur panis est in furno: ergo ens in furno est panis.

¶Secũda propositio ad conuertendum ꝓpositiones affirmatiuas de extrinseco tpe in quib⁹ extrema precedũt copulã ꝛ modũ non opz nisi transmutare extrema semp faciẽdo ꝙ extrema maneant ante copulã seruando omnes proprietates logicales. vt sortes aliter sequitur: hõ aial necessario ẽ: ergo aial hõ necessario est: similiter mutuo sequitur: ois hõ aial est ꝛ fuit: ergo aliqd ois hõ est et fuit. Sed non sequit ex illo antecedente aial est ꝛ fuit homo. ꝓpositiones negatiue in quibus extrema precedunt copulam cõtradictorio modo ad has habent conuerti/cum contradicant ipsis: vt mutuo sequitur homo nullus aial fuit: ergo omne aial b. hõ non fuit. Similem regulam põt ponere ad cõuertendũ ꝓpositiones in qbus ambo extrema sequunt copulã ꝛ modũ in quibus non opz aliud facere nisi transmutare extrema dimittendo ea post copulã ꝛ seruando cetera paria: vt formaliter sequitur necessario est aial homo. ergo necessario est hõ aial/similiter mutuo sequitur fuit homo animal. ergo fuit animal homo. Sed queres circa hec dicendum est de propositionibus in quibus vnum extremum sequitur modum ꝛ non copulam et aliud sequitur copulã et modũ. Rñdeo ꝙ idem est dicendum sicut de ꝓpositionibus in quibus ambo extrema sequunt copulã ꝛ modũ equialẽt em̃ qz teneo mediũ, cadere in totum sequens: vt mutuo sequit necessario creans est deus: ergo necessario deus est creans aut infert hanc necessario est deus creans: ille em̃ due equipalent: si teneremus tñ aliquas ꝓpositiones tales nõ equipalere ꝓpositionibus dictis non oporteret ꝙ sic cõuertat vt si teneas hanc verã possibilr albũ erat nõ album hac exꝑte, falsa possibilr nõ album erit albũ: tunc nõ est cõuertẽda ꝓpositio hec vt dixim⁹: idẽ dicendũ est de hiis immediate post hoc albũ erit nigrũ: incipit esse hõ sicut de precedẽtib⁹: qz prima mutuo cõuertit in hãc immediate post hoc nigrum erit albũ sikret hanc immediate post hoc erit nigrũ album qz due equipalent/teneo em̃ li: post hoc restringere totum qõ sequit: ꝛ ꝓpter hoc: hec ꝓpositio incipit esse hõ cõuertit mutuo in hãc: incipit hõ esse ens. Et si arguas ꝓtra hoc: sic. In hac ꝓpõa incipit esse hõ: ergo incipit hõ esse ens: nõ sit de subiecto predicatum: ergo nõ est cõuersio: qz est notissima per diffinitionẽ ꝛ antecedens probatur: qua subiectum antecedentis est hic ter minus incipiens esse ens ꝛ illud non est predicatum: ergo non fit de subiecto predicatum in illa consequentia.

¶Ad hoc argumentũ potest responderi negando antecedens ꝛ ad probationem nego ꝙ ly incipiens esse ens sit subiectũ antecedentis et sed subiectum est ly ens quia ly incipit quando est signũ exponibile. ꝛ ratione illius propositio redditur exponibilis immediate non est pars extremi: ꝛ tũc potest bene sustentari. Sustentari ly incipiet esse: quoddam simꝛ thegoreuma sicut ly tantũ denotans ratione illius propositionem esse exponi-

bilem diffinctine per duas copulatiuas ꝛc. ¶Sed cōtra hoc posset eē replica supponēdo verba adiectiua esse cōplexa tūc subiectū isti⁹ incipit esse hō est hoc totuꝫ incipiēs esse ens ergo si subiectū est hoc totū incipiēs esse ens illa ꝓpō nō cōuertitur in hāc incipit hō esse ens cū nō trāſponantur extrema. añs probatur qz hec ꝓpositio incipit esse hō: subordinaꝫ huic incipiēs esse ens est hō: ergo subiectū huius incipit esse hō est hoc totū incipiens esse ens. ¶Ad hoc argumentū posset primo dici q ly incipiēs pōt capivt sit signū sincathegorematicū reddēs ꝓpositionē exponibilē: alio mō vt sit purū participiū et termin⁹ cathegorematic⁹ si ꝓmo mō sumatur dicēdo esset q ꝓpzie nō est ✠bū adiectiuū: ꝛ q nō subordinaꝫ huic incipiens eē est hō. Si vero secō mō sumatur: dicēdo esset q illa ꝓpō nō ꝓpzie est exponibilis. Sed poti⁹ per ascēsuꝫ ꝛ descensū sub toto subiecto pbādā: ꝛ sic iste equale bunt in tali sensu incipit esse hō et aliqō inciptens esse est hō. Sed de his multo plura diximus in exponibilibus quādo inquirebamus exponētes huius vniuersalis: omne incipiens: esse est et etiam tāgetur aliquid animal in quarto tractatu huius partis in celarent ꝛ sapesmo ꝛ dissamis Aliter etiam posses dicere illo supposito ꝛ tenendo hanc veraꝫ incipit esse instans: sicut cōmuniter solet teneri ꝓpō non potest conuerti sine noua impositione quia includit in se ꝓpositiones diuerse qualitatis: et variam amplīationē includentes.

¶Tertia regula ad conuertendū propositiones affirmatiuas de extrinseco tempore in quibus solum predicatuꝫ sequitur copulam: oportet variare extrema et reflectere predicatum cum copula in conuertente et modo etiam copule: si modus fuerit omnibus proprietatibus logicalibus seruatis per modum nonsolus habes intelligere quatuor modos facientes propositionem modalem. Sed quacunqꝫ determinationem copule vt mutuo sequitur et formaliter homo fuit animal: ergo animal qō fuit animal homo est vel fuit. Similiter etiam hec propositio: deus necessario est creās: mutuo conuertitur in istam creans quod necessario est deus formaliter ꝛ mutuo sequitur adam est mortuū ergo mortuū quod est mortuū adam est vel fuit. formaliter et mutuo etiam sequitur omnis homo est et fuit animal ergo animal quod fuit animal omnis homo est et fuit. Similiter etiam quelibet istarum consequentiarum tenet conuersione mutua: homo est, vel fuit albuꝫ ergo album quod est vel fuit album: homo est vel fuit: homo est: et non fuit aīal ergo animal quod est et non fuit animal homo est vel fuit. Notanter in ly⁹ exemplis facio ꝑdicatū ꝑcedere copulā vt non solū ille cōsequētia teneāt in terminis in cōplexis: verūetiā in terminis cōplexis: nō em valet hec ꝙsequīa i domo platonis est et fuit sortes ergo sortes qui est ꝛ fuit sortes est vel fuit i domo platonis: quia casu duo sortes sit et fuisset in. b. domo q quandoqꝫ fuisset pro platone nō tamen pro tempore pro quo erat platonis añs est verum et cōsequens: si ergo bene vis illam propositionem conuertere facias illum terminum in domo platonis precedere copulam illaꝫ distunctam. ¶Forte argues contra hec: nō committitur aliquis error in hac cōsequētia in domo platonis est ꝛ fuit sortes ℊ sortes q est sortes est vel fuit in domo in platonis: quin ille idē cōmittatur in ista hō est ꝛ fuit sortes ergo sortes qui est ꝛ fuit sortes est vel fuit hō ergo si secūda consequentia valet prima valebit quod est contradicta.

¶Ad hoc argumentū respōdeo quod error qui cōmittitur in prima consequētia in qua capiūtur termini cōplexi est q arguit virtualiter ānō accepto vnica acceptione aut nō restricto vnica restrictione ad terminū qui nō solū restringitur: Sed etiā quelibet pars restringit et accipitur virtualiter vnice vnica restrictione de claro exēplo iste due ꝓpositiones equivalent sortes est et fuit in domo platonis ens: sortes est ꝛ fuit ens in domo platonis: similiter iste bucnellus fuit hominis asinus: ꝛ bucnellus fuit asinus hois: ꝛ causa est qz predicatum vnica restrictione restringitur a copula/ ꝛ est status respectu copule. Sed notaꝫ est q iste non equivalent in domo platonis aliqō ens est et fuit sortes ens in domo platonis est et fuit sortes: eodem modo dices si assumas copulatum complexum: sumptum: iste enim non equivalent aliquod album et aliquod nigrum erunt sortes: et in aliquo instanti vel instantibus aliquod nigrum ꝛ album erunt sortes: sup positio: q illa determinatio determinet totum copulatum solum. Sed iste bene equivalent ioes est vel fuit album ꝛ nigrum et sortes in aliquo instanti vel instantibus est vel fuit albuꝫ ꝛ nigrū: Sed in terminis in complexis hoc non inuenitur sicut enim iste equivalēt homo est vel fuit currēs homo currens est vel fuit ita iste homo fuit currēs: in aliquo instā ti homo fuit currens supposito q ly. instanti determinet solum ly. homo.

¶Ex hac regula conuertes facile quāslibet istarum homo necessario est ei non est animal: homo contingenter non est ꝛ nō est aīal. primam em conuertes in hanc animal quod necessario est ꝛ nō est aīal. possibiliter est hō: ꝛ secūda in hāc a. aīal qō cōtingēter nō est ꝛ nō est aīal ois homo possibiliter est aduerte tm: q hec ꝓpositio ois hō cōtigēter nō est ꝛ nō ē aīal licet videaꝫ esse negatiua est affirmatiua qz infert vnāaffirmatiuā: sicut hec ois hō cōtingēter non est aīal: est affirmatiua et conuertitur in hāc mutuo. aīal quod cōtingenter non est aīal possibiliter est homo. Et etiam ex eadem regula hec ꝓpositio hō immediate post hoc erit album cōuertitur in hāc quod immediate post hec erit albū hō est vel immediate post hoc erit. Et ista hō incipit esse aīal: in hāc aīal qō incipit esse aīal hō est vel immediate post hoc erit: et nō cōuertit in istā incipiēs eē aīal: hō est vel imediate post hoc erit: qz licet eā inferat nō tm infert ab ea: qz sors tes hora futura diuisa per partes ꝓportionales minoribꝰ vers⁹ hoc instās i qualibet ꝓportionali pari sit: ꝛ i qualibꝫ ipari nō sit: ꝛ sit nūc ꝛ immediate añ hoc fuisset. hec ꝓpō est vera: incipiēs esse aīal hō ē vel immediate post hoc erit: ista exīte falsa homo incipit esse aīal. Queres forte falsē vtrū hec ꝓpositio homo incipit esse aīal cōuertatur mutuo in hanc incipiēs esse aīal quod incipit esse aīal est vel immediate post hec erit homo. Rādeo q nō qm secūa est vera prima falsa in simili forma/ sic dicendo: a incipit esse a. ergo icipiens esse a quod incipit esse a est vel immediate post hoc erit a: ꝛ hoc si li a: conuertatur cū hoc termino binarius hoim ꝛ nunc non sint nisi due materie et due forme separate ex quib⁹ in qualibet ꝓte proportionali hore future diuise ꝑ partes proportionales minoribus versus hoc istās ꝓponāt duo diuersi hoies. Sed illa ꝓpositio cōuerti pōt i hāc qō incipit esse aīal hō est vel imediate post hoc erit.

¶Nota q ꝑ hāc regulā nō debes hanc conuertere homo est vel non fuit animal quia diximus hanc esse negatiuā. Unde opposito modo ad propositiones iam dictas conuerteris propositiones negatiuas: in quibus solum predicatum sequitur copulam tm aliter q in conuersione illarum reflectatur predicatum cum copula opposita ꝛ modo opposito si aliquis fuerit: vt hanc oppositionem: homo est vel non fuit animal: in hanc mutuo cōuertes: omne animal qō non est ꝛ fuit animal b. homo non est vel fuit: vt li nō cadat in totaꝫ copulam principalem: ꝛ primum non cadat solum in copulam implicationis: sim⁹ li mō conuertes hanc: homo non cōtingenter non est animal. in hanc oē aīal qō cōtingēter nō est animal: b. hō impossibiliter est.

¶Uñ sit rla ad facile conuertēdū propositiones negatiuas; capies contradictoziā propositiōis negatiue tibi ꝓpositē q erit affirmatiua et per regulas datas dabis ei mutuo conuertentē ꝛ dein de capias contradictoziaꝫ illius mutuo conuertētis ꝛ illa erit mutuo cōuertēs ꝓpōnis negatiue tibi ꝓpositē verbi gratia si petatur a te mutuo cōuertēs huiꝰ ꝓpōnis: hō possibiliter nō est aīal: sumas ꝙtradictoziā illi⁹ q erit hec ois hō necessario est aīal. hāc ꝓpōnē ois hō necessario est aīal. ¶Tertia regula cōuertes ꝛhāc mutuo. aīal qō necessario ē aīal ois hō possibiliter ē ꝛ tūc capias ꝙdictoziā illi⁹ q erit hec ꝓpō aīal qō necessario ē aīal. b. hō ꝓpossibiliter ē ꝛ hec ꝓpō erit mutua cōuertēs huiꝰ ꝓpōnis hō possibiliter nō ē aīal hec regula pōt facile pbari ꝑ hāc maximā cōtradictorie ꝓpōnes cōtradictorias hēnt cōuertētes aut facili⁹ ꝑ hāc rlam si aliq cōsequētia ē bona oppositū cōsequentis

infert oppositum antecedentis: vt facile ē intelligēti ōducere Et p hec facillimū ē.

¶ Ad formam argumētorum respondere ad quorūz primum Respōdeo negando minorē arguitur enim ab amplo ad nō amplum. Sed illa vt dictū est cōuertit in hanc mortuū qō est mortuū adā est vel fuit. ꝛ non conuertit in hanc mortuū adam est vel fuit: qz licet ista inferatur: ab illa non tamē ista infert illā: quia si adam nunc resurgeret instatur.

¶ Ad secundum respondeo negādo antecedens ꝛ ad probationem cōcessa minore nego maiorem ꝛ dico si ille terminus album ponatur in nominatiuo conuertitur in hanc videns nigrum qō fuit videns nigrum album est vel fuit si sutē ly albū sit accusatiui casus quertit in hāc nigrum quod fuit nigrū album vidit.

¶ Ad tres rationes sequētes patet solutio p dicta i tertia regula sed nota q ista consequentia sortes est vel fuit animal ergo animal ē vel fuit sortes est formalis ꝛ nō potest instari in simili forma sic dicendo a. est vel fuit homo ergo homo est vel fuit. a. ponēdo ly. a. vt conuertatur cū hoc termino ydomo platōis sortes qz si ille terminus in domo platonis sortes capiatur vnica acceptione: nō sunt eiusdez forme vt patet per dicta capite precedēti et etiā sic probo nam dato opposito sequitur has duas contradictorias simul posse esse veras i simili forma sortes est homo sortes nō est homo: qz in simili forma sic dicēdo: a est homo a nō ē homo: in casu impositionis illius litere. a. ꝛ posito q plato habeat duas domos in quarū altera tantū sit sortes dātur simul vere. Si vero capiat ly in domo platonis sortes vnica acceptiōe ille sit eiusdem forme ꝛ nō potest instari illi cōsequētie sicut nec prima ¶ Notandus est etiā circa tertiā ratiōē q hec ꝓpositio albū est ꝛ fuit sortes potest in ista optime conuerti: sortes qui est ꝛ fuit sortes albū est ꝛ fuit: qz hec equalet isti sortes q̄ est ꝛ fuit sortes albū est vl fuit sicut iste equalat deus q̄ necessario est deus: creans possibiliter ꝛ est deus qui necessario est deus creans necessario est: sed iste nō equipollent creans quod contingenter est creans deus possibiliter est: creans quod cōtingenter est creans deus contingenter est. Circa quintum argumentū notabis q ꝓpositiones de copulata copula quarum vna copula affirmatur ꝛ alia negatur conuertendo non debet predicatum distribui in cōuertente: sed debet suppo nere sicut predicatum supponit in propositione affirmatiua. vide inconuertēte huius omnis homo est ꝛ non fuit animal: ly animal debet stare confuse tantum. Et in conuertente huius sortes est ꝛ nō fuit omne animal potest ly animal supponere distributiue ꝛ etiam determinate ita q hec potest esse eius conuertens omne animal quod est et non fuit omne animal: sortes est vel fuit: supposito q ly omne non sit pars in aliqua illarum: quia si esset pars conuertens eius esset hec aliquid omne animal quod est non fuit omne animal sortes est vel fuit et non ista: omne animal quod est et non fuit omne animal sortes est vel fuit: facile inuenies instantiā in terminis diuinis.

¶ Ad sextam rationē respondeo supposito illo admisso videlicet q illa ꝓpositio immediate reducatur ad vnaz copulatiuam q non potest mutuo conuerti in vnam cathegoricam sine impositione noua. Sed bene in vnam ypotheticā dicitur notanter sine noua impositione: posset bene in hanc mutuo conuerti / g qz animal homo est et non fuit: supposito q ly g denotet qz illa propositio sit: immediate reducēda ad copulatiuam cuius partes sint mutuo conuertentes ꝓtium copulatiue ad quam illa propositio reducitur. Sed melius videt mihi esse dicendum q illa propositio a homo est ꝛ non fuit animal/non potest aliquā mutuo conuerti et causa huius est: quia illa propositio est virtualiter propositio hypothetica cum inferat ꝛ inferatur immediate ex vna propositione hypothetica et si cum impositione deberent propositiones conuerti nulla esset difficultas in conuersionib⁹ nec de rigore logice oporteret aliquam conuertere. Eodem modo dices hanc a homo est et fuit omnis homo supposito q immediate reducāt ad copulatiuam non posse mutuo conuerti.

¶ Ad septimam ꝛ octauam patet solutio ex regula apposita ad conuertendum propositiones negatiuas: quia hec propositio sortes non est vel non fuit album/debet in hanc conuerti: omne albū quod est ꝛ fuit album: sortes non est vel fuit: vt ly non cadat in totum. Et hec homo est vel non fuit album in hanc. omne album quod non est ꝛ fuit album. b. homo non est vel fuit ꝛ primum non cadat in primam copulam ꝛ secundus in totū.

¶ Ad nonam dices simili modo si admittas suppositum sicut ad sextam.

¶ Ad decimam ꝛ eius confirmationem facillimum: est respondere per tertiam regulam. per quam hec propositio creans necessario est deus/ in hanc conuertitur deus qui necessario est deus possibiliter est creans: ꝛ hec deus contingenter est creans in hanc creans quod contingenter est creans possibiliter est deus.

¶ Ad vndecimam patet solutio ex vltima regula posita pro conuersione propositionum negatiuarū quia illa cōuertitur in hanc. omne creans quod necessario creans b deus impossibiliter est seu possibiliter non est.

¶ Ad duodecimam nego antecedens ꝛ solutio patet per regulam iam dictam: quia illa conuertitur in hanc. omnis deus quod contingenter est deus b creans impossibiliter est. Queres forsitasse circa hoc vtrum sequatur. creans non contingenter est deus: ergo quod non cōtingenter est deus creans non contingēter est.

¶ Respondetur q non quia in simili non sequitur. a nō contingenter ē b est: ergo quod non contingenter est b/ a non contingenter est: quia si ly a conuertatur cum suo disiuncto sortes vl chimera: ꝛ ly b cum isto termino habente tot supposita sicut hic terminus creans vel non sortes. antecedens est verum ꝛ consequens falsum: ꝛ adhuc etiam hec consequentia non est bona. a non contingenter est b: ergo b quod non contingenter est b/a impossibiliter est: quia si ly a conuertatur cum hoc termino pater: ꝛ ly b cum hoc disiuncto ens vel filius diligēs homines vel spiritus sanct⁹ diligēs homines. antecedens cētyerū ꝛ consequēs falsum.

¶ Ad tredecimū nego ans ꝛ ad probationem nego maiorem: quia illa conuertitur in hanc per tertiam regulam. currens quod possibiliter est ꝛ nō est currēs sortes possibiliter est. Et eodē modo dices de affirmatiuis que assumūtur in quindecimo argumento quas facile conuertes per tertiam regulam.

¶ Ad quartādecimā rōnem nego antecedens ꝛ ad probationem nego maiorem: quia illa per vltimam regulam cū est negatiua debet conuerti contradictorio modo ad suam affirmatiuam: ꝛ sic cōuertens mutuo eius erit hec. omnē creans quod possibiliter non est et est creās b deus impossibiliter est: ꝛ eodem modo conuertes per regulam sepius allegatā propositiones de disiuncta copulata positas in quindecimo argumento: ꝛ hanc homo contingenter est: vel nō est currēs in hanc omne currens quod non contingenter est: et est currens/ b homo impossibiliter est: ꝛ istam homo est vel impossibiliter est animal/in ista: omne animal quod non est ꝛ possibiliter est animal/b homo impossibiliter est: ꝛ cadat negatio que additur copule implicationis solum super primam partem: ꝛ ꝓpositiones huiusmodi habent difficultatem pulchram ꝛ facillime per regulas datas possunt cōuerti. Et per ista patet solutio ad quintū decimum argumentum.

¶ Ad sextādecimā rōnē dictū est q antecedens consequentie ibi formate conuertitur in istam/nigrum quod immediate post hoc erit nigrum/album est vel immediate post hoc erit.

¶ Ad decimā septimā rīsum est tenendo q in hac propositione immediate post hoc album erit nigrū. ly post hoc determinet totū sequens. Sed inuenio q̄ndam virum doctum qui dicit nō debere conuerti in hanc immediate post hoc nigrum erit album sicut diximus. Sz in istam immediate post hoc nigrum quod erit: album erit: in qua seruatur eadē ampliatio: sed hoc est falsum: quia si teneatur ly post hoc restringere totum predicatū clarum est q conuertitur in propositionem istam immediate post hoc nigrum

erit album: & adhuc quicquid teneatur dabitur hec propositio immediate post hoc quod erit nigrum: albū erit vera hac existente falsa immediate post hoc albū erit nigrum: casu quo sortes immediate post hoc erit album. Sed non immediate post hoc erit nigrum. Sed bene erit quandoq; niger. dicendum est igitur debere conuerti in propositionem dictam: verum est tamen q; conuertitur in illam si post hoc restringat copulam implicationis sicut & copulam principalem.

¶ Ad confirmationem respōdeo q; illa propositio immediate post hoc album non erit nigrum: non conuertitur in propositionem ibi datam: quia arguitur a non distributo ad distributum ex parte de ly album. Sed cōuertitur in hanc suppositio illo quod diximus de ly post hoc/immediate post hoc omne nigrum quod erit album non erit/suppositio q; tempus importatur per ly post hoc restringat copulam implicationis. Capio ly post hoc aduerbialiter quoniam si caperetur prepositionaliter nō esset maior difficultas de conuersione istius immediate post hoc album non erit nigrū quā de conuersione huius album nunq; erit nigrum: quoniam ille equiualent. sicut militer equiualent iste. immediate post hoc nullum album erit nigrum: & nunq; post hoc album erit nigrum capiendo ly post hoc prepositionaliter. ¶ Et ad illud quod tangis de illa propositione album immediate post hoc non erit nigrum. dico q; illa propositio non est affirmatiua: licet appareat eē affirmatiua: quia exponitur copulatiue. Sed ipsa est negatiua quia infertur ex hac formaliter albus nō erit nigrum que est pure negatiua & est bona difficultas de conuersione mutua illius.

¶ Pro cuius difficultatis declaratione notandus est q; si ly post hoc capiatur prepositionaliter nulla penit⁹ est difficultas. Sed si capiamus ly post hoc aduerbialiter sicut in propositionibus precedentibus assumpsimus. Respondeo q; dz conuerti contradictorie mō ad istam non album immediate post hoc non erit nigrus que est sua contradictoria: & quia ista conuertitur in hanc a nigrum quod non immediate post hoc non erit nigrū omne album est vel immediate post hoc non erit. ideo ista albus immediate post hoc non erit nigrum conuerteretur in hāc omne nigrus quod non immediate post hoc non erit nigrum b album non est vel immediate post hoc erit vt secunda negatio neget totam copulam. Et ex his clare sequitur propositionem illam non conuerti mutuo in hanc omne nigrum quod immediate post hoc erit nigrum b album non est vel immediate post hoc erit negatione cadente in totam copulā: quia aliter non esset apparentia. hoc sic probat: quia si hora futura diuidatur partes proportionales minoribus vsus hoc instans: & in qualibet parte pari sortes sit album & nigrum: et in qualibet impari nec sit albus nec niger et non sint nec erunt plura alba nec nigra/hec est falsa altera existente vera nec etiam conuertitur in hanc omne nigrum quod immediate post hoc non erit nigrum b album non est vel immediate post hoc erit facillima est instantia.

¶ Ad decimum octauum et decimū, nonū patet solo ex dictis in corpore questionis. Ad confirmationem decimi nom nego minorem: quia arguitur a nō amplo ad amplus & ab amplo ad nō amplum. Sed per tertiam regulam debes illam propositionem in hanc conuertere desinens esse quod est desinens esse/incipiens esse est vel imediate ante hoc fuit.

¶ Ad vicesimam respondendo nego antecedens: & ad probationem concedo q; in nullam illarum potest conuerti aliqua illarum propositionum mutuo. Sed hec omnis homo in aliquo instanti non erit animal/conuertetur in hāc. nullum animal quod in ꝙlibet instanti erit animal homo est vel erit: quia sua contradictoria que est hec. homo in quolibz instanti est animal seu b animal conuertitur in hanc per tertiam regulā aial qō in ꝙlibet instāti erit aial hō est vel erit.

¶ Et ista omnis homo in b instanti non erit animal ꝯz aliquos nō potest mutuo conuerti sicut nec sua contradictoria. Sz illa ꝓpositio pōt iudicio meo in hanc mutuo conuerti in aliquo instāti omne animal quod erit animal null⁹ homo est vel erit

suppositio q; ly instanti restringat semp copulam implicationis sicut sua contradictoria que est hec a homo in quolibet instanti erit animal mutuo conuertetur in hanc in quolibet instanti animal quod erit animal homo est vel erit hec intelligo istam tenendo veram albus in hoc instanti erit homo demonstrando p ly hoc instans aliquod futurus casu quo nullus homo post hoc erit albus: ꝯz nūc sit albus: & in istāti demōstrato aliqs hō erit de hominibus albis qui nunc sunt: quia si illa teneretur falsa cōtra communem modum dicendi: tunc illa propositio conuerteretur in eandem ponendo illum terminum instanti esse determinationē tā copule iplicatiōis q; copule principalis per dicta in hac questione facillime quinis poterit conuertere quam libz propositionem multa possent hic addi sicut de conuersione exclusiuarum in vniuersales et econuer. Sed quia materia non est omnino pertinens & in exponibilibus dicta sunt/non loquor de cōuersione illarum: quia solum istam questionem mouimus: vt per illas regulas contingat quis propositiones non exponibiles: et vt melius potuisset cognoscere veritatem regularum addidim⁹ exemplorum gratia illa argumēta in quibus ponuntur difficiliores propositiōes que in hac materia inueniuntur.

¶ Ad secundam questionem que facillima est: in qua inquirebamus que propositiones poterant conuerti simpliciter: que vero per accidens. ¶ Respondeo Aristotelem et Petrum Hispanum dicere propositionem vniuersalem affirmatiuam conuerti per accidens. Et particularem et indefinitam et vniuersales negatiuam conuerti simpliciter: sed ipsi procedebant de propositionibus/de modo loquendi consueto quarum predicata si fuerint partes affirmatiuarum non distribuuntur: si vero fuerint negatiuarum distribuuntur: et eodem modo dicunt propositionem particularem negatiuam nō posse cōuerti simpliciter nec per accidēs: sed quia in sequētibus procedemus syllogismos componendo: tam in propositionibus de modo loquendi consueto: q; ex propositionibus de modo loquendi inconsueto: ideo dico q; quelibet propositio potest simpliciter conuerti. Similiter q; libet propositio potest per accidens conuerti capiendo illud signum quelibet distributiue pro generibus singulorum pbatur: quoniam hec propositio omnis homo omne animal est/ potest simpliciter conuerti: et est vniuersalis affirmatiua particularis affirmatiue et vniuersalis negatiue/exempla sunt clarissima. Sed de particulari negatiua probatur: quoniam bene sequitur. homo non est animal: ergo aliquō nō est. hūc non obstantibus datur aliqua propositio vniuersalis negatiua que non potest cōuerti simpliciter: vt patet de hac nullus homo est sortes. Similiter/hoc omnis homo est animal non est: non potest simpliciter conuerti. Sed dato q; dentur multe propositiones vniuersales negatiue que nō possunt simpliciter conuerti. nō sequitur celantes aut celare non posse reduci ad cēlarent: aut ad vnam consequentiam euidentem: vt in sequentibus declarabitur & ideo sufficiat hec diuisse de isto capite & ēt consequenti de primo tractatu huius partis.

¶ In hoc pmo capite ponuntur omnes conditiones que requiruntur ad cōsequentiam syllogisticam: & omnes errores tam intrinseci q; extrinseci impedientes consequentie syllogistice bonitatem: & modus quo instabitur quādo committitur error.

¶ Consequenter videndum est de conditionibus & defectibus syllogismorum. Unde conditionum alique sunt requisite ad bonitatem syllogismi. Aliqui autem sunt defectus bonitatem syllogismorum impedientes. Prime vocabuntur conditiones seu regule. Secunde autem vocabuntur defectus. Et conditiones seu regule requisite ad bonitatem. syllogismi quinq; solent assignari: quarum

¶ Prima est medium debet esse totale extremum in altera premissarum vel saltem ipsum cum aliqua determina-

tiõe addits/ad hoc q teneatur eque ample:eque apellare:z eque stricte: sicut in hac consequentia:cuiuslibz hominis asi nus possibiliter currit:fortes possibiliter est homo qui est homo:ergo fortis asin⁹ possibiliter currit.

¶Secunda conditio est:q extremitates sint totalis extrema:defectu cuius ista consequentia nõ est sillogistica Cuiuslibet hominis quilibet asinus qõliber currens est:cuiuslibet angeli qlibet asin⁹ quodlibet currẽs est:ergo quilibet angelus quilibet homo est.

¶Tertia cõditio ẽ: qõ se tenet ex parte medij in maiori:debet se tenere ex parte minoris extremitatis in conclusione concludendo similẽ obliquitatẽ obliquitati medij(q medium fuerit obliqu⁹) vt sillogistice sequitur. Omnis homo est homo sunt animalia:fortes est homo: ergo fortes z homo sunt aialia. Similiter eriã sequitur:cuiuslibz hominis quilibz asin⁹ currit:fortes est homo: ergo fortis quilibet asinus currit.

¶Quarta cõditio:illud qõ se tenet ex parte medij in minore:debet se tenere ex parte maioris extremitatis: in conclusione concludendo(si medium fuerit in obliquo)eandem obliquitatez ex parte maioris extremitatis:vt sillogistice sequitur: omnis homo est animal: fortes est homo et forma: ergo fortes est animal z forma. Similiter sillogistice sequitur:omnis homo est animal:brunellus est hominis asinus: ergo brunellus est animalis asinus.

¶Quita cõditio z vltima est: medium sub ratione medij non debet intrare conclusionem:sed quomodo iste condtiones sunt intelligende in capite sequẽti discutiemus.

¶Deueniam⁹ nunc ad defectus p quorum declaratione. Notandum est: q aliqui defectus committuntur premissarum:et aliqui ex parte conclusionis defectus qui committuntur ex parte p̃missarum:seu ex parte medij/ vocantur errores intrinseci:illi autem qui committuntur ex parte conclusionis: vocantur errores extrinseci. Et quandocũq cõmittitur aliquis error intrinsecus in premissis:habeatur pro regula q ille premisse sunt simpliciter indisposite: nec possunt aliquam inferre conclusionem. Quando autem defectus est extrinsecus z ex modo concludendi solum:tunc tales premisse sunt disposite z possunt iferre vnã conclusionem:in qua ille defectus tollatur. Ex quo infero vnam regulam facilẽ pro respondente:q si in aliquo sillogismo committatur error intrinsecus:nunq̃ debet assignare pro defectu talis sillogismi errorem extrinsecum.

¶Errores autẽ intrinseci hi sunt qui sequuntur:ex puris particularibus particularitate medij nihil sequitur sillogistice. si medium aut pars medij maneat undistributa.tunc talis consequentia non erit sillogistica:vt non sequitur. animal est homo:asinus est animal: ergo asinus est homo.

¶Secundus error est quando aliquid exparte negatiuis.vñ regula huic errori opposita ex puris negatiuis nihil sequitur sillogistice:vt non sequitur. nullus asinus est homo:nullum risibile est asinus:ergo nullum risibile est homo.

¶Tertius est cui opponitur hec regula:medium vbi non distribuitur nõ debet teneri magis ample q̃s vbi distribuitur defectu cuius non sequitur: omne animal est homo/omnis asinus possibiliter est animal:ergo omnis asin⁹ possibiliter est homo.

¶Quartus est cui hec regula opponitur:medium non debet supponere pro pluribus aut posse accipi in premissa affirmativa q̃s in premissa negativa: defectu cuius non sequitur: null⁹ homo est animal:risibile omnis homo est vel fuit:ergo risibile non est animal: quia in simili non sequitur. Nullum album est homo:risibile omne album est vel fuit:ergo risibile non est homo.

¶Quintus error est cui opponitur hec regula. Si capiatur aliquod copulatum completum sumptum pro medio:z vna pars medij distribuatur i maiore:z alia supponat confuse tantum in minori pars distributa non debet supponere confuse tantum. sed potius determinate:aut distributiue. Pars vero non distributa debet distribui:defectu cuius non sequitur:omnis homo z homo sunt homo:omnia risibilia homo z omnis hõ sunt:ergo omnia risibilia sũt homo. In sillogismis negatiuis etiam non sequitur omnis homo z homo nõ sunt homines:omnia risibilia homo z omnis homo sunt ergo omnia risibilia nõ sunt homines. Sed bene sequerentur ille conclusiones si pro minore caperemus: hãc omnia risibilia omnis homo et quilibet homo sunt. Aut hanc:omnia risibilia.b. homo z omnis homo sunt.

¶Sextus error est q medij non teneatur equinoce gratia cui⁹ nõ sequitur. Omne corpus hominis ẽ homo:brunellus est corpus hominis: ergo brunellus est homo.

¶Septimus error est:quãdo medium in vna premissarum accipitur vnica acceptione:et in altera non accipitur vnica acceptiõe vnde regula huic opposita est:medium non debet accipi diuersis acceptionibus in maiore z i minore: z propter istum errorem nõ sequitur: Iste bicardo:hominis asinus nõ est currẽs: z omne hominis asinus est asinus:ergo asinus non est currens.

¶Sed iam restat vt assignemus modum instandi in cõsequentijs in quibus predicti defectus committũtur vñ sit regula.

¶Prima. Si velis instare alicui consequẽtie:in qua arguit ex puris particularibus: dabis medio multo plura supposita q̃s extremitatibus: z facies extremitates in casu non supponere p eodẽ z verificari de medio: et ad hoc facile faciẽdũ capies p medio vnũ terminum magis cõmunem: q̃s sint extremitates: capiesq̃s pro extremitatib⁹ duas species cõtentas sub tali medio:aut duos terminos ꝓtentos sub tali medio disparatos: z tũc premissis verificatis necessario cõclusio est falsa:z isto modo instabis cuicunq̃ sequẽtie affirmatiue: in qua medium aut pars medij non distribuit̃. Si autẽ fuerit negatiua capies pro medio vnũ terminũ,comissimũ:z p extremitatibus duos terminos sinonimos sub illo termino cõmũ,sumo ꝓtẽtos. Similimõ instabis:si maneat distributio completa de ly vterq̃s in vtraq̃s p̃missarũ ex parte medij. ¶Exẽplũ primi. Si velis instare in ista cõsequẽtia:homo ẽ asinus: brunellus est homo: ergo brunellus est asinus. capies pro medio ly asal aut ly ens z pro extremitatibus in istuz terminum hõ:z illum terminũ asinus: z argues sic in similia animal est homo: z asinus est animal:ergo asinus est homo. ¶Exemplum secũdi. Si velis instare isti sillogismo negatiuo:homo nõ est risibile:omne rationale est homo:ergo omne rationale non est risibile:capies pro medio illũ terminũ animal:z p extremitatibus ly rationale:z ly risibile: z tũc sic instabis. Animal non est risibile:z omne rationale est animal: ergo omne rationale non est risibile. Ex quo patet:q si proponantur vobis aliqui sillogismi in quibus arguitur ex puris particularibus:z nõ possitis verificari p̃missas: taliter q medij habeat plura supposita q̃s extremitates:z extremitates inter se habeant diuersa supposita: q ille consequẽtie erũt bone:q si hoc non poteris facere de materia:ille consequentie erãt bone de materia:q si non de forma nec etiam de forma acceptionis terminorum: ille consequentie erunt bone de forma acceptionis terminorum: vt patet de hac: homo est:z nõ est animal:fortes est homo:ergo fortes est z non est animal. ¶Exemplus tertij. Si velis instare isti consequentie: vterq̃s homo z quilibet homo sunt animalia omnia risibilia vterq̃s homo et quilibet homo sunt:ergo omnia risibilia sunt animalia:instabis sic i simili forma:vtrũq̃s ens z quilibet asin⁹ sunt bruta:omnia alba vtrũq̃s ens z quilibet asinus sunt:ergo oia alba sunt bruta:i quocũq̃ enim casu in quo verificabis p̃missas:falsificabis conclusionez: si facias q ly albũ z ly bruta non supponãt pro aliquo eodẽ sicut regula iubet:z ponas casum ad id faciẽdũ q sint tria animalia: vnus homo: vnus equus: z vnus asin⁹ in materia;participantes: z homo z asinus sunt omnia alba: equus autem sit niger:ex quo patet q per hanc regulam non potes huic consequẽtie instare:vtrũq̃s ens est animal: fortes vtrũq̃s ens est: ergo fortes est animal:quia minor ẽ im-

possibilis formaliter: q si dicas minorē posse verificari i terminis diuinis: quia hec est vera:hec essentia vtraq; psona ē: tūc etiā Si vis tenere illā esse verā facile est instare p regulā sic:vtraq; persona est creatura:hec essentia vtraq; persona est:ergo hec essentia ē creatura:et capio ly persona vt se extēdat ad creaturas et deum:ex hijs patet q ad instandum cito in sillogismis:in quibus defectus cōmittuntur:bonum est capere semper p medio ly ens.Si autez maneat distributio incompleta de ly alterū ex parte medij: tūc capias loco termini distributi incōplete quiquidē erit mediū aut pars medij vnū terminū habētē solum duo supposita:z p extremitatib⁹ capietis duos terminos: quoꝝ vnus supponat p vno supposito medij tantuz: z alius pro alio et sic si fuerit affirmatiuus sillogismus verificatis premissis cōclusio erit falsa.

¶Si vero fuerit negatiuus capias eundē terminū pro medio: pro extremitatibus capies duos terminos sinonimos supponētes pro vno supposito medij tm. Ut si velis instare huic cōsequentie: alter homo currit:quiescēs ē altero hō: ergo quiescēs:est currens:ponas solum duos hoies quorū vnus currat:alter vo quiescat,Facile etiā ponesexemplū in negatiuis secundū tenorē regule. Et eodē modo poteris facile instare si capies in vtraq; premissarū mediū distributuz solum pro generibus singulorum:vnde si velis instare consequentijs in quibus sic capitur medium:capies terminū generi cum non habentem nisi vnam speciem:sed facies ipsum habere multa individua:z tunc capies pro maiore extremitate terminum supponentem pro aliquo alio indiuiduo tantum:z tunc verificatis premissis inuenies conclusionē falsam:vt si velis instare huic consequētie.omne animal est sanuz:z egrū omne animal est:ergo egrum est sanuz.ponesolum esse vnam speciem animalis:verbi gratia speciem humanam: et pones esse multos homines: quoꝝ aliqui sunt sani:z aliqui sunt egri: z per modum instandi Jsti regule:in alijs distributionibus incompletis iskabis similmodo vt exercitanti patebit.

¶Secunda regula.Si velis instare cōsequentie in qua argnitur ex puris negatiuis:capies pro extremitatib⁹ duos terminos cōuertibiles:z p medio vnū terminū eis disparatū:z cōsequente falsificato in casu aliquo inuenies antecedens verū vt patet sic arguendo: nullus homo est asinus:nullus rudibile est homo:ergo nullum rudibile est asinus.

¶Tertia regula est. Si velis instare consequentie in qua committitur tertius defectus: videlicet q vbi mediū nō distribuit:stat p pluribꝰ cū vbi distribuit p capias medio vnū terminū generiū aut specificū facias ipsum z i ꝓpositione,vbi distribuitur nō supponere pro oibus suis suppositis:z in propositione in qua nō distribuit facias ipsum supponere pro aliquibus alijs rōne ampliationis,z tūc capias pro extremitate premisse in qua mediū distribuitur:vnū terminum qui supponat pro tot z tantis sicut supponit ibi medium:z pro extremitate in qua mediū nō distribuit capies vnuz terminū q supponat pro illis suppositis: pro quibus mediū vbi distribuitur non supponebat:z pro quibus vbi distribuitur supponit z tunc facile poterit verificari antecedens:quo facto consequens erit falsum:vt si velis instare huic consequētie.Oīs homo est animal:omne risibile possibiliter ē homo:ergo omne risibile possibiliter est animal.instabis sic in simili:omne animal est bzutū:ois hō possibiliter ē animal:ergo omnis homo possibiliter,est bzutū casu posito q sola sint bruta in rerum natura.

¶Quarta regula,Si velis instare consequētie in qua medium stat magis ample ī affirmatiua cꝫ in negatiua: capias pro medio vnum terminum qui ratione talis ampliationis possit in aliquo casu supponere in affirmatiua ipso non supponente in negatiua: et capies pro extremitatibus duos terminos conuertibiles aut pro eodem supponentes z tunc falsificato consequente in aliquo casu:z premissarum affirmatiua verificata negatiuam inuenies verazꝫ vt si velis instare huic consequentie:nullus hō est animal:omne risibile oīs homo est vel fuit:ergo omne risibile non est animal.Sic instabis:nullus album est animal:omne animal omne album est vel fuit:ergo nullum animal est animal.ponendo q nullum ens nunc sit albuz sed ante hoc sortes fuisset omne animal et omne album z sit nunc etiam omne animal:ex quo patet semper esse bonum ad instandum in consequentijs istis capere pro medio terminum connotatiuum: quia facile possumus terminum connotatiuum facere q supponat in premissa in qua ampliatur ipso non supponente in premissa:in qua non ampliatur z hoc ratione connotationis.

¶Quinta regula instandi ē.Si velis instare consequentie:in qua committitur quintus error intrinsecus: capies pro medio vnum copulatum complexum sumptum: cuius quelibet pars habeat multa supposita : et nulla pars supponat,pro omni illo pro quo supponit tale, copulatum secundum acceptionem quam habet ibi hoc est vna pars eius distributa z altera supponente confuse tantum:z capies pro extremitate distributa vnum terminum qui supponat pro omni illo pro quo supponit copulatum secundum acceptionem quam ibi habet:z pro extremitate supponente cōfuse tantum capies vnum terminum sic se habentem q supponat pro aliquo pro quo supponit aliqua pars:z tunc verificatis premissis conclusio est falsa.vt.Si velis instare huic consequentie: omnis homo et asinus sunt animalia: omnia risibilia hō z qulibet asinus sunt ergo omnia risibilia sunt animalia capias p medio istud copulatum homo z homo qui pro duobus hominib⁹ supponit altera eius parte distributa z altera eius supponente confuse tantum vt hec ē vera si soli duo essent homines in mundo. Omnes homines omnis homo z homo sunt z capias illum terminum homines pro minore extremitate z capias p maiore extremitate:vnum terminum q precise supponat pro aliquo pro quo supponit aliqua pars illꝰ copulati z quia non datur aliquis terminus pluralis numeri incomplexus qui precise pro vno homine supponat.Ideo imponat ly a ad significandum aliqua connotando q faciant vnum ens:ita q ly a z ly facientia vnum sint termini cōuertibiles.Jam posito q soli sint duo homines:instatur sic dicendo omnis homo z homo sunt a:ois rationalia homo et omnis homo sunt ergo omnia rationalia sunt a. non mireris de hoc modo verificandi quia multū deseruit materie subiecte z si arguas contra hoc. Si ille modus verificandi esset bonus sequeretur q iste terminus homo in hac propositione omnis homo est animal non supponeret sed est contra:omnes ergo z antecedens sequela probatur non verificatur ergo non supponit:antecedens probatur non verificatur ꝑm acceptionem quam habet ergo non verificatur ad hoc respondeo negando sequelam z ad prīm rationem nego antecedens z ad probationez antecedētis nego consequentiā quia verificat aliter capitur in proposito z aliter in diffinitione suppositionis.

¶Sexto autem errorꝝ similiter z septimo quia in eis nullaz inuenio difficultatem instādi iō nō pono regulam.

¶Sequuntur errores extrinseci quorū

¶Primus est quando arguitur a non distributo ad distributū vnde solet poni regula arguendo a nō distributo ad distributum consequētia nō valet. Alij sub alijs verbis inquiunt: si aliqua premissarum fuerit particularis conclusio debet esse particularis z non vniuersalis quod idem est defectu cuius nō sequitur:ois hō est ala:risibile non est hō: ergo risibile non est animal.Similr pro prer idem non valet argumentū contra diogenē factū quod ego sum tu non es. sed ego sum homo:ergo tu non es homo.

¶Secundus error est quādo arguitur a confusa ad determinataz vnde regula huic opposita est arguendo a cōfusa ad determinatam non valet consequentia:vt non sequitur: cuiuslibet homīis asinus quilibet asinus est sortes est hō:ergo sortis asinus qlibet asinꝰ est.

¶Tertius error extrinsecus qñ argnitur a propositiōe negatiua ad propositionem affirmatiuam: vnde regula huic errori cōtraria ē si aliqua premisso-

rum fuerit negatiua ꝓclusio nō det esse affirmatiua ꝓpter quod non sequitur omnis homo est vel nō fuit animal: fortes est & fuit homo: ergo fortes est & non fuit animal: & ꝓpter idē nō sequit: regnū meū nō est de hoc mūdo ergo ego sū rex.

¶ Quartus error est quando copula conclusionis nō insequitur copulā maioris propter quez solet poni talis regula. Copula maioris debet insequi copulam conclusionis defectu cuius non sequitur. Omnis homo fuit: album fortes est homo: ergo fortes est albū. Similiter nō sequit: omne creans possibiliter est deus: & ois pater contingenter est creans: ergo omnis pater ꝙtingenter est deus. Et in proposito per copulā non solum intelligo copulam verbalē: sed etiā modum additū copule gratia cuius nō sequitur: omne currēs est homo: omnis homo velociter est currens: ergo omnis homo velociter est homo.

¶ Quintus error est quando arguitur a nō amplo ad amplū cū distributione ampliꝰ affirmatiue gratia cuiꝰ non sequitur. Omnis homo possibiliter est risibilis: omne aīal est hō: ergo omne animal possibiliter est risibile.

¶ Sextus error est quādo arguitur ab amplo ad non amplum affirmative aut a magis amplo ad minꝰ amplū affirmatiue vt non sequitur: omne animal est currens: omnis homo omne animal est vel fuit: ergo ois hō est currēs facile eīm instabis in illa & eodē mō ponas septimā & octauā regulam in negatiuis his duabus oppositis videlicet ꝙ arguēdo ab amplo ad nō amplū negatiue sine distributione ampli nō valet ꝯsequētia. Similiter arguēdo a non amplo ad amplū negatiue nō valet cōsequentia: & iste regule sunt similes illis: que cōiter solēt dari i argumēto i quo arguit a inferiori ad superiꝰ: aut a suꝑiori ad inferiꝰ ꝗs ꝙ ab oibus cōiter loquētibꝰ ponunt nō pono. Sed solū pono duas regulas q̄ne valēt i his modis arguēdi vez arguēdo ab iferiori ad superiꝰ sine distributiōe ꝑ superioris affirmatiue. Sitr arguēdo a superiori ad inferiꝰ cū distributione ꝑioris negatiue atq; eodē mō ponēs duas regulas arguēdo ab amplo ad non amplum sine a non amplo ad amplum ponēdo. Per nō amplū inferius & per amplū supiꝰ & nō pono nūc plures errores: q; quicūq; error qui impediuerit aliquā consequentiam esse bonaz in aliqua materia logices rōne modi concludendi impediet etiā in ꝓposito esse sillogisticam.

¶ Restat iam pro complemento huius capitis dare modum instandi cōsequentis in quibus cōmittuntur errores extrinseci: & sit.

¶ Prima regula si velis istare cōsequētie in qua arguit a non distributo ad distributū: capies pro extremitate ex parte cuius cōmittit defectꝰ vnū terminū habētē multo plura suppōsita ꝙm medium & ꝙ alia extremitas & capias pro medio & ꝙ alia extremitate duos terminos cōuertibiles q̄ suppōnāt pro aliquo pro quo supponit ille terminus: ex parte cuius arguit a nō distributo ad distributū & tūc si fuerit sillogismꝰ affirmatiuꝰ premissis verificatis ꝯclusio ē falsa. Si aūt fuerit negatiuus capeꝙ pro medio & alia extremitate duos terminos cōcretos sub termino ex parte cuius cōmittit error: et tūc conclusione falsificata: et verificata premissa affirmatiua premissa negatiua erit falsa: vt nō sequit ois hō est aīal: oē risibile est hō: ergo oē risibile oē aīal est. Similit nō sequit ois homo est ens. nullus asinus est homo: ergo nullus asinꝰ est ens: ex quo ꝓz bonū esse ad instādū cape loco termini nō distributi ex parte cuius cōmittit error illū terminum ens.

¶ Secūda regula si velis instare consequentie in qua arguitur cōfusa ad determinatam respectu multitudinis. i. distributionis aut vniuersalitatis. Notabis primo terminū ex parte cuius cōmittitur defectus & secundo terminū distributū & dabis illis duobus terminis multa suppositā: tunc verificatis duabus primis premissis cōclusio erit falsa. vt non sequitur. Ois homo est animal omne risibile est hō ergo omne risibile ē animal si sint multi homines. Et notabis ꝙ in capiendo terminos ad instandum in simili forma bonū ē sumere terminos illius cōfuse cū tertio distributo conuertibiles aut se habentes sicut superius & inferius vt non sequitur: omne risibile

risibile medietas & ois medietas est fortes est risibile: ergo fortes medietas et omnis medietas est.

¶ Tertia regula. Si velis instare ꝯsequētie in qua arguit a ꝓpositione negatiua ad ꝓpositionē affirmatiuam: capias pro extremitate posita in ꝓpositione negatiua. vnū terminū non supponētem: et verificata alia premissa in aliquo casu tunc ꝯclusio erit falsa: vt non sequit ois hō est vel non fuit chimera. Omne risibile est & fuit homo: ergo omne risibile est non fuit chimera.

¶ Quarta autem errori nō pono regulā tum qz non in oibus ille error impedit: sed solū in illis in qbus variat appellatio q̄videndū erit postea tū etiā qz facile instare mō ponendo terminū absolutū mō terminū cōnotatiuū & hoc scōm respectum ad copulam aut modum.

¶ Quinta regula. Si velis instare propositioni in qua cōmittit quintus defectus videlicet ꝙ arguit a: nō amplo ad amplū cū distributione ampli dabis illi termino respectu cuius arguit a non amplo ad amplū multo plura suppōsita ꝙm alijs: & facias taliter ꝙ in premissis ex eo q; nō ampliat nō habeat plura suppōsita ꝙm alij termini: sed tot ac tanta ita ꝙ premisse verificent & rōne ampliationis facies ꝙ in ꝯsequente plura habeat suppōsita ꝙm alij termini rōne quoz cū distribuat falsificēt ꝑis et sic tandē inuenies añs verū & ꝑis falsum: vt sic dicēdo. Ois hō fuit rōnale: oē aīal est hō: ergo oē aīal fuit rōnale instabis posito casu ꝙ multa ante hoc fuisset bruta. & nunc soli sint homines & per hec facile instabis oibꝰ alijs regulis q̄bꝰ gr̄a brevitatis non pono regulas. qz oīno faciles sunt. Sed solū pono hāc ꝑ sillogismis de possibili que.

¶ Ultima regula. Sit si velis instare alicui ꝯsequētie de possibili in qua error idē qui in de inesse cōmittit: vicz ꝙ arguat ex puris particularibꝰ: aut alius defectus insta illi sillogismo deponēdo. ly possibilr per precedētes regulas & videas tunc in illo casu quot suppōsita habent termini: & postea ad instandū sillogismo de possibili capias terminos q̄ nō habeāt plura suppōsita mediāte copula de possibili ꝙm alij habebāt mediāte copula de p̄ti exēpli gr̄a. Si vis instare huic ꝯsequētie: aīal ois hō possibilr est: fortes est aīal: ergo fortes ois homo possibilr ē: tunc instabis sic in de inesse: aīal ois asinus est: fortes est aīal: ergo fortes ois asinus est: casu quo bucnellus sit solus inter asinos: tūc vides ꝙ ly asinus non hz nisi vnū suppositū. imponat ergo ly a vt cōuertat cū hoc disiuncto bucnellus vel chimera: & instabis sic: aīal oē a possibilr est: fortes est animal: ergo fortes omne a possibiliter est: sic igitur vniuersaliter facile instabis: & hanc regulā pono ꝓpterea: qz sepissime opz vti impositionibus in propositionibus de possibiliter ad verificandū premissas: et maxime q̄n ponit distributio: hec eīm est impossibilis oīe aīal ois homo possibiliter est: nec posset verificari distribuēdo cōplete predicatū nisi cū impositione. Has regulas posui: vt aliquē modū habeatis instandi: vt cognoscatis quomodo in sequētibus instamus: vt fatear tñ verū in illis que de modo instandi tradidimus figura & non exacte ꝓcessimus: rationes eīm teste philosopho primo ethicorum scōm ꝙ subiecta materia postulat sunt efflagitande: modus eīm instādi facilius & certius per exercitū acquirit ꝙm per regulā aliquā. licet regula requirat: non eīm operamur nisi cognoscam ꝙ quomodo opz operari. Sed sepissime oportet exercitari & in istis disputare ne hallunicemur in eis: que nāq; postea ꝙm didicerim ꝙ facere opz ea facientes didiscimus. Edificatores eīm edificantes: & citharedi pulsantes citharedi fiunt teste philosopho scōo ethicorum atq; vt ipse inquit in proemio metaphisices. Inexpti artifices sapiētiores sunt solum expertis: licet artifices experti certius operēt: & facilius inexpertis. ideo si consummatus velit aliquis esse post regulas exerceat se: nulla rē certior: regula instandi ꝙtinua disputatione. Sed vt habeatis iā aliquā cautelā rñdēdo sillogismis multū longis & qui soluz habent difficultatē ꝓpter candā. Notabis semper terminū ex parte cuius error cōmittitur: & vnū aliū qui teneat locū medij si talis non fuerit medius: & vnam aliā extremitatē: et ex illis tribus terminis cōponēs vnum sillogismū in quo idē error

committet: et ex parte eiusdē termini et instabis illi sillogismo: et videbis q̄ ceteri cēs termini nihil faciebāt: sed erant superflui: et sic loco oīm terminorū ponas illū terminū pars cōicata: et ponens suppositā omnia importata per extremitates communicare in aliqua parte. et sic inuenies hominē qui sillogismū ꝓponebat habere caudam et sillogismū perdidisse. Esto gratia exempli proponat vobis iste sillogismus caudatus: homo et quilibet homo rationale et q̄libet risibile et cuiuslibet angeli quilibet asinus differens ab ipsomet homine sunt. Omne rationale et quodlibet risibile et quodlibet risibile homo et quilibet homo sunt: ergo omne rationale et quodlibet risibile et quodlibet aliud risibile rōnale et quodlibet risibile et cuiuslibet angeli quilibet asinus differens ab ipsomet homine sūt. Tunc capies loco medij illum terminū et parte cuius cōmittit error et erit ly homo: et loco maioris extremitatis vnū illorum terminorū positorū in minori extremitate sillogismi dicti. Et erit ille terminus risibile: et tunc formabis istum sillogismum qui nihil valet homo est rationale risibile est homo: ergo risibile est rationale: et tunc isti facile instabis per regulas dictas sic dicēdo: ens est homo asinus est ens: ergo asinus est hō: tunc isti sillogismo parum addas totā caudā que in alio sillogismo fuerit posita et loco illius caude ponas semper illū terminum pars communicata et verifica premissas qō facies posito q̄ angelus possideat materiā fortis. et brunellus et fortes cōicent in materia: et habebis sic instantiā in simili forma. Ens q̄libet pars cōicata: hō et quelibet pars cōicata et cuiuslibet angeli quelibet pars cōmunicata differens ab ipsomet homine sunt. Et omnis asinus et quelibet pars cōicata et quelibet alia pars cōmunicata ens et q̄libet pars cōmunicata sunt: ergo omis asinus et quelibet pars cōicata: et quelibet alia pars cōmunicata homo: et quelibet pars cōicata et cuiuslibet angeli quelibet pars communicata differens ab ipsomet sunt: et sic citissime deridebis miserū sophistā. q̄ talis argumēta blacterat: et vt fatear q̄libet debebat velle magis q̄ longissima ei ꝓponerent argumēta cū b: eauia: tū qz in eis minor ē difficultas cū in alijs: tamē etiā quia si non bene respondeat non est sibi dedecus aut infamia: tum etiā quia nunq̄ clare possunt astantes videre q̄ capitur in argumento propter eius longitudinē: quia si cautus sit modo vnū terminū demet: modo vnum addet et simulabit se non posse resumere argumentū propter eius intricatam (vt ita dicam) hrodiationē: tum etiam si ad longum argumentū respondeas: et bene tunc astantes mirant et dicunt se nunq̄ vidisse talem virum dicentes ingenium velox mirabilis sophista: et sic de alijs: quare si mihi creditis nunq̄ propositionem poneris habentē plures terminos cū tres: aut quatuor. In illis est. Omnis bona difficultas cōsistit et nulla in pluribus potest tractari difficultas bona: et hec de capite primo dicta sufficiant.

¶Scōm caput. Scōi tractatus.

¶In isto scōo capite disputatur de regulis quinq̄ requisitis ad consequētiā sillogisticam: et declarat regula ista: cōis: non debet plus predicari in maiori cū fuerit subiectum distributū in maiori.

QUerit iam circa regulas sillogismorū vtrū quinq̄ cōditiones prime capite precedēti diximus esse requisitas ad aliquā sequentiam esse sillogisticā sint vere. Et primo arguitur contra duas primas argumentis cōmunibus. Iste premisse cuiuslibet hois asinus currit: cuiuslibet hominis asinus quiescit sunt debite disposite ad inferendum aliquā cōclusionē sillogistice capiēdo ly hois pro medio: et tamen medium nō est totale extremū in altera premissarū: ergo conditio nulla. Consequētia est nota cum minore et maior probatur ille premisse inferūt istas premissas: cuiuslibet hominis asinus currit: et quilibet homo est homo et iste premisse sunt disposite sillogistice ergo et alie assumpte.

¶Sorte respondebis sicut cōmuniter solet responderi negando illam vltimam consequentiam quam fecimus. Sed illam dupliciter probo sic: quia dato oppositō sequeretur q̄ non possit probari q̄ fapesmo esset bona cōsequentia: et formalis cum non poterit aliter quā per hoc q̄ premisse de fapesmo inferunt premissas de ferio. Preterea ille premisse assumpte inferunt hanc conclusionem: cuius asinus currit: asinus quiescit et nō inferunt nisi sillogistice: ergo inferunt sillogistice.

¶Contra secundā conclusionem sic arguitur: iste sillogismus est in baroco: cuiuslibet hominis quilibet asinus currit: risibilis asinus non currit: ergo risibile non est homo. Et tamen nulla extremitatum est totale extremū: ergo conditio nulla consequentia est nota cū minore et maiori probatur: quoniā ex oppositō conclusionis pro minore et capta maiore in propria forma sequitur oppositū alterius premissarum in barbara: ergo illa cōsequentia est in baroco: consequentia est nota per dicta in capitulo primo tractatus de reductione per impossibile: et antecedens probatur quoniā capto oppositō cōclusionis pro maiore quod est hoc omne risibile est homo seruata maiore infertur cōtradictorium minoris quod est hoc cuiuslibet risibilis quilibet asinus currit in barbara: vt patet intuenti.

¶Contra tertiā conditionē sic argumentor data eius veritate sequeretur q̄ darentur due premisse disposite ad inferendum aliquam conclusionem in barbara et tamen nullā possent inferre. Sed hoc est impossibile: ergo id ex quo sequitur sequela probatur; quoniam iste premisse cuiuslibet hominis numerus pedum est pars alba: et hec pars alba quilibet numerus pedum est: sunt. disposite ad inferendum aliquā conclusionē sillogistice et tamē nullam inferunt; ergo inferentum consequentia est nota et maior claret quia nullus defectus videtur committi: et minor probatur quia si aliquam conclusionē possent inferre maxime aliquam istarū inferrāt videlicet: hec pars alba est pars alba: aut hāc hominis hec pars alba est pars alba: sed inferēdo primam deficit tertia conditio: et secunda non valēt inferre quoniam si esset solus vnus homo qui haberet duos pedes nigros et illi duo pedes caperentur et in alio loco fieret ex eis vna pars alba que pars alba non esset alicuius hominis in illo loco vbi illa pars est alba antecedēs est verum et consequens falsum: capiendo illum genitiuum partitiue.

¶Secundo contra eande regulā arguitur nō sequitur in fapesmo: cuiuslibet hominis quilibet asinus est currens Gabriel non est homo: ergo currens nō est Gabrielis asinus. Et tamen illud qō se tenet ex parte medij in maiore tenet se ex parte minoris extremitatis in conclusione: et nullus alius error committitur: ergo dicta nulla.

¶Contra quartā conclusionē arguitur. primo sic ista consequentia non valet: omnis homo est animal: brunellus est hominis asinus: ergo brunellus est asini animal: et non propter aliud nisi quia illud quod se tenet ex parte medij in minore tenet se ex parte maioris extremitatis in conclusione: ergo dicta nulla. Si dicas forte ad argumentum q̄ non bene concluditur. Sed q̄ oportet inferre hanc brunellus est animalis asinus: vt patet per regulam.

¶Contra: quia tunc hec consequentia deberet esse bona omnis homo erit albus: brunellus erit hominis nigrum. ergo brunellus erit albi nigrum: et tamen illa nihil valet igitur nec alia. Sed q̄ hec nihil valeat ꝓbatur: quia posito casu q̄ fortes in vno tempore erit album: et in alio tempore erit nigrum: et fortes post hoc possideat brunellū: sic tamen q̄ quādo fortes possideat brunellum: fortes nō sit albus: sed bene brunellus erit niger: tunc datur antecedens verum et consequens falsum. Preterea non sequitur omnis homo est pars: brunellus est hominis pars: ergo brunellus est partis pars: si ly hominis capiatur partitiue et non possessiue quoniam facile est in simili instare et tamē id quod se tenet ex parte medij in minore: se tenet ex parte maioris extremitatis in cōclusione: ergo solutio nulla.

¶Scōo principaliter arguit cōtra eādem regulā non sequitur in celarent

nullus homo est currens. Omne risibile est homo ꝛ asal:ergo oē risibile asal ꝛ nullum currens est:et tñ arguit ꝑtra regulā ergo cōditio nulla ꝙa est nota cū minore:ꝛ maior ꝓbat.qm̄ sic in simili instat: nullus homo est materia. Omne risibile est homo et forma: ergo risibile homo et nulla materia est:posito ꝙ inter creaturas sit solus vnus homo:relinquit:ergo ex his argumētis ꝓbatū ē regulas esse insufficientes. ¶In oppositū arguitur autoritate omniū cōiter loquentiū.

¶In ista questione. Primo videbimus de scōa regula ſcdo de scōa et sic de alijs ante oīa tñ qꝛ aliqua istarū consistunt in noie. Notandū est ꝙ ꝙsequētiarum quedā sunt sillogistice immediate: alie vero sunt sillogistice mediate. Illas ꝙsequentias voco sillogisticas immediate quarū ꝛclusio sequitur immediate ex premissis bene dispositis ꝛ in tali argumento nulla istarum conditionū deficit. ¶Ille vocant sillogistice mediate ꝙ: et si non habeant oēs conditiones requisitas ad sillogisticā ꝙsequentiā:tñ habent aliquā apparentiā ꝛ formā sillogisticā ꝛ tales sunt oēs consequentie: quarū ꝛclusio sequit ex aliqua alia ꝛclusione que cōclusio sequit sillogistice immediate ex illis premissis:vt hanc ꝙsequentiā. Cuiuslibet hominis asin⁹ currit:sortes est homo:ergo asinus currit.placet vocare sillogisticā mediatā:qꝛ seruat formā sillogisticā apparentē saltē: et illa ꝛclusio sequitur ex ista:sortis asinus currit:que sequitur ex illis premissis sillogistice immediate. ¶Nec cēsende sunt propter hoc iste ꝙsequentie sillogistice: cuiuslibet hois b asinus non currit : sortes est homo:ergo sortes vel asinus nō currit. Cuiuslibet hominis quilibet asinus currit sortes est homo: ergo sortes vel quilibet asinus currit:qꝛ iste nō sunt bone in prima eīs arguit a restricto ad non restrictum sine distributione non restricti negatiue. In scōa aūt arguitur a restricto ad non restrictū cum distributione non restricti.

¶Notandū est. Primo circa primam conditionē ꝙ licet consistat ad nomen dicere ad aliquā consequentiā esse sillogisticā esse requisitas has conditiones:bonum tamen est tenere cum cōiter loquentibus ꝛ dicere oportere ad hoc ꝙ aliqua cōsequentia sit sillogistica immediata ꝙ mediū sit totale extremū vel saltem ip̄m cum aliqua determinatione addita ad hoc ꝙ teneatur eque ample aut eque appellate aut eque restricte:ꝛ secūdum hoc neganda esset hec cōsequentia iste p̄misse sunt debite disposite ad inferendum aliquas premissas debite dispositas sillogistice: ergo ītre premisse sine debite disposite sillogistice; vt probat argumentum ꝛ per hec patet solutio ad argumentū contra tertiā conditionē.

¶Aliter responderi etiam posset negando illas duas propositiones: cuiuslibet hois asinus currit et cuiuslibet hois asinus quiescit inferre de forma acceptionis terminorū istas duas:cuiuslibet hois asinus currit:et quilibet hō est hō:in sensu in quo sunt disposite sillogistice.ꝛ ratio est quia aut capies in his vltimis premissis pro medio ly hō a parte subiecti aut ly hō a parte predicati si primum instabis sic in sili forma acceptionis terminoꝝ cuiuslibet hois asin⁹ currit:cuiuslibet hois asinus quiescit:ergo cuiuslibet hois asinus currit:et quilibet homo est asinus si scōm instabis simili modo capiēdo pro scōa hanc quilibet asinus est homo in cōclusione ꝛ ꝙ ille sint eiusdem forme: patet ex hoc:quia solum seruanda est in simili sinonimitas intrinseca inter medium in maiori et medium in minori et non inter extremitates ꝛ medium. ¶Si dicas forte ꝙ est seruanda sinonimitas inter illum terminū hominis maioris et subiectum secunde partis cōsequentie et inter illum terminum hominis minoris et predicatum secunde partis consequentis et tunc consequētia ista semper est bona cuiuslibet hominis asinus currit ꝛ cuiuslibet hois asinus quiescit:ergo cuiuslibet hominis asinus currit et quilibet homo est homo nec instabis in simili forma; sicut instatis:qꝛ non seruas sinonimitatē requisitam: quia eodem modo posses instare huic consequentie omnis homo est animal ꝛ nullus angel⁹ est homo:ergo animal est homo ꝛ nullus homo est angel⁹. ¶Non est simile de consequentia ista quam assumis ꝛ de prima cōsequētia qꝛ hec vltima tenet ꝑ regulā videlicet ꝙ conuersionē ꝛ sinonimitas inter añs ꝛ consequēs est seruata hic per regulas sed nō in tua ꝙsequētia qꝛ nō poteris dare mihi per quam regulam logicalē teneat ꝛ quo cūq; mō seu regula logices quē mihi dederis per quē teneat consequentia dicta instabo seruādo sinonimitatē illi⁹ regule

¶Notandum est secundo circa secundā conditionē ꝙ aliqui tenēt illam conditionē non requiri in sillogismis talibus imperfectis qꝛ argumentū contra hanc secundā conditionē sibi videbatur illud ꝓbare,sed id non ꝓbat quilla consequentia non solum est sillogistica : verū nec bona cū in simili sic instatur. Cuiuslibet hois quilibet asinus currit:risibilis equus non currit ergo risibile non est homo. Et propter hoc tenent aliqui aliquā consequentiā esse formalē in barbara:ex cuius contradictorio conclusionis pro minore seruata maiore non potest inferri formaliter oppositū minoris i baroco qđ reputo esse falsū verum est tamē ꝙ concedendū est tenendo conditiones dictas esse requisitas ad consequētiā sillogisticā dari aliquā consequentiā bonā in barbara cui non correspōdeat vna in baroco sillogistica per reductionē ad impossibile: sed non est concedēdam qꝛ correspōdeat vna bona ꝛ formalis. ¶Et ad probationē earum que erat hec cōsequētia assumpta est mala in baroco ꝛ tñ hec cuiuslibet hois quilibet asinus currit:oē risibile est homo ergo cuiuslibet risibilis quilibet asinus currit:ad quā reducitur est bona in barbara ergo intentum.

¶Respondeo distinguendo ꝙ illa consequentia sit barbara aut ly, asin⁹ quod ponitur in conclusione est sinonimus ꝛ sinonimitate intrinseca cum ly asinus posito in maiore de barbara:aut est sinonimū sinonimitate intrinseca cuꝫ ly asinus posito in minore de baroco ita ꝙ volo dicere ꝙ illa conclusio potest dupliciter considerari vno modo vt sit conclusio sillogistica de barbara. Alio modo vt sit contradictoria maioris de baroco si primum illa consequentia capta in barbara est sillogistica : et consequentia baroco non reducitur ad illam cum non seruetur situs qui debet seruari reducendo per impossibile. Si secundum illa consequentia est formalis tantum ꝛ adallas reducitur consequentia dicta de baroco. et instatur in casu in quo instatur alia de baroco qꝛ sic instatur. Cuiuslibet hominis quilibet asinus currit:ꝛ omne risibile homo ergo cuiuslibet risibilis quilibꝫ equꝰ currit habetur ergo resolutorie ex hoc ꝙ non oportet si aliqua consequētia sit sillogistica ꝙ capto opposito cōclusionis cum altera premissarū inferatur oppositum alterius premisse sillogistice immediate sed bene oportet si aliqua consequentia sit sillogistica ꝙ capto oppositō conclusionis cum altera premissarum inferatur oppositū alterius premisse de forma acceptionis terminorum.

¶Jam oportet tertiam et quartam conditionem tractare:et declarare quando oportet seruare illas duas conditiones. ¶Pro cuius declaratione: Est notanda ante omnia vna regula eīqua iste dependent que solēt communiter poni ab antiquis logicis ꝛ est hec: Non debet plus p̄dicari in minori:cūm fuerit subiectum distributum in maiori ꝛ hoc capiendo illud subiectum in maiore pro medio intelligitur ex cuius regule intellectione patebit quando est obseruanda quarta conditio:similiter et tertia et notum est primo ꝙ illa non debet intelligi in sillogismis affirmatinis: quoniaꝫ hec consequentia est bona omnis homo est animal:omne risibile est homo vel albū: ergo omne risibile est animal vel album. Similiter non debet intelligi in omnib⁹ sillogismis negatinis : quoniā hec consequentia est tapesmo omnis homo est animal nullum risibile est homo vel asinus:ergo animal vel nullus asinus est risibile. Et tamen plus predicatur in qua cunq; illarum in minori: cūm fuerit mediū distributum in maiori: videtur ergo ex his illam regulam non posse vniuersaliter intelligi. ¶Dico tamen illam regulā sic debere intelligi vniuersaliter tam in prima figura: cūm in secunda et tertia: Nō debet plus subiici aut predicari in propositione affirmatiua cūm fuerit medium distributum in propositione negatiua:hoc est i sillogismis negatinis oportet ꝙ me

ium sit totale extremū in ꝓpositione affirmatiua. Ita ꝙ nihil teneat se ex parte medij ⁊ causa huius est quia si aliquid se teneret ex parte medij in ꝓpositiõe affirmatiua: aggregatū ex medio cū tali addito posset verificari de aliquo de quo non verificatur medium. Ex causa ista facile inferetis modū instandi in cõsequentijs q̃dbus hic error cõmittitur non em̃ oportet aliud facere ꝫ ꝓ extremitatibus capere vnum terminū qui supponat ꝓ illo ꝓ quo supponit aggregatū ex medio ⁊ illo quod se tenet ex parte medij ⁊ nõ supponit ꝓ illo ꝓ quo supponit medium verbi gratia vis instare in hac consequẽtia. nullus homo est asial: oẽ rudibile est hois asinus ergo nullū rudibile cuiuslibet hominis asial est cape ꝓ maiori extremitate et etiã ꝓ minore illū terminū asin⁹ q̃ supponit ꝓ illo ꝓ quo supponit iste termin⁹ hõ q̃ est medium ⁊ tũc inuenies instãtiã. sic nullus hõ est asinus ois asinus est hois asinus ergo nullus asin⁹ cuiuslibet hois asinus est. Ex causa regule data infertur ꝙ si q̃ñ̃ꝫ medium in premissa affirmatiua syllogismi negatiui nõ sit totale extremū sed tñ sic se habeat ꝙ illd totale extremū non possit verificari de aliquo sedm acceptionẽ qnã habet quin de illo ꝟificetur medium illas p̃missas nõ esse indispositas et tũc nõ inconueniret qõ plus sit p̃dicatū in affirmatiua ꝫ sit medium distributū in negatiua vt syllogistice sequit̃ null⁹ asin⁹ est brutū: brunellus est hois asin⁹. ergo brunell⁹ hois nõ est brutū: aut brunell⁹ non est hois brutū. ꝓpter idẽ iste p̃misse nullus hõ est asinus: oẽ risibile est hõ et asial capiẽdo ly et diuisiue: sunt dispositte syllogistice: nõ tamen si ly ⁊ caperetur cõplexiue: aut si loco de ly ⁊ poneretur ly vt vt facile patet intelligẽti. ¶ Et si queras qua ꝫ conclusionẽ infert iste premisse: nullus homo est animal: oẽ risibile est homo et asinus capiendo ly ⁊ diuisiue.

¶ Respondeo ꝙ inferunt quamcunq; istarum oẽ risibile asinus vel nullum animal est: oẽ risibile ⁊ asinus nõ est asial: sed nõ infert istã. Omne risibile asinus ⁊ asial non est: qz in simili sic instatur nullus hõ est asinus: oẽ risibile est hõ et rõnale; ꝙ oẽ risibile rõnale ⁊ asin⁹ nõ est.

¶ Et si inquiras rationem quare ille premisse non inferunt istam: omne risibile asinus est animal non est: ⁊ infert istam: omne risibile homo vel animal nõ est: cum non videatur aliquem errorem cõmitti inferendo ꝓmã quam illam eundem videatur cõmitti inferẽdo secundã. ¶ Ad hoc respondeo ꝙ non infertur ꝓma: qz est de copulato diuisiue sumpto ⁊ infert ex se vnam copulatiuaꝫ cuius ꝓma pars non infertur ab illis ꝓmissis: et ideo tota copulatiua non infertur ab illis ꝓmissis per regulam communem. Sed infertur secunda ꝓpositio quia illa est de disiuncto extremo diuisiue sumpto que infert ex se vnam disiunctiuam cuius secunda pars infertur ex illis ꝓmissis: et ideo per regulas cõmunes tota disiunctiua infertur ex illis ꝓmissis. Quare sequitur ꝙ si ly. vel caperetur cõplexiue in cõclusione non sequeretur illa conclusio ex illis ꝓmissis instabiturq; in casu quo nullus equus sit.

¶ Ex istis videtur mihi antiquos logiquos intellexisse ꝓpõnẽ maiorẽ: propositionem qua mediũ distribuitur si syllogismus fuerit affirmatiuus: ⁊ si negatiuus fuerit syllogismus intellexerunt ꝓpositionem negatiuaꝫ aut si hoc non voluerunt dicere hoc modo intelligẽdo dicta eoꝝ salnãtur. Et primo regula hec dicta in qua vt ꝓbauim⁹ intelligi debet per maiorem quod dictum est ⁊ per minorem in syllogismo negatiuo propositionem affirmatiuam. Etiam apud eos solet poni talis regula: medium non debet magis ample teneri i minore ꝫ in maiore: quam nos sub his verbis ꝓsuimus: medium vbi non distribuitur non debet magis ample teneri/ ꝫ vbi distribuitur et mediuz in affirmatiua non debet teneri magis ample: ꝫ i negatiua: ⁊ sic debet intelligi secundum eos: signum ergo est ꝙ per maiorem intellexerunt quod dictū est: et per minorem in syllogismo negatiuo propositionem affirmatiuam: ⁊ in syllogismo affirmatiuo p̃missam in qua medium distribuitur: et per hoc vt in sequẽtibus videbitur multe alie regule euadent note: vt illa regula copulatiua maioris debet inferi copula cõclusionis ⁊c. Et sic claret intellectio nota illius regule cõmunis. Jam declarate que quidem regula non solum habet verum in syllogismis negatiuis: verũetiam in syllogismis includentibus aliquam negationem: ex quo claret causa quare hec consequẽtia non valet omnis homo est et asinꝰ nõ fuit animal: brunellus est vel fuit hominis asin⁹ ergo brunellus animalis asinus est ⁊ nõ fuit: aut brunellus est et nõ fuit animal asinus et causa est quia medium in minore in qua nulla ponitur negatio nõ est totale extremum ⁊, maior quãuis sit affirmatiua tamẽ includitur in ea, negatio ex cui⁹ regule clara intellectione infero tertiam conditionem sic debere intelligi: illud quod se tenet ex parte medij. In maiore in syllogismo affirmatiuo: debet se tenere ex parte minoris extremitatis in cõclusione: ⁊ in syllogismis negatiuis illud quod se tenet ex parte medij in premissa negatiua: debet se tenere ex parte alteri⁹ extremitatis in cõclusione. Et propositionabiliter debet intelligi quarta conditio quia in syllogismis affirmatiuis, sic debet intelligi illud quod se tenet ex parte medij in minore debet se tenere ex parte maioris extremitatis in conclusione. Et in syllogismis negatiuis illud quod se tenet ex parte medij in ꝓpositione negatiua debet se tenere ex parte alteri⁹ extremitatis in conclusione. Sed si aliquid teneat se ex parte medij in propositione affirmatiua simili negatiui ꝓmisse sunt indispositte siue talis premissa sit maior siue minor quia dictum est medium debere esse semper totale extremum in premissa negatiua simili negatiui ita ꝙ nisi ꝫ aliquid; se teneat ex parte, medij in tali premissa nisi in casib⁹ dictis. Sed contra dicta arguitur qm̃ nõ videtur debere intelligi quarta cõditio in affirmatiuis vbi qõ sic, ꝓbo nõ, sequit̃ ois hõ qui videt audit sortẽ hõ qui videt colorẽ: ergo sortes audit colorẽ. ꝓterea nõ sequitur ois hõ q̃ audit videt: sortes est hõ q̃ audit sonum. ergo sortes videt colorẽ. ꝓterea nõ videtur que conclusio potest ex his ꝓmissis inferri: omne amans currit sortes amat deum: ⁊ in his premissis nec in consequẽtijs factis nõ cõmittitur alius error ergo regula nõ debet in affirmatiuis semper tenere verum. ¶ Pro solutione horuz argumentoꝝ est notandũ: ꝙ regula quartis fundatur in hoc: ꝙ eo modo quo in egula non solum habet verum in syllogismis negatiuis: verũetiam in syllogismis includentibus aliquam negationem: ex quo claret causa quare hec consequẽtia non valet omnis homo est et asinꝰ nõ fuit animal: brunellus est vel fuit hominis asin⁹ ergo brunellus animalis asinus est ⁊ nõ fuit: aut brunellus est et nõ fuit animal asinus et causa est quia medium in minore in qua nulla ponitur negatio nõ est totale extremum ⁊, maior quãuis sit affirmatiua tamẽ includitur in ea, negatio ex cui⁹ regule clara intellectione infero tertiam conditionem sic debere intelligi: illud quod se tenet ex parte medij. In maiore in syllogismo affirmatiuo: debet se tenere ex parte minoris extremitatis in cõclusione: ⁊ in syllogismis negatiuis illud quod se tenet ex parte medij in premissa negatiua: debet se tenere ex parte alteri⁹ extremitatis in cõclusione. Et propositionabiliter debet intelligi quarta conditio quia in syllogismis affirmatiuis, sic debet intelligi illud quod se tenet ex parte medij in minore debet se tenere ex parte maioris extremitatis in conclusione. Et in syllogismis negatiuis illud quod se tenet ex parte medij in ꝓpositione negatiua debet se tenere ex parte alteri⁹ extremitatis in conclusione. Sed si aliquid teneat se ex parte medij in propositione affirmatiua simili negatiui ꝓmisse sunt indispositte siue talis premissa sit maior siue minor quia dictum est medium debere esse semper totale extremum in premissa negatiua simili negatiui ita ꝙ nisi ꝫ aliquid; se teneat ex parte, medij in tali premissa nisi in casib⁹ dictis. Sed contra dicta arguitur qm̃ nõ videtur debere intelligi quarta cõditio in affirmatiuis vbi qõ sic, ꝓbo nõ, sequit̃ ois hõ qui videt audit sortẽ hõ qui videt colorẽ: ergo sortes audit colorẽ. ꝓterea nõ sequitur ois hõ q̃ audit videt: sortes est hõ q̃ audit sonum. ergo sortes videt colorẽ. ꝓterea nõ videtur que conclusio potest ex his ꝓmissis inferri: omne amans currit sortes amat deum: ⁊ in his premissis nec in consequẽtijs factis nõ cõmittitur alius error ergo regula nõ debet in affirmatiuis semper tenere verum. ¶ Pro solutione horuz argumentoꝝ est notandũ: ꝙ regula quartis fundatur in hoc: ꝙ eo modo quo in extremitas denotatur conuenire seu adiacere in conclusione termino qui in minore tenebat se ex parte medij. Et propterea ex his omnis homo est animal: brunell⁹ est hominis asinus: diximus hanc debere inferri brunellus est animalis asinus et non hanc brunellus est asini animal. Et ex his omnis homo est animal: brunellus est angeli homo: hanc brunellus est angeli animal: et non hanc brunellus est animalis angelus. Unde quando in conclusine non denotatur eodem modo maiorem extremitatem conuenire termino; qui se tenebat in minore: sicut mediũ eidem denotatur conuenire: tunc consequentia non valet: et ille error est in omnibus consequentijs captis in illis argumẽtis. ¶ Unde posset dici ꝙ premisse nõ sunt simpliciter indispositte sed ꝙ potest ex primis premissis inferri hec sortes est audiens quod est videns colorem ponẽdo ly quod in recto, similiter ex premissis vltimo assumptis hec sortes est currens quod amat deum: nec habeas pro inconueniente medium intrare conclusionem vt postea dicitur.

¶ Sed contra quartam conditionem sic intellectam arguitur sic non sed tur: omnis medietas superior fuit medietas superior alba: et omnis hõ fuit medietas superior ⁊ medietas inferior nigra ergo omnis homo fuit medietas inferior nigra ⁊ medietas supior alba: ertam ẽ nõ propter aliud: nisi propterea quod illud quod se tenet ex parte medij in minore: tenet se ex parte minoris, extremitatis i conclusione: ergo conditio non est bene intellecta. Ad hoc argumentum respondeo concedendo quod illa ꝓsequẽa nõ valet et nego ⁊. Et propterea quia illud qõ se tenet ex parte medij i minore tenet ex parte minoris extremitatis in conclusione: sed est propterea quia arguitur a terminis diuisis: ad terminos coniunctos vnica acceptione et restrictione et est idẽ ac si argueretur a terminis acceptis pluribus; acceptionibus: ad terminos acceptos vnica: propter qõ, nõ sequit̃ brunellus erit albũ ⁊ brunell⁹ erit hois: ꝫ brunellus erit hois albũ: sz ex ꝓmissis assum

ptis in argumento sequeretur hec cõclusio:ois homo medietas superior alba et meditas inferior nigra fuit:et per hec patet solutio ad quoddam argumẽtum:qõ fiebat in capite questionis contra hanc regulã et erat hoc vez q̃ non sequebatur ois asin⁹ erit albus brunell⁹ erit asinus nigrũ ergo brunellus erit albi nigrũ. Concedendũ enim est quod nõ sequitur illa conclusio ex illis premissis ꝓpter defectũ assignatũ:sed ex illis premissis sequitur hec:brunellus albi nigrũ erit. Restat tam ad formaz argumentorum principaliuz respondere.

¶ Ad primum et secundum patet solutio ex dictis i prio ⁊ scdo notabili

¶ Ad tertium respondet quidam concedendo sequelam vez q̃ dantur due premisse bene disposite:et tamen nullã possint inferre cõclusionem syllogistice ⁊ hoc tenendo cõditiões dictas requisitas esse ad silogismũ:quia si non teneretur argumentum non est apparens:quia ille premisse inferunt vnam sine determinatione hãc vez pars alba est pars alba. Sed videtur hec solutio repugnans:qz dispositio premissarum videtur dici ad aliqd videlicet ad conclusionẽ. Non enim dicũtur p̃misse disposite ad inferendũ syllogistice nisi valeãt aliquã ꝯclusionẽ inferre.

¶ Quare aliter respondeo ad argumentũ negando sequelam. Et ad probationẽ concedo maiorẽ videlicet q̃ ille premisse nõ valeant inferre conclusionẽ. Et si queras quam inferũt dico q̃ hanc: hois nũerus manuũ q̃ est pars alba est pars alba. Et sic inferẽdo nõ cõmittitur defectus qui cõmittebatur inferendo cõclusionẽ quã intulimus in argumẽto. Arguebatur enim a non restricto ad restrictum ex parte de ly pars alba. Et si contra hoc insurgas probando illam consequentiam nõ esse syllogisticaz propterea quia medium intrat conclusionem. ¶ Respondeo q̃ dato q̃ medius intret conclusionem:non ꝓpterea impedit cõsequẽtiam esse syllogisticaz quia nõ intrat subiectione medũ. Ponitur enim ibi ad faciẽdum q̃ non arguatur/a non restricto ad restrictum: quemadmodum aliquando ibi erat ad faciendum q̃ non varietur appellatio.

¶ Ad alia argumenta patet solutio per declarationẽ claraz tertie ⁊ quarte conditionis:⁊ hec de questione prima dicta sufficiant.

Tertium caput.

¶ In isto capite declaratur prima regula generalis:⁊ defenditur regulam illam nullam habere instantiam.

QUescuẽter inquirẽdum est vtrum prima regula generalis opposita primo errori intrinseco sit vera:hoc est vtrumve rum sit q̃ arguẽdo eẽ pris particularibus nihil sequatur syllogistice solẽt poni aliqũe instantie. Prima q̃ antecedẽs est impossibile aut consequẽs necessariuz de forma acceptionis terminorũ exempla clarent.

¶ Secunda est quando medium capitur in altera premissarum cum relatiuo idẽtitatis vt inquiunt syllogistice sequitur homo est animal risibile est idem homo. ergo risibile est aial. ¶ Tertia est qñ medũ in vtraq̃ premissarũ supponit collective:vt formaliter sequitur oẽs homines currũt sor.⁊ pla.sunt oẽs hoies:ergo sor. et pla.currũt. ¶ Quarta est:qñ argumentamur cuz relatiuis reciprocis:vt formaliter sequitur hõ est ipsemet sortes est hõ q̃ sortes ẽ ipsemet. ¶ Quinta ẽ sic arguẽdo risibile ens ꝓtingẽter nõ ẽ:hõ ens necessario est:q̃ risibile hõ nõ cõtingenter est. ¶ Sexta est:qñ arguit in vtraq̃ p̃missarũ cũ ly necessariũ:vt formal⁹ sequit hõ necessario est aial risibile necessario ẽ hõ:q̃ risibile necessario ẽ aial. ¶ Sed q̃ ille nõ sint istãtie p̃ dictam declaro facile sit:⁊ primo de prima notũ ẽ qz si maior fuerit impossibilis formal⁹ quãcũq̃ ꝯclonẽ infert et si ꝑs fuerit necessariũ a quacũq̃ p̃missarũ infertur ⁊ sic nõ tenebit cõsequentia virtute vnionis extremitatũ cum medio sed per illam regulã ex impossibili sequitur quodlibet ⁊ necessarium sequitur ad quodlibet. Et q̃ secunda instantia non sit contra regulam probat quoniam hec consequentia essentia divina est pater:filius est eadem essentia divina:ergo filius est pater est eiusdem forme cũ illa capiẽdo medium complete et extremitates incomplete:et tamen hec nihil valet: ergo intentum si sorte dixeris illam consequẽtiam non esse eiusdem forme cum alia: qz opz q̃ extremitates capiãtur ꝯplete.

¶ Cõtra hoc arguit̃ ad hoc q̃ aliqua cõsequẽtia sit syllogistica in barbara aut in alio modo sufficit q̃ extremitates capiant incõplete ⁊ mediũ cõplete:ẽ non ꝑdit bonitatẽ alteri⁹ ꝑñe valere capiendo mediũ cõplete ⁊ extremitates icõplete:⁊ per ꝑñs habeo q̃ ille sunt eiusdẽ forme:hoc etiã pbatũ ẽ tertio capite primi tractatus.

¶ Tertia istãtia fit̃ nõ ẽ cõtra regulaz:qz ꝛ talis ꝑña sit bona ⁊ formal⁹ ⁊ fortassis vez est q̃ syllogistica ꝛ virtualiter expositorie ex eo q̃ argumentũ ex signo collectitio ⁊ termino categorematico:nõ põt ꝓficari de ꝓpri⁹ sit ⁊ semel diuisim:ꝛ bñ successiue ⁊ ꝓpterea idẽ fatemur has esse contradictorias: oẽs hoies currũt:oẽs hoies nõ currũt:⁊ ex hoc clare ptz q̃ si qñq̃ aggregatũ ex signo collectiuo ⁊ termino categorematico possit simul ꝓficari de pluribus vninoce ⁊ diuisiue ꝑña nõ valebit:vt non sequit̃:sortes ⁊ plato erũt oẽs homines: cicero ⁊ iacobus sortes ⁊ plato erũt.⁊ sic patz ꝛ̃ hec ꝑña vltima non valet ⁊ prima valet.

¶ Posset etiã dari alia rõ notanda:⁊ ẽ qz ly oẽs hoies i his duab⁹ p̃missis sortes ⁊ plato erũt oẽs hoies:cicero iacobus erũt omnes hoies:est determinabile determinatiõis accepte nõ vnica: qz hec ꝓpositio sortes ⁊ plato erunt oẽs hoies. huic equivalet sortes ⁊ plato in aliquo istãti vel tẽpore erunt omnes hoies. ¶ Tũ notandũ est:q̃ tẽpus importatũ p copulã est subiecti determinatio vnica ac ꝓdicati non vnica:modo sub determinabili determinatiõis nõ accepte vnica nõ valet sub suppto nec distributio hui⁹ ẽ sufficiens ad hoc q̃ sit medium.

¶ Quarta istãtia nõ ẽ fit̃ cõtra regulam:quia illa consequentia non tenet virtute medij vniti cum extremitatibus ¶ Sed ex eo tenet:qnia altera premissarum omnium minor infert conclusionez formaliter eñ sequitur sortes est homo: ergo sortes est ipsemet. similiter est apparens illam consequentiam non esse syllogisticã:dato q̃ mediũ distribuat in maiori:qz arguit in tiũ terminis:ꝛ de his plura dicetur qñ tractauerimus materiam latinoz ꝛ̃al. Similiter instãtia nõ est cõtra regulam:quia conclusio sequitur ex altera premissarũ:⁊ non virtute vnionis extremitatum cũ medio:formaliter enim sequitur. homo ens necessario ẽ:ergo hõ risibile non contingenter est ⁊ hõ equus non contingenter est:⁊ hoc de forma accẽptionis terminorũ. ¶ Sed cõtra hoc forte argues:quoniam formaliter:sequitur omnis homo ens cõtingenter est:⁊ risibile ens necessario est:ergo risibile non cõtingenter est homo:⁊ ꝛ nõ ꝛ nisi syllogistice. ergo tenet syllog.et tamẽ arguitur ex puris particularib⁹ : ꝫ solutio nulla ⁊ q̃ nõ teneat nisi syllog.pbo qz maxie tenet ꝓpterea:qz cõclusio sequit ex minore: sed hoc non:qz non sequitur formaliter: risibile ens necessario est:ergo risibile nõ contingenter est homo: quia in simili sic instatur. deus ens necessario ẽ : ergo deus non cõtingenter est creans. ¶ Ad hoc respondeo concedẽdo illam ꝯsequẽtiã esse formalẽz nõ eẽ syllogisticã.⁊ dico illã cõclusionẽ non sequi ex minori vt bene pbatũ est:sed sequitur ex minori cuz constantia maioris extremitatis mediante copula maioris:vt formaliter sequitur:ois hõ contingẽter est ⁊ risibile ens necessario ẽ ergo risibile hoin cõtingẽter est homo: et licet hec ꝯsequẽtia sumpta in hoc argumẽto sit bona:nõ tñ est bona si maior extremitas nõ distribuat:vt nõ sequit̃.aliqũ a ens contingẽter est:⁊ deus ens necessario est:ergo deus nõ cõtingẽter est q̃:qz si ly a conuertatur cũ hoc disiuncto creans vel creatura.ãñs est verũ ⁊ cõsequẽs ſtm. Et sic clarer nulla istarũ sex instantiarũ q̃ cõiter solẽt poni cẽ cõtra regulã. posses querere vtrũ sequatur.ois homo ens cõtingenter est:⁊ asini⁹ necessario est ens:ergo asinus homo nõ contingenter est:rñdeo ꝑñam esse bonã ⁊ formalẽ:sed non ꝛ in alio⁹ terminis ꝫ eñ sequit̃.oẽ a risibile cõtingẽter est:a necessario est risibile: ergo a non cõtingenter est:si eñ ly a valeat sicut sortes vel chimera et capiatur ly risibile ampliative:ãñs est verũ ⁊ ꝑña falsum. ¶ Sed cõtra regulã sic argumentor syllog.sequit̃.ois homo aial est ⁊ non fuit:risibile aial est vel non fuit: ergo risibile homo non est vel nõ fuit:⁊ tamen arguitur ex puris particularib⁹ partibus

ritate medij:& rla nulla: ꝑne bonitas claret cū minore ⁊ maior vez ꝙ illa ꝑña tenet sillog. sic ꝓbat:qz rla ꝑditio ꝺficit. silr tz aliā mō:⁊ nō nisi sillog.& tz sillogistice.

¶Scōo sic arguit. hec ꝑña ē sillogistica omnis homo animal est vel non fuit:sortes est ⁊ fuit animal: ergo sortes homo est vel non fuit. Pretera sillogistice sequitur. omnis homo animal est vel non fuit:⁊ risibile animal est:ergo risibile homo est vel non fuit. etiam sillogistice: sequitur. omnis homo animal est ⁊ nō fuit:sortes fuit animal: ergo sortes homo non est ⁊ non fuit:⁊ volo ꝙ in maiori ⁊ in conclusione huius sillogismi vltimi cadat ly non sortes totum ⁊ tamē arguitur ex puris particularibus:igitur:minor claret ⁊ maior probatur:quia nulla conditio deficit preter istam et ista sola non impedit vt supposuimus cuz ad nomen sit id dicere:ergo illi sunt sillogistice.

¶Si forte dixeris regulam pati in istis instantiam:contra non sequitur. omnis homo animal est vel non fuit:⁊ sortes est ⁊ fuit animal:ergo sortes ē vl nō fuit hō ⁊ tamen non committitur maior defectus ꝗ in alijs:ergo si alie valent ista valebit:aut si ista non valet:alie non valebunt:consequentia videtur nota ⁊ maior probatur:quia in simili nō sequitur omne album animal est vel non fuit:⁊ risibile est ⁊ fuit animal. ergo risibile est vel nō fuit album ⁊ hoc casu posito ꝙ sortes sit ⁊ fuisset:⁊ nunc non sit albus:sed añ hoc fuisset albus ⁊ non sit nec fuissent plura alba. ¶Tertio sic arguitur. bene sequit: homo animal incipit esse:risibile est animal:ergo risibile homo non est vel non immediate ante hoc fuit:et tamē arguitur ex puris particularibus:ergo regula nulla. eodem modo ille premisse inferūt bene hanc conclusionem: risibile homo non immediate ante hoc fuit vel immediate post hoc erit: ⁊ suppono semper ꝙ ly non cadat solum super primam copulam:si forte dixeris ꝙ ille premisse inferunt illas conclusiones sillogist. et ꝙ regula patitur instantiam in talibus.

¶Contra hoc sic arguitur: sequeret tūc ꝙ hec consequentia esset bona omis homo icipit esse animal:risibile est animal: ergo risibile homo non est vl non immediate ante hoc fuit: sed hoc est falsum: quia facile instabis in simili forma capiendo loco de ly animal album. ¶Pro solutione istorum argumentorum notā dum ꝙ in cōmunibus propositionibus de copulata copula pōt capi ly ⁊ disiuisue similiter et ly vel taliter ꝙ denoret mediate ratiōe illius veritates talium propositionum immediate cognoscendas per copulatiuam aut disiunctiuam ad quam reducuntur:⁊ hoc modo non sol et capi in communi vsu logicorum istius tē poris:nec eodem modo capimus supposito:quia sic sumendo nulla penitus est apparētia in argumētis factis:sed volumus veritates taliū ꝓpositionū cognoscēdas esse per assensus sub terminis p̄cedētib⁹ copulas ꝑ resolutionem eoꝝ: et deiceps ꝑ reductionē ad copulatiuam: ⁊ suppono sic veritates taliū ꝓpositionuz cognosci. ¶His igit suppositis dico nulla istarū ꝑñarū esse sillogisticā ꝙ si sint bone alique illaꝝ. ¶Et ad cognoscēdū que illarū sint bonē que nō:⁊ per quē modū teneāt ille ꝑñe notabis istas rlas quarū pria est. quelibet istarū ꝑñarū tz ex eo ꝙ ꝑñs sequit ex aliqua p̄missarū: vt in pria ꝑña argumēti. hec ꝓpositio ois hō aial ē ⁊ nō fuit:que est maior:ifert de forma acceptiōis termioꝝ hāc cōclusionez: risibile homo nō est vel nō fuit. silr in scōo argumēto in pria ꝑña minor: infert cōclusionē vt formal'r sequit. risibile est ⁊ fuit aial:& risibile hō est vel nō fuit:⁊ pari forma inuenies in oib⁹ alijs ꝑñjs bonis ibi formatis. ¶Ad cognoscēdū ꝙ ꝓpō pōt inferre ꝑticipātē cū ea solū in vno extremo pono rlas duas ex q̄b⁹ tota hec materia liq̄dissima patebit:q̄rū pria est. ¶Quelibet ꝓpō affirmatiua infert ex se vnā ꝓpositionē de disiūcta copula solū ꝑticipāte cū ea in vno extremo:in q̄ vna ꝑs illi⁹ copule disiūcte ē copula añtis:⁊ alia copula est negata:dūmodo p̄dicatū p̄cedat illā copulā disiūctā:vt formal'r sequit sortes est aial:ergo sortes currēs est vel non fuit:⁊ formal'r sequit sortes fuit aial: ergo sortes asinus fuit vel nō est:sed nō sequit si p̄dicatū seq̄retur copulā disiunctā vt nō sequit sortes est aial: ergo sortes ē vel nō fuit currēs:⁊ ex hac regula potest inferri scōa rla ad cognoscēdū qñ aliqua ꝓpositio de copulata copula infert ꝓpō

nē negatiuā ⁊ hoc arguēdo ex opposito ꝑñis ad oppositū añtis huiꝰ regule q̄ talis est. Ois ꝓpō de copulata copula cuiꝰ vna pars affirmatur ⁊ alia negat:⁊ p̄dicatū p̄cedit copulā:infert ex se vnā ꝓpōne negatiuā ꝑticipātē cū illa i vno extremo cuiꝰ copula est eadē cū copula negata:sicut ēm hec ꝑña est bona. sortes fuit aial: ergo sortes currēs non est vel fuit. etiam hec erit bona. sortes aliq̄ currēs ē ⁊ non fuit:ergo sortes nō fuit aial. in qua arguitur ex opposito ꝑñis ad oppositū añtis: ⁊ per hoc facile patet:quare hec ꝑña est bona: omnis homo aial incipit esse: ergo brunellus homo nō est vel nō immediate ante hoc fuit:q̄ añcedēs includit virtualr disiūctiuas: q̄ sunt sue exponētes: quaꝝ prima infert primā partē disiūctiue inclusam in ꝓpōne ⁊ scōa scōam: vt optime sequitur. ois homo aial nō est ⁊ imediate post hoc erit: ergo brunellꝰ homo nō est ꝑ scōam regulā:⁊ scōa ꝑs disiunctiue inclusa in ista. omnis homo animal incipit esse que est omnis homo animal est ⁊ nō imediate ante hoc fuit: infert ex se hanc brunellus homo nō imediate añ hoc fuit per secundam.

¶Ad scōm argumētū rñdeo silr modo tres primas consequentias eē bonas: non tamen esse sillogisticas:⁊ tenēt ex eo ꝙ conclusio infertur ex minore vt patet intelligenti primam regulam. ad replicam quā facis inquirendo q̄re magis consequentie post dicte sunt bone. ꝙ illa que assumitur in replica? Respōdeo ꝑñaz q̄ assumitur in replica non valere quia predicatum sequitur copulam conclusionis:⁊ ideo conclusio illa non infert ex aliqua premissarum.

¶Ad tertiū rñdeo p̄cedēdo ꝑmaz consequentiam non esse sillogisticam:licet illa sit bona et formalis:⁊ tenet quia maior infert conclusionem de forma acceptionis terminoꝝ. formaliter ēm sequitur. omnis homo animal incipit esse: ergo risibile homo non est vel immediate post hoc erit:⁊ hoc probatum est in quodam notabili.

¶Ad replicā q̄ ꝓtra hāc solutionem fiebat patet solutio per secundaz regulam: quia ille premisse. omnis homo incipit esse animal. et risibile est animal: non possunt inferre illam: quia predicatum maioris sequitur copulam: si autez p̄cederet posset per regulam inferre illā.

¶Sed contra omnes solutiones arguit sequeretur ꝙ ꝑñis mediū in altera premissarū sillogismoꝝ assumptorum distribueretur complete ille rē ꝑmisse nō inferent conclusionem sillog. sed cōsequēs ē falsum. igit ⁊ añs. ꝑñis falsitas ꝓbatur: q̄ hec consequentia est sillogistica omis homo est ⁊ nō est aial:sortes est hō: ergo sortes est ⁊ non est animal. similiter hec. omnis homo animal est vel non fuit:sortes est homo:ergo sortes aial est vel non fuit. sequela tamē ꝓbat:quia in qualibz istaꝝ ꝑñarū ꝛclusio sequit ex altera ꝑmissarū:ergo datur modus per quē tales cōsequētie teneāt nō sillog.⁊ ꝑ ꝑñs nō oportet dicere illa s tenere sillogistice.

¶Ad argumētū rñdet negādo sequelam: et ad illius probationem nego illam consequentiam: quia non dicimus aliquam consequentiam non esse sillogisticam: propterea ꝙ altera premissarum inferat aliquam conclusionem: sed cōclusimus aliquam consequentiam non eē sillogisticam: quia in ea datur instantia: aut si non datur instantia: ex eo ꝙ nō cōtingit aliquā cōsequentiā non esse bonā in tali modo arguendi: nisi ratione alicuius regule logical' non sillog.⁊ non virtute mediꝰ vniti cū extremitatibus modo claret illas consequētias virtute mediꝰ vniti cum extremitatibus tenere. Ex his sequitur omnes communiter loquentes frustra ponere istas instātias contra regulam: quoniam si ille eēnt ponende: sequeretur ꝙ quecunq̄ premisse essent disposite ad inferendum aliquam conclusionem sillogistice: sed hoc est falsu, ergo et ides ꝙ sequitur. sequelaz ꝓbo: quia consequentis falsitas claret si alique premisse essent ināsposite: maxime essent iste animal est homo: asinus est animal: sed iste premisse valent inferre hanc asinus homo: est vel non fuit in bona consequentia que cum sit formal'r tenebit, sillogistice: vt dicit: ergo et quecūq̄ alie: et ex hoc ptz infinitas cē istātias regule q̄s tu ipe facile compones ex di-

ctis:ſz qz hec videt̃ abſurda:z ꝯnis qō ſit de noie:dico regulā nō pati inſtātiam in conſequentijs iam dictis vt declaratum eſt nec in alijs. ¶Contra quod dictuz ſic argumentor:bene ſequitur aliquod aial eſt intellectū a ſorte:brunellus eſt aial:ḡ brunell⁹ ē intellectū a ſorte:z tñ arguit ex puris pticularib⁹:ergo dictū ſtm. ſcōs:ſic bñ ſequit:aial eſt ſortes ſi ē ſortes: plato ē plato ē aial:ergo plato ſi eſt plato eſt ſortes ſi ē ſortes:tñ arguit ex puris pticularib⁹:ergo dictū ſtz:ſi dixeris ſorte q̄ iſta ꝓña eſt bona:qz cōſequēs eſt neceſſariū formaliter arguit ſic. bene ſequit. ēs deus eſt ſi non eſt deus:gabriel ſi nō eſt gabriel eſt ens:ergo gabriel ſi nō eſt gabriel eſt deus ſi non eſt deus: ſed conſequens non eſt neceſſarium: ergo ſolutio predicta nulla.

¶Tertio arguitur:bene ſequitur quilibet aſinus hois nō eſt currens: ſortes eſt homo:ergo q̄libet aſin⁹ ſortis nō eſt currens:z tñ arguit ex puris pticularibus ex pte de ly homo:ergo dicta nulla.

¶Quarto ſic. bene ſequitur:quilibet homo z ali⁹ hō ſunt ſortes:plato q̄libet hō z ali⁹ hō eſt:ergo plato eſt ſortes. Sil⁹ bñ ſequit. hō z q̄lz ali⁹ hō ſūt hoies: oia riſibilia hō z q̄libet ali⁹ hō ſunt: ergo omnia riſibilia ſunt homines.

¶Quinto ſic:bene ſequitur:vterqz hō z q̄lz hō oia aialia poſſibilr̄ ſunt: aliq̄ riſibilia vterqz hō z q̄lz hō poſſibilr̄ ſunt: ergo aliq̄ riſibilia oia aialia poſſibiliter ſunt:z tñ mediū nō ꝓplete diſtribuit i altera ꝑmiſſaꝝ:ergo dicta nulla.

¶Sexto bene ſequitur. omne animal z oia hō poſſibilr̄ ſunt ſortes: plato oē aialz oia hō poſſibilr̄ ē:ergo plato poſſibilr̄ eſt ſortes:z tñ mediū nō ꝓplete diſtribuit i altera ꝑmiſſaꝝ:ergo dicta nulla: ꝓña ē nota:z minoꝝ ꝓbat:qz volo q̄ ly:oē ſolū diſtribuat pro generibus ſingulo⁹.

¶Septio arguit bene ſequitur. oia hō z aſin⁹ ſūt currētia:oia aialia ſunt homo z idem aſinus:ergo omnia animalia ſunt currentia:z volo q̄ ly idem referat reſtrictionē cū omnibus terminis et ſignis poſitis in maioze:z tamen mediū non diſtribuitur:ergo dicta nulla.

¶Octauo bene ſequitur. cuiuſlibet hois aſin⁹ eſt currēs:brunellus hois quilibet aſin⁹ ē:ergo brunell⁹ eſt currēs z mediū i nulla ꝑmiſſarū diſtribuit:ergo dicta nulla. forte dicis q̄ ſufficit q̄ capit aliq̄ ꝓplerū ꝑ medio q̄ q̄libet ꝑs nō diſtributa in maioze diſtribuat i minoze.

¶Contra hoc ſic arguitur. nō ſequit. oia hō z hō ſunt hō oia riſibilia: hō z oia hō ſunt:ergo oia riſibilia ſunt hō:z tñ capitur complexū vti dixiſti ꝑ medio: reſponſio nulla.

¶Mono ſic arguo ſillogiſtice ſequit vterqz hō alterz aial eſt:ſortes ē aial ergo ſortes eſt hō: ſuppoſitoq; ly vterqz diſtribuat cōplete ſubiectuz ita q̄ maioz valeat ſicut hec. q̄libz hō duoꝝ alterz animal eſt:z capio ly alterū vt opponatur illi ſigno vterqz q̄ capit incōplete:z tam ē arguit ex puris particularib⁹ ꝓticulari ſtate medū:ergo dicta nulla. ꝓña eſt manifeſta cū maioze:qz nō pōt inſtari z minoꝝ ꝑbatur: qz ly animal nullibi diſtribuitur complete.

¶Decimo ſic arguo: ſillogiſtice ſequitur. homo et omnis aſinus eſt animal:brunellus homo et aſinus eſt: ergo brunellus eſt animal:z tamen arguitur ex puris particularibus:concluſio dicta nulla. ¶Ad primum iſtoꝝ conceditur q̄ bene ſequatur:ſed dico q̄ non ſillogiſtice:z tenet illa cōſequētia ex hoc q̄ maioz infert cōluſionē:formaliter enim ſeq̄tur. animal eſt intellectum a ſorte: ergo homo eſt intellectus a ſorte. ¶Ad ſecundum reſpondeo ſicut reſponſum eſt vſq; ad replicam ad quā reſpondeo negando illam conſequentiā:z facile eſt inſtare ſecundū opinionē q̄ cōſter tenetur in conditionatis in ſimili ſic dicēdo ens eſt pater ſi non eſt pater:z filius ſi non eſt fili⁹ eſt ens:ergo filius ſi non eſt filius eſt pater ſi non eſt pater. datur antecedens verum et cōſequens falſum. ¶Ad tertiuz reſpondeo concedendo maiorem z negādo minoꝝ em:quia in hac propoſitione q̄libet aſinus hominis non currit:ſuppoſitio determinationis equiualet ſuppoſitioni diſtributiue. iſte enim equiualent: quilibet aſinus hominis non currit: et nullus aſinus hominis currit:ſapposito q̄ in iſta propoſitione. nullus aſinus hominis currit ly hominis diſtribuatur.

Contra hanc ſolutionem arguitur bene ſequitur quilibet aſinus hois currit: ſortes eſt. b. hō ergo quilibet aſinus ſortis currit: z tñ arguit ex puris particularibus qñ ly hois nullibi diſtribuit: ergo dictū nullū pono ly. b. in minoꝝ. Ad hoc vt faciat illū terminuz homo teneri pro homine habēte aſinum ſicut in maioꝝ. ¶Ad hoc ꝺ:q̄ illa cōſequentia eſt bona qz virtualiter ſubſumit ſub toto illo aſinus hois:iſte enim equalēt ex ypotheſi:ſortes eſt. b. hō:z ſortes ē hō habens aſinū.

¶Ad quartū ñderi pōt negādo illā cōſequentiā eſſe formalē tñ quia in ſimili forma facile ſic inſtaret:quelibet mā z aliud ens ſunt ſortes:z pla. q̄libet mā z aliud ens ē:ergo ſortes ē pla. hanc ſolutionē nō impꝛobo qz hoc mō dicēdo cōes regule nō paterent inſtantiā i relatiuis ſed qz dixim⁹ capite tertio q̄ in ſequentibus oppoſitū id tenebimus ideo reſpondeo conſequentiā iſtaz eſſe bonā z formalem z ſi placeat vocare ſillogiſticaz dicatur eſſe ſillogiſtica:z tenet ex eo q̄ medium ſecundum talem acceptionē non poteſt ꝓ duabus reb⁹ diuiſim ſupponere. ſi enim ſortes quelibet pars et alia pars eſt:tantū ſortes quelibet pars z alia pars eſt:eodem modo dicis iſtum terminū pars z quelibet pars non poſſe de pluribus verificari ſecundū acceptionē quem hz:nec etiam pro pluribus. ſed iſte terminus. quelibz pars z alia pars. licet nō poſſit ꝑ pluribus verificari: pōt tñ de plurib⁹ diuiſim. quare ſequitur: ſi maioꝝ extremitas aut minoꝝ ſupponat confuſe tm:illū terminū ſic acceptū non eſſe ſufficiens medium. vt non ſequitur quelibet pars z alia pars ſunt pars:ſortes. quelibet pars z alia pars ē:ergo ſortes eſt pars: quia caſu quo ſortes eſſet ſolus inter creaturas inſtatur. ſz de his multo plura tertio tractatu penultimo capite dicemus.

¶Ad quintum nego conſequentiam illā non valere:in ſimili non ſequit vtrūq; ens z quodlibet:a:oia:b:ſt.at:aliqua:c:vtrūq; ens z quodlibet:a:poſſibiliter ſunt ergo aliqua:c:poſſibilr̄ omnia:b:ſunt ſi enim ly:a:conuertatur cuz hoc diſiuncto ſortes vel chimera z ly. b. cum iſto termino materia z forma facientia ſortem et ly. c. cum iſto termino brunellus z ſortes vl chimera z ſortes z brunellus ſupponamus q̄ poſſint habere eandem materiā antecedēs eſt verū z conſequens falſuz z per hoc z ex dictis:in vltima regula inſtandi inſtabitis conſequētie facte in argumento ſexto.

¶Ad ſeptimum reſpondeo illi ſuppoſito:vcz q̄ relatiuum referat reſtricte concedēdo illā conſequentiā eſſe bonam:z tenet ex eo qz minoꝝ ꝓ eodē ſuppoſito ꝓ quo maioꝝ verificari denotatur z verificat:ſi aūt nō referat illud relatiuū reſtricte facile ſic inſtabitur in ſimili:omnis homo z. b. aſinus ſunt portantia lapidē:oia alba ſunt hō z idē aſinus ergo oia alba ſunt portātia lapidē in caſu quo brunellus cū quolibet hoie portet lapidē:z fauellus z plato ſint omnia alba:z non portēt inter ſe lapidez:ſed fauellus portet cum vno alio homine.

¶Ad octauum ꝓ nunc non reſpondeo quia capite quinto huius tractatus videbimus quando ille error ipe dicitur z quando non.

¶Ad nonum reſpondeo conceſſa maioꝝ negādo minoꝝ quamuis em videatur ibi argumentari ex puris particularibus nō tñ arguitur quia maioꝝ hec vterqz homo alterum animal eſt infert quamcunqz iſtarum ex ſe quodlibet animal eſt homo vtrūq; aial eſt hō vtrūq; animal alter homo eſt capiendo ly vtrūq; incomplete in quacūq; iſtarū z ex qualibet iſtarum que infertur ex illa maioꝝ cū minoꝝ ſillogiſtice ſequitur cōcluſio ibi illata z quando adhuc in iſta maioꝝ vterqz homo alteruz animal eſt caperet ly vterqz incōplete cōſequentia eſſet bona qz hec infert ex ſe hanc quod libet aial eſt hō non aūt infert ex ſe hāc quodlibet aial alter homo eſt ſicut alia.

¶Ad decimum reſpondeo conceſſa maioꝝ negando minoꝝ em:q; licet videamur ibi argumētari ex puris particularibus nō tñ arguitur quia ille premiſſe inferūt ex ſe duas ꝑmiſſas: ex quibus ſillogiſtice manifeſte cōcluſio ſequitur bñ enim ſequit:hō z ois aſinus ē aial brunellus hō z aſinus ē: ergo ois aſin⁹ eſt aial:z brunellus ē aſinus:z ex his ſe-

quitur hec brunellus est animal. vnde ad hoc q̄ in copulatis diuisiue sumptis non arguat ex puris particularibus sufficit: q̄ altera pars copulati i altera premissarum distribuatur. Et ideo communiter semper intelligim⁹ regulas positas: extra propositiones in quibus ponūtur copulata diuisiue sumpta: quia in illis oportet aspicere errorem premissaruz respectu cuiuslibet partis.

¶ Ex dictis in hac regula concludo infero vnaz regulam. ¶ Oportet medium in altera: premissaruz complete distribui: ad hoc q̄ consequentia sit syllogistica. aut si non distribuatur complete: Sed incomplete in vna premissarum: oportet q̄ in altera opposito modo supponat. ⁊ si fortasse medium habeat partes: requiritur ⁊ sufficit q̄ uelibet pars distribuatur complete in altera premissarum: aut totum medium: aut q̄ pars que distribuitur incomplete in maiore: (si que fuerit) in minore opposito modo particulizetur. ita dicim⁹ q̄ nec medium nec aliqua pars medij in vtraq̄ premissarum maneat particulariter formaliter aut virtualiter. exempla omniū istorum sunt ex dictis in hac regula manifesta. ¶ Sed inquires hic quid vocam⁹ in materia syllogismorum distributionē completam. ¶ Respondeo q̄ distributio completa est terminus sub quo licet immediate descendere copulatiue. aut terminus cuius propositio in qua ponitur valet ex se inferre vnam propositionem cathegoricam: in qua sub tali termino potest immediate fieri descēsus copulatiue. Et hec ō isto capite dicta sufficiāt.

¶ Secunda regula generalis est: ex puris negatiuis nihil sequit. syllogistice. cui regule solent cōmuniter loquētes aliquas ponere instātias. ¶ Prima est bene sequitur: omnis homo contingenter non est animal: omne risibile contingenter non est homo: ergo omne risibile contingenter non est animal. ¶ Secunda ē bene sequitur: omnis homo est ⁊ non fuit animal: fortes est et non fuit homo: ergo fortes est ⁊ non fuit animal: ¶ Tertia ē: bene sequitur omnis homo est vel non fuit animal: fortes est ⁊ non fuit homo ergo fortes est vel nō fuit animal. ¶ Quarta est: quando consequens est necessarium aut antecedens est impossibile. sicut bene sequitur: omnis hō est vel nō est animal: fortes nō est homo: ergo fortes est vel nō ē animal. ¶ Quinta qñ capiuntur propositiones cū copula de imaginario: vt bene sequit: nullus homo imaginario ē aial: fortes non imaginarie ē homo: ergo fortes nō imaginarie est animal. Sexta qñ capitur pro medio aliquis terminus infinitus: ⁊ variat in minore: ⁊ fit finitus. aut ecōtra. vt bñ sequit vt nullū nō hō ē aial. fortes nō est hō. ergo fortes nō aial: ⁊ simili mō posses hic addere sixes modos arguendi. oē qđ nō ē aial nō ē hō. fortes nō est aial. ergo fortes nō ē hō. Sed iste videri meo non sunt instātie. extra regulā: qz i tribus primis nō arguit ex puris negatiuis. vt pz per diffinitionē propositionis negatiue pzio capite primi tractatus positā. cū in duab⁹ primis ambe p̄milsarū sunt affirmatiue i tertia aūt minor est. ¶ De q̄rta instātia sit⁹ ⁊ q̄nta clarū ē nō esse instantiā. Tenēt eīm ille ꝯsequētie qz ꝯsequens est necessarū aut antecedēs ē ipossibile ⁊ ꝓpterea valet illa ꝯña de imaginario qz maior ē ipossibilis formaliter ⁊ iō maior infert conclusionē ⁊ ꝓpter idē ista consequentia est bona nullū aial ē intellectū a forte nullū brutū ē aial ergo nullū brutū ē intellectū a forte. qz maior infert formaliter cōclusionē. ¶ Ad sextā instantiā dico illā ꝯsequentiā esse formalē ⁊ posset bene dici q̄ nō ē syllogistica qz arguitur in quatuor termis vez nō hō: homo aial brutū. Si dicas q̄ capis ly hō pro medio tūc illud qō se tenet ex parte medij i maiore non intrat ꝯclusionē vz illa negatio nō ⁊ ꝓpterea posses dicere q̄ nō ē syllogistica imediata ⁊ modus quō tales ꝯñe tenent dicetur capite vltimo tertij tractus vbi difficultates circa hoc incidentes ibi declarabunt. ¶ Ad alias ꝯsequētias quas addis dico q̄ non sunt formales in siti nō. sequit ois asin⁹ q̄ nō ē chimera nō ē rationale. nullū risibile ē chimera ergo nullum risibile est rationale ⁊ hec de ista regula dicta sufficiant.

¶ Secundi Tractus Caput Quartum.

¶ In isto quarto capite declarantur tertia ⁊ quarta regula ipsaq̄ uon pati instantiam defenditur.

Queritur consequenter vtrum tertia ⁊ quarta regula: tertio et quarto erroribus intrinseco oppositē sint bene assignate: vez q̄ medium vbi non distribuitur non: dz stare pro pluribus q̄ vbi distribuitur: ⁊ medium in propositione affirmatiua non debet stare pro pluribus q̄ i negatiua. Et arguitur contra primam regulā non sequitur omnis deus fuit ens: pater possibiliter est deus: ergo pater fuit ens et tamen non cōmittitur hic error nec̄ aliquid aliud: ergo regula nulla. consequētia est nota cuz maiore quia facile est instare in simili forma. et minor probatur quoad primam suam partem quia quoad secundam nota est medium non pōt supponere pro aliquo in minori: quin q̄ eodem supponat in maiori: ergo non cōmittitur hic error. ⁊ antecedens probatur quia semper supponit in vtraq̄ pro deo adequate. ¶ Ad hoc argumentum respondeo q̄ licet medium nō possit supponere pro aliquo in illa minori. quin p illo supponat in maiori tamen poterit medium in aliquo alio syllogismo eiusdem forme supponere pro aliquo in minori pro quo non supponit in maiori et propterea illa ꝯsequentia est formalis.

¶ Contra istam solutionez sic argumento: ista consequentia non est bona omnis homo qui est currens est animal: fortes possibiliter est homo qui est currens ergo fortes possibiliter est animal ⁊ tamen medium vbi non distribuitur: non potest supponere pro aliquo p quo non supponat vbi distribuit. in illa nec in aliqua eiusdem forme: ergo dicta nulla. consequentia est nota cum minore quia medium tenetur eque restricte. ⁊ maior probatur quia non sequitur in simili omne album quod est ens est asinus fortes possibiliter est album quod est ens ergo fortes possibiliter ē asinus casu enīz q̄ fortes sit ens: ⁊ non sit alb⁹: sed omnes asini sint omnia alba: antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶ Secundo principaliter arguitur ad idem bene sequitur: omnis homo est animal: fortes est et fuit homo: ergo fortes qui est vel fuit: fortes est animal: ⁊ tamen medium in minori in qua non distribuitur: stat magis ample q̄ vbi distribuitur ergo regula nulla. consequētia est nota cum maiore: ⁊ minor probatur: ly homo in minori stat pro homine qui ē vel fuit: ⁊ in maiore. stat pro homine qui ē. ergo medium in minori stat magis ample q̄ i minori: ꝯsequētia ē nota ⁊ maior probat in q tradictoria minoris ly homo stat pro homine qui est vel fuit ergo in minori ly homo stat pro homine qui ē vel fuit. Confirmatur hec ratio bñ sequit omnis homo ē animal fortes necessario ē homo ergo fortes possibiliter est animal ⁊ tñ medium vbi non distribuitur stat p pluribus q̄ vbi distribuit ergo regula nulla minore probabis eodē mō. sicuti in argumento precedenti.

¶ Tertio principaliter arguitur nō sequit cuiuslibet hominis asin⁹ erit currēs brunellus hois quilibet asinus ē ergo brunellus curret tamen non committit aliquis defect⁹ ergo dicta nulla consequentia ē nota cuz minori: ⁊ maior probatur: quia si fortes post hoc possideat duos asinos scz brunellum ⁊ fabellum brunellus non curret: ⁊ fabellus currat: ⁊ nunc nō possideat nisi solum brunellū: ⁊ non sint plures homines: antecedens est verum ⁊ consequens falsum ad argumentum respondetur negando minorē quia error est ex parte determinabilis qō stat magis ampli in maiore i qua nō distribuit. q̄ in minore i qua distribuit.

¶ Sed contra istam solutionem sic replico: sequeretur q̄ si ille defectus tolleretur q̄ illa consequētia esset bona: cū nullus alius defectus comitatur in illa consequentia sed hoc ē falsum: ergo dicta nulla: consequētia ē nota. ⁊ minor probatur: quoniam nō sequitur: cuiuslibet hominis asinus qui est asinus erit currens: brunellus hominis quilibet asinus q̄ est asinus est: ergo brunellus erit currens. et tamen tollitur error: q̄ antea committebatur ergo solutio nulla.

¶ Quinto pricipaliter arguitur: non sequitur: omne animal fuit in archa Noe: fortes ē aliquod animal: ergo fortes fuit in archa Noe: ⁊ tamen non

committitur error, dictus neq; alius igitur dicta nulla, consequentia est nota cū minore: qz medium in maiori distribuitur vbi stat magis ample z in minore particularizat oppositio modo ad distributionē mediiqz in maiori volo q̄ ly oē distribuat p ḡhibus singulos et iam maior probat quoniam si nunc sit solus sortes inter homines qui non fuisset in archa Noe, ante hoc tamē fuissent multi homines z de qualibet specie animalis aliquod fuisset in Archa Noe: antecedens est verum z consequens falsum,

¶ Confirmatur non sequit quilibet hō quantūlibet alal erit: sortes est aliqualis hō: ergo sortes quantumlibet animal erit tamen non committitur hic error nec alius: ergo dicta nulla. minor videtur nota: quia volo q̄ ly qualibet distribuat in cōplete: z ly aliqualis in minore particularizet oppositio modo, maior autez probatur: quia si post hoc multi fuerint homines: quorum quilibet sit albus: z quilibet erit pedalis quantitatis: sortes vero nunq; erit: quantus sed modo sit omne album: z nulle erunt plures species quantitatis z qualitatis ḡs albedo z pedilitas antecedens est verū z consequens falsum.

¶ Et subconfirmatur non sequitur vterq; homo erit currens sortes alter homo est: ergo sortes erit currens: et tñ nullus error comitat: ergo dicta nulla cōsequētia ē nota cū minore, z maior probat: qz si sint nunc solum duo homines: de quorū numero sit sortes: z sortes non erit currēs: erunt tñ post hoc multi homines qui currant antecedens est verum z consequens falsum,

¶ Quinto pricipaliter arguitur bene sequitur omnis homo z omnis asinus sūt animalia: omnia risibilia homo z quilibet asinus possibiliter sunt: ergo omnia risibilia possibiliter sunt animalia, z tamen arguitur contra regulam: ergo regula nulla.

¶ Confirmatur bene sequit ois homo z omnis asinus sūt animalia. ita risibilia homo z quilibet asinus necessario sunt: ergo omnia risibilia possibiliter sunt animalia: z tamen arguitur contra regulam: ergo regula nulla.

¶ Contra quartam regulam primo principaliter arguit. bñ sequitur nullus hō est animal sortes necessario ē hō: ergo sortes non est animal z tamē arguitur contra regulam: ergo regula nulla.

¶ Et confirmatur. bene sequitur nullus homo est animal: sortes est z fuit homo: ergo sortes non est animal: z tamen arguitur cōtra regulā. ergo regula nulla.

¶ Secundo principaliter arguitur, si regula esset vera: sequeretur q̄ in hac cōsequētia ois pater possibiliter est creās: z aliquis pater possibiliter nō est creās: ergo aliquis pater possibiliter nō est pater: nullus error cōmitteretur: sed hoc est falsum. ergo dicta nulla, Sequela videtur nota: quia non committitur hic error quia medium in vtraq; stat pro creante possibili nec alius z minor probatur: quia antecedens est verum z consequens est falsum,

¶ Et confirmatur, sequeretur pari rōne. hanc cōsequentiā esse bonā in facsimo: omne albū fuit animal: nullum risibile in aliquo instanti est z fuit albū: ergo aliquod animal in nullo instanti ē z fuit homo: sed hoc est falsuz: ergo z antecedens. consequentis falsitas probatur: quoniam si solus sortes sit et fuisset inter animalia: z sit albus: z non fuisset albus: z fuisset ens: antecedens est verū z consequens falsum,

¶ Et poteris adhuc confirmare de ista omne albū fuit animal: omne risibile non est vel non fuit albū. ergo animal non est vel non fuit risibile. In qua videt q̄ nullus error cōmittatur: z tñ nō valet, volo q̄ in hac consequentia ly non cadat solum in primam partem, z in cōsequentia confirmationis super totum.

¶ Pro discussiōe istius questionis notandū primo est, q̄ iste terminus verificari pōt dupliciter accipi vno mō pro eo quod est vere z affirmative predicari mediante copula, propositionis in qua ponitur: vel alia consimiliter accepta, vt sicut dicimus in hac propositione deus necessario est ens. ly ens posita a parte predicati posse verificari de quolibet ente possibili: alio modo capitur verificari

pro verificari. pro eo q̄ est vere z affirmative predicari mediāte copula, propositionis: in qua ponit simili seruata semp appellatione z acceptione de pronomine demonstrante aliquā rem: z hoc modo dicimus in hac propositione. Deus necessario est ens: ly ens solū verificari de deo. similiter etiā pro solo deo supponere. dicimus eodēmodo hoc complexū omnis hō z hō in hac ppōne sortes et plato ois homo et homo sunt: solū de duobus hominibus posse verificari scōm acceptionem quaz ibi habet. ¶ Jam ampliando hanc distinctionē propositio dicimus illam regulā mediū vbi non distribuit nō debet supponere aut verificari de pluribus ḡs vbi distribuit: debere intelligi capiendo ly verificari scōo modo z non primo. Et quo pz argumenta primo facta non esse contra regulā: qz in hac cōsequētia omnis homo est alal: sortes necessario est homo: ergo sortes possibiliter est animal: mediū in minori in qua non distribuitur: non potest supponere pro aliquo nec verificari: quin pro illo supponat aut verificetur in maiori: z hoc capiēdo ly verificari et supponere scōo modo.

¶ Secundo notandū est illam regulam debere intelligi non solū de parte mediū distributa: sed etiā de totali medio. Unde dato q̄ defectus istius consequentie cuiuslibet hois asin⁹ qui est asinus erit currens: brunellus hois quilibet asinus qui est asinus est: ergo brunell⁹ erit currens: non sit: q̄ aliqua pars mediū vbi, nō distribuitur: stat pro pluribus ḡs vbi distribuitur: error tñ est: q̄ totale medium quod nō totaliter distribuitur in aliqua premissa: stat pro pluribus in vna ḡs in alia. ¶ Unde pono talē regulā: quando mediū taliter se habet: q̄ in neutra premissarū cōplete distribuitur: aut in neutra quelibet eius pars distribuitur: sed pars que non distribuitur in maiori: distribuitur in minori: oportet tale mediū totale in vtraq; teneri eque ample: ita q̄ non possit ipsum totum de aliquo verificari in aliqua premissarū: quin possit verificari de eodē in alia. Ex quo clarent errores omniū consequentiarū superius dictarum: videlicet omne animal fuit in archa Noe: sortes est aliquod animal: ergo sortes fuit in archa Noe: vterq; homo erit currens sortes est alter homo: ergo sortes erit currens. Cuiuslibet hominis asinus qui est asinus erit currens: brunellus hominis quilibet asinus qui est asinus est: ergo brunellus erit currens. ¶ Dirimus ibi notanter in declaratione regule esse aspiciendum ad totale medium ratione cuius claret error. In hac consequentia cuiuslibet hominis quilibet asinus incipit esse alb⁹ brunellus est vel immediate post hoc erit hominis asinus: ergo brunell⁹ incipit esse albus. In qua consequentia supposito q̄ sortes sit omnis homo qui nunc solū possideat fanellum qui incipiat esse albus brunellus autem non incipiat esse albus: sed hora futura diuisa per partes proportionales' minoribus versus hoc instans in qualibet parte producatur vnus homo qui solum duret per illam partem z possideat brunellum datur antecedens verum et consequens falsum. error enim non est q̄ aliqua pars mediū possit supponere pro aliquo in minori pro quo non supponit in maiori. sed error est q̄ totale medium potest de aliquo verificari in minori de quo non potest in maiori en ly hominis asinus supponit pro brunello. sed non in maiori quia sic habet verificari respectu maioris hoc hominis asinus est vel immediate post hoc erit que falsa est per ly hoc demonstratio brunellus: sed de his plura alio loco dicemus.

¶ Contra hoc arguitur in copulatis sufficit q̄ quelibet pars mediū teneatur magis ample vbi non distribuitur q̄ vbi distribuitur: ergo etiā in obliquis. et per consequens sufficit q̄ partes teneantur eque ample ad hoc q̄ medium teneatur eque ample: et ex consequen. Cād hoc q̄ consequentia sit bona bonitas consequentie est nota. et antecedens probatur bene sequitur: omnis homo et asinus qui est asinus possibiliter sunt currentia risibilia b. homo z omnis asinus qui est asinus sunt: ergo risibilia possibiliter sunt currentia. addo ly qui est asinus ad faciendum solum q̄ ista pars cui additur stet pro tot ac tantis in maiori sicut in minori.

¶ Ad hoc argumentum respon-

deo negando consequentiam ꝛ ratio est quia in copulatis et alijs materijs sufficiat ad hoc ꝙ totale mediū teneaꝫ eque ample in vtraq; premissarū: ꝙ quelibet pars teneatur eque ample in qualibet premissarum nec oportet aspicere ad totum: sed solum ad partes medij ad iudicandum si premisse sunt disposite: ꝛ hoc maxime quando accipieꝫ acceptione nō vnica copulatū aut disiunctū. Jn obliquis autē hoc non sufficit qz aliquid importatur per aggregatum ex determinatione et determinabili qđ non importaꝫ per aliquā partē. Jn copulatis aūt quicquid significatur per totū per partē vel partes importatur: ꝛ causa huius est: qz complexū ex determinabili ꝛ determinatione includit possessionem.

¶Contra hanc regulā primo sic argumentor: sequeretur ex ea hanc consequentiā esse bonā omne animal fuit in archa Noe: fortes est vel fuit aliqđ animal: ergo fortes fuit in archa Noe. Cum error iam dictus tollatur: sed cōsequens est falsum ergo ꝛ antecedens: sequela tamen probatur: qz volo quod aliquod in minore sit signū oppositū ad ly omne qđ capitur in maiore pro generibus singulorum: sed maior probaꝫ suppositā veritate huius adam fuit ois homo: qz casu ꝙ fortes non sit homo ꝛ nunq; fuisset in archa Noe. Sed ante hoc de qualibet specie, alialis aliqđ aial fuisset in archa Noe. antecedēs est verū ꝛ ꝯsequens falsum. ¶Simile argumentū potest fieri de hac ꝯsequētia 'que etiā nō valet vterq; homo est currens. fortes est vel erit aliter homo, ergo fortes erit currens. similiter de hac quodlibet homo erit currēs fortes est vel erit aliqualis homo: ergo fortes erit currens.

¶Secundo contra eandem regulam arguit. Jsta ꝯsequētia est bona vterq; homo est currens: fortes qui est fortes alter hō est vel erit: ergo fortes ꝙ est fortes est currens ꝛ tñ medium qđ in nulla premissarū complete distribuit accipit pro pluribus et magis ample minori q̄ in maiori. ergo regula nulla.

¶Ad primum istorū respondeo negando consequentiā valere. nego etiā minorem videlicet ꝙ nullus alius error committatur. Committitur em̄ error ꝙ mediū in minore ꝓtest supponere pro aliquo sēm illam acceptionem pro qua non potest supponere in maiori secundum talem acceptionē. quia notū est ꝙ in casu posito ꝛ suppositō tēto hec est cōcedenda fortes est vel fuit aliquod aial: et hec est neganda fortes aliquod animal est vel fuit.

¶Jam respondeo ad formam distinguendo ꝙ mediū teneatur eque ample in vtraq; premissarū vel ampliatione temporū. ꝛ sic concedendū est vel ampliatione suppositoꝝ ꝛ sic nego. Saltem sēm acceptionē quam termini habent. Posses etiam aliter dicere negando medium teneri eque ample in maiori et in minori ꝛ hoc virtualiter. Dato em̄ ꝙ medium in vtraq; stat pro animali quod est vel fuit tamen in minori que est hec fortes est vel fuit: aliquod animal virtualiter stat pro animali quod est aut pro animal quod fuit disiunctim. ꝛ nō ample taliter ꝙ volo dicere ad hoc ꝙ mediū nō teneatur eque ample in vtraq; premissarū sufficit ꝙ aliqua illarū premissarū inferatur ab vna propositione in qua medium non teneatur eque ample in vna sicut in alia. modo hec propositio fortes, est vel fuit aliquod aial ex suppositō infertur ex hac fortes est aliquod animal. Similiter etiam ex hac fortes fuit aliquod animal ꝛ propterea nulla illarum consequentiarum valet. si bene, ergo vis subsumere: oportet ꝙ capias hanc pro minore fortes aliquod animal est vel fuit. similiter in secūdo sillogismo hanc fortes alter homo est vel erit. ꝛ in tertio hanc fortes aliqualis homo est vel erit.

¶Ad secundum in quo est bona difficultas. Respondeo ꝙ ly vterq; potest capi dupliciter. ¶Uno modo vt facit istum sensum. Jn ista propositione vterq; homo est currens aliquorū duorū hominū vnus homo ꝛ alius homo est currens sic ꝙ ad veritatem propositionis in qua ponit ly vterq; sufficiat sub tali termino dare duas singulares veras et in isto sensu capiemus semper illud signū in presenti opere ꝛ communiter sic capitur ab omnibus alio modo potest capi ly vterq; talr ꝙ hec propositio vterq; hō est currēs faciat hūc sensum in aliquorum duorum hominum quilibet homo est currens. et hec alter est homo currēs quorumcūq; duorum hominum aliquis homo est currens. ¶Isto notato respondeo si ly vterq; capiatur in maiori. Secundo modo et ly alter in minori composito modo negando maiorem videlicet ꝙ illa consequentia sit bona: quia de materia instare casu posito ꝙ nūc sit fortes plato et cicero qui currant. et sint oēs homines post hoc tamen ex materia platonis et forma cieronis fiat fortes qui nunq; erit currens si ly vterq; faciat sensum primum quem communiter consueuit facere. Concedo maiorem et respondeo non esse inconueniens illum terminum homo teneri magis ample in secūda q̄ in prima et ratio est: quia ly homo non distribuitur formaliter nec equiualenter: sed solū dicimus ly vterq; esse vniuersalitatem. quia includit ly et diuisiue sumptū. Unde ad hoc ꝙ hic error impediat: oportet ꝙ medium aut pars medij vbi non distribuitur. stet pro pluribus q̄ vbi distribuit. Ex quo patet hanc consequentiam esse sillogisticam ꝛ in ea nullum errorem committi. quilibet homo et quilibet asinus possibiliter est animal fortes hō et asinus est: ergo fortes possibiliter est animal: ꝙ hec patet solutio ad argumenta contra hanc regulam.

¶Pro declaratione quarte regule notandum est ipsam sic debere intelligi medium in negatiua non debet accipi pro pluribus q̄ in affirmatiua. i. medium in affirmatiua non debet verificari de pluribus q̄ in contradictoria negatiue ꝛ hoc capiendo ly verificari secundo modo pri⁹ declarato. ex qua pulchra declaratione sequit clare error huius consequētie omnis pater possibiliter nō est creans ꝛ pater possibiliter est creans ergo pater possibiliter non est pater esse ꝙ medium in affirmatiua verificatur de aliquo de quo non verificatur in contradictoria negatiue: quia in cōtradictoria negatiue non verificatur de patre capiēdo ly verificari secundo modo: quia hec est falsa pater necessario est creans que est contradictoria premisse negatiue et ita affirmatiua verificatur de patre ꝛ hic error est sufficientissimus ad impediendum bonitatem consequentie et ex his clare patet cundē errorē cōmitti in hac consequentia omne album est vel fuit animal nullum risibile in aliquo instanti est vel fuit album: ergo aliquod animal nullum risibile in aliquo instanti est et fuit minor. Quare omnes communiter loquentes non potuere assignare errorem in his consequentijs.

¶Secundo cōtra hanc regulam arguo sic. Non sequitur homo non fuit animal omne risibile omnis homo est: ergo nullum risibile fuit animal et non propter aliud illa consequentia est mala nisi quia mediū stat pro pluribus in negatiua q̄ in affirmatiua: ergo regula. falsa consequentia est manifesta cum minore et maior probatur: quia facile, instabitur capiendo pro medio ly album. ¶Ad argumentum respondetur consequentiam concedendo nihil valere ꝛ nego minorem videlicet: ꝙ non propter aliud sit mala q̄ propter regulam supradictam. Sed dico illam non valere quia deficit. Tertia cōditio videlicet ꝙ medium vbi nō distribuitur stat pro pluribus q̄ vbi distribuitur. ¶Contra hanc solutionem sic arguo sequeretur ꝙ hec consequentia esset bona album non est animal et omnis homo omne album est vel fuit: ergo omnis homo nō est animal: et termini de materia non valet. ergo dicta nulla sequela probatur: quia non committitur error dictus. ¶Ad argumentum respondeo negando consequentiam: et ad probationem dico q̄ alius error committitur videlicet ꝙ medium in negatiua stat minus ample q̄ in affirmatiua. Unde pro solutione illorum duorum parvorū argumentorum notandum est ꝙ quando medium aut pars medij non distribuitur cōplete in negatiua oportet medium in vtraq; premissarum: teneri eque ample. ¶Et quo patet hanc consequentiam non valere vterque homo non est animal sortes alter homo est vel fuit: ergo sortes ideo est animal similiter neq; hanc vterq; homo nō fuit animal: sortes alter homo est: ergo sortes non fuit animal eodē modo ponēs exēplū si caperes copulatū pro medio ꝛ distribueres vnā

partem in maiori et alia in minori. Contra dicta sic arguo bene sequitur nihil q est vel fuit homo currit sortes omne qđ est vel fuit homo fuit ergo sortes non est currens tamen medium tenetur pro pluribꝰ tã in affirmativa ꝫ in negativa: ergo regula nulla. ¶Ad hoc argumẽtum. Respondeo q si tenemus hanc veram album qđ est vel fuit est ens casu quo sortes nunc primo sit non albus q non potest instari. Sed si teneamus illã falsam facile est dare antecedens verum ⁊ consequẽs falsum: ⁊ per hec facile est rndere idem ad argumenta contra hanc regulam in principio huius questionis formata ⁊ hec sufficiant de isto capite.

¶Scdi Tractatus. Quintũ caput.

¶In hoc quinto capite declarat quando quintus error intrinsecus impedit tã capiendo partes medij cum signo distribuẽte complete ꝫ cum signo incõplete. Similiter capiendo extremitates cũ signis incomplete distribuentibus.

Queritur consequenter vtrũ quinta regula quinto errori intrinseco opposita sit vera videlicet q qñ capiẽ copulatũ ꝑ medio ⁊ vna pars medij distribuit i maiori altera pars medij supponit ꝑfuse tãtum pars distributa in maiori nõ debet in minori supponere ꝑfuse tantũ sed determinate aut distributiue: et primo argumento cõtra eam bene sequitur omis homo ⁊ homo omnes homines sunt omnia risibilia homo et omnis homo sunt ergo omnia risibilia omnes hoies sunt et tamẽ pars copulati distributa in maiori stat confuse tantum in minore: ergo regula nulla si dicas q extremitates distribuuntur et q tunc bene valet consequentia. vt ex primo capite huius tractatus elici potest.

¶Contra hoc sic argumẽto: multipliciter: et primo sic non sequit̃ omnis hõ ⁊ homo nõ sunt hoies ois risibilia homo et omnis homo sunt: ergo omnia risibilia non sunt homines.

¶Et confirmat̃ non sequitur ois duo et duo vtraq; tria sunt omnia quatuor duo ⁊ omnis duo sunt: ergo omnis quatuor tria sunt ⁊ tamen extremitates distribuuntur: ergo regula nulla. ¶Secundo contra eandẽ regulam sic arguit̃ non sequitur omne.a. ⁊ vtrũq;.b. sunt.c. omne.d.a. ⁊ alterum.b. est: ergo omne.d. est.c. ⁊ tamen arguitur contra regulã: ergo regula nulla consequentia videt̃ nota cum minore et maiori probatur: q nõ sequitur in simili omnis medietas hominis: ⁊ vtraq; medietas: sunt medietas et omnis homo medietas hominis ⁊ altera medietas est ergo omis homo est medietas. Si enim sit solus sortes antecedens est verum ⁊ consequens falsum in hoc opere semp capio ly medietas hominis pro medietate includente formam ⁊ ly medietas: tam pro medietate includente formam quam pro medietate hominis. Dices ad argumentũ hoc negando illam esse bonam eo q extremitates non distribuuntur complete. ¶Contra hanc solutionẽ arguitur bene sequitur omne.a.et.b.sunt.c.vtrũq;.d.a.et quodlibet.b.sunt ergo vtrũq;.d.est.c.et tamen extremitates non distribuũtur ergo solutio nulla.

¶Et confirmatur bene sequitur vtrũq;.a.et alterum.b.alterum.c.sunt et vtrũq;.d.alterum.a.et vtrũq;.b.sunt ergo vtrum.d.alterum.c.sunt ⁊ tamen extremitates non distribuuntur complete ergo solutio nulla. ¶Hec questio duobus articulis claudetur. In primo inquiram qñ hec regula tenet in distributionibus cõpletis ⁊ in scdo loquar de distributionibus incõpletis.

¶Quantũ ad primũ articulũ est notandũ regulã debere intelligi in sillogismis affirmatiuis sic qñ capiẽ copulatum cõplexiue sumptũ pro medio et vna pars distribuit̃ in maiori et alia supponit cõfuse tantũ pars distributa in maiori nõ debet supponere ꝑfuse tm̃ in minore respectu alteriꝰ partis copulati ⁊ hoc dũ mõ aliqua extremitatũ aut pars extremitatis supponat ꝑfuse tm̃: qm̃ si nulla extremitatũ supponat ꝑfuse põt bene pro distributa in maiori supponere ꝑfuse tm̃ in minori vt notãter in sillogismis affirmatiuis q; in negatiuis nunq; valet cõsequẽa capiendo copulatũ sic acceptum pro medio vt non sequitur omnis homo et homo non sunt homines omnia risibilia homo ⁊ omnis homo sunt ergo oia risibilia non sunt homines nec valeret si caperes hanc pro minore omnis homo ⁊ homo non sunt homines sed bene valeret si capiatur hec pro maiori omnis homo ⁊ d. homo non sunt homines quia secunda pars copulati stat determinate respectu alterius partis copulati in negatiuis igitur quinꝰ error intrinsecus semper impedit bonitatẽ consequentie quomodocunq; se habeant extremitates ꝫ ad bñ subsumendum semper facias partem distributam respectu partis stantis cõfuse tantũ supponere in alia premissa determinate respectu partis medij supponentis distributiue. ¶Ex cuius regule intelligentia sequitur quãliber istarum consequentiarũ esse bonarum omnis homo et homo omnia animalia sunt omnia risibilia homo et omnis homo sunt ex eo omnia risibilia oĩa animalia sunt: omnis homo et homo sunt. b. homo risibilia homo et quilibet homo sunt ergo risibilia sunt homo omnis homo ⁊ homo. b. homo et quilibet homo sunt omnia risibilia homo et quilibet hc m o sunt ergo omnia risibilia. b. homo et omnis homo sunt. Et nullam istarum esse bonam omnis homo et homo sunt animalia omnia risibilia homo et omnis homo sunt ergo omnia risibilia sunt animalia omnis homo et homo hõ et quilibet hõ sunt oĩa risibilia homo et quilibet homo sunt ergo omnia risibilia homo et quilibet homo sunt ergo omnia risibilia homo et quilibet homo sunt omnis homo et homo vterq; homo sunt omnia risibilia homo et omnis homo sunt ergo oĩa risibilia vterq; homo sunt de prima patet quia in simili sic instatur omnis homo ⁊ homo sunt faciẽtia vnum ens oĩa risibilia homo ⁊ ois homo sunt ergo omnia risibilia sunt facientia vnum ens. Si sint duo hoies soli secunda probatur quia in simili non sequitur omnis homo et homo homo et quelibet forma sunt omnia risibilia homo ⁊ omnis homo sunt ergo omnia risibilia hõ ⁊ quelibet forma sed si sint duo homines communicantes in forma. De tertia

claret ipsaꝫ non valere quia si loquimur per illum terminũ homo de partialibus et per ly risibilia de totalibus et sint soli duo homines communicantes in materia instatur: dicitur in regula notãter ꝛ talis terminus distributus non debet supponere confuse tantũ in minore respectu alterius partis copulati distribute quia bene potest supponere respectu alterius termini confuse tantum vt bene sequitur omnis homo ⁊ homo sunt animalia omnia risibilia. c. homo ⁊ quilibet homo sunt ergo oĩa risibilia sunt animalia.

¶Sed nõ sequitur omnis homo et homo sunt animalia omnia risibilia. d. homo et quilibet homo sunt ergo omnia risibilia sunt animalia. ¶Circa hec posses querere vtrum ille tres consequẽtie quas in propositionibus de inesse diximus non tenere teneant mediante copula de possibili similiter ⁊ mediante copula de necessario. ¶Ad hoc facile respõ debis illas consequentias nõ tenere mediante copula de possibili et facile instabis si vltimam regulam instandi intellexisti capiendo in simili forma terminos qui non possunt habere plura supposita mediante copula de possibili ꝫ habebãt illi termini mediante copula de presenti quando illis sillogismis instabatur ⁊ q; hoc non potest fieri sine noua impositione imponas terminos ⁊ sic instabis prime consequentie omne.a.a.possibiliter sunt.a.oĩa.d.a.⁊ quodlibet.a.possibiliter sunt ergo omnia.d.possibiliter sunt.a. si ly.a.valeat tantũ sicut hoc totũ sortes, vel plato et.d. sicut hoc totũ sortes et plato capiendo ly ⁊ complexiue ⁊ eodem modo instabis aliis sicut in propositionibus cõsequentiꝰ de inesse fecisti nisi q imponas terminos taliter vt diximus q; non habeant plura supposita mediante copula de possibili ꝫ habeant mediante copula de presenti quando instabatur illiꝰ de presenti pari facilitate instabitur illis consequentiꝰ cum copula de necessario et prima in eisdem terminis instabit̃r si ly a valeat sunt pater vel filius Sed secunda difficilior apparet ⁊ vix poterit instari bene tamen facile instaretur si teneremus q ly necessario quando dicit necessitatem phisicam sit eiusdem formę cum ly necessario quando dicit neces

sitatem absolutam sed tertia sic inhabitur in simili forma omne.a.est.b.vtrumq; b.necessario sunt ꝛ omnia.c.a.quodlibet b.necessario sunt ergo omnia.c.vtrumq; b.necessario sunt quia si ly.a.cōuertatur cum hoc termino binarius personarum ly.b.cum isto termino binarius personarum vel trinitas ꝛ ly.c.cum isto termino tres persone antecedens est verum ꝛ cōsequens falsum. ¶Ex regula posita sequitur primo hanc consequentiā nō valere hominis quilibet asinus ꝛ angeli quilibet asinus omnes asini sunt ꝛ cuiuslibet hominis asinus ꝛ cuiuslibet angeli quilibet asinus sunt asini ergo asini sunt asini probatur quoniaz si capias pro minore extremitate istum terminuz facientia asinum ꝛ ponas quemlibet hominē possidere duos asinos quos volo esse omes et sit vnus homo tantum qui possideat omnes asinos et q; sint soli duo Angeli ꝛ primus angelus possideat vnum illoruz asinorum ꝛ alius angelus alium ꝛ nihil aliud antecedens est verum ꝛ cōsequēs falsum. ¶Sequitur secundo hanc consequentiā non valere quilibet asinus ꝛ angeli quilibet asinus omnes asini sunt cuiuslibet hominis asinus asinus ꝛ cuiuslibet angeli quilibet asinus est:ergo cuiuslibet hominis asinus omes asinus est.hoc claret in casu superius posito multiplicare consequentias capiendo sic obliquos. sed parua est i eis difficultas. Sequitur tertio hanc nihil valere:quilibet homo ꝛ homo homines sunt et quodlibet a q;homo homo et quilibet hō.sunt:ergo quodlibet a:et homo omnes homines sunt q; si ly a conuertatur cum hoc termino materia et sint tantū duo homines in materia cōmunicantes antecedens est veruz et consequens falsum.

¶Sed contra regulam positam sic argumentor: non valet hic modus arguendi capiendo sic copulatum pro medio cuius pars que in maiore distribuit supponat determinate in minore aut distributiue:ergo regula nulla consequentia est notissima et antecedens probatur non sequitur suppositā impositiōe de ly c.et ly.b.quodlibet album et nigruz quilibet homo et.b.homo sunt album ꝛ qōlibet nigrū quilibet:hō et.b.homo sunt:ergo quilibet hō ꝛ.b.homo quilibet hō ꝛ b.homo sunt:et tamen arguitur capiendo copulatū pro medio, ꝛ c.igitur consequentia est nota ꝛ maior probatur:quia sunt tantū duo;hoies quoruz vnus sit oē albū et alter sit oē nigrū:antecedens est verū et consequēs falsuz. Et cōfirmatur non sequitur in camestres quilibet homo ꝛ.c.hō quodlibet album ꝛ nigrū sunt et quilibet homo ꝛ.c.homo.b.albū ꝛ qōlibet nigrū nō sunt ergo quilibet hō ꝛ. c. homo quilibet homo ꝛ.c.homo nō sunt: et tamen arguitur per regulā:ergo dicta nulla consequentia est notissima et maior probatur quia in simili non sequitur quilibet homo ꝛ.c. homo quelibet materia ꝛ risibile sunt:ꝛ quilibet binarius hominū ꝛ.c.materia.b.materia ꝛ quodlibet risibile non sunt:ergo quilibet binarius hoimjet.c.materia quilibet hō ꝛ.c.homo non sunt casu namq; posito q; sicut tantum duo homines in mundo in materia cōmunicantes antecedens est verum:et consequens falsum.

¶Ad hec argumenta facillimus est respondere error enim non est ex parte medū.Sed quia in consequentia facta in argumento arguitur ex parte illius termini homo posito in primo loco conclusionis suppositione distributiua opposita suppositioni determinate ad suppositionē distributiuā oppositā suppositioni confuse vt facile est videre aduertenti et intelligenti materiā cōtradictoriaruz. Et idem error in confirmatione cōmittitur ex parte illius termini hō in prima parte predicati cōclusionis positi que cōclusio ex illis premissis concludi debeat manifestuz est cuicunq; intelligenti. ¶Sed cōtra hanc regulā argumento concludenti sic argumentor: non sequitur cuiuslibz hominis et angeli quilibet asinus quodlibet albū est et quodlibet nigrū hois et cuiuslibet angeli quilibet asinus est: ergo quodlibet nigrum quodlibet albū est et tamen arguitur secundū quod regula iubet cū extremitates distribuantur:ergo regula falsa:consequentia est nota cū minore et maior phaī q; si sint solū duo asini bunellus q sit qōlibet album ꝛ fauellus q sit qōlibet nigrū et sint duo angeli ꝛ duo hoies ꝛ primus hō cum primo angelo possideat bunellū et cū secundo fauellū et secundus hō cū primo angelo possideat fauellū et cū secundo bunellū semper intelligo copulatū tunc claret veritas antecedētis cū falsitate cōsequētis

¶Et confirmatur argumento nō minus:euidenti nō sequit cuiuslibet hominis et angeli quilibet asinus qōlibet album est et oia entia homo et quilibet angelus est:ergo oim entiuz quilibet asinus quodlibet albū est:et tamen arguit per regulaz quia ambe extremitates distribuuntur:ergo regula nulla:cōsequentia est nota et maior probatur:quia in simili non sequitur cuiuslibet hois et hominis quilibet asinus quodlibet album est et oia currentia hō et quilibet homo sunt:ergo oim currentiū quilibet asinus quodlibet album est:si enim sortes ꝛ plato sint oia currentia et ex materia sortis cum forma platonis fiat cicero quiescēs et ex forma sortis et materia platōis fiat guillermus quiescens ꝛ sortes ꝛ plato,copulatim possideant bunellū qui sit qōlibet album et etiam fauellū:sortes tamē cum cicerone possideat bunellū et plato cum guillelmo semper intelligo copulatim in isto casu veritas antecedētis cum falsitate cōsequētis ista argumenta concludunt intentū videlicet q; non valet cōsequētia qñ sic capitur copulatuz:esto q; extremitates distribuātur cōpletejet hoc in obliquis causa hui⁹ posit esse:quare in obliquis non valet si capiatur copulatum vt diximus p medio et in rectis valet fortasse est q; extremitates sic distribute nō denotātur cōpetere copulato in obliq;:sed bene denotatur cōpetere copulato posito in recto nō intelligas hoc in oibus obliquis:sed solum qñ habent obliqui oēs eandē determinationē:et iō hec consequentia est bona cuiuslibet hominis asinus et angeli quilibet asin⁹ oia alba sunt:ꝛ oia nigra hois quilibet asin⁹ et cuiuslibet angeli quilibet asinus sunt ergo oia nigra sunt alba eodez mō dices si medū partes distribuerentur incōplete:sed de his secundo articulo dicemus.

¶Ad quem deueniendo ante oia suppono q; ad veritatē propositionis in qua ponitur terminus determinatus a ly vteriq; sufficiat et requiratur q; sub tali termino dētur due singulares vere et ad veritatē ꝓpositionis in qua ponitur istud signū alterū sufficiat:et requirat q; nō possint dari,due singulares false ita q; ly alterum ꝛ ly vtrumq; faciant terminos contradictorio modo supponere.

¶Secundo suppono q; semper in minore cuiuscunq; sillogismi quo ponuntur due distributiones incōplete fiat primo probatio ab vltima parte copulatiue a prima vt tandem cōmittatur defectus huius regule:hoc enim suppono q; non semper volo addere illis terminis.c aut.b.ad id denotandū quia apparebūt propositiones inepte ꝛ incongrue:aut si hoc nō placet ponatis semper supra ꝙ cunq; terminū notā aliquā arismeticam ita q; ille termin⁹ super quo ponitur prima nota sit primo probabilis ꝛ ille super quo ponitur secunda sit secundo probabilis et ille super quo ponitur: tertia sit tertio probabilis ꝛc sic de aliis vt in hac q; positione vtrumq; a:vtrumq; b:ꝛ vtriq; c:est ly:a:est primū ꝓbabile.et:c:sedo:ꝛ tñ b:tertio vt pz p lras superi⁹ positas ꝛ isto mō semp ꝓcedem⁹ qñ fuerit multiplicatas signoruz incomplete distribuentiū.

¶Tertio suppono ly alterum in proposito esse maiorem distributionē q; ly vteriq; et hoc potest facere ex dictis q; inponente propositionis in qua ponitur ly alterum distribuitur complete;terminus determinatus ab illo:non autez distribuitur terminus determinatus a ly vteriq; simili.er valet argumentum a superiori ad inferius negatiue cum isto signo alterum:non autez cum hoc signo vteriq;:sed cum isto signo vteriq; valet argumentuz ab inferiori ad superius affirmatiue sequens igitur est ly alterum se habere sicut vniuersalitas respectu isti⁹ signi vteriq; et ly vteriq; sicut particularitas respectu istius signi alterū consequētia ista est nota et antecedens probatur: qñ bñ sequit alter⁹ alal nō currit:g alter hō nō currit:sit bñ sequit vteriq; hō currit:g vtrūq; alal currit:nō aūt sequit vtrūq; alal nō currit:g vteriq; hō nō currit. Jam igit vt difficultatem istam absoluamus.

¶Notandum est q; istum errorē cōmittendo possumus capere copulatuz pro medio taliter acceptū q; qliber pars

distribuatur incomplete alio modo possumus capere copulatum pro medio taliter acceptum q vna pars distribuatur complete et alia incomplete aut nullo modo distribuatur: primo igitur videbimus quãdo hec regula tenet: qñ vna pars copulati distribuitur incomplete.

¶ Pro cuius difficultatis declaratiõe vt magis difficultas cognoscatur et regula ponderetur: arguitur sic bene sequitur vterq; homo et homo sunt homines vtrumq; risibile alter homo ꝛ quilibet homo est: ergo vtrumq; risibile est hõ: et tamẽ arguitur contra regulã supprius dictam: ergo regula nulla consequẽtia est nota cũ minore: quia maior extremitas supponit cõfuse tm̃ ꝛ maior ꝓbat quis nõ põt dari instãtia illi ꝙsequentie.

¶ Secundo sic arguitur bene sequitur quilibet hõ ꝛ hõ alterum risibile est vtrumq; risibile hõ et quilibet hõ est ergo vtrũq; risibile alterũ risibile est ꝛ tñ arguitur cõtra regulã in sensu in quo in primo notabili fuit declarata ergo regula nulla cõsequẽtia est nota cũ minore et maior ꝓbatur quia nõ potest dari instantia illi consequetie: dices fortasse ad argumentũ q bene valet argumentũ capiẽdo sic copulatũ si extremitates distribuantur incomplete esto q aliqua illarũ supponat confuse tantum.

¶ Contra hanc responsionem sic arguimentor non sequitur oĩa duo ꝛ duo vtraq; tria sunt alterũ/a/duo ꝛ oĩa duo sunt ergo alterũ/a/vtraq; tria sunt ꝛ tamen arguitur faliter q extremitates determinantur a signis distribuentib⁹ incomplete ergo solutio nulla cõsequẽtia ẽ manifesta ꝛ maior ꝓbatur q si ly/a/valet sicut tria entia vel gabriel ꝛ sint solũ tria entia i mũdo quorũ aliq; sit gabriel ãis est verũ ꝛ cõsequns falsum.

¶ Secũdo sic arguo nõ sequntur oĩa hõ ꝛ hõ alter hõ sunt: alterũ/a/hõ: et oĩa hõ sunt ergo alterũ. a. alter hõ sunt ꝛ tamen extremitates distribuunt incomplete ergo regula nulla cõsequẽtia ẽ nota cum minore ꝛ maior ꝓbatur si ly. a. valeat tm̃ sicut holes vel brunell⁹ ꝛ sint solum duo homines datur antecedens verum ꝛ cõsequens falsum.

¶ Ad soluendum hanc difficultatem pono talem diuisionẽ qñ capitur copulatũ supradictũ pro medio aut ambe extremitates determinãtur a ly vterq; aut ambe a ly alterũ aut vna a ly vterq; ꝛ alia a ly alterum aut vna a signo cõplete distribuente ꝛ alia a signo incomplete tunc diuisione hac habita. ¶ Pono talẽ propositionem solũ valet cõsequẽtia qñ capitur copulatũ vt supra diximus pro medio si vna extremitatũ determinetur a ly vterq; ꝛ supponat determinate ꝛ altera extremitas determinetur a ly alterq; hec propositio probatur qñ optime sequitur quilibet homo ꝛ homo alterũ a sunt vtrumq; b homo ꝛ quilibet homo sunt ergo vtrũq; b. alterum. a. sunt. Dicitur: no tanter dummodo particularitas inclusa in extremitate determinata a ly: vterq; supponat determinate quoniã si nõ supponat determinate non valebit cõsequẽtia qualitercũq; supponat alia extremitas vt non sequitur omnis pars et pars vtraq; pars sunt alterum animal pars ꝛ quelibet pars est ergo alterũ aĩal vtraq; pars est si tantũ loquamur de partibus hominis ꝛ sit tantum vnus homo ꝛ vn⁹ asinus inter animalia antecedens est verum ꝛ consequens est falsũ propter idẽ non sequitur omnis pars ꝛ para vtraq; pars sunt omne risibile pars ꝛ quelibet pars est ergo omne risibile vtraq; pars est simili modo instaretur si caperetis ꝓ maiore hanc omnis pars et vtraq; pars vtraq; pars sunt.

¶ Secunda propositio nunq; valet consequentia capiendo copulatũ vt diximus si ambe extremitates determinentur a ly vterq; aut ambe a ly alterus aut vna a signo incomplete distribuente et alia a signo cõplete distribuente aut a nullo signo nisi arguatur sicut regula in primo notabili posita inbet hec propositio quo ad qualibet suam partem. probatur ꝛ primo quo ad primã: sic quoniaz nõ sequitur omnis pars ꝛ para materie vtraq; pars sunt vtrumq; a pars ꝛ quelibet pars materie sunt ergo vtrũq; a vtraq; pars est imo ex illis premissis non sequitur hec ergo a est pars quia si loquamur per istum terminum pars de parte integrali hominis ꝛ de parte materie et ly a conuertatur cum hoc disiuncto sortes vel materia sortis antecedens est verum ꝛ consequens falsum: secunda pars probatur: quoniam non sequitur ois homo ꝛ homo alter homo sunt: altera portãtia lapidẽ homo ꝛ omnis homo sunt: ergo altera portãtia lapidẽ alter hõ sunt si nõ sint nisi solũ duo homines portãtes inter se lapidẽ: ꝛ duo asini etiã iter se portãtes lapidẽ: ꝛ nõ sint plura portãtia lapidẽ. ans est verũ ꝛ consequẽs falsum: et ex hoc claret tertia pars: qz si hanc accepisses pro minore oĩs holes homo ꝛ qlibet hõ sunt in hac vltia ꝙsequẽtia dabat antecedens verũ ꝛ consequẽs falsum. similiter si in prima accepisses hanc oĩ. a pars ꝛ quelibet pars materie sunt. dicit notãter in hac secũda ꝓpositiõe, dũmodo nõ arguat sicut regula in primo notabili posita inbet: quia notũ ẽ de se q si nulla extremitatũ supponeret cõfuse tm̃ cõsequẽtia esset bona pari forma probares nullã illaꝝ ꝙnarum valere si sumatur copulatũ pro medio ꝛ vna pars distribuat cõplete ꝛ alia incõplete vt non sequitur in eodẽ casu. omnis ps materie ꝛ vtraq; pars/vtraq; pars sunt/vtraq; pars a ps ꝛ altera pars materie est: ergo vtrũq; a est pars.

¶ Sed hic aduertendũ est q hec consequẽtia est bona vterq; homo ꝛ homo sunt homo vtrũq; a alter homo ꝛ quilibet homo sunt: ergo vtrũq; a sunt homo: ꝛ causa huius est qz hec mior vtrũq; a alter homo ꝛ quilibet homo est. equivalet huic vt dictũ est in cõtradictorijs. vtrũq; a ẽ alter homo quilibet homo est: non tamen valeret hec: quilibet homo et alter homo vterq; homo sunt vtrũq; a homo⁹ vterq; hõ sunt: qz si ly a valeat sicut sortes vt materia sortis ꝛ ly ẽ cũ isto diſiũcto ps vel sortes vel mã sortis i sit: non sequitur quelibet pars includens materiam: ꝛ altera medietas materie vtrũq; b sunt ꝛ vtrũq; a pars includens medietatem: ꝛ altera medietas materie sunt ⁊ vtrum a vtrũq; b sunt: ꝛ per has regulas claret solutio difficultatis ꝛ argumentorũ factorum pro difficultatis declaratione.

¶ Ad primũ concedo q est bona consequentia vt dictum est similiter.

¶ Ad scõm rñdeo q etiã est bona consequentia ibi formata vt patet per primã propositionem ꝛc.

¶ Ad replicas rñdeo q cõsequentie ibi formate non valent neq; simile est de illis et ꝺ ꝑmis vt oñdit scõa ꝓpositio.

¶ Jã iquirẽda est difficultas scõa videlicet vtrum valeant sillogismi capiẽdo copulatum pro medio cuius vtraq; pars distribuitur incomplete. sed antecq; hec difficultas tangatur capiendo extremitates determinatas ab hoc signo vterq; dico non valere aliquã ꝓpiam sumẽdo sic copulatũ si nulla extremitatũ distribuatur incõplete: nisi arguatur sicut regula inbet vt nulla istaꝝ ꝙnarũ quatuor vez capiẽdo semp mediũ taliter q in mior ꝑ⁹, ꝓbatio fiat a scõa pte q̃ a ꝑia vt cõmittat error iã dictus ꝛ ad id ꝺnotãdum nõ pono signa: qz ꝓpones viderent incõgrue. ¶ Ꝑia alterꝝ a ꝛ vtrũq; b sunt c: et omne ꝺ vtrũq; a ꝛ alterꝝ b est: ergo oĩ ꝺ ẽ c. ¶ Scõa vtrũq; a ꝛ vtrũq; b sunt c: oĩa ꝺ alterũ a ꝛ alterũ b sunt: ergo oĩa ꝺ sunt c. ¶ Tertia. vtrũq; a ꝛ alterũ b sunt c. oĩa ꝺ alterꝝ a ꝛ vtrũq; b sunt: ergo oĩa ꝺ sunt c. ¶ Quarta alterꝝa ꝛ alterꝝ b sunt c: oĩa ꝺ vtrũq; a ꝛ vtrũq; b sunt: ergo oĩa ꝺ sunt c hoc sic ꝓbat ꝛ ꝓio de ꝑia qñ si ly a valeat sicut ps: ꝛ ly b similiter ꝛ ly c ꝛ ly ꝺ sunt hõ si solus sortes sit añs est verꝝ ꝛ ꝙna ſ̃m. De scõa etiã ꝓbat si ly a valeat tm̃ sicut hõ ꝛ ly c etiã ꝛ ly b quertañ cũ hoc diſiũcto hõ vel mã: ꝛ ly ꝺ cũ isto terio hoies: ꝛ sint solũ duo hoies q cõicent in mã. De tertia ꝓbat hũsdẽ ipõnib⁹ fuatis casu cadẽ. De q̃rta ꝓbat si ly a ꝛ ly c quertañ cũ isto terio ps: ꝛ ly b cũ isto terio medietas hois: ꝛ ly ꝺ cũ isto terio hõ. ¶ Has q̃tuor ꝙnas posui hic in principio q̃nis faciles sint: qz nõ ꝑt mediũ icõplete suptũ ꝑtes ꝙbinari q̃ istis q̃tuor modis bñ ꝛ iõ breuitatis causa assumem⁹ sp has ꝙnas non repetẽdo eas ad lõgũ variãdo solũ extremitates veru est rñ q̃ ex pte medii nõ possint ꝑtes cõbinatiões fieri ꝑt rñ plures fieri ex pte extremitatũ: ꝛ hoc si extremitates determinentur a signis incomplete distribuentibus quam difficultatẽ in presentiarum volo inquirere vt clar⁹ pateat. ¶ Arguitur primo sic bene sequitur vtrũq; a ꝛ vtrumq; b alterum c sunt omnia ꝺ alterum a ꝛ alterus b sunt: ergo omnia ꝺ sunt c: et tamen arguitur cõtra

regulam:ergo regula nulla. cõsequentia est nota cum minore ⁊ maior probatur. quia non potest dari antecedens verum ⁊ consequens falsum. Secundo sic argumento: optime sequitur vtrũqꝫ a ⁊ vtrũqꝫ b vtrũqꝫ c sunt vtrũqꝫ d:alterũ a ⁊ alterũ b sunt:ergo vtrũqꝫ d est c. dices nõ ee inconueniens ꝓñas tales valere qñ extremitates ambe determinant a signo vterqꝫ. ¶ Contra istam solutionẽ sic argumento:nõ sequitur alterũ a et vtrũqꝫ b vtrumqꝫ c sunt vtrũqꝫ d:vtrumqꝫ a ⁊ alterum b sunt:ergo vtrumqꝫ d sunt c:⁊ tamen ambe extremitates determinãtur ab isto signo vterqꝫ:ergo respõsio nulla. consequẽtia est nota cum minore ⁊ maiore probatur. quia si ly a valeat sicut ps sortis vel materie ⁊ ly b sicut pars materie ⁊ ly c idẽ quod ly a ⁊ ly d cum isto distincto sortes vel materia sortis. datur antecedens verum ⁊ consequens falsum.

¶ Pro solutione huiꝰ difficultatis que est eadem fere cũ pro determinata que inquirit quãdo valet consequẽtia capiẽdo quãlibet partem mediꝰ cum signo incomplete distribuente ⁊ committendo quintum errorem intrinsecũ. Aduerte igit eẽ declaremus quando valet consequẽtia ⁊ quando non ꝙ nulla consequentia valet capiendo maiorẽ extremitatẽ solã determinatã a ly vterqꝫ: qđ sic clarescit. qñ ille premisse ẽtiores ꝓñarum in hac scõa difficultate acceptarũ nõ sunt nate inferre vnã pclonẽ pcludẽdo taliter solet pcludi si maior extremitas ab hoc signo vterqꝫ determinet ⁊ stet mixti si em vltio eẽt pbabile valerẽt. oẽs tales ꝓñe:q: maior formaliter est impossibilis:sed de primis pmissis illarũ ꝓñarũ pbat capiendo sicut diximus maiorẽ:qđ casu ibi posito pmisse prie ꝓñe sunt vere: ⁊ hec pclo falsa d est c. de scõa ño pbat casu posito ꝙ ly a valeat sicut medietas hois ⁊ ly b sicut ps icludẽs medietatẽ hois vel mãe ⁊ idẽ ⁊ ly d sicut homo iste em tũc sunt vere vtrũqꝫ a ⁊ vtrũqꝫ b vtrũqꝫ c sunt: oẽ d alterũ a ⁊ alterũ b est:hec existente falsa. oẽ d vtrũqꝫ c est:si solũ sortes sit ⁊ de reliquis pbatur:qñ si ly a valeat tm sicut homo sit ⁊ ly b ⁊ ly c conuertat cũ hoc distincto hõ vel binarius hoim ⁊ ly d cum hoc termino hoies. dabitur añs tertie ꝓñe verũ hoc ꝓñe existẽte falso. oẽ d vtrũqꝫ c est si sint soli duo hoies ꝙ si ly a valeat. sicut homo vel materia: et ly b sicut homo:et ly c sicut homo vel binarius hoim:et ly d sicut hoies:sint soli duo hoies in vna forma q̃ sit ois formã ꝯmunicãtes instantia in quarta ꝓña ꝓforma instabilis in oẽs illis ꝓñs si ꝑ minore extremitate poneretur terminus determinatus alij alterꝫ in casib⁹ adeẽte istabis si addas semper ꝯponẽdo minorẽ extremitatẽ vnũ suppositũ disparatũ ita ꝙ in pria ꝓña valeat ly d sicut homo vel gabriel:⁊ in tertia sicut hoies vel gabriel ita bteuiterqꝫ facias illi terminũ habere duo supposita ꝑ quorũ vno tm ficet. dixim⁹ ibi notãter dũmõ sola vna extremitas determinet a ly vterqꝫ:qñ si ãbe extremitates determinent a ly nõ opz ꝓñam nõ valere vt ꝓz argumẽtũ hãc difficultatẽ iqres oñdit ⁊ regula seqẽs declarauit. aduerte etiã ꝙ si aliq extremitas supponeret mere ꝓfuse ita ꝙ a nullo signo determinet:nõ opz cõsequẽtiã valere imo ꝓñcꝫ valet. nõ em scit quis altera ps ⁊ vtraqꝫ ps materie sunt ps vtrũqꝫ a vtraqꝫ ps ⁊ altera ps materie est:ergo vtrũqꝫ a est ps. si em ly a ꝙuertat cũ hoc distincto sortes vel materia ⁊ loq̃mur ꝑ ly ps de pre integra ly sortis vl materie. dat añs vez ⁊ ꝓñs falsa:sed de his in sequentibus adhuc dicetur.

¶ Sit ergo regula hoc notato ad cognoscendũ id quod hec difficultas inquirit. ¶ Si sumatur copulatum vti diximus ꝑ medio ⁊ ãbe extremitates determinentur a ly vterqꝫ et sit pria pbabilis altera extremitas determinata a ly vterqꝫ:cõsequentia erit bona dũmodo in propositione in qua extremitas stat confuse tm. pars mediꝰ pria pbabilis a ly alterũ nõ determinet:vt bene sequitur vtrũqꝫ a ⁊ vtrũqꝫ b vtrũqꝫ c sunt:vtrũqꝫ d alterũ a ⁊ alterũ b est:ergo vtrũqꝫ d vtrũqꝫ c est. si mitr bene sequitur. vtrumqꝫ a ⁊ alterꝫ b vtrũqꝫ c est:vtrumqꝫ d alterum a ⁊ vtrũqꝫ b ẽ: ergo vtrumqꝫ d vtrumqꝫ c est:⁊ solum sunt iste due consequentie bone. in hoc modo arguendi:quia alie due nõ valent de primis quatuor formatis:et ideo dicitur notanter in regula dummodo in propositione in qua extremitas supponit confuse tm:pars mediꝰ primo probabilis non determinet a ly alterꝫ: propter quod hec ꝓña que est vltime replice non valet. alterꝫ a et vtrũqꝫ b vtrumqꝫ c sunt: vtrũqꝫ d alterum a et alterũ d est:ergo vtrũqꝫ d est c:⁊ casus est datus in replica. similiter propter idem hec consequentia non valet. alterum a et alterꝫ b vtrumqꝫ sunt:vtrumqꝫ d vtrumqꝫ a ⁊ vtrum b est: ergo vtrũqꝫ d vtrumqꝫ c est. si em ly a valeat sicut pars includens medietatẽ ⁊ ly b sicut medietas materie:⁊ ly c sicut ps sortis vel materia vel sortes vel materia et ly d sicut sortes vel materia:si sit solus sortes. antecedẽs est verũ ⁊ cõsequẽs ffz: ⁊ in eodẽ casu istitum⁹ c uidã ꝓñe posite in ꝓcedẽti difficultate vez hnic q̃lz ps icluꝺ. meꝺ. ⁊ altera meꝺ. materie vtrũqꝫ a sũt ⁊ vtrũqꝫ b ps icluꝺ. meꝺ. ⁊ vtraqꝫ meꝺ. mãe:q̃ vtrũqꝫ a vtrũqꝫ b est et c. dicẽt notanter dummodo extremitas determinata a ly vtrũqꝫ sit primo pbabilis:qz si nõ esset primo probabilis nõ valebit aliqua consequentia:et sic nulla quatuor consequentiarum in principio huius difficultatis formatarũ valet sumendo ambas extremitates determinatas a ly vterqꝫ ⁊ posito ꝙ nulla sit primo probabilis. Sed mixtim supponãt:et primo de prima claret si omnes termini valeãt sicut ps premissas eẽ veras hac existẽte falsa. vtrũqꝫ d. vtrũqꝫ c est:de secunda probatur: qz si ly b cõuertatur cum isto termino ps minor medietas materie:⁊ ly a cũ isto termino medietas materie:⁊ tã ly c q̃ ly d cũ isto termino ps vel pars ps. premisse secũde cõsequẽtie sunt vere ⁊ pclusio falsa si solꝰ sortes sit in mũdo semp intelligo concludẽdo sicut concluditur cõmuniter vez cum signis et in eodem casu omnes ptes copulati transmutando instabitur. Quarte consequentie ⁊ consequentie tertie instabitur si ly a et ly b valeant sicut homo ⁊ ly c ⁊ ly b sicut hõ vel binarius hominũ ⁊ sint soli sortes et plato. ¶ Dicit notanter in hac regula dummõ altera extremitas determinet a ly vterqꝫ:qm dato ꝙ maior extremitas determiet a ly alterꝫ ⁊ minor determinet a ly vterqꝫ ⁊ stet determinatio illq̃ valebit ꝓña q̃uis qñ distribuit mediũ pplete diximus ꝓñas valere capiendo sic extremitates. hoc facile pbabo assumẽdo quatuor cõsequẽtias in principio huius difficultatis positas quarũ nulla valet. qđ sic probo:quia si ly a conuertat cum isto termino homo. similiter et ly c et ly b cum isto termino homo vel materia:et ly d cum isto distincto binarius hominum vel sortes:et sortes et plato sint omnes homines et communicent ꝛma materia:antecedens secunde consequentie et tertie antecedentia sunt vera conclusionibus his videlicet vtrumqꝫ d alterũ c est vtrũqꝫ d alterum c est. existitibus falsis hoc clarescit:qm iste vtrumqꝫ a et vtrumqꝫ b alterum c sunt:⁊ vtrumqꝫ d alterũ a et alterum b sunt:que sunt premisse secunde consequentie sunt vere hac existente falsa. vtrumqꝫ d alterum c sunt. Similiter si ly a conuertatur cum hoc distincto homo vel forma: et reliqui termini seruent significationem quam ante habebant. antecedens prime ⁊ vltime consequentie est verum consequente existẽte falso in eodem casu. ¶ Ex his habetur solum duas consequentias valere hoc modo capiendo medium:et per hec patet solutio argumentorum et responsio ad difficultatem motam. Sed contra regulaꝫ sic argumento. bene sequitur. vtrumqꝫ a ⁊ vtrumqꝫ b sunt c:vtrumqꝫ d alterum a et alterum b est: ergo vtrumqꝫ d est c: et tamen capitur copulatum pro medio sicut diximus:et altera extremitas non determinatur ab aliquo signo: sed mere stat confuse tantũ:ergo dicta nulla: ꝯsequẽtia est nota cũ minore et maiore probatur:qm nõ põt dari instantia illi ꝓñe. ¶ Confirmatur de hac q̃ etiam bñ valet vtrumqꝫ a ⁊ alterum b sunt c:vtrumqꝫ d alterum a et vtrumqꝫ b est:ergo vtrumqꝫ d est c:⁊ quando diceres illas cõsequentias non valere:replica esset primo:quia non possunt instari. Secundo quia premisse illorũ duorũ argumẽtorũ iferunt cõclusionẽ sine signo hanc videlicet d est c. ¶ Et subintrmat de omnib⁹ premissis illarum quatuor cõsequentiarũ in principio difficultatis assumptis:quia si determinantur extremitates illarum ab hoc signo vterqꝫ et nõ sit aliqua extremitas pria pbabilis valet. iferre vnã pclonẽ sine signo hãc vez ẽ c:qđ extra dicta in regulis:vt claret:probat antecedẽs:qz ista cõsequentia est bona q̃ ẽ vna earꝫ. vtrumqꝫ a et alterum b vtrũqꝫ c est:vtrũqꝫ d alterꝫ a et vtrumqꝫ b est: ergo d est c.

¶Hec argumenta inquirunt hanc difficultatē an ne ꝓmisse ꝙs supi⁹ dixim⁹ esse idispositas ad iferēdū aliquā ꝛcl̄onē cū.si quo possint iferre vnā sine signo: ꝛ añꝙs de hoc dicat dico ꝓio duas ꝓias ꝓñas in argumētis factas nō valere:qm̄ si ly a ꝙuertatur cū hoc dissūcto due superiores vel due inferiores ꝛ ly b cū isto termino tertia fortis:ꝛ ly c cū isto binarius tertiarū.ꝛ ly d cū isto dissūcto fortes vt due tertie superiores si solus fortes sit in rerum natura antecedens est verū ꝛ consequēs falsum.

¶Pro declaratione difficultatis dico iā scōo ꝙ ille due ꝓmisse illoꝝ duoꝝ sillogismoꝝ pñt inferre vnā ꝛclusionē sine signo:hanc videlicet d est c:ꝛ nulle alie ꝓmisse in quibus altera extremitatū nō determinātur ab aliquo signo possunt iferre vnā sine signo.prima ꝓs huiꝰ dicti ꝓbat:qm̄ inferēdo illā cōclusionē nō pōt instari:ergo inferūt illā cōclusionē.secūda pars ꝓbatur:quoniā si aliqua deberet valere in qua aliqua extremitatū nō determinatur ab aliquo signo: maxime esset ista a ꝛ alterū b sunt c: vtrūq; d vtrūq; a ꝛ vtrūq; b est:ergo d est c:sed illa nō valet:vt superi⁹ ꝓbatū est:ergo nec alia valere dz, de his plura dicētur argumēto cōtra barbara. ¶Sed ꝓ maiori declaratione huius difficultatis ponoꝙ positiones quarū prima est ex quibuscunq; ꝓmissis in quib⁹ medius accipitur sicuti diximus taliter ꝙ ambe partes copulati determinentur a signis incomplete distribuētib⁹ si vna extremitas determietur a ly alter:ꝛ altera a ly vterq; ꝛ sit extremitas determinata a ly vterq; ꝓio probabilis ꝛ iferre vnā sine signo vt ex his ꝓmissis vtrūq; a ꝛ vtrūq; b alterus c sunt vtrūq; d:alterū a ꝛ alterū b sunt:ꝛ iferre hāc ꝛcl̄onē d est c. ¶Scōa ꝓpositio, si capiaꝝ copulatū vti diximus ꝓ medio: ꝛ ambe extremitates determinētur a signis icōplete distribuentib⁹.si tales extremitates fuerīt scōo ꝓbabiles nō opꝙ ꝓmissas in quib⁹ cōtingit hoc inferre vnā ꝛcl̄onē sine signo.ꝓbat qm̄ si ex aliqbus ꝓmissis ꝏberet iferri vna ꝛcl̄o sine signo maxime esset ex his.vtrūq; a ꝛ vtrūq; b c vtrūq; c sunt:ꝛ d vtrūq; d alter[illegible] ꝛ alterꝙ b est:sed ex his non potest inferri situr nō opꝙ ꝙ cōclusio sequat sine signo. ꝓña est nota ꝛ minor ꝓbat:qm̄ si ly a cōuertatur cū isto terminio medietas materie ꝛ ly b cū isto tertio ꝓs mediet[illegible] hois includēs formā ꝛ ly c sicut medietas hois:ꝛ ly d cū isto dissūcto ꝓs vel partes que non sunt medietas hominis sit casus ꝙ sint soli duo hoies cōicantes in materia:ꝛ volo ꝙ illa sit ois materie :datur añs verū hoc ꝓñs falsum c est d:ꝛ in eodē casu trāsmutādo extremitates ꝛ ptes medū si capias ꝓ maioze alterꝙ a:ꝛ alterū b c vtrūq; c sunt ꝛ c.instabit etiā addidi hec signa c ꝛ d:qz nō possunt facile ꝛpressores notas art:hmeticas addere:ꝛ deinceps nō addem⁹ ꝓptera qz ꝓpositiōes videtur inepte: ꝛ supponem⁹ ꝓbationē ꝛ per hec patet solutio ad difficultatem motam.

¶Sed iā cōtra regulā principalē huiꝰ capitis in ꝓcipio posītā instat adhuc nō sequit̄.cuiuslibet hois ꝛ āgeli qōlibet aial qualibꝫ asin⁹ ē:ꝛ vtrūq; aial hominis ꝛ cuiuslibet āgeli qōlibet aial est: ergo vtrūq; aial ois asin⁹ est:ꝛ tñ arguit in barbara:ergo barbara nō est formalis ꝓña est nota cū minoze:qz null⁹ defectus ꝓmittit ꝛ maior ꝓbat:qz casu ꝙ sint tres hoies tres angeli ꝛ vnus asin⁹ qui sit a ꝛ duo eq̄ b ꝛ c ꝛ ꝓm⁹ hō possideat cū ꝓio angelo a ꝛ cū scōo b ꝛ cū tertio c: ꝛ scōs hō possideat cū ꝓio angelo b ꝛ cuꝫ scōo a asinū ꝛ cū.iij.c.equū ꝛ tert⁹ possideat cū ꝓio angelo c equū:ꝛ cū scōo b equꝫ ꝛ cū tertio a asinū:ꝛ nō sint ꝓla alia ꝛcedēs est verum ꝛ ꝓña falsum.

¶Ad hoc argumentū dices sicut superius diximus tales consequentias non valere in obliquis dato ꝙ vna extremitas determinetur a ly vterq;.

¶Contra istam solutionem sic arguo.ꝓmo bene sequitur.cuiuslibet hominis et angeli quodlibꝫ animal quilibꝫ asinus est:vtriq; homines homo ꝛ quilibet angelus sunt: ergo vtrorumq; hominum quodlibet animal quilibet asinus est: et tamen arguitur in obliquis committendo illum errorem superius dictum ex ꝑte medū:ergo solutio ꝓcedēs fuit nulla. ¶Secundo ad idem bene sequitur vtriusq; hominis ꝛ alterius angeli quodlibꝫ animal quilibet asinus est ꝛ vterq; equ⁹ alterius hominis ꝛ vtriusq; angeli qōlibet animal est:ergo vterq; equus quilibet asinus est.ꝛ tamen augetur in obliquis committendo illum errorem:ergo solutio nulla.

Dices ad hoc consequētiam valere quā do partes medū determinātur a signis incomplete distribuentibus ꝛ altera extremitas a ly vterq;.

¶Contra istam solutionem sic argumento: non sequitur alterius hominis ꝛ vtriusꝫ angeli quodlibet animal quilibet asinus ē vterq; equus vtriusꝫ hominis ꝛ alterius ang. quodlibet aial est ergo equus est asinus ꝛ tamen ambe partes distribuuntur incomplete ꝛ maior extremitas determinatur:a:ly vterq;:ergo solutio nulla: consequentia est nota cum minoze:ꝛ maior ꝓbatur: quoniaꝫ casu posito in ꝓcipio huius argumēti instatur nisi ꝙ sicut ponet⁹ tres homines ꝛ tres angelos ponas sex homines ꝛ tres angelos ponas sex homines ꝛ sex angelos ꝛ possessionē quam ponebas vnius angeli ad vnū hominez ponas ꝛ nius binarū hominum ad binarium asinoꝝ taliter ꝙ ꝓcedas per binarios nō cōicātes. ¶In hoc argumēto in quirit eadē difficultas capiendo partes copulati incōplete distributas sicut inq̄rebat l.j.arti.capiēdo eas cōplete distributas ꝛ maxime sumendo minezē extremitatē aut maiorez determinatam a ly vterq;.si enim vtraq; extremitas a signo distributiuo determinetur notum ē nullam talē consequentiam valere non em̄ sequitur vtriusꝫ hois ꝛ vtriusꝫ angeli quilibet asinus quodlibet albū ē quodlibet nigrū alteri⁹ hois ꝛ alteri⁹ angeli q̄libet asin⁹ ē:ergo quodlibet nigrū est album:qz casu ꝙ sint duo hoies ꝛ quatuor angeli ꝛ brunellus q̄ sit oē albū ꝛ fanellus q̄ sit omne nigrū est fortes possideat brunellū cū duobus angelis primis ꝛ fanellus cum alīs duobus angelis plato vero econtrario fanellum cum duobus primis angelis ꝛ brunellum cum alīs duobus angelis antecedens est verum ꝛ cōsequens falsum. ¶Hunc veniamus ad videndum qñ tales consequentie valent altera extremitate determinata a ly vterq;. ꝓ cuius declaratione pono talem regulam capiēdo copulatum ꝓ medio positu, min obliquo cum suo etiā determinabili i cōmittendo errorē iam sepe dictū qual itercūq; partes accipiātur similiter ꝛ ex. remitates nō licet inferre ex premissis in quibus sic medium capitur vnā conclusionem in qua extremitates suppōnant eodē modo sicut supponebant in premissis:hec conclusio ꝓbatur discurrendo per oēs sillogismos et etiam si aliquis deberet valere maxime esset iste cuiuslibet hominis ꝛ alterius angeli quilibet asinus quilibet asin⁹ ē: ꝛ vterq; asinus hominis ꝛ vtriusꝫ angeli quilibet asinus est:ergo vterq; asinus quilibet asinus ē:sed iste nō vz:ergo nullus alius:cōsequētia est nota cū maioze: quia iste hz maiorē apparentiā ꝛ minor ꝓbatur:qz casu ꝓpositō vez ꝙ sint duo hoies ꝛ duo angeli ꝛ duo asini soli inter creaturas ꝛ sortes cū gabriele possideat brunellū ꝛ cuꝫ michaele fabellum plato vero contrario modo cum michaele fabellū ꝛ cum gabriele brunellū: antecedens est verum ꝛ consequens falsum per casus.iam positos facile instabitis oibus alīs sillogismis in quibus hic error cōmittitur. ¶Secunda regula ex premissis in quibus capitur ꝓ medio aggregatum ex copulato posito in obliquo ꝛ determinabili eius dūmodo pars copulati vltimo probabilis determinet a ly alterum si vna earū extremitas determinetur a ly vterq;:licet inferre vnaꝫ conclusionem in qua nulla extremitas distribuatur:vt formaliter sequit̄ cuiuslibet hois ꝛ alterius angeli quilibet asinus quilibet asinus est ꝛ vterq; asinus hominis ꝛ vtriusꝫ angeli quilibet asinus est:ergo asinus est asinus.ꝛ notandum dūmō altera extremitas determinatur a ly vterq;:qz visum ē in primo artic. huius questionis nullā ꝓñam valere si aliqua extremitas nō determinaret ab hoc signo vterq; dicitur notanter etiam dummodo pars vltimo probabilis copulati quidez mediū determinetur a ly alterum propter argumentum factum in replica ꝛ per hec patet solutio ad argumenta in principio huius difficultatis mota. ¶Sed iā contra regulā in primo notabili positaꝫ arguitur primo sic: bene sequit̄: qōlibet a ꝛ b:quodlibet:c ꝛ aliud:c sunt, oē risibile:a:ꝛ quodlibet:b

est:ergo regula nulla:cōsequētia est nota cū maiore:qz nō potest istari ꝛ minor probat:qz vltima pars minoris extremitatis supponit cōfuse tm ꝛ pōt cōfirmari de isto quodlibet;a: ꝛ b:c: ꝛ quodlibet aliud c:sunt omne risibile a:ꝛ quodlibet b:ē ergo oē risibile c:ꝛ qōlibet aliud: c ē.

¶Ad ista facile rndeo ꝛ ad argumentū nego maiorē:qz si ly a ꝛ ly c:valeāt sicut tertia pars hois ꝛ ly b:sicut binari⁹ ter tiari⁹ hois ꝛ sortes sit oē risibile: antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶Ad cōfirmationē nego istā ꝓbam valere:qz si oēs termini maioris conuersant cū isto termino pars minor;duab⁹ terminis ꝛ sortes sit oē risibile:antecedēs ē verū ꝛ ꝓns falsuz ꝛ ex hoc habebitis facile casum in quo instabit si ex illis ꝑmissis inferaī hec oē risibile c:ꝛ aliud c:ꝛ tales sillogismos sicut sunt isti vltimo forma si placet vocare caudatos:qz nō hñt difficultatē nisi ꝓpter caudā vñ sillogismorū qdā sunt habētes difficultatē sillogistica ꝛ sunt illi q̄ inquirunt quomodo regule sunt intelligende:alij aūt sunt sillogismi qui nō habēt difficultatē silogistica:sed solū ꝓpter caudā sibi additā ꝛ sūt illi in quibus additur maiori extremitati ꝛ minori aliquod signuz aut aliquod relatiuū rationejcuius difficile est verificare maiorem aut minorem ꝛ tales sillogismos nō proponunt docti logici:ꝛ hec de isto capite sufficiāt dixisse.

¶Sequitur de erroribꝫ intrinsecis. Et primo hoc sexto capite de primo erroze.

IAm agendum est de erroibus intrinsecis:ꝛ primꝰ erroz erat quando arguitur a nō distributo ad distributum et nō mouebimus questionē ꝓpter istū erroꝛē aliquā:qz in quacūqz cōsequētia in qua arguit a non distributo ad distributū capto opposito ꝛclusionis ꝛ premissa in qua ponit terminus ex parte cuⁱ⁹ arguitur a nō distributo ad distributū pro minori inferēdo oppositū ꝛclusionis arguit ex puris particularib⁹ q̄re si bñ intellecta ē regula ex puris particularib⁹ ista etiā enadet nota:qz quecūqz istātia que data ē ꝓtra regulā ex puris ꝓticularibus pōt applicari cōtra hāc regulaz ꝛ hoc arguēdo ex opposito cōclusionis cū altera premissarū inferēdo oppositū alterius premisse sicut gratia exēpli diximus hāc cōsequentiā esse bonā dato ꝙ arguatur ex puris particularib⁹ vez ali quod aīal est vel nō fuit sortes: brunell⁹ est aīal:ergo brunellus sortes est vel nō fuit:si vultis cōsequentiā dictā ꝓtra istā regulā applicare capiatis oppositū ꝛclusionis qō est hoc sortes brunellus nō est ꝛ fuit ꝛ alterā premissarum q̄ est hec brunellus est aīal ꝛ inferatis oppositū maioris qō ē hec ꝓpositio oē aīal nō ē ꝛ fuit sortes ita ꝙ hec ꝓna est bona sortes brunellus nō ē ꝛ fuit ꝛ brunell⁹ ē ꝛ fuit aīal: ergo oē aīal nō ē ꝛ fuit sortes ꝛ tñ in hac consequētia vt notū est arguit a non distributo ad distributū ex parte de li aīal ꝛ sili mō poteris argumētari adducēdo instantias q̄ cōtra hanc regulā fieri ꝓt in aliam regulā argt.ēdo ex opposito cōsequētis cū altera premissarū inferendo oppositū alterius premisse sicut essi hec cōsequētia est bona:nullus asinus ē hō brunellus ē aīalis asin⁹:ergo brunellus nō est aīalis hō in qua arguit a nō distributo ad distributū ex parte illi⁹ termini aīal:ita hec ꝓna est bona brunellus est aīalis asin⁹ ꝛ brunellus ē animalis;hō: ergo asin⁹ ē hō.in qua arguit ex opposito cōclusionis ꝓnie ꝑassumpte ꝑ maiore inferēdo minorē inferēdo oppositū maioris.Queres forsitasse q̄re valet hec ꝓna nullus hō ē asin⁹ brunellus ē aīalis hō: ergo brunellus nō ē aīalis;asin⁹ visa ꝙ arguit a distributo ad nō distributū rndeo ꝙ illā ꝓnam cognoscimus esse bonā ꝓpter hoc ꝙ cōclusio illata ex illis premissis sequit ex ꝑmissis q̄ formaliter sequitur ad ꝑmissas huiⁿ sillogismi hoc sic ꝑz q: ꝑmisse illi⁹ argumēti inferūt formaliter has nullus asinus ē hō ꝛ brunellus est asin⁹ ꝛ iā optime sequit nullus asin⁹ ē hō brunellus ē asin⁹:ergo brunellus nō est aīalis,hō ꝙ sic ꝓbo q̄m silogistice sequitur nullus asinus ē hō brunellus est asinus:ergo brunellus nō ē hō formaliter sequit brunellus nō ē hō: ergo brunell⁹ nō,ē aīalis hō de primo igit ad vltimū si nullus asinus est homo ꝙ brunellus est asinus brunellus est aliꝰ homo ꝛ modo ictod poteritis applicare ois argumēta contra hanc regulā que fuerūt facta cōtra regulā ex puris particularibus;ꝛ qz hoc facile poterit fieri intelligēti regulā ex puris particularibus ideo non repetā hic: quia quicunqz ingeniosus argumenta ibidem facta contra hanc regulā applicare valebit quare hec sufficiāt de ista regula.

¶Septimum caput secūdi tractatus in hoc capite declaratur quando inconuenit argumētaria ꝓfusa ad determinatā.

QUeritur cō sequenter vtruz secunda regula secūdo erroꝛi extrinseco contraria sit vera: vez vtrū arguēdo a cōfusa ad determinatā valeat ꝓna et arguit ꝓto ꝙ nō sit vera q̄m bñ sequit: ois hō ē aīal oē risibile ois hō ē:ergo oē risibile ē:b:aial sitr illa ꝓna esset bona si assumerem⁹ hāc ꝑ minore oē risibile est b:hō ꝛ tñ in illis,duab⁹ arguit a cōfusa ad determinatā respectu distributionis vt notum est ergo regula nulla.

¶Et confirmatur in sꝑesmo baroco ꝛ bocardo arguit sp a cōfusa ad determinatam respectu multitudinis ꝛ tñ oēs ille ꝓne sūt bone ergo regula nulla cōsequētia ē nota cū minore ꝛ maior ꝓbat optime sequit in sꝑesmo ois hō est aīal:nullus asin⁹ ē hō ergo aīal nō ē asinus ꝛ tñ arguit a ꝓfusa ad determinatā ex pte maioris extremitatis ergo regula nulla ꝙ subcōfirmat in baroco ꝛ bocardo ꝛ felapoton arguit concludēdo sicut cōiter solēt ꝛcludere a ꝓfusa ad determinatā:si fortassis dixeris ad hec nō esse inconueniēs argumētari a ꝓfusa ad determinatā in modis negatiuis. Cōtra istā solutionē sic arguo nō sequit ij sꝑesmo ois hō ē aīal oē risibile hō nō ē ergo aīal nō ē risibile ꝛ tñ arguit a ꝓfusa ad determinatā ꝛ nō cōmittit aliꝰ erroꝛ ergo solutio nulla. Rndebis ad hoc fortassis sicut cōiter solēt rnderi nō esse inconueniēs arguere a cōfusa ad determinatā medio supponēte taliter in premissis ꝙ in nulla supponat cōfuse tm. Cōtra istā respōsionē,cōem sic arguo nō sequit oi tpe hō non est animal,ꝛ tēpus ꝓsens ē tps ergo in tpe presenti homo nō est aīal ꝛ tñ mediū in neutra premissarū supponit confuse tm ergo solutio nulla. Cōfirmatur nō sequit in sꝑesmo ois homo medietas ꝛ quelibet medietas ē nulla medietas est homo ergo medietas ꝛ quelibet medietas non est medietas:ꝛ tamē medium non supponit confuse tm:igitur.

¶Sedo principaliter cōtra regulam arguitur bene sequitur in barapti:omnis homo alterū,risibile ꝛ vtrūqz risibile est ꝛ ois homo alterū risibile ē:ergo alterū risibile vtrūqz risibile ꝛ alteruz risibile ē: ꝛ tñ arguitur a confusa ad determinatam respectu multitudinis ergo regula nulla. Confirmatur bene sequit omnis homo omne album; est:a:alter homo est homo ergo alter hō est albuz est ꝛ tamē arguitur a confusa ad determinatam respectu multitudinis ergo regula nulla.in oppositum arguitur auctoritate omnium logicoꝝ tū etiam quia non sequitur ois homo est animal omne risibile est hō ergo oē risibile ē:b:animal.

¶In ista questione erunt duo articuli i ꝓto declarabit regula vniuersaliter ꝛ in sedo videbim⁹ circa aliqs instātias qs dabam⁹ regule qñ tenēāt tales instātie ꝛ qñ nō. ¶Ad primū deueniēdo dico regulā sic debere intelligi non licet argumentari a confusa ad determinatam medio supponente confuse tantuz aut parte mediū in altera premissarum ꝛ hoc respectu alteri⁹ extremitatis supponentis distributiue;omnes particule istius regule sunt note ex argumētis ibi factis contra regulam sed ibi dicitur no tanter respectu alteri⁹ extremitatis supponentis distributiue quia semper inconueniens est argumentari a confusa ad determinatam respectu termini qui ponitur in eadem propositione in qua ponitur talis confusa quomodocunqz supponat mediū ꝛ propter hoc nō sequitur omni tpe homo nō est animal ꝛ tps presēs ē tps ergo tpe ꝓsenti hō nō ē aīal qz arguit a ꝓfusa ad determinatā ex pte de ly hō respectu illi⁹ termini aīal q̄ distribuit ꝛ ponit i eadē ꝓpositiōe cū illo termio hō ly hō eim ꝛ ly aīal i maiori ponunt ꝛ propter idē nō sequit cuiuslibet hois asin⁹ qlz asi.ē sortes qlz hō est ergo

fortes asinus quilibet asinus est omnis homo medietas ꝛ quelibet medietas ē nulla medietas est hō ergo medietas et quelibet medietas non sunt medietas. ¶Sed cōtra regulā videt esse rō que cōiter ab omnibus solet afferri de ista ois homo ē animal omne risibile ē. b. homo ergo omne risibile est. b. animal quā dicunt non valere qz in simili nō sequitur omnis essentia diuina ē. a. ois persona ē b. essentia diuina ergo ois psona ē. b. qz dato q ly essentia diuina distribuitur in complere Si ly. a. conuertatur cum hoc termino: persona vel persone antecedēs est verū ꝛ cōsequēs falsum. ¶Ad hoc respondeo q ꝑ secundū dicta capite tertio primi tractat⁹ huius partis tenendū ē cōsequentiā illā nō esse formalē ꝛ ibi bn dats ē instātia ꝛ tūc dicemus q ad hoc q aliqua ꝓnia valeat arguendo a confusa ad determinatā in affirmatiuis requiritur mediū in vtraq; premissaꝝ comple te distribui: ꝛ non sufficit mediū in vna premissarū distribui ꝛ i altera supponere determinate. ¶Sed deueniēdo ad scūdū articulū vt difficultas tractāda clarius videat arguitur cōtra regulā in sensu in quo eam declarauimus sic primo bñ sequit omnia aialia homo ꝛ omnis homo sunt: nulla risibilia si aialia: ergo. b. hō ꝛ ois homo nō sunt risibilia ꝛ tñ arguitur a ꝓfusa ad determinatā respectu terminoꝝ positoꝝ i maiori ergo. regula nulla. ꝓna ē nota cū maiori q nō pōt instari ꝛ minor ꝓbat qz ille terminus hō q̄ est prima pars copulati supponit in cōclusione determinate i ordine ad scām partē distributā si dicas forte illā ꝓniaz esse bonā propterea qz arguit a ꝓfusa ad mixtā ꝛ nō ē incōueniēs argumentari a suppositione ꝓfusa tñ ad suppositionez mixtā. ¶Cōtra istā solutionem sic arguēter: nō sequit ois homo medietas et quelibet medietas est: oē risibile hō non est: ergo. c. medietas ꝛ q̄libet medietas nō sunt hō. ꝛ tñ arguit a cōfusa admixtā ergo solutio nulla. ꝓnia ē nota cū minore ꝛ maior ꝓbat qm in silī nō sequit. ois hō hō ꝛ q̄libet mā ē oē risibile hō non est ergo. c. hō ꝛ q̄libet mā non sunt risibile si em esset multi hois i mā cōitates ꝛ non esset alia mā in mūdo nisi illa in q̄ cōtēt oēs hoies antecedēs ē verū ꝛ ꝓns falsū. dices forte illā consequentiam nō valere qz arguitur medio supponēte in altera premissarū ꝓfuse tm. ¶Cōtra hanc solutionē arguitur ex illis premissis lz inferre hāc. d. medietas ꝛ quelibet medietas nonsunt hō. ꝛ tñ arguit a cōfusa admixtam medio supponente confuse tantum: ergo solutio nulla. ¶Forte dices q arguitur ibi a suppositione ꝓfusa ad suppositionē mixtam de ly. d. ꝛ q non est inconueniens sic argumentari dato q mediū supponat confuse tantum. ¶Cōtra hanc solutionē arguit non sequitur ois hō ꝛ hō sunt animalia nulla risibilia sūt alia ergo. d. hō ꝛ quelibet hō nō sunt risibilia ꝛ tñ arguit a cōfusa ad mixtā de ly d. ergo solutio nulla cōsequentia ē nota cū minore ꝛ maior ꝓbat capiendo pro medio istū terminū facientia vnū. similiter arguo sic non sequitur omnes homines sunt animalia: oēs homines ꝛ homines nō sunt animalia: ergo oēs homines ꝛ. d. homines nō sunt homines ꝛ. tñ arguit a cōfusa ad mixtam ergo solutio nulla. ꝓterea sic arguo aliqñ ly arguez a cōfusa ad mixtam ꝛ aliqñ nō quero qñ valet ꝛ qñ nō. ¶Notandū ē ꝑ solutione huiꝰ difficultatis q nūqꝫ in sillogismis affirmatiuis lz argumentari a ꝓfusa ad mixtā taliter se habentē: q supponat determinate respectu alicuius termini existentis in eadē propositione cū illo: qz si aliqua cōsequentiā deberet valere maxime esset: hec ois homo medietas ꝛ quelibet medietas est omne risibile. omnis homo ē: ergo omne risibile. c. medietas ꝛ quelibet medietas est: sed hec nō vz vt notū est ergo nec aliqua alia verū tamē est q ex illis premissis sequitur hec oē risibile: d. medietas ꝛ quelibet medietas ē vt patet ex regula superius declarata.

¶Sed pro sillogismis negatiuis notandū est: q qñ arguitur a confusa ad mixtā incopulatis sicut argumētati sumus capiendo oppositū ꝯclusiōis cū altera premissaꝝ inferē oppositū alterⁱ⁹ premisse capiēdo copulatū pre medio i tali cōsequētiā ideo que bene intelligit que dicta fuere capite tractatus circa quintum, errorem facile sciet q̄ dicta sunt ꝛ dicenda erunt hac regula. ¶Sed vt subleuem vestruz laborem procedo per hanc diuisionem diuisionem ad facile cognoscendū qñ dictum est. aut em arguit a ꝓfusa admixtā aut ad determinatā ex parte termini positi in affirmatiua aut ex parte termini positi in negatiua si primū aut medium in ambabus premissis distribuitur aut in vna supponit determinate ꝛ in alia distribuitur aut supponit cōfuse affirmatiue aut in negatiua ꝛ scōz hoc pono tres ꝓpositiones quaꝝ. ¶Prima est si mediū in neutra premissarū ꝓfundat: lz optime argumentari ex parte termini positi in affirmatiua a confusa ad determinatam respectu cuiuscunq; termini diuisim nō tamen simul volo dicere licet bene argumentari a confusa ad quācūq; mixtā tñ non a cōfusa ad aliquē terminū qui supponat iuxta determinate. hec propositio sic ꝓbat qm ex his premissis oēs homines homo ꝛ ois homo sunt: nulla facienta homines vnū sunt quecunq; istaꝝ sequitur. c. homo ꝛ ois homo nō sunt facietia vnū. d. hō ꝛ ois hō non sunt facientia vnū. sed nō sequit hec hō et ois homo nō sunt faciētia vnū. scōa pars est nota qz si foli sint duo hoies ille premisse sunt vere ꝛ c. d. vltima est falsa: prima pars probatur qm ex opposito cōclusionis prime q̄ est hec quilibet homo ꝛ. b. homo sunt facientia vnū cum maiore illarū premissarum que est hec omnia animalia hō et omnis homo sunt: sequit oppositū minoris in barbari q̄ ē hec animalia sunt facientia vnum ad codē modo probabitis q̄ infertur bene secunda conclusio vez d. homo ꝛ omnis homo non sunt facientia vnum quoniā hec consequētia est in barbari omnis homo ꝛ homo. b. facientia vnū: omnia aialia homo et ois homo sunt ergo animalia sunt faciētia vnū. in qua arguitur ex opposito scōe conclusionis ꝛ altera premissarū vez maiore seruata inferendo oppositū minoris.

¶Secūda propositio medio supponēte ꝓfuse tm in negatiua lz arguere a ꝓfusa ad determinatā respectu termini positi in eadē. ꝓ̄ est non tñ respectu alterius extremitatis hoc est lz argumētari a ꝓfusa ad mixtā taliter se hñte q supponat ꝓfusa respectu alterius extremitatis ꝛ determinate respectu termini positi in eadē propositione nō tñ lz argumētari a ꝓfusa ad mixtā oppositā scōa pars huius propositionis probat qm̄ non sequitur omnis homo ꝛ asinus ois portātia lapidē sunt: ois portantia lapidē portantia lapidē non sunt ergo ois portantia lapidē ois homo et. d. asinus nō sunt ꝛ propter idem non sequit hec sibi equipollens ois homo ꝛ. c. asinus nō sunt portantia lapidem prima pars huius propositionis probatur qm̄ bene sequit omnis homo et risibile oēs homines sunt. omnia rationalia homines non sunt: ergo omnia rationalia omnis homo ꝛ. c. risibile non sunt. qō sic probo qm̄ seruata illa maiori cum contradictorio conclusionis quod est hec aliqua rationalia hō et quodlibet risibile sunt sequitur contradictoriū minoris quod est hec aliqua rationalia omnes hoies sunt optime enim sequitur ois homo ꝛ risibile omnes homines sunt: aliqua rationalia: hō ꝛ oñe risibile sunt ergo aliqua rationalia oēs homines sunt: per regulā positā cap. v.

¶Tertia propositio medio supponēte in affirmatiua cōfuse lz argumētari a confusa ad determinata respectu alterius extremitatis non tñ respectu termini positi in eadem oppositione hoc est licet argumentari a ꝓfusa ad mixtam taliter se habentē q supponat determinate respectu alterius extremitatis et confuse respectu termini positi in eadez propositione non tñ lz arguere a confusa admixtā sibi oppositā. scōa pars nota est qm̄ non sequitur omnis homo ꝛ homo sunt aiaℓ: nulla risibilia sunt animal ergo ois risibilia: ois homo ꝛ. c. hō nō sunt nec ex illis premissis sequit hec conclusio sibi equipolens ois homo ꝛ. d. hō nō sunt: risibilia: qm̄ facile est instare: et prima pars probat qz ex illius premissis sequit hec ois rōnalia ois hō ꝛ non sunt. d. hō qō sic ostendo qm̄ capto opposito conclusionis qō est hoc. a: rōnalia hō ꝛ omnis homo sunt seruata minore sequit oppositū minoris qō est hec risibilia sunt aiaℓ optime em̄ sequitur ois homo ꝛ hō sunt aialia risibilia hō ꝛ ois hō sunt ergo. a. risibilia sunt aiaℓ: per ista ptz qñ lz arguere a confusa ad determinatā sunt mixtā ex parte termini positi in affirmatiua.

¶Restat vt nunc dicamur quando licet arguere a confusa ad determina

ta ex parte termini positi in negatiua cō mittendo errorē dictū pro cuius declaratione pono duas propositiones quarum prima est medio qualitercūq; in premissis supponente nunq; licet arguere a cōfusa ad determinatam respectu termini positi in eadem propositione. licet tñ bene argumentari a confusa ad determinatam respectu alteriꝰ extremitatis ad sensum superius declaratum ⁊ hoc medio supponente in affirmatiua distributiue. Prima pars probaꝫ qm̄ ex his premissis ois hō oē aial est ⁊ ois hō ⁊ homo non sunt aial: nulla istarū ꝓpositionum ois homo ⁊.d.hō non sunt hō: ois homo ⁊.c.homo nō sunt ⁊ hoc facile patet ꝟ loco minoris extremitatis caperes istū terminum medietas ⁊ medietas: scōa vero pars probaꝫ, qm̄ ex illis premissis sequit hec cōclusio ois homo ⁊.c.homo nō sunt homo: hec cōsequentia facile pōt probari qm̄ ex opposito conclusionis cum altera premissarū vz affirmatiua. seruata sequitur oppositū alterius premisse: sic ois homo omne animal est homo et ois homo sunt homo sequitur hec conclusio homo ⁊ omnis homo sunt. b. aial. eodē modo potes hec scōa pars probari: qz optime sequitur ois homo omne aial est a risibile non est animal: ergo risibile nō est homo: vt patet argumentanti ex opposito conclusionis cum altera premissarū inferendo oppositum alterius premisse.

¶Secunda propositio medio supponente confuse tm̄ in affirmatiua non licet argumentari a confusa ad determinatam respectu alicuius termini hoc est dicere non licet arguere a confusa ad aliquam mixtam hec propositio probatur sic quoniam ex istis premissis omnis homo est animal omnis hō et homo nō sunt aial: nō sequitur hec ois homo est. d. homo nō sunt homo nec licet inferre hanc ois hō ⁊.c.hō non sunt homo facile esū hō est prime instare si capias pro minore extremitate istud copulatum medietas ⁊ medietas ponēdo q; sit solus sortes et per istas propositiones facile dicetis ad argumēta cuius solutio claret ex dictis. Similiter ⁊ totius difficultatis. ¶Proportionabiliter ad ista que dicta sunt de distributionibus completis dicendū est de distributionibus incompletis habēdo respectum semp ad regulā positā cap. v. vt bene sequitur quilibet homo ⁊ homo alterum risibile est et alter hō vterq; hō non est ergo alter homo quilibet homo et. c. homo non est: ⁊ facile est ex iam dictis capite ꝟpa allegato ⁊ in hoc capite ponere regulas arguendo ex opposito conclusionis consequentiarū affirmatiuarū altera premissarū seruata inferendo ꝓpositū alterius premisse. Sed ne prolixus videar dimitto regulas vobis eliciēdas: qz ex dictis capite allegato possunt haberi: ⁊ tangemꝰ etiā aliquas earū. in bocardo: baroco ⁊ alīs modis negatiuis et per hec patet solutio ad primū argumētum ⁊ omnes suas replicas.

¶Sed pro solutione secunda argumenti in quo inquiritur hec difficultas vz si ambe extremitates determinētur a signis incōplete distribuentibus similiter ⁊ partes taliū: si que fuerint: que illarum partiū que ve extremitas illarū erit prius probabilis in cōclusione. Pro cuius declaratione pono propositiones sequentes quarum prima sit. Si ambe extremitates distribuant a signis incōplete distribuentibus in aliquibus premissis similiter ⁊ partes illaꝝ extremitatum ⁊ supponant respectu medū determinate ita q; sint prius ꝓbabiles ꝙ ipm̄ medium licet ex talibus premissis inferre conclusionem in qua fiat probatio indifferenter extremitatū a quacunq; illarum. Sed nō licz inferrenā in qua parte alicuius extremitatis si que in premissis fuit secundo probabilis sit prius probabilis ꝙ pars eiusdē extremitatis prime probabilis: hec propositio probatur quoniam ex his premissis omnis homo. b. vtrumq;. a. et alterum. b. est et vtrum c. et vtrumq;. d. sunt homo non licet inferre istam vtrumq;. c. ⁊ vtrumq;. d. vtrūq;. a. et alterum. b. sunt si prius probetur sub. ly. d. ꝙ sub. ly. c. aut prius sub. ly. b. ꝙ sub ly. a. quoniam si ille terminus. d. conuertatur cum hoc termino pars hominis et reliqui omnes cum isto termino medietas hominis antecedēs est verum ⁊ ꝟns falsum. Sed licet illam inferre qualitercunq; aliter probetur.

¶Scōa propositio si ambe extremitates ꝟsue tm̄ supponant ⁊ medium ꝓprius ꝓbabile ꝙ ipe ⁊ partes ipsaꝝ lz inferre eandē que in prima ꝓpone. Et intelligāt iste due ꝓpones medio qualitercunq; se habēte sine em̄ determinet a signo incōplete distribuēte sive a signo cōplete distribuente semp idē dicendū est dummodo nullus alius error cōmittat.

¶Tertia ꝓpositio si vna extremitas supponit cōfuse tm̄ respectu medū ⁊ altera extremitas et quelibet pars eiusdem est prius ꝓbabilis ꝙ mediū ops in cōclusione talem extremitatē ⁊ quālibet partē que est in premissis prius ꝓbabilē ꝙ mediū esse in ꝛclusione prius probabilem altera extremitate hec propositio ꝓbaꝫ qm̄ ex his premissis vterq; homo alterum risibile est ⁊ vtraq; medietas et vtrūq; aial alter hō est licet optime inferre hanc vtraq; medietas ⁊ vtrumq; aial alterū risibile est. Sed nō istā vtraq; medietas ⁊ a vtrūq; aial alterū risibile ē intelligo hanc ꝓpositionē dūmō mediū nō distribuat cōplere in minori.

¶Quarta propositio si maior extremitas sic se habeat in premissis q; prima ꝑs sit prius ꝓbabilis medio⁊ mediū sit prius ꝓbabile scōa parte eiusdē ⁊ minor extremita simili modo tūc licet ex talibꝰ inferre vnā ꝛclusionē in qua prima pars maioris extremitatis sit prius probabilis prima minoris aut ecōtra ⁊ dein scōa maioris extremitatis scōa minoris aut ecōtra non tñ pōt ex talibus inferri vna in qua maioris extremitatis quelibet pars qualibet parte minoris sit priꝰ ꝓbabilis aut ecōuerso prima pars huiꝰ ꝓpositionis ꝓbaꝫ qm̄ ex his premissis vtrūq;. a. alterū. b. ⁊ alterū. c. est et vtrūq; d. ⁊ vtrūq;. f. alterū. b. est sequit hec vtrūq;. d. et vtrūq;. f. alterū. b. et alterū. c. sunt similiter ⁊ hec vtrūq;. d. ⁊ vtrūq;. f. alterū b. ⁊ alterū. c. sunt volo q; in illis premissis mediū sit scōo ꝓbabilis ⁊ in ꝛclusione ꝓbetur partes subiecti ⁊ partes predicati alternatim.

¶Scōa pars ꝓbaꝫ qm̄ ex dictis premissis nō sequit hec ꝛnter ꝓbet vtrūq;. d. ⁊ vtrūq; alterū. b. ⁊ alterū. c. sunt qm̄ sit. a. cōuertaꝫ cū hoc disiuncto hō vel binarius hoim ⁊ ly. b. cū ly. aial ⁊ ly. cū ly. c. hō et tā. ly. d. ꝑ. ly. f. cū isto termino pars hois ⁊ sint inter aialia solū due holes et vnus asinus añs est verū et ꝟns falsum. hec propositio intelligit dūmodo mediū in neutra premissarū cōplete distribuat qm̄ si cōplete distribuaꝫ potest ex talibꝰ premissis inferri vna sicut in prima ⁊ secūda ꝓpositione et per has ꝓpositiones potest facile patere solutio ad argumentum secundum.

¶Et ad tertiū respondeo ibi non esse inconueniens argumētari a ꝟsua ad determinatā qz mediū i vtraq; premissarū distribuit cōplete ⁊ sillogismꝰ ille ē affirmatiuꝰ ⁊ ex ꝟnīi per regulā in principio positā ꝟna erit bona. Et hec de ista questione dixisse sufficiat.

¶De tertio errore extrinseco et regula huic opposita nihil in presentiarum dicemus ꝓterea qz nulla est difficultas et etiā qz in quacūq; ꝟna in qua arguit ⁊ negatiua ad affirmatiuā ex opposito cōclusionis premissarū negatiua seruata inferēdo oppositū alterius premisse argumentur ex puris negatiuis ⁊ visus est supius qm̄ licet argumētari ex puris negatiuis ⁊ qm̄ non quare nō ops hic in dicta repetere qui em̄ scīuerit instātias que ponebanē ⁊tra scōm errorem intrinsecū sciet eas hic applicare qz nō est alius labor q̄m argumētari ex opposito ꝟntis altera premissarum seruata inferendo oppositum alterius premisse.

¶In isto capite declarat quarta regula opposita quarto errori extrinseco.

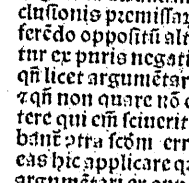

Scribitur consequenter vtrū quarta regula quarto errori extrinseco opposita sit ꝟa vz copulā maioris dz inseq; copula ꝛclonis ⁊ arguit primo q; nō qz bene sequitur. Ois hō ē aial oē risibile necessario ē hō ergo oē risibile aial necessario est: ⁊ tñ copula ꝛclonis est sinonima cum copula minoris et nō cū copula maioris ꝗ rta falsa ꝟna est nota cū minore ⁊ maior probatur qz non potest instari.

¶Et cōfirmat ad idem nō sequit ois hō est aial oē risibile essentialr est hō ꝗ oē risibile aial essentialr est ⁊ tñ arguit cōtra regulā ergo regula nulla ꝟntia est

nota cum minore: qz non põt dari instan
tia illi consequentie si forte dicas ad hoc
non esse inconueniens q copula cõclusio
nis non sequatur copulã maioris: sed co
pulam minoris quando adiret aliquis
modus copule minoris.

Contra istam responsionẽ sic ar
gumento: non sequit omne creans pos
sibiliter est deus ois pater ctingẽter est
creans ergo ois pater ctingenter est de⁹
aut si dicas q̃ variatur appellatio infe
ras istã: ois pater deus contingenter est
in qua ly deus precedit ly contingenter
et tñ copula cõclusionis insequit copulã
minoris vt notũ est: ergo solutio nulla.

Et confirmatur ad idẽ non se
quitur omne currẽs est hõ ois homo ve
lociter est currens: ergo ois hõ velociter
est hõ ⁊ tñ copula cõclusionis insequit co
pulã minoris ergo propositio.

Secundo principaliter contra
eandẽ regulã arguit non sequit in disa
mis aliqs hõ est currens: ois homo fuit
quiescens: ergo quiescens qõ fuit cesẽs
est currẽs ⁊ nõ ꝓpter aliud nisi qz copu
la conclusionis insequit copulã maioris
ꝓñtis est nota ⁊ maior claret qz casu posi
to q oẽs homes ante hoc ceuissent et nũc
currerẽt sñs est verũ ⁊ ꝓñs falsum.

Et confirmat iste sillogismus
non est in disamis ꝓpter idẽ hõ est cur
rens: ois homo possibiliter est quiescẽs:
ergo quiescẽs qõ possibiliter ẽ quiescẽs
est currens ergo regula nulla. Tertio
ad idem bene sequit oñis homo est cur
rens. Omne risibile ois homo est vel fuit
ergo oñe risibile est vel fuit currẽs et tñ
copula cõclusionis non, sequit copulam
maioris: ergo regula mala ꝓñtis est no.
cum minore ⁊ maiore.

Et confirmatur non sequitur
in sapestno. Omnis hõ qui est hõ est vel
fuit risibile nullũ currens est hõ qui est
homo ergo currens non est vel fuit risi
bile et tñ non ꝓpter aliud nisi qz copula
cõclusionis insequit copulã maioris: er
go regula falsa: ꝓñtia est nota cũ minore
⁊ maior ꝓbat: qz facile põt instari. In
hac gẽne erit solus vn⁹ articulus in quo
declarabit regula ⁊ dicemus qñ tenet et
qñ non ⁊ solvent argumenta.

Deueniẽdo ad primũ articulũ
aduerte pro declaratione regule q̃ per
copulã maioris sequi copulã cõclusionis
intelligimus copulã cõclusionis esse sy
nonimam copule maioris.

Hec regula notissima est intel
ligẽti ea que retigimus scdo capite hui⁹
tractatus de diffinitionib⁹ ꝓpositionis
maioris et minoris: vñ dico sicut ante
diri antiquos logicos in hac regula et
alijs per maiorẽ intellexisse in sillogismo
negatiuo ꝓpõnem negatiuã ⁊ per mino
rem ꝓpõnem affirmatiuã ⁊ in sillogismo
affirmatiuo p maiorẽ intelligẽdo ꝓpõnẽ
in qua mediũ distribuit ꝓplet ⁊ nõ tene
tur minus ample ꝯ in alia: vt in hoc sil
logismo hõ est aial. ois hõ est risibile: er
go risibile est aial. scda premissarũ ẽ ma
ior. Ex q̃ ptz q̃ restat dare sillogismus in
quo vtraq̃ premissa sit maior: vt ptz de
isto. ois hõ est aial: fortes ois hõ est et ex
ꝓsequẽti copula pcõnis põt insequi tũc
quãcũq̃ copulã illarũ premissarũ. ꝓpõnẽ
minorẽ diffinies mõ oppositio. Sed vt iã
clarius ois ⁊ distinctius videanꝫ ⁊ si non
oportebat aliqd aliud dicere; dico tñ pro
maiore declaratione ex his q̃ hec regu
la dupliciter potest intelligi.

Uno mõ in sillogismis affirmatiuis.

Alio modo in sillogismis negatiuis. Et in sillogismis negatiuis debet sic re
gula intelligi. Copula cõclusionis debet
sequi copulã maioris. i. debet esse synoni
ma copule premisse negatiue et per hoc
ptz facile hanc ꝓñam nõ valere ois hõ q̃
est possibilr est currens. nullũ aial est hõ
ergo currens impossibilr est aial qõ est
addo ly q̃ in maiori: vt quart⁹ error in
trinsecus enitet. Facile est instare si eas
pias pro minore extremitatevnũ termi
num cõnotatiuum. Propter idem nõ se
quit ois hõ est currẽs fortes est vel non
fuit hõ: q̃ currẽs nõ est fortes. Et si ꝫ istã
regulam: arguas qñ bñ sequit ois hõ ẽ
aial nullũ risibile ẽ vel fuit hõ: q̃ aial nõ
est risibile et tamen copula conclusionis
non sequitur copulã premisse negatiue
sed copulã premisse affirmatiue.

Ad hoc rñdeo illã ꝓñam eẽ bo
nã: qz ex illis ꝓmissis sequit q̃ regulã hec
scꝫ currẽs nõ ẽ vel fuit risibile ⁊ hec cõ
clusio infert hãc currẽs nõ est risibile mõ
quicquid sequitur ad consequẽs bone cõ
sequentie sequitur ad antecedens ergo
conclusio iam dicta infertur ex premissis
et quando hoc contingit non est incõue
niens q̃ copula conclusionis insequatur
copulam premisse affirmatiue vt bene se
quitur omnis homo qui est possibiliter
est risibilis nullũ rationale est homo er
go risibile possibiliter non est rationale.

Sed in sillogismis affirmatiuis sic ha
bet intelligi regula copula conclusionis
debet sequi copulam maioris id est copu
la conclusionis debet esse synonima co
pule premisse in qua medium complete
distribuitur et non tenetur pro pluribus. Ex quo patet q̃ ex his premissis hõ
est currens ⁊ omnis homo fuit quiescens
non debet sequi conclusio cuius copula
sit synonima copule maioris quia in ea
medium non distribuitur: sed debet esse
synonima copule minoris quia in ea me
dium distribuitur. Similiter sequitur q̃
ex his premissis: ois hõ est albũ oẽ nigrũ
ois homo fuit nõ debet inferri vna con
clusio cuius copula sit synonima copule
maioris. Sed inferẽda est vna pclusio cu
jus copula sit synonima copule minoris
ethatio est: quia licet in maiori mediũ di
stribuatur non tamen tenetur ibi ꝓ plu
ribus ꝯ in minore ⁊ ex hoc patet intelle
ctio regule ⁊ solutio oim argumentorũ
preter duorũ priorũ ad que respõdere de
bemus. Pro cuius declaratione notãdũ
est modos in duplici differentia inueniri
quidã enim sunt modi sic se habentes q̃
a propositionẽ in qua ipsi ponũtur cadẽ
tes supra sigatũ formale ad ꝓpositionẽs
in qua ponũtur cadentes supra sigatum:
mãle alicuius sillogismi: cõsequentia est
bona: et alij sunt in quibus cõsequẽa non
valet. Sz bene valet aliqñ ecõtra. Exẽ
pla primorũ modorũ sunt isti modi neces
sario essentialiter ⁊ similes. Optime: eniz
sequitur deus necessario est creans: ergo
deus creans necessario est. Similiꝫ bene
sequitur hõ essentialiter est alb⁹: ergo hõ
albus essentialiter est. Exẽpla secũdo
rum patẽt in istis contingẽter velociter:
et similibus nõ enim sequitur deus con
tingenter est creãs ergo deus creans cõ
tingẽter est. nec sequitur homo velociter
est currens. ergo homo currens veloci
ter est bene tamen econtra.

Jam respondendo ad formam
dico si in minore ponantur signa ꝓme
differentie licet ex talib⁹ ꝓmissis inferre
vnã cõclusionẽ in qua extremitas posita
in alia ꝓpõne ꝑedat talẽ modũ vt formã
liter sequit. ois hõ est aial fortes essentia
liter est hõ q̃ fortes aial essentialiter est.
Sitr bñ sequit. Ois pater cõtingẽter est
creãs ⁊ ois pater necessario ẽ pater: ergo
omnis pater creãs necessario est. In mo
dis aũt scdẽ differẽtie nõ licet inferre vnã
ꝓpõnẽ cuius cõclusio determinetur a ta
li modo vt nõ sequitur ois creãs possibi
liter est deus. Ois pater cõtingenter est
creans ergo ois pater cõtingẽter est de⁹
nec sequitur istã. Ois pater deus cõtin
gẽter est: et per ista patet solutio illorum
argumentorũ ⁊ qñ copula cõclusionis de
bet sequi copulam minoris. Et hec de
hac questione breuiter dicta sufficiant.

Caput vltimum.

In hoc vltimo capite ponuntur regu
le ampliationum et declarantur.

Ueritur vltimo vtrũ
regule ampliationũ op
posite erroibus qui con
tingunt qñ variatur am
pliatio sint vere ⁊ arguit
primo q̃ nõ qñ bñ sequ
tur nullus hõ erit aial ri
sibile est hõ ergo risibile nõ erit aial ⁊ tñ
arguitur a non amplo ad amplũ negati
ue ex parte de ly risibile ergo regule nul
le. Si dicas forte q̃ nõ arguitur negati
ue ꝫ affirmatiue ex eo eo q̃ ly risibile po
nitur in affirmatiua premissarũ. Contra istam solutionẽ arguitur: bene sequi
tur. Omnis homo non est aial oẽ risibile
fuit homo qui est homo ergo nullũ risibi
est aial: ⁊ tñ arguitur a magis amplo ad
ad minus amplum affirmatiue: per tẽ er
go solutio nulla. Secũdo arguitur nõ
sequitur ois homo erit currens aliquid
non currens est homo ergo aliquod non
currens: erit currens: ⁊ tamen arguitur
a non amplo ad amplius sine distributio
ne ampli ergo solutio nulla.

Pro solutione huius breuissi
me questionis notandum est q̃ iste sunt
regule que solent communiter poni ar
guendo in ampliationibus. Prima est
arguendo a non amplo ad amplum vel

ꝯ minus amplo ad magis amplum sine distributione ampli aut magis ampli cō sequētia est bona affirmatiue ex quo sequitur ꝙ arguere affirmatiue cum distributione ampli est error: exempla sunt facillima. ¶Secunda regula arguendo ab amplo ad non amplum negatiue cum distributione ampli bona est cōsequētia ex quo facile claret ꝙ arguere sine distributione ampli est error exempla sunt facillima ꝛ assignata primo capite huius tractatus. ¶Tertia regula est arguendo a magis amplo ad minus amplū affirmatiue posita constantia minus ampli bona est consequentia: vt bene sequitur oē animal erit currēs ꝛ aial est ergo aial qō est erit currens. ¶Ultima regula arguēdo a non amplo ad amplū negatiue etiā ne distributione ampli posita constāria minus ampli cōsequētia est bona exemplum est facile ꝛ hec oīa virtualiter sunt dicta superius ꝛ quecunq; istarum regularum est obseruāda in sillogismis affirmatiuis taliter ꝙ quicunq; error eis oppositus impedit.

¶Sed pro sillogismis negatiuis notandum est ampliationē posse variari dupliciter. Uno modo ex parte p̄misse affirmatiue ad cōclusionē. Alio modo ex parte premisse negatiue ad conclusionez Si vltimū contingat oportet aspicere ad regulas: quia quicunq; error regularum bonitatē cōsequētie impediet. Sed si cōtingat primū pono ꝓpositiones pro declaratione huius quarū. ¶Prima est nō est inconueniens argumentari a nō amplo ad amplum aut a minus amplo ad magis amplum sine distributione ampli ex parte termini positi in premissa affirmatiua ad terminū positū in conclusiōe: vt optime sequitur in ferio nullus homo erit quiescens aliquod currens est homo ergo aliquod currens. non erit quiescēs virtualiter enim arguitur a non amplo ad amplum sine distributione ampli negatiue ꝛ posita constantia non ampli et ꝙ ꝙsequētia sit bona sic deduco. Optime sequitur nullus homo erit quiescens aliquod currens est homo ergo aliquod currens quod est non erit quiescens ꝛ aliq̄ currēs est et vltra bene sequitur aliquod currens quod est non erit quiescens ꝛ aliquod currens est ergo aliquod currens non erit quiescens per quartam regulaz de primo igitur ad vltimum si nullus homo est quiescens: et aliquod currens est homo. aliquod currens nō erit quiescēs quod erat probandū. Prima consequentia tenet ex eo ꝙ prima pars consequētis infertur ex illis premissis in ferio ꝛ secūda pars sequitur ex minore secūda cōsequētia intermedia. Diximus ꝙ tenebat per quartam regulam. ¶Secunda propositio licet argumētari ex parte termini positi in propositiōe affirmatiua ad eundē terminum positum in conclusione negatiua ab amplo ad non amplum cum distributione ampli in sillogismis negatiuis: vt optime sequitur nullus hō est animal omne risibile possibiliter est homo q̄ est homo: ergo nullum risibile est animal et ex his duabus propositionibus patet solutio ad primum argumentum ꝛ suaz replicam. Alij modi argumentandi in sillogismis ad propositionem affirmatiuā ad conclusionem negatiuam non valet nisi procedant per regulas.

¶Ad secundum argumentum respondeo cōcessa maiore et minore negādo consequentiam quia dato ꝙ in illo sillogismo arguatur a nō amplo ad amplū sine distributione ampli affirmatiue ex parte de ly. nō currens cōmittitur tamē alius error ex parte de ly currēs quia arguitur ex parte eius a nō amplo ad āplū cum distributione ampli. Aut si vis alium errorē assignare dices ꝙ arguitur ab amplo ad non amplū ex parte de ly non currens non quidez ab amplo ad nō amplū ampliatione temporis sed ampliatione suppositoꝝ: plura enim habet suppositā ly non currens in minore q̄m ly. nō currēs in cōclusiōe. Pro nullo em̄ ente q̄ōsit potest supponere in conclusione quin ꝓ illo supponat in minore. Pro aliquo tamē potest supponere in minore pro quo non supponit in conclusione et hoc est quod cōiter solet dici ꝙ arguit̄ a superiori ad inferi⁹ in illo sillogismo. Et hec sufficiāt pro ista questione et ex consequenti ꝓ toto secundo tractatu.

¶Finis secundi tractatus.

¶Sequitur prime partis tertij tractat⁹.

¶Caput primum tertij tractat⁹.

¶In hoc primo capite ponuntur ijs regule cōmunes deseruientes subsumptioni sub ꝗlibet termino.

In hoc tertio tractatu sicut pollicitus sumus in principio: dandus est mod⁹ subsumendi in quamuis materia sub quocūq; termino sicut sub copulatis: obliquis: conditionatis: disiunctis: modalib⁹: sub termino determinato a signo collectivo: sub terminis infinitis sub relatione et eius antecedente: sub terminis positis in ꝓpositionibus deincipit ꝛ desinit et aliis terminis positis in aliis propositionibus difficultatez ingerētibus. Et quānis hec oīa poterant cognosci per dicta ita ꝙ licet subsumere sub quocūq; termino sub quo in sic subsumendo nō cōmittitur aliquis error tamen vt distinct⁹ hec omnia videantur: ponam in hoc primo capite aliquas regulas de subsumptionibus in vniuersali quas exactius i sequētibus capitibus discutiemus. Ante omnia tamen suppono ꝙ subsumere potest capi dupliciter. vno modo nihil aliud est subsumere q̄m capere ꝓ medio terminus distributū in maiori sub quo capimus in minore aliquem terminū sibi inferiorem pro minore extremitate ꝛ isto modo non capitur in proposito: secūdo modo nihil aliud est subsumere sub aliquo termino q̄m capere illum terminum pro medio et isto modo capitur in proposito: hoc supposito venio ad regulas que postea exactius discutiētur. Quarum prima est

¶Sub determinabili determinationis non accepte vnice sicut non valet descensus ita nec sumptio ꝛ causa huius est quia cōmittitur sic subsumendo semp tertius error intrinsecus prima pars propositionis probata est in materia descensu ꝛ descensu ꝛ secūda probatur quia nō sequitur cuiuslibet hominis quilibet asinus est asinus brunellus est asinus ergo hominis brunellus est asinus.

¶Ex causa assignata regule sequitur ꝙ si medium teneatur pro tot ꝛ tātis in vna premissarum sicut ꝛ in alia aut in altera complete distribuatur dummodo nullus alius error: omittatur consequentia erit bona vt bene sequitur cuiuslibet hominis quilibet asinus est currens brunellus quilibet asinus est currens brunellus est ergo brunell⁹ est currens similiter bene sequitur cuiuslibet hominis quilibet asinus est currēs brunellus est. g. asin⁹ ergo hominis brunellus est currēs si li. g. addatur vt faciat illum terminum teneri eque restricte.

¶Secunda regula sub determinatione accepta vnica sicut nō valet ascēsus et descensus immediate ita nec subsumptio vt non sequitur quilibet asin⁹ hominis currit quilibet hō est animal ergo quilibet asinus animalis currit. Sed valebit bene si nō cōmittatur error vt in sequentibus dicetur.

¶Tertia regula sub toto copulato complexiue sumpto valet subsumptio dummodo non committatur quintus error intrinsecus aut alius error vt bñ sequitur omnis homo et homo sunt animalia omnia risibilia. b. homo ꝛ quilibet homo sunt ergo omnia. risibilia sunt animalia dicitur notanter dummodo non committatur: ꝛ quia hec consequentia non valet omnis homo ꝛ homo erunt currentia omnia risibilia. b. homo ꝛ quilibet homo sunt ergo omnia risibilia erunt currētia. Sed de his satis dictum est capite quinto secundi tractatus quare non mouēbo questionem aliquā pro intelligentia huius regule.

¶Quarta regula sub terminis positis in propositionibus modalibus licet subsumere dummodo non committatur error aliquis.

¶Quinta regula sub copulato disiuncto sumpto valet subsumptio dūmodo distribuatur altera pars in altera, premissarum ceteris paribus: vt formaliter sequitur omnis homo et asinus est animal. brunellus homo et asinus est ergo brunellus est animal.

¶Sexta regula si subsūptio sub disiuncto debeat valere oportet ꝙ totus in altera premissarū distribuat aut si totus nō distribuatur oportet ꝙ li. vel mutetur in li. ꝛ aut neget ꝛ ꝗlibet paranom

distributa in vna premissarum distribuat in altera prima pars probatur quoniam formaliter sequitur omnis homo vel asinus est currēs brunellus est homo vt asinus ergo brunellus est currens si ly ois distribuat totum disiunctum. Secunda pars patet quoniaz sillogistice, sequitur ois hō vel omnis asinus currit brunell⁹ homo ⁊ asinus est ergo brunellus est currens ois homo vel omnis asinus est currens: brunellus homo non vel asinus nō est ergo brunellus est currens pones eo dem modo exempla in negatiuis. ¶Dicitur notanter aut si totū non distribuatur qm̄ nō sequitur ois homo vel ens est album: nigrum est hō et ens ergo nigrū est albuz ois homo vel ens est asinus: sortes omnis homo et ens est ergo sortes est asinus.

¶Septima regula sub termino extraneo in conditionatis valet: subsumptio dummodo non cōmittatur aliquis error vt optime sequitur ois hō est sortes si est sortes plato est homo ergo plato est sortes si est sortes.

¶Octaua regula sub termino inferente non valet subsumptio vt non sequitur omnis asinus est homo si est homo omnis homo est ens ergo omnis asinus est homo si est ens.

¶Nona regula sub termino illato non valet subsumptio vt nō sequitur ois pater si est deus est pater oē creans est pr̄ ḡ oē creās si est deus est pater.

¶Decima regula sub toto conditionato valet subsumptio dūmodo nō cōmittatur aliquis error vt optime sequit ois sortes si est sortes est plato si est plato et omnis homo est sortes si est sortes ergo ois hō est plato si est plato. ¶Dicit notanter dūmodo non cōmittatur error quoniā non sequitur omnis sortes si est sortes est ens ⁊ omnis chimera est: sortes si est sortes ergo omnis chimera est ens.

¶Undecima regula sub termis precedētibus. li. incipit ⁊ li. desinit valet subsumptio sub terminis autem sequētibus nō valet prima pars probatur qm̄ sillogistice sequitur omnis homo incipit esse animal risibile est vel immediate post hoc erit hō ergo risibile incipit esse animal. Secunda pars probatur non sequitur incipit album esse homo et sortes oē album est ergo sortes incipit esse homo.

¶Duodecima regula licet subsumere sub termino determinato a signo collectiuo dūmodo talis termin⁹ in vtraq; premissarum confuse tantum copulatim supponat ⁊ non sufficit q; supponat in vna distributiue ⁊ in alia supponat cōfuse copulatim vt non sequitur omnes duo apostoli dei sunt duo: duodeciz apostoli dei omnes duo apostoli dei sunt ergo duodeciz apostoli dei sunt duo capiēdo. li. omnes in maiore distributiue et in minore collective: prima pars probatur quia bene sequitur omnes homines currunt omnia risibilia sunt omnes homines ergo omnia risibilia currunt capiendo. li. omnes collective.

¶Tridecima regula sub antecedente relatiui licet subsumere dūmodo non committatur aliquis error: vt forma liter sequitur ois homo est ipsemet sortes est homo ergo sortes est ipsemet hō.

¶Quartadecima regula non valet subsumptio sub relatiuo nisi referat in vtraq; premissarum eundem numero terminum distributum propter defectum huius regule non sequitur omnis homo est ipsemet et omnis homo est ipsemet: ergo omnis homo omnis hō est relatinis vtrobiq; referentibus sua subiecta. Sed bene valeret si. li. ipsemet referent vtrobiq; illum terminū homo positū in maiore

¶Quinta decima sub termino quocunq; variando ipsum penes finitum et infinitum dummodo alius error non committatur valet subsumptio vt forma liter sequitur non homo est animal: omne risibile est homo: ergo non risibile est animal. ¶Et iste regule non dantur nisi figura: et vt rudi quadam preparatione summatim animi auditorū disponantur quis in sequētibus exactius que cunq; istarum regularum discutietur.

¶Secundum caput tertij tractatus.

¶In hoc capite discutitur prima regula ⁊ secūda regula posite in capite p̄cēdēti.

Queritur primo vtrū prima ⁊ secunda regula cum corelarijs prime regule sint vere. Et arguit̄ pmo ptra corelariū p̄me nō sequit̄ cuiuslibz hois quilibet asin⁹ est asinus brunellus est g asin⁹: ergo cuiuslibet hominis brunellus est asin⁹: et tñ medium in minore tenet eque restricte: ⁊ null⁹ alius error omittit̄: vt notū est: ergo corelariū falsuz ⁊ regula etiā minor claret: qz volo semp hāc minorē brunellus est g asinus hanc valere brunell⁹ est hois asin⁹: ⁊ maior pbat̄: qz casu quo sortes possidet brunellū: ⁊ qlibet alius homo possidet suū ppriū asinū. añs est verū ⁊ ons fm.

¶Et cōfirmatur nō sequit̄ hois q libet asinus est currēs: brunell⁹ est g asinus: ergo hois brunellus est currēs: ⁊ tñ arguit̄ sicut corelariū iubet: qz null⁹ error cōmittit̄: ergo corelarium falsum.

¶Secūdo arguitur nō sequit̄ cuiuslibet hominis quilibet asinus nō est currēs brunellus quilibet asinus est: ergo brunellus non est currens: ⁊ tamē arguit̄ sicut iubet corelariū: ergo corelariū falsum. maior pbat̄: qz casu quo brunellus sit omnis asin⁹ ⁊ a nullo possidet̄ tūc añs est verū ⁊ ons falsum. ¶Forte respōdebis q; cōmittit̄ aliqs error vez q; nō pcludit̄ ille terminus hois: ⁊ q; ex illis p̄missis cōcluditur bene hec hominis brunellus nō est currēs.

¶Cōtra hāc solutionē sic arguo committitur in illo sillogismo quartus error intrinsecus: ⁊ per ons non sunt disposite ad inferendū illā cōclusionē nec aliam. ille premisse.

¶Et cōfirmatur nō sequitur. hominis quilibet asinus albus non est currens: asinus quilibet asinus albus est: ergo hominis asinus nō est currēs: ⁊ tamē arguitur per secundū corelariū: ergo secundū corelariū falsum: ons est nota et maior pbat̄: qz casu quo brunell⁹ sit ois asinus albus: et a nullo possideatur. Sz multi asini nigri possideātur a quolibet homine quoz; quilibet currat: antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶Dices forte cōsequētiā nō valere: quia cōmittitur error quartus intrinsecus.

¶Contra hanc solutionē sic arguo bene sequitur hominis quilibet asinus non currit: brunellus quilibet asinus est: ergo brunellus hominis nō currit: ⁊ tamen committitur idem error: ergo solutio nulla: maior pbatur: quia nō potest instari.

¶Tertio sic argumentor contra secundam regulam: bene sequitur asinus hominis non currit: sortes est homo ergo quilibet asinus sortis non currit: ⁊ tamen subsumitur sub determinatione accepta vnica: ergo regula nulla. forte dices q; regula intelligitur in affirmatiuis ⁊ non in negatiuis.

¶Contra istam solutionez sic argumentor. bene sequitur quilibz asinus hominis currit: plato quilibet homō est: ergo quilibet asinus platonis currit: et tamen subsumitur sub determinatione accepta vnica acceptione in affirmatiuis: ergo solutio nulla.

¶Secundo sic argumētor in negatiuis non valet subsumptio: ergo male dictum est. consequentia est nota ⁊ antecedens pbatur: non sequitur. quilibet asinus hominis non currit: animal quilibet homo est: ergo quilibet asinus animalis non currit: ergo non valet subsumptio sub determinatione cum null⁹ alius error committitur in consequētia.

¶In ista questione erūt duo articuli in primo declarabimus primam regulam et in secundo secundam.

¶Quantū ad primū notandū est q; argumenta facta contra primaz regulam sunt sophistica ⁊ nihil probant: et regula ⁊ eius corelariū sunt vera sicut ibi posita que non repeto brevitatis gratia ⁊ hoc facile declarabo duob⁹ primo suppositis quoz; primum iam dictum est capite tertio primi tractatus videlicet q; solum distributio completa est sufficies ad hoc q; aliquis terminus possit eē medium in sillogismo de medio communi et q; tunc distribui aliquem terminum complete vocamus quando sub tali termino licet immediate descendere copulatiue aut quando ꝓpositio in qua talis

terminus ponitur valet ex se inferre vnā propositionem categoricam in qua sub tali termino licet immediate descendere copulative.

¶ Ex qua diffinitione clare cōstat ly asinus in hac propositione hominis quilibet asinus currit non distribui complete: et per consequens hic procedere ex puris particularibus hominis qui libet asinus currit: brunellus est g asin⁹ ergo hominis brunellus currit.

¶ Sed ex diffinitiōe liquet in hac propositione cuiuslibet hominis qui libet asinus currit: ly asinus distribui complete: quia q̄uis non liceat descendere copulative immediate sub illo termino asinus: infert tamē illa propositio ex se hanc. quilibet asinus hominis currit in qua licet immediate descendere copulative sub illo termino asinus.

¶ Et si arguas contra hoc q̄ ex illo sequeretur q̄ ly asinus in hac propositione cuiuslibet hominis quilibet asin⁹ fuit currēs: non distribuatur complete. Sed hoc est falsum cuz non liceat immediate copulative descendere nec inferat ex se vnam propositionem in qua liceat immediate sub illo termino descendere: ergo suppositio falsa: minor probatur: q̄ si aliquam posset inferre maxime istam: quilibet asinus hominis fuit currens: ꝫ hoc est falsum: ergo ꝛc. maior claret: et minor probatur: quia facile potest istari de forma immo de materia supposita opinione olcam de animis.

¶ Ad hoc argumentuz respōdeo concessa sequela negando minorem ꝫ et ad probationem nego maiorem: sed dico q̄ ex illa infertur hec quilibet hominis asinus fuit currens.

¶ Ex quo patet q̄ iste p̄misse hominis quilibet asinus fuit currens: brunellus quilibet asinus g̃ fuit: si minor huic equivaleat brunellus quilibet asinus hominis fuit: non erunt bene disposite: quia committetur tertius error intrinsecus. ¶ Sed bñ erunt disposite si minor huic equivaleat brunellus quilibet hominis asinus fuit.

¶ Secundo supponendum est id quod in materia relationum posuimus vt satisfaceremꝰ importunissimis sophistis videlicet q̄ possibile est aliquod totū possideri in aliquo loco non possidendo ipsum in alio loco. ¶ Quibus suppositis facillimum est ad argumenta que cōtra hanc regulam fiebant respondere.

¶ Ad quorum primum respōdeo negando minorem: et si queras errorē respondeo q̄ arguitur a non restricto ad restrictuz ex parte illius termini brunellꝰ.

¶ Contra hanc solutionem sic argumētor: ex illis premissis infertur optime hec conclusio hominis brunellus est currens: et tamen committitur idem error: ergo solutio nulla.

¶ Secundo sic argumentor: bene sequitur cuiuslibet hominis quilibet asinus possibiliter est currens: brunellus q̄libet asinus: ergo hominis brunellꝰ possibiliter est currens: et tamen arguitur a non restricto ad restrictum ex parte illiꝰ termini brunellus: ergo solutio nulla.

¶ Ad primū horum nego maiorē dictus est error: et sic instabitur in simili cuiuslibet hominis quilibet asinꝰ est asinus: a est asinus g: ergo hominis a cē asinus: supposito q̄ quilibet homo habeat sunm propium asinum: et brunellus possideatur in aliquo loco a forte: et in loco a non possideatur ab aliquo homine: sed bene ab vno angelo: ly a cōcertatur cū isto termino brunellus possessus in a loco: quia veritas antecedentis nota est et falsitas consequentis claret cum subiectum non supponat: et propter eundez errorem solet communiter teneri hāc cōsequentiam non valere. cuiuslibet hominis quilibet asinus erit asinus: quilibet asinus albus est vel erit g asinꝰ: ergo hominum quilibet asinus albus erit asinꝰ et de materia. datur añcedens verum et consequens falsum: casu quo brunellus nunc sit albus: et non possideatur ab aliquo homine: et post hoc nunq̄ erit albus et possidebitur ab aliquo homie et nō sic nec erit alius asinus a brunello.

¶ Ex his ergo ptz quomodo communiter tenetur non valere consequentias similes in propositionibus de extrinseco tempore: bene tamen in propositionibus de presenti. nos autem probauimus q̄ nec in propositionibus de presenti nec ex propositionibus de extrinseca copula: et hoc tenendo nulla est in his difficultas.

¶ Et si arguas contra hoc ille p̄misse sunt disposite ad inferendum aliquam conclusionem et nullam inferunt nisi illam: ergo inferunt illam. ¶ Respōdeo ad hoc ex illis premissis inferri hanc hominis asinus qui est brunellus est asinus sicut ex premissis dictis de extrinseco tempore sequitur hec. hominis asinꝰ est vel erit asinus albus erit currēs: nec mireris q̄ medium intret conclusionem quia non intrat sub ratione medij: sed solum vt faciamus q̄ teneatur eque restricte: et simile dictum est capite secundo secundi tractatus in his premissis. cuiuslibet hominis numerus manuum est ps alba: et ps alba q̄libet nūerus manuū est.

¶ Sed contra hanc solutionez sic argumentor. si dicta essent vera sequeretur hanc consequentiam esse bonam cuiuslibet hominis quilibet asinus est asinus et brunellus est asinus: ergo cuiuslibet hoīs asinꝰ q̄ est brunellus, est asinus sed hoc est falsum cum facillime contingat istari de materia: igitur male dictū est. consequentia est bona: et probo q̄ sequatur: quia inferendo ex illis premissis illam conclusionem non committitur aliquis error quin ille idem committatur inferendo istam: ergo hominis asinus q̄ est brunellus est asinus: sed bene licet inferre vt dictum est ex illis premissis conclusio secunda: ergo etiam licet ex illis inferri hec. cuiuslibet hominis asinus qui est brunellus est asinus.

¶ Ad hanc replicā respondeo negando sequelam: et ad probationem nego q̄ non committatur aliquis error inferendo illam quin ille idem committatur inferendo hanc. hominis asinus qui est brunellus est asinus: sed dico q̄uis sit difficile assignare errorem q̄ ex parte de ly hominis arguitur a nō distributo ad distributum: quia q̄ q̄ ly hominis distribuatur in maiori: nihil facit: q̄ illa conclusio non sequitur ex maiore: et ex illa minore: quia in illa maiore ly hominis distribuitur: sed quia illa maior infert ex se vnam propositionem in qua ille terminus asinus complete distribuit et notum euadit q̄ illa maior non potest inferre aliquaz propositionem in qua ille terminus asinus complete distribuatur: et ille terminus hominis etiam complete: et ex consequenti arguitur a nō distributo ad distributum cum ad assignādum errorem in aliqua consequentia oportet aspicere ad premissas ex quibus conclusio immediate sequitur modo illa conclusio deberet sequi ex his quilibet asinus hominis est asinus brunellus est g asinus ex quibus notum est q̄ illa cōclusio non sequitur.

¶ Ex hac responsione patet q̄ in hac consequentia cuiuslibet hominis q̄libet asinus est asinus: brunellus quilibet asinus est: ergo cuiuslibet hominis asinus qui est brunellus est asinus: non committitur error dictus.

¶ Ad secunduz argumentū factū contra solutionem Respondeo non esse inconveniens argumentari mediante copula de possibili committendo illum errorem: et ratio est: quia cōclusio q̄ sequitur ex illis premissis in quā non committitur ille error infert illaz optime: nā bene sequitur hominis asinus qui possibiliter est brunellus est currens: ergo hominis brunellus possibiliter est currēs.

¶ Ad cōfirmationem primi argumenti respondeo negando minorem cōmittitur enim error vt declaratum est in prima suppositione huius articuli videlicet q̄ arguitur ex puris particularibus quia medium non complete distribuit. Sed si bene vis subsumere, distribue cōplete: medium in minore sic dicendo brunellus quilibet asinus est aut brunellꝰ quilibet asinus g est.

¶ Ad secundum argumentū factū cōtra corelariū regule respondeo negando consequentiam valere committit duplex error vnus concludendo: et alius intrinsecus quartus videlicet: et ideo nō licet ex illis premissis inferre hanc hominis brunellus non est currens: quia facile instabitur capiendo in simili forma. cuiuslibet hominis quodlibet a non est asinus et brunellus quodlibet a est

ergo hois bⁿnell⁹ nō est asin⁹ i casu posito in rñsiōe argumenti eadem impositione seruata.datur antecedens verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad ꝓfirmationē rñdeo sicut responsum est vsq; ad replicam ad quā rñdendo nego maiorē:instabis in eodē casu in quo precedenti ꝯsequentie. Et p hec que dicta sunt dissolues facile oīa que circa subsumptionem determinabilis tangi possunt ⁊ maxime impositionē illam seruando:qua bene intellecta ad argumenta facta habes respōdere sicut responsum est ⁊ non sicut cōmuniter loquentes solent.

¶Quātū ad scōm articulū i quo videndū est de subsumptione sub determiatiōe accepta vnica acceptiōe notādū ē.q.licet bene subsumere sub determiatione vnice accepta non committendo aliquem errorem:⁊ quia communiter sub ea subsumendo committitur error:ideo dictum est non valere consequentiam in qua sic subsumitur.Sed vt dignoscamus quando subsumendo sub ea committitur error:notandū est has equipolere.quilibet asinus hominis non currit cuiuslibet hominis quilibet asinus non currit:⁊ per consequens virtualiter determinatio in negatiua distribuit:⁊ ideo subsumendo sub ea nō committetur aliquis error:⁊ ex consequenti consequentia tertij argumēti quod primū erat contra hanc regulam est bona.Et ex his patet solutio ad secundam replicam quevolebat;probare huiusmodi subsumptionē non valere in negatiuis:quia in consequentia ibi assumpta que erat hec. quilibet asinus hominis nō currit: animal quilibet homo est:ergo quilibet asinus animalis non currit.arguitur a non distributo ad distributum ex parte illi⁹ termini alal:q; vt patet ex dictis ly animal distribuitur complete cum liceat immediate sub eo descendere copulatiue:posses etiaz dicere q; arguit ab inferioze ad suū superius negatiue cum distributiōe superioris ex parte totius: quia asinus animalis superior terminus est ad istuz terminum asinus hominis. Sed ex illis premissis licet bene inferri hec conclusio asinus animalis non currit.

¶Preterea aduertēdū est q; hec quilibet asinus hominis currit:hnic eqnalet cuiuslibet hominis habētis asinū quilibet asinus currit siue huic.quilibet asinus cuiuslibet hominis habentis ipz currit:supposito q; ly cuiuslibet nō sit ps extremi.Ex quo patet hanc consequentiam esse bonam quilibet asinus hominis currit:sortes est g; homo:ergo qlibet asinus sortis currit:semper pono ly g ad faciendum q; teneatur terminus eque restricte ita q; ibi ly homo teneatur pro homine habente asinum.Et hec nō valebit quilibz asinus hominis currit:sortis est homo ergo quilibet asinus sortis currit: quia committitur tertius error intrinsecus videlicet q; mediū vbi nō distribuit. stat pro pluribus q; vbi virtualiter distribuitur.sequitur ex dictis has premissas quilibet asinus hominis currit albus est g homo esse dispositas ad inferendū hāc asin⁹ albi currit.Sz nō ad inferēdū istaz quilibet asinus albi currit: prima pars est nota de se ⁊ secūda probatur:quia casu quo homines ⁊ leones sint albi:⁊ quilibet asinus possessus ab homine currat non autem quilibet asinus leonis:antecedens est verum ⁊ consequens falsum: et error est:quia arguitur a non distributo ad distributum ex parte de ly album virtualiter: aut quia arguitur ab inferioze ad terminum qui potest esse superior ex parte subiectorum maioris ⁊ conclusionis.hec omnia que dicta sunt precedūt tā secūdū opinionē tenentē determinationē ⁊ determinabile mutuo se restringere q; secundū aliā. ¶Sed cōtra dicta arguitur sequeretur si essent vera q; hec consequētia esset bona quilibz asin⁹ hominis albi non fuit currens:⁊ sortes ē vel fuit homo albus:ergo quilibet asin⁹ sortis nō fuit currens:sed hoc est falsum: ergo dicta nulla.seqla ꝓbat qñ in ꝓpōnib⁹ de ꝑti valet talis modus subsumē di:⁊ nō cōmittit nūc aliqs error quem ille idē ꝓmittat qñ fit subsumptio eadē in ꝓpōnibus de ꝑti:g si ꝓne de ꝑti.valet sic subsumendo ista etiam eodem modo valebit minor tamen probatur:quia casu q sortes nunc sit albus ⁊ nullum asinum possideat ⁊ nunq; ante hoc fuisset albus sed ante hoc possedisset aliquem currentem antecedens est verum ⁊ consequēs falsum q; veritas maioris nota est cum subiectum non supponat. ¶Si diceris forsasse q; secus est in propositionibus de presenti ⁊ in propositionib⁹ de extrinseco tempore q; in consequētia facta committitur quartus error intrinsecus non ante cōmitteretur si copula esset de presenti:cōtra hoc sic argue suppono determinationē ⁊ determinabile non mutuo se restringi tunc notū est q; nullus error cōmittitur in consequentia istius replice quin ille idez cōmittatur si copula sit de ꝑsenti.preterea si determinatio ⁊ determinabile mutuo se restringunt sequitur q; in hac cōsequētia de presenti quilibet asinus hominis non currit sortes est homo ergo quilibet asinus sortis nō currit cōmittitur etiam quartus error intrinsecus. ¶Et confirmatur nō sequitur quilibet.asinus hominis fuit currēs quilibet homo albus ē vel fuit.g.homo ergo quilibet asinus hominis albi fuit currēs ⁊ tamē debebat valere per dicta in notabilibus maior patet q; casu hui⁹ argumēti antecedēs ē verū ⁊ ꝯs falsū.

¶Ad hanc replicam respondeo negando sequelam ⁊ ad probationē nego antecedens immo dico sicut ibi dicitur q; cōmittitur quartus error intrinsecus ⁊ ad replicam quā contra hoc facis respondeo q; propositiōes de preterito sine teneatur in eis determinationez ⁊ determinabile mutuo se restringi siue oppositū solū equipolēt propositionib⁹ in quibus determinatio ⁊ determinabile mutuo se restringūt vt iste equipolēt quilibet asinus hominis albi non fuit currēs quilibet asinus hominis albi habentis ipsum non currit ⁊ ly.ipsum referat ly.asinus aut totum propositiones vero de presenti quid quid teneat nō solū equipolent propositionibus in quib⁹ determinatio ⁊ determinabile mutuo se restringūt ;sed etiā propositionib⁹ in quibus determinatio a nullo restringit vt hec propositio quilibet asinus hominis non currit his duabus equipolet cuiuslibet hominis quilibet asinus nō currit ⁊ quilibet asinus hominis possidētis ipsum non currit ⁊ sic claret discrimē inter consequentias assumptas.

¶Ad confirmationem nego minorē concessa maiore q; arguit a non restricto ad restrictū ex parte illius *termini* hō albus.In conclusione enim vt declarauim⁹ virtualiter restringit nec hoc cōuenit in ꝓpositionibus de presenti vt ex dictis cuilibet igenioso enadit notū. Et hec sufficiant de ista questione.

¶Tertiū caput tertij tractatus.

¶In hoc capite declaratur quando valet mixtio ex modalibus.

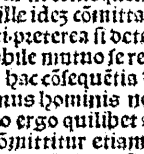

Veritur secundo vtrum regula sit vera hoc ē vtrū ex mixtione duarū modaliū aut ex mixtione propositionis modalis ⁊ de inesse possit sequi ꝛclusio que cūq; modalis aut cōclusio de inesse tam affirmatiua qz negatiua. ¶Et arguitur ꝓmo q; nō qñ nō sequit omne animal est hō ois asinus possibiliter ē aial ergo omnis asinus est homo ⁊ tñ arguitur ex maiori de inesse et minore modali ergo mixtio ex de inesse ⁊ modali nō valet forte dices q; cōmittit error videlicet q; medium in minore vbi nō distribuitur stat pro pluribus qz vbi distribuitur ⁊ ꝓterea non valet consequentia.

¶Contra istam solutionem arguitur nō sequitur oē animal est asinus ois asinus possibiliter est aial qđ est animal ergo ois asinus est asinus vt facile ptz aduertēti ⁊ tamen enitat error q; antes cōmittebat g; solutio nulla maior ꝓbat q; facile instabit imo ⁊ postea ꝓbabitur ille premisse nō,valēt hanc inferre asinus qui possibiliter est asinus ē asin⁹ negz istam quod vel que possibiliter est vel sunt asinus est asinus hoc etiā ꝓbabatuz est capite octauo secūdi tractat⁹.

¶Secundo pncipaliter sic arguitur nō sequit oē creans cōtingenter est pater ⁊ ois pater cōtingenter est creans qui est creans ergo ois pater cōtingenter ē pater ⁊ tñ arguit ex maiore de inesse ⁊ minore modali cōcludendo modalē ergo mixtio illa ē inutilis maior est nota ⁊ etiā minor sed consequentia probatur quia cum ex illis premissis nō possit sequi cōclusio aliqua de inesse necessa

est si premisse sint dispposite q̄ inferant vnā modalē. Si forte dicas q̄ variat appellatio iferēdo illā sequitur saltē q̄ ex illis p̄missis sequit̄ hec ois pater pater contingēter est quod tamen est falsum.

¶ Tertio principaliter arguitur nō sequit̄ ois deus possibiliter est creās ꝛ ois pater necessario est deus ergo ois pater necessario est creās ꝛ tm̄ arguit̄ ex duabus modalibus inferēdo modalem ergo mixto talis est inutilis. ¶ Si forte dicas q̄ variatur appellatio ꝛ q̄ ex illis premissis licet hāc inferre omnis pater creans necessario est.

¶ Contra istam solutionem dupliciter arguitur. ¶ Primo sic sequeret q̄ iste premisse omne creans possibiliter est deus ꝛ ois pater cōtingenter ē creās deberēt istā inferre ois pater deus contingenter ē sed hoc est falsum q̄ antecedens est verum ꝛ cōsequens falsū ergo solutio nulla consequētia videtur nota ex eo q̄ non est maior ratio de premissis primis q̄m̄ de secundis.

¶ Secundo sic arguitur sequeretur q̄ ille premisse inferent illā conclusionez ois pater creans necessario est, in omnibus terminis sed hoc ē falsū ergo dicta nulla cōsequentia est nota cū non est maior ratio quare ista valet in istis terminis q̄m̄ talis. Sed minor p̄batur q̄ capiēdo ly. risibile affirmative non sequitur oē risibile possibiliter est homo ꝛ omnis homo necessario est risibile ergo omnis homo homo necessario est.

¶ In oppositum huius videtur esse Aristoteles ꝛ omnes cōmuniter loquentes dicentes ex duabus modalib⁹ modalē posse sequi ꝛ ex mixtione propositionis modalis ꝛ de ineste q̄nq̄ modalem quandoq̄ de ineste. ¶ In questione breuissima procedendum erat quia ex dictis facile haberi potest q̄n tales mixtiones sunt vtiles q̄n vero inutiles ꝛ maxime bene intellectis diffinitionibus maioris propositionis ꝛ minoris q̄ dirim⁹ maiorē esse premissam in qua medium distribuitur ꝛ non pro pauciorib⁹ accipitur ꝛ hoc in sillogismo affirmatiuo.

¶ Minorē vo esse propositionē in sillogismo affirmatiuo in qua mediū non distribuitur aut si distribuatur illa in qua medium pro pauciorib⁹ tenetur in sillogismo vero negatiue per maiorē intelligimus propositionē negatiuaz in qua medium distribuitur ꝛ per minorē ppositionē affirmatiuā ꝛ ex his facile est respondere ad combinationes dicendo q̄ si in eis non cōmittatur error intrinsecus possunt inferre vnā propositionem cuius copula ꝛ modus si aliquis fuerit sequit̄ copulā maioris capiendo maiorē vt diximus. ¶ Sed quia aristoteles primo priorum ꝛ omnes cōmuniter loquētes longissime de istis combinationib⁹ inquirunt paucis ego perstringam que in hac materia dicenda erunt.

¶ Pro cuius declaratione pono propositiones primo dicendo de mixtione ex modali ꝛ de ineste in quacūq̄ figura deinde ex mixtione duarū modaliū.

¶ Prima propositio maiore de ineste ꝛ minore modali in nullo mō affirmatiuo alicuius figure licet inferre propositionē de ineste ꝛ hoc capiendo minorem vt diximus hec probatur discurrendo per oēs modos affirmatiuos ꝛ etiaz exēplo sic. Si aliqua deberet valere maxime esset ista ois deus est creans pater necessario est deus ergo pater est creās Sed illa non valet q̄ in simili nō sequitur omnis deus est deus ꝛ creans necessario est deus ergo creās ē deus nec ex illis premissis potest ista inferri q̄ possibiliter est creans est deus q̄ quero ad̄ refert. ly possibiliter si esset referat ly ens facile instabitur in simili forma ponēdo loco ō. ly ens chimera quod si dixeris q̄ p̄t hec inferri q̄ est possibiliter creās est deus vt ly qui referat mediū verū est q̄ illa consequentia est formalis sed nō videtur sillogistica quia mediū sub ratione medij intrat cōclusionē nō enim videtur ad quid ponatur illud mediū in conclusione nisi dixeris q̄ ponitur vt conse quentia sit formalis ꝛ ne varieť amplia tio minoris extremitatis.

¶ Secūda ppositio maiore modali ꝛ minore de ineste in sillogismis affirmatiuis sequit̄ solū conclusio modalis in sillogismis vero negatiuis sequit̄ in quacūq̄ figura (dūmodo nō sit error intrinsecus) tam propositio modalis q̄m̄ propositio de presenti in quacūq̄ figura

vt formaliter sequitur omnis homo possibiliter est currēs fortes est hō ergo fortes possibiliter est currens Similiter bñ sequitur ois homo est currēs nullū risibile possibiliter ē homo ergo currēs mō possibiliter est risibile. Similiter sequit̄ hec ex illis premissis currens nō est risibile eodē modo ponēs exempla i omnibus aliis figuris intelligi habet hec ppositio: ꝛ omnes sequentes dummodo non cōmittatur error intrinsecus neq̄ extrinsecus.

¶ Ex quo facile habetur has premissas omne creans est pater nullus pater necessario est creans nec posset inferre conclusionē de modali nec de presenti q̄ cōmittit quartus error intrinsecus. ¶ Et si contra hoc arguas q̄ ex his premissis aliquod ens necessario nō ē deus ꝛ oē ens est deus nulla conclusio pōt sequi tū maior est modalis ergo dicta nulla. ¶ Ad hoc respōdeo q̄ ex illis premissis nulla cōclusio pōt sequi ꝛ nego minorem vez q̄ maior sit modalis capiendo maiorē vt capimus i proposito. Ad hoc q̄ illa esset maior requirit vltra hoc q̄ propositio sit negatiua ꝛ q̄ mediū in ea distribuat quare clare patet Aristotelem bene dixisse i Bocardo maiore de necessario ꝛ minore de ineste nihil sequit ꝛ corrigere debetis rextū istū cōmunem Parisius legi consuetum qui vocat Bricot vbi habent hec Aristoteles dicit maiore de necessario ꝛ minore de ineste nihil sequit in Bocardo Sed hoc non est verum si maior sit de necessario i proposito nō concedo istū sillogismū esse in ferio ois homo contingenter nō ē animal fortes est hō ergo fortes contingenter non est aial sepe diximus maiorem esse affirmatiuā Arist. tamē diceret maiorē illā esse negatiuā. Ex his potestis inferre in quibus modis hec combinatio sit vtilis de modis affirmatiuis i barbara est darij baraliptō dabitis darapti cōbinatio ē vtilis in disamis vero est inutilis in modis vero negatiuis in omnibus modis prime figure preterq̄ in frisesomorum ꝛ fapesmo est vtilis in cesare etiaz festino felapton ferison sed in fapesmo frisesomorum camestres Bocardo Baroco cōbinatio est inutilis hoc intelligo supposito q̄ maior sit modalis ꝛ minor de inesse capiendo maiorem pro premissarū prima ꝛ minorē pro premissarum secunda non autē capiendo maiorē vt in proposito quia si capiatur maior vtrūm ppo sito solum bocardo est inutilis. Et p̄ ista facile est respondere ad argumēta quibus volebamus probare cōbinationez ex modali ꝛ de inesse esse inutilem. Sed inquires circa hoc quā dictū sit maiore de inesse ꝛ minore modali non sequi cōclusionē de ineste. An tales p̄missę possint inferre vna modalē suppositio q̄ premisse sint dispposite sillogistice ꝛ non sit in eis error intrinsecus. Respōdeo q̄ ex quibuscūq̄. tālib⁹ premissis sequit̄ vna propositio modalis cuius copula determinat a modo posito i minore: ꝛ de mō loquendi incōsueto preterq̄ si accipias premissas quarū maior sit de ineste ꝛ minor de cōtingenti q̄ ex illis sequit̄ soluz cōclusio de possibili ꝛ nō de contingenti prima pars probat quoniā bene sequit̄ omnis homo est animal omne risibile necessario est hō ergo omne risibile animal necessario ē optime etiam sequitur omnis homo est animal omne risibile possibiliter est homo qui est homo ergo omne risibile possibiliter est animal. Dicitur notanter de modo loquendi incōsueto quoniam premisse primi sillogistici non possunt inferre hanc omne risibile necessario est animal quia in his terminis instabitur creans pater p̄r. Secūda pars probatur quoniam ex his premissis omne creans est pater omnis pater contingenter est creans q̄ est creās non potest inferri aliqua cōclusio de cōtingenti sed bene potest inferri conclusio de possibili hoc intelligo dummodo non committatur aliquis error intrinsecus in premissis ꝛ ea de causa addidi in aliquibus sillogismis. ly. qui est. ¶ Sed contra hoc arguitur sequeretur q̄ copulam maioris non insequeretur copula conclusionis immo q̄ copula conclusionis nullam copulam alicuius premisse posset insequi.

¶ Ad istud respondetur concedēdo sequelam quando maior est de ineste ꝛ minor de contingenti ꝛ causa huius est quia ex illis premissis non potest in

ferri propositio de ineſſe vt dictū eſt nec poteſt inferri propositio de incōtingēti quin varietur appellatio pōt etiā dici q nulla pōt inferri cōclusio in sequens copulam alicuius premisse quia i illis premissis nulla eſt propie maior diffiniendo maiorem vt i hoc capite diffiniuim⁹ poſſet etiā dici q copula ꝛclusionis que eſt de possibili virtualiter insequit copulā minoris vez.li.ꝓtingēter q.li.possibiliter includit in illo signo contingenter. ¶Sed iam pro mixtione ex duab⁹ modalibus in quacūq figura pono propositiones ⁊ primo pro affirmatiuis.

¶Prima ꝓpositio quecūq premisse que possint inferre propositionem aliquā modalē aut de ineſſe possint inferre de possibili hec propositio clariſſima eſt ⁊ non eget probatione. ¶Secunda propositio licet ex quibuſcūq premiſſis inferre vnā conclusionem cuius modus ſit ſinonimus modo posito in maiori propositione capiendo maiorem propositionē vt i proposito capim⁹ vt optime sequitur indiſamis aliquis homo cōtingenter eſt currens ⁊ ois homo neceſſario eſt ambulās: ergo ambulans currens neceſſario eſt. Sed non inferꝛ hec currens neceſſario eſt ambulans.

¶Sed ad videndum an copula conclusionis in aliquibus poſſet sequi copulā minoris pono ꝓpositiões quas.

¶Prima eſt maiore de possibili minore de neceſſario sequitur conclusio de neceſſario de modo loquendi inconſuetudo: non ſūt de modo loquēdi conſueto vt hēne sequitur ex iſtis premiſſis omnis pater possibiliter eſt creans pater neceſſario eſt hec conclusio pater creans neceſſario eſt. Sed non sequit hec pater neceſſario eſt creans.

¶Secūda propositio maiore de neceſſario ⁊ minore de cōtingēti nō pōt sequi conclusio de contingenti. ¶Et ſi dicas q iſte premiſſe omnis hō neceſſario eſt aial: oē riſibile homo contingenter eſt inferunt optime iſtam oē riſibile animal contingēter eſt: reſpondeo q verū eſt ſed ꝓpositio intelligit ſi minor ſit de modo loquēdi cōſueto: ſed illa conſequentia vt dictū eſt tenet in oibus terminis nō tn ſi inferꝛ hec ꝛclusio oē riſibile cōtingēter eſt aial: inſtabitur eſſi ſit ois hō neceſſario eſt riſibilis ⁊ ois hō nō cōtingēter ē; ergo ois hō ꝓtingēter ē riſibile capiēdo ly riſibile ampliatiue.

¶Tertia ꝓpositio que sequitur ex prima maiore de ꝓtingēti ⁊ minore de neceſſario sequit conclusio de neceſſario de mō loquēdi incōſueto: nō tn de modo loquēdi cōſueto hec notiſſima ex dictis ⁊ q iſta patet de ſubſumptionib⁹ duos modales admiſcendo. ¶Sed iaz pro ſillogiſmis negatiuis pono propositiones quarū prima sequit ex regula ꝗrta vez copula cōclusionis miſcēdo duos modales pōt semꝓ eſſe ſinonima copule ꝓpositionis negatiue vt optime sequit i boeardo hō pot̄ nō eſt aial ⁊ ois hō contingēter ē riſibile: ergo riſibile possibiliter nō ē aial. ¶Scōa ꝓpositio in ſecunda figurs minore ſaliter ſe habēte q i ea nō ponat̄ ly neceſſario ⁊ maiore de neceſſario negato nō sequit aliqua conclusio ex illis premiſſis ſicut nec minore de neceſſario negato nō sequit aliqua ꝛclusio ex illis premiſſis ſicut nec minore de neceſſario negato in prima figura nulla conclusio sequit vt nō sequit ois pater poſſibiliter nō eſt creans ⁊ ois pater possibiliter ē creās: ergo ois p̄ possibilr nō eſt pater ſiꝛ nō sequit aliq̄ cōclusio ex iſtis premiſſis oē creās neceſſario ē pater et pater possibilr. nō ē creās ⁊ cā hui⁹ ē: q in illis deficit quarta cōditio intrinſeca Sed ad cognoſcēdū qñ ex aliquib⁹ p̄miſſis pōt iferri aliqua cōclusio cui⁹ copula ſit ſinonima copule minoris. i. affirꝛ. propositionis pono ꝓpōnes quarū prima ē negatiua de neceſſario aut poꝛ negato qō idē ē ⁊ minore de poꝛ aut ꝓtingenti aut neceſſario sequit̄ cōclusio de ꝓtingēti negato possibilr ⁊ neceſſario probatio hui⁹ cōclusionis ē facillima: ex illis enim premiſſis p primā cōclusionē precedēte licet inferre vnā de neceſſario. At illa de neceſſario infert propositiones de contingēti negato ⁊ de possibiliter: ergo ex illis premiſſis poteſt inferri conclusio quecunq.

¶Secūda propositio maiore de neceſſario negato aut de contingēti negato ⁊ minore de possibili contingenti aut neceſſario ſi p̄miſſe fuerint diſpoſite licet ly inferre ex illis p̄miſſis vnā de neceſſario negato ⁊ ex p̄miſſis quarū maiore eſt de contingenti negato vnam cuius conclusio ſit de contingenti negato non ſūt licet inferre vnam cuius conclusio ſit de neceſſario. prima ps eſt clara optime eſſi sequitur homo possibiliter non eſt aial ⁊ ois homo neceſſario eſt currēs ergo currens possibiliter nō eſt aial non ſautem licet inferre currēs neceſſario nō eſt animal: q in ſimili facie ſic inſtaretur creās possibiliter non eſt creans ⁊ omne creās neceſſario eſt pater: ergo pater neceſſario non eſt creans. Et per hec facile ptz reſponſio ad omnia argumēta: ⁊ ſic multa occurrāt hic dicēda circa literā Arist. ⁊ maxime q videntur multa iſtarū conclusionū repugnare conclusionibus phi loſophi nihil tamē tangam hic quia de eis in quinto tractatu dicemus ⁊ examinabimus ibi cōclusiones philoſophi in hac materia poſitas quare nunc ſupersedeo.

¶Sciendum eſt iam quomodo oportet ſubſumere ſub terminis poſitis in modalibus cōpoſitis, p cuius declaratione pono duas propositiones.

¶Prima propositio ſub termino poſito ante modū in modali cōpoſita licet ſubſumere ſicut ſub quocunq alio vt optime sequitur omnem hominē neceſſe eſt animal ſortes eſt homo: ergo ſortem neceſſe eſt eſſe animal omnē hoiem poſſibile eſt currere ſortes eſt homo: ergō ſortē poſſibile eſt currere hec propoſitio ſicut omnes precedentes habēt intelligi dūmodo nō cōmittat̄ aliqs error: non eſſi sequit aial poſſibile eſt eſſe hominē brunellus omne aial eſt: ergo brunellum poſſibile eſt eſſe hoiem nec valeret dato q hanc aſſumeres pro minore brunellū poſſibile eſt omne aial eſſe. Error eſt notiſſimus eſt: ſed ſi hanc aſſumpſiſſes pro minore brunellus omne aial poſſibiliter eſt ꝓa eſſet bona.

¶Secūda propositio nunq licet ſubſumere in modali cōpoſita ſub termino sequēti modū vt nō sequit neceſſe eſt omnē deū eſſe deū creans eſt deus: ergo neceſſario eſt creās eſſe deū ſicut etiā nō sequit poſſibile eſt oē ens eſſe deū: brn. ē ens: ergo poſſibile eſt brn. eē deū: ſiꝛ nō sequit ꝓtingēs eſt oē aial eſſe hoiem brunellus eſt aial: ergo ꝓtingēs eſt brunellum eſſe hoiem: ſicut nec iſta valet: hec propoſitio eſt neceſſaria: ois deus eſt deus: ⁊ creans eſt deus: ergo hec propoſitio eſt neceſſaria creans eſt deus. Sciendū tamen eſt q ex his p̄miſſis neceſſe eſt omnem deū eſſe deū et creans eſt deus: licet inferre hanc creantē neceſſe eſt eſſe deū: ſed ex premiſſis aliozū ſillogiſmozū nulla concluſio poteſt ſequi.

¶Aduertendū tamē circa iſta eſt q taliter poſſet capi minor q poſſet valere ſubſumptio non cōmittendo aliquem errorē in ꝛcludendo: optime sequit contingens eſt omne ens eſſe deū: neceſſe eſt: fortē eſſe ens: ergo ꝓtingens eſt fortē eſſe deū: ſed non valeret aliqua talis ꝓa niſi minor eſſet de neceſſario ⁊ per iſtas facile poteris cōbinare qñ mixtio duarū modaliū cōpoſitarū ſit vtilis ⁊ qñ inutilis.

¶Sed pro complemento huius queſtionis anteq̄ ei finem imponā volo declarare que ꝓſequentie valēt in oibus terminis: ⁊ que non valent in ampliatiuis: ſed bene in non ampliatiuis: q hoc tactū eſt quodāmodo. in tertio argumēto huius queſtionis.

¶Unde pro declaratione huius pono talē propoſitionē ois ꝓſequētia ex cuius premiſſis pōt inferri in terminis non ampliatiuis vna cōclusio cuius predicatum precedit modū ⁊ non poteſt inferri vna cuius predicatū sequitur modus aut ecōtra hoc eſt ſi ex premiſſis pōt inferri ꝛclusio cuius predicatū sequit copulam in terminis non ampliatiuis et non poteſt sequi vna cōclusio in qua predicatum precedit non valet in terminis ampliatiuis vt nō valet; hec ꝓſequentia in oibus terminis omnis homo poſſibiliter eſt aial omne albū neceſſario eſt homo: ergo omne albū animal neceſſario eſt: q non sequitur in terminis ampliatiuis omne riſibile poſſibiliter eſt homo ⁊ omne rationale neceſſario eſt riſibile: ergo oñe rationale homo neceſſario eſt facile pones multa exempla. hoc dictuz habet intelligi hac lege q copula maioris non ſit ſinonima cum copula concluſionis ⁊ ſi minor fuerit de neceſſario q ſit de modo loquēdi ꝓſueto hoc dixerim:

qñ hec ꝯsequentia omnis homo possibiliter est animal: omne risibile homo necessario est valet in omnibus terminis. ⁊n ipse poteris facile cognoscere quãdo valent ⁊ quando non huiusmodi consequentie in terminis ampliatiuis facile nãq; est id cognoscere. Et ideo hec sufficiant de ista questione.

¶ Circa quintam sertã septimam octauã nonã ⁊ decimã posset moueri hec questio vtrum ne sint vere: et qz ibi sunt declarate ⁊ ex se sunt note ideo solum.

¶ Contra decimã arguitur sic dicta essent vera: sequeret̃ q; possent dari due premisse sillogistice dispositeq; nullam conclusionẽ possent inferri: sed hoc est falsum: ergo dicta nulla: sequela probatur supposita falsitate huius non homo imaginarie est homo capiendo ly nõ infinitãter: cui⁹ falsitas potest facile probari: qm̃ infert ex se hanc non tm̃ homo imaginarie est homo que est manifeste falsa: ⁊ ex consequenti habeo q; est negãda: non homo imaginarie est cum subiectum nõ supponat ⁊ falsitas eodẽmodo probari sicut precedentis: quo supposito sic argumentor: iste premisse: iste premisse omnis sortes si est sortes est ens: chimera est sortes si est sortes sunt dispositesillogistice: vt patet ex regula: et tm̃ non possunt inferre aliquã conclusionẽ: ergo intentũ minor probat: qz si aliquã possent inferre maxime aliquã istarum inferrent chimera possibiliter est ens: aut hec chimera imaginarie est ens: sed nullam istarũ inferunt: ergo nulla potest inferri maior nota apparet ⁊ minor probatur: quoniã primã notũ est q; non inferunt: sed probo q; nec secãm quia tunc sequeretur q; iste premisse: omnis sortes si est sortes est ens: non homo est sortes si est sortes inferrent hanc nõ homo imaginarie est ens: sed hoc est falsum cũ antecedens sit verum ⁊ consequẽs falsum: ergo dicta nulla.

¶ Ad hoc argumentũ facile est respondere ante omnia supponendo vnã opinionem cõmunem videlicet ⁊ q; conditionata habenti amplũ modũ significãdi ⁊ q; post descensũ ⁊ ascẽsum sub termino extraneo reducat̃ ꝓpositio ad conditionalẽ: opz̃ eñ in his opinionẽ aliquã insequi: quoniãtot sunt opiniones de cõditionatis quot sunt propositiones.

¶ Notabis etiam q; amplius modus significandi conditionatorũ nõ est nisi facere terminum supponere pro quocũq; pro quo nõ repugnat supponere ex parte sue significationis hoc est facere ipm̃ supponere pro quolibet suo significato.

¶ Ibis suppositis respondeo ad argumentũ negando sequelã: ⁊ ad ꝓbationẽ admissa suppositione nego minorem ⁊ ad probationẽ nego iterum minorem: immo possunt inferre hanc chimera: chimera imaginarie est ens cum sit formaliter necessaria.

¶ Et ad probationẽ nego q; eadẽ ratione iste ois sortes si est sortes est ens et nõ homo est sortes si est sortes: inferũt hanc nõ homo imaginarie est ens: qz arguis a superiore ad inferius: ex parte illius termini non homo vt claret: sed ex illis premissis poteris inferre hanc non homo a. est ens sicut ex primis hanc: ois chimera a. est ens: vt ly a. sit quidã modus amplians eodẽ modo sicut conditionatũ ita q; faciat omnes terminos supponere pro suo significato: non plura de his quia nulla est difficultas.

¶ Quartũ caput. Tertij tractatus.

¶ In hoc capite inquiritur de modo subfumendi tam sub terminis precedentibus. ly incipit ⁊ desinit ꝓ sub terminis sequentibus.

Queritur cõsequenter verũ vndecima regula posta primo capitulo huius tract. sit vera, hoc est verũ sub terminis positis in propositionibus deincipit ⁊ desinit valeat subsumptio.

¶ Et arguitur primo q; nõ liceat subsumere sub terminis positis post ly. incipit aut desinit: qm̃ nõ sequit̃ cuiuslibet hois quilibet asinus desinit esse asinus bruneli⁹ est vel in hoc fuit hois asinus: ergo brunellus desinit esse asinus ⁊ tm̃ subsumit̃ sub termino posito ante ly desinit: ergo non licet subsumere sub terminis positis ante ly. desinit ꝓña est: nota cum minore ⁊ maior: facile ptz: qz casu quo sit solus sortes qui nũc possideat fauellũ qui sit ⁊ nõ fuisset immediate ante hoc sit tm̃ brunellus qui non desinat esse sed sit ⁊ imediate ante hoc fuisset: ⁊ imaginemur hoc̃ preteritã diuisam per partes ꝓportionales minoribus versus hoc instãs ⁊ q; in qualibet parte ꝓportionali fuisset vnus hõ qui solũ per illam partẽ durasset ⁊ in illa parte possedisset brunellum: añs est verũ ⁊ ꝓña falsum.

¶ Secundo arguitur probãdo q; non liceat subsumere sub terminis positis post ly. incipit: vt nõ sequit̃ incipit oẽ albũ esse hõ sortes est albũ: ergo incipit sortes eẽ hõ et tm̃ subsumit̃ sub terminis positis post ly. incipit: ergo nõ licet subsumere sub terminis positis post ly. incipit: ꝓña est nota cũ minore ⁊ maior probatur: qz casu quo sortes incipiat esse oẽ albũ per positionem de ꝓnti non tm̃ incipiat esse: añs est verũ ⁊ ꝓña falsum ⁊ etiã instaret in eodem casu illi ꝓne ꝓpius medium distribueret in minore. Si forte dicerem sicut cõiter dicit̃ q; non valet ꝓña.

¶ Propterea qz non ꝯcludit̃ bene qm̃ in concludendo variatur appellatio.

¶ Contra hoc arguitur sequeret̃ ex illo q; ille premisse essent disposite ad inferendũ aliquã cõclusionẽ: sed hoc est falsum qz non videtur quam conclusionem possent inferre.

¶ In ista questione erunt duo articuli. In primo declarabimus quõ opz̃ subsumere sub terminis precedentibus ly. incipit sub terminis precedẽtibus ly. desinit. ¶ Et in ſcõo dicemus quõ opozebit subsumere sub terminis sequentibus ly. incipit vel desinit.

¶ Quantum ad primũ articulu⁹ notandũ est q; sub quocũq; termino precedẽte ly. incipit aut ly. desinit optime ꝓz subsumere dũmõ nõ cõmittit̃ aliqs aliq⁹ error. Optime eñ sequit̃: ois hõ est aial: sortes est vel immediate post hoc erit hõ ergo sortes incipit esse aial.

¶ Dicitur notanter dũmodo nõ cõmittat̃ aliqs error propter ꝓñam factã in primo argumẽto in qua error est vt superius dictũ est in quadã ꝓña illi simili q; totale mediũ accipit̃ pro pluribus in minore vbi nõ distribuitur ꝓ⁹ in maiore vbi distribuit̃: licet quilibet pars mediũ eodẽ modo accipiat in maiore et minore q; nullo eñ põt supponere aliqua pars mediũ in minore quin pro illo supponat in maiore: quare si debite vis subsumere in minore facies mediũ precedere ly immediate ⁊ erit debita subsumptio: optime eñ sequit̃ cuiuslibet hois qlibet asinus desinit esse brunellus hois asinus ẽ vel imediate ante hoc fuit: ergo brunellus desinit esse. Sit̃ optime sequit̃ ois hõ incipit esse aial: sortes hõ est vt immediate post hoc erit: ergo sortes incipit eẽ aial. Et etiã valeret ꝓñtia illa dato q; sumeremus pro minore istã sortes est vel immediate post hoc erit homo. Cõmuniter eñ dicitur q; qñ capit̃ pro medio terminis incomplexus non refert q; precedat in minore immediate aut sequatur aut qz non põt supponere pro aliquo qñ precedit quin pro illo supponat quando sequitur: nec econuerso.

¶ Posset contra dicta argumentari suppositis veritate huius adam fuit ois homo nõ sequit̃ cuiuslibet hois quilibet asinus incipit eẽ albus: brunellus est vel immediate post hoc erit cuiuslibet hois quilibet asinus: ergo brunell⁹ incipit esse albus: ⁊ tamen nullus error cõmittitur: quod sic facile patet: qm̃ si aliquis error cõmittit̃ maxime esset tertius error intrinsec⁹: sed hic nõ cõmittit̃: ergo et nullus ꝓña est nota: ⁊ minor: ꝓbat̃ qm̃ mediũ in vtraq; premissarũ distribuit̃.

¶ Pro solutione huius nota q; per tertium errorem intrinsecum non solum debes intelligere errorem ratione cuius in premissis stat q; mediũ vbi non distribuitur stat pro pluribus quã vbi non distribuitur. ¶ Sed etiam intelligere debes errorem ratione cuius et si medium in vtraq; premissarũ distribuatur: stat tamen ipsum supponere pro aliquo in altera premissarum pro quo non potest supponere in alia: et econtra vt in hoc sillogismo omnis homo fuit animal: sortes omnis homo erit: ergo sortes

fuit animal premisse non sunt dispositę hoc notato. Respondeo errorē esse istum q̄ medium potest supponere pro aliquo in maiore pro quo nō potest supponere in aliqua propositione ex qua infert minor ⁊ econtra in illa propositione ex qua minor infertur potest supponere pro aliquo pro quo nō supponit. in maiore hoc patet quoniā in maiore potest supponere pro asino hois qui est et in hac ꝓpositione brunellus immediate post hoc erit cuiuslibet hominis quilibet asinus que infert minorem supponit pro illo quod immediate post hoc erit asinus hois: habetur ergo q̄ potest pro aliquo supponere in maiore pro quo non supponit in propositione dicta et econtra: vt notum est relinquitur: ergo in illa consequentia error vere assignatus.

¶Sed cōtra id quod dictum est: q̄ sub terminis incāplexis valet ꝓsequētia dato q̄ in minore ponantur post copulam multipliciter sic arguo. Et primo sic nō sequitur omnia animalia incipiūt esse currentia: ista entia sunt vel immediate post hoc erunt animalia: ergo ista entia incipiūt ee currētia. et tñ subsumit subtermino precedēti: ly incipit q̄ in minore ponitur post copulā: ergo dicta nulla: consequentia est nota ⁊ maior probatur: quia si sortes ⁊ plato sint nunc oīa animalia qui incipiant esse omnia currētia ⁊ sint nunc due materie ⁊ due forme separate que immediate post hora ſutura diuisa per partes proportionales minoribus versus hoc instans taliter se habeāt q̄ in qualibet parte proportionali fiant diuersi homines: antecedēs est verum: ⁊ consequens falsum.

¶Secundo sic argumentor nō sequitur quodlibet a desinit esse asinus et brunellus est vel immediata post ante erit a. ergo brunellus incipit esse asinus ⁊ capio pro medio terminum incomplexum: ergo nulla sunt dicta maior probatur quoniam casu posito in primo argumento huius questionis: si ly. a. conuertatur cum isto termino asinus hois incōplexe ańs est verū: et ꝑms falsum veritas maioris que equiualet huic quilibet asinus hois desinit esse asinus ꝓbat q̄m bene sequitur cuiuslibet hois quilibet asinus desinit esse asinus: ergo quilibet asinus hois desinit esse asinus.

¶Preterea bene sequitur fauellus desinit ee asinus ⁊ fauellus quilibet asinus hois est vel immediate ante hoc fuit: ergo quilibet asinus hois desinit ee asinus: ańs est verū. ergo ꝑms nō est falsum: q⁹ maior ꝓz ex casu ⁊ veritas minoris probat: q̄m ille terminus asinus hominis solum habet vnicū suppositū: vcz fauellū q̄ sic probo: q̄m si pro aliquo alio supponeret maxime esset pro brunello. sed hoc est falsum: ergo in tantum minor probatur non est verificabilis de brunello cum hec sit falsa brunellus asinus hominis est vel immediate ante hoc fuit q̄ sic ꝓbo q̄m bene sequit brunellus asinus hois est vel imediate ante hoc fuit: ergo brunellus iste asinus hois est vel immediate ante hoc fuit. ꝑms est falsum: q̄ sic probo q̄m bene sequit brunellus iste asinus hois est vel immediate ante hoc fuit: ergo brunellꝰ iste asinus istius hois est vel immediate ante hoc fuit: ergo brunellus iste asinus istius hois est vel immediate ante hoc fuit: et sic de singulis: ꝓsequens est notissime falsum vt notissimū euadit: ergo ⁊ antecedens.

¶Tertio arguitur non sequit oīs homo incipit esse aīal: sortes immediate post hoc erit homo: ergo sortes incipit ee aīal: ⁊ tñ arguit in terminis incōplexis: ergo dicta nulla: maior pōt ꝓbari multipliciter: ⁊ primo q̄ nō sit formalis claret: q̄m in simili nō sequit oīs binarius aīalium incipit esse aīalia: ⁊ iste binarius sentium immediate post hoc erit binarius animaliū: ergo iste binarius entiū incipit esse animalia: capio semper incomplexe medium et extremitates in casu enim posito in argumēto. primo contra dicta datur: antecedens est verum: ⁊ consequens falsum.

¶Secūdo ⁊ apparentius probat maior nō sequit in sūl: oē albū incipit ee asinus ⁊ sortes imediate post hoc erit albū: ergo sortes incipit ee asinus: q̄m casu quō brunellus sit oē albū q̄ incipiat esse asinus ⁊ sortes non incipit esse animal.

¶Sz hora futura diuisa p partes ꝓportionales minoribꝰ ꝑtibus hoc instās in q̄libet parte: acq̄rat nouā et nouā albedinē taliter q̄ in duabus partibus nō habeat eandem albedinem ⁊ non sint nec erunt alia alba: ańs est verū ⁊ consequens falsum quod sic probo supposito q̄ loco diffiniti liceat semp ponere diffinitionē: nō committendo aliquem errorez ⁊ ceteris seruatis paribus ꝛc. quoniā minor manifestum est q̄ est vera sicut cōclusio falsa. Sed maior probatur simili modo quo probatur maior secundi argumēti bene sequitur: omnis res habens albedinem incipit esse asinus: ergo omne album incipit esse asinus a diffinitione ad diffinitum veritas antecedentis probatur q̄m bene sequitur: brunellus incipit esse asinus ⁊ brunellus omnis res habēs albedinem immediate post hoc erit: ergo omnis res habens albedinē incipit esse asinus veritas maioris claret: quia predicatum solum supponit pro brunello: q⁹ si ꝓ alio supponeret maxime ꝑs sortes: sed hoc est falsum: ergo intentum minor probat quia hec est falsa: sortes res habēs albedinem immediate post hoc erit: vt patet per singulares sub toto quia hec est falsa. sortes est hec res habens albedinē: vt patet: quia quelibet singlis est falsa sub illo termino albedinem qui supponit determinate. ¶Nec valet dicere q̄ sub determinatione accepta vnica nō valet descensus: quoniā semper valet in affirmatiuis post cōp̄ est factus descensus sub toto: preterea nullus error committitur sic descendendo mere ergo gratis dicis consequentiam non valere.

¶Ista argumenta videntur probare, non valere consequentiam sub terminis positis ante ly incipit si in minore ponātur post ly immediate dato adhuc q̄ tales termini sint incomplexi.

¶Posset tamen dici ad primum istorum concedendo consequentiam nō valere: sed non arguitur in terminis incomplexis quia medium est terminꝰ plūralis numeri ⁊ equiualet saltem in consequendo vni termino complexo videlicet vni copulato complexine sumpto.

¶Ad secundum videtur mihi ꝓbare consequentiam factam ibi non valere quia in casu illo antecedens est verū et consequens falsum: quia veritas maioris bene ostenditur in secunda probatione quāuis non in prima.

¶Simili modo dicēdū est etiam consequentiaz factam in tertio argumēto nō valere vt bene probat prima ratio: quia ille consequentie sunt eiusdem forme per dicta capite. iij. primi tractatus.

¶Similiter etiam videtur secundā probationem idem ostendere.

¶Uerūz tamen est q̄ si tenerem sub determinatione accepta vnica non esse descendendum in propositionibꝰ de immediate quia quodā modo includūt negationem dicendum est q̄ consequentia facta in secundo argumento non instatur in casu posito sicut neq; ista omne album incipit esse asinus: sortes immediate post hoc erit album: ergo sortes incipit esse asinus. ¶Sed instarentur facile in simili capiendo pro medio illum terminum binarius aut aliquem terminum includentem complexionem.

¶Sed quia nulla videtur posse assignari ratio quare sub determinatiōe accepta vnica non valet ascensus ⁊ descēsus quādo nullus error cōmittitur: ideo nunc teneo illas consequentias nō valere. Sed si secure vis subsumere facias sē per terminū complexum siue incomplexum precedere in minori ly immediate sub sumendo sub terminis precedentibus ly incipit aduerte tñ vnum q̄ hoc tenendo si acceperis pro medio aliquem terminū absolutū consequentia illa erit bona materialis non tamen erit formalis: si in minore ponatur medium post ly immediate: si vero capias terminum connotatiuū pro medio: ⁊ in minore ille terminus connotatiuus sequatur ly immediate si fuerit significatiuꝰ formale diuersum a materiali consequentia non erit bona materialis semper.

¶Quantū ad secundū articulum notandū est q̄ cōmuniter solet dici q̄ sub terminis positis post ly incipit aut ly desinit nō licet subsumere ⁊ ꝓpterea hec cōsequentia non valet incipit sortes albus currere ⁊ sortes albus oīs hō est: ergo incipit hō currere nec sequitur ex illis premissis hec incipit oīs hō currere ⁊ hoc notissimū est: sed videtur difficile assignare

errorē in tali cōsequentia: nō enīz placet mihi q̄ communiter solet dici q̄ variat appellatō ꝛcludēdo quēadmodū dixim⁹ quia si hoc ita eēt sequeretur premissas esse dispositas fillogistice cū error sit extrinsecus. sed hoc falsum videtur q̄a non apparet que conclusio posset ex illis premissis fillogistice inferri dicunt tamen cōmuniter ad hoc ex illis premissis posse seq̄ cōclusionē in qua error tam dictus tolletur et erit hec incipit homo albus currere. sed illā nō videntur inferre fillogistice: tū primo: quia medium intrat cōclusionem. tum secūdo quia si sortes nūc esset omnis homo et omne album ꝛ immediate ante hoc non fuisset albus. sed fuissent multi homines albi cūīpo: aīs est verum ꝛ ōīs falsum.

¶Quare aliter dico errorem illū esse intrinsecum quia medium in ꝓpositione incidente negationem ei in qua non distribuitur cōplere ꝑ pluribꝰ quā in propositione in qua distribuitur complete accipitur.

¶Pro cuius declaratione notā dum ē ꝓpositiones deincipit affirmato disiunctiue exponi per duas copulatiuas ꝛ cuiuscūq̄ illius partes important diuersas differentias rēpozū ꝛ vna pars est affirmatiua ꝛ altera est negatiua et si aliqs terminꝰ i prīa pte copulatiue distribuit i alia ñ dz distribui ꝛ ecōtra: ex q̄ clare ptz ꝓpōnes de ly incipit ĩcludere negationē et terminos positos post li incipit non distribui cōplete et patet terminos positos post li incipit rōne vnius copulatiue teneri ꝑ illo qō est ꝛ immediate post hoc erit: quare notū euadit in hac ꝓpositione sortes est oē albū teneri ly albuz ꝑ pluribus qua in ista incipit oē albuz currere et in ista incipit omne album currere ly album nō distribuitur ¶ vt dictum est ¶ vt patet per diffinitionē distributionis complete quare clarissime liquet error illius consequentie: sed si bene velis subsumere sub terminis positis post ly incipit capias pro minoze propositionē cuius copula sit copulata ex ꝓpositione de preterito ꝛ presenti i aut ex ꝓpositione de presenti ꝛ de futuro: formaliter enim sequitur incipit album currere: sortes est ꝛ immediate ante hoc fuit oē album: ergo incipit sortes currere. ¶Similiter etiam consequentia esset bona si assumpsisset hāc ꝑ minoze sortes est ꝛ imediate post hoc erit omne album ꝛ per hec dicta patet solutio ad secundum argumentum ꝛ per consequens ad oīa que circa hec moueri possunt: hec de ista q̄stione sufficiāt quia plura in quinto tractatu videbim⁹.

¶Quintuz caput tertij tractatꝰ.

¶In isto capite declaratur quomodo oportet subsumere sub terminis supponentibus confuse tantum copulatim.

¶Queritur consequenter vtrum duodecima regula que de modo subsumendi sub termino supponente confuse tantum tractat sit vera.

¶Et arguitur q̄ non: q̄ bene sequit oēs apostoli dei sunt duodecim petrus ꝛ paulus oēs apostoli dei sunt: ergo petrus et paulus sunt duodecim capiendo ly oēs in prima collectiue ꝛ in scā distributiue et tamen in vna premissarum mediū supponit confuse copulatim et in aliam supponit distributiue: ergo regula nulla.

¶Et confirmatur nō sequitur petrus ꝛ paulus erunt oēs apostoli dei: ꝛ cicero ꝛ guillelmus erūt oēs apostoli dei: ergo cicero ꝛ guillelmus sunt vel erūt sortes et plato capiendo ly oēs collectiue et tamē arguitur p regulā igitur: maioz est notissima supposita veritate huius adaz fuit omnis homo.

¶Secundo principaliter arguit nō sequit nulli duo apostoli dei sunt duodecim ꝛ oīa duodecim oēs duo apli dei sunt: ergo nulla duodeciz sunt duodeciz et tamen arguitur per regulā: igitur minoz probatur: quia volo ly omnes in minoꝛ capi collectiue.

¶Respōdebis q̄ propter hoc nō arguitur per regulā: quia in vna mediuz capitur distributiue ꝛ i altera collectiue.

¶Contra hanc solutionem sic arguo bñ sequitur oēs hoies nō currūt oīa duodecim oēs hoies sunt: ergo oīa duodecim non currunt capiendo ly omnes in maioze collectiue ꝛ in minoze distributiue: ergo solutio nulla.

¶Pro huius questionis declaratione notandū est primo q̄ duplex posset esse modus ascendendi ꝛ descēdendi sub termino sequente signum collectiuum. Quemadmodum in contradictoriis ꝛ exponibilibus diximus.

¶Et secundum vnum modū varie propositiones cōceduntur que secundum alium negari habēt. ¶Primus modus est: cōmunis qui tenet ascensum debere fieri copulatim sub tali termino cathegoreumatico in singularibus determinate partes copulari ꝛ non totum vt in hac propositione oēs duo apostoli dei sunt duodecim oportet sic ascendere isti duo apostoli dei ꝛ isti duo apostoli dei et sic de singulis sunt duodecim ꝛ propterea illa propositio conceditur a defendentibus illum modū. ¶Secundus modus posset esse quem credo veriozē q̄ sub termino determinato a signo collectiuo opz ascendere copulatim ꝛ terminus cathegoreumaticus debet determinare totuz copulatum vt in hac propositione oēs duo apostoli dei sunt duodeciz sic debet fieri ascensus isti et isti: et sic de singulis duo apostoli dei sunt duodeciz: ergo omnes apostoli dei sunt duodeciz: vt ly duo apostoli dei determinet totum copulatū ¶Et ideo propositio dicta negabitur secundum hunc modum.

¶Ex quo facile habetur a propositione determino distributo ad propositionem in qua idem terminus supponit cōfuse copulatim semp ꝓnam esse bonā.

¶Et ideo parua aut nulla est difficultas secundū hunc modū de subsumptione sub termino supponente confuse copulatim: quia dicendum est sufficere ꝛ requiri ad cōsequentiā esse bonā secūdū hunc modū q̄ mediū in vtraq̄ premissarum supponat confuse copulatim aut q̄ in altera supponat confuse copulatim et in altera distributiue.

¶Sed secundum primum modū maioz est difficultas: et q̄ hoc modo vtūtur omnes cōmuniter loquentes: ideo dicendum est de modo subsumendi sub talibus terminis. Et primo dico q̄ sufficit mediuz in vtraq̄ premissarū supponere cōfuse tm̄ ad hoc q̄ cōsequentia sit bona vt regula dicit et causa est q̄ virtualiter procedit sicut si procederetur ex terminis singularibus nō q̄ aggregatuz ex signo collectino ꝛ termino cathegoreumatico sit terminꝰ singularis. ꝛz q̄ nō pōt de pluribus vninoce ꝛdiuisim verificari simul.

¶Dico secūdo q̄ nō semp sufficit q̄ in vna premissarū supponit cōfuse copulatiz ꝛ in alia distributiue nec semper etiam impedit: q̄ q̄ extremitas que ponitur in ꝓpositione in qua mediū supponit distributiue supponit cōfuse tantum nō valet ꝛsequentia: q̄ñ vero talis extremitas nō supponit cōfuse valet cōsequētia prima pars est nota ex exēplo posito in regula ꝛ secūda, probatur q̄ nō sequit apli dei sunt duodeciz ꝛ duo apostoli dei: oēs duo apostoli dei sunt ergo duo apostoli dei sunt duodecim.

¶Sed contra hec arguitur nō sequitur omniū duozū hoīm asinus quodlibet currens est et duodecim hoies oīa duo sunt: ergo duodecim hoīm asinus quodlibet curreno est: capiendo in maiore ly oīm distributiue ꝛ in minoze collectiue ly oēs ꝛ tñ maioz extremitas distributur: ergo dicta nulla: cōsequentia est nota ꝛ maioz ꝓbatur: quia casu quo sint duodecim homies ꝛ quilibet duo hoies possideant vnuz propriū asinū ꝛ quilibz proprius asinus currat ꝛ nihil aliud ab eis currat: antecedens est verum ꝛ consequēs falsum. ¶Si forte dixeris q̄ in obliquis nō valet cōsequentia variando isto modo medium dato q̄ nulla extremitas supponat confuse tantum.

Contra hāc solutionē argumētoꝛ bene sequit oīm duozū hoīm quilibet asinus qōlibz currēs est et duodecim hoies oēs duo hoies sunt: ꝯ duodecim hoīm qlibet: asinꝰ qōlibet currens est capiēdo in maioze ly oīz distributiue ꝛ i minoze collectiue: ꝛ tñ arguit i obliqs: ꝯ nulla ē solo.

Et cōfirmatur tam prima cōsequētia q̄z secūda est bona capiēdo signū maioris collectiue ꝛ minoris distributiue: et tñ arguitur in obliqs ergo solutio nulla.

¶Hoc argumentum inquirit qñ valet argumentum capiendo mediuz in altera premissarum distributiue ꝛ in altera collectiue.

¶ Pro cuius argumenti solutione pono talem regulam tunc valet argumentum sumendo medium in altera premissarum distributiue et in altera cum signo collectiuo quando premissa in quatale medium supponit distributiue infert valet propositionē in qua tale medium supponat confuse copulatim ceteris seruatis paribus et non aliter vt bene sequitur omnes apostoli dei sunt duodecim: et petrus et paulus omes apostoli dei sunt ergo petrus et paulus sunt duodecim capiendo in maiore medium confuse copulatim et in minore distributiue: quia minor infert ex se vnam in qua medium supponit confuse copulatim. ¶ Sed si in maiore medium distribueretur et in minore supponeret confuse copulatim non valeret cōsequentia: quia maior nō potest inferre ex se vnā in qua caperetur: li omnes distributiue.

¶ Ex quo patet q quando in premissa in qua medium distribuitur supponit confuse tantum distunctim extremitas consequentia non valet.

¶ Sequitur etiam ex regula hāc consequentiam non valere omniū duorum hominū quilibet asinus quodlibet currens est: et duodecim homines omnes homines sunt ergo duodecim hominum quilibet asinus quodlibet currens est si medium in maiore distribuatur et in minore supponat collectiue. sed illa cōsequētia bene valet si in maiore supponat confuse copulatim et in minore supponat distributiue. prima pars claret q illa maior non potest inferre vnam in qua illud medium supponit confuse copulatim: 2a secunda pars probatur quoniam minor potest inferre vnam propositionē in quo medium supponit cōfuse copulatim: optime enim sequitur duodecim hoies omnes duo homines sunt: ergo duodecim homines omnes duo homines sunt: capiendo in prioze illud signum distributiue et in secunda collectiue.

¶ Et ex isto notabili pt2 solutio ad formam argumenti: cōsequentia eīm non valet: quia maior in qua medium distribuitur nō infert ex se vnam in qua tale medium supponit confuse copulatim vt patet: quia in casu ibi posito instatur.

¶ Et ad confirmationem replicę dicta maioze et minoze dico q causa quare valent tunc ille cōsequētie est: quia minor in qua mediū distribuit infert ppositionē in qua mediū tale supponat confuse copulatim.

¶ Sed ad replicam si diceretur q illa cōsequentia esset bona nihil cōtra dicta: quia tunc dicerem⁹ q maior infert vnam propositionē in qua medium supponit confuse copulatim.

¶ Sed tenendo q esset mala non inferet maior vnā ppōnē in qua tale medium supponit cōfuse copulatim et instabitur illi cōsequētie sic dicendo in simili omniū duorū hoīm quodlibet asinus quilibet asinus est duodecim homines oēs duo hoīes sunt. ergo duodeciz hoiz qlibet asinus quilibet asinus est: q posito q li asinus cōuertatur cū hoc termino aliquo loco asinus possessus et casu posito quo sint duodeciz hoies tantū et vnus asinus qui sit ois asini erit in multis locis: vt in vno possideatur a duobus hoibus soluz et in alio ab alijs duob⁹ hoibus solū: vt in alio ab alijs duobus hoibus solum taliter q quilibet binarius hoīm possideat in suo loco illum asinū et in loco in quo vnus binarius possideat nō possideat alter binarius in illo casu quē phaninus esse possibilē et sepe vtemur ipso aīs est verū et cōsequens falsū.

¶ Contra positam regulam sic argumentor: non sequitur omnes apostoli dei erunt currētia sortes et plato omnes apostoli dei sunt: ergo sortes et plato erūt currentia capiendo in vtraq premissarū medium confuse copulatim: ergo regula nulla: consequentia est nota et probatur maior: q casu quo sortes et plato sint oēs apostoli dei: et post hoc erunt cum sorte et platone alij duodecim: antecedēs est verum et consequens falsum.

¶ Fortasse respondebis consequētiā illam nō valere: quia mediū nō tenetur eque ample. Contra hoc sic argumentor: hoc nō requirit: cum mediū nullibi distribuat igitur preteres nō sequitur supposita veritate huiꝰ adaz fuit ois hō oēs apli dei erūt duodeci petrꝰ et paulꝰ sūt vel erūt oēs apli dei: ḡ petrꝰ et paulꝰ erūt duo decim: et tamen medium tenetur eque ample. ergo dicta nulla.

¶ Pro solutione huius argumenti pono hanc regulam. Quando capitur terminus supponens confuse copulatiz pro medio in aliqua premissarum nō dz medium teneri in vna premissarum magis ample q̄ in altera: sed in altera eque ample probatur: quia causa quare diximus q consequentie iste valebant: quando medium capitur in vtraq collective: erat: quia non potest mediū p aliquo vel ificari in vna p̄missaꝝ quin p illo ificet in alia: si ergo tenetur magis āple i vna q̄ in altera: sequitur q mediū ratiōe ampliationis potest de aliquo verificari in vna p̄missaꝝ de quo non verificabitur in altera: et p ons deficit causa regule p mediū in pbatione huiꝰ rei: intelligo aggregatū ex signo collectiuo et termino cathegoreumatico.

¶ Ex hac regula patet solutio ad formā huiꝰ argumēti ad qd rñdeo sicut rñsum est: et ad replicā responsum est qñ babatur causa regule hic posite.

¶ Et ad replicam secundā rñdeo negando minorem: quia vt dictū est mediū non tenetur eque ample in minore et in maiore: quia ad hoc q medium teneatur eque ample in vtraq p̄missaꝝ requiritur q nulla illarum premissarum posset inferri ab vna ppositione in qua mediū non teneatur eque ample in vtraq p̄missarū. modo suppositaveritate huius adā fuit omnis homo quam supposuisti minor replice: infertur ex hac. petrus et paulus fuerūt oēs apostoli dei in qua ly apostoli dei tenet p pauciozib⁹ q̄ in maiore.

¶ Ex his patet solutio ad omnia que circa hec possent tāgi tā i sillogismis affirmatiuis q̄ in negatiuis. vnde in sillogismis negatiuis debes etiā obseruare q mediū nō teneat magis āple in negatiua q̄ in affirmatiua p̄missa: nec ecōtra defectu cuiꝰ nō sequit oēs apli dei nō erūt duo et duo erūt omes apli dei: ergo duo non erūt duo: capiēdo in traq ly oēs collective.

¶ Ex his omnibus poteris inferre r̄ndeo ad sillogisan dū sub terminis suppositiuꝰ cōfuse copulati yez tā i sillogismis affirmatiuis q̄ negatiuis valebit subsumptio si mediū in vtraq p̄missarū supponat confuse copulati aut si i vna supponat confuse et in alia distributiue dūmō ex p̄missa in q̄ mediū distribuit valeat inferri vna cōclo in qua tale mediū supponat confuse copulatim.

¶ Ex qua regula iam dicta sequitur q si in ppone negatiua mediū supponit distributiue et collective in affirmatiua nō valet ppa: vt nō sequitur oēs duo apostoli dei nō sunt duodeci: ergo duodeci apostoli dei oēs duo apli dei sunt: ḡ duodeci apli dei nō sunt duodeci capiēdo in maiore distributiue et in minore collective. bene tñ valeret si i maiore caperetur collective et in minore distributiue verū est q si in iniore quōcūq supponāt extremitates distribuat mediū. ppa est bona.

¶ Et per hec que in hac qōne dicta sunt patet solutio ad rationes in principio questionis formatas.

¶ Ad primam patet respōsio: iz ad ppositionē rñdeo cōcessa maiore negando minorē nec arguit p regulā: qz cōmittit idē error q in hac ppa adā fuit ois hō et plato fuit ois hō: ḡ plato adā fuit. diximus eīm capite tertio scōi tractat⁹ q fiebat subsumptio sub deteriabili determinationis non vnice virtualiter.

¶ Ad secūdum in promptu est solutio intelligēti q dicta sunt in questiōe. Et hec sufficiant de hoc capite.

¶ Sextuz caput tertij tractatus.

¶ In hoc capite declarat qtiomō opz sub sumere sub relatiuis et eoz añcedātib⁹.

Queritur conse
quēter vtrū tredecim sit a
quindecima q̄ nō sub
sumendi sub relatiuis et
eorum antecedentibus
perquirit sit vera. ¶ Et
arguitur primo 2tra primaz non sequitur
omnis homo est ipsemet sortes est ho
mo: ergo sortes est ipsemet si relatiuum
in conclusione referat illum terminum
positum in minore: et tamen nullus er
ror committitur: ergo regula nulla. con
quentia est nota et maior probatur: qz
antecedens est verū et cōsequēs falsuz.

¶Forte respondebis ad argumentum negando consequentiam: quia oportet q relatiuum referat in conclusione minorem extremitatem.

¶Contra hanc solutionem multipliciter arguo ꝛ primo sic si relatiuum refert in illa conclusione illum terminū sortes qui est minor extremitas non erit illa consequētia syllogistica: ergo solutio nulla. cōsequentia est nota: ꝛ antecedēs probatur: quia arguitur in quatuor terminis: nam vt notissimum est nō ꝟcludit̄ maior extremitas de minore: equino ce ei sumit̄ ly ipemet in maiore ꝛ ꝟcłone.

¶Secundo non committitur error aliquis relatiuo referente semper medium positum in maiore: ergo consequentia est bona.

¶Tertio sic arguo non sequitur q̄libz asinus hois quilibet asinus ipsiusmet est: quilibet asinus sortis est asinus hominis: ergo quilibet asinus sortis qui libet asinus ipsiusmet est: relatiuo referente in conclusione illum terminum sortis qui est pars minoris extremitatis et in maiore illum terminum hominis: ꝛ non nisi quia relatiuum refert partem minoris extremitatis: ergo solutio nulla antecedens probatur: quia si sint sortes plato et cicero: ꝛ sortes habeat duos asinos ꝛ communicet vnū platoni ꝛ alterū ciceroni. antecedēs est verū ꝛ ꝟns falsum.

¶Secundo principaliter argumentor. non sequitur cuiusłibz hominis quilibet homo est alius homo: sortes est hominis homo: ergo sortes est alius homo relatiuo referente in maiore illū terminum hominis: ꝛ in cōclusione illū terminū sortes: ꝛ tm subsumit̄ sub añte relatiui non cōmittēdo aliquē errorē: ergo regula tredecima falsa: minor est nota ꝛ maior ꝓbat: q casu posito q sint infiniti homines ꝛ primus possideat secundū: et secūdus tertiū ꝛ tertius quartū: ꝛ sic deinceps tam q q̄libet hō possideat hominez imediate sequentē. añs ē verꝫ ꝛ ꝟns falsum.

¶Dices fortasse ad argumētum negando minorē ꝛ causam assignabis q relatiuum infert illū terminū hois in antecedente ꝛ illum terminuz sortes in ꝟnte.

Contra hoc sic argumentor: nō valet consequentia dato q relatiuum referat in conclusione illum terminuz hominis positum in maiore: ergo solutio nulla. antecedens patet: quia consequentia falsitas notissima est in casu posito cum veritate antecedentis.

¶Tertio principaliter argumentor contra quartamdecimam regulam. hec consequentia est bona omnis homo est ipsemet et omnis homo est ipsemet: ergo omnis homo omnis homo est relatiuo referente subiectum propositionis in qua ponitur: ꝛ tamen arguitur contra regulam: ergo regula nulla. consequentia est manifestissima minor etiam: ꝫ maior ꝓbatur. illa consequētia subordinatur vni bone: ergo illa est bona. antecedens probatur. subordinatur vni in qua illa relatiua referant vnum ꝛ eundē terminum numero videlicet subiectum maioris ꝛ illa consequentia mentalis est bona: ergo ꝓsequentia prima vocalis est bona. minor claret per regulam ꝛ maior ꝓbat: q subiectum maioris ꝛ subiectū minoris subordinantur vni et eidem notitie: ꝛ per consequens illa duo relatiua referunt illam notitiam: ꝛ ex consequenti eundem terminum numero. maior ꝓbatur: quia sunt qualitates solum numero differentes. ergo in mente notitia cui subordinatur subiectum maioris ꝛ subiectum maioris se intendunt per maximā communem aristo.

¶Secundo principaliter contra tredecimā regulā arguit̄: nō sequit̄ in facie no ois hō est ipsemet ꝛ ois homo hō nō est: ergo ois hō ipsemet nō est: ꝛ tm arguit̄ cōtra regulā cū nullus error cōmittatur: ergo regula falsa.

Et confirmatur non sequitur homo vel hō nō est ipemet: ꝛ ois hō vel hō ē hō: ergo homo nō est ipsemet: ꝛ tm arguit̄ ꝑ regulā: ḡ regula falsa. añs ē nota et maior ꝓbat: q supposito q ly ipemet referat in maiori: secundā ptē distincti. añs ē verꝫ ꝛ ꝟns falsum: dato q distinctū in maiore distribuatur.

¶In hac questione duo erunt articuli in primo videbitur de modo subsumendi in relatiuis recipꝛocis ꝛ in secundo de modo subsumendi sub relatiuis

alietatis.

¶Ad primum articulum occurrendo videbimus primo de modo subsumendi sub relatiuo recipꝛoco: quia minor est difficultas: et dein dicemus de modo subsumendi sub antecedente relatiui et ꝑo modo subsumendi sub relatiuo recipꝛoco ponas quartamdecimam regulā: quia illa sufficit et requiritur ad subsumendum sub relatiuo. ¶Et ex quarta decima regula sequitur primo hanc consequentiam nō valere omne animal est ipsummet: omne animal est ipsummet: ergo omne animal est animal relatiuo referente subiectum propositionis in qua ponitur tale relatiuum facile est instare capiendo terminos non sinonimos ꝓ extremitatibus.

¶Sequitur secundo hanc cōsequentiā non valere a nullo eodē sibi aliquod est differens sortes est idem sibi: ergo a sorte nihil est differēs relatiuo. i minore referēte illū terminū sortes.

Restat nunc videre ꝑ complemēto huius articuli ō modo subsumēdi sub antecedēte relatiui ꝓ cuius declaratione notandū est q subsumēdo sub tali antecedēte si relatiuū referat in cōclusione aliū terminum a medio aut terminū exercentem diuersa officia nō est ꝑns syllogistica: q arguetur in quatuor terminis vt notissimum est cū equinoce capiat relatiuum. ¶Ad euitandū igitur istum errorem oportet relatiuum in conclusione positum referat medium non distributū aut q ponatur ipsummet mediū in conclusione vt optime sequitur. ois hō est ipsemet sortes est homo: ergo sortes est ipemet si relatiuum referat illum terminuz positum in minore. sīc syllogistice sequitur omnis homo est ipsemet: ꝛ sortes est homo: ergo sortes est ipsemet homo.

¶Et etiam syllogistice sequitur. omnis homo est ipemet omne risibile est homo ergo oē risibile est a ipemet. relatiuo referente illū terminū hō positū in minore: ꝛ pono ly a ad denotandum q fiat primo probatio sub illo termino risibile ꝫ singularisetur ly ipsemet.

¶Queres quare non valebit consequentia aliqua de iam dictis relatiuo posito in conclusione referente illum terminum homo qui distribuitur in maiore ita q semper referat vnum et eundez terminum numero. ¶Respondeo notandum esse hanc regulam quam in materia relatiuorum posuimus videlicet q quando relatiuum recipꝛocum positum in aliqua propositiōe refert terminū positū in alia propositione. supponit eadez suppositione absolute qua suum antecedens. Ex quo patet q in hac ꝓpositione sortes est ipsemet relatiuo referēte. istum terminum homo positum in hac propositione omnis homo est animal supponit distributiue non sigillatim: ita q iste equalent. sortes est ipemet: ꝛ sortes omnis homo est. Et per hoc claret error omnium hac consequentia. omnis homo est ipsemet: sortes est homo: ergo sortes est ipemet/ relatiuo semper referente illum terminum homo positum in maiore esse argumentari a distributione sigillata ad distributionem absolutam. Sed illa consequentia esset bona si relatiuum in conclusione referret minorem extremitatem sed non esset syllogistica.

¶Queres circa hec cū aliquādo valeat consequentia relatiuo quī referebat in maiore medium referente minorem extremitatem in conclusione ꝛ aliquando non vt videre est intelligenti replicam et primi argumenti. Quando valet hic modus arguendi ꝛ quando nō.

¶Pro declaratione huius questiuncule pono ꝓpositiōes quibus notissima fulgebit quarum prima sit non valet hic modus arguendi quando stat extremitatem illam que est antecedens relatiui supponere pro aliquo pro quo non supponit relatiuum: vt non sequitur. sortes et plato erunt ipsimet. Guillermus et Cicero sunt vel erunt sortes et plato: ergo Guillermus et Cicero erunt ipsimet: casu enim quo Guillermus sit et nūquā post hoc erit. ꝛ Cicero et nūc sit ꝛ nō imediate post hoc erit. Sz materijs et formis eius per transpositionem post hoc fient sortes et plato: antecedens est verum et consequēs falsum. sed ex premissis taliter acceptis licet inferre vnam secundum hunc modum arguēdi in q̄ nō stet relatiuū nō supponere supponente minore extremitate: et sic ex

premissis exempli positi licet hanc infer re Guillermus et Cicero sunt vel erunt ipsunct.

¶Secunda propositio si fiat sub sumptio sub solo antecedente relatiui si relatiuum in conclusione referat terminum qui ponitur loco medij in concusione. ꝙis est bona nō cōmittēdo aliquem errorē nec arguendo contra dicta in prima propositione probatur:quoniam formaliter sequitur omnis homo ⁊ ipsemet sunt animalia:sortes est homo:ergo sortes ⁊ ipsemet sunt animalia. preterea bene sequitur omnis homo et asinus ipsemet ⁊ risibilia sunt:sortes est homo ergo sortes ⁊ asinus ipsemet ⁊ risibilia sunt p terminum qui ponitur loco medij intelligo terminuz qui est extremitas in propositione in qua medium non est antecedens relatiui. hec propositio non solū intelligi habet de propositione in qua sub sumitur sub añcedente relatiui reciproci primitiue speciei. Sed etiam quādo sub sumitur sub antecedēte relatiui deriuatiue speciei: vt optime sequitur quilibet homo quemlibet suum equum videt:sortes est homo:ergo sortes quilibet equuz suum videt. Posses contra hoc arguere: qm̄ non sequitur. quilibet asinus hois quemlibet suum equum videt sortes est b homo:ergo quilibet asinus sortis quēlibet equum suum videt. pono ly b ad faciendum ꝙ ille terminꝰ homo teneatur pro homine habente asinū:⁊ tamen subsumitur sub antecedēte relatiui ⁊c. ergo ꝓpositio falsa. consequentia est nota: et antecedens probatur:quoniaz casu quo quilibet homo preter sortem possideat vnum solum asinum ⁊ vnum duntaxat equum:et quilibet asinus possessus ab homine videat solum equum possessum ab illo homine. sortes vero possideat omnes equos ⁊ omnes asinos. antecedens est verum ⁊ consequens falsuz. ¶Ad hoc primo potest dici ꝙ propositio illa intelligebatur dummodo sub antecedente relatiui sub quo subsumitur liceat immediatę descendere. Sed nō licet sub ly hominis immediate descēdere. Alio modo ⁊ melius potest dici ꝙ arguit ex puris particularibus ex parte illius determinationis:quia licet dictum sit capite secundo huius tractatus ꝙ tales consequentie valent. debet hoc intelligi dummodo determinatio illa sub qua subsumitur maneat eodem modo in vtraq; contradictoriarum. modo clarum est ꝙ contradicendo maiori consequentie facte oportet ꝙ ly hominis supponat distributiue: sequitur ex particularibus in consequētia dicta.

¶Tertia ꝓpositio quādo fit subsumptio sub aggregato ex antecedēte relatiui ⁊ vno alio terio, non valēt ꝓpie si relatiui in conclusione varietur relatio:vt non sequitur. quilibet asinus hominis quilibet asinus asinus ipsiusmet est: asinus sortis est asinus hominis: ergo asinꝰ sortis quilibet asinus ipsiusmet est. similiter nō sequitur. quilibet asinus hois quemlibet suum equum videt: brunellus ē asinus hominis: ergo brunellus quemlibz suum equum videt relatiuo in maiore referente illum terminuz hominis: ⁊ in cōclusione illum terminum brunellus. sicut non sequitur. quelibet pars continui est pars sua: ⁊ manus est pars cōtinui: ergo manus est pars sua. Verum tamen est ꝙ valet consequentia: quando antecedens in maiore ponitur in recto et relatiuum primitiuū speciei in conclusione refert totum terminū qui ponitur loco medij. vt bene sequitur quilibet homo et quilibet asinus ipsemet ⁊ quilibet homo sunt ista animalia sunt homo ⁊ asinus: ergo ista animalia ipsemet ⁊ quilibet asinꝰ sunt. Absoluo illum terminum ipsemet a numero: quia aliter ꝛclusio erit incongrua: ¶Dicitur notanter dummodo in conclusione relatiuum reciprocum referat totum terminum qui ponitur loco medij: quoniam si referat partem nunqꝫ valet consequentia: vt non sequitur. omnis binarius hominum ⁊ quilibet homo ipsemet ⁊ quilibet hoꝝsunt: ⁊ omne album et omne nigrum binarius hominum et homo: ergo omne album et omne nigrum ipsummet ⁊ quilibet homo sunt sue enim relatiuuz in conclusione referat ly album siue ly nigrum. si relatiuum in maiore referat illum terminum binarꝰ hominum casu quo tantum sint duo homines. antecedens est verum et consequēs falsum. Hec vltimo dicta intelligo de relatiuo primitiue speciei ꝓpterea addidi illā particulam primitiue speciei qz in deriuatiuis non sufficit ꝙ relatiuū in conclusione referat totum aut partē sic subsumendo exempla facile patent.

¶Tertia propositio si relatiuuz referat in cōclusione totam minorem extremitatē non cōmittendo, aliquez errorem consequentia est bona sed non sillogistica vt bene sequitur omnis homo ē ipsemet sortes est homo ergo sortes est ipsemet. Secunda pars probata ē ⁊ suppositis in principio huius difficultatis.

¶Ex his regulis sequuntur aliqua corrclaria. ¶Et ex prima sequitur nullam istarū consequentiarum valere omnis homo erit ipsemet ⁊ omne albū est vel erit homo ergo omne album erit ipsummet omne albū incipit esse ipsummet sortes albū est vel immediate post hoc erit ergo sortes incipit esse ipsemet. De prima claret qz casu quo homines nunc sint oīa alba ⁊ post hoc non erunt albi antecedens est verū ⁊ consequens falsum. Ex premissis tñ, illius consequētie sequit hec per primā regulam omne album est vel erit ipsummet. De secūda notū est si sortes incipiat esse omne albū ⁊ nihil est nec erit aliud a sorte albuz ⁊ nō incipiat esse antecedens est verū et cōsequēs falsum. Et si arguas qz per tertiam propositionē potest ex premissis secūde cōsequētie huius corrclarij inferri hec conclusio ois homo ipsemet incipit esse in qua illud relatiuū teneatur eque ample sicut suū antecedēs Sed hoc est falsum vt intuenti liquidum est ergo dicta nulla Ad hoc respondeo negādo cōsequentiā qz cōmittitur quidaz error videlicet ꝙ variat appellatio i maiore eñ cadit ly. incipit virtualiter super terminum cōnotatiuū ⁊ in cōclusione sup̄ terminum absoluturz qz in maiori cadit super illud relatiuum quod quidem includit in se illum terminuz album iste oēs propositiones intelliguntur de similis affirmatiuis.

¶Ex secūda regula sequitur nullam istarū consequentiarum valere ois hō est ipsemet ois hō vel homo est hō ergo ois homo vel hō est ipsemet ois hō est ipsemet ⁊ omnis homo ⁊ omnis asinus sunt homo ergo omnis homo et omnis asinus sunt ipsemet omnis hō est ipsemet omnis hō ⁊ omnis asinus ē homo ergo omnis hō ⁊ omnis asinus est ipsemet. Relatiuo in conclusione referente semper secundā partem minoris extremitatis ꝙ prima consequentia nō valet patet quia si distribuatur totalis minor extremitas ⁊ capias pro secunda parte disiuncti hunc terminuz album ceteris seruatis antecedens est verum ⁊ consequens falsum ꝙ secunda nō valeat probatur quoniā nō sequit̄ in simili omnis homo est ipsemet ⁊ omnis medietas superior ⁊ omnis medietas inferior sunt homo ergo omnis medietas superior ⁊ omnis medietas inferior sunt ipsamet valerēt tamen iste cōsequentie si ly ipsemet referret totū subiectū ⁊ ꝙ tertia nō valeat probatur qm̄ si capias pro medio illum terminum animal ceteris seruatis paribus antecedens est verū ⁊ consequens falsuz. Et ex hoc clare habetur ꝙ prima consequentia nō valet dato ꝙ ly. omnis non cadat super totum probatur quoniam in simili capiendo loco secūde partis disiuncti illū terminū chimera antecedēs est verum ⁊ consequens falsum.

¶Sequitur ex tertia regula hāc consequentiā nō valere quilibet asinus hominis quilibet asinꝰ ipsiusmet ē quilibet asinus sortis est asinus hois ergo quilibet asinus sortis quilibet asinus ipsiusmet est hoc patet quoniā casu tertie replice primi argumēti antecedens est verū ⁊ cōsequens falsum. Cōtra hoc secundū corrclarium ⁊ tertiā propositionem arguitur bene sequit̄ quilibet asinus hominis est asinus ipsiusmet ⁊ quilibet asinus sortis est asinus hois ergo quilibet asinus sortis est asinus ipsiusmet ⁊ tamen arguit̄ contra dicta in secūda propositione ⁊ contra corrclarium dictum qz in consequentia dicta in corrclario non committitur aliquis error: quin ille idez committatur in ista ergo dicta nulla maior: probatur quia bonitas cōsequentie notissima est non potest dari instantia ergo consequentia est bona. Ad replicam respondeo negando maiorem ⁊ ad probationem nego antecedēs quia in simili sic instatur quilibet asinꝰ

hominis est a.ipsiusmet ꝛ quilibet asinus sortis est asinus hominis ergo quilibet asinus sortis est.a.ipsiusmet ponēdo q.ly.a.conuertatur cū hoc termino asinus possessus in.b. loco ꝛ ponēdo q quilibet homo preter sortem possideat omnes asinos in.b. loco ꝛ sortes possideat omnes in alio loco.

¶Ex his tribus propositionibus positis ꝓ sillogismis affirmatiuis claret facillime quid dicendū sit in sillogismis negatiuis vnde prima ꝓpositio erit q si medium possit supponere pro aliquo quādo relatiuū nō supponit pro illo non oportet consequentiā valere sic arguendo hec propositio facile probat exemplo quoniā non sequitur nullū albus erit ipsummet omne risibile est vel erit albus ergo nullū risibile erit ipsummet arguendo enim ex opposito conclusionis cum minore inferendo oppositū alterius premisse arguitur per primam propositionem.

¶Secūda propositio que est tertia posita pro sillogismis affirmatiuis sequitur est nō valet cōsequentia in hoc modo arguēdi si relatiuū positū in premissa negatiua referat partem medij ꝛ nō totale medium dato q nullus alius error cōmittatur vt nō sequitur hō vel homo nō est ipsemet ꝛ omnis homo vt homo est hō ergo homo nō est ipsemet relatiuo referente in maiore secundam partē disiuncti quod quidē disiunctum volo i vtraq; premissarū accipi vnica acceptione verū est tamē q in illa consequentia posset dici q arguitur a distributione sigillata ad distributionem absolutā cū iste equiualeāt hō non est ipsemet ꝛ homo non est homo ꝛ nō iste hō vel homo nō est ipsemet ꝛ homo vel hō nō est homo propter hanc regulā etiam nō sequit quilibet asinus hominis non quilibet asinus ipsiusmet est quilibet asinus platonis ē asinus hois ergo quilibet asinus platonis nō quilibet asinꝰ ipsiusmet.hec oia clarissima erūt volēti argumētari ex opposito cōclusionis sernāde premissam arguit affirmatiuā inferendo oppositum alterius premisse.

¶Sed contra secundam propositionem positam pro sillogismis affirmatiuis ꝛ cōtra alia dicta in hoc dubio consequentie que sunt formales in isto modo arguēdi sunt sillogistice ergo dicta nulla consequētia est nota q dictus est q arguitur in quatuor terminis antecedens tñ probatur illa consequentia tenet formaliter ꝛ nō nisi virtute medij vniti cū extremitatibus ergo tꝫ virtute medij vniti cuꝫ extremitatibus ꝛc.Et ꝓ ꝓns tꝫ sillogistice.¶Rndeo ad hoc argumētū negādo añs ꝛ ad ꝓbationē nego minorē vez q nō teneāt nisi sillogistice q̄ dico q tenent ex hoc q cōclusio sequitur ex altera ꝓmissarū aut ex altera premissarū aliquo addito vt in hac cōsequētia bona omnis hō est ipsemet sortes est homo ergo sortes ē ipsemet. Similiter hec consequentia est bona omnis hō est ipsemet ꝛ rationale:sortes ē homo ergo sortes ē ipsemet ꝛ rationale ꝛ cuius conclusio non sequit ex minore sequitur tñ ex aliqua propositione que includit in premissis ex hac vez sortes ē homo ꝛ rationale.formaliter em̄ sequitur sortes ē ens aut homo ꝛ rationale ergo sortes ē ipsemet ꝛ rationale ꝛ hec propositio sortes est homo et rationale includitur in premissis qm̄ formaliter sequitur quilibet hō est ipsemet ꝛ rationale ergo quilibet homo est hō ꝛ rationale ꝛ vltra sortes est homo ergo sortes est hō ꝛ rationale.¶In negatiuis autem dices consimili modo videlicet q consequentie nō tenent ibi q̄ cōclusio sequitur ex propositione negatiua i qua ponitur relatiuū posita constantia antecedētis quod ponitur in minore vt hec consequētia nullus homo est ipsemet sortes est hō ergo sortes non est ipsemet est formalis ꝓna q̄ formaliter sequitur nullus homo est ipsemet ꝛ homo est ergo sortes non est ipsemet asinus ꝛ non est ipsemet ꝛc.

¶Ex causa data patet clarissime q si in aliquo sillogismo negatiuo relatiuum ponitur in premissa affirmatiua premisse non poterunt inferre aliquam conclusionem in qua tale relatiuum referat minorem extremitatem aut partē minoris extremitatis quia non valet talis conclusio inferri ab aliqua premissa cum aliquo addito nec ex ambabus simul quia cum non teneat cōsequentia

talis sillogistice ꝛ non potest inferri conclusio per aliquem modum arguendi sequitur q non inferetur ex ambabꝰ premissis vt ex his duabus ꝓmissis omnis homo est ipsemet brunellus nō ē homo non potest sequi vna in qua illud relatiuum referat illum terminum brunellus quia si aliqua deberet inferri maxime hec esset brunellus ipsemet non est sed hoc est falsum quia antecedens est verum ꝛ consequens falsum.Et hec sufficiant de hoc dubio ꝛ ex cōsequenti de modo subsumendi sub relatiuo reciproco ꝛ eius antecedente.

¶Quantum ad secundum articulum in quo de modo subsumendi sub antecedēte relatiui alietatis ꝛ relatiuo alietatis dicendum est.Ante omnia tamen supponō seruandā esse sinonimitatem inter antecedens ꝛ eius relatiuum quia hoc dixerim q cōmune ē apud sophistas huius etatis volo dicere q opꝫ ad instandum in simili acceptione terminorum seruare sinonimitatem inter antecedens ꝛ relatiuum si fuerit sinonimitas vt iste non sunt einsdez forme acceptionis terminorum quilibet homo ꝛ alius homo sunt currētia ꝛ quilibet hō ꝛ quilibet alius asinus sunt currentia ꝛ quando hoc nō velles tenere si tibi supponeretur debes admittere verū est tamen q sunt multi qui vt fugiāt difficultatem in contradictorijs ꝛ alijs partibꝰ logices non admittunt hoc propterea bonum est cōuenire arguentes qui contra istos disputant capere terminos nō impositos vt nō possint fugere difficultatem.¶Verū est q tenendo seruandam esse sinonimitatē multa difficilia argumenta proponunt que nullam difficultatem inuolnūt nisi propterea quia est sinonimitas seruanda ꝛ multe instātie inueniuntur contra regulas contradictoriaruꝫ ꝛ alias logices ꝛ omnes regule tam contradictoriarum cꝫ sillogismorum fortasse patiūtur instantiam in relatiuis hoc tenendo sed dicenduꝫ est regulas debere intelligi tenendo non debere esse seruandam esse sinonimitatez vt oia soluant Jā igitur dicēdum ē de mō subsumendi sub relatiuo alietatis.

¶Pro cuius declaratione est notandum subsumptionem posse fieri aut sub solo relatiuo aut sub aggregato ex relatiuo ꝛ antecedente relatiui aut sub relatiuo aut alio termino q̄ non est añs relatiui aut sub antecedēte relatiui.

¶Si primum debes facere relatiuū referre eundē terminū numero distributū quemadmodū in relatiuis reciprocis diximus ad hoc q cōsequētia sit sillogistica vt bñ sequit quilibet alius homo quilibet homo ꝛ hō sunt sortes q̄ libet alius hō ē ergo sortes quilibet hō ꝛ homo ē relatiuo referente semper primā partē prēdicati ꝛ similiter bene sequitur,in cesare nullus homo est alius hō sortes est aliꝰ hō ergo sortes nō est hō relatiuo referente semp illū terminum hō qui est maior extremitas.

¶Dicitur notanter eundem terminū distributū defectu cuius nō sequitur quilibet alius hō ꝛ plato homo ꝛ sortes sunt ꝛ plato ē alius homo ergo plato ꝛ plato homo ꝛ sortes sūt relatiuo referente primam partē maioris extremitatis que non distribuitur nec supponit singulariter.¶Notabis circa hec q ꝗuis relatiuum referat diuersos terminos in maiori ꝛ in minori valet sepe cōsequentia q antecedens est impossibile formaliter vt bene sequit quilibet alius homo est hō sortes est alius hō ergo sortes est hō ꝛ etiā cōtingit propter idē cōsequentiam valere relatiuo referēte terminum supponentem determinate vt formaliter sequit quilibet alius homo b.homo sunt sortes ē alius homo ergo sortes est hō relatiuo referente semper maiorē extremitatē sed hec nō valebit quodlibet aliud.a.b.a.ꝛ sortes ē medietas superioꝛ sortis est aliud a ergo medietas superioꝛ sortis.a.ꝛ sortes ē quia si.ly.a. conuertatur cum hoc disiuncto medietas superioꝛ sortis vel sortes antecedens est verū ꝛ consequens falsuꝫ.

¶Si secundum contingat videlicet q fiat subsumptio sub aggregato ex antecedente ꝛ relatiuo cōsequētia est bona relatiuo referente semper suum antecedens in propositione in qua ponitur ꝛ non committēdo errorem vt formaliter sequitur quilibet homo ꝛ quilibet alius homo sunt currentia omnes

homines homo ⁊ alius homo sunt ergo oēs homines sunt currētia similiter sillogistice sequitur quilibet hō ⁊ alius hō sunt aialia omnia risibilia hō ⁊ quilibet alius homo sunt ergo oia risibilia sunt animalia nec credas committi errorem quintum intrinsecū in cōsequentia iam dicta qz nunquā antecedēs relativi distribuit in ordine ad suū relativū nec relativū in ordine ad suū antecedens sem per em̄ est ascendendū: ⁊ descendēdum prius sub antecedēte relativi cū sub relativo. Dicitur notanter in regula non committendo aliquem errorem qz hec consequentia non valet quilibet homo ⁊ alius homo sunt homo. Cicero ⁊ Sortes sunt homo ⁊ alius homo ergo Cicero ⁊ Sortes sunt homo.

¶ Sed contra hoc sic argumentor formaliť sequiť quodlibet .a. ⁊ aliud a. sunt sortes: plato quodlibet .a. ⁊ aliud a. est ergo sortes est plato ⁊ tm̄ cōmittit error: vt notum est ergo dicta nulla.

¶ Secundo sic formaliter sequitur homo ⁊ quilibet alius hō sunt currentia: risibilia homo ⁊ quilibet aliꝰ hō sunt ergo risibilia sunt, currētia ⁊ tamē cōmittit errorem qz arguitur ex particularibꝰ ergo dicta nulla. ¶ Forsasse dices illas cōsequētias esse bonas. Sed nō esse sillogisticas. Contra hoc sic arguo: ille cōsequētie tenent aliquomodo ⁊ nō nisi sillogistice ergo tenent sillogistice.

¶ Dices forte ad hoc illas consequētias esse sillogisticas cōtra hoc sic arguo sequitur. Ex hoc hanc cōsequentiā debere esse etiā sillogisticā quilibet hō ⁊ alius homo sunt homo sortes quilibet homo ⁊ alius homo est ergo sortes ē hō Sed hoc est falsuz ergo solutio nulla sequela est nota cū nullus error cōmittatur in hac quin ille idem cōmittat in prima. Sed minor probatur quia si loquamur de hominibus partialibus p illos terminos positos in maiore tam a parte subiectū cū a parte p̄dicati ⁊ sit solus sortes antecedens est verū ⁊ consequēs falsum.

¶ Tertio arguitur contra dicta bene sequitur alterum .a. ⁊ vtrūcz aliud a: omnia currentia sunt omnia risibilia alterum .a. ⁊ vtrumcz aliud .a. sunt ergo omnia risibilia omnia currentia sunt ⁊ tm̄ arguit ex puris particularibus vt notum quadit intelligenti tertiū caput secundi tractatus ergo, dicta nulla maior probatur qz non potest dari antecedēs verum ⁊ consequens falsum.

¶ Pro solutione horū argumentorum pono hanc regulā valet subsumptio sub aggregato ex antecedente ⁊ relativo alietatis antecedente relativi distributo complete quomodocūcz supponat relativū dūmodo nulla extremitas aut pars extremitatis confuse tantum supponat ⁊ causa huius regule valet cōsequētia facta i primo argumēto antecedenti. ¶ Dicitur notāter dūmodo nulla extremitatū ⁊c. ⁊ propter hoc non valet consequētia facta in replica. Secūdi argumenti predicti ⁊ etiā non sequit propter hoc quilibet homo ⁊ alius hō sunt risibilia oēs homines quilibet homo et alius homo sunt ergo omnes homines sunt risibilia qz si capias pro majore extremitate hunc terminū facientia vnuz antecedēs ē verū ⁊ cōs falsum casu quo sint duo hoies oēs hoies et loquamur semp de totalibus. Causa huius regule est qz aggregatū ex antecedēte ⁊ relativo sic distributo. Secundū acceptionez quam hz non pōt pro pluribus verificari ideo si nulla extremitatū supponat confuse consequentia valebit quia virtualiter procedit exp̄ositorie. Hoc clarius si dicatur quilibet homo ⁊ alius homo est tantum sortes quilibet homo ⁊ alius homo est ⁊ per consequens predicatum. Secundum acceptionem quā habet non potest pro pluribus verificari. Sed si altera extremitatum stat confuse non valebit consequētia quia talis terminus. Secundum acceptionē quaz habet potest de pluribus terminis verificari ⁊ pro pluribus ⁊ sic i tali modo arguendi virtualiter non procedit exp̄ositorie nō em̄ si .a. pars quelibet pars ⁊ alia pars est tantum a pars quelibet pars ⁊ alia pars est.

¶ Ex causa regule iam dicte assignata sequuntur alie bzeues regule ad cognoscendum modū subsumendi sub aggregato ex antecedente ⁊ eius relativo quarum prima est.

¶ Si antecedēs

¶ Si antecedens non distribuat complete sed incōplete ab hoc signo alterum ⁊ relativum a distributione sibi opposita in vtraz premissa consequentia erit bona subsumēdo sub antecedente ⁊ eius relativo. vt formaliter sequitur alterum .a. et vtrūcz aliud .a. omnia aialia sunt omnia risibilia alterum .a. et vtrūcz aliud .a. sunt ergo oia risibilia oia aialia sunt hec regula potest probari sicut alia quia totum medium. Secundū acceptionem quam habet non potest pro pluribus verificari simul et semel. Sed qz de pluribus terminis supponentibus confuse tantum non sequitur altera pars et vtraz alia ps sunt ps sortes altera ps ⁊ vtraz alia pars sunt ergo sortes est pars. ¶ Et si queras vtrum hec consequentia valebit vtrumcz .a. ⁊ alterū aliud .a. omne .b. sunt sortes vtrūcz .a. ⁊ alterū aliud .a. est ergo sortes omne .b. est. Respondeo qz nō quia .li. vtercz se habet sicut particularitas .a. li. alterū sicut vniuersalitas ⁊ subiectū. Secūdum acceptionem potest pro pluribꝰ verificari ⁊ ideo si .li. a. conuertatur cum hoc disiuncto medietas superior materie sortis ve materia tota sortis vt sortes .a. li. b. cū isto termino materia sortis antecedens est verum ⁊ cōs falsum.

¶ Sicut dictuz est de bisce signis vtrūcz alterū incōplete distribuētibꝰ debes dicere de his signis oē ⁊ aliqō p gnibus singulorum ea sumendo qualiflibet distribuētibꝰ debes dicere de his signis omne ⁊ aliquod pro generibꝰ singulorum ea sumendo qualiflz ⁊ aliqualis quātuflibet ⁊ aliquantus. vnde .li. omne se habet respectu huiꝰ signi aliqō ⁊ .li. qlibz respectu huius signi aliquale ⁊ .li. quantuflibet respectu huius signi aliquātus sicut .li. vtercz Ad hoc signum alterum sicut enim diximus ⁊ quodammodo suasimus capite quinto. Secūdi tractactus. li. alterum est veniuersalitatem respectu huius signi vtrumcz sibi oppositi eodem modo .li. aliquod est quodammodo vniuersalitas respectu huius signi oppositi ⁊ .li. aliqualis respectu huius signi qualiflibet ⁊ .li. aliquātus respectu huius signi quantuflibet. Et sicut diximus consequentiam valere si capiebať pro medio aggregatum in relativo ⁊ antecedente eius si antecedens determinatur ab hoc signo alterum ⁊ ab hoc signo vtercz.

¶ Dicendum est etiā in proposito qz si antecedēs determineť ab hoc signo aliquod ⁊ relativū ab hoc signo omne in vtraz premissarum consequentia erit bona similiter si antecedēs ab hoc signo aliqli ⁊ relativum ab hoc signo quaflibet aut antecedens ab hoc signo aliquātus ⁊ relativū ab hoc signo quātuflibet ꝓsequentia etiā erit bona vt formaliter sequitur aliquod .a. ⁊ omne aliud .a. omnia risibilia sunt oia currētia aliquod .a. ⁊ omne aliud .a. sunt ergo oia currentia omnia risibilia sunt aliqualis homo ⁊ q̄flibet alius homo omnia risibilia sunt ⁊ omnia currentia aliqualis homo ⁊ q̄flibet alius homo sunt ergo omnia currētia omnia risibilia sunt.

¶ Unum tamē est hic notādū hanc ꝓpositionē aliquod animal ⁊ omne aliō animal omnia currentia sunt triplicem posse habere sensuz vnū sic de aliqua specie animalis quodlibet aial ⁊ dequalibet specie animalis animal aut .b. aial omnia currentia sunt. Secūdū sic de aliqua specie animalis quodlibet animal ⁊ de qualibet aliqua specie animalis aliud aial oia currētia sunt tertiū sic de aliqua specie animalis qlibet animal ⁊ de qualibet specie animalis aliud aial oia currētia sunt si dentur propositioni propositę primi duo sensus nō valet modus arguēdi vt nō sequitur aliquod aial ⁊ quolibet aliud animal omnia portantia lapidem sunt oia portantia lignuz aliquod aial et quolibet aliud animal sunt ergo omnia portantia lignum omnia portantia lapidē sunt si enim sortes sit omnis homo ⁊ non sint cum sorte nisi asini ⁊ cum vno portet sortes vnum solum lapidem et cum aliquo alio vnum lignum aīs est verum ⁊ consequens falsum. Si vero assignetur propositę propositioni tertiꝰ sensus consequentia erit bona ⁊ hic modus arguendi tenet eodem modo sicut in .li. vtrumcz ⁊ alterum. vnde si extremitatuz

aliqua supponat confuse tantum nō valebit in his signis incomplete distribuē tibus cōsequētia vt facile est videre. Eodēmodo sicut diximus in li. vtrūq; et li. alterum ꝓsequentiā non valere si añs determinetur a li. vtrūq; ⁊ relatiuū a li. alterum. Dicendū est cōsequentiā etiā nō valere si antecedēs determinet a li. oīe ⁊ relatiuū a. li. aliquod aut si antecedens determinetur a. li. qualislibet ⁊ relatiuū a. li. aliquale vt nō sequit qualislibet homo ⁊ aliqualis alius homo portantia lignum sunt ⁊ oīa portātia lapidē qualislibet homo ⁊ aliqualis alius homo sunt ergo omnia portantia lapidē omnia portantia lignum sunt.

¶ Secūda regula que sequitur ex causa date regule prime est. Si antecedens relatiui non distribuat complete ⁊ relatiuū distribuatur. cōplete ꝓsequētia erit bona quomodocunq; extremitates supponant et ideo bene valet ꝓsequētia. Secundi argumēti facti in hoc secundo articulo causa huius est q: tale mediuz sic acceptū nō pōt de pluribus terminis non supponētibus pro eodē verificari si eīn a pars pars et quelibet alia pars est tantū a. pars pars ⁊ quelibet alia pars ē et ideo bone sequit pars ⁊ quelibet alia pars sunt pars omne risibile pars ⁊ quelibet alia pars est ergo omne risibile est pars. ¶ Queres circa hec vtrū oēs iste regule teneant tam in sillogismis affirmatiuis q̄ in negatiuis. Rādeo istam regulam tenere tam in sillogismis affirmatiuis q̄ in negatiuis. Sed alie regle tenēt tantum in sillogismis affirmatiuis quādo nulla extremitas supponit confuse hoc patet quoniā non sequitur quelibet pars ⁊ alia pars nō sūt fortes: fortes que libet pars et alia pars est: ergo fortes nō est fortes. Sed bene sequit pars ⁊ quelibet alia pars nō sunt fortes fortes pars ⁊ quelibet alia pars sunt ergo fortes nō est fortes.

¶ Ex regulis dictis sequunt̄ aliqua cozelaria a fortiori seu a maiori. Quorum primum est si antecedens relatiui distribuatur complete ⁊ relatiuum incomplete in vtraq; premissarum consequētia est: valida vt bene sequit̄ quodlibet a. ⁊ vtrumq; aliud. a. omia risibilia sunt et omnia currentia quodlibet a. ⁊ vtrumq; aliud a. sunt ergo omnia currētia omnia risibilia sunt. Aduertas circa hoc q; si antecedens distribuatur complete et relatiuum determinetur ab hoc signo alterum. Dato q; extremitas aliqua supponat confuse tantum valet cōsequentia vt bene sequitur quodlibet a. et alterum aliud. a. sunt alba omnia risibilia quodlibet a. et alterum aliud. a. sunt ergo omnia risibilia alba sunt. Secundum cozelarium sequitur ex regula vltima q; si relatiuum distribuatur complete et antecedens incomplete consequentia est bona: vt formaliter sequitur vtrūq; a. et quodlibet aliud. a. sunt currentia omnia risibilia vtrūq; a. et quodlibet aliud. a. sunt: ergo omnia risibilia sunt currentia. Sed notabis circa hec q; si antecedens determinetur a. li. alterū et relatiuum complete distribuatur q; valet consequentia dato q; solum in altera premissarum sic sumatur hoc probatur sic: quoniam formaliter sequitur alterum. a. et quodlibet aliud. a. sunt currentia et omnia risibilia sunt. a. et aliud a. ergo omnia risibilia sunt currentia et causa huius est quia iste equipolent alterum. a. et quodlibet aliud. a. sunt currentia et quodlibet. a. ⁊ quodlibet aliud a sunt currentia. et similiter iste equipolent vtrumq;. a. et aliud. a. sunt currentia et. a. et aliud. a. sunt currentia deductio est facilis suppositio et iste equipolent vtrumq;. a. currit et. a. et aliud currit et isto modo semper capimus li. vterq; breuitatis tamen causa quia in materia relatiuorum vbi omnes combinationes possibiles de li vterq; posuimus id deduximus subticebo nec propterea debes inferre has equipolere. vtrumq; a. et quodlibet aliud. a. sunt fortes et. a. et quodlibet aliud. a. sunt fortes: quia si illa litere. a. conuertat̄ cum hoc disiuncto fortes vel pars fortis secunda est vera prima existente falsa.

¶ Jam contra regulam primā argumentor sequeretur q; si dicta essent vera q; hec consequentia esset bona cuiuslibet hominis et alius hominis quilibet asinus quodlibet album est: ⁊ quodlibet nigrum cuiuslibet hominis et alius hominis quilibet asinus est ergo quodlibet nigrū est album. Sed hoc est falsum ergo dicta nulla consequētia est nota ex dictis et maior patet cum non committatur error aliquis. Sed subsumat̄ per regulam ⁊ minor probatur quoniam casu quo sint quatuor homines et primus possideat brunellum qui sit omne albū copulatim cum secundo et fauellum qui sit omne nigrum cum tertio cum quarto vero nihil possideat. Sed possideat quartus copulatim cum tertio brunellum et cum secundo fauellū antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶ Et confirmat̄ non sequitur cuiuslibet hominis ⁊ alius hominis quilibet asinus quodlibet album est omnia nigra quilibet homo ⁊ alius homo est ergo omnium nigrorum quilibet asinus quodlibet album est et tamen arguitur per regulam primam: ergo regula nulla maior ꝓbatur: quia si sortes ⁊ plato sint omnia nigra et ex materia sortis cū forma platonis fiat cicero ⁊ ex forma sortis cum materia platonis fiat petrus et sit brunellus omne album ⁊ sortes cum cicerone possideat brunellum ⁊ plato cum petro eundem, sortes tamen ⁊ plato possideant multos alios asinos antecedēs est verum et consequens falsum.

¶ Ad hec respondeo: argumenta probare illam regulā non tenere in obliquis ⁊ verum est illam in eis pati instātiam ⁊ non immerito: quia illa regula vt dictum est solum tenet propterea: quia tale mediū. Scōm acceptionē quā hz nō pōt multis terminis singularibus non supponentibus pro eodem conuenire. Sed quando tale mediū ponitur in obli quo nihil denotat̄ illi conuenire: igit̄ ꝛc.

¶ Contra regulā adhuc instatur modus subsumendi valet extremitatū altera aut eius parte supponente confuse tantum ergo regula falsa consequentia est manifesta ⁊ maior probatur quoniam sequitur bene quodlibet. a. ⁊ aliud a. quodlibet. b. ⁊ aliud. b. sunt omnia. c. quodlibeta et aliud a sunt ergo omnia c quodlibet. b. et aliud. b. sunt et tamen secunda pars minoris extremitatis supponit confuse tantū ergo regula nulla.

¶ Et confirmatur bene sequitur

quodlibet. a. et alīud. a. alterum. b. sunt omnia risibilia quodlibet. a. et aliud. a. sunt ergo omnia risibilia alterū. b. sunt ⁊ tamen vna extremitas virtualiter supponit confuse tantum: igitur.

¶ Ad argumētum respondeo negando antecedens et ad probationē nego maiorem et instantia ille consequentie datur si. li. a. conuertatur cum hoc termino pars fortis maior medietate ⁊ minor duabus tertijs ⁊ absoluo illum terminum pars et illum terminum maior et li. minor. a. numero et. li. b. cum hoc termino pars minor duabus tertijs ⁊ li. c. cum isto termino facientia fortem.

¶ Ad secundū respondeo negando maiorem ⁊ instatur illi consequentie si li. a. valeat sicut homo vel forma et li. b. cum isto termino homo et fortes ⁊ plato cōmunicent in materia et sint omnes homines ⁊ non sint alique forme q̄ forme illorum.

¶ Jam dicendum est si tertiū contingat hoc est quando valet consequentia subsumendo sub antecedente relatiui pro cuius declaratione suppositis q̄ dicta sunt suppono adhuc pro sequentibus q; in relatiuo diuersitatis indicatur relatiuum reciprocum referens idē antecedens et propterea tale relatiuum diuersitatis habz aliquomodo acceptionem reciprocam in ordine ad suum antecedens taliter q; descendendo sub antecedente relatiuum non refert idem q̄ in descensa referebat. Sed refert in ordine ad singulares hoc clarissimum est: vt patet descendenti sub antecedente relitiui. Sed primū probat̄: q; iste equipolēt quilibet hō est alius hō ⁊ quilibet homo est ab ipsomet alius homo et quelibet singularis vnius alicui singulari alterius equipolet vt videre est ascendenti. Similiter iste equipolēt quilibet homo et alius homo quodlibet risibile ⁊ aliud risibile sunt et quilibet homo ⁊ ab ipsomet aliud risibile sunt. ¶ Ex his claret q. li. aliud valet sicut ab ipso aliud et ex consequenti sicut non ipsum ⁊ ex isto habebitur non ipsummet et aliud conuerti et ideo quicquid dicetur de isto termino non ipsummet dicetur de li. et aliud et econtra.

¶Secundo suppono q̄ sola variatio relationis si semper relatiuum habeat idem substantiuū non impediat cō sequentiā esse sillogisticam:q; hoc est de noie suppono. ¶Et si dicas in relatiuis reciprocis sola variatio relationis impedit ꝓsequentiā esse sillogisticā:ergo ⁊ hic antecedens ptz ex dictis in primo articulo. ¶Ad hoc respondeo negando consequentiam nec simile est de relatiuis reciprocis ⁊ relatiuis diuersitatis q; si relatiuum reciprocum refert aliquē terminū determinat ipsummet ⁊ ꝓpterea arguit̄ in quatuor terminis hoc antē non accidit in relatiuis diuersitatis q; si hoc q̄ inuenitur in relatiuo reciproco inueniretur in relatiuo alietatis consequentia non esset sillogistica si relatio variaretur quia codēmodo arguitur in quatuor terminis ⁊ propterea additur in suppositione si semper includatur in relatiuo idez terminus q; si alius includatur non valebit consequenta vt non sequitur quilibet homo et alius homo sunt currentia album est homo ergo albū et aliud albū sunt currentia vides ergo q̄ consequentia non valet q̄n concluditur in relatiuo vnus alius terminus siue sit suum antecedens siue non ⁊ ideo deincepa semper declarabimus terminū inclusum in relatiuo semper suppono q̄ inter talem terminum in relatiuo conclusum ⁊ eius antecedens sit seruanda sinonimitas in significādo in simili fuerit antecedens terminus inclusus in relatiuo hoc denoie est ⁊ q̄uis parum propositō conducat;ni hilominus q; semper sic procedimus in hoc libro et cōmunis schola id admittit volumus hoc tenere ne videamur fugere difficultates. ¶Et si adhuc replices contra responsum sic in relatiuo alietatis per dicta includitur relatiuū reciprocum ergo si variatur in aliqua cōsequentia relatio relatiui diuersitatis variabit̄ etiam relatio relatiui reciproci in eadez at sola variatio relatiui reciproci impedit sillogismū ergo variatio relatiui diuersitatis impediet etiam q̄ est contra dicta. ¶Rñdeo q̄ non debes imaginari nos voluisse relatiuū reciprocū sic includi in relatiuo diuersitatis q̄ subordinet̄ illi aut q̄ in significatiōe inueniat̄ sed q̄ propositio in qua ponitur relatiuum diuersitatis equiualet in consequendo vni propositioni in qua ponitur relatiuum reciprocum.

¶Intellectis igitur his vt clare ⁊ exacte cognoscamus modū subsumendi sub antecedente relatiui reciproci procedo per hāc diuisionē aut fit subsumptio sub vno antecedente tantū aut sub antecedente et aliquo alio termino aut sub duobus antecedētibus ⁊ omnia hec breuibus concludere propositionibus mitaret si difficile sit propter materie arduitatem.

¶Quartum prima est subsumendo antecedente relatiui diuersitatis relatiuum in conclusione non debet referre suum antecedens in maiore positum si distribuat̄ sed potes referre terminū positum in conclusione qui ponitur loco minoris extremitatis aut qui est minor extremitas vt formaliter sequit̄ oīs hō ⁊ alius hō sunt currentia sortes est hō ergo sortes et alīs homo sunt currentia si relatiuum referat in conclusione illū terminum sortes: sed non valet si relatiuū in cōclusione referat illum terminū quē antea referebat similiter defectu huius. Ista ꝓña nō valet quilibet hō vel albū est alius homo sortes est hō ergo sortes vel album ,est alius homo si alius referat illum terminū homo positū in maiori. Preterea non sequitur cuiuslibet hominis quilibet hō est alius homo sortes est homo: ergo sortis quilibet homo est alius homo relatiuo referente semper illum terminum hois positū in maiore.

¶Secunda propositio non licet ex premissis in quibus subsumit̄ sub antecedente ⁊ vno alio termino aliquā inferre conclusionem nisi vnam in qua illud relatiuū referat suum antecens nō distributū probatur quoniā ex his premissis cuiuslibet hominis quilibet homo est alius homo sortes est hominis homo non sequitur conclusio ista sortes est alius homo qualitercunq; illud relatiuū referat. Sed bene sequitur hec sortes est ab homine alius homo primum probatur quia qualitercūq; illud relatiuum referat minorē extremitatē illa cōclusio est impossibilis ⁊ antecedens facile verificari potest:quia casu posito argumento secūdo huius questionis est verū Et si contra hanc ꝓpositionem arguas q̄n optime sequitur quodlibet.a.⁊.b. sūt aliud.a.quodlibet.e.quodlibet.a.⁊ qōlibet.b.est ergo quodlibet.c.est aliud.a. et tamen subsumitur sub antecedente relatiui et vno alio termino ergo ꝓpō falsa.

¶Ad hanc replicam respondeo concessa maiore et minore:negando consequentiam quia consequentie propostē antecedēs est impossibile ⁊ ideo valet sed ex his premissis quodlibet a.et.b.sūt aliud.a. aa. homines quodlibz.a.et qōlibet.b.sunt non licet inferre aliquā quia maxime liceret inferre hanc homines est aliud.a.sed hoc non quia si ly.a. conuertatur cuz isto termino numerus finitus hominum ⁊ ly.b.etiam et casu quo sint infiniti homines antecedens est verū ⁊ consequens falsum.

¶Tertia propositio nō licet subsumendo sub duobus antecedētibus taliter subsumere q̄ aliquod illorum relatiuorum referat in conclusione terminum distributum complete quem;antea referebant:sed bene licet subsumere taliter q̄ quodlibet relatiuum suum antecedēs stans non distributiue. Prima pars ,pbatur quoniā non sequitur quodlibet.a. et quodlibet.b.aliud.a.et aliud.b.sūt ⁊ fortes et plato sunt.a.et.b.ergo sortes ⁊ plato aliud.a.et aliud.b.sunt si illa relatiua semper referant terminos positos in antecedente quia si ly.a.vly. b. conuertant cum hoc diuīcto homo vel pars vel partes hominis minores homine ⁊ sint soli sortes ⁊ plato antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum hoc idem pbatur quoniam non sequitur cuiuslibet hois quilibet homo alterius hominis alius homo est sortes est hominis homo ergo sortes alterius hominis alius homo est ⁊ volo in maiore primum relatiuum referat secundam partem subiecti ⁊ secundum relatiuum primam partem subiecti maioris hoc patet ¶Suppositō semper q̄ relatiua posita in conclusione referant terminos distributos in maiore quoniam aliter non procedimus) quia casu posito q̄ sint infiniti homines quorum duo primi possideant tertium ⁊ quartum: ⁊ tertius et quartus possideāt copulatiue quintū et sextum ⁊ sic in infinitum procedendo taliter q̄ quilibet binarius precedēs quē libet binarium se immediate sequentem possideat sitq; sortes tertius homo antecedens est verum ⁊ consequens falsum. Secūda pars pbatur quoniam ex premissis primi sillogismi licet inferre vnaz conclusionem in qua relatiua referāt antecedentia posita in minore similiter ex premissis secundi sillogismi licet inferre vnam in qua illa relatiua referant antecedentia sua posita in minore ⁊ etiam licet ex quibuscunq; premissis inferre vnā conclusionem in qua ponantur simul et semel cum relatiuis antecedentia supponētia determinate posita in ablatiuo vel ex premissis primis sillogismi ipsum inferri hec cōclusio sortes ⁊ plato ab aliquo a/aliud/a/⁊ ab alīs/b/alīs/b/sunt similī modo poteris inferre ex premissis secundi sillogismi vnam similē cōclusionē.

¶Quarta propositio omniū dictorum collectiua sufficit ad hoc q̄ consequentia ,valeat subsumendo sub antecedente relatiui sicut sub quocūq; alio termino posito in propositione in qua ponitur aliquod relatiuum q̄ relatiuum referat in conclusione terminum positum in conclusione sinonimum cum antecedēte talis relatiui:hec conclusio sic probatur quoniam sequitur bene cuiuslibet hois quilibet homo est alius homo sortes est hominis hō:ergo sortes ab hoie est alius homo:non autem valeret inferendo istā sortes est alius hō relatiuo referēte illuz terminū:sortes aut terminū quem in maiore referebat dicitur in ꝓpositiōe notāter sufficit:quia non semp requiritur id quod regula iubet;quippe cū ex illis premissis sequat̄ hec cōclusio sortes est aliꝰ homo relatiuo referente in minore positum illum terminū hois ⁊ forte causa quare illa conclusio in sensu dicto sequitur ex illis premissis est:quia equiualet in tali sensu huic sortes ab homie est aliꝰ homo. ¶Dicitur notāter in regula sicut sub quocūq; alio termino ⁊c.quia hec cōsequentia omnes homines quilibet homo et quilibet alius homo sunt:sortes ⁊ plato sunt homines:ergo sortes ⁊ plato quilibet homo:et quilibet alius hō sunt valet si relatiuum positum in conclusiōe

referat illum terminum homo positum in conclusione. sed non valet si referat illuz qõ antea referebat. igitur subsumendo sub aliquo termino qui non est antecedens relatiui referet relatiuum positũ in conclusione terminum qui cum eo ponitur in conclusione sinonimum cuius tecedente suo posito in antecedente.

¶ Contra istas quatuor propositiones argumentor ꝛ primo cõtra primã in consequentia in qua relatiuum refert terminum in conclusione quez antea referebat in maiore non committitur aliquis error: ergo consequentia in qua id confingit est bona ꝛ ex consequenti propositio prima falsa: consequẽtia est nota et antecedens probatur quia non videt quis error committatur in ista consequẽtia: quilibet homo ꝛ alius hõ sunt animalia: fortes est hõ ergo fortes ꝛ aliꝰ homo sunt animalia illo relatiuo alius homo referente illum terminum homo positũ in maiore quem antea referebat.

¶ Simili modo arguo contra secundam propositionem: quia nullus error committitur subsumendo sub aggregato ex antecedente ꝛ vno alio termino inferendo conclusiones quas ibi diximꝰ non inferri sic subsumendo: ergo cõsequẽtie sunt bone. ꝛ ex consequẽti propositio secunda est falsa.

¶ Contra tertiam propositionez potest etiam simile argumentũ formari.

¶ Pro istorum argumentorũ solutione in quibus inquiritur error: consequentiarum in quibus relatiua referunt eosdem numero terminos in cõclusione et in antecedente quãdo talia antecedẽtia distribuuntur suppono id quod ante has propositiones supposuimus videlicet ꝙ relatiua alietatis includant virtualiter relatiua reciproca: notabis etiam id quod diximꝰ in primo articulo huiꝰ questionis de relatiuis reciprocis: quia diximus ꝙ quando relatiuum reciprocuz refert terminum positum in aliqua alia propositione a propositione in qua ponitur suppositio talis relatini equivalet suppositioni non sigillate: sed absolute sui antecedentis vt iste propositiones equivalẽt omnis homo est ipsemet ꝛ omnis homo est si relatiuum illud referat istum terminum homo in hac propositione omnis homo est animal.

¶ His igitur notatis respondeo ad formã primi argumenti negando antecedens et ad probationem antecedentis nego antecedens: immo dico ꝙ committitur error iste videlicet ꝙ arguitur a distributione sigillata ad distributiones absolutam: ex parte relatini reciproci virtualiter inclusi in relatiuo alietatis hoc sic declaro quoniaz maior consequentis in argumento posite que est hec quilibz homo ꝛ alius homo sunt animalia equivalet tunc quilibz hõ ꝛ ab ipsomet alius homo sunt animalia ybi vides ꝙ illud relatiuum sigillatim refert illum terminũ homo et sensus conclusionis consequentie dicte: que est hec: fortes ꝛ alius homo sunt animalia est iste fortes ꝛ ab ipsomet alius homo sunt animalia: illo referente illum terminum homo distributum positum in maiore ꝛ hec propositio fortes et ab ipsomet alius homo sunt animalia equivalet huic fortes ꝛ a quilibet hoie alius homo sunt animalia. ¶ Vides ergo clare quomodo suppositio relatiui reciproci in conclusione equivalet distributioni simplici ꝛ non in antecedente quare virtualiter in talibus consequentijs arguit a distributione sigillata ad distributionem absolutam et ex consequenti a non distributo ad distributum.

¶ Simili modo ad alia argumenta que contra alias propositiones moue bantur respõdebis. ¶ Et per hoc solues vnum parvum dubium quod circa illas ppositiones posset moueri videlicet vtrũ valeat subumptio. si tam antecedentia quam relatiua distribuantur completez relatiuum in cõclusione referat id quod referebat in maiore. ¶ Ad quod respondeo ꝙ si procedas de distributione incõpleta pueniente ab hoc signo, vterqꝫ aut ab hoc signo alterum consequẽtie valẽt semper: quando subsumitur sub antecedente relatiui. quia antecedens erit semper ipossibile nisi minor extremitas supponat cõfuse tantũ vt iltius cõsequentie vterqꝫ hõ ꝛ alter alius hõ sunt currẽtia fortes alter hõ est: ꝯ fortes ꝛ alter aliꝰ hõ sunt currẽtia: ans est ipossibile: qz ad veritatem maioris requiritur ꝙ ille terminꝰ hõ habeat tria suppõsita adminus et si habeat tria suppõsita minor est falsa. si autem minor extremitas supponat confuse tantũ: non oporet consequentiã valere semper quia nõ sequitur alterum a/ et vtrumqꝫ aliud. a. sunt homines a. tertia hois vtrãqꝫ a. est: ergo a. tertia hois ꝛ vtrumqꝫ aliud. a. sunt hoies casu cui quoli. a. conuertatur cum hoc disiuncto binarius hominũ vel binarius materiarũ vel tertia pars superior vel inferior: fortis et sint soli duo hoies in forma ꝛ tertia superior et inferior cõmunicãtes: ans est verum ꝛ consequens falsum.

¶ Contra propositiões quatuor iam dictas sic argumentor: semper valet consequentia relatiuo referente in cõclusione minorem extremitatẽ aut partem minoris extremitatis quãdo sit subsumptio sub antecedente relatini siue sub antecedentibus siue sub antecedente ꝛ vno alio termino ergo: secunda propositio et quarta et reliquę oẽs sunt false: cõsequẽtia est nota ꝛ antecedens probatur. quoniam aliquando valet cõsequẽtia sic subsumendo, vt visum est ꝛ aliquãdo non valet: vt patet quoniã non sequitur quilibet asinus hois alterius hois quilibz asinus est fortis asinus est hois asinus: ergo fortis asinus alterius hominis quilibet asinus est. casu cui quo plato habeat solum duos asinos ꝛ cõmunicet vnũ fortis ꝛ alterum ciceroni. antecedẽs est verũ et consequens falsum ꝛ non est maior ratio ꝙ nunc nõ valeat ꝯ ꝙ in alijs consequentijs valeat. ergo aut debet in omnibus valere hic modus arguendi aut nũ ꝯ debet valere quorũ vtrũqꝫ est falsum.

¶ In hoc argumẽto queritur qñ licet subsumendo sub antecedente relatiui variare relationem relatiui ꝛ hec est similis questioni cuidam in qua idem inquirebamꝰ de relatiuis reciprocis quod nunc de relatiuis diuersitatis inuestigare volumus, p cuius resolutione pono sequentes propositiones.

¶ Prima propositio subsumendo sub vno tm antecedẽte relatini semp valet consequẽtia relatiuo posito in conclusione referẽte illã partẽ que ponit loco medij: vt bñ sequit quilibet hõ ꝛ alius hõ sũt currẽtia: fortes est hõ: ergo fortes et alius hõ sunt currẽtia relatiuo referẽte in cõclusione illi terminũ fortes. Dicitur notanter in ꝓpõne relatiuo referente illã partẽ que ponit loco medij: qz ista consequẽtia nõ valet: cuiuslibet hois qui libet homo est alius homo fortes est hõ ergo fortis quilibet hõ est alius hõ: relatiuo in cõclusione referente totalem minorem extremitatẽ aut determinabile: ꝛ bene valebit si referat illum terminũ fortis qui ponitur loco medij.

¶ Secunda propositio non licet inferre ex premissis in quibus subsumit sub antecedẽte relatini ꝛ vno alio termino conclusionẽ aliquã in qua relatiuum referat aliquẽ terminũ positũ in cõclusione hec conclusio probatur in argumẽto et etiam probabitur per secundã ꝓpositionẽ dictam de modo subsumendi.

¶ Tertia propositio non licet inferre ex duabus premissis in quibus subsumitur sub duobus antecedentibus cõclusionẽ in qua relatiua referant terminos positos in cõclusione siue talia: relatiua referãt aliquod totale extremũ siue partem intelligo. istam ꝓpositionẽ in distributionibus cõpletis: quia de distributionibꝰ incompletis dicemꝰ: postmoduz probatur hec propositio quoniam non sequitur quodlibet a ꝛ b. quodlibet aliud a et quodlibet aliud b sunt ꝛ binarius materiarum et binarius formarũ a. et quodlibet b sunt. ergo binarius materiarũ et binarius formarum quodlibet aliud a. ꝛ quodlibet aliud b sunt. quia si li a. valeat sicut binarius hominuz vel fortes ꝛ li b. cuz isto termino homo. et sint duo homines tantum videlicet fortes ꝛ plato. ꝛ fortes et plato sint omnes homines ꝛ cõmunicent in forma. antecedens est verũ ꝛ cõsequens falsum quẽcunqꝫ terminum in conclusione positum illa relatiua referãt similiter non sequitur a. et quodlibet b. aliꝰ a. et aliꝰ b. sunt fortes ꝛ fortes quodlibet a ꝛ b sunt: ergo fortes ꝛ fortes aliud a. et aliud b. sunt quia si li a. connertatur cum hoc disiuncto fortes vel digitus fortis ans est verum ꝛ consequens falsum. ¶ Verum est tamen hanc consequentiaz esse bonam quodlibet a. et quodlibet b. aliud a. ꝛ aliꝰ b. fortes sũt ꝛ fortes ẽ a ꝛ b ꝯ fortes ꝛ fortes aliud a. ꝛ aliꝰ b. sunt qz

pro regula habendū est licet subsumere sub antecedente relatini recipro ci aut relatiui diuersitatis relatiuo referente in conclusione terminum qui sequitur loco sui antecedentis quando solum antecedens capitur pro medio ⁊ licet immediate descendere sub tali antecedēte vt optime sequitur quilibet hō ⁊ quilibet alius homo sunt homines plato est homo ergo ⁊ prelato ⁊ quilibet alius homo sunt homines. Eodem modo habenduz est q valet consequentia relatiuis referentib⁹ in conclusione terminos vel terminum qui ponuntur loco talis medū. Quando fit simul subsumptio sub duobus antecedentibus sub quibus licet eodem modo descendere ⁊ eque immediate et hec sit resolutio.

¶ Contra secundaz propositionē sic argumētor bene sequitur quilibet asinus hominis quilibet asinus alteri⁹ hominis est et sortis brunellus est asin⁹ hominis ergo sortis brunellus quilibet asinus alterius hominis est relatiuo referēte in maiore illū terminum hominis qui est pars medij ⁊ in conclusione illum terminum sortes ⁊ tamen arguitur contra dicta in propositione vt clarum est ergo propositio falsa. ¶ Et confirmatur bene sequitur quilibet asinus hois alteri⁹ hominis quilibet asinus est: brunellus est asinus hominis ergo brunellus alterius hominis quilibet asinus est relatiuo in maiore referente illum terminum hois et in conclusione illum terminuz brunellus. et tamen arguitur contra secundam propositionem ergo secūa ppō est falsa.

¶ Ad argumentum respondeo negando maiorem quia in simili datur antecedens verum ⁊ consequens falsuz sic dicendo quilibet asinus hominis quodlibet animal alterius hominis est platonis brunellus est asinus hominis ergo platonis brunellus quodlibet animal alterius hominis est casu quo sortes possideat brunellum ⁊ multos equos ⁊ plato possideat solum brunellū. ⁊ non sit alius asinus a brunello possessus ab homine ⁊ non sint plura ⁊c.

¶ Ad confirmationem nego maiorem immo supposito q idem possit se ipsum possidere facile instatur in simili sic dicendo quilibet homo hominis alterius hominis quodlibet aial ē sortes est homo hois ergo sortes alterius hois qd libet animal est casu essi quo sortes possideat se ⁊ nihil aliō plato vero possideat sortem ⁊ multos equos antecedēs est verum et consequens falsum.

¶ Circa hec queres vtrum tertia propositio trium ppōnū vltimo positarū verum teneat si tam antecedentia q̄ relatiua determinentur a signis incōplete distribuentibus sicut. a. ly. vtercz aut alterum. Respondeo q sic quia vt patere potest ex dictis in eadem non valet subsumptio capiendo antecedentia pro medio et relatiuis referētib⁹ eo modo sicut propositio dicit nisi liceat descendere eodem modo ⁊ eque immediate sub vtroq; antecedente Et q̄n antecedēt̄ia determinantur signis iam dictis supponunt taliter q nō possumus eque immediate sub quocunq; illorum descendere cum particularitas vnius partis respectu distributionis alterius partis stet confuse quare cū nō possunt esse illa antecedentia eque probabilia sequitur q nunc̄ valet consequentia in istis distributionibus incompletis hoc facile potest exemplis ꝑbari ⁊ inductione nōem sequē vtrūq; .a. alterum. b. alterz aliud. a. ⁊ alterū aliud. b. sūt binari⁹ materiarū ⁊ binarius hoim alterum. a. ⁊ vtrūq; b. sunt ergo binari⁹ materiarū ⁊ binarius hominū alterū aliud a. ⁊ alterū aliud. b. sunt si em ly. a cōcurrat cum hoc distūcto binarius hoim vel materiarū vel hō ⁊ ly. b. cū isto distuncto binarius hominuz vel homo vel brunellus antecedens est verum ⁊ consequens falsum casu quo sint tantum duo homines habentes eandem formam cum brunello. Similiter etiam non sequitur alterum. a. ⁊ alterum. b. vtrumq; aliud. a. et vtrumq; aliud. b. sunt: binarius hominū et binarius hominum alterum. a. et alterum. b. sunt ergo binarius hominum et binarius hominum vtrumq; aliud. a. et vtrumq; aliud. b. sunt siue illa relatiua referant partes subiecti conclusionis siue totum subiectum quia si sint solus sortes et plato homines et tam. li. a. quam li. b. conuertatur cum hoc distuncto binarius hominuz vel homo antecedens est verum et consequens falsum simili modo instabis alijs consequētijs in quibus sic arguitur.

¶ Queres circa hec vtrum in sillogismis negatiuis valeat consequentia subsumendo sub duobus antecedentib⁹ relatini ⁊ variando relationem.

¶ Ad hoc respondeo q nunc̄ valet consequentia si varietur relatio ⁊ ad instandum facias q relatiuum non habeat nisi vnum suppositum in maiore ⁊ in conclusione habeat pro antecedente vnum terminum qui non supponat pro illo p quo supponit suum antecedens: vt si vis instare huic consequentie. quodlibet a et quodlibet b aliud a et aliud b non sunt: sortes ⁊ sortes est a et b: ergo sortes ⁊ sortes aliud a ⁊ aliud b non est. ponas ly a conuerti cum isto termino materia: ⁊ ly b cum isto termino forma: ⁊ sit sortes omnis creatura totalis. volo q in consequēte illa relatiua referant illum terminum sortes: quia aliter nō variaretur relatio.

¶ Per hec prolixe dicta facile est videre ad formā argumētorum respōdēdo. ad formam primi argumenti in principio huius capitis facti nego minorem: ⁊ dico q arguitur a distributione sigillata ad distributionem absolutam: quia distributio relatiui in consequente equipolet simplici ⁊ absolute distributioni replice que ibi fiūt non sunt ꝑtra istā solutionem. Sed volunt probare q nō valet cōsequentia quando relatiuum in cōsequēte refert alium terminum ab illo quem in maiori referebat. Et resolutio huiꝰ difficultatis visa est in primo articulo.

¶ Ad secundum principale respōdeo sicut responsum est: quia dictum est secundo articulo q non valet consequentia quando variatur relatio subsumēdo sub antecedente relatini ⁊ vno relatiui ⁊ vno alio termino: ⁊ ad primā replicam quam contra hoc formasti. nego cōsequētiam: quia committis vnum errorez videlicet q arguis a distributione sigillata ad absolutam virtualiter ex parte relatini reciproci inclusi in tali relattio vt declaratum est in secundo articulo: ⁊ q longum est declarare nō repeto: quia de hoc sat dictum est.

¶ Ad tertium argumentum fortasse aliqui responderent q pre supponit tur falsum videlicet q relatiuum inueniatur in mente. Sed hec responsio non videtur mihi apparens quod sic mihi videtur persuaderi posse quia ⁊ si relatiuū non inuenitur in mente alicui relatiuuz vocale subordiari habz ex quo sic arguo si alicui posset subordiari maxime suo antecedenti: sed hoc est falsum: ergo et respōsio. sequela videtur nota: quia aut relatiuum inuenitur in mente aut loco illius suum antecedēs sed non primuz ergo secundū. Jam probatur falsitas consequentis quoniam hec propositio omnis homo videt se aut subordinatur huic omnis homo videt hominem aut omnis homo videt omnem hominem aut aliqui alteri in qua suum antecedens ponitur: sz nulli istarū subordinatur. ergo nulli in qua suum ponitur antecedens. maior probatur: quoniam si quilibet homo solum videa ⁊ se hec est vera. omnis homo videt se hac existente falsa omnis homo videt omnem hominem: et si quilibet homo videat alium ⁊ non se. hec est vera. quilibet homo videt hominem hac existente falsa omis homo videt se. ¶ Ideo respondeo ad argumentum concedendo q inueniuntur relatiua in mente ⁊ q relatiuum est sincathegoreuma quod quidem postz refert aliquem terminum in mente nullum alium potest referre quia aliter propositio materialis vltimata esset vera et falsa. hoc igitur admisso respō deo negādo maiorē ⁊ ad ꝓbationē nego añs ⁊ ad ꝓbationē nego maiorem vez q subordienī illa relatiua duob⁹ relatiuis referētib⁹ esidē terminū vez subiectū maioris ⁊ ad ꝓbationē cōcesso añte nego cō quētiā. vñ imaginādū ē q sicut ista ppositio secundum opinionē quā credo esse verā in materia actuū sincathegoreuma ticoz ois homo est hō i voce sumpta nō subordinat vni ppositiōi in qua notitia hoim sit subiectū ⁊ eadē notitia sit ꝑdicatū. Sed subordinat vni in qua medietas notitie oim hoim secūdū intētionē distribuat ⁊ sit subiectū ⁊ alia medietas ꝑdicat: ⁊ sit ꝑdicatū ita in ppōsito he ppositiones. omnis homo est ipsemet et omis homo est ipsemet. que sunt premisse illatum consequētiarum sub ordinātur duabus propositionibus mentalibus distin

etis quoꝝ etiam relatiua ⁊ omnes actꝰ distinguũtur: vt gratia exempli si prima subordinatur vni propositiõi in qua mẽ dictas notitie omnium hominꝫ sit subiectum ⁊ distribuatur ab aliquo actu sin cathegoreumatico ⁊ relatiuꝫ referet illam medietatem secunda subordinatur vni alteri in qua relatiuum cui subordinatur relatiuum vocale referat aliã medietatẽ notitie que distribuetur ab vno alio signo distributiuo ⁊ erit subiectum. Et sic claret quomodo ille due propositiones non sunt disposite sillogistice: tũc quia illa relatiua non referunt eundem numero terminuꝫ idem officiuꝫ exercẽs.

¶Hec de actibus sincathegoreumaticis cognoscẽtur intelligenti cui subordinat hec non homo est homo capiendo ly non infinitanter: quia videtur necessariuꝫ eẽ dicendũ medietatem notitie omniuꝫ hominum infinitari ⁊ teneri se a parte subiecti ⁊ medietatem esse predicatum.

¶Ad vltimum argumentum pater solutio legenti corelaria q̃ sequũtur ex tertia propositione in primo articulo huius capitis posita. Et sat sit hec dixisse de hoc capite.

¶Vltimũ caput Tertij tractatꝰ.

¶In hoc vltimo capite discutitur modꝰ subsumendi sub termino infinitato. Et ponuntur alique regule apprime vtiles ad subsumendũ sub termino infinitato.

Veritur vltio vtrũ vltima regula que modũ subsumendi i terminis infinitis declarat sit vera. ¶Et arguitur primo q̃ non: quoniam non sequitur. oẽ non homo est animal: omne risibile est homo: ergo omne non risibile est animal: et tamẽ subsumitur sub termino infinitato: ergo regula nulla. consequentia est nota: quia nullus alius error committitur: et antecedens probatur: quoniam in simili non sequitur: omne non substantia est accidens: omnis homo est substantia: ergo omne non homo est accidens. Forte dices q̃ non oportet in affirmativa tales cõsequentias valere: quia arguitur in quatuor terminis.

¶Contra hanc solutionem argumentor premisse iam dicte sillogistice inferunt hanc conclusionem. nõ risibile est animal capiendo ly non infinitanter: et nullus error committitur inferendo primam quin ille idem committatur interẽdo istam: ergo si inferunt istam inferunt aliam: quod est falsum. consequentia est nota et maior probatur: quia ille premisse inferunt illam conclusionem ⁊ non nisi sillogistice: ergo inferunt sillogistice.

¶Secundo sic arguo. bene sequitur. nullus homo est animal: nullus lapis est non homo: ergo nullus lapis est animal: ⁊ tamẽ subsumitur sub termino aliquo variando ipsum penes finitum ⁊ infinitum cõmittẽdo errorẽ vez ex puris negatiuis: ergo regula nulla.

¶Tertio sic arguo. iste premisse nullũ nõ homo est animal: omne risibile est homo. non sunt disposite ad inferendum aliquam conclusionem ⁊ tñ nõ committit aliquis error. ergo regula nulla. consequentia est nota et maior ꝓbatur: quia si aliquam inferrent maxime inferrent hãc. nihil non risibile est animal: sꝫ hoc est falsum: ergo dicta nulla. maior videtur nota ⁊ minor probatur: qꝝ si capias pro medio illum terminum ens. antecedens est verum et consequens falsum.

¶In oppositum arguitur quoniã bñ sequitur. non hõ est aial: omne risibile est homo: ergo non risibile est animal: vt postea deducemus: ⁊ tamen subsumitur sub termino infinitato: ergo licet subsumere sub termino infinitato.

¶In ista questione erunt duo articuli in quorum primo videbimus regulas ad subsumendũ sub termino infinitato ⁊ easdẽ ꝓbabimꝰ. In scõo vero aliqua argumẽta ꝓ ⁊ contra dictas regulas obijciemꝰ.

¶Quantum ad primum articulum suppono ante oĩa suppositiones termini infinitati esse talẽ q̃ in affirmativa supponat distributiue. In negativa vo supponat nõ distributiue sine determinate aut confuse. hoc sic probatur: quoniam in hac propositione nõ homo est animal ly sub illo termino descẽdere copulative. ergo distributiue suppõit.

¶Preterea infert ex se illa ppositio vnã ppositionẽ in qua ille terminus homo distribuit: ergo in illa propositiõe ille terminus distribuit. cõsequẽtia ẽ nota ⁊ añs ꝓbat: qm̃ formaliter seq̃tur. non homo est animal: ergo animal nõ est homo. pari facilitate probabis terminum infinitatum in negativa non distribui. Nam bene sequitur in hac propositione nullũ non homo est aial sub illo termino homo nõ licet descendere copulative: ergo non distribuitur. consequentia est nota cũ etiam nõ inferat ex se vnã propositionem in qua sub tali termino licet descendere copulative.

¶Preterea bñ sequitur. talis propositio infertur ab vna propositione in q̃ ille terminus supponit determinate: ergo ille terminus hõ nõ distribuit. consequentia est nota et probatur añs: qm̃ bñ sequitur. homo oñe animal est: ergo nullum non homo omne animal est.

¶Hoc supposito notandum est q̃ multipliciter contingit sillogisare sub aliquo termino. Uno modo q̃ talis terminus maneat in vtraq̃ premissarũ infinitus aut finitus. Alio modo q̃ terminꝰ qui est in vna finitus fiet in alia infinitꝰ de primo modo dictum est. Sed de secundo modo est nunc questio. ꝓ cuius declaratione pono aliquas regulas quarũ prima est. Ex duabus premissis vniuersalibus negatiuis medio variato penes finitum ⁊ infinitum. ceteris alijs paribꝰ valet consequẽtia: vt bene sequitur. nullum non homo est animal: nullum risibile est homo: ergo nullum risibile est animal.

¶Preterea ex duabus vniuersalibus vel particularibus in prima aut secunda figura valet consequentia. Sꝫ ex duabus particularibus non valebit hic modus arguendi in tertia figura quando committitur primus error intrinsecꝰ: vt facile patet exempla prebenti. ¶Iam probatur q̃ hic modus arguendi valeat videlicet q̃ sit formalis hec consequẽtia nihil non homo est animal: nullũ risibile est homo: ergo nullus risibile est animal: quoniam ex opposito conclusionis pro minore altera premissarum seruata inferatur oppositum alteriꝰ premisse: vt optime sequit. nullũ risibile ẽ hõ: risibile est aial: q̃ non homo est aial. cuius consequentie bonitatẽ sic probo. illa cõclusio sequitur ex vna propositione q̃ sequitur ex illis p̃missis igitur. añs probatur. bene eñ sequitur: nullum risibile est homo: ⁊ risibile est animal: ergo animal non est homo: ⁊ animal est: ⁊ vltra bñ seq̃tur aial nõ ẽ hõ et animal est: ergo animal est nõ homo: ⁊ vltra ergo non homo est aial. de ꝓ igitur ad vltimũ si nullũ risibile est hõ: ⁊ risibile ẽ aial nõ hõ est aial: quoniam omnes consequentie intermedie sunt bone. prima tenet: quia cõsequẽs est vna copulatiua cuiꝰ prima pars sequitur ex illis premissis in fertson. Et secunda pars sequit ex minore. Secũda cõsequẽtia tenet: q̃ arguitur a negatiua ad affirmatiuã posita ꝑstãtia vltia tenet per conuersionem.

¶Secunda regula. Ex duabus affirmatiuis medio variato penes finitum et infinitũ sequitur cõclusio negatiua in qua p̃dicetur vna extremitas de alia et nullus error committitur vt formaliter sequitur non homo est animal. sortes est homo: ergo sortes animal nõ ẽ cuius consequentie bonitatẽ sic deduco: qm̃ ex maiori que est hec. non hõ est aial: sequitur hec arguẽdo ab affirmatiua ad negatiuã. animal non est homo. ex qua cũ minore sequitur sillogistice hec sortes animal non est.

¶Ex ista secũda regula sequitur tertia regula ad sillogisandũ in affirmatiuis q̃ ex puris affirmatiuis sequit vna conclusio pure affirmatiua variando medium penes finitum ⁊ infinitum: ⁊ faciẽdo q̃ negatio infinitans que tenet se ex parte medij in altera premissarum teneat se ex parte alicuius extremitatis: aut deponatur negatio si posita fuerit in ali qua extremitate dummodo non committatur aliquis error concludendo: vt bene sequitur. omne non homo est currens: oẽ risibile est homo: ergo non risibile est currens.

¶Dicit notãter dũmodo non cõmittatur aliquis error: quia non sequitur omne nõ homo est ens: ens est homo: ergo nõ ens est ens: quia arguitur a non

distributo ad distributū ex parte maioris extremitatis que in cōclusione distribuitur a negatione infinitantis vt probatur est. Sed ex illis premissis potest hec cōclusio sequi. non omne ens est ens: vt ly nō cadat super istum terminum omne ens ꝛ capiatur infinitanter.

¶ Jam probo talez modum arguendi esse bonum: quoniaz bene sequitur non homo est currens. omne risibile est homo: ergo currens nō est risibile per secundā regulā: ꝛ ex cōclusione cū maiore arguēdo a negatiua ad affirmatiuā sequit hec currens est non risibile ex qua sequitur ista per conclusionez non risibile est currens: ꝛ sic de primo ad vltimū cū oēs cōsequentie intermedie sint bone sequit ꝙ si non homo est currens: ꝛ omne risibile est homo non risibile est currens. Eodem modo dices hanc consequentiaz eē bonam: non homo omne currens est: fortes est homo ergo fortes est non currens similiter et hanc: omne non homo est currens: ꝛ omne non risibile est homo: ergo risibile est currens: ꝛ ideo addita est i hac regula hec particula aut deponatur negatio si posita fuerit.

¶ Sed circa hec queres quare ex istis premissis omne non homo est animal ꝛ omne risibile est homo: sequit hec conclusio non risibile est animal: ꝛ nō potest sequi hec cōclo oē non risilile est aīal.

¶ Ad hoc respondeo errorem eē tere eundē qui in hac cōsequētia ꝗlibz asinus hominis currit: albus est ꝙ homo: ergo quilibet asinus albi currit. non em oportet ꝙ si aliquid tenet se distributiue cū medio i maiore teneat se distributiue cum minore extremitate in conclusione: quia sic arguendo sepe contingit argumentari ab inferiori ad superius cum distributione superioris: vt patet in consequentia posita pro exēplo: quia ex p̄missis sequitur hec asinus albi currit. Sitr in istis omne nō creatura ē deus: omnis homo est creatura: ergo omne non homo est deus. manifestū est ꝙ arguit ab inferiori ad superius cū distributiōe superioris ex parte subiecti maioris ad subiectū cōclusionis. si vis ergo tollere illum errorem / infer hanc nō hō est deus ꝛ cōa valebit: ꝛ sic ptz solutio ad q̄stū. Aduerte tñ ꝙ sicut hec cōa valet quilibet asinus homo currit: ꝛ oē risibile omnis homo ē: ergo quilibz asinus risibilis currit. ita si terminus infinitat⁹ in maiore distribuatur in minore licebit inferre vnā cōclonez in qua totale subiectum conclusionis distribuatur: vt optime sequitur. oē nō hō currit; omne risibile ois hō est: ḡ oīe nō risibile currit.

¶ Quarta regla ex duab⁹ p̄missis q̄ruz vna est affirmatiua et altera negatiua medio distributo i affirmatiua potest inferri vna cōclusio in qua negatio infinitans teneat se ex parte extremitatis posite in affirmatiua vt bene sequit. nullum non homo est animal. sortes ois homo est: ergo nullū non sortes ē aīal: et bonitas huiꝰ cōe pōt ꝓbari: qz arguēdo ex opposito cōclusionis seruata p̄missa affirmatiua inferēdo oppositū alterius p̄miſſe arguit per tertiā regulā. Optie em sequitur nō sortes est animal ꝛ sortes ois homo est: ergo non homo est animal.

¶ Dicitur notāter in regula dum modo medium in premissa affirmatiua distribuatur: q̄m si non distribuantur p̄misse erunt indisposite vt non sequitur nullū nō ens est aīal: sortes est ens: ergo nihil nō sortes est aīal. Arguitur em ex puris particularibus: vt patet ex suppositione in principio huius questionis posita ille terminus ens nō distribuitur in maiore cum non liceat copulatiue descēdere. hoc etiam facilius videbitur: q̄m arguendo ex opposito conclusiōis minore seruata in inferēdo oppositū alteri⁹ p̄misse arguit a nō distributo ad distributū. Dicit dūmodo se teneat negatio infinitās ex pte extremitat⁹ posite i affirmatiua p̄missa: q̄m si teneat se ex pte alt⁹ extremitat⁹ nō opz ꝓiaz valere vt nō sequit. nullum nō homo est chimera: ꝛ fortes ois homo est. ergo sortes non est non chimera. Sed ex illis premissis licet bene inferre, hanc. sortes non chimera non est.

¶ Sed queres circa hec quis error committitur in hac consequētia. nulla chimera est ens: fortes est non chimera: ergo nullum nō sortes est ens. nō em arguitur ex particularibus cum ly chimera i vtraq; p̄missaꝝ pplete distribuat.

¶ Ad hoc respondeo ꝙ virtualiter arguitur ex particularibus quoniā maioz equivalet isti propositioni nullū non nō chimera ē animal capiēdo duas vltimas negationes infinitanter ꝛ notū est ex dictis ꝙ in hac ꝓpositione nullum non nō chimera est aīal: ly non ichimera nō distribuitur nec etiā in minore ergo arguitur ex puris particularibus.

¶ Hec sunt regule que i hac materia solent dari ꝛ fundanꝫ vt probatur est in regulis illis arguendo ab infirmatiua ad negatiuā aut econtra variando predicatum per ens finitum ꝛ infinitum.

¶ Existis regulis ꝛ probationibus earū patet ꝙ si subsumitur sub aliquo termino infinitato ꝛ ipsum in neutra premissarū est medium ꝙ consequētia non valebit. Et propterea non sequitur nullius non hominis asinus ē asin⁹ brunellus non est hominis asinus ergo brunellus nō est asinus nullum non asinus ꝛ asinus sunt homines ꝛ nulli homines sunt asinus ꝛ asinus. ergo nulli homines sunt homines. Similiter non sequitur omne non a ꝛ quelibet forma ē fortes: fortes a ꝛ quelibet forma ē ergo non fortes est fortes qz si ly a conuertatur cū vno termino habente tot suppositā sicut hic terminus non fortes antecedens est verū ꝛ cōsequēs falsum si nō sit alia forma nisi forma fortis. Intelligo semper ꝙ cōsequentie nō valēt quomodocūq; infinitet terminus eodēmō ponēs exempla in quarta regula. ¶ Unuz tñ aduerte ꝙ si ſsimpliciter fiat exclusio ꝛ signuz distributū absoluatur a numero in altera premissa distributo complete termino infinitato consequentia erit bona arguendo secundū tenorē secūde regule ꝛ tertie vt formaliter ex his premissis omne non a ꝛ quelibet forma sūt fortes ꝛ fortes oē a ꝛ quelibet forma est sequitur hec cōclusio nō fortes est fortes quomodocūq; capiatur negatio in cōsequēte volo ꝙ in premissis ly non infinite singularit⁹ ꝛ pluraliter ꝛ illud signuz omne absoluatur a numero. Et arguendo ex opposito ad oppositum consequētie dicte potest haberi quomodo valebit modus arguendi per quartam regulam quando in conclusione non infinitatur aliqua totalis extremitas.

¶ Posses querere vtrum sequatur omne nō omnis homo ꝛ quodlibet ens sunt aīalia: ꝛ oīa risibilia sunt ens ꝛ homo: ergo non risibilia sunt aīalia.

¶ Ad hoc respondeo ꝙ non qm̄ in simili non sequitur omne non omne a ꝛ quodlibet a sunt a ꝛ omnia a sunt a ꝛ a ergo non a sunt a si ly a conuertatur cum hoc distuncto ens vel entia verum est tamen ꝙ si hanc assumpsisses pro minore omnia risibilia ens ꝛ qlibet homo sunt liceret inferre vnā in qua infinitetur minor extremitas simpliciter.

¶ Dixi notanter in precedēti documento arguendo secundū tenorem secunde ꝛ tertie regule qz arguendo ꝙ pr̄mam aut quartam regulam nō valebit cōsequētia quomodocūq; infinites terminos vt patet in exemplis positis. Similiter non sequitur nullū nō ois angelus ꝛ anima sūt angelus ꝛ omnis binarius creaturaruz est angelus. ꝛ anima. ergo nullū non binarius creaturarū est angelus. Verū est tamen ꝙ liceret inferre ex his premissis hec nō binarius creaturarū angelus non est simpliciter infinitādo ꝛ vniuersaliter licet inferre simili cōclusio ex quibuscūq; premissis ꝙ quartam regulam dispositis.

¶ Notandum est pro maiore declaratione modi subsumendi sub termino infinitato quod non est totale extremum ꝙ in cry. qō correlario immediate post regulas ex probationibus illarū in tulimus. Diximus non valere cōsequētiā qñ subsumebatur sub termino infinitato si ipsum in neutra premissarū est mediū debere intelligi dūmodo ipsum in neutra premissarū sit totale extremū qz si ipsum fuerit in altera premissaruz totale extremū quomodocūq; se habeāt reliqua valebit cōsequētia secūdū tenorē cuiuscūq; regule arguendo hoc si probatur discurrēdo p oēs regulas. Et primo bene sequit nullū nō homo ꝛ asinus sunt animalia: nullū risibile est hō ergo nullū risibile ꝛ asinus sunt aīalia ꝛ poteris deducere bonitatē huius cōsequētie sicut deducebat bonitatē ꝓsequentiarū prime regule. Similr bñ sequit oē non hō ꝛ asinus sunt aīalia oē risibile est hō ergo nō risibile ꝛ asin⁹ sunt aīalia ꝛ bo-

nitatē huius cōsequētie non poteris deducere sicut deducebas bonitatē ꝓnarū tertie regule vt patet intelligēti ꝑditionē quartam ad sillogismū requisitam.

¶Sed sic clare poterit suaderi qz aut minor extremitas hȝ plura, supposita ꝯ mediuȝ aut tot aut pauciora si pauciora ꝓns est verus si maior est vera cū totū subiectū nō distribuat ⁊ supponat pro tot ⁊ tantis aut pro pluribus ⁊ predicatū denotat tali termino conuenire eomodo quo denotabāt conuenire subiecto maioris. Et ex hac deductione ptz ex illis premissis nō posse hāc inferri animalia risibile ⁊ asinus non sunt ⁊ dabit antecedēs verū ⁊ ꝓns falsum in simili sic dicēdo oē nō a ⁊ asinus sunt aialia oē b sunt a ergo aialia b ⁊ asinus nō sunt: volo qꝫ ly b conuertat cū isto termino binarius hoiȝ ⁊ sint duo hoies quos volo esse oia aialia ⁊ a conuertat cū vno disiuncto aut vno termino habente tot suppositȝ sicut iste terminus nō hō. Et sicut capiēdo medium vt diximus valet hic modus arguēdi ꝑ secūdaȝ regulam etiam valet ꝑ quartā regulam ad hunc concludendo taliter qualiter solet concludi per illā regulā hoc claret quoniaȝ bene sequitur nullū nō homo ⁊ asinus sunt aialia: omne risibile ois hō est: ergo nullū non risibile ⁊ asinus sunt aialia.

¶Circa hec dubitabis. Utrū sequatur oē nō omne aial currit ⁊ sortes ē animal ergo nō sortes currit. Respōdeo qꝫ sic nunqȝ enim pōt instari qz si ly aial habeat multa suppositā cōuertit cū illo termino ens si vero nō habeat nisi vnū idem est ac si distribueretur. ille terminus animal ab ipsa negatione non.

¶Dubitatur preterea vtrum sequat omne non cuiuslibet hois asinus currit et omne rudibile cuiuslibet hois asinus ergo non rudibile currit.

¶Secūdo vtrū sequatur omne non cuiuslibet hominis asinus currit: omne rudibile hominis quilibet asin⁹ est ergo non rudibile currit.

¶Ad primum respondeo affirmatiue arguit enim preteritā regulaȝ.

¶Ad secundum respondeo qꝫ si ponerem⁹ deū ab aliquo posse possideri aut qꝫ termini nō simpliciter insultens sed solū ꝑ creaturis facile posset instari. Sed qz primū nō solū falsum sed absurdū ⁊ piaculo dignū ⁊ secundū nō est de rigore logices: ideo assero cōsequētiam esse bonā qz si nūqȝ maior nō reddatur falsa pro deo cōclusio pro ipso vera redditur. Et propter hoc in secūda parte operis cōcedemus aliquas consequentias in obliquis que in rectis non tenent.

¶Ex his sequitur hāc consequētiā omne non ois persona ⁊ a sunt tres persone: ⁊ oēs tres persone persona ⁊ oē a sunt: ergo non tres persone sunt. tres persone nō esse bonā infinitā dō semper primā partē qm si ly a cōuertatur cum isto termino binarius personarū ⁊ infinitetur in maiore solū prima pars casu quo sit solus deus instatur. Sed si infinitaretur in maiore totum medium dubium est an consequentia illa teneat.

¶Ad quod respondeo qꝫ si infinitat de rigore qꝫ cōsequētia ē bona qm semper subiectum debet supponere pro deo ⁊ tunc necessario predicatū dȝ supponere ꝑ deo ⁊ quomodocūqȝ assumas medium debet totum subiectum maioris habere ad min⁹ duo suppositā ⁊ minor non poterit pro illis verificari.

¶Ad secundum articulum dicendo in quo cōtra regulas positas ali quibus argumentis ista re tentabim⁹.

¶Arguitur primo ⁊ principaliter nō sequitur nullū nō album fuit hō nullū risibile fuit albū ergo nullū risibile fuit hō ⁊ tm arguitur ꝑ primā regulā ergo regula falsa cōsequētia est nota cū minore ⁊ maior probat qm si oēs hoies nūc primo sint albi antecedēs est verū ⁊ cōsequēs falsuȝ. Et cōfirmatur nō sequitur oē albū fuit risibile ⁊ ois hō est non albū ergo risibile nō fuit hō ⁊ tm arguit ꝑ secundā regulā. ergo secunda regula est falsa: minor ē nota ⁊ maior probat qz si quilibet homo sit niger ⁊ ante hoc fuisset albus ⁊ nullū fuisset albuȝ quod non esset homo. antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad primum argumentuȝ principale rndeo negādo minorē qz cōmittit tertius error intrinsecus qz ille termin⁹ albū qui est mediū in maiori in qua nō distribuit stat magis ample ꝯ in minore in qua distribuitur.

¶Ex hac responsione patet qꝫ arguendo per hāc regulam si medium vbi non infinitat teneatur magis ample ꝯ vbi infinitatur qꝫ consequētia est bona nō tm econtra vt formaliter sequit nullū albū fuit hō ⁊ nullum risibile fuit nō albū ergo nullū risibile fuit homo.

¶Ad confirmationem respōdeo cōcessa maiore negādo minorē qz cōmittit quartus error intrinsec⁹ virtualiter qz medā vbi infinitat stat min⁹ ample ꝯ vbi nō infinitat. ⁊ est fere idē error ac si mediū in negatiua staret pro pauciori bus ꝯ in affirmatiua. Si bene ergo vis subsumere sub illo termino capias hāc pro minore ois hō nō albū fuit ex qua ⁊ minore assumpta licet inferre conclusio nē ibi illatā. Ex quo patet hāc cōsequentiā esse bonā nō albū fuit currēs: sortes est albus ergo currēs sortes nō fuit. Ex hoc argumēto claret quomodo oportet argumentari per duas regulas primas quando ponitur ampliatio.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor: si dicta essent vera sequeret hanc consequentiam esse bonam nō album erit currens: omnis homo est albū ergo non hō erit currens sed hoc est falsum ergo solutio nulla, sequela est manifesta ⁊ minor probatur qm ī simili nō sequit. non deus erit creatura ⁊ oē ens est deus ergo non ens erit creatura.

¶Ad hoc argumentū respōdeo negando sequelā quia in illa consequētia arguitur ex parte minoris extremitatis a nō amplo ad amplū cū distributione. Sed ex illis premissis sequit hec conclusio non homo qui est erit currēs similiter hec non omnis hō erit currēs semp capio negationes infinitanter.

¶Contra hanc solutionem sic arguo bene sequit omne non hō erit currens: omne albū ois homo est ergo non album erit currens ⁊ tamen cōmittitur idem error. ergo solutio nulla.

¶Ad hoc argumentum respondeo negādo maiorē qz in simili instatur sic dicēdo oē non angelus erit deus ⁊ oē a ois angelus est ergo nō a erit deus si eīm nunc sit gabriel ois creatura ⁊ deus post hoc creet ⁊ nūc nō creet ⁊ ly a cōuertatur cū hoc disiuncto creans vel creatura añs est verum ⁊ cōsequēs falsum.

¶Contra hāc solutionem replicatur bene sequit: omne nō albū oē currens erit ⁊ ois hō omne album est ergo nō homo currēs erit ⁊ tamē cōmittitur idem error qui in consequentijs precedēs. ib⁹. ergo solutio nulla minorē clara ⁊ maior etiā: quia nō pōt dari instantia.

¶Ad hanc replicam dices sicut aliqui dicunt cōcedendo illā consequentiā bonā. Sed ꝓbo illā non valere qm in simili non sequitur oē nō a ois angelus erit ⁊ omnis creatura omne a est ergo nō creatura angelus erit si enim ly a cōuertatur cū hoc disiuncto anima vt creās ⁊ sit nunc sola vna aīa cum deo ⁊ deus nunc non creet. Sed immediate post hoc creabit vnum angeluȝ qui erit ois angelus añs est verū ⁊ ꝓns falsum.

¶Ex dictis patet hanc consequētiam non valere oē non a ois angelus potest esse: ⁊ ois creatura oē a est ergo nō creatura angelus pōt esse: qm si ly a cōuertatur cū isto disiuncto a vel deus creās capiēdo ly a loco vnius disiuncti non includētis negationem conuertibilis cum isto termino non Gabriel ⁊ ly. b cum isto disiuncto Gabriel vel chimera instatur in casu precedenti sic capiendo omne a omne b: potest esse ⁊ omnia celata omne a est ergo ⁊c.

¶Sequitur secundo qꝫ licet hec cōsequētia nō valeat omne nō creatura necessario est deus omne a ois creatura est ergo non a necessario est deus hec tm bene valet oē non creatura omnis deus necessario ē omne a ois creatura ē ergo non a omnis deus necessario est prima pars huius correlarij ptz qm in casu in quo instabat ꝓns de futuro illi correspōdēs instat hec ⁊ secūda pars pōt probari quia maior ē formaliter impossibilis distribuendo illos terminos complete.

¶Sed contra solutionem principalem confirmationis adhuc instatur bene sequitur oē nō hō est currens ⁊ oē albū erit homo ergo non albuȝ currens

erit ⁊ tamen committitur idē error qui committebatur in consequentia confirmationis ergo solutio nulla consequentia est nota cum minore ⁊ maior probatur quia non potest instari.

¶Ad hanc replicam respondeo negādo maiorē immo in simili sic instatur omne non intelligens est angelus ⁊ omnis angelus erit intelligēs ergo nō angelus angelus erit casu enim q̄ angeli soli sint cum deo ⁊ nunc nō intelligāt sed post hoc intelligent antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum ex hoc claret hanc consequentiā nō valere omne non intelligens omnis angelus ē ⁊ ois angelus erit intelligens ergo nō angelus angelus erit quia addendo casui q̄ sit vnus solus angelus cuz deo qui nūc non intelligat sed post hoc intelliget antecedēs ē verum ⁊ consequens falsum.

¶Contra hanc solutionē arguitur bene sequit oē nō intelligens angelus est ⁊ omnis angelus omne intelligens est vel erit ergo nō angelus angelus erit ⁊ tamen committitur idē error ergo solutio nulla.

¶Ad hoc respondebis q̄ nō est idē error in hac ⁊ in alia consequētia qz in ista medium vbi distribuitur stat pro pluribus immo ex dictis (quia medium distribuitur in maiori ⁊ i minori) potest sequi hec. conclusio omne non angelus angelus erit.

¶Contra hāc solutionem sic argumētor sequereť q̄ ille premisse essent etiam disposite si medium in minore distribueretur incomplete sed hoc est falsum ergo solutio nulla sequela apparet quia medium distribuitur in minore sed falsitas consequentis probatur quoniā in simili non sequitur omne nō essentia diuina est angelus ⁊ omne. a. ois essentia diuina est vel erit ergo omne non. a. angelus est vel erit si enim ly. a. conuertatur cuz isto termino, persona patris ⁊ sit ⁊ erit solū vnus angelus cū deo antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad hoc argumentum respondeo negando sequelam ⁊ dato q̄ medium in minore distribuatur incomplete non propterea consequentia debet valere qz talis distributio in terminis essentialibus reputatur particularitas.

¶Contra datam solutionem sic arguitur sequeretur ex solutione confirmationis hāc consequentiam esse bonā omne non album currit ⁊ omnis homo omne quod est album est vel fuit ergo oē non homo currit addo illam particulaz quod est medio vt tencatur eque restricte sed hoc est falsum ergo solutio nulla sequela apparet nota. Sz probatur falsitas eius quoniam facile est instare.

¶Ad argumentuz dices fortasse concedendo consequētiam quia nullus error committitur immo sicut aliqui dicunt non potest instari.

¶Contra in simili non sequitur omne non creatura est deus: ⁊ ois creatura intelligens omne quod est creatura est vel fuit: ergo omne non creature intelligens est deus casu enim quo gabriel fit omni creatura ⁊ fuisset et nunc non intelligat sed ante hos intellexisset antecedēs est verū ⁊ cōsequens falsum.

¶Ad hanc replicam respondeo negādo sequelā data est instantia in replica ⁊ error in illa consequētia est q̄ arguitur ab inferiori ad superius cum distributiōe superioris ex parte tot⁹ subiecti cōclusionis aut si vis ab amplo ad non amplum ex parte illius termini infinitati ⁊ totius subiecti et licet ex illis premissis inferri hec non hō currit similiter ⁊ hec i qua error ille tollatur omne non homo qui est vel erit homo currit.

¶Ex hoc patet hanc consequentiā non valere omne nō creatura est deus ⁊ ois angelus intelligens omnis creatura ē vel erit ergo omne non angelus intelligēs est deus. Sed ex illis premissis pōt optime hec conclusio inferri omne non angelus intelligens est vel erit deus sequitur preterea q̄ ad bene subsumendū in his oportet q̄ medium vbi non infinitatur nō teneatur minus ample nisi in altera premissarum distribuatur.

¶Secundo principaliter contra quartam regulam arguitur applicādo argumenta facta in confirmatione contra ipsam non sequitur nullum non hō erit animal ⁊ risibile omnis hō est ergo nullum

nullum non risibile erit animal ⁊ tamen arguitur sēm tenorē quarte regule: ergo quarta regula est falsa consequentia videtur nota cum minore ⁊ maior probatur quoniam in simili non sequitur nullum non intelligens est creatura ⁊ deus omne intelligens est. ergo nullum non deus erit creatura quia casu quo nulla creatura nunc intelligat sed post hoc intelliget quelibet antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum.

¶Et confirmat non sequit nullū non homo est animal risibile omnis homo est vel erit ergo nullum non risibile est animal ⁊ tamē arguitur per eandem regulam: ergo regula est falsa consequētia apparet nota cum minore et maior probatur quoniam in simili non sequitur nullum non deus est deus ⁊ creans omnis deus est vel erit: ergo nullum nō creans est deus casu enim quo deus nūc non creet: sed post hoc creet antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad scōm principale respondeo negando minorē nec arguitur per quartam regulam quia cōmittitur tertius error intrinsecus li homo in negatiua in qua magis ample tenetur non distribuitur vt ptz ex dictis.

¶Contra hanc solutionem sic arguo bene sequitur nullum nō homo est animal: omne risibile omnis homo est: ergo nullum non risibile erit animal et tamen committitur idem error: ergo solutio nulla: consequentia est nota ⁊ maior probatur quia non potest instari.

¶Ad hoc argumentum respondeo negando maiorem quia in simili nō sequitur nullum non creans erit deus ⁊ omnis angelus oīe creans est ergo nullum nō angelus erit deus quoniam casu quo deus nunc nō creet. Sed Gabriel creet ⁊ deus post hoc creet et Gabriel sit omnis angelus ⁊ nihil aliud ab ipso nūc creet antecedens est verum ⁊ consequēs falsum. q̄ si non admittas creaturā posse creare ponas q̄ li. a conuertat cū hoc disiuncto creatura vel creans ⁊ dabitur añs verū ⁊ pñs falsum casu quo deꝰ post hoc creet ⁊ nunc non creet et Gabriel sit ois angelus. Et ex hoc claret ex illis premissis nō posse inferri hec nō hō nō erit aial: qm̄ instatur in casu posito.

¶Contra hanc solutionē arguit bene sequit nullā non hō erit aial omne risibile ois hō est ergo nō risibile aial nō erit ⁊ tamen cōmittitur idē error qui antea cōmittebat: ergo solutio nulla minor est nota ⁊ maior probat̄ qm̄ non pōt instari si forte diceris sicut nonnulli dicūt q̄ non est inconueniens q̄ valeat cū non possit dari instantia. ¶Contra in simili non sequitur nulla non creatura erit angelus ⁊ omne a ois creatura est ergo nō a angelus non erit qz si. li. a conuertatur cum hoc disiuncto deus creans vel aia ⁊ sit casus q̄ deus non creat. Sed immediate post hoc creabit vnū solum angelum ⁊ aia nunc fit omnis creatura antecedens est verum et consequens falsum.

¶Queres fortasse vtrum sequatur ex illis premissis hec nō a qō est: angelus nō erit: aut hec non a angelus non est. Respondeo q̄ bene sequitur. Prima pclusio. Sed nō scōa: qz in scōa cōmittit error ex parte illius termini angelus ⁊ in prima licet committatur error tamen nō impedit cum arguēdo ex opposito pclusionis cum altera premissarum sequit̄ oppositum alterius premisse vt pōt habere ex dictis in ꝑfirmatione primi argumenti multo plures replice pñt fieri in ꝓpositionibus modalibus: sed tu ipse poteris applicare.

¶Ad confirmationē respondeo negando maiorē: qz arguit ab amplo ad non amplū sine distributione ampli ex parte minoris extremitatis virtualiter affirmatiue: qz ex parte termini infinitati. Sed ex illis premissis pōt hec inferri non risibile qō erit nō est animal. Et ex hoc patet nullam istarū pclusionē ex illis premissis sequi nō risibile nō est aial: nō risibile aial non est qm̄ in simili nō sequit̄ nulla nō creatura est creatura ⁊ intelligens ois creatura erit ergo nō intelligens creatura nō est. si enī Gabriel sit ⁊ erit ois creatura. ⁊ nūc nō intelligat. Sed post hoc intelliget añs est verū ⁊ pñs falsum. Nota q̄ hic supponimus angelum posse intelligere notitia a se distincta qz aliter multi casus essent falsi q̄ si nō admitterstur posse loco illius termini ca-

pere vnum alium terminum connotatiuum transmutabilem qui non connoret aliquod accidens loco illius termini intelligens. ¶Ex solutione patet hanc consequentiam esse bonam nullum non homo est animal: omne risibile omnis homo erit. ergo non risibile non est animal et ex consequenti ex illis premissis sequitur hec non risibile animal nō est. verum est tamen hanc consequentia nō valere aliquod non creans non est deus et omnis creatura omne creans est vel erit: ergo non creatura non est deus.

¶Circa hec posses inqrere vtrū tales consequentie valerent ponendo in propositione negatiua terminum finitum et in affirmatiua terminum infinitatum ponendo ampliationem in minori ꝛ non maiore.

¶Respondeo tales ꝯsequentias non valere quoniam non sequitur nulla creatura intelligens est angelus ꝛ deus omne non creatura intelligens est vel erit: ergo non deus angelus non est. casu em̄ quo Gabriel sit omnis creatura et nunc non intelligat: sed post hoc intelliget antecedens est verum et consequēs falsum: verum est tamen hanc consequētiam esse bonam nulla creatura est angelus et omnis deus omne nō creatura est vel erit. ergo non creatura nō est vel erit angelus qui est hanc restrictionē qui est addo ne committatur error in concludēdo: vnde ex his premissis non sequitur hec non deus non est angelus.

¶Respondeo ꝙ non quoniā nō sequitur nullum creans est deus et omnis angelus oīe non creans est vel erit ergo non angelus non est deus. Sed ex illis sequitur hec non deus non est particularizando semper complete.

¶Aduerte ꝙ in his argumentis semper infinito singulariter tantum et gratia contradictionis oēs terminos.

¶Per dicta facile argumenta in principio huius questionis formata soluuntur in primo enim inquiritur quare ex his premissis omne non homo est animal: omne risibile est homo potest inferri hec conclusio non risibile est animal ꝛ non hec omne non risibile est animal et ad hoc dictum est in primo articulo sup regulam tertiam et inquiri potest circa idem argumentum omnes huiusmodi consequētie sub terminis infinitatis formate sint syllogistice. Ad hoc quodcunq; dicatur facile est sustentare.

¶Ad secundū patet ex prima regula quid dicendum sit ꝛ licet arguatur ex puris negatiuis non est inconueniēs quia causa quare argumentamur ex puris negatiuis error est quia stat illas negatiuas verificari de medio per solā suppositionem ꝙ hic non potest fieri.

¶Ad tertiam concedo maiorem et nego minorem: quia vt dictum arguitur ex puris particularibus mediū nāq; nullibi distribuitur. Et hec sufficiant de hac questione et ex consequenti de toto tertio tractatu.

¶Finis tertij tractatus.

¶Sequitur quartus tractatus
Et primo de barbara.

In isto quarto tractatu sicut promisimus in principio huius partis videndum est de vno quoq; modo et vna quaq; figura ꝛ primo de prima figura ꝙ qua ponit petrus hispanus duas regulas quarum. Prima est maiore existente particulari in prima figura nihil sequitur ꝛ causa est: quia tunc argueretur ex puris negatiuis.

¶Secunda regula minore existēte negatiua in prima figura nihil sequit ꝛ causa est. quia concludendo arguitur a non distributo ad distributum: sed iste due regule sunt false simpliciter eas intelligendo vt liquet quia in fapesmo minore existente negatiua sequitur conclusio syllogistice et in frisesomorum maiore existente particulari ꝛ minore negatiua sequitur conclusio syllogistice: sed ad salnandum petrum hispanum dicitur communiter qō ipse intelligit illas regulas in modis concludētibus directe ꝛ in propositionibus de modo loquendi consueto cuius predicatū si fuerit affirmatiua non distribuit ꝛ si fuerit negatiua distribuitur. Restat iam venire ad modos quorum primus euidens barbara est ꝑstans ex maiore vniuersali affirmatiua ꝛ minore et conclusione qui modus concludit directe.

¶Contra quem modum non deberemus argumenta formare sicut nec contra aliquē alium: qz ex dictis in scō ꝛ tertio tractatu facile poterunt solui: qz qui bene cognoscit qñ conditiones syllogismorū tenent ꝛ qñ impediūt bonitatē ꝯsequētie similiter opz sub quolibet termino subsumere nullus erit ei labor formandi argumēta ꝛ ad ea rñdendi quippe cum ois mala ꝯsequentia aliquē defectum habeat eius bonitatē impedientē nihilominus: vt memoria colatur ꝛ ingenium acuatur formabo aliqua argumēta tum cōia tum apparentia cōtra istos modos semp aliqua de superius dictis resumentes. Et ideo ponitur talis conclusio barbara est consequentia bona et formalis quam conclusionē primo impugnabo argumentis cōibus deinde aliqua argumenta formabo.

¶Contra conclusionem dictam sic argumento: argumento communi nisi mo iste syllogismus est in barbara oē currens est asinus omnis homo est currens ergo oīs homo est asinus copulis illarum propositionū vnientibus pro hora presenti tñ non valet ergo ꝯclusio falsa cōsequentia est nota cū maiore ꝛ minore probat̄ a fis est possibile ꝛ ꝑfis impossibile: ergo ꝑntia illa non valet ꝯsequētia est nota maiore probat̄ qz minor claret quilibet pars antecedētis est possibilis: ergo antecedens est possibile. Respōdebis ad argumentū negando vltimā ꝯsequētiā qz ly quelibet pars antecedētis sit possibilis tñ vna est alteri incompassibilis et ideo antecedens est impossibile.

¶Contra istam solutionē sic arguo in ista hora quelibet pars antecedētis est vera: ergo in ista hora antecedens est verum ꝛ per ꝯns partes nō sunt incō possibiles antecedēs huiꝰ ꝯsequētie probatur esse possibile qñ bene sequitur in ista hora hec pars omne currens est asinus est vera ꝛ in ista hora hec pars omnis homo est currens est vera et iste partes sunt oīes partes: ergo in ista hora quelibet pars antecedentis est vera consequentia est ascensus et maior potest esse vera cum minore: ergo antecedens est possibile antecedens huius consequentie probatur quoniam casu posito quod sortes currat in secunda medietate hore et nihil aliud a sorte tunc currat et in prima medietate hore omne currens est asinus antecedens est verum quod sic probatur: quia illa propositio est vera in hac hora hec pars omne currens est asinus est vera: quia optime sequitur in prima medietate hore hec pars omne currens est asinus est vera: ergo in hac hora hec pars omne currens est asinus est vera eodem modo poteris probare quod minor est vera.

¶Et confirmatur non sequitur omnis homo erit animal omne album est homo: ergo omne album erit animal et tamen arguitur in barbara: ergo consequētia in barbara non est bona maior probatur: quia casu quo nunc omne album sit homo et post hoc parietes erunt albi: antecedens est verum et ꝯsequēs est falsum: minor ptz: qz nullus error cōmittit. ¶Forte posset respondebis defectum illius consequentie esse: quia arguitur a non amplo ad amplum ex parte de ly album cum distributione ampli.

¶Contra hanc solutionē arguo sequeretur tunc per quandā regulā superius positā ꝙ ex illis premissis posset inferri hec omne album quod est erit album in qua errore supra positus tollitur: sed hoc est falsum: ergo solutio nulla qō sequatur notū est et falsitas consequentis probatur: quia in simili sic instatur omne album est asinus: omne currens est album: ergo omne currens quod est chimera est asinus ly est em̄ includit illū terminū ens ꝛ ideo loco illius licet ponere quēcunq; alium terminū cū ille terminus ens non ponatur in antecedente.

¶Ad argumentum principale respōdeo sicut respōsum est vsq; ad replicā ad quā rideo distinguēdo illā ꝓpositionē in hora quelibet pars huius copulati na est vera: qz aut intelligit in ista hora ꝛ ꝙ ista hora in adequate quelibet pars

sit vera et sic concedo illud nec inde poteris inferre q copulatiua sit vera quia ad hoc q copulatiua sit vera requiritur q pro eodem tpe adequate quelibet pars illius sit vera aut intelligitur q in hac hora adequate quelibet pars huius copulatiue sit vera: et sic nego dictū.

¶Sed contra istam solutionē sic arguo sequeret q si in illa psequētia copula maioris vniret pro medietate horę et copula minoris pro tota hora psequentia est bona: sed hoc est falsum: ergo solutio nulla sequela probat: q nullus error cōmittitur ad hoc q illa psequētia sit in barbara et minor nota est: q facili casu datur ais verū: et ais falsum.

¶Ad hanc replicā respondeo negando sequelam et ad pbationē nego q nullus error cōmittat immo cōmittitur tertius error intrinsecus mediū em vbi non distribuit stat pro pluribus ꝫ vbi distribuitur.

¶Sed contra hanc solutionē sic argumētor: danē due premisse eiusdē forme cū premissis psequētie supra posite et ille erunt disposite sillogistice: ergo et prime erāt disposite sillogistice ꝫntia ē nota et maior pbat qm ista oē albū est asinus et ois homo ē albū si copula prime vniat pro tota hora presenti et copula secunde vniat solū pro medietate horę sunt eiusdem forme et tñ iste sunt bene disposite vt notum est cum nulla cōditio deficiat: ergo solutio nulla.

¶Ad hanc replicā patet solutio ex dictis capite tertio primi tractatus ille enim premisse vltimo capite non sunt eiusdem forme cum premissis eiusdē capitis: vt ibi dictum est.

¶Sed contra istam solutionem sic arguitur ille premisse vltimo capte in replica immediate precedēti nō sunt disposite sillogistice: ergo solutio nulla ꝫntia est nota antecedēs probat qui aut inferunt istam homo est asinus in qua li est vnita pro prima medietate horę sed nulla istarum sequit ex illis premissis: ergo nullam inferūt ille premisse ꝫntia est nota et maior claret q nō videtur quā aliā possunt inferre et minor probatur q inferendo primā arguit a non amplo ad amplum cum distributione ampli et inferendo scdam arguit ab amplo ad nō amplū affirmatiue ex parte maioris extremitatis et inferendo quācūq datur antecedens verū et psequēs falsum in simili forma ergo nullam illarū possunt inferre.

¶Ad replicā rndeo negando antecedēs et ad pbationē nego maiorē: q vt bene probatū est nulla illozū cōclusionē sequitur sed ex illis premissis inferē hec pclusio ois homo qui in prima medietate horę est homo est asinus: vt copula principalis vniat pro tota hora et inferendo illam conclusionem nullus error committitur. posses querere cira hec quomodo cognoscimus premissas importantes diuersa tempora esse bene dispositas. Respondeo q tunc premisse importātes diuersa tempora sunt bene dispositę quando tempus vnius est pars alterius tempozis et non stat mediū vbi nō distribuit supponere pro aliquo pro quo non supponat: vbi distribuitur.

¶Ad confirmationē respondeo sicut responsum est vsq ad replicam ad quā rndeo negando q ex illis premissis sequatur hec pclusio oē albū q̄ est erit ais si ly est includat illum terminū ens vt bene probatū est. Sed ex illis premissis potest optime hec conclusio inferri omne album quod est albū erit animal et non inferitur conclusio in argumento assumpta propter errorem dictum.

¶Sed contra hanc solutionē primo sic argumentor bene sequitur omnis homo erit animal vtrumq risibile est homo ergo vtrumq risibile erit animal et tamen arguitur a non amplo ad amplū cum distributione ampli ex parte de ly risibile: ergo solutio nulla.

¶Secundo sic argumentor si solutio esset bona sequeretur q ista consequētia esset bona omnes homines erūt currentia omnes apostoli dei sunt homines ergo omnes apostoli dei erunt currentia et capio ly omnes in minore collective et ly omnes in maiore distributive: sed consequens est falsum: ergo solutio nulla sequela pbatur q si aliquis error cōmitteret maxime esset q̄ arguitur a non amplo ad amplum cum distributione ampli: sed non est ibi talis error ergo nullus alius etiam est: consequentia est nota et minor pbatur quia ly apostoli dei non distribuitur nec includit distributionem ergo non arguitur ex parte illius a nō amplo ad amplum cum distributione ampli.

¶Tertio sic argumentor ex solutione sequeretur hanc consequentiā esse bonam omnis homo erit currens aliq̄ non risibile est homo ergo aliquod non risibile erit currens sed hoc est falsum vt notissimū est intelligenti ergo solutio nulla consequentia est nota cum falsitate consequentis et sequela pbatur q si illa cōsequēntia no cōmittit error supradicus necaliq̄s alius ꝫ cōsequētia est bona.

¶Ad primum istorum respōdeo distinguendo conclusionez quia aut vis q ly vterq in hac propositione vtrūq risibile erit animal faciat istum sensum ali quorum duorū risibilium virtum risibile erit aliud risibile erit animal aut istum ali quorum duorū risibilium quodlibet risibile erit animal si primum velis q faciat dico q consequentia est bona et non committitur error assignatus quia nō includit ly vterq in se vniuersalitatem cathegoreumaticam sed solum sincathegoreumaticam. Eteodem modo dices hanc cōsequentiam esse bonā omnis homo erit animal risibile et asinus erit homo ergo risibile et asinus erit animal capiendo ly et diuisiue si vero ly vtrumq faciat secūdum sensum cōmittitur error tam dictus virtualiter et instabitur illi consequentie in simili sic dicendo omne album erit currens vterq homo est album ergo vterq homo erit currens casu posito q̄ sortes et plato nūc sint omnes homines et omnia alba et post hoc quilibet illorum erit currens sed post hoc ex materia sortis cū forma platonis fiat petrus qui nō erat currens: nec album et non erunt plura alba nec plura currentia ꝫ dicta.

¶Ad secundam replicam respondeo negando sequelam et ad pbationē nego q non cōmittatur aliquis error dico q arguitur ab inferiori ad superius et in signis collectiuis hic error ē sufficiēs propter quod non sequitur omnes homines erunt currentia ergo omnia animalia erunt currentia.

¶Ad tertiam replicam respōdeo negando sequelam et ad pbationez nego q nullus error cōmittatur immo arguitur a non amplo ad amplum cum distributione ampli ex parte de ly risibile quod quidem distribuitur in cōclusione ab illa negatione non. Similiter arguit a superiori ad inferius et parte totius minoris extremitatis. Sed si vis bene concludere ex illis pmissis inferas hanc nō risibile quod est risibile erit currens vt ly quod referat illum terminum risibile.

¶Sed contra hanc solutionez sic argumentor: supposito vno videlicet q si hec propositio fuerit vera omnis homo qui est non hō erit currēs: hec sit falsa oē non hō quod est nō homo erit currens ꝫ supposito. Sic argumētor: sequitur q̄ debent due premisse bene disposite ꝫ nullam conclusionem possunt inferre quod sic pbatur quoniā iste omnis homo erit album et oē non nigrū est hō sunt huiusmodi qō sic: probo quia aut inferunt istā omne nō nigrū erit album aut istam oē non nigrū quod est nigrū erit albuz: aut istam oē, nō nigrum quod est nō nigrum erit album sed nullam istarum inferunt: ergo nullā inferunt: consequentia est nota cum maiore et minor pbatur: quia non inferunt primā. In simili enim facile instabitur: ois albedo erit albedo omne nō substātia est albedo: ergo oē non substātia erit albedo casu posito q̄ non sit aliū accidens ab albedine. Sed post hoc erūt multa alia accidentia ab albedine sed q̄ non inferat secunda claret etiam quia in eodem casu instatur. Sed pbo q̄ nō inferat tertiam quia in simili sic instatur: ois deus erit deus omne creās erit deus. ergo oē nō creans qō est nō deus erit de casu posito q̄ nunc sit solus deus et non creet ꝫ post hoc creabit et in quo casu claret veritas antecedentis. Sed falsitas cōsequētis sic pbatur sequit bene per suppositum hec est vera omne creans quod est non creans erit deus. ergo hec est falsa omne non creans quod est non creās erit deus veritas ꝫntis manifesta est.

¶Ad hanc replicam respōdeo q̄ supposito admisso argumentum est apparens. Et dico q̄ ille premisse nullam trium conclusionum predictarum infe-

sunt inferendo enim primā error est notissimus ꝛ inferendo secundā arguitur a non amplo ad amplū cum distributione ampli ex parte maioris extremitatis et inferendo vltimā arguitur consimili modo ab amplo ad nō amplū cum distributiōe ampli ex parte de ly cresō. Et si queras quam conclusionem licet ex illis premissis inferre. ¶ Respōdeo ꝙ istā in qua oēs errores predicti rolluntur: oē nō nigrū quod est nigrum quod est non nigrū erit album vt primum relatiuū referat ly nigrum ꝛ secundum ly non nigrum.

¶ Secundo principaliter arguit non sequitur quicūq; dicit te esse animal dicit verum. ꝛ quicunq; dicit te esse asinū dicit te esse animal. ergo quicūq; dicit te esse asinū dicit verum ꝛ tamen arguitur in barbara ergo barbara non est consequentia formalis consequentia est nota cum maiore quia antecedens est verum et consequens falsum ꝛ minor probatur quia ibi nullus error cōmittitur.

¶ Et confirmatur nō sequitur in qualibet archa est liber in quolibet orto est archa ergo in quolibet orto est liber ꝛ tamen arguitur in barbara. ergo barbara non est consequentia formalis consequentia est nota cum minore: quia nullus error cōmittitur ꝛ maior probatur qr casu posito ꝙ archa ponatur in duobus locis ꝛ in vno videlicet in vna aula habeat librum ꝛ in orto non habeat librum: antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶ Ad argumentum respondetur negando maiorē ꝛ concedendo minorez clarum est enim: nullum errorē in illo sillogismo cōmitti ꝛ nego ꝙ antecedens sit verum ꝛ consequens falsum quia premisse sunt contingentes licet apparent necessarie non enim potest verificari minor quin ideꝫ homo dicat hanc propositionē tu es animal ꝛ tu es asinus qō si ambas dicit consequens erit verum: ꝛ sic hec est vera quicunq; dicit te esse asinū dicit verum: verum est tamen ꝙ si premisse caperent in sensu cōditionato ꝓña nō valeret

¶ Sed contra hanc solutionē sic argumentor sequeretur ꝙ iste premisse quicunq; dicet te esse animal dicis verum et quicūq; dicet te esse asinū dicet te esse animal: essent bene disposite sillogistice sed consequens est falsum. ergo ꝛ antecedens. Sequela probatur: quia idez error cōmittitur in premissis precedentibus q cōmittitur in istis (si aliquis in istis committitur). Sed minor probatur: quīn in simili nō sequitur quicūq; dicet te esse animal dicit verum ꝛ quicunq; intelliget te esse asinum dicet te esse animal. ergo quicunq; intelliget te esse asinum dicit verū. casu enim posito ꝙ sortes sit nunc qui dicat te esse animal ꝛ in futuruꝫ dicet: plato vero intelligat te esse asinum ꝛ post hoc dicet te esse animal nunc vero nihil dicat añs est verum ꝛ consequens falsum.

¶ Ad hanc replicam respōdetur negando sequelam nō enim est simile in his premissis ꝛ in alijs. In istis enim cōmittitur tertius error intrinsecus in alijs vero nō. Circa hec possetis tāgere de bonitate huius consequentie quicunq; dicit te esse animal dicet verum ꝛ quicunq; dicet te esse asinū dicit te esse animal. ergo quicunq; dicet te esse asinum dicit verum ad quam facile dices consequentiā non valere: quia arguitur a nō amplo ad amplū ex parte minoris extremitatis.

¶ Ad confirmationem respondetur concessa maiore negando minorez ꝛ ad probationē nego ꝙ nullus error committatur deficit enim tertia cōditio ꝓña lis vez ꝙ illud qō se tenet ex parte medij in maiore nō tenet se ex parte minoris extremitatis in conclusione quare ex p̄missis debet hec conclusio inferri in quolibz orto in aliquo existēte aliquod ens est: liber ꝛ ly orto sit determinato de ly existente. Causa est quia minor extremitas erat hoc totum in orto existens: ꝛ illud quod se tenebat ex parte medij in maiore erat iste terminus ens et ideo hoc totū in orto existens debet poni in aliquo sicut medium ꝛ ly ens debet se tenere ex parte illius medij eodēmodo dices ꝙ ex his premissis oēm hoiez videt leo oēm equū audit homo non sequitur hec conclusio omnem equū videt leo sed hac oēm equum audientē aliqō videns est homo. Simili modo dices ꝙ ex his oēm hoim videt leo et omnē equū videt homo non sequitur hec conclusio omnē equum videt leo: sed bene hec omnem equum videntez videt leo. Parimodo dices in his premissis in quibus concludendo videtur cōmitti fallacia non tamen cōmittitur sicut sunt iste omnē equū videntē videt leo ꝛ oēm hominem videntē videt equus ex quibus necessario debet sequi hec conclusio oēm hoiem videntē: videntē videt leo. Per hec facile poteris inferre ex premissis cōsimilibus conclusiones.

¶ Tertio principaliter arguit primo ꝙ in hac propositione omnis homo in. b. instanti fuit animal. primo descendatur sub illo termino instāti ꝙ sub illo termino homo. Secundo suppono ꝙ in hac propositione omnis homo in hoc instanti fuit animal ly. hō solū supponat ꝓ homine qui in hoc instanti fuit his suppositis nō sequitur in barbara omnis hō in. b. instanti erit nigrū: omne album erit homo ergo omne albū in. b. instanti erit nigrum ꝛ tamen arguit in barbara ergo barbara non est consequentia formalis consequentia est nota cum minore quia nullus error cōmittitur ꝛ maior ꝓbatur quia casu quo in aliquo instanti omnes homines sint albi ꝛ in aliquo nigri et in nullo idem sit album et nigrum sed in alio instanti post hoc omne nigrum erit homo antecedens est verū ꝛ ꝓña falsum.

¶ Ad tertium argumentū respondetur admissis illis suppositionib⁹ que rationabiles videntur negando minorē cōcessa maiore et nego ꝙ nullus defectus committatur quis error qui cōmittitur ibi est ꝙ subsumit sub determinabili determinationis non accepte vnice.

¶ Pro cuius erroris declaratiōe est notandum ꝙ suppositis illis admissis iste due equivalent omnis homo in b instanti fuit animal ꝛ in b instanti oīs hō fuit animal ꝛ ideo ille terminus homo dicit esse in hac omnis hō in b instāti fuit animal determinabile determinationis non accepte vnice quia ly instanti determinat illum terminum homo ꝛ primo licet ascēdere ꝛ descendere sub ly instanti ꝙ sub illo termino homo similis error committitur in hac consequentia quilibz asinus b hominis currit. brunellus est asinus hominis ergo brunellus hominis currit. supposito ꝙ in maiore descēdatur primo distinctiue sub illo termino hominis ꝙ sub toto hoc enim suppositio maior equivalet vni propositioni de determinatione accepta nō vnica. Et si accepisses hoc totum asinus hominis pro medio tunc argumentaretur ex puris particularibus. Ex dictis sequitur clare ratio quare hec consequentia nō valet omnis homo in b instāti fuit animal ergo omnis homo in instanti fuit animal arguitur enim virtualiter a minatiōe nō accepta vnica ad determinationem acceptam vnica acceptiōe ex parte huius totius homo in instanti per hec facile poteris ad consimilia argumenta que optimam habent difficultatem respondere.

¶ Quarto principaliter arguitur non sequitur cuiuslibet hominis asinus et cuiuslibet angeli quilibet asinus sunt currētia: omnia alba cuiuslibet hominis quilibet asinus ꝛ angeli quilibet asinus sunt. ergo omnia alba sunt currentia: et tamen arguitur in barbara ergo barbara non est consequentia formalis: consequentia est nota ꝛ maior probatur: quia in simili nō sequitur cuiuslibet hominis asinus ꝛ cuiuslibet angeli quilibet asini sunt a et omnes asini cuiuslibz hominis quilibet asinus ꝛ angeli quilibet asinus sunt ergo oēs asini sunt a casu quo sortes sit omnis homo ꝛ possideat brunellū et fauellum qui sunt omnes asini et sint tantum duo angeli ꝛ vnus illorum possideat solum brunellum ꝛ aliter solum fauellum et ly a conuertatur cum isto termino facientia asinuz: antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶ Respondeo ad hoc argumentum concessa maiore negando minorem quia committitur quintus error intrinsecus maiore extremitate supponente confuse tantum. Sed si velis bene subsumere facias illum terminuz angeli in minore distribui aut supponere determinate.

¶ Contra hanc solutionem sic argumentor sequeretur hanc cōsequentiā esse in barbara cuiuslibet hominis ꝛ angeli quilibet asinus omne currens est et oē albū hois ꝛ angeli quilibet asinus est ergo oē album oē currens est: sed hoc est falsum ergo dicta nulla sequela probatur extremitates distribuuntur: ergo nō committitur quintus error intrinsecus. Sed minor probatur: quia casu quo sint duo homines et duo angeli tantum:

et sint duo asini quorum vnus sit omne album et alter sit o ẽ currens ⁊ fortes possideat copulatim cum gabriele brunellũ et cum raphaele fauellum platovero ẽcõtrario cum gabriele fauellũ ⁊ cũ raphaele brunellum antecedens est verum ⁊ cõsequens falsum.

¶ Et confirmatur nõ sequitur in barbara quilibet homo et alter homo alter homo sunt omnia risibilia hõ ⁊ quilibet homo sunt ergo oia risibilia alter hõ sunt. barbara non est consequẽtia formalis. Respondebis q cõmittitur quintus error intrinsecus.

¶ Contra hãc solutionem sic arguo bñ sequit q̃libz a ⁊ b q̃libz c ⁊ alterus aliud c sũt ⁊ oia risibilia a ⁊ q̃libet b sunt ergo omnia risibilia quodlibet c et alterum aliud c sunt.

¶ Secundo sic arguo bene sequitur quodlibet a ⁊ b alterum c sunt vtrũq; d a ⁊ quodlibet b sunt ergo vtrumq; d alterum c est et tamen cõmittitur idem error ergo solutio nulla.

¶ Sub cõfirmatur non sequitur in barbara quilibet asinus ⁊ omniũ duorum hoim quodlibet albũ sunt alba: oia currentia quilibet asinus ⁊ duorum hominum quodlibet album sunt ergo omnia currẽtia sunt alba capiendo in materia ly oim collective ergo barbara nõ est consequentia formalis maior probatur: quia casu quo brunellus sit ois asinus q̃ sit albus ⁊ currat ⁊ oẽs hoes copulatim possideant vnum equũ qui sit albus ⁊ nõ currat fortes tamen ⁊ pro possidẽt vnũ alium equũ qui currat ⁊ nõ sit albus et sint plura currentia antecedens est verũ et consequens falsum.

¶ Hoc argumentuz hic posui vt que dicta sunt capite quinto in secundo tractatu repetantur ⁊ memorie cõmendentur. Et ex ibi dictis respõdeo sicut responsum est vsq; ad replicaz ⁊ ad replicã nego illam consequentiã esse in barbara q̃ cõmittitur semp quintus error intrinsecus dato q̃ extremitates distribuãtur non oportet consequentiam valere q̃ in obliquis patitur instantiã vt dictũ est.

¶ Contra hanc solutionem sic arguo bene sequitur cuiuslibet hois asinus et cuiuslibet angeli quilibet asinus oia alba sunt ⁊ oia currentia cuiuslibet hominis quilibet asinus ⁊ angeli quilibet asinus sunt ergo oia currentia oia alba sunt ⁊ tamẽ cõmittitur error iam dictus in obliquis ergo dicta nulla.

¶ Ad hanc replicam respondeo concessa maiore negando minorez ⁊ causa est quia nos non dicimus nec in capite allegato diximus q̃ quando nulla extremitatũ supponebat confuse tñ ⁊ medium capiebat modo dicto valebat semper consequentia ⁊ quod huic regule habebatur instantia in obliquis semp sed solum diximus q̃ habebat instantiam illa regula in obliquis quando duo obliqui determinant eundem terminuz sed quãdo duo obliqui habebunt diuersa determinabilia consequentia est bona quomodocunq; nulla extremitas aut pars extremitatis supponit confuse tantum.

¶ Ex quo patet hanc consequentiã esse syllogisticã cuiuslibet hominis asinus ⁊ cuiuslibet angeli asinus oia alba sunt ⁊ oia currentia hois quilibet asinus et angeli quilibet asinus sunt ergo omnia alba oia currentia sunt.

¶ Ad confirmationem respõdeo sicut ibi responsuz est vsq; ad duas replicas ad quarum vltimã claret solutio concedendũ enim est consequentiã esse bonã quia posita est quinto capite tractatus secundi vna ꝓpositio ad cognoscendũ quo valet cõsequentia: cõmittendo quintum errorem intrinsecũ ⁊ nõ distribuendo ambas partes incomplete ⁊ erat hec. Solũ valet consequentia quãdo capitur copulatum ꝑ medio vt supra diximus si vna extremitatum determinatur a ly vter et supponat determinate ⁊ altera a ly alterum poteris contra hec adducere omnia que ibi posita sunt ad aliud.

¶ Respondeo instantiam esse si ly a vãleat sicut tertia hois ⁊ ly c etiam ⁊ capias pro minore extremitate hunc terminum facientia fortem ⁊ ly b sicut binarius tertiarũ hominis ⁊ sit fortes oĩs hõ.

¶ Ad sub confirmationẽ nego q̃ arguat in barbara immo cõmittitur error arguit em ex puris particularibus q̃ ly duozũ in vna premissarũ supponit confuse collective ⁊ in alia distributiue.

¶ Cõtra istã solutionẽ arguit sc̃ fortes q̃ si ly duozũ hominũ distribueret in minore pña esset bona: sed hoc est falsum ergo dicta nulla. ꝓña est nota ⁊ minor ꝓbatur: q̃ in simili non sequit. quilibet asinus ⁊ omniũ duoz hominũ quodlibz album sunt currentia ⁊ oia potantia lapidẽ: quilibet asinus ⁊ oim duozũ hoim albũ sunt: ꝙ oia portãtia lapidẽ sũt currẽtia si cũ ponam⁹ oẽs homines copulatiz possidere brunellũ equũ qui sit albus et currens ⁊ sit vnus asin⁹ tñ qui currat ⁊ cũ quolibet leone portet lapidẽ diuersuz ⁊ sit etiã albus ⁊ nõ sint plura currentia ⁊ ponas oẽs leones esse albos ⁊ non currere ⁊ q̃libet duos hoies possidere vnuz ꝑpriũ leonẽ. añs est verũ ⁊ ꝓña falsum.

Ad hanc replicam respondeo negando sequelã: q: dictũ est capite quarto tertii tractat⁹ nõ licere in obliquis determinationez determinari in vna a signo distribuẽte ⁊ in alia a signo collectiuo recurrere ad questionẽ dictã: ⁊ ibi videbis omnia ad lõgum.

Contra hãc solutionem sic arguo optime sequitur quilibet asinus et omniũ duorum hominum quodlibet albuz sunt currentia omnia portantia lapidez q̃libet asin⁹ ⁊ omniũ duoz hoim q̃libet albũ sunt: ergo omnia portantia lapidez sunt currentia capiẽdo in maiore illud signũ omniũ collectiuẽ ⁊ in minore distributiue: ergo solutio nulla.

¶ Ad replicam nego maiorem q̃ in simili instabitur ponẽdo solũ loco de ly albũ hanc literã a quã volo cõuerti cũ hoc disiũcto equus possessus in a loco vt in b loci pte ⁊ pono q̃ sit vnus asinus tã tũ ⁊ duo equi ⁊ multi hoies ⁊ asinus ille sit currẽs ⁊ duozũ equozũ vn⁹ equus currat ⁊ alter quiescat ⁊ volo q̃ omnes homines possideant copulatim in a loco equum currentem ⁊ quicũq; duo homines possideant equum quiescentẽ in aliã pte b loci. taliter tamen q̃ in parte l qua duo possideant. aliꝰ duo nõ possidẽt: tunc pono q̃ asinus cũ equo quiescente portet vnũ lapidẽ: ⁊ non sint plura portantia lapidem. antecedens est verũ ⁊ ꝓña falsuz.

¶ Quinto sic arguo non sequitur vtrumq; a ⁊ alterũ b vtrũq; c sunt ⁊ oĩe d alterũ a ⁊ vtrũq; b sunt: ergo oẽ d vtrũq; c sunt: ⁊ tamẽ arguit in barbara: ergo barbara non est ꝙsequentia formalis.

Et confirmatur. non sequitur alterũ a ⁊ vtrũq; b vtrũq; c sunt: ⁊ oẽ d vtrũq; a ⁊ vtrũq; b sunt: ergo omne d vtrumq; c sunt: ⁊ tamẽ arguit in barbara: ergo barbara nõ est cõsequẽtia formalis. ꝙsequẽtie iste sunt note ⁊ maiores facile pñt ꝓbari: q̃m cõmittitur in his premissis quintus error intrinsecus volumus nãq; maiorẽ extremitatẽ supponere cõfuse ⁊ determinate ⁊ cõmittere in premissis quintũ errorẽ intrinsecũ: ⁊ iõ facile erit istare.

Ad argumentum ⁊ confirmationẽ respõdetur negãdo minores ⁊ concessis maioribus: q̃m vt dictum est capite quinto secundi tractatus quomõ ꝏbinabam⁹ cõsequẽtias in quibus cõmittebat quintus error intrinsecus ⁊ capiebamus ambas extremitates determinatas a ly v terq;. ꝙsequentie iste due que sunt tertia ⁊ quarta cõbinationes ibi posite non valẽt: q: casu ibi posito videlicet q̃ ly a, conuertat cũ hoc termino homo similiter et ly b ⁊ ly c cũ hoc disiũcto homo vel binarius hoim: ⁊ ly d cũ isto termino hoies: et sint tñ duo homines instatur ⁊ ꝙsequẽtie cõfirmationis instabamus casu quo ly a cõuerteret cũ hoc disiũcto homo vel materia ⁊ ly b cũ isto termino homo ⁊ extremitates cũ terminis cum quib⁹ in cõsequẽtia precedẽti cõuertebantur. ⁊ sint tñ duo homines in forma ꝓmunicates.

Contra hanc solutionem sic arguo si verũ esset q̃ in hac cõsequentia cõmitteretur quintus error intrinsecus sequeretur illas premissas esse indispositas: sed hoc est falsum: ergo solutio nulla consequẽtia videtur esse nota per quãdã regulã posita in secũdo tractatu: ⁊ falsitas cõsequentis ꝓbat: q̃m tam ex premissis argumenti q̃ ex premissis confirmationis lz hanc inferre omne d est c.

Ad hãc replicam rñdetur negãdo sequelam: quia contingit q̃ committatur error intrinsecus inferendo vnaz cõclusionem et non committatur error intrinsecus inferendo aliam vt declarabitur clarius in secunda parte huius operis. nihilominus tamen id in cõmuniter

solet contingere sillogismis non compositis ex propositionibus. Sed quia tāgitur hic an ex illis p̄missis liceat iferre vnam. respondeo q̄ sic: & ideo addo duabus ꝓpositionibus capite quito positas ad cognoscendum quando valent tales consequentie hanc que sit tertia licet inferre vnam propositionem sine signo ex premissis in quibus capiūtur termini positi in medio vt diximus. incomplete si vna extremitas determietur a ly vterq; & sit vltimo ꝓbabilis pars medij determinata a ly alterū in tali premissa exempla illorum sunt nota.

¶ Ex his ptz has consequentias esse bonas alteruz a et alterum b vtrūq; c sunt: & omne d vtrumq; a & vtrumq; b est: ergo omne d est c. imo quod magis ē quecunq; istarum consequentiarū vtrūq; a & alterum b vtrumq; c sunt: & a homines alterum a & vtrumq; b sunt: ergo homines sunt c. Alterum a & alterum b vtrūq; c sunt: & a homines vtrumq; a & vtrumq; b sunt: ergo homines sunt c. nec hoc contrauenit dictis capite quinto secundi tractatus vbi diximus solum has. vtrumq; a & vtrumq; b sunt c: & vtrumq; d alteruz a & alterū b est. vtrumq; a & alterū b sunt c: & vtrumq; d alteruz a & vtrumq; b sunt. Inter premissas quarū vna extremitas a nullo signo determinatur cē dispositas quia intelleximus non solum illas cē bonas capiendo minorem extremitatez determinate. Sed quomodocūq; capiatur & probetur minor: et intelleximus etiam quascunq; alias premissas que has nate sunt inferre esse bene dispositas.

¶ Eodē modo poteris ponere regulam in distributionibus ꝓpletis huic similez videlicet q̄ sit vna pars medij determinetur ly alterum: & sit vltimo illa pars probabilis & illius premisse extremitas determinatur a ly vterq; quomodocunq; supponat valebit consequentia inferendo sine signo vt formaliter sequitur. quilibet homo et alter homo vterq; homo sunt: & omne risibile homo & vterq; homo est: ergo omne risibile est homo.

¶ Ex his potest facile patere hāc consequentiā esse bonā. quodlibet a & alterum b quodlibet c & aliud c sunt: & omne risibile a & alteruz b est: ergo omne risibile est c & aliud c est. Sed ex illis premissis non licet hanc inferre. omne risibile q̄libet c & aliud c est. primū facile potest patere ex dictis: & scōm ꝓbatur: q̄m si ly a cōuertatur cum isto termino homo. similr & ly b & ly c cū isto termino pars & capiamus pro minore extremitate hunc terminum binarius hominum & sint soluz sortes & plato in materia cōmunicātes instabitur. loquor per illum terminum ps de quacunq; parte hoc est tam de parte materie q̄m hominis.

¶ Ultimo sic arguo non sequitur omnis essentia divina est pater: & omnis filius est essentia divina: ergo omnis filius est pater: & ñ arguit̄ in barbara: ergo barbara non est cōsequētia formalis. consequentia nota est & maior probatur: q̄m distribuendo medium incōplete. antecedens est verum & cōsequēs falsum. minor autez probatur: quoniam nullus error committitur.

¶ Ad istud argumentum fuerūt multi modi respondendi & vn⁹ inter eos videri meo probabilior q̄ dicebat ad hoc q̄ aliquis sillogismus sit bonus in barbara requiritur q̄ maior equivaleat vni de oi. i. q̄ equivaleat vni ꝓpōi in q̄ ꝑdicatum denoret̄ competere cuilibet suppōsito subiecti ꝓ quolibet tēpore: & scōm hunc modum ñdetur concessa maior. et negando minorē: quia maior non equivalet vni de omni. Simili modo diceretur hunc sillogismum pater non est filius et omnis pater est essentia divina. ergo essentia divina nō est filius capiendo minorem extremitatem incōplete nō esse in bocardo: quia ad hoc q̄ aliquis sillogismus sit in bocardo requiritur q̄ q̄libet singularis conclusionis de bocardo equivaleat vni de nullo.

¶ Licet hec solutio sit bona iudicio meo tamen ego dicerem illam consequentiam non esse in barbara: q̄. arguitur ex particularibus & alteram cōsequētiam nō esse in bocardo. propterea quia arguitur a non distributo ad distributū ex parte illius termini essentia divina & ꝓ huius solutionis intellectione declarabo vnum quod inuento in terminis divinis quo cognito facile solutio clarebit & primo inuento in terminis suppo-

nentibus immediate ꝓ essentia divina: sicut ille terminus essentia divina q̄ idē est q̄ distribuantur in propositione affirmativa incomplete: & q̄ non distribuantur seu q̄ particulizentur ꝓ quolibet suo suppōsito vt iste equivalent. omnis essentia divina est pater & essentia divina est pater distribuēdo incōplete subiectū in prima: quare sicut omnes iste veniunt concedende. essentia divina est pater: essentia divina est filius: & essentia divina est spiritussanctus. ita iste que eis equivalent distribuendo subiectum incōplete. omnis essentia divina est spiritussanctus. Ex quo habetur q̄ propositiōes in quibus huiusmodi termini incomplete particularizantur in propositiōe negativa equivalent propositionibus in quib⁹ huiusmodi termini complete distribuantur: vt iste equivalent. aliqua essentia divina non est pater incomplete particularizando subiectum & nulla essentia divina est pater complete distribuendo. Hoc igitur declarato q̄ verum manifeste conspicitur claret q̄ in argumento arguitur ex puris particularibus virtualiter: & in consequentia illa de bocardo a nō distributo ad distributuz. virtualiter enim sic procedit̄ur. pater non est filius: & omnis pater ē essentia divina: ergo nulla essentia divina est filius in qua manifestum est q̄ arguitur a non distributo ad distributuz: et ꝑ hoc patet quod ad argumētum respondendū sit. oportet enim si velis bonum sillogismum in talibus terminis constituere q̄ distribuas illum terminū cōplete: q̄m distributio incompleta in affirmativa particularitati equivalet: et sic patet ad argumentum ad quod videri meo solvendum non opus est maiori theologia.

¶ Possent omnia argumēta que contra regulas facta sunt fieri cōtra istū modum sicut et contra quemcūq; alium ꝓ brevitatis causa supersedeo: quia quicūq; ingeniosus poterit ea applicari. Similiter poterit argumenta contra hunc modum facta facere contra darij & quēcunq; aliū modū affirmativū & etiā ꝑtra modos negativos si servet alterā p̄missa rū & capiat ꝓ reliqua p̄missa oppositū cōclusiōis & inferas oppositū alterⁱ⁹ p̄misse et hec sufficient de primo modo.

¶ Celarent secundus modus prime figure directe concludens constat ex maiore vniversali negativa minore vniversali affirmativa: & conclusione vniversali negativa.

¶ Ferio quartus modus constat ex maiore vniversali negativa minore particulari affirmativa: & conclusione particulari affirmativa: & directe cōcludit̄ isti modi & sunt perfecti & evidentes.

¶ De his duobus modis simul sermonē agā: q̄ de vtroq; ē eadē difficultas & notes circa hos duos modos in minore mediū debere esse totale extremuz vt declaratuz est questione scōa scōi tractatus & alias cōditiones sillogismis negativis reqsitas hic requiri. Sed ꝓ maiore declaratione: & vt singula iā dicta melius sciant applicari ponitur talis cōclusio tam celarent q̄m ferio est consequētia bona et formalis.

¶ Contra quam cōditionē ꝑ primo arguo ꝓ argumēto cōissimo. non sequit̄ in nullo loco sup quēlibet equum quodlibz eqtās est: hō & ois hō in aliquo loco sup quēlibet equū q̄libet equitans est: ergo nullus hō est hō: et ñ arguit̄ in celarēt: ergo celarēt nō est ꝑis formalis. maior ꝓbatur: q̄ casu quo sortes sit ois hō & eqtet super quēlibet equū: non ñ in quolibet loco: sed in vno loco super vnum: et alio loco super alium & non sit aliud equitās nisi sortes. añs est verū et ꝓis falsum.

¶ Et confirmatur. non sequitur ī nulla propositione qualibet sua ꝓte maius est aliquod totum & omne totum in aliqua propositione qualibet sua ꝓte maius est: ergo nullum totuz est aliquod totum: & tamen arguitur in celarent: ergo dicta nulla maiore claret. q̄ añs est verū & consequēs falsum: & minor clarēt. quia nullus error committitur ītē ille premisse sunt dispositē ad inferendum aliquaz conclusionem: et nullam inferunt nisi illam: ergo inferunt illam.

¶ Ad hoc argumentuz cōsueuere multi ñdere negādo illas ꝓias eē bonas & assignāt ꝓ errore q̄ ē aliqs terminus distributus ī oīdie ad terminū supponēt ꝑ fuse

tñ qui in minore supponit confuse tãtũ quare dicunt q̃ si bene velim⁹ subsumere sub maiore que ponitur in argumento q̃ oporter ly loco stare determinate et dicunt ex consequenti q̃ quãdo capitur aggregatum ex determinatione nõ vnica ⁊ determinabili pro medio non sufficit ad hoc q̃ consequentia sit bona q̃ ps que nõ distribuitur in maiore distribuatur in minore. Sed miror de ista solutione: quia notum est ex contradictorijs determinationem non distribui in ordine ad suum determinabile: nec determinabile in ordine ad suam determinationem: quare sequitur clare suppositionez confusam determinationis respectu distributionis sui determinabilis equiualere determinate: ⁊ per ꝯsequens iste equalebunt. fortes in a loco super quemlibet equum quodlibet equitans est: fortes in aliquo loco super quemlibet equũ quodlibet equitans est. hoc igitur tenẽdo respondeo consequẽtias factas in argumento ⁊ cõfirmatione esse bonas: ⁊ in casu posito in argumento. minor est falsa: quia primo est descendendum sub illo termino loco q̃s sub illo termino equũ quia ly loco est determinatio huius totius super equum equitans: ⁊ hoc clarie probabimus in quodam argumento in materia relatiuorum: sed supponeres primo esse descendendum sub illo termino equum in minore anteq̃s sub illo termino loco qui est eius determinatio descenda tur neganda est consequentia argumenti: ⁊ error non est assignãdus sicut isti assignant: q̃ ille error solum impedit in copulatis complexum sumptis vt quintus error intrinsecus manifestat: sed error est q̃ ille terminus loco in maiore est determinatio non vnica respectu illius termini equum ⁊ in maiore est determinatio accepta vnica relinquitur: ergo ex hac solutione sufficere ad consequentiã esse sil logisticam quando capitur ꝑ medio aggregatum ex determinatione ⁊ determinabili q̃ ps q̃ nõ distribuit in maiori/ distribuat i minori ceteris seruatis paribꝫ.

¶ Secundo principaliter arguitur. nõ sequit. nullꝰ hois asin⁹ incipit eẽ asin⁹ brunellꝰ est vel imediate post hoc erit hois asinꝰ: ⁊ brunellꝰ nõ icipit eẽ asinus: ⁊ tñ arguit i ferio: ⁊ ferio nõ est ꝓba formalis. minor est nota q̃ nullus error committitur ⁊ maior ꝓbat q̃ casu q̃ brunellus incipiat esse asinus: ⁊ nunc nullꝰ sit homo: ⁊ immediate post hoc hora futura diuisa per partes ꝓportionales minoribus versus hoc instans in qualibet parte producat vnus hõ qui solus duret illã partẽ: ⁊ in illa parte possideat / dicet brunellus. asin⁹ est verũ ⁊ ꝓba falsum. Et si dixeris ad argumentũ ꝓbaz nõ valere q̃ ꝓmittitur quartꝰ error intrinsecus vt manifestum est.

¶ Contra hanc solutionem arguitur. hec consequentia est bona non homo ⁊ asinus incipiunt esse animalia: ista risibilia sunt vel imediate post hoc erit homo ⁊ asinus: ergo ista risibilia nõ incipiunt esse atalia: tñ ꝓmittit idẽ error: ergo solutio nulla. capio ly nõ negãter.

¶ Et confirmatur non sequitur: nullus homo incipit esse animal ⁊ icipit esse homo: ergo nõ incipit esse animal: et tñ arguitur in celarent: ergo celarẽt non est ꝓba formalis. maior ptz q̃m casu quo nullus homo incipiat esse: sed incipiat esse homo/ antecedens est verum ⁊ consequens falsum adde q̃ nulla sint bruta.

¶ Si forte dixeris sicut nonnulli bñ dicere arbitrantur q̃ non arguitur a non distriburi ad distributuz ex parte de ly incipit/ eo q̃ ille p̃misse inferunt hanc. incipiens esse nõ est animal in qua error taz dictus tollitur.

¶ Contra hanc solutionem sic arguo. illa consequentia non est formalis: ergo dicta nulla. ꝓna est nota: ⁊ ꝓbat͂ ans q̃ casu q̃ nullꝰ hõ icipiat eẽ. Sed icipiat eẽ hõ: ⁊ hoc põt fieri si nullꝰ nũc sit hõ: ⁊ hora diuisa ꝑ ptes ꝓportiõales minoribꝰ ꝯitus hoc instans in qualibet parte erit vnus homo ⁊ ponam⁹ q̃ brunellus incipiat esse. per primũ sui esse veritas ans tñs liquet ⁊ falsitas ꝓntis claret per veritatẽ huiꝰ. omne incipiẽs esse est animal que est sua contradictoria.

¶ Ad secundum argumentũ principale respondeo sicut responsuz est vsq; ad replicam ad quam respondendo nego maiorem: et sic instabitur nullum album/et nigrum incipiunt esse animalia: ista entia sunt vel immediate post hoc erunt albũ ⁊ nigrũ ergo ista entia nõ incipiunt esse atalia casu posito q̃ sit nunc due materie ⁊ due forme ⁊ per ly ista demonstro duas materias ⁊ duas formas rationales ⁊ dimisa hora per partes proportionales minoribus versus hoc instãs in qualibet parte. ex his duab⁹ materijs ⁊ duab⁹ formis fiãt diuersi homines quoꝝ alter sit albus alter vero niger et nũc nullũ sit albũ nec nigrũ. Sed ad hñ subsumendũ in illis vt dictuz est capite quarto tertij tractatus opz q̃ ly albũ et ly nigrũ precedat copulã circa hec poteris tangere vtrũ id oporteat capiendo pro medio terminum incomplexum et quia fuit tactuz questione allegata/ideo de hoc argumento supersedeo.

¶ Ad confirmationem que bonã difficultatẽ, inquirit respondeo illas premissas illius ꝯsequẽtie esse indispositas ⁊ nõ est dicendũ illas premissas inferre cõsequentiã quã inter arguendũ diceba tur inferri optime nãq; id impugnatuz est in replica ⁊ quomodocũq; velis probare illã cõclusionẽ ipsa poterit esse falsa premissis existentibus veris dicendũ est igitur illas premissas esse indispositas ⁊ si errorẽ queras. Respondeo errorẽ esse quartũ intrinsecum q̃ stat medium de aliquo termino in minori de quo in maiori nõ verificatur hec enim est cõcedenda in casu argumenti incipit esse hõ in qua ly hõ predicatur vere de, illo termino ens aut si velis de ly incipies esse ⁊ in maiore sola ampliatiõe maioris seruata ceteris omnibus paribus non põt de aliquo verificari ẽre si recte vis subsumere fac illum terminuz homo teneri eque ample quod facile id facere poteris si facias in minore illum terminum homo precedere ly icipit. Ex quo patet q̃ in terminis incomplexis instatur subsumendo sub terminis precedentibus ly incipit si in minore sequãtur ly incipit aut ly immediate quando ponũtur in minore termini supponẽtes confuse tantum de quibus predicatur medium vt nõ sequitur nullus homo incipit esse animal ⁊ immediate post hoc erit homo ergo imediate post hoc non erit animal aut non incipit esse animal.

¶ Sed contra hanc solutionem arguitur ex his premissis assumptis in confirmatione nullus homo incipit esse animal ⁊ incipit esse homo infertur hec ens non incipit esse animal in qua concluditur maior extremitas ꝺ minore extremitas ergo solutio mala.

¶ Ad hanc replicaz ꝯ respondeo negando sequelam quoniã, in simili, nõ sequitur nullus homo incipit esse aial ⁊ incipit animal esse homo ergo animal nõ incipit esse animal ⁊ instabitur si ponas, nullum hominez incipere esse. Sed incipere esse hominem et omnia bruta incipere esse.

¶ Contra hãc solutionem arguitur adhuc ex illis premissis sequit. hec ens quod est vel erit nõ incipit esse animal, aut incipiens esse quod est vel erit incipiẽs esse nõ incipit esse aial ergo ꝛc. Respondeo q̃ tenẽdo oportere descẽdere sub determinatione accepta vnica et q̃ loco diffiniti liceat ponere suam diffinitionem negando antecedens quia nõ sequitur nullus albũ incipit esse currẽs incipit animal esse album ergo animal quod est vt erit animal non incipit esse currere casu nãq; quo quolibet animal incipiat currere ⁊ nullũ sit albũ. Sed hora futura diuisa per partes proportionales minoribus versus hoc instans in qualibet parte quodlibet animal sit nouna albedine albũ datur antecedẽs verũ ⁊ cõsequens falsum addendo casui q̃ nõ erunt plura bruta nec animalia q̃s que nũc sunt verũ est tamen q̃ si non teneamus maiorẽ verã quod credo esse falsaz dicendũ est q̃ q̃uis committatur quartus error intrinsecus id non inconuenit quoniam dato q̃ medium teneatur pro pluribus in affirmatiua q̃s in negatiua non inconuenit ex huiusmodi premissis inferre vnã conclusionem in qua maior extremitas denotetur negari de illo de quo mediũ in affirmatiua verificat. concluso mediũ ꝓ aliquo põt verificari in affirmatiua ⁊ ꝓ illo nõ põt falsificari in negatiua hoc ꝺeclaro acceptis his premissis nullũ creans contingẽter ẽ deus ⁊ omnis deus est deus ex quibus sequitur conclusio ista nullum creans deus

contingenter est ꝙ tñ medium verificatur in affirmatiua pro deo ꝛ in contradictoria negatiue nō pōt pro deo verificari capio verificari semp sicut accepimus in hac regula. Similiter in premissis acceptis cōtingit ꝙ in maiore maior extremitas non verificari denotatur pro homine qui est vl erit Sed pro homine qui est vel immediate post hoc erit ꝛ i minore mediū verificatur ō illo termino ens pro homine qui est vel erit quare sequit ꝙ ex illis premissis potest hec conclusio inferri ens quod est vel erit ens non incipit esse animal.

¶ Sed qꝛ videtur hoc obscuruꝫ pro intelligentia huius difficultatis in qua inquiritur qñ ex premissis in quib⁹. ¶ Quart⁹ error cōmittitur licet inferre aliquam conclusionē ꝛ quādo non pono talē propositionē quādo cōmittit quartus error intrinsecus ꝛ potest mediū absolutū. i. qui fuerit terminus absolutus verificari ꝓ aliquo aut de aliquo termino absoluto in minori ꝛ non poterit medium in contradictoria maioris de tali termino absoluto verificari tunc licet inferre vnam conclusionem ex talibus premissis in qua cōcludatur maior extremitas de illo de quo in minore verificatur siue pro illo pro quo i maiore verificabatur exempli gratia ex his premissis nullum creās contingēter est deus ꝛ omnis deus ē deus pōt inferri hec deus nullū creans contingenter est qꝛ mediū absolutū verificatur de isto termino deus in maiore de quo nō verificatur in cōtradictoria negatiue ꝛ substentabile dicunt esse cōmuniter loquentes ex his premissis nullū futurū est ꝛ antichristus est futurū sequi hanc antichristus non ē propterea qꝛ medium absolutū ꝛ est per absolutū intelligo terminū qui nō est cōmunius extrinsece eodē modo dicendus est ex his premissis nullus homo incipit esse animal ꝛ incipiens esse homo hāc sequi ens quod est vel erit ens non incipit esse animal aut hanc quod ē. vel erit incipiens esse ens non incipit esse aial quoniā mediū est terminus absolutus. ¶ Dicitur notanter quando mediū qui est terminus absolutus ꝛc. quoniaꝫ quādo hoc quod propositio dicit non potest fieri cum termino absoluto Sed cum cōnotatiuo non licet ex talibus premissis aliquā inferre conclusionem vt patet qꝛ ex his nullū albū erit homo ꝛ omnis hō erit albū non potest inferri aliqua ergo ꝛc. per hanc propositionem clarissimus dum mittitur intellectus quarti erroris intrinseci ꝛ solutio replice.

¶ Tertio principaliter sic arguo non sequitur in celarent nullus animal hō ꝛ asinus est hominis quodlibet aial est animal ergo non cuiuslibet hominis animal homo ꝛ asinus est ergo celarent non est consequentia formalis antecedens probatur quia antecedens est verum ꝛ ꝓns falsum capio ly ꝛ diuisiue.

¶ Dices ad argumētum sicut ꝺi cendum est negando ꝙ sit in celarent qꝛ arguitur a confusa ad determinatam ex parte de ly ꝛ negato in maiore essi accipitur confuse vt patet per suam contradictoriam ꝛ in conclusione supponit determinate quia in sua contradictoria ē vniuersalitas in ordine ad terminū supponentem determinate.

¶ Contra hanc solutionez arguitur bene sequitur nullum animal homo ꝛ omnis asinus est ꝛ quodlibet animal est animal ergo nullum animal a homo et omnis asinus est ꝛ tamen cōmittitur idem error ergo solutio nulla.

¶ Ad tertium principale respondeo sicut responsum est vsq; ad replicam ad quam respondendo nego minorē qꝛ licet videatur ꝙ arguatur a confusa ad determinatā non tamē arguitur qꝛ suppositio vnius partis copulati diuisiue sumpti respectu alterius partis equaliter determinate similr ꝛ suppositio confusa disiuncti respectu distributiōis suarum partiū vt iste equivalent nullū aial homo ꝛ ois asinus est nullū animal hō ꝛ omnis asinus est hec que dicta sunt intelligas dummodo nō ponant relativa nec disiunctū supponat confuse tantuꝫ iste enim non equivalent omnis homo e homo vl nullus hō est ꝛ ois homo. b. hō vel nullus hō est prima est vera secūda falsa. Sed trāscendimus limites ex premissis igit argumenti licet hanc inferre hominis nullus animal homo ꝛ asinus

est posses hic tangere oia que tactalsunt in secundo capite secundi tractatus vbi quando licet argumētari a confusa admixtā sed qꝛ melius aliqua possunt applicari contra ferio contra celarent ideo applica quoniam facile est.

¶ Quarto pricipaliter sic arguo nō sequit nullū albū ē hō oē risibile erit album ergo nullus risibile erit homo tamen arguitur in celarent ergo celarent non est consequentia formalis. ¶ Respō debis sicut est respondendū negādo minorē qꝛ cōmittitur quartus error intrinsecus contra hanc solutionē arguitur in hac ꝓna nullū futurum est omne risibile est futurū ergo nullum risibile est cōmittitur idem error ꝛ tamē est bona ergo solutio nulla maior nota est ꝛ minor probatur qꝛ non potest dari antecedens verum ꝛ consequens falsum. Et confirmatur bene sequit in celarent quilibet hō ꝛ aliꝰ homo nō sunt homines ꝛ omnes homines hō ꝛ quilibet alius homo sunt ergo omnes homines nō sunt homines ꝛ tamen cōmittit error sufficiens ad impediendum illā consequentiam esse bonā ergo celarent non est consequentia sillogistica cōsequentia videt nota ꝛ minor probatur quia committitur quart⁹ error intrinsecus.

¶ Ad tertium argumentum respondeo sicut responsuꝫ est vsq; ad replicam ad quaꝫ cōiter respondet ꝙ dato ꝙ cōmittat quartus error intrinsecus nō propterea sequit consequentiā non valere qꝛ qñ maior non denotat verificari pro aliquo quin pro illo denotet verificari conclusio consequētia est bona ꝛ sic est in proposito. ¶ Sed melius videtur dicendū esse illam consequentiā nō esse formalem ꝛ posse instari ponendo. ly. futurū conuerti cū isto termino albū futurum taliter ꝙ habeat semper ille terminus suū amplum modū signandi ꝛ solū possit supponere ꝓ albis sicut supponit pro entibus hoc supposito in hac consequentia nullū futurū est asinus oē rudibile est futurū ergo nullum rudibile est asinus datur antecedens verū ꝛ consequens falsuꝫ casu quo nullus asinus sit albus nunc sed post hoc erit albus et ꝙ minor illo casu sit concedenda probatur quia si ly. futurum includeret ens hec esset concedenda antichristus est futurū ꝛ antichristus nō est ens ergo si ly futurum includit illū terminū album hec copulatiua ē possibilis omne rudibile est futurum ꝛ nullum rudibile est album ꝛ non potest in alio casu verificari nisi in isto ergo in isto est vera.

¶ Contra istam solutionez sic arguo non sequitur nullum non albū erit nigrū sortes est nō albū ergo sortes non erit nigrum ꝛ tñ arguit in ferio ꝛ nullus error committit ergo solutio nulla.

¶ Ad hoc respondeo negādo minorem quia medium in affirmatiua pōt accipi pro aliquo pro quo non accipitur in negatiua ꝛ sic committitur quartus error intrinsecus.

¶ Contra hanc solutionem potes argumentari quia saltem illa consequentia deberet valere si pro minore sumeremus hanc sortes est vel erit non album sed hoc est falsum igitur ꝛc.

¶ Ad hec ꝛ similia dictum est capite quarto secundi tractatus semp esse in illa minore mediuꝫ stat supponere ꝓ aliquo pro quo non supponet in maiore supposita veritate huius adam fuit ois homo quoniam si illa teneretur falsa cōsequentia esset bona.

¶ Ad ꝓfirmationē rñdeo cōcessa maiore negādo minorē ꝛ ad ꝓbationez nego ꝙ cōmittat quintus error intrinsecus quia nunqꝫ distribuit relatiuū in ordine ad antecedēs nec antecedēs in ordine ad relatiuū ꝛ causa huius est quia semper ascendimus aut descendimus prius sub antecedente qꝫ sub relativo. Et qui oppositū huius sine ratione defendunt tenere debent has non equiualere omnes partes pars ꝛ quelibet illa pars esse ꝛ oēs pars. b. pars et quelibet alia pars est ꝛ debent tenere sillogismū ibi formatum non valere sed nos oppositum huius asseneramus.

Darij tertius modus perfectus cū ex maiore vniuersali ꝛ minore ꝛ cōclusione particularibus affirmatius ꝛ directe ꝛ procludit pro cuiusmodi declaratione pono talem conclu-

sionem darij est ꝓna bona ⁊ formalis.

¶Cōtra quēmodū possunt fieri oia argumenta que contra barbara fiebant ⁊ quecunq; q̄ contra istū modū fiūt cōtra barbara applicari possunt. inihilomin⁹

¶Contra conclusionem possunt tangi argumēta que parua videntur ⁊ tñ habent pulchrā difficultatē inquirēdo errorē harum consequentiarū qualiscūq; est homo talis est asinus risibile est homo ergo risibile ē asinus. ¶Quātuscūq; est hō tātus est asinus ⁊ hoc pedale est hō ergo hocpedale ē asin⁹ quotiescūq; fuisti parrhisi⁹ fuisti homo bis fuisti parrhisius ergo bis fuisti hō quādocūq; aliqua sic se habēt ꝙ vnū potest manere altero non manente illa distinguūt realiter Sed quantitas ⁊ res quā ta sic se habent ꝙ vnū potest manere altero non manente ergo quātitas ⁊ res quanta distinguuntur realiter.

¶Ad hec argumenta si non vis decipi respice ad sensum propositionuꝫ ⁊ inuenies aut cōmitti primū errorem intrinsecū aut aliquā conditionē requisitā ad fabricaꝫ sillogismi Unde sensus maioris primi sillogismi assūpti est qua cūq; qualitate qua est hō qualificat⁹, vt sibi simili est asinus ⁊, modo notū est ꝙ ex hac maiore cū ista minore risibile est homo nō sequitur cōclusio primo quia medīū nullibi distribuit̄ vcz ille terminus homo ſcūdo ly homo tenetur pro paucioribus in maiore q̄z in minore.

¶Sed cōtra hoc arguitur si medium in minore distribuat nullus error dictoꝫ cōmittitur ⁊ tamen consequētia non valet ergo solutio nulla consequētia est nota ⁊ minor probatur quoniā si solus vnus sit homo cuꝫ asino habente eaſdē qualitates antecedēs est verū ⁊ consequens falsum in hac cōsequentia qualiscūq; est homo talis est asinus risibile quilibet homo est ergo risibile ē asinus si dicas forte ꝙ inferendo illam cōclusionem cōmittitur alius error vcz ꝙ illud quod se tenet ex parte medīi ⁊ maiore non tenet se ex parte minoris extremitatis in cōclusione ponitur enim virtualiter ille terminus qualitas in maiore ex parte medīi ⁊ non ponitur in conclusione.

¶Cōtra hanc solutionem arguitur sequeretur tunc hanc consequentiā in qua error tollitur esse sillogisticā qualiscūq; est homo ē asinus animal omnis hō est ergo qualecūq; est aial ē asinus, Sed hoc est falsum ergo solutio nulla.

¶Ad argumentum contra solutionē respondeo sicut responsuꝫ est vſq; ad replicā negando sequelā et ratio est quia inferēdo illud quod se tenet ex parte medīi in minore cōmittis errorē vcz ꝙ arguit a nō restricto ad restrictum ex parte minoris extremitatis simil⁹ ifers cōclusionē cū distributione illius termini qualitate in illo termino qualiscunq; ineluſi. Et ideo secundum cōmuniter loquentes ly inferre hāc cōſlis ē risibile est asin⁹ simile esſi dr cōtr ꝙ ex his ꝑmissis cuiuslibet hois quilibet asin⁹ currit brunellus quilibet asinus est ly inferre hāc hois brunellus currit ⁊ non istā cuiuslibet hois brunellus ē currēs. ¶Nos aūt dicimus ꝙ inferendo; quācūq; illaꝫ cōmittit idē error ⁊ probamus ꝙ nulla illarū inferat ideo dico ꝙ ex premissis argumēti nō sequit̄ hec quale est risibile est asinus qz in simili sic instatur qualiscūq; est homo talis est homo a. est hō ergo quale est a ē hō casu quo sortes in loco c nullā qualitatē ⁊ in. b. loco sit qualis ⁊ ly. a valeat sicut hō nō habens in c loco qualitatē si dicas ⁊ bene ꝙ nō sunt eiusdē forme qz includit negationē ly. a ponas tunc ꝙ cōuertat̄ ly a cum hoc termino hō existēs in c loco ⁊ añs est verū ⁊ consequēs, falsum in casu posito intelligo supposita falsitate huius nigredine albū est qualificatuꝫ casu quo sortes sit in duobus locis ⁊ in vno erit albus ⁊ in alio niger. ¶Et si arguas contra hoc qz ille ꝑmisse sunt disposite ad inferendū aliquā cōclusionē sillogistice ⁊ nullā inferunt nisi illam ergo inferunt illam.

¶Respondeo negādo minorem quia ex illis premissis inferetur hec conclusio qualiscunq; est homo qui est animal talis est asinus nec mireris ꝙ medium intret conclusionez quia sit vt tollatur deffectus ⁊ non potest aliter error auferri simile visum est superius in prima questione tertij tractatus et prima secundi.

¶Eodem

¶Eodem modo dices de secundo sillogismo qua idē error adequate cōmittitur: qz sensus maioris est iste quacunq; quantitate quia homo est quanti ficatus est asinus ⁊ sic arguitur ex puris particularibus et cōmittit ēt tertius error intrinsecus et oportet ſubſumere in hac consequētia eodē modo sicut in precedenti. ¶Simili modo respondebis ad tertiū argumentū qua aut capitur pro medio ille terminus ens parhisius et sic arguitur ex puris particularibus ⁊ sensus maioris tertie consequentie est quibuscūq; vicibus quibus fuisti ens parhisius fuisti homo in qua constat illā terminū ens parhisius non distribui si vis bene subſumere capies pro minore hāc due vices sūt vices q̄b⁹ fuisti parhisius.

¶Ad quartū dices simili modo sicut ad precedentes arguitur enim ex puris particularibus: qz sensus maioris est in quocūq; tēpore in quo aliqua sic se habeant ꝙ vnum potest manere altero nō manente illa distinguunt̄ realiter non insisto hic an iste equus realium sit verus: qz alio loco videndum est.

¶Ex his patet ꝙ licet ſub terminis vnius predicamenti ſubſumere terminos alterius predicamenti: ⁊ ideo solet dici hanc consequentiā esse sillogisticam quicquid heri emisti hodie comedisti ⁊ carnes crudas heri comedisti: igitur carnes crudas hodie comedisti ⁊ ꝙ licet ꝓsequētia dicta valeat hec nō valet quicquid heri emisti hodie comedis carnes crudas heri emisti: ergo carnes crudas hodie comedisti: quia non est mediū in illa propositione: ⁊ ideo premisse sunt in disposite: quia ſubſtantiuū maioris est aliqd qđ comedisti ⁊ ꝑdicatū minoris est comedens. Sed idem error committit in prima consequentia quā dicunt omnes valere ⁊ ratione illius facile sic in simili instabo quicquid heri vidisti hodie vidisti et angelos heri vidisti: ergo angelos hodie vidisti capiēdo semper illas copulas: vt important; precise instās casu eſt quo heri vidisses in aliquo instanti oēs angelos ⁊ hodie quēlibet angelū videas in aliquo instanti in instāti tñ in quo videas vnum non videas aliū antecedens inuenies verum ⁊ ꝓsequens falsum fore tasse respondebis pro cōmuniter loquētibus ꝙ maior est falsa: qa ly. quicquid absoluitur a numero: et ideo sensus illius maioris qđcūq; ens vel quecunq; entia qđ est vel q̄ heri vidisti hodie comedisti.

¶Contra hanc solutionem sic arguo adhuc illa ꝓsequentia non valet: ergo male respōsum est antecedēs probatur: qz in simili non sequit̄ quodcūq; pomum qđ heri emisti hodie comedisti carnes crudas heri emisti: ergo carnes crudas hodie comedisti ⁊ absoluatur ly qđcunq; a numero ⁊ ly pomū: sed quod sint similis forme probatur: qz nulla conditio deficit: qz loco de ly ens, quod includitur in ſubſtantiuo primi sillogismi ꝓpono illum terminum pomū ⁊ sicut in vna absoluitur a numero sic etiā in ista.

¶Quare dicendū est illam consequentiam non valere ⁊ error est assignatus: sed si bene vis subſumere capias totum subiectum quod distribuit̄ pro medio ⁊ assumēdo hanc pro minore carnes crude sunt vel fuere aliquid qđ heri emisti licebit inferri hec carnes crudas heri comedisti. Ex his patet. In his consequētijs similē errorē cōmittit̄ ꝓpterea nō valēt oē qđ fuit est: adā fuit: ergo adam est: quicquid est ⁊ non est animal est nō animal a homo est ⁊ non est animal: ergo a homo est non animal volo ꝙ in prima parte copule implicationis includatur. ly ens ⁊ ſuppono veritatē minoris. Sed si vis bene ſubſumere capias totum ſubiectum maioris pro medio in minore. ¶

¶Sed dubitabis vtrū sequat̄ omne qđ est ⁊ non fuit animal fuit: nō animal aliquis homo est ⁊ nō fuit animal: ergo aliquis homo fuit non animal. Respondeo quod non: quia si capias loco illius termini ens incluſi in ſubiecto maioris istū terminum album accipiendo pro predicato minoris etiam ly albū et facili casu dabis antecedens verum: ⁊ consequens falsum. Ex dictis scies diſſoluere tales paralogiſmos omne qđ non est homo ⁊ immediate ante hoc fuit homo incipit esse homo sortes non est homo et immediate ante hoc fuit homo: ergo sortes incipit esse homo oportet enim ad hoc ꝙ valeant tales cōsequentie ꝙ capias pro predicato minoris. Subiectum maioris

et illi cõsequẽtie facillime instabis capiẽdo pro subiecto maioris istum terminũ album qõ non est ⁊ immediate ante hoc fuit currens.

¶ His ergo visis. Primo ⁊ principaliter arguit sic non sequit quilibet deus qui potest facere aliquid cũ causa. Scõa potest facere se solo: sed pater est deus qui potest facere notitiã cum causa: scõa ergo pater potest facere notitiã se solo ⁊ tñ arguit in darij g darij non est ꝓsequẽtia formalis maior est nota: quia antecedens est verũ: ⁊ ꝓsequens falsum: opposito ꝙ deus nõ possit se solo producere notitiam in genere notitie: sed bene in genere qualitatis ⁊ maior probat: ḋa nullus error cõmittit. Propterea ille premisse sunt debite disposite ad inferendũ aliquã conditionẽ ꝙ nullã inferunt nisi illam: ergo inferunt illam.

¶ Et confirmatur non sequitur quicquid predicatur in a predicatur in b sinonimũ predicat in a. de sinonimo: ergo sinonimũ predicat in b. de sinonimo ⁊ tñ arguit in darij ergo darij nõ est consequẽtia formalis maior est nota: qz si ly a valeat sicut ista propositio homo est homo et ly b sicut ista asinus est homo antecedens est verũ ⁊ consequẽs falsum: ⁊ minor probatur: quia nullus commutritur error.

¶ Et sub confirmatur non sequitur quicquid videt sortes in curia videt plato in aula sed sortes videt album in curia: ergo plato videt album in aula et tñ arguit in darij g darij non est ꝓsequẽtia formalis maior probat: qz minor apparet nota casu quo brunellus ponatur in curia ⁊ in aula et in curia sit albus et in aula sit niger ⁊ sortes videat brunellum in curia ⁊ plato videat ipm in aula ⁊ non in curia antecedens est verum et consequens falsum.

¶ Hec argumẽta videntur quodammodo apparẽtia ⁊ omnes consequẽtie facte tam in argumentis ꝙm in confirmationibus non valent ⁊ idem error est in omnibus. ¶ Unde pro solutione illoꝝ notandũ est ꝙ dicimus. Secundo capite secundi tractatus ꝙ si aliquid se tenebat ex parte medij in minore debet se tenere ex parte minoris extremitatis in conclusione taliter tamen ꝙ illud se tenet ex parte medij in minore in conclusione nõ accipiatur vnica acceptione maiore extremitate nec totum illud restringatur vnica restrictione propter quod dicimus hanc consequentiam non valere omnis asinus erit albus fauellus erit asini nigrũ: ergo fauellꝰ erit albi nigri.

¶ Hic error committit in oĩbus his consequentijs in concludẽdo: q; premisse sunt bene disposite in oĩbus consequentijs ibi assumptis. Et ideo ad formam argumẽti principalis negando minorem ⁊ approbationẽ dico ad primã q error est ꝙ aliquid se tenet ex parte medij in minori ꝙ tenet se ex parte maioris extremitatis in conclusione acceptũ vnice et sic virtualiter a diuisis ad coniũcta vnica acceptione.

¶ Ad secundã probationẽ minoris respondeo ꝙ ex illis premissis infert per regulam vna conclusio in qua error dictus tollatur ⁊ erit hec pater notitiam potest producere se solo ⁊ si dicas nõ potest inferri ista pater potest noritiã producere se solo ⁊ tamen non committitur error: aliquis: qz accipitur non vnica predicatum. ¶ Respondeo ꝙ per accipi vnice etiam intelligo vnica restrictione totum restringi ⁊ ideo nõ licet inferre qua intulisti: qz accipit vnica acceptione sen vnica restrictione totũ restringit em totum predicatũ a. ly potest ⁊ iste equipollent ratione talis restrictionis pater põt notitiam producere se solo: et pater põt producere notitiã se solo: ⁊ sic virtualiter est vnica acceptio.

¶ Sed contra hanc solutionẽ sic argumẽtor non infert ex illis premissis he conclusio pater notitiã põt se solo producere: ergo responsio nulla añs probat ⁊ suppono ꝙ vnio qua verbo vnitur natura humana sit ipm verbũ hoc admisso quod scõm opinionẽ nominaliũ verũ reputat non sequit in simili quilibet deus qui potest producere aliquid cum causa. Secunda põt producere se solo: sed deus est. Deus qui potest facere a vnionem cum causa: ergo pater a vnionem potest facere se solo addo ly a vt stet ille terminus vnio pro verbo et non pro vnione passiua que est ipsa materia.

¶ Ad hoc respondeo ꝙ nõ sequit illa conclusio ex illis premissis ⁊ hoc bene probatur et ex hoc ptz hanc ꝓsequentiam que ab omnibus concedit bona nõ esse formalem quicquid deus potest facere cum causa. Scõa potest facere se solo notitiam deus potest facere cum causa scõa ergo notitiã põt deus facere se solo ⁊ si queras errorem respondeo. errorem esse quoniam hac omnis homo qui audit videt sortes est homo qui audit sonũ ergo sortes videt sonum dicimus nãq; capite secundo secundi tractus quod nõ oportebat ꝙ non liceret inferre illa qõ se tenet ex parte medij in minore ex parte maioris extremitatis in conclusione quomodo maior extremitas non denotabatur eodem modo competere illi qõ se tenebat ex parte medij in minore sicut ipsum denotabatur cõpetere medio. Et per hec facile est dicere ad confirmationem ꝙ non licet ex illis premissis inferre hanc sinonimũ predicatur de sinonimo in b quia totum accipitur vnica acceptione: sed bene licet inferre hãc ex illis premissis sinonimum. de sinonimo predicatur in b. supposito ꝙ in ly sinonimo non includatur relatio intrinseca qm si relatio intrinseca includeretur non opz quod sequatur ex illis premissis illa propter causam dictã in fine solutionis argumenti. Sed si non denotetur relatio intrinseca bene sequitur illa conclusio ꝓ cuius declaratione est notandum ꝙ sensus huius sinonimũ de sinonimo predicatur in b. potest esse iste sinonimum de sibi sinonimo predicatur in b. et in isto sensu non sequitur illa conclusio ex illis premissis: vt dictum est si vero sit hic sensus sinonimum de sibi vel alteri sinonimo predicatur in b. bene sequitur illa cõclusio. Et per hoc patet solutio ad sub cõfirmationem: quia ex illis premissis non sequitur conclusio illa propter causam allegatã: sed bene hec album: videt plato in aula.

¶ Secundo principaliter arguit nõ sequit de qualibet specie aialis aliqõ aial fuit in archa Noe isti hoies sunt species aialis demõstro per illud pronomẽ homines qui actu existunt ergo istorum hominum aliquod animal fuit in archa Noe ⁊ tamen arguitur in darij: ergo darij non est consequentia formalis minor nota est: quia nullus error cõmittit. Itẽ ille premisse sunt disposite ad inferendũ aliquam conclusionẽ ⁊ nullam inferunt nisi illam: ergo infert illam. Sed maior probatur: quia: cõsequens est falsum: vt notissimũ est ⁊ minor est vera: sed maior probatur bene sequit omne animal fuit in archa Noe: ergo de qualibet specialis animalis aial fuit in archa Noe.

¶ Et confirmatur non sequitur omnis homo est vel erit aial sortes incipit esse hõ: ergo sortes incipit esse aial et tñ arguit in darij: ergo darij nõ est ꝓntia minor probat: quia in simili non sequit omne albũ est vel erit aial sortes incipit esse album: ergo sortes incipit esse aial minor probatur ille premisse sunt disposite ad inferendũ aliquam conclusionẽ in darij ⁊ nullam inferunt nisi illam: ergo inferunt illam. forte dices sicut dicendum est ꝙ illa consequẽtia non est in darij: quia copula cõclusionis non infertur copulã maioris: sed ex illis premissis potest inferri hec conclusio sortes est vel erit animal.

¶ Contra hanc solutionẽ arguit primo inferendo illã ꝛclusionẽ ꝓntia nõ est sillogistica: ergo nulla est solutio añs probat deficit cõditio: tertia requisita videlicet ꝙ ly incipit qõ debebat se tenere ex parte medij in minore tenere se debebat ex parte maioris extremitatis in cõclusione ⁊ non se tenet: ergo consequentia illa non est sillogistica.

¶ Secundo sic inferendo ex premissis habitis hanc conditionem sortes animal incipit esse nullus error cõmittitur: ergo inferat illam vel premisse sunt indisposite.

¶ Tertio sic arguo si solutio esset bona sequeret hanc ꝓñam esse bonã. ois hõ est vel fuit aial sortes incipit esse hõ: ergo sortes est vel fuit aial. Sed hoc est falsum: qz añs est verum et ꝓñs falsum: si nullus homo incipiat esse nisi sortes qui per vltimũ non incipiat esse.

¶ Pro solutione secundi principalis notandũ est ꝙ oẽs cõiter loquẽtes

Responderent concedēdo ꝓsequentiam esse bonam ⁊ negarēt aliqui illoꝝ maiorem sillogismi assumpti suppositō ꝙ species capiatur prime intentionaliter si vero ille terminus species capiat sēse intē tionaliter manifestū est ꝙ ipsi negarent minorem saltem capiendo minorē extre mitatē personaliter alī vero. Adhuc capiendo illum terminū species prime intentionaliter negant minorē immo dicunt nulli homines sunt species humane. Sed collectio hominū mortuoꝝ ⁊ viuentium ⁊ futuroꝝ sunt species humana. Sed cū longe ⁊ isti a veritate discedāt clarissimū cuicūq; ingenioso liquet imaginantur em̄ res permanentes fore successiuas: vt suā opinionē tueantur.

¶Quare aliter respondeo ad secundū principale supponendo vnū verū ⁊ ꝙ cōmuni modo loquendi omnium doctoꝝ ⁊ indoctoꝝ consentit videlicet istū terminum species humana conuerti cū isto termino omnes homines vel omnis homo capiendo illud signū omnes collective taliter ꝙ loco illi⁹ termini species humana licet ponere istud disiunctū omnes homines vel oīs homo ⁊ econtra ex consequenti sequit istū terminū species animalis cōuerti cum isto disiuncto oēs hoies vel oēs asini vel oēs equi vel oēs leones: ⁊ sic de singulis capiendo ly oēs collective. In illo termino ⁊ sic de singulis volo ꝙ intelligant reliqui oēs termini specifici ꝓtenti sub ly aial hoc igit sup posito ꝙ verum ideo cognoscit: qz omni vero consonat. ¶Respōdeo ad formam argumenti negando minorem videlicet ꝙ illa consequentia sit in darij ⁊ error est intrinsecus virtualiter em̄ capit pro medio aggregatū ex signo collectiuo et termino cathegoreumatico et per dicta in tertio tractatu capite quinto oportet q̄n capitur terminus supponēs confuse copulatim pro medio ꝙ in vtraq; premissarum teneatur eque ample qō modo non contingit capitur em̄ ly species animalis pro medio quod vt diximus conuertitur cum isto termino oēs homines vel omnes asini et sic de singulis et in maiori ampliatur ad ea que sunt vel fuerunt ⁊ ideo non supponit pro hominibus qui nunc sunt: quia nō verificatur de eis hec enim est falsa isti species animalis sunt vel fuerunt demonstrando per ly isti homines qui nunc sunt: quia bene sequit isti species animalis sunt vel fuere: ergo isti omnes homines vel omnes asini sic de singulis fuere. Et notes ꝙ tenendo istam veram Adam fuit omnis homo non debet fieri verificatio istius termini species aialis isto modo hec sunt vel fuerūt species animalis. Sed sic ista species animalis sunt vel fuerūt ex qua patet hanc consequentiam nō valere isti homines species animalis sūt ergo isti homines species animalis sunt vel fuere sicut non sequitur isti homines omnes homines sunt: ergo isti omnes homines sunt vel fuere. Ex quibus infero hanc esse concedendam isti homines demonstrando homines presentes sunt species humana: quia bene sequitur isti homines sunt omnes homines: ergo isti homines sunt species humana: nec in ista propositione isti homines sunt omnes homines sub ly. homines licet demonstrare homines qui non sunt: quia in hoc decipiuntur multi sic arguentes. Si species humana esset collectio omnium hominum vel ergo esset collectio omnium hominum qui sunt vel omnium hominum qui fuere vel omnium hominum qui erunt vel omnium hominum qui sunt et fuerunt et erunt non tria vltima: quia sequeretur quod nulla esset species humana nec primum: quia tunc sequeretur qō ante hoc non fuisset species humana cum non fuerūt hoies qui nunc sunt preterea sequit qō Adā ⁊ sortes q̄ nunc est non fuerūt eiusdē speciei

¶Respondeo ad hoc argumentum facillime ex dictis vel quando assumis illam disiunctiuam videlicet species humana ē collectio omniū hominū q̄ sunt vel fuere aut intelligis ꝙ iste terminus species hūana cōtrahit mediante quacūq; copula cū isto termino collectio omniū hominū qui sunt aut cū isto termino collectio omniū qui fuere: ⁊ sic de alīs ⁊ in hoc sensu nego illā ꝓpositionē. Sed dico ꝙ mediāte copula quacūq; cōuertitur cum hoc termino oēs homines vel omnis homo seu collectio omnium hominum capiendo illa signa collective aut intelligis per illam propositionē ꝙ ille terminus species humana conuertatur cum hoc termino collectio omniuz hominum qui sunt mediante copula de presenti ⁊ cum hoc termino collectio omnium hominum qui fuerunt mediante copula de ꝓterito ⁊ sic de alīs ita ꝙ hec propositio sit concedenda species humana est omnes homines qui nunc sunt et collectio omnium hominū qui fuerunt fuere species humana ⁊ in hoc sensu concedo propositionē quam assumis ⁊ respōdeo ꝙ dandū est primuz mediante copula de presenti ⁊ tertium mediante copula de futuro in sensu iaz dicto nec ex illo sequitur quod infers claruz est enim qō hec est concedenda adam ⁊ sortes fuerūt eiusdem speciei qui adam et sortes fuerunt ex eadem collectione omnium hominuz puta ex collectione oīm hoīm qui fuerunt ante hoc qz sortes fuit ante hoc sicut ⁊ adam verum est tamen ꝙ si in illa propositione ly. fuit vniret ⁊ solum ꝓ instanti ꝙ ista ꝓpositio adam ⁊ sortes non fuerunt eiusdem speciei esset concedēda sicut ⁊ hec adam ⁊ sortes nō fuere de numero oīm hominū nec ex dictis sequitur aliud quod infers vez ꝙ nulla est species humana: quia bene sequitur nunc sunt oēs hoies ergo nunc est species humana nec sequitur ꝙ non fuit species humana quia bene sequitur fuerūt oēs homines ergo fuit species humana imo concedendum est hec copulatiua in quolibet instanti fuit species hūana ⁊ nulla species hūana in quolibet instanti fuit sicut hec copulatiua stat in quolibet instanti fuerunt omnes homines ⁊ oēs hoies non in quolibet instanti fuere. ¶Hec que dicta sunt nō sunt oīno impertinentia quia solū posita sunt vt error ꝓfie intelligeretur ⁊ ad longū aperui qd circa hoc sentiebā quia in alia ꝑte mentē meā nec duz aperuerā ex dictis patet hanc consequentiā nō valere oīs species hūana fuit isti homies ⁊ isti hoies sunt species hūana ergo isti homines fuerunt isti hoīs. Ex quo vltimo sequitur ꝙ si vnus hō inciperet nunc esse per primū sui esse hec copulatiua esset vera nulla species humana fuit ⁊ non fuit species humana.

¶In confirmatione tangitur hec difficultas videlicet quando valet consequentia capiendo in maioze copulā diuisiuam aut copulatā ⁊ in minoze addendo hoc signū incipit aut desinit medioz que conclusio potest inferri ex premissis talibus ꝓ cuius declaratione supposita ampliatione huius signi desinit similiter et huius signi incipit dico primo premissas que sic assumunt esse dispositas si mediū nō, teneat tunc pro pluribus in minoze cū in maiori ex quo patet has p̄missas oīs homo est vel erit animal; fortes incipit esse hō esse bene dispositas ⁊ istas nō, esse dispositas oīs hō est vel fuit animal fortes incipit esse homo nec istas oīs homo est et erit alter fortes desinit esse hō ⁊ causa huius est quia in his vltimis premissis tenetur mediū pro pluribꝰ in minoze cū in maioze quia ly desinit facit stare illum terminū homo pro hominibus qui sunt vel immediate ante hoc fuere et ly. incipit pro hominibus qui sunt vel immediate post hoc erūt sed in primis premissis medium teneatur magis ample in maioze cū in minoze. Et ex hoc satis clare liquet que premisse, sunt dispositē sillogistice ea piendo in vtraq; premissarum ly incipit. ¶Et ex premissis talibus que sunt dispō site licet inferre vnaz conclusionē in qua copula conclusionis sequatur copulam maioris. Et nō sequitur conclusioni qua ponatur ly desinit. ¶Sed contra hoc videntur esse replice que fiebant contra solutionem datam in confirmatione vnde ad primam nego antecedens ⁊ ad probationem nego antecedens videlicet ꝙ deficiat tertia conditio nō inferendo ly. incipit quia ly. incipit reputādū est esse partem copule sicut ly. cōtingēter et ideo nō proprie se tenet ex parte medij. ¶Et dato ꝙ se teneret ex parte medij in minoze non oportet ꝙ teneat se ex parte maioris extremitatis in cōclusione. ¶Unde si aliquod signum includens sincathegoreuma seu exercens officium termini sincathegoreumatici teneat se exparte medij in minoze non oportet ꝙ illud teneat se ex parte maioris extremitatis in conclusione ⁊ ideo hec cōsequētia est bona ⁊ formalis oīs hō fuit aial sortes est hō mortuus ergo sortes fuit aial nō tñ licet inferre istam sortes fuit aial mortuū. Sed sufficit ꝙ seruent reliqua oia q̄ ad cōsequen

tiam sillogisticam requiruntur ⁊ ideo nō oportet q̄ inferatur ex his premissis omnis homo est vel imediate post hoc erit animal sortes incipit esse homo hec sortes est vel imediate post hoc erit incipiēs esse animal sed bene hec sortes est vel immediate post hoc erit aial. Hec dico tenēdo istas premissas esse dispositas sillogistice omne album incipit esse animal sortes est vel immediate post hoc erit albuz quia dicendo vt tetigimus capite quarto tertij tractatus q̄ erat probabile tenere subsumptionem non valere capiendo terminum incomplexum pro medio nisi talis terminꝰ precedat ly. imediate post hoc facile est dicere q̄ oportet ly. incipit tenere se ex parte maioris extremitatis in conclusione si premisse sunt dispposite vnde premisse assumpte in confirmatiōe non sunt dispositē. Sed opz si velis cōsequentiam valere capias hanc pro minore sortes homo incipit esse. Ex quo patet hanc consequentiam esse sillogisticā omne album est vel erit animal sortes albū incipit esse ergo sortes animal incipiens esse est vel erit.

¶ Ad secundam replicam si tenea mus premissas dictas esse dispositas dico q̄ cōmittitur error in cōcludendo vide licet q̄ copula conclusionis non insequit copulam maioris. Si autem teneatur illas esse in dispositas nego antecedēs immo cōmittitur tertius error intrinsecus. Ad tertiam nego consequentiaz quia cōmittitur tertius error intrinsecus.

¶ Tertio principaliter arguitur tangendo in Darij difficultates que melius possunt applicari cōtra ipsum q̄ cōtra barbara non sequitur omnes homines homo ⁊ omnis homo sunt aliqua alba sunt homies ergo aliqua alba homo et omnis homo sunt ⁊ tamē arguitur in Darij igitur darij nō est consequētia formalis respondebis fortasse negando minorē q̄ arguit a p̄fusa ad dererminatā.

¶ Et si dicas hoc non inconuenit vt dictū est cū cōnexione medio stāte determinate aut distributiue sed dictū est capite sexto quando incōueni ⁊ q̄n nō et respectu quorū terminorū quia respectu terminorum qui ponūtur in eadē p̄positione incōuenit ⁊ recurrendo ad questionem allegatam videbis clare.

¶ Ideo aliter arguitur contra dicta bene sequitur omnes hoies homo omnes homines sunt ⁊ alba sunt hoies ergo alba homo et omnes hoies sunt arguitur a confusa ad dereminatam respectu multitudinis ergo solutio nulla.

¶ Et confirmatur nō sequitur quilz hominis ⁊ alterius hominis quilibet asinus quilibet asinus est et sortes homo ergo sortis ⁊ alterius hominis quilibet asinus quilibet asinus est sortes ly. alterius relatiue ⁊ tamen arguitur in Darij ergo non est conquentia formalis minor videtur nota ⁊ maior probatur quia casu quo sint tantū in rerum natura quatuor homines ⁊ vnus illorum sit sortes sint tantū duo asini bzunellus ⁊ fauellus primus homo illorum cum secūdo homine possideat copulatim bzunellū ⁊ cū tertio fauellum ⁊ non possideat primus cum quarto aliquid quartus vero homo cum secundo hoie possideat fauellum ⁊ cū tertio bzunellū antecedens verum ⁊ consequens falsum. ¶ Dices ad argumentum negando minorem quia arguitur a confusa ad determinatā ex parte de ly. alterius hominis. ¶ Contra hanc solutionē primo sic argno bene sequitur quodlibet a. et aliud. a. oēs homines sunt sortes et a. ergo sortes ⁊ aliud. a. omnes homines sunt et tamen cōmittitur idem error ergo solutio nulla. ¶ Secundo sic replico bene sequitur oēs homines homo ⁊ quilibet alius hō sunt risibilia sunt hoies ergo risibilia homo ⁊ quilibz alius hō sunt et tamen arguitur a confusa ad determinatā respectu multitudinis igit. ¶ Tertio sic argumentor bene sequitur cuiuslibet hominis quilibet asinus et alterius hois quilibet asinus q̄libz asinus sunt asinus sortis hois asinus est ergo asinus sortis ⁊ alterius hois quilibet asinꝰ q̄libz asinus est et tamē cōmittitur idem error ergo solutio nulla.

¶ Et confirmatur secūdo non sequitur vtrūq̄. a. alterū. b. ⁊ alterū. c. est et sortes alterū. a. ergo sortes alterū. b. ⁊ alterum. c. est et tamen arguitur in Darij ergo darij non est cōsequentia formalis. ¶ Si forte dicas q̄ non est consequentia illa in darij quia arguitur a cōfusa ad determinatā contra istam solutionē sic arguo non potest instari ergo cōsequentia formalis ⁊ nō tenet nisi sillogistice ergo tenet sillogistice. Preterea sic argumētor medium in minore cōplete distribuere tur valebit cōsequētia ⁊ tñ idem error cō mittitur ergo nullū est responsum. Item hec ꝓpōsitio est bona vtrūq̄. a. et vtrūq̄ aliud. a. alterum. b. ⁊ alterū. c. est ⁊ sortes alterq̄. a. vel alterū aliud. a. est ergo sortes alterq̄. b. et alterū. c. est capiendo primū copulatum maioris diuisiue ⁊ secundū cōplexiue ⁊ tñ cōmittit idem error ergo solutio nulla minor est notissima ⁊ maior probat quia nō potest instari ⁊ volo q̄ maior huius sillogismi probetur primo descendēdo sub qualibet parte subiecti: ⁊ deinde reducantur singulares ad copulatiuam in cuiꝰ qualibet pte primo sub ly. c. q̄ sub ly. b. descēdēs taliter q̄ ly. b. mere cōfuse supponat ⁊ sit vltimo ꝓbabilis.

¶ Confirmatur tertio formaliter sequitur vterq̄ hō alter hō ⁊ quilibet hō est sortes est hō ergo sortes alter hō et q̄libet hō est ⁊ tñ arguitur a cōfusa ad determinatam igitur capio ly et complexine et semper sic capiam nisi oppositū supposuerim.

¶ In omnibus his argumētis nō tangitur aliqua difficultas sillogistica q̄ licet in oibus his arguatur a confusa ad determinatā hoc fit cōponēdo sillogismū ex duabus ꝓpositionibꝰ nō equipollentibus secundū doctrinam huius ꝓpōnis. ¶ Propositis duabꝰ ꝓpōnibus nō equipollētibus eas in silloꝰ applicare capiātur due ꝓpōnes nō equipollētes et capias ꝓ maiore ꝓpōnē q̄ nō infert aliā ⁊ ꝓ minore ꝓpōnē in qua ꝑdicatur vnꝰ terminus maioris de alio et in cōclusione ꝓpōnem aliā q̄ denotat̄ inferri exēpla patēt in argumētis. Sed vt cognoscat̄ clare solutio argumentoꝝ rñdeo ad formā argumēti Ad primū rñsum est vsq̄ ad vltimā replicam ad quā rñdeo negando maiorē quia facile in sillogizando sic instabit oēs homies hō et oēs medietates mat̄ie sūt et risibilia sūt hoies ꝗ regula hō et oēs medietates materie sunt casu quo sint tñ duo hoies in forma cōicātes et in medietate superiori añs est verū et ꝓñs falluz vade ad caput allegatum si vis cognoscere quando iste

consequentie valent.

¶ Ad primā confirmationē respō deo sicut rñsum est vsq̄ ad primā replicā Ad quā rñdeo negando minorē q̄ videtur in ꝑfata ꝓña argumētari a confusa ad determinatā nō tñ argumētamur q̄ suppō cōfusa añtis equivalet determinate quia posuimus vnā regulam in relatiuis vcz. ¶ Q̄n añs relatiui distribuit cōplete nō refert relatiuū supponere cōfuse vel determinate respectu alterius extremi dūmodo nulla pars alterius extremi supponat confuse tñ vt iste equivalent quilibet homo et alius homo oēs hoies sunt et quilibet homo ⁊. b. alius hō oēs homines sunt ⁊ hanc regulā intellige in affirmatiuis. ¶ Dicitur notāter in regula dūmodo nulla pars alterius extremi supponat cōfuse tantū quia iste nō equivalent quilz hō ⁊ alius homo quilz hō et hō sunt ⁊ quilibz hō ⁊. b. alius hō quilibz homo ⁊ hō sunt hec regula debet itelligi Quādo añs ⁊ relatiuū ponūtur in recto. Et eodem modo respondebis ad icōam replicā negādo minorē quia suppō cōfusa maioris equivalet determinate: iste et equivalēt oēs hoies hō ⁊ quilibet alius hō sunt ⁊ oēs hoies. b. hō ⁊ quilz aliusz hō sunt q̄ fuit posita i relatiuis hec regula. Q̄n relatiuū distribuitur cōpler suppositio cōfusa añtis relatiui equivalet determinate respectu alterius extremi dūmodo nulla pars alterius extremi supponat cōfuse tantum vt iste equivalent homo et quilibet alius homo. b. homo ⁊ quilibet alius hō sūt homo et quilibet aliꝰ homo homo ⁊ quilibet alius homo sunt. ¶ Dicitur notanter in regula dūmodo nulla pars alterius extremi supponat confuse tantum quasi supponat confuse tantum non oportet talem suppositionem confusam equivalere determinate vt iste non equivalēt pars ⁊ quelibet alia pars que libet pars materie ⁊ pars sunt ⁊ a pars ⁊ quelibet alia pars quelibet pars materie ⁊ pars sunt.

¶ Contra hanc solutionem sic argumentor bene sequitur in Darij quelibet medietas et alia medietas angeli q̄libet homo sunt aliqua medietas est medietas ergo aliqua medietas et alia medietas angeli q̄libet homo sunt

et tamen arguitur a confusa ad determinatam respectu multitudinis ⁊ illa confusa non equivalet determinate ergo solutio nulla.

¶Secundo sic arguitur bene sequitur quilibet hō ⁊ alius hō alt hō sunt sortes est hō ꝑ sortes ⁊ aliꝰ hō alter hō sunt ⁊tñ arguit a cōfusa ad determiatā respectu multitudinis ⁊ talis suppō cōfusa nō equalet determinate ergo solutio nulla.

¶Et posset hoc cōfirmari de ista ꝓña q̄ ētiā est bona q̄libz medietas ⁊ alia medietas cuiuslibz angeli hō sūt aliqua medietas est medietas ergo aliqua medietas ⁊ alia medietas cuiuslibz angeli hō sūt ⁊ tñ cōmittit error ⁊ p rās suppō ꝓfusa nō equalz determiate ꝗ dicta nlla.

¶Ad primū istorū respōdet negādo maiorē imo casu quo sint sortes ⁊ plato nūc soli inter hoies ⁊ ex dnab⁹ medietatibus superiorib⁹ illoꝝ fiat vn⁹ hō q̄ vocet guillelmus ⁊ ex dnab⁹ medietatib⁹ inferiorib⁹ fiat Joānes ⁊ sint quatuor angeli et prim⁹ possideat sortes ⁊ ioā. Scōs sor. et guillielmū tertiꝰ pla. ⁊ ioā. Quartꝰ pla. ⁊ guil. Datur añs verū ⁊ ꝓña falsuz. Ad secundā replicā rndeo negando maiorē qz sic instabit q̄libz hō ⁊ aliꝰ hō alter binariꝰ sūt sortes ē hō ergo sor. ⁊ aliꝰ hō alt binariꝰ sūt ⁊ casu quo sint tres hoies tñ ⁊ loquamur de binario hoim antecedēs est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad confirmationē nego q̄ non possit instari imo in simili datur añs verū et ꝓña falsuz sic q̄libet hō ⁊ aliꝰ hō cuiuslibz angeli. b. sunt sortes est hō ergo sortes ⁊ alius hō cuiuslibet angeli. b. sūt posito q̄ ly. b. cōuertat cū hoc disiūcto binariꝰ possessꝰ in aliqua pte huiꝰ aule et sint tres hoies vcz. a. b. c. ⁊ tres angeli possideāt binariū ex a. in vna pte huiꝰ aule ⁊ binariū ex. b. ⁊. c. in alia pte huius aule nō tñ possideat binariū ex. b. ⁊. c. in aliqua pte huiꝰ aule et tertius possideat binariū ex. c. et. a. in aliq̄ pte huius aule et binariū ex. a. et. b. in alia pte huius aule. Sed nō possideat binariū ex b. ⁊. c. in aliqua parte huiꝰ aule. sed bene possideat in alio loco ita ꝺeniq̄ q̄libet angelus possidet duos binarios in aliq̄ parte huius aule non tamen possideat tres binarios i aliqua parte huius aule qz q̄nis teneam⁹ id qđ cōiter solet teneri est q̄ ipossibile possidere quālz partes nō possidēdo totū possibile tñ est possidere quālibz ptē i aliquo loco nō possidendo totū in illo loco sicut possibile est possidere aliq̄d i vno loco nō possidēdo illud in alio loco.

¶Ad tertiam replicā respondeo negādo minorē qz in sit dat añs verū et ꝓña falsuz sic capiēdo cuiuslibz hois quilibet materia ⁊ alteriꝰ hois qlz asinꝰ qlibet asinꝰ est ⁊ materia sortis est materia hois ꝗ materia sortis ⁊ alteriꝰ hois qlibz asinꝰ qlz asinꝰ est capio semp illos genitiuos possessiue ⁊ sit casus q̄libz hō possideat materiā i qua volo oēs asinos cōcare ⁊ pono nō esse i rerū natura. nisi duos asinos ⁊ vnus possideat a duob⁹ hominibus ⁊ alter ab alijs duobus.

¶Contra hanc solutionem sic arguo bene sequit cuiuslibz hois quilibet asinꝰ ⁊ alteriꝰ hois q̄libz aliꝰ asinꝰ ois asinus sunt ⁊ asinꝰ sortis est asinꝰ hois quilibet asinꝰ sortis ⁊ alteriꝰ hois q̄libz alius asinꝰ ois asinꝰ est ⁊ tñ cōmittit idē error ꝗ solutio nulla. Secūdo sic arguo illa ꝓña et q̄libet formata in replicis ꝓcedētib⁹ valet si mediū in minore distribuat cōplexe et tñ ꝗnis mediū distribuat cōplexe hic error impedit quia cōmittitur inter terminos positos in eadem propositione.

¶Ad primuz istorum respondeo cōcessa maiore negādo maiorē quia suppositio confusa illiꝰ relativi ponit in gō in maiori equalet determinate per quandam regulam positam in cōtradictorijs quam non pono hic quia impertinēs est iste enim equivalent cuiuslibet hominis quilibet asinus ⁊ alterius hominis quilibet alius asinus quilibet asinus est et cuiuslibet hominis quilibet asinus est. b. alterius hominis quilibet alius asinus quilibet asinus est.

¶Ad secundum respondeo concedendo maiorem imo omnes consequentie in quibus capitur antecedens relatiue alietatis pro medio tenendo id quod sepe posuimus q̄ sit ꝑfecta sinonimitas inter añs ⁊ relatiuuz valet si mediuz in

minore sit totale extremū distributū cōplete ⁊ nō quare ꝓña tales valet: qz añs ē ipossibile formal⁹. iste eīm repugnat q̄libet hō ⁊ alius hō currūt ⁊ sortes q̄libz hō est intelligo hec minore extremitate non supponēte ꝓfuse tñ: qz si ꝓfuse supponat sicut nec añs est ipossibile. ita nō valebūt ꝓña in qb⁹ error dict⁹ ꝓmittitur.

¶Ad secundam confirmationem rndeo sicut rñsum ē vsq̄ ad primā replicā ad quā rndēdo nego maiorē: imo dat añs vez ⁊ ꝓña falsuz in ꝓnia illa si ly a cōuertat cū hoc disiūcto sortes vel due tertie fugiozes sortis ⁊ ly b cū isto due tertie superiozes sort. vel due iferiozes sort. ⁊ ly c sicut tertia sortis. Ad aliā replicā dicētū ē supius q̄ ꝓñie tales valebūt q̄n medium in minore distribuit: qz añs est ipossibile. Ad aliā replicā nego q̄ ꝓña valeat adhuc qz retētis ipositionib⁹ casus ſcē cōfirmatiōis nisi q̄ ponas ly a q̄ quertat cū hoc disiūcto sortes vel due tertie sortis dabit añs verū ⁊ ꝓñs falsum.

¶Ad vltimam confirmationem rndeo cōcessa maiore negādo minorē: qz in maiore sillogismi ibi assumpti suppō ꝓfusa ꝓte ptis ꝑdicati respectu ſcē ꝓis ꝑdicati equalet determinate: iste eīm equalet vt dixim⁹ in cōtradictorijs. vterq̄ hō alter hō ⁊ q̄libz hō ē vterq̄ hō ⁊ alter hō ⁊ q̄libet hō ē. ¶Quarto ꝓcipaliter sic arguo nō sequit oē albū ⁊ aliꝺ albū erūt currentia risibilia albū ⁊ qōlibet aliꝺ albū sunt ergo risibilia erūt currētia: ⁊ tñ arguit in dary: ergo dary nō est ꝓña fokalis: ꝓña est nota cū maiori: qz ꝓmittit tertiꝰ error itri secus ⁊ mior ꝑbat q̄ nō pōt dari istātia.

¶Ad hoc argumentū fortasse respōdebis sicut rñdēdū est negādo miorē: ⁊ ad ꝑbationē dices q̄ pōt dari instātia in simili sic dicēdo oē albū ⁊ aliud album erūt hoies alique medietatis sortis albū ⁊ quodlibet aliud albū sunt: ergo alique medietates sortis erūt hoies. in hac ꝓña dat añs vez ⁊ cōsequēs falsum casu quo sortes ⁊ plato cōmunicēt in forma: ⁊ nūc sortes sit quodlibet album: sed post hoc tam sortes q̄ plato erit albus: ⁊ nō sunt plura alba ⁊ loquamur de hominib⁹ totalibus de totalibus hominibus albis vel partialibus.

¶Contra hanc solutionem sic argumento: bñ sequit qōlibet a ⁊ alterū aliud a erūt currētia: risibilia a ⁊ vtrūq̄ aliud a sunt: ergo risibilia erūt currētia: ⁊ tñ ꝓmittit idē error: ergo solutio nulla. ꝓña est nota cū minore ⁊ maior ꝑbat: qz non potest instari.

¶Ad quartum principale respondetur sicut respōsum est vsq̄ ad replicā: ad quā respōdeo q̄ si capiatur ly alterū taliter q̄ ad falsitatē ꝓpositionis in qua ponitur sufficiat duas singulares ꝺē falsas ⁊ ly vterq̄ opposito mō. ꝓña ē bona: vt ptz explicanti sensum illius ꝓpositionis. Si vero capiatur ly alterū ꝑ quolibz duoꝝ ita q̄ sensus hui⁹ ꝓpositionis q̄libet homo ⁊ alter alius hō erunt currentia: sit iste quilibet hō ⁊ quozūlibz duoꝝ hominū aliquis aliꝰ homo erūt currētia: tunc nego q̄ illa ꝓña sit bona. ꝓmittitur eīm tertius error intrīsecus vt ptz ⁊ instabitur illi cōsequētie capiēdo sic in simili quodlibet a et alterum aliud a erūt portantia lapidez: aliqua nigra a ⁊ vtrumq̄ aliud a sunt: ergo aliq̄ nigra erūt portantia lapidez. casu posito q̄ sortes et plato sint nigra ⁊ erunt oīnia nigra ⁊ sortes ⁊ plato non portent lapidem: sed ex materia sortis cum forma platonis fiet cicero albus cum quocūq̄ istorū vnū lapidem portans et non sint nunc plures homines ꝗ sortes ⁊ plato nec erunt plures ꝗ sortes plato ⁊ cicero ⁊ cōuertat ly a cum hoc disiuncto homo totalis. antecedens est verum et consequens falsum.

¶Simili modo poteris formare similes consequentias determinādo medium in maiore a signis distribuentib⁹ pro generibus singulorum: et in minore a signis oppositis capiendo ly ⁊ diuisiue. Sed de omnibus his consequentijs facile est dicere tum ex dictis in hoc argumento. tum etiam ex dictis quest. q. secundi tractatus.

¶Contra ista posset esse replica quoniam bene sequitur. hominis quodlibet animal possibiliter est currens: et brunellus cuiuslibz hominis animal est ergo brunellus possibiliter est currens: et tamen committitur error tertius itrinsecus: ergo solutiones nulle. maior pro-

batur:qñ nō potest instari. ¶Ad hoc respondeo negādo sequelā ꝛ ad pbationē dico ꝙ si capiaꝫ ptitiue genitiuus instabiť in sīl sic dicēdo aialis q̄libet aia possibilr est rōnalis ꝛ hec aia cuiuslibet aialis aia ēst:ergo hec aia possibiliter est rōnalis:demōstro per ly hec animā vnius bruti ꝛ capio illuz terminuz hec aia loco vnius termini incōplexe significāt; vnā siam bruti ꝛ sit casus ꝙ aial habēs siam dēmōstratā sit solū in rerū natura. Sed si capiaꝫ ille genitiuus possessiue instabiť facile hoc supposito ꝙ entia speciei imperfectioris nō pñt possidere entia speciei perfectioris essentialr:ꝛ hoc rationabile apparet. Jam facile instabiť casu quo nihil aliud a deo intelligat sic fumēdo intelligentia quelibet creatura possibiliter est aial:ꝛ gabriel cuiuslibet intelligētis creatura est:ergo gabriel possibilr est aial.

¶Ultimo principaliter sic argumentor.nō sequitur.ois homo incipit eē nial ꝛincipit esse homo: ergo incipit esse animal:ꝛ tñ arguitur in darij:ergo darij taon est ꝑna formalis.minor est nota: qz nullus error ꝓmittit:ꝛ maior ꝓbaꝫ qñ in simili datur instātia sic assumēdo.ois hō incipit esse aial:incipit eē aial hō:ergo icipit aial esse aial/casu nāq; quo oēs homines incipiāt eē ꝛ solū ipsi sic ꝙ bruta sint ꝛ fuissent.añs ē verū ꝛ ꝑ ñs falsuz. Respō debis fortasse ad hoc negādo minorē: qz nō bene ꝙcludit. Sed ex illis ꝓmissis debes hāc inferre icipiēs eē aial icipit eē aial in q̄ cōcludit maior extremitas de miore.

¶Contra hāc solutionē sic argumentor nō licet eā inferre formaliter:ergo male ñsum eū.añs ꝓbatur: qñ in simili sic capiēdo.ois homo incipit esse risibile ꝛ incipit currere homo: ergo icipiēs esse currēs incipit esse risibile. datur añs verū et ꝑns falsum casu quo oēs homines qui nunc sunt incipiant esse per primum ſu esse:ꝛ nullus eorū sit currens ꝛ diuisa hora futura per partes ꝓpositiōales minoribus versus hoc instans ꝛ in qualibz parte producatur vnus homo currens.

¶Et cōfirmať. bñ sequit in darij vterq; hō ꝛ q̄lz hō oia aialia possibilr sūt: aliq; risibilia vterq; hō ꝛ q̄libet hō sunt:ꝙ aliq; risibilia oia aialia possibilr sunt:ꝛ tñ ex hoc arguitur ex puris particularib⁹:ergo datur aliqua ꝑna in q̄ arguiť ex puris ptícularib⁹:ꝛ tñ est in darij: ergo dať aliq; ꝑna sillogistica in qua cōmittiť aliqs error cl risſimus:ꝛ ex ꝓnti regule ghales patiunť instantiā quod est contra dicta.minor est nota ꝛ maior ꝓbaꝫ qz nō pōt instari.

¶Ultimū argumētū bñ ꝓbat premissas ibi assumptas nō esse bene dispositas:qñ vt ꝓbatū est nō pñt inferre hāc incipiēs esse incipit eē aial:nec inferunt istam incipit esse animal:vt ꝓbatū est: nec hanc ens est incipiēs esse aial:qñ capiēdo in simili instabis sicut instabis in replica ꝛ i casu nec sequiť hec ex illis ens quod est vel erit incipit esse aial:qñ i casu replice ꝛ capiēdo simili modo ꝓmissas innenies instantiā:ꝛ si queras errorē ñdeo eē tertiū intrinsecū vcz ꝙ mediū ꝑm acceptionē quā hz ꝛificaꝫ de miore extremitate capiādo ꝛificare sicut in illa regula accepimus et in maiore nō potest. ꝑm acceptionē quā hz ꝛificari de illo cū pcedat ly incipit.ex quo ptz ꝙ oportet (q̄cūq; teneaꝫ) ꝙ in similib⁹ ꝑnūs ly homo pcedat ly incipit ad hoc ꝙ ꝓmisse sint dispoſite q̄n minor extremitas supponit confuſe tñ. Quare sequitur has ꝓmissas indispositas esse omnis homo incipit esse animal:ꝛ imediate post hoc currens erit homo. simile argumētū huic est factū in ꝛmatione secundi argumenti celarēt.

¶Ad confirmationē facillimū est respondere quoniam hoc argumentum est quintum contra regulam illam ex puris part.ꝛ ibi respondebimus negando maiorem et data est ibi instantia. vtrūq; ens ꝛ quodlibet a oia b possibiliter sunt: ꝛ aliq; se vtrūq; ens ꝛ q̄lbz a possibilr sūt ergo aliqua c omnia b possibiliter sunt: quia positum fuit ꝙ ly a conuertatur cū isto termino sortes vel chimera et ly b cū hoc copulato complexine sumpto materia ꝛ forma facientia fortem et ly c cum isto termino sortes ꝛ brunell⁹ vel chimera ꝛ supponamus ꝙ sortes ꝛ brunellus possint habere eandem materiam.

¶Cōtra hāc solutionē posses replicare de his.vtrumq; ens ꝛ quodlibet aliud ens possibiliter sunt currentia et risibilia vtrūq; ens et quodlibet aliud ens sunt:ergo ꝛc. Sed de his dictum est supra in capite tertio secundi tractatus ꝛ capite penultimo tertij. Si replices si bene sequitur vtrumq; a et quodlibet b omnia b necessario sunt et aliqua d vtrumq; a et quodlibet b possibiliter sunt:ergo aliq; d omnia c necessario sunt: ergo et alia valere debet consequētia tenet:qz sīlis error cōmittitur et maior ꝓbatur quia non potest instari. Ad hāc replicam respondeo consequentiam hanc esse bonam:quia maior est formaliter.im possibilis. Sed si tunc assumas hanc pro maiore vtrumq; a ꝛ quodlibet b necessario sunt c que possibilis est. Respondeo negando ꝙ valebat illa consequētia:qñ si ly a valeat sicut persona vel persone et ly c sicut binarius personarum et ly c sicut tres persone seu trinitas. tunc antecedens est verum et consequens falsum.

¶Baralipton.

Baraliptō ꝑ minus modus imperfectus et quinꝰ pme figure cōstat ex premissis vniuersalibus affirmatiuis particularem affirmatiuam indirecte concludentibus ꝛ perficitur hic modus ideſt probatur hunc modum esse sillogisticam consequentiam per conuersionez conclusionis de barbara per accidens:ꝛ non per conuersionem conclusionis de baralipton:sed de his reductionibus ꝑmo cap. huius partis dictum est:ꝛ ponitur vt clariꝰ cognoscatur difficultas. hec conclusio bara. est consequentia formal.

¶Cōtra hāc solutionē pñt tangi omnia que tangebantur de conuersionibus:quia si conclusio de barbara non infert per conuersionem conclusionem de baralipton consequentia non valebit. similiter si premisse de barbara nō sint dispoſite nec etiam premisse de baralipton quia sunt eedem:ꝛ ideo omnia argumēta que fiunt contra barbara possunt contra baralipton applicari. Sed vt clarius videāmur que possunt applicari mo nebo subcelte aliqua contra cōclusionē.

¶Prio sic arguo nō sequiť oīs homo incipit esse albus omne risibile est homo:ergo album incipit esse risibile: et tamen arguitur in baralipton:ergo baralipton non est consequentia formalis. Dices forte ꝙ non bene concluditur: qz ex illis premissis sequitur hec in barbara.omne risibile quod est incipit esse animal et illa vt dictum est non cōuertitur in conclusionem prefatam.

¶Cōtra hāc so konē a rguiť nō sequitur omittis homo incipit esse album: omne risibile homo est vel immediate post hoc erit:ergo incipiens esse albū est homo:et tamen arguitur in baralipton ergo solutio nulla.minor ꝓbatur quia nullus error committitur:et maior ꝓbatur:quia antecedens est verum et consequens falsum si omnes homines incipiant esse per primam non. Respōdebis fortasse ad argumētū negādo minorē:qz deficit idē qđ ātea ꝺficiebat ꝺcto em que ex illis ꝓmissis debet inferri in barbara nō cōuertitur.in illā conclusionē:sed poteris inferre hanc ex illis incipiens esse albuz risibile est vel immediate post hoc erit. ¶Simili modo poteris argumētari de his cōsequētijs.omnis homo necessario est:ꝛ non est animal:oē risibile possibiliter est homo:ergo aial necessario est:ꝛ non est risibile:oē albū in quolibet instanti erit homo.oē album est vel erit album:ergo homo in quolibet instāti erit albū. Sed ad talia argumenta facile ꝙs poterit ñdere si ꝙuersionū māmacleat.

¶Ideo aliter cōtra cōclusionē arguiť non sequiť vterq; hō vtraq; pars et vtraq; alia pars est et vterq; homo alter homo est:ergo vtraq; pars ꝛ vtraq; alia pars vterq; homo sunt:ꝛ tñ arguiť in baraliptō:ergo baraliptoo non est ꝑna formalis.minor videtur nota:qz semp capio ly alterū opposito mō ad ly vterq; ꝛ maior est nota:qz añs est verū et ꝑns falsuz. Ñdebis sicut respōdere habes negādo minorē:qz arguiť a ꝓfusa ad determiatā ex ꝑte añtis relatiui respectu illiꝰ termini hō:ꝙ resolutionē datā capite ſcō ſcēdi tract.nō valet.ꝑna nisi mediū i minore ſtet ꝺtermiate aut distributiue. ¶Cōtra hāc solutionem sic argumētor.bñ sequitur vtrumq; a vtrumq; b et alteruz a alius b sunt:vterq; homo alterū a est:ergo vtrūq; b et aliud b vterq; homo sunt:ꝛ tamē ꝓmittiť idem error:ergo solutio nulla.

¶Confirmatur nō sequit. cuiuslibet hominis asin⁹ pars ⁊ quelibet alia pars est ⁊ cuiuslibet risibilis asin⁹ hois q̄libet asinus ē: ergo ps ⁊ q̄liber alia pars cuiuslibet risibilis asin⁹ est: ⁊ tñ arguit in baralipton: g̃ bara. nō est ꝑa formalis: maior ꝓbat qz casu quo q̄libet homo possideat vnū asinū tm̃ ⁊ loq̃mur per illū terminuz asin⁹ tā de asinis ꝓsalibus cꝫ totalibus ⁊ absoluit a numero. añs: ē vez ⁊ ꝑa falsum. respōdebis ad hoc negando minorē: qz arguit a ꝓfusa ad determinatā ex p te illius termini, ps respectu distributionis illius termini risibilis. ¶Cōtra hāc solutionē sic arguo. bene sequitur: cuiuslibet hois quilibet asinus ps ⁊ quelibet alia ps est: ⁊ cuiusz risibile q̄z asin⁹ hois q̄libz asin⁹ est: g̃ ps ⁊ q̄libet alia pars cuiuslibet risibilis q̄libet asinus est: ⁊ tñ cōmittitur idē error: ergo solutio nulla. sic̄ argumērū potest fieri determinabili supponēte determinate in maioze. Scdo ar. Quo cōtra eandē solutionē. bene sequit. oēs homies homo ⁊ quilibet ali⁹ hō sunt oia risibilia sunt homines: ergo homo et quilibet alius hoino oīa risibilia sunt ⁊ tamen idem error committitur: ergo solutio nulla.

¶Pro solutione istorum argumetorū ⁊ eorū apparētia suppono q̄ hec ꝓpositio. vterq; homo currit indifferēter posit dici particularis ⁊ vniuersalis: qstio est de hoie. scdo suppono in oīb⁹ ꝓpositionib⁹ in quibus ponit ly vterq; a primo termino incipiendū esse ꝓbationē ⁊ dein a tertio nisi signū aliqd̄ ōnotet op positū his suppositis respōdeo ad argumētū sicut respōsum est vsq; ad replicam ad quā rñdeo negādo maiorē: imo si ly a cōuertatur cū hoc termino homo: ⁊ ly b cū isto termio medietas hois: ⁊ sint duo tm̃ hoies quos pono cōmunicātes in medietate supioꝛi. añs est verū ⁊ ꝑa falsuz. Et q̄ ptz hāc ꝑaz nō valere vterq; hō alterа medietas hois ⁊ altera alia medietas hois ē: ⁊ vterq; hō ē hō: g̃ altera medietas hois ⁊ altera alia medietas hois vterq; hō sunt: qz in eodē casu instatur q̄ ꝛcdo iferat ab illis ꝓmissis claret. ¶Contra hāc solutionē sic argumēto. bene sequit vtrūq; a alterū b: ⁊ vtrūq; aliū b ē et vterq; hō alter a est: g̃ alter b ⁊ vtrumq; aliū b vterq; hō est: ⁊ tñ ꝓmittit idē error q̄ in ꝑtibus dictis: g̃ solutio nulla. Ad istud argumentū rñdeo ꝓcessa maiore negādo minorē: qz in ꝓposito nullus error ꝓmittit: qz ꝓfusa añti relatiui equaliter determinate: qz maior est ipossibilis causa potest patere ex dictis i materia relatiuoꝝ vbi oēs ꝓbinatiōes possibilis de ly vterq; et alterū posuim⁹ tā cū relatiuis cꝫ sine relatiuis quā materiā iā diu in lucē emisisem: nisi alijs negotijs fuissem occupād.

¶Ad confirmationem patet solutio p regulā quādā positā in confirmatiōe solutiōis tertij arguméti cōtra dari formati. vñ rñsum est vsq; ad replicaz ad quarū primā nego minorē: qz suppositio ꝓfusa añcedētis equaliter determiate. iste em̃ equalēt. cuiuslibet hois q̄libet asin⁹ pars ⁊ quilibet alia pars est: ⁊ cuiuslibet hois quilibet asinus b pars ⁊ q̄libet alia pars est.

¶Circa hec petes vtrum possint dari due ꝓmisse bñ disposite i baralipton aut barbara q̄ nō sint bñ disposite ad iferēdū ꝛcdonē in barbara ꝓcedo semp cꝫ ꝓpōnes expōnibiles. ¶Ad hoc forsan ꝑ cōiter loquētes ꝓcedēdū erat suppositio q̄ hec sit ꝑticularis hois quilibet asinus currit: qz ꝛcdūt has ꝓmissas. cuiuslibet hois q̄libz asin⁹ ē currēs ⁊ oē albū q̄libet asinus est nō posse inferre aliquā in qua obliquus distribuat: sed bñ posse inferre hāc hois oē albū currit: ꝑ de hoc dictū est capite scdo tertij tractat⁹ q̄ possunt iferre vnā in q̄ determiatio distribuat rñdeo ideo negatiue ad questionem.

¶Contra quam responsionem arguit: qz videt has ꝓmissas vt cōiter dr oē nō hō est aial ⁊ oē risibile ē hō; iferre hāc in baralipto currēs est nō risibile ⁊ nulla posse iferre in barbara: qz maxie possent inferre hanc oē nō risibile est currēs. Sz vt dictum est capite vltimo tertij tract, non inferunt illam. ¶Ad hoc respondeo si teneamus illum modum procedēdi esse sillogisticum q̄ ille ꝓmisse sunt disposite ad inferēduz vnam conclusionem in barbara: quia inferunt hanc non risibile est animal que est vniuersalis cum ly risibile distribuatur ⁊ liceat sub illo termino ascendere et descēdere copulatiue nō omittendo aliquem errorem.

¶Celātes sextus modus prime figure ⁊ secundus imperfectus costans ex maiore vniuersali negatiue ⁊ minore vniuersali negatiue vniuersalē negatiuā indirecte cōcludentibus ⁊ reducitur ad celarēt per conuersionem simplicem conclusionis de celarent ⁊ non de celātes vt probatum est capite primo huiꝰ partis ⁊ non opz conuersionem esse mutuā in tali reductione ⁊ ponit ꝓ maiore intelligentia hec ꝛclusio sicut in alijs modis celantes est ꝑa formalis q̄ celarent ad quam reducitur est bona.

¶Contra quam conclusionē possemus instari eisdē medijs quibus argumentati sumus cōtra celarēt applica si potes. Preterea posses tāgere circa modum reducendi qz videtur q̄ dentur aliquе premisse bene disposite ad inferendū conclusionē in celarent ⁊ non in celātes vt ptz de istis omnis hō animal nō est omne risibile est homo que inferunt hanc in celarēt omne risibile animal nō est ⁊ non possunt inferre aliquā in celātes quia maxime possent hāc inferre. a. animal non est risibile. Sed hoc non qz illa nō pōt esse cōclusio de celantes cū sit pure particularis ⁊ idē pōt tangi de his premissis omnis hō non est sortes omne risibile est homo que in celantes maxime inferūt aliquam istarum sortes non est homo aut hanc omne quod est sortes non est homo sed hoc est falsum cū quelibet istarum sit singularis.

¶Ad hoc respondeo vt dictū est capite vltimo primi tractus q̄ multe ꝓpositiones pñt dari que nō pñt conuerti per accidēs nec simpliciter saltē stando in diffinitionib⁹ q̄ cōmuniter solēt dari istis terminis cōuersio simplex cōuer. p se. nec propterea sequit q̄ celās non est cōsequētia sillogistica qz esto q̄ detur aliqua ꝑa in celantes que nō possit reduci ad celarēt stādo semper in impositione illius dictionis celarēt nunq̄ tñ pōt dari aliqua cōsequētia bona in celātes q̄n illa possit reduci ad consequentiam sillogisticam concludentez directe siue vocetur illa celarent siue colarēt non curo.

¶Contra illam conclusionē possunt tangi multa argumēta q̄ solū peccant in hoc q̄ cōclusio de celarent male conuertitur ⁊ in hoc peccant omnes isti paralogismi qui difficillimi sunt ignorātibus modū conuertendi propositionuz sciētibus autē nihil facilius cꝫ eos dissoluere ⁊ eos tangā qz propter hoc fecimus in hac parte cōuersiones ne in his que nō tangūt difficultatē sillogisticam immozaremur vez omne albū est vel nō fuit hō ⁊ omne albū ē albū ergo omnis homo est vel nō fuit albū omnis asinus nō est ⁊ nō fuit hominis asinus ⁊ omne rudibile ē vel fuit asinus ergo hominis asinus nō est ⁊ non fuit rudibile omnis homo in. b. instanti nō fuit albus omne rudibile est vel fuit hō ergo omne albuz in. b. instanti nō fuit rudibile recurre ad caput vltimū primi tractatus si vis videre q̄ conclusio sequitur ex illis premissis qz nō debeo hic oia repetere. ¶Et ex dictis i primo tractatu habes q̄ ex his premissis omnis hō est ⁊ non fuit albus et omne risibile est vel fuit homo non pōt inferri aliqua in celātes Sz bñ in baralipton scies. Preterea q̄ cōclusio sequitur ex his ꝓmissis qō nō est facile est ois hō immediate post hoc non erit albus ⁊ oē risibile hō est vel immediate pōst hoc erit.

¶Contra conclusionem proposi tam arguit non sequit vtrūq; a. vtrumq; b. ⁊ vtrūq; aliud. b. non est ⁊ vtrūq; b. alterū. a. ē ergo vtrūq; b. ⁊ vtrūq; aliud. b. vtrūq; b. non est ⁊ tamen arguitur in celantes ergo celantes nō est consequētia formalis consequentia est nota ⁊ maior ꝓbatur qm̃ si. ly. a. ⁊. ly. b. cū isto termino homo cōuertatur; ⁊ ly. b. conuertatur cū hoc disiuncto hō vel medietas materie ⁊ sint duo homines solum communicantes in materia antecedens est verum ⁊ consequens falsum. Respondebis ad hoc negando minorem quia cōmittitur error videlicet q̄ arguitur a confusa ad determinatam respectu multitudinis.

¶Contra hanc solutionem sic arguo bene sequitur vtrum. a. ⁊ vtrumq; aliud. a. vtrumq; b. ⁊ vtrumq; aliud. b. non sunt ⁊ vtrumq; b. alterum. a. ⁊ alterum aliud. a. sunt ergo vtrūq; b. ⁊ vtrūq; aliud. b. vtrumq; b. non sunt ⁊ tamen arguitur a cōfusa ad determinatā ergo celantes non est consequētia formalis.

¶Ad hoc argumentum respondeo sicut responsum est vlq; ad replicaz ad quam respondeo negando maiorem quia facile instabitur si enim ly a cõuertatur, cũ hoc termino medietas materie vel sortis cum hoc disiuncto sortes vel materia sortis ꝛ ly b cum hoc medietas sortis vel materie sortis antecedens est verum ꝛ consequens falsuz multa argumenta huic similia possunt fieri contra istum modum sicut ꝛ contra alios. Sed hec argumenta sunt impertinentia ꝛ in materia relatiuoꝝ (vbi cõbinationes de ly vteraz ꝛ aliox signox incõplete distribuentiũ posuimus) oia argumenta talia pñt (que inutilissima videri meo sũt) ex dictis formari. ¶Potes cõtra istũ modũ quascũq; alias propositiones non eq̃ualentes applicare sed brevitatis causa ꝛ quia nõ potũt tales sillogismi difficultatem sillogisticam intactas relinquam qz quilibet poterit hoc facere vt mõstratum est in tertio argumẽto cõtra darij ꝛ hec sufficiant de sexto modo.

¶Dabitis est septimus modus prime figure ꝛ tertius imperfectus constans ex maiore vniuersali affirmatiua ꝛ minore particulari affirmatiua particularem affirmatiuã indirecte concludẽ tibus ꝛ reducitur ad darij p cõuersionez cõclusionis de darij. ¶Cõtra istũ modũ potes facere oia argumẽta q̃ ꝓtra Baralipton fecisti ꝛ q̃ cõtra darij ꝛ poteris cõtra istũ modũ adducere multos sillogismos solũ peccãtes in hoc q; cõclusio de darij non bene conuertit ꝛ quia quicũq; ingeniosus hec poterit applicare ideo deuenio ad fapesmo.

¶Apesmo octauꝰ modus prime figure ꝛ q̃rtꝰ imperfectus cõstat ex maiore vniuersali affirmatiua et minori vniuersali negatiua particulare negatiuã indirecte cõclud ẽ tibus. Et pficit p ferio bonitas eius. i. probatur qz reducit ad ferio p cõuersionem maiozis huiusmodi p accidẽs ꝛ minozis simplicẽ ꝛ trãspositionẽ pmissarũ vt lr̃e denotãt ꝛ declaratũ ẽ c. p. primi tra. ꝛ in hoc modo seruãda ẽ q; nihil se teneat ex parte medij in maiore qz maior est affirmatiua ꝛ hoc magis ad longũ declaratũ est capite scõo secundi tract. recurrãs ad illud ꝛ inuenies bñ declaratã regulã illam in oibus modis. ꝛ ideo nõ vz ista cõsequẽtia vt ibi dicũ ẽ cuiusz hois qz asinus ẽ asinꝰ nullũ hinnibile ẽ hõ ergo asinꝰ nõ ẽ hinnibilis asinus nec ex illis premissis lz hãc inferre asinus asini hinnibile nõ est qz suppositio q; idẽ possit se ipm possidere añs ẽ verũ ꝛ pñs falsũ capiẽdo p minore extremitate illũ terminũ asinꝰ nec ista etiã vz oẽ albũ ꝛ oẽ nigrũ sunt aialia nulli hoies sunt album ergo aialia nõ sũt nigrũ ꝛ hoies. Sz hec bñ valeret oẽ albũ ꝛ oẽ nigrũ ẽ aial ꝛ nullũ rudibile ẽ albũ ergo aial nõ ẽ nigrum ꝛ rudibile capiendo isp. ly. ꝛ diuisiue. Si queras q̃re magis hec valeat q̃ alie recurre ad dicta capite allegato. ¶Posses cõtra istuz modum formare sillogismos cuius premisse nõ pñt cõuerti in ꝓpositiones q̃ sint bñ disposite i ferio. Sz hoc satis põt haberi ex quer̃sionibus debes etiã i hoc mõ cauere a q̃rto errore intrinseco ꝓpterea iste pmisse nõ sunt disposite oẽ albũ erit aial nullus equus erit albũ. Posses ꝓterea ꝓtra istũ modũ argumẽtari, pbãdo q; dat aliqs bonꝰ sillogismus i fapesmo q̃ nõ põt reduci ad ferio vt ptz de isto ois hõ ẽ fortes omne risibile hõ non est ergo fortes nõ est risibile ꝛ hoc tangebat in celantes ad qõ primo possum dicere q; ex aliqua conuertente maiozis p accidẽs ꝛ minozis inferꝝ conclusio dicta maior em̃ in hanc põt cõuerti p accidẽs fortes omnis hõ est ꝛ ex hac cũ ista nihil quod ois homo est ẽ risibile inferꝝ illa cõclusio formaliter p maiore ꝛ euidẽtius ex hac a hõ nõ est risibile q̃ talis cõsequẽtia nõ est in ferio ꝛ non habeo ꝓ inconuenienti q; nõ posset reduci ad ferio vt diximus supra tenẽdo cõnotationẽ istius termini ferio ita q; volumus dicere non esse inconueniens dare aliquã consequentiã bonaz in fapesmo que non posset reduci ad ferio ꝛ tenendo istam dictionẽ ferio, connotare q; maior sit vniuersalis ꝛc. sed habere ꝓ inconueniẽti tenere q; fapesmo non posset reduci ad vnã consequentiã bonã ꝛ formalem concludentem directe ꝛ clarum est q; non põt dari aliqua consequentia bona in fapesmo quin illa posset reduci ad bonam ꝛ formalez non curabo q; voces eam fozio seu ferio posses contra hec applicare aliquos sillogismos in quib⁹ ponuntur relatiua sed de his dictũ est capite penultimo tertij tractatus. Sed vt aperte aliqua particularia in hoc modo cognoscant ponitur hec conclusio fapesmo est cõsequentia formalis. ¶Contra quam conclusionẽ. Primo sic arguo nõ sequit oẽ creãs possibiliter ẽ deus ꝛ deꝰ possibiliter nõ ẽ creãs ergo deus possibiliter nõ est deus ꝛ tñ arguit in fapesmo ergo fapesmo nõ est cõsequentia formalis cõsequentia ẽ manifesta ꝛ maior etiã qz antecedens est verũ ꝛ consequens falsum ꝛ minor ꝓbatur quia nullus error cõmittitur ꝛ potest simile argumentum fieri de ista consequentia in qua nullus error cõmittitur videlicet omne album erit animal omne risibile non est vel nõ erit album ergo animal non est vel non fuit risibile ꝛ volo q; primum non solum cadat in primam partez copule. ¶Et cõfirmatur non sequitur omnes homines homo ꝛ omnis hõ sunt ꝛ oia risibilia homines nõ sunt ergo hõ ꝛ omnis hõ non sunt risibilia tamẽ arguitur in fapesmo ergo fapesmo nõ est cõsequentia formalis. ¶Respondebis forte ad hoc negando consequentiã quia arguitur a confusa ad determinatã respectu multitudinis ꝛ q̃uis non inconueniat in fapesmo argumentari a confusa ad determinatã inconuenit tamen quando mediũ in minori supponit confuse tantum.

¶Contra hanc solutionem sic argumẽtor incõuenit in fapesmo argumẽtari a cõfusa ad determinatã medio supponente distributue in minori ergo solutio nulla antecedens probatur nõ sequitur oẽs homines hõ ꝛ omnis homo sunt ꝛ nullũ risibile ẽ homines ergo hõ ꝛ omnis hõ nõ sunt risibile ꝛ non cõmittitur aliqs error nisi q; arguit a confusa ad determinatã igitur. ¶Dices esse inconueniens argumentari a confusa ad determinatã respectu terminoꝝ positorũ in eadẽ ꝓpositione dato q; in minore non supponat medium confuse et ideo non valet consequentia dicta.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor ex pmissis ibi assumptis põt inferri hec d homo ꝛ omnis homo non sunt risibile ꝛ tñ cõmittitur idẽ error respectu termini qui ponebatur in eadez premissa ergo solutio nulla antecedens paret intelligenti naturam de ly. d.

¶Hec argumẽta fiunt vt memorie cõmendentur dicta in secũdo tractatu vnde ad formam argumenti respondeo in cõsequẽtijs illis duplicem posse assignari errorẽ primꝰ ẽ q; minozes illoꝝ duoꝝ sillogismozum nõ possunt cõuerti in aliquas ex quibus cum maioribus sequantur ille conclusiones ꝛ hoc clarissime apparet scienti conuertere illas minozes. Secundus error qui cõmittit in illis cõsequentijs est quartꝰ error intrinsecus q̃vt diximus capite quarto secundi tractatꝰ q; hec cõditio mediũ in negatiua non põt supponere ꝓ pluribꝰ q̃ in negatiua debebat intelligi q; mediũ in affirmatiua non debet verificari ꝓ pluribus q̃ in contradictozia negatiue capiendo ly. verificari vt dictum est capite allegato modo notuz euadit q; ille terminus in contradictoria huius ois deus possibiliter nõ est creãs nõ verificari põt de aliquo capiẽdo ly verificari vt capitur in regula sed in maioze bene verificari potest de aliquo ex hoc paret premissas illas esse indispositas ꝛ per cõsequẽs non posse inferre hanc deus deus possibiliter nõ est qz si captas p extremitatibꝰ illũ terminũ psona pñs instabis.

¶Ad cõfirmationẽ nõ respõdeo quia ex capite septimo secundi tractatꝰ liquet quando licet argumentari a confusa ad determinatam seu a confusa ad mixtã videas ibi tres propositiones ꝛ secundũ illas iudicabis que consequentie valẽt tã in fapesmo q̃ in oibus aliis modis negatiuis nõ repetã ne sim plurioz.

¶Secundo principaliter arguitur non sequit oẽ requisitũ ad equitãdũ est equus nullus equus ẽ req̃situ ad eq̃tãdũ ergo equꝰ nõ est equus ꝛ tñ arguitur in fapesmo ergo fapesmo nõ est consequentia formalis respondebis ad hoc negando minorem qz arguitur a cõfusa ad determinatã ex parte illius termini equus. ¶Cõtra hãc solutionẽ sic arguo sequitur tũc q; ex illis premissis vz inferri hec conclusio a equus nõ est equus.

Sed hoc est falsum ergo nulla ẽ solutio sequela nota est sed minor probatur qz si solũ sit vnus equus añs est verũ ⁊ consequens falsum. ¶Si ad hoc respõdeas negando q añs sit verũ qz maior est falsa Cõtra maior est vera ergo male respõsum ẽ añs probaꝫ qm̃ bene sequitur requisitũ ad equitandũ est equus ⁊ nullũ requisitũ ad equitãdũ est requisitum ad equitãdũ quin illud sit equus ergo oẽ requisitũ ad equitãdũ est equus fortassis propter hãc rationẽ cõcedes maiorem ⁊ respondebis ad argumentũ mõ quoddã satis apparenti negãdo cõsequẽtiã illaz in qua adhuc nõ arguiꝫ a confusa ad determinatã ⁊ dices q in illa cõsequentia arguiꝫ ab amplo ad nõ amplũ ex parte maioris extremitatis quia requisitum habet amplum modum signandi.

¶Contra hanc solutionem sic arguo sequeretur q ille premisse essent bñ disposite sed hoc est falsum ergo solutio nulla sequela est notissima ex solutione ⁊ minor probatur qm̃ si aliquẽ inferent maxime aliqua istarũ equus impossibiliter est equus aut hanc equus non ymaginarie est equus sed nullum istarũ inferunt ergo nullã inferent maior videt nota ⁊ minor probaꝫ quoniã antecedẽs est verũ ⁊ consequens quodcũqz istorum est falsum veritas antecedẽtis eodẽ modo probabiꝫ sicut ante. si dixeris forte q non sequiꝫ aliqua illarũ qz arguiꝫ a confusa a determinatã ſz q ex illis p̃missis licet inferre hanc in qua error ille tollet a equus impossibiliter est equus.

¶Contra hanc solutionem sic arguiꝫ nõ est inconueniẽs argumẽtari a cõfusa ad determinatã in fapesmo qm̃ mediũ in nulla premissarũ supponit cõfuse tantũ ergo solutio nulla: preterea hec ꝓa tunc nõ esset in frisesomoꝝ requisitũ ad equitãdũ est equus ⁊ nullus equus ẽ requisitũ ad equitãdũ ergo equus non est equus ⁊ tñ nullus error cõmittiꝫ ergo solutio nulla. ¶Et cõfirmaꝫ non sequiꝫ oẽ incipiẽs esse est angelus ⁊ nullus angelus est incipiẽs esse ergo angelus nõ est angelus in fapesmo ergo fapesmo non est ꝓa formalis minor nota ẽ qz nullus error cõmittiꝫ ⁊ maior probaꝫ supponẽdo q ẽba adiectiua sint cõplexa qz casu quo nũc sit vnus angelus tm̃ qui nõ incipiat esse sed diuisa hora p partes proportionales minoribꝰ versus hoc instãti in qualibet parte producaꝫ vnus angelus datur añs verũ ⁊ añs non nec valet respondere ad argumentũ dicendo q arguiꝫ a cõfusa ad determinatã qz in casu argumenti conclusio esset falsa dato q maior extremitas supponat cõfuse tm̃ minꝰ valet casu posito negare q maior illius sillogismi sit vera qz eam sic facile probabo bñ sequiꝫ incipiẽs esse est angelus ⁊ nullũ incipiẽs esse est incipiẽs esse quia ille sit angelus ergo incipiens esse est angelus ꝓa tenet per expositionem illius propositionis vniuersalis ⁊ veritas exponentiũ probaꝫ qm̃ manifestum est scõm esse veraz ⁊ prima probaꝫ bene sequiꝫ incipit esse, angelus ergo icipiẽs esse ẽ angelus ex supposito q verba adiectiua sunt cõplexa suppono in talibus argumentis q in hac propositione incipiens est homo ly hõ eodẽmodo ampliatur sicut ⁊ in hac incipit esse homo.

¶Pro solutione argumenti ⁊ cõfirmationis q̃ apparentẽ habẽt difficultatẽ est notãdũ hec signa requiritur incipit ⁊ desinit similiter participia eorum vez requisitum incipiẽs ⁊ desinẽs posse capi dupliciter vno modo vt sint signa exponibilia alio mõ vt sint termini categoreumatici si primo modo sumantur non habes descendere aut ascendere in talibus terminis vt nõ sequitur incipit esse hõ ergo hoc incipiẽs ẽ hõ vel hoc ꝛc. dato adhuc q sernes cãdẽ ampliationi in singularibꝰ q̃ in descensa non valebut cõsequẽtia similr nõ sequiꝫ requisitũ ad equitandũ est equus ergo hoc requisitũ ad equitandũ vel hõc ꝛc. est equus si secundo mõ capiantꝫ huiusmodi termini licet optime probare tales propositiones per ascensum ⁊ descensum ⁊ tales termini tñc nõ ampliantꝫ quia tunc nõ solum categoreumatice assumerentur tales termini sed etiã sint categoreumatici.

¶Aduertendũ est preterea q aliqñ capiuntur huiusmodi signa sincategoreumatica taliꝫ q nõ conueniẽter ꝓsumi categoreumatice ⁊ hoc fit qñ talia signa sunt ẽba sicut i hac ꝓpositione incipit hõ esse ⁊ aliqñ capiunt categoreumatice sic q nõ recte ꝓfit sincategoreumatice accipi sicut qñ hmõi termini determinant ab aliqua determinatione sicut sic dicendo oẽ incipiẽs esse est hõ ex aliquod requisitum ad equitandũ est equus verũtamen est q cõmuniter huiusmodi termini quando nullũ signũ cadit super illos terminos capiunꝫ sincategoreumatice et maxime supposito q verba adiectiua sint cõplexa et nos eo modo sumemus licet possent tales propositiones distingui. His notatis respõdeo ad formam argumenti sicut respondetur vsqz ad secundã replicã pro quo nota q conditionata debent habere amplum modum significandi: quia virtualiter cõtinent conditionalem ⁊ equipollent vni conditionali ⁊ per cõditionales probatur eodẽmodo propositiones de ly requiritur, habent amplum modũ significandi ex eo q nihil ponunt inesse ⁊ reducuntur ad conditionalẽ ⁊ equiualent vni conditionali iste nãqz equiualent requiritur ad equitandũ equus et si equitatio fit equo fit ⁊ sic ex premissis illis sequitur hec equus possibiliter nõ est equus aut hec equus q non est equus supposito q ly a conuertatur cum vno sincategoreumatice habente eundem modum ampliandi quem habet conditionata et non inconuenit argumentari a confusa ad determinatam in fapesmo: et ideo nõ dicendum est q ex illis premissis valet hec inferri a equus impossibiliter est equus ⁊ nõ hec equus impossibiliter est equus vt bene probatur nego: ergo q inferendo hanc equus impossibiliter est equus antecedens est verum: ⁊ consequens falsum ⁊ ad probationem nego q premisse sint vere imo maior est falsa ⁊ ad probationem maioris quam sic probat requisitum ad equitandum est equus ⁊ nullũ requisitum ꝛc. possum dupliciter respondere vno modo distinguẽdo primã partem antecedentis: quia aut capis ly requisitũ pure, categoreumatice ⁊ sic nego illam: quia debes probare eam immediate per descensum sub illo termino requisitum et quelibet singularis est falsa et ipsa in tali sensu non sequitur ex hac requiriꝫ ad equitandũ est equus si vero capiaꝫ in prima exponẽte illius vniuersalis ille terminꝰ requisitũ sincathegoreumatice, nego ꝓfiam nec sunt exponentes illius propositionis ille qm̃ equinoce sumiꝫ subiecti illius vniuersalis in exponibili nãqz accipitur categoreumatice qm̃ a signo determinaꝫ et in prima exponẽte sincathegoreumatice sed prima exponens illius ꝓpositionis debet esse hec aliqꝫ requisitũ ad equitandum est equus.

Simili modo respondebis ad cõfirmationẽ negando maiorẽ nec in casu ibi posito instaꝫ ꝓfie: qz maior est falsa ad probationẽ respondendũ est sicut ad probationẽ qua probaꝫ hec vera oẽ requisitum ad equitandũ est equus: qz prima exponens huius omne incipiens esse est angelus, debet esse ista aliqꝫ incipiens esse est angelus vt capiatur ly incipiens esse, categoreumatice sicut in propositione vniuersali.

¶Sed contra has solutiones arguitur sequiꝫ q frisesomorũ nõ esset consequentia formalis sed hoc est falsum: ergo solutiones nulle sequela probaꝫ: qm̃ nota est falsitas ꝓsequẽtis non sequiꝫ incipit esse angelus ⁊ nullus angelus incipit esse: ergo angelus nõ est angelus et tm̃ arguiꝫ in frisesomoꝝ a nõ est: igiꝫ ꝓa formalis frisesomorũ minor nota est: qz nullus error cõmittitur ⁊ maior probaꝫ: quia in simili instatur sic sumendo incipit intelligere. Angelus ⁊ nullus Angelus incipit intelligere: ergo Angelus nõ est angelus casu quo sint nunc multi angeli qui nec intelligant nec intelligent: sed hora futura diuisa per partes ꝓportionales minoribus versus hoc instans in qualibet parte producatur vnus angelus qui intelligat tunc.

¶Et confirmatur non sequitur requiriꝫ ad equitandũ equus et nullus equus requiritur ad equitandum: ergo equus non est equus ⁊ tamen arguitur in frisesomorũ: ergo frisesomorũ non est consequentia formalis cõsequẽtia est nota ⁊ minor probaꝫ: qm̃ nullus error committit ⁊ maior probaꝫ: qm̃ antecedẽs est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad pri[illegible]istorum respõdeo negãdo sequẽtiã ⁊ ad pbationẽ nego minorẽ ⁊ dico errorẽ esse quartũ intrinsecũ de medio nãqz aliqꝫ terminus verificat

in affirmatiua scom acceptionē quā habet de quo nō verificatur ipsum mediū in negatiua q sufficit ad quartū errorē. Similis error cōmittit in scōa replica.

¶ Ultimo sic arguo nō sequit oē albū z omne nigrū erunt aialia et nulla aialia erūt albū z nigrū: ergo aialia non erunt aialia z th arguit in fapesmo: ergo fapesmo non est consequentia formalis. Respondebis forte ad argumentū negādo minorē z dices q cōmittit quart⁹ error intrinsecus videlicet q mediū in negatiua accipitur pro pancioribus q̄s in affirmatiua.

¶ Contra hāc solutionē fic arguitur sequeret ex hac solutione hanc consequentiā debere esse bonā oīe albū z oē nigrū erunt aialia nulla aialia sunt vel erunt album z nigrū: ergo aialia nō erūt animalia: sed hoc est falsum: ergo respōsio nulla sequela videtur esse notissimum qz ex solutione sequitur tum etiam qz nullus error cōmittitur eius bonitatem impediens: sed minor probat: qm si soli sint fortes z plato inter aialia z erūt etiam soli z fortes sit albus z non erit albus nec niger plato vero erit semper niger z non sit albus nec niger nunc antecedens est verū z consequens falsum veritas maioris est nota et minor facile per contradictoriam probabitur.

¶ Ad vltimū argumentū rīdeo sicut responsum est vsq; ad replicam ad quam respondeo negando sequelā falsitas eīm cōsequentis facile probantur z si queras errorē dico errorē esse septimū intrinsecū partes eīm medij in maiore accipiuntur vnice z nō restringunt vnica restrictione nec denotant cōpetere simul alicui pro eodem tempore sed in minore vnica restrictione z vnice accipiunt taliter q pro eodē instanti adequate denotantur ab eodē remouere z in contradictoria negatiue eodē cōuenire: propterea posses optime dicere cōmitti in illis premissis errorē quartū intrinsecū medium nanq; potest de aliquo verificari in affirmatiua premissa videlicet maiore scom acceptionē quā ibi h[illegible] quo nō pōt verificari in cōtradictoria negatiue hec eīm est vera fortes z plato albū z nigrum sunt vel erunt hac existente falsa fortes z plato sunt vel erunt albū et nigrū.

¶ Ex his concludendo primo q[illegible] fero propter eundē errorē hanc consequentiam non valere in qualibet domo platonis sunt fortes et null⁹ homo est vel sunt in domo platonis: ergo fortes non sunt homo. ¶ Secūdo sequit hanc consequentiam non valere cuiuslibet hominis quilibet asinus fuit currēs z nullus asinus est vel fuit hominis asinus: ergo currēs non fuit hominis asinus.

¶ Consequēter dicendū est de secunda figura de qua solent poni tres regule quarum prima est maiore existente particulari nihil sequitur sillogistice.

¶ Secunda est ex puris affirmatiuis nihil sequitur.

¶ Tertia est que ex precedēti sequit in scōa figura nō est concludendi affirmatiue. Sed iste regule non sunt vere nisi in sensu in quo eas ponebat peripatheticus hispanus intelligant. Nam vt patet ipse q̄s aristoteles loquutus est de propositione de modo loquendi cōsueto cuius predicatum non distribuit si fuerit affirmatiua. Si vero fuerit negatiua de propositione cuius predicatū distribuit dicit eīm est hanc cōsequentiā esse bonā fortes omne aial est z plato est aial: ergo plato est fortes similiter z hec homo est fortes aliquod risibile est fortes: ergo aliquod risibile est homo.

¶ Dicimus ergo propter hoc q[illegible] puris affirmatiuis valere cōsequentiā nullus error cōmittat in secunda figura sicut z in prima z tertia similiter maiore existente particuli optime nam sequitur aliquis homo est aial z oīa homo oīe aial est: ergo oīs homo est homo.

¶ Sed contra hoc sic arguitur puris affirmatiuis q̄n nullus error committitur valet consequētia in scōa figura: ergo dicta nulla ꝯsequentia est bona z probatur antecedēs: quoniam iste premisse omnis homo contingenter est animal et omne risibile contingēter est animal non sunt bene disposite z tamē ins error committitur ergo ꝛc. si forte dicas q predicatum in neutra earum distribuitur.

¶ Contra hanc solutionē sic arguo sequitur eadem ratione q iste premisse omnis homo contingenter est animal z omne risibile necessario est animal non essent etiā disposite quod tamen falsum est. Sequela probat: quoniā in neutra premissarū ille terminus animal distribuitur falsitas tamen consequentis probatur quoniam ex illis premissis potest hec cōclusio inferri oīe risibile possibiliter nō est homo hoc potest sic probari quoniam maior infert ex se vnam propositionem que cum minore apta est inferre sillogistice conclusionem illatam: ergo ille premisse possunt inferre conclusionem ibi illatam.

¶ Secundo cōtra idem potest argumentari inquirēdo quare magis iste premisse omnis homo est z non fuit animal z omnis homo fuit animal sunt magis disposite q̄s iste omnis homo est z nō fuit animal fortes est z non fuit animal aut q̄s iste omnis homo est z nō fuit animal z fortes est animal.

¶ Ad hec argumenta respondere facillimum est si modo intelligere ēq̄dam regula secūda parte huius operis ponenda ad assignandū errores in sillogismis q pomū expo. et virtualiter vult hec regula habere q si aliqua debet sequi ex premissis includentibus multas cathego. oportet q ex aliqua vel aliquibus sequatur z q oportet aspicere ad cathego, dispositas in premissis z error solum qui cōmittitur ex parte illarū impedit alius vero nō. Jam respondeo ad formā primi q duplex error est in illis duabus premissis de contingenter primus ex parte duarum exponentiū arguitur ex puris particularib⁹ et ex parte prime exponentis maioris cum scōa minoris cōmittitur quartus error intrinsecus et etiam due vltime exponentes premissarum sunt negatiue quare premisse ille erunt indisposite cum nulle exponentes sint disposite nec inferre valeāt premissas dispositas. Et contra hanc solutionē non militat replica quoniā iste premisse omnis homo contingenter est animal z omne risibile necessario est animal sunt bene disposite propterea qz vltima exponens maioris z maior sunt bene disposite propterea qz vltima exponēs maioris et minor sunt optime disposite null⁹ eīm error cōmittitur in his duabus ois homo possibiliter non est animal z ois homo necessarie ē animal. Et ex solutione huius patet solutio ad secundū.

¶ Jam igit̄ deueniēdo ad modos huius figure z ad argumenta que cōtra ipsos possunt applicari ante omnia volo vnum declare quo ostenso quilibet poterit infinita argumēta difficilia formare cōtra modos huius figure. Et est hoc propositio. Captis quibuscūq; duabus propositionibus que non sint ꝯtradictorie aut cōtrarie ratione alicuius erroris quin in eis cōmittit inter partes p̄dicati non sunt disposite in hac figura et instabis ꝯsequentie cuius antecedēs cōponitur ex talibus fere in eodē casu in quo ille premisse verificant: exēpli gratia iste propositiones oēs hoies homo z ois hō sunt: nulli hoies hō et ois homo sunt nō sunt contrarie nec contradictorie: quia committitur error ex parte predicati et ideo ista consequentia non valet omnes homines homo z omnes homo sunt nulli homines homo et omnis homo sunt: ergo nulli homines sunt hoies z sicut casu quo sint duo homines tantū in mundo dantur vere ille propositiones ita in illo casu datur antecedens verum z consequens falsum z eodem modo sicut applicasti illas duas propositiones cōtra camestres applicabis quascūq; duas propositiones contra modos huius figure vt in sequentibus videbis.

¶ Contra cōclusionē positā sic argumentor nō sequit omnis hō nō est vel non fuit albū z omne risibile est vel fuit album: ergo omne risibile non est vel nō fuit homo z tamen arguitur in cesare: ergo conclusio falsa consequentia est nota z maior probat quoniā si nullus homo sit albus sed oīes homines fuissent albi antecedens est verū et consequens falsum. ¶ Si forte direris oportet in cesare premissis q non maneat aliqua particularitas ex parte copule et ideo iste premisse dicūtur esse indisposite omnis

deus possibiliter est creās ꝛ omnis deus possibiliter nō est creans:ergo deus possibiliter non est deus.

¶Contra hanc solutionē arguit non sequit omnis homo non est vel non fuit albū oīe risibile est albū: ergo oīe risibile non est vel nō fuit homo ꝛ tū nō manet eadē particularitas ex parte copule:nec aliquis alius error cōmittit: ergo solutio nulla cōsequentia est nota et maior probatur:qm̄ si nunc sunt oēs homines albi ꝛ nunq̄s ante hoc fuissent albi añs est verum:et consequens falsum.

¶Preterea sic argumētor in celarent ad quem reducitur cesare non incōuenit q̄ particularitas ex parte copule manest: ergo solutio nulla.

¶Ad primū principale rñdeo cōcessa maiore ꝛ negando minorē:qz cōmittitur quartus error intrinsecus mediū eñ potest supponere pro aliquo in affirmativa premissa pro quo non potest verificari in contradictoria negative ꝛ propter idem non sequit omnis deus possibiliter nō est creans ꝛ omnis deus possibiliter est creās:ergo omnis deus possibiliter non est deus. ¶Sed hec cōsequētia bene valet: omnis deus possibiliter non est creans ꝛ omnis deus necessario est creans: ergo omnis deus possibiliter non est deus. ¶Simili modo dicēs ex hac maiore omnis homo non est vel non fuit album cum hac minore sortes ꝛ fuit homo hanc conclusionē sequi sortes est vel non fuit homo ꝛ etiā has premissas omnis homo est vel non fuit album ꝛ omne risibile est ꝛ fuit album esse dispositas ad inferendū conclusionē.

¶Cōtra hoc sic argumētor si premisse iste omnis homo est vel non fuit album ꝛ omne risibile est ꝛ fuit albū essent bene posite ad inferendū aliquā cōclusionem maxime esset ad inferendū istā oē risibile est vel non fuit homo:sed hoc est falsum:ergo dicta nulla consequētia est nota ꝛ maior etiam:sed minor probatur qm̄ non sequitur in simili omne currens est vel nō fuit album et omnis homo est et fuit albū:ergo omnis homo est vel nō fuit currens si eñ omnes sint et fuissent albi et non sint currentes: sed fuissent currentes:antecedens est verum:ꝛ consequens falsum.

¶Ad hanc replicā respondeo negando sequelam illam et dico q̄ ex illis premissis potest sequi: hec cōclusio omnis risibile omnis homo est vel non fuit. et si queras quis error cōmittitur inferendo hanc omne risibile est vel non fuit homo. Respondeo q̄ arguitur ex parte cuius termini homo a termino qui tenetur pro illo est vel fuit homo ad terminum qui tenetur pro illo quod non est et fuit homo claret enim q̄ in maiore tenetur pro illo quod est vel fuit: sed q̄ tenetur virtualiter pro illo q̄ non est fuit homo in ꝓte probat qm̄ in hac propositione omnis homo qui non est homo non est vel fuit risibile capiendo primū non taliter q̄ cadat solū super primam partem ꝛ scām q̄ cadat super totum homo tenetur pro homine qui nō est ꝛ fuit ꝛ hec equivalet huic omne risibile est vel non fuit homo:ergo ꝛ in hac virtualiter tenetur pro illo q̄ non est et fuit homo simili modo posses dicere has premissas nō esse bene dispositas omnis homo in aliquo instanti non est animal quia omnis homo in aliquo instanti est animal.

¶Secundo principaliter arguitur applicando regulam oppositionum sillogismis non sequitur vtrumq̄ a particulari et quelibet pars materie est et nulla pars et quelibet pars materie est: ergo omne a vtrūq̄ a non est ꝛ tamen arguitur in camestres:ergo camestres non est consequentia formalis consequentia est nota ꝛ minor videtur esse clara cum minus error committitur ꝛ maior probatur quoniā si ly a conuertat cum hoc disiuncto sortes vel materia et materia sortis omnis materia antecedens est verum et consequens falsum. Dices forsan sicut dicendum est negando minorem quia committitur quintus error intrinsecus.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor supposito vno videlicet quod sit seruanda sinonimitas inter relatum et antecedens intrinseca et hoc pe fuit suppositum quo supposito sic gumētor bene sequit in bocardo vtrū a vtrumq̄ b et alterū aliud a est alterum b:et vtrumq̄ aliud a non est ergo alterum a vtrūq̄ a non est ꝛ tamen committitur quintus error intrinsecus ergo solutio nulla volo q̄ maior probetur consequenter ꝛ in minore ly b sit vltimo probabile.

¶Et confirmatur non sequitur quilibet asinus fuit cuiuslibet hominis quilibet asinus ꝛ nullus asinus fuit cuiuslibet hominis quilibet asin⁹ ergo nullus asinus est vel fuit asinus ꝛ tamen sequitur in camestres ergo camestres non est consequentia formalis maior probat quia casu quo brunellus sit et fuisset quilibet asinus qui a quolibet homine fuisset possessus in aliquo instāti ꝛ nunq̄s in eodem instanti fuisset possessus a quolibet homine antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶Ad secundum principale respō detur sicut relpōsum est in replica ad quā respondeo concessa maiore ꝛ causa quare illa consequentia est bona quia premisse non possunt verificari nisi ille termin⁹ habeat plura suppposita q̄s duo q̄s si ille termin⁹ a habeat plura q̄s duo cōclusio est vera ꝛ sic maior est vera ꝛ sic maior infert hanc conclusionem formaliter.

¶Contra hanc solutionem sic arguo sequeretur si hoc esset verū q̄ ex his premissis nō posset sequi cōclusio hec alterum a non est a:sed hoc est falsum ergo respōsio nulla sequela videtur nota ꝛ minor probatur qz non potest instari.

¶Ad hanc replicā respondeo negando sequelam ꝛ nego q̄ non possit instari immo si ly a conuertatur cū hoc disiuncto homo vel materia vel medietas materie ꝛ ly b cum isto materia vel residuus materie aliqua parte cōcata demuta vel medietas sortis ꝛ sit casus q̄ sit solus sortes ꝛ due medietates cōueniant in vna parua parte antecedens est verū et consequens falsum.

¶Contra hanc solutionem arguitur sequeretur ex hanc consequentiā nō valere vtrūq̄ a alterū b ꝛ alterū a nō est et alterū a vtrūq̄ b ꝛ vtrumq̄ aliud a est ergo alterū a nō est a sed hoc est falsuz cū non possit instari ergo solutio nulla volo q̄ maior consequenter ꝛ in minore vltio probetur ille terminus b.

¶Ad hanc replicam respondeo concedendo sequelā ꝛ nego falsitatē cōsequentis ꝛ ad probationē nego q̄ nō possit instari imo si ly a cōuertatur cum isto termino hō ꝛ ly b cū isto termino medietas hois ꝛ sit casus q̄ sit solus sortes ꝛ ex qualibet medietate hois fiat vnus hō et iterum ex qualibet medietate hois ꝑdueti fiat alius hō sic q̄ ex medietate superioris cuiusq̄ hois fiat vnus homo ꝛ ex quacunq̄ medietate inferiori etiam vn⁹ homo ꝛ sic in infinitū procedendo loquēdo per illum terminum homo de homine per se existenti antecedens est verum et consequens falsum.

¶Contra hanc solutionem sic arguo sequeretur q̄ si maior sillogismi precedentis probaretur taliter q̄ ille terminus b esset vltimo probabilis ꝛ minor ꝑ haretur cōsequēter q̄ ille premisse nō possent inferre conclusionē ibi illatam. Sed hoc est falsum cum non possit instari cōclusio ergo solutio nulla sequela videtur nota quia cōmittitur idem error qui committebatur probando primo modo.

¶Ad hanc replicā respondeo cōcedendo cōsequēs ꝛ nego falsitatez imo potest dari instātia seruata eadē impositione que in replica precedenti ponebat Et sic casus q̄ sint sortes ꝛ plato soli ꝛ ex qualibet medietate sortis fiat vn⁹ hōsita q̄ ex medietate superiori fiat vnus ꝛ ex inferiori fiat alter ꝛ ex quatuor superioribus septimis fiat vnus hō ꝛ ex quatuor septimis inferioribus fiat alter volo etiam q̄ ex quocūq̄ hoīm istoū productoruz fiāt quatuor hoies simili modo sicut ex sorte fiebant taliter q̄ ex prima medietate hominis qui fiebat ex medietate superiori sortis fiat vn⁹ hō ꝛ ex medietate inferiori eiusdē alter ꝛ ex quatuor septimis eiusdem hois alius ꝛ ex quatuor inferioribus alius ꝛ sic fiat de quolibet hoie producto in infinitū ꝛ idē fiat de platone quod de sorte fecimus. Similes cōsequētias istis potest formare sed quia ex ꝓbinationib⁹ nīis de ly vterq̄ pñt haberi ideo tractas relinq̄ qz nō q̄rit difficultatē sillogisticā.

¶Ad confirmationez cōmuniter solent respondere negando q̄ illa consequentia formata sit in camestres et assignant pro erroze q̄ capitur complexu in

pro medio cuius vna pars distribuitur in maiori in ordine ad terminum supponē tem confuse tantum qui etiam est pars medij ⁊ in minore ille terminus distribu tus supponit confuse tantū modo in con sequentia: illa: ille terminus hominis di stribuitur in ordine ad tempus importa tum per copulam quod quidem, supponit cōfuse tantum ⁊ in minore ille termi nus hominis stat confuse tantum et hic error ita bene impedit in obliquis sicut in copularis complexiue sumptis ⁊ pro pter istum errorem asserunt nullam ista rum consequentiarum valere quilibz asi nus a quolibet homīe fuit visus nullus asinus a quolibet homine fuit visus er go nullus asinus est vel fuit asinus oīe totum in aliqua proportione est mains sua parte nullum totum in aliqua ꝓpor tione est maius sua parte ergo nullum totum est totum sed hec solutio est nulla et impugnata fuit in primo argumento contra Celarent quia vt diximus in con tradictorijs determinatio non distribuitur in ordine ad suuz determinabile nec determinabile in ordine ad suam determinationē quare sequitur suppositionē cōfusaz determinatiōis respectu; suppositiōis distributiue sui determinabilis equalere determinare ⁊ suppositionez con fusam determinabilis equivalere determinato respectu sue determinationis et econtra.

¶ Quare sequitur has equivale re brunellus in a instanti fuit cuiuslibet hois quilibet asinus brunellus in instā ti fuit cuiuslibet hominis quilibet asinus semper intelligo capiendo signa nō tāq̄ partes extremi qm̄ si essent illa signa par tes predicati manifestum est illas propo sitiones equivalere quare sequitur in ca su confirmationis maiorem esse falsam ⁊ propositiones illas esse contrarias: et q̄ hoc sit verum probatur quoniam seque retur suppositis veritate huius adam fuit omnis homo has posse esse veras quili bet homo in b instāti fuit cuiuslibz ange li quodlibet animal ⁊ nullus homo in a instanti fuit cuiuslibet angeli quodlibet animal hoc sic patet qm̄ casu quo fuisset possessus adaz qui fuisset semper omnis homo ab vno angelo et ille angelus in b iustanti nihil aliud possideat sed in alio tempore possedisset multa bruta amb sunt vere hoc quod ex opinione huc com muni sequitur ostendo dupliciter esse fa sum. Primo sic nullus error committitu in illis duabus propositionibus ad ho q̄ sint contrarie ergo ille sunt contrarie. Secundo quero quare hic sillogismus q libet homo in b instanti fuit omne ani mal nullus homo in a instāti fuit omne animal ergo nullus homo fuit homo nō valet atq̄ non poteris assignare quoniā nunc pars medij distributa in ordine ad terminum supponētem determinate in maiore i minore supponit determinate.

¶ Quare igitur respondeo ad cō firmationem negādo maiorem nec in ca su ibi posito instatur consequentie quia tenendo hanc veram adam fuit omnis homo maior est falsa quia antecq̄ descen datur sub predicato oportet descendere sub termino incluso in copula et dato q̄ tempus supponat confuse tantum non est inconuenies descendere prius sub eo q̄ sub aliqua parte predicati quia est de terminatio predicati semper enim tem pus importatum per copulam respectu predicati est determinatio nō vnica ⁊ res pectu subiecti vnica si velis tenere hanc falsam adam fuit omnis homo tunc mi nor est falsa vt patet ex veritate sue con tradictorie in qua primo est ascendendū sub predicato q̄ sub termino incluso in copula.

¶ Contra istam solutionez argui tur ⁊ suppono q̄ in hac ꝓpositione adaz in a instanti fuit omnis homo primo si descendendum sub illo termino homoq̄ sub illo termino instanti ⁊ in hac adam in aliquo instanti fuit oīis homo primo sub illo termino instāti igitur hoc admi so quia possibile est sic arguo non sequit in camestres quilibet homo in b instan ti fuit omne animal et nullus homo in a instanti fuit omne animal ergo nullus homo fuit homo ⁊ tamen arguitur in ca mestres ergo camestres nō est consequē tia formalis maior patet quia in quodā casu predicto antecedens est verum ⁊ cō sequens falsum et minor clarissima est quia nullus error committitur. ¶ Simi liter consequentia confirmationis sup posito q̄ probetur eomodo quo comuni

ter loquentes probant non valet ⁊ ta men nullus error committitur ergo solu tio nulla.

¶ Ad hanc replicā supposito ad missō concedendo maiorem et nego mi norem ⁊ dico errorem illius sillogismi eē quod medium capitur in maiore nō vni ca acceptione et in minore vnice in maio re enim ex suppositione prius descendē dum est sub illo termino instanti qui est determinatio copule q̄ sub predicato et in minore prius sub predicato q̄ sub de terminatiōe quare dicetur in minore ac cipi vnica imo de facto equivalet vni ꝓ positioni in qua predicatū accipitur vni ce iste namq̄ equivalēt nullus homo in a instanti fuit quodlibet animal ⁊ nullꝰ homo fuit quodlibet animal in instanti et propter similem errorem diximus has non contradicere in materia relativoꝝ cuiuslibet hominis b asinus non currit et hominis quilibet asinus currit suppo sito q̄ in negativa prius descendendum sit disiūctive sub determinabili q̄ descē datur sub determinatione.

¶ Idē error cōmittit in cōsequē tia confirmationis supposito q̄ probent premisse sicut communiter loquentes. Sed non sunt probande ille propositiones eo modo de rigore vt probatum est.

¶ Sequitur de modis particularibus de Festino et Baroco.

Icē dus nūc iam de modis particu laribus ⁊ primꝰ modus particu laris vocat a pe tro hi spano fe stino. d ostat ex maiore vniuersali negati na minore pticulari affirmatiua particu larem negatiuam directe concludentibꝰ et reducitur ad ferio per solam conuer sionem simplicis maioris quod literas in prima syllaba posita denotat.

¶ Contra hunc modum possunt fieri omnia argumenta que contra ferio et cesare ⁊ alios modos negatinos: quia solum differt cesare a festino in hoc q̄ cō clusio et minor de cesare sunt subalternā tes conclusionis et minoris de festino.

¶ Baroco constat ex maiore vniuersali affirmatiua et minore particulari negati ua particularem negatiuam directe cō cludentibus et reducitur ad barbara ꝑ impossibile quid hoc sit dictum ex primo capite huius partis contra istum modū solent fieri omnia argumēta que contra barbara fiebant facillimum est ea applq care cuiq̄ intelligenti contradictorias.

¶ Contra istos modos arguitur et primo contra festino non sequitur qō q libet caput homo non habet ⁊ caput om nis homo habet ergo caput non est ca put ⁊ tamen arguitur in festino ergo nō est consequentia formalis consequentis est, nota et minor etiam quia nullus de fectus committitur et maior probatur quoniam si sint multi homines habēn tes vnum et idem caput antecedens est verum et consequens falsum.

¶ Et confirmaē nō sequitur oīs hō est aial ⁊ a risibile, nō est aial: ḡ a risibi le non est hō ⁊ tñ arguitur in baroco er go baroco non est consequentia forma lis minor est notissima quia non potest assignari error et maior probatur conse quentia de barbara ad quam per impos sibile reducitur non est formalis ergo et hec non est formalis antecedens proba tur quoniam ista reducitur ad hanc per impossibile omnis homo est animal et omne risibile est b homo ergo omne risi bile est b animal et hec non valet vt pro batuz est capite septimo secundi tracta. et etiam facile potest quecunq̄ illarum consequentiarum instari sic dicendo om nis essentia est ⁊ a persona non est b er go a persona non est essentia si ly a con uertatur cum hoc disiuncto persona vel persone.

¶ Ad primum respondeo conces sa maiore negando minorē et ad proba tionez nego q̄ nullus defectꝰ committatur

deficit enim secunda conditio generalis requisita ad sillogismum extremitates namq; non sunt totalia extrema.

¶Contra hanc solutionem sic arguo ille premisse sunt bene disposite ad inferendū aliquā cōclusionē ⁊ nullā possunt inferre nisi iam dictam ergo inferūt conclusionem iam dictam.

¶Ad hoc argumentuz respōdeo distinguendo q; ille premisse sint disposite in secunda figura quis aut capis pro medio illum terminū habens aut totum hoc predicatū caput habens. Si primuz ille premisse nō sunt disposite qm̄ ille terminus habens est determinabile determinationis nō acceptę/unicę per primā regulā subsumendi nō licet sub eo subsumere. Si vero scōm ta q; capias totū illud predicatū pro medio cōcedo maiorez et nego minorē sed dico q; ex illis premissis potest hec conclusio inferri homo nō est homo ⁊ non hec hō nō est homo quia arguitur a confusa ad determinatam.

¶Cōtra hec sic arguitur sequeret q; ille premisse assumpte possent esse disposite in tertia figurā sed hoc est falsum ergo solutio nulla/sequela probatur qm̄ subiectum in/vna distribuitur ⁊ in altera nō distribuitur ergo capiendo ipsum p medio ille premisse erūt disposite sed falsitas consequentis probatur qm̄ aut capis pro medio illum terminū caput aut aliqd aliud quodcūq; ceperis nō videtur que conclusio poterit inferri ergo/ille premisse non sunt disposite.

¶Ad hanc replicam respondeo negando falsitatem/consequentis ⁊ qnā do queris quid capiaz pro medio/dico q; non capiam illum terminum caput quia tunc medium non esset totale extremuz est etiam quia ille terminus caput tenet se ex parte predicati sed capio pro medio illum terminum homo ⁊ tunc ex illis premissis inferam hanc caput a habens caput non habet.

¶Ad confirmationez respondeo concessa maiore quia bene probatur secūdum ea que diximus de similitudine forme in capite sexto secundi tractatus negando minorem ⁊ nego q; nullus error cōmittitur dico errorē esseq; in sillogismo ad quē reducitur per impossibile arguit a confusa ad determinatam fine connexione medij supponentis distributiue et hic error est sufficiens in his modis cum vt dictum est bonitas istorum modorum per alios/regulanda veritat.

¶Circa istum modum poteris tangere de/modo reducendi horū sillogismorū ad barbara omnis homo ⁊ omnis asinus currunt ⁊ homo ⁊ asinus non currunt ergo homo nō est homo cuiuslibet hominis quilibet asinus currit ⁊ risibilis asinus non currit ergo risibile non est homo videntur nāq; hos paralogismos adēquas bonas in barbara posse reduci sed de his dictū est capite secūdo secundi tractatus ⁊ ideo hic non repeto ⁊ hec sufficiant de his modis ⁊ ex consequenti de hac figura.

¶Sequitur tertia figura.

Tam deueniduz est ad modos/tertie figure et sex sunt modi. Primus est darapti qui constat ex maiori vniuersali affirmatiua ⁊ minori etiam vniuersali particularem affirmatiuam directe concludentibus ⁊ reducitur ad darij per conuersionem peracta dens minoris.

¶Secūdus modus est felapton constans ex maiore vniuersali negatiua et minore affirmatiua particulare affirmatiuam directe cōcludentibus ⁊ reducitur ad ferio per conuersionem peracta dens minoris.

¶Tertius modus est disamis q; constat ex maiore particulari affirmatiua ⁊ minore vniuersali affirmatiua particularem affirmatiuam directe concludentibus ⁊ educitur ad darij per transpositionem premissarum ⁊ conuersionem conclusionis simplicem ⁊ cōuersionē minoris.

¶Quartus modus est datisi constans maiore vniuersali affirmatiua ⁊ minore particulari affirmatiua particulam affirmatiuam directe concludentibus ⁊ reducitur ad darij per cōuersionem minoris per accidens.

¶Quitus modus est bocardo cōstans ex maiore particulari negatiua ⁊ minore vniuersali affirmatiua particulare negatiuā directe cōcludētib⁹ ⁊ reducit ad barbara p impossibile suātā maiore.

¶Ultim⁹ modus est ferison qui constat ex maiore vniuersali negatiua ⁊ minore particulari affirmatiua particulare negatiuā directe cōcludētibus ⁊ reducitur ad ferio per conuersionē simplicem minoris.

¶Contra modos negatiuos hiuus figure poteris applicare ꝓpositiōes oppositas contrarie aut cōtradictorie in quib⁹ solū est error inter partes subiecti ⁊ rōne talis erroris possunt tales ꝓpositiones dari vere sicut sunt iste vtraq; medietas et vtraq; pars omnis homo sunt ⁊ altera medietas et b altera pars nō sunt homo:sed quia possunt facile patere cuicūq; hactenus dicta iteligēti: ideo non discutio.

¶Cōtra hos modos pñt fere omnia q; contra modos aliarum figurarum applicabāt applicari ⁊ primo ꝓtra darapti potest queri an ne in darapti copula conclusionis debet inseqi copulam maioris.

¶Et contra felapton potes argumentari tangendo difficultates que contra alios modos negatiuos fiunt et arguitur contra hūc modum:quoniam nō sequitur vtercq; homo non est animal oē rationale ⁊ vtercq; homo est risibile:ergo risibile et omne rationale non sunt aial: ⁊ tamē arguit in felapton:ergo felapton non est consequentia formalis.forte negabis minorē:quia arguitur a cōfusa ad determinatam.

¶Contra hoc arguitur sequeret tunc q; ex illis pmissis posset hec sequi a risibile et omne rationale non sunt animalia:sed hoc est manifeste falsum:ergo solutio nulla.

¶Si dicas forte q; arguit ex particularibus. Contrā hoc sic arguitur sequeretur ex hoc q; ex maiore ⁊ ista minore omne rationale ⁊ aliter homo sunt risibile sequatur conclusio ibi illata:sed hoc est falsum:ergo nulla est solutio.sequela patet cum error tollatur et minor proba

tur qm̄ in simili non sequitur.vtraq; medietas nō est hō ⁊ oē risibile ⁊ altera medietas sunt homo:ergo a homo ⁊ omne risibile non sunt homo.

¶Ad argumentum respondeo q; ille pmisse nullo pacto sunt bene disposite qz aliqd tenet se ex parte medij sillogismi negatiui in pmissa affir.

¶Contra hanc solutionez arguit si ly ⁊ capiat diuisiue premisse erūt disposite:sed idem error committitur.nunc ergo premisse sunt disposite.

¶Ad hanc replicam respōdeo cōcedēdo premissas illas esse dispositas si capiatur ly et diuisiue. Sed ex illis non potest inferri vna de ly et affirmato:sed bene de ly ⁊ negato vt dictum est capite secundo secundi tractat⁹ vb. de hac materia tractatum est.

¶Contra datisi possunt fieri ofa arguenta que cōtra darū ⁊ aliqua etiā que contra barbara sicut istud in quisitiuum argumentum quod contra barbara pōt fieri videliz quare iste pmisse omnis homo ⁊ omnis asinus sunt c animalia:et omne albū ⁊ omne nigrū sunt homo et asinus non inferunt aliquā istarū omne albū et omne nigrū sunt c aialia: ant hāc omne albū ⁊ omne nigrū sunt d aialia eodē mō pōt ārī quare ex his premissis ois hō et ois asin⁹ sunt c aialia:ergo hō ⁊ asinus oē albū ⁊ oē nigrū sunt nō pōt sed aliq; istaz oē albū ⁊ oē nigrū sunt c aialia ⁊ oē albū ⁊ oē nigrū sunt d aialis.

¶Ad hoc potest respondere q; ex his ois hō ⁊ ois asin⁹ sunt c aialia ⁊ oē albū ⁊ oē nigrū sunt hō ⁊ asinus nō potest sequi hec omne album et omne nigrum sunt animalia:qz arguit a termino distributo in ordine ad terminū supponētē ꝓfuse tm̄ ad eūdē distributū in ordine ad terminū supponētē determinate:ille terminus nigrū distribuit in ordine ad medium qō supponit ꝓfuse in minore ⁊ in cōclusione distribuit in ordine ad terminū qui supponit determinate respectu illius termini:⁊ nic error propterea impedit qz arguendo ex opposito conclusionis seruata maiore ad oppositum minoris arguitur a confusa ad determinatam. Et ex hoc patet q; si medium supponeret ve

terminate aut distribute in minore q̄ cō sequētie valerent ⁊ per hec patet solutio ad ea que tangis in datis.

¶ Ex his sequit ppter cōsimlem errorē ex his premissis cuilibet homis quilibet asinus est c asinus ⁊ cuilibet angeli quilibet asinus est hominis asin⁹ nullā harū cōclusionum sequi. cuilibet angeli quilibet asinus est c asinus: cuilibet angeli quilibet asinus est d asinus.

¶ Sed cōtra solutionē arguitur: hec consequentia est bona. omnis homo ⁊ omnis asinus sunt c animalia: ⁊ omne albus ⁊ omne nigrū b homo ⁊ asin⁹ sunt ergo omne albū ⁊ oē nigrū sunt esse animalia: ⁊ tamen cōmittitur idē error: q̄ in precedentibus: ergo solutio nulla. si forte dicas q̄ non est idem error: qr in minore vna ps mediī supponit determinate.

¶ Contra hanc solutionē sic arguentor. non sequitur omnis homo ⁊ omnis asinus sunt c animalia et omnis asinus ⁊ omnis homo hō ⁊ b asinus sunt: ḡ omnis asinus ⁊ omnis homo sunt c animalia: ⁊ tamen medium in minore non distribuitur: ergo solutio nulla. cōsequētia est nota ⁊ probatur maior: quoniam casu quo sit tātum vnus asinus et duo homines soli. antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum.

¶ Ad hoc argumētū rndeo q̄ prima consequentia valet ⁊ consequētia facta in replica non valet et causa est: quia arguendo ex opposito consequentis seruata minore inferendo oppositum conclusionis secunde consequētie: arguitur a pfusa ad determinata: quare sequitur q̄ ex premissis secunde consequētie sequitur hec omnis asinus ⁊ ois homo sunt d animalia.

¶ Cōtra disamis pōt fieri multa argumenta: ⁊ omnia que contra darij applicātur facile possunt applicari. Et per dicta in tapesimo poteris soluere hoc argumētū incipit album esse homo ⁊ oīe incipiens esse album est homo; ergo homo est vel immediate post hoc erit homo.

¶ Eadem argumenta possunt fieri cōtra datisi q̄ contra darij ⁊ q̄ ptra disamis. p̄misse nāq; eorum solum differunt p trāſpositionem premissarum.

¶ Cōtra bocardo possent primo multa argumenta fieri probando q̄ bocardo non potest ad barbara reduci per impossibile: sed hec argumēta facile possunt dissolui p ea q̄ dicta sunt capite secundo secundi tractatus.

¶ Arguit tñ cōtra bocardo nō sequit a nō ē asin⁹: ⁊ o ē a ē asin⁹: ḡ asin⁹ nō est asin⁹: ⁊ tñ arguit in bocardo: ergo bocardo nō est ꝑa formal. Consequētia est nota et maior probat (qr minor est notissima) qm̄ si ly a cōuertat cū isto termino hois asinus. ans est verū ⁊ ꝑs falsum. veritas maioris nota est: qr huic vere equivalet hois asinus nō est asin⁹: ⁊ veritas minoris erit: qr huic vere equivalet quilibz hominis asinus est asin⁹. ¶ Ad hec argumentū rndeo negando maiorē: ⁊ ad probationē in qua ponis q̄ ly a cōuertat cū illo termino hois asinus: aut intelligis q̄ cōuertat ly a cū isto termino hois asin⁹. capiēdo illud cōplexū vnice a tot nō vnice si primū nego maiorē illius sillogismi cui verā: ⁊ ad pbationē nego q̄ equivalet illi: sed ipsa huic eqvalere dz. aliād hois asin⁹ nō est asi. q̄ falsa est. si vero capias ly hois asi. in ipositione nō vnice: tūc eqvocē capis mediū in tua ipositiōe: qm̄ in minore necesse ē q̄ vnice accipiat ⁊ in maiore nō vnice. mō qñ sillogismos aliās dicimus esse bonos: siue termini sint ipositi siue non ⁊ maxime qñ nō sint ipositi intelligimus capiendo vniuoce terminos qđ in tua impositione minime facis.

¶ Cōtra hāc solutionē sic arguit non incōuenit in sillogismis q̄ mediū capiat vnice in vna ꝓpositione ⁊ non vnice in alia: ergo nec hic incōueniet: ⁊ per ꝑs hec ꝑa erit bona hois asinus non est asinus: ⁊ quilibet hois asinus est asinus: ergo asinus non est asin⁹. ꝑa tz ⁊ ans ꝓbatur qm̄ bñ sequitur in bocardo. asin⁹ hominis nō est asinus: ⁊ cuiuslibet hominis quilibet asin⁹ est asin⁹: ergo asin⁹ nō est asi. ⁊ tñ mediū capit in maiore vnice: ⁊ in minore nō vnice igitur. Preterea bene sequitur. cuiuslibet hominis quilibet asinus est animal: brunellus est asinus hominis: ergo brunellus est animal: et tamen mediū in maiore capitur non vnice: et in minore vnice: ergo dicta nulla.

¶ Incipit Quintus Tractatus.

¶ Ad hoc vltimo argumentū inqrit quō septimus error est intelligendus ⁊ quādo tenet et quando non. ꝓ cuius declaratione pono talem propositionem quando medium accipitur in vna premissarū vnice et in altera non vnice si aliqua premissarum nata est inferre vnā in qua mediuz se habeat sicut in altera. cōsequētia valet. si vero nulla premissarum inferre possit vnam in qua medium se habeat sicut in altera premissa non oportet consequentiā valere vt in hac consequētia cuiuslibet hominis quilibet asinus fuit currens: brunellus fuit hominis asinus siue asinus hominis quod idem est: ergo brunellus fuit currēs. minor infert hanc brunellus hominis asinus fuit in qua mediuꝫ accipitur non vnica et cum in maiore stet non vnica sequitur illam valere eodem modo declarabis propositionem aliis exemplis. hec propositio facile potest probari quoniam si in premissis solum error est q̄ mediuz accipitur in vna premissarum vnica acceptione ⁊ in alia pluribꝰ sequitur q̄ si tollatur error ille q̄ premisse essent bene dispositē. at quando vna illarum valet inferre vnam ex se in qua medium consimili modo se habeat sicut in altera tollitur error ergo ex ꝑmissa ⁊ ꝓpositione sequitur illate ab altera premissa bene dispositē premisse. et ex hoc habetur q̄ premissa ⁊ propositio inferens illam in qua medium sic mill modo se habet sunt bene dispositē: quia quicquid sequitur ad consequens bone consequentie sequitur ad eius antecedens. hec intelligo dummodo nullꝰ alius error committatur in premissis cōseptimus ⁊ similiter dūmodo premissam inferendo in qua medium teneatur eodem modo sicut in altera cetera sint paria: qm̄ vt notum est in his premissis hominis asinus non est asinus: ⁊ qlibet hominis asinus est asin⁹. minor nata est inferre hanc. hois qlz asi. est asi. in q̄ mediū eodē modo tenet sicut in maiore. Sed tū ex maiore ⁊ illa ꝓpositiōe q̄ infert ex minore nō pōt aliq̄ ꝓcedo seq̄ qm̄ in illis ꝑmissis arguitur ex particularibꝰ ⁊ hec sufficiant ꝺ hac figura: ⁊ ex cōsequenti de toto quarto tractatu.

¶ Finis Quarti Tractatus.

A hoc vltimo tractatu sicut ꝓmisimꝰ debemꝰ explicare modū sillogisandi expositorie: ⁊ aliqua notare circa tertiū ꝓpꝰ dicemꝰ de sillogismo expositorio.

Ān sillogismus expositorius bñ sic diffinit est ꝑa bona ⁊ formalis in q̄ ⁊ture medii singularis vniti cū extremitatibus sequit vnio earūdē inter se. Et sillogismi expositorij sunt in quacūq; figura. Sed cōmunius in tertia formātur cū in alia: ⁊ forte causa quare in alijs figuris nō facimus sillogismos expositorios sicut in tertia est: qr termini singulares non ꝓprie predicantur. i. directe. non em̄ in subiecto dicūtur modo cōiter ad probandā aliquā propositionem vtimur sillogismo cōposito ex predicationibus directis. Ad bonitatē sillogismi expositorij requiruntur omnes conditiones que ad bonitatem sillogismi de medio communi requiruntur silr quicunq; errores extrinsecus impedit bonitatem sillogismi expositorij. Sed de intrinsecis erroribus qui loquuntur de ꝺistributione aut particularisatione mediī non seruiunt propositō vt primus error: intrinsecꝰ nunc̄ enim possumus in huiusmodi sillogismis ex particularibus procedere licet hic sillogismus hominis brunellꝰ nō est asinus et hominis brunellus est asinus: ergo asinus nō est asinus videatur peccare in hoc qr medium huius consequentie habet vnā partem que est terminus communis: et propterea quādo ponitur terminus communis cum termino singulari si illi duo termini non accipiantur vnice oportet tam ad terminuz communem c̄ singularem inspicere ad cognoscendam premissarum dispositionem. Et ꝓpter hoc hic proceditur ex particularibus brunellus ipsiusmet non est asinus ⁊ brunellus ipsiusmet est asinus: ergo asinus non est asinus supposito q̄ ille terminus ipsiusmet in premissis positus referat istum terminum homō in hac propositione homo ē. Silr tertius error intrinsecus nihil penitus deserui

sillogismo expositorio. Sed bene secūd⁹ non enim licet argumentari ex puris negatiuis in huiusmodi sillogismis. ¶Et si contra hoc arguas quoniam bene sequitur fortes contingenter non est animal: ⁊ fortes contingenter non est currens: ergo currens contingenter non est animal ⁊ tñ arguit ex puris negatiuis igr̄ minorē ꝓbo: qm̄ maior est negatiua igr̄ ⁊ minor. añs ꝓbat: qm̄ copula maioris negat ergo est negatiua paret ꝫa per vnā partē diffinitionis ꝓpositionis negatiue a nobis posite capite primo huius partis.

¶Ad hoc argumētū rñdeo cōcessa maiore negādo minorē ⁊ ad ꝓbationē nego ꝙ sit negatiua: ⁊ qñ hoc ꝓbas per diffinitionē propositionis negatiue. Rñdeo ꝙ illa diffinitio ꝓpositionis negatiue dz intelligi ab negatiue ad diffinitionem ꝓpositionis affirmatiue ⁊ diffinitio ꝓpositionis affirmatiue ab negatiue ad diffinitionez ꝓpositionis negatiue volo dicere ꝙ diffinitio ꝓpositionis affirmatiue sic habet intelligi ꝓpositio affirmatiua est propositio cuius copula affirmat: aut que infert vnaz affirmatiuā ⁊ nō infertur ab vna negatiua ⁊ diffinitio ꝓpositionis negatiue. sic ꝓpositio negatiua est cuius copula negatur aut que infert ab vna negatiua ⁊ nō infert vnā affirmatiuam. Quarius error etiam impedit bonitatem sillogismi expositorij ꝓpter quē multi pallogismi fiūt. vt nō sequit̄ hoc nō albū impossibiliter est nigrū: ⁊ hoc nō albū est nigrū: ergo nigrū ipossibiliter est nigrū. imo cū ille p̄misse sint indispposite nullā ꝯclusionē valēt inferre: ⁊ ex cōsequē ti nec sequetur ex illis premissis nigrum possibiliter non est albū: nec hec nigrum albū possibiliter non est. facile est instari Similiter ꝓpter eundē errorē iste p̄misse sunt indispposite hoc album nō est aīal: et hoc albū fuit animal. sequitur preterea huiusmodi sillogismos non valere propt istum errorē bruncllus sortis non est animal ⁊ bruncllus est asinus: ergo asinus non est animal in hoc loco sortes non est animal: ⁊ sortes est homo: ergo in hoc loco homo non est aīal: ⁊ si queras quis error ꝯmittit̄ in hoc sillogismo in aliquo loco sortes nō est aīal ⁊ sortes est aīal: ergo in aliquo loco aīal nō est animal. Rñdeo ꝙ error est ꝙ subsumit sub determinabile determinationis non vnice: ⁊ ideo duplex error cōmittitur primus est quarto: ⁊ secundus est ꝙ arguitur a nō restricto ad restrictā ex parte maioris extremitatis.

¶Dubitabis circa hec quis error cōmittit̄ in his sillogismis sortes erit homo sortes erit omne risibile: ergo omne risibile erit homo. aut capias hanc p minore sortes est: vel erit omne risibile et supponamus signum positū a parte predicati non effici partem predicati ⁊ supponamus veritatem huius. Adam fuit omnis homo. sortes incipit esse ⁊ sortes incipit esse angeli homo: ergo angeli homo incipit esse. sortes in hoc instanti erit non albū ⁊ hoc instans erit instans: ergo sortes in aliquo instanti erit nō album. Respondeo errorem esse in primo sillogismo ꝙ arguit a termino non accepto vnice cū aliquo termino ad ipsum accepto vnice ex parte minoris extremitatis qui non vnice in maiore se habet cū tempore importato per copulā ⁊ in cōclusione vnice. Sed ex illis p̄missis poteris hanc inferre quod est vel erit oē risibile erit homo. In secunda ꝫa poteris dicere ꝙ cōmittitur sillogismus error. minor nāqꝫ equalet huic sortes incipit esse homo angelus: ideo non equipollet vni in qua accipitur vnice. aliter posses dicere ꝙ arguit a termino supponente cōfuse tm̄ immobiliter post signū speciale cōfusiuū ad ipsum supponētē determinate aut eriā si velles dicere posses dicere ꝙ arguitur a supponente ad supponentem ex parte illius termini angeli homo.

¶Ad tertiā rñdet̄ ꝙ arguit ab inferiori ad superius cum distributione superioris ex parte illius termini album. similiter a superiori ad suū inferius ex parte illius termini non album.

¶Dubitabis ꝓterea quis error committitur i hoc sillogismo posito hoc albo ponitur albedo: sed hoc album est sortes: ergo posito sorte ponitur albedo. Respondeo illum sillogismum non valere ex eo ꝙ subsumitur virtualiter sub termino posito in additionali. maior nāqꝫ equipollet huic si ponitur hoc album ponitur albedo aut vni casuali ⁊c. ihis ergo notatis ponitur conclusio hec sillogismus expositorius est consequētia formalis.

¶Contra quam primo sic arguo non sequitur quod ego habeo tu nō habes. sed ego habeo aures ergo tu nō habes aures. ⁊ tamē arguitur expositorie ergo sillogismus expositorius nō est cōsequentia formalis cōsequentia est nota cū minore qz. non cōmittitur aliquis error ⁊ maior ꝓbat̄ qz antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum. Forte respondebis ꝙ arguit̄ a non distributo ad distributū ex parte illius termini aures ⁊ ꝙ ideo cōsequētia non valet Sed ex illis premissis potest hec inferri aures tu nō habes in qua tollitur error dictus.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor nō inferunt ille premisse hāc aures tu non habes ergo solutio nulla antecedēs ꝓbat̄ qm̄ casu quo tu ⁊ ego habeamus easdē aures que sint omnes aures antecedēs est verū ⁊ cōsequēs falsum. Si forte respondeas adhuc ꝙ non valet consequentia propterea qz arguit̄ a non distributo ad distributū ex parte illius termini habens qđ in minore nō distribuitur sed ex premissis ille potest hec inferri tu habes au. non est.

¶Contra hanc solutionē sic argumentor ille p̄misse nō inferūt formaliter. hanc tu habēs aures non est ergo solutio nulla antecedens ꝓbat̄ quoniaz in simili non sequitur quid ego comedo nō habeo. sed ego habeo aures ergo ego habēs aures non sum quoniā casu quo fortes sit solus inter animalia ita ꝙ sit omne habēs aures ⁊ comedat vnum pomum non tamen habeat aut si velis ponere ꝙ nihil comedat antecedēs ē verū ⁊ consequens falsum.

¶Et confirmatur nō sequitur in ista die ⁊ ista die non erit fortes ⁊ ista et ista dies erūt inter hoc ⁊ hoc ergo inter hoc ⁊ hoc nō erit fortes ⁊ tñ arguit expositorie ergo sillogismus expositorius nō est cōsequentia formalis cōsequentia est nota ⁊ ꝓbat̄ maior qm̄ p primum ista demonstro die Martis ⁊ dies Mercurij demōstro p scōm: ista: sed primū hoc demōstro, die Lune ⁊ p scōz die Jouis ⁊ si sit casus ꝙ fortes die lune erit ⁊ die martis ⁊ die Mercurij nō erit. Sz die Jouis iterum erit: antecedens est verum ⁊ falsitas consequētis facile probabitur qm̄ sua contradictoria que est hec inter hoc ⁊ hoc erit fortes ē vera. ¶Ad hoc fortasse respondebis distinguendo de ly inter qz si capitur prepositionaliter ly inter cōsequens est falsum. Sed si capiat̄ adverbialiter est verū nec contradictoria illi⁹ est hec inter hoc ⁊ hoc erit fortes. Contra hoc est replica qz tunc sequeret̄ ꝙ capiēdo prepositionaliter erit mala ⁊ tñ null⁹ error cōmittitur ergo solutio nulla.

¶Ad argumentū principale qđ est valde apparēs dicendum est ꝙ nulla illarum conclusionū que ibi infertur sequitur ex illis premissis qz deficit tertia conditio qz illud quod se tenet ex parte medij in maiore debet se tenere ex parte minoris extremitatis in conclusione vez ille terminus quod habeo ideo dico ꝙ ex illis premissis sequitur hec conclusio quod habēs aures habet tu non habes sicut ex his premissis quod ego comedo non habeo sed ego habeo aures sequitur hec ergo quod habēs aures comedit ego non habeo.

¶Ad confirmationē respondeo sicut responsum est vsqꝫ ad replicam ad quā dico ꝙ si ly inter capiatur propositionaliter error qui cōmittit̄ est ꝙ illud qđ se tenet ex parte medij in maiore nō se tenet ex parte minoris extremitatis in cōclusione cōcludendo simile obliquitatē ex parte minoris extremitatis obliquitati medij p tertiā conditionez dico ergo ꝙ ex illis p̄missis debet inferri hec cōclusio in aliquib⁹ entibus q̄ sunt inter hoc ⁊ hoc aliquod ens nō erit fortes minor nāqꝫ extremitas ē hic terminus entia inter hoc ⁊ hoc ⁊ illud qđ se tenet ex parte medij in maiore est ille terminus ens codē modo dices ꝙ ex his p̄missis in istis partibus paribus nō erit fortes ⁊ immediate post hoc erunt iste partes pares non sequit̄ hec cōclusio immediate post hoc non erit fortes capiēdo post hoc prepositionaliter sed bñ sequit̄ hec conclusio in aliquibus que sunt immediate post hoc non erit fortes.

¶Secundo principaliter arguit̄ nō sequit̄ notitia est in hac aia ⁊ hec aia est in pede ergo notitia ē in pede ⁊ tñ arguit̄ expositorie in quarta figura ergo

sillogismus expositorius nō est cōsequē tia formalis maior est nota qz secūdum cōmuniter loquentes antecedēs ē verū ⁊ consequens falsuz Et minor probatur quoniā ille premisse sunt debite ad infe rendū aliqnam propositionem ⁊ non in ferunt nisi illā ergo inferunt illam. Pre terea inferendo illam nullus error com mittitur ergo inferunt illam.

¶ Et confirmatur non sequitur brunellus quilibet asinus in.b.instanti erit ⁊ brunellus cuiuslibet hominis bru nellus erit ergo cuiuslibet hominis bru nellus quilibet asinus in.b. instāti erit tñ arguitur expositorie ergo sillogism⁹ expositorius nō est consequentia forma lis minor est nota qz nullus error cōmit titur ⁊ maior probat supposito qz in con sequente primo descēdat sub illo termi no instāti qui supponit determinate ꝯ sub alijs terminis ⁊ qz alū termini stent Secundū exigentiā copule ita qz subie ctum stet pro brunello qui in instāti de monstrato erit brunellus hominis quo supposito sit casus qz fortes possidebit brunellū in vno tēpore ⁊ plato in alio tē pore ita qz quilibet possidebit brunellū in aliquo instāti ⁊ nullus in quolibet in hoc casu veritas antecedētis patet ⁊ fal sitas consequentis facile probabitur p descendentes sub illo termino instāti,et deinde sub illo termino hominis.

¶ Ad secundū principale respon deo negando minorē ⁊ ad primā proba tionē respondeo qz ex illis premissis se quitur hec ergo notitia est in aliquo exi stente in pede error nāꝯ erat inferendo aliā conclusionem qz illud qō se tenebat ex parte medij in maiore non tenebat se ex parte maioris extremitatis cōcludē do similē obliquitatē ex parte minoris extremitatis cūqz minor extremitas sit hic terminus existēs i pede opz qz illud ponatur in eodem casu in quo medius.

¶ Ad confirmationem respōdeo suppositis admissis que in probatione maioris adducuntur qz sunt sustentabi lia(licet oppositū primi possit fine incō ueniente defensari imo de rigore per di cta in materia relativoꝝ ita est) cōcedē da ē maior ⁊ negāda minor et qñ queris errorē aliqui solent dicere ad hoc qz non oportet assignare defectum qñ constat qz antecedens est verū ⁊ consequens fal sum.Sed sufficit qz antecedēs sit verum ⁊ cōsequens falsum.Aliter tñ dico sem tertiam propositionem huius capitis in sequēdo qz in illo sillogismo arguitur a termino qui est determinabile determi nationis vnice ad terminū qui est deter minabile determinationis nō vnice ex parte minoris extremitatis i minore nā qz primo est descendendū sub illo termi no hominis ꝯ sub eius determinatiōe inclusa i copula ⁊ vnice accipit respectu talis determinationis in cōclusione po primus sub determinatione copule ⁊ illi⁹ termini ꝯ sub illo termino descendēdū est ideo reputat determinabile non vni ce acceptū vt sepe dictū ē quare si bene vis concludere poteris hanc inferre qō cuiuslibet hominis brunellus erit:quili bet asinus in.b.instanti erit.similiter ē hāc cuiuslibet hominis brunellus quili bet asinus in instāti erit similiter ⁊ hāc hominis brunellus quilibet asinus in b.instanti erit p hec que dicta sunt facile poteris multos paralogismos de me dio singulari dissoluere sicut est istud q cōmuniter solet fieri hec essentia diuina est pater: ⁊ filius est hec essentia diuina ergo filius est pater: ad quē respondeo qz si per ly hec demonstret aliqua perso na qz cōsequentia est bona ⁊ altera pre missarū est falsa capiendo extremitates incōplete si vero per ly hec demonstrare tur essentia diuina sillogismus non est bonus ⁊ causa ē qz virtualiter arguitur ex particularibus maior nāꝯ huic equi ualet aliq essentia diuina est pater hoc declaratum est in vltimo argumēto cō tra barbaram: hec sufficiant de sillogis mis de medio singulari.

Accedendo iā ad hunc tractatulū in quo ali qua circa textus explanatiōnē dicenda sunt vt quis proprio marte intelligentiā Aristotelis consequatur notandum est apud antiquos scriptores difficultatem esse circa subiectum libri prioꝝ Aristote. Nōnulli asserūt sillogismū in tota sui cō munitate esse subiectū huius libri. Alij quidem vt Jacobus faber stapulēsis in quit sillogismū subiectū esse huius scie tie.Sz istos nō reputat sillogismos ois homo asinus ē ois lapis homo est ergo omnis lapis asinus est.Cuius rationes interserere placet.Prima nāꝯ non videtur huiusmodi sillogismi dyalectici nec sophistici Nā non ex sua collectione ad fallendū decipiendūqz sunt apparentes nec sunt demonstratiui vt iclaret relinquitur ergo sillogismos non esse.Preterea nullū ē medium in huiusmodi sillogismis ergo tales nō sunt appellandi sillogismi nā non inuenitur naturalis ordinatio ⁊ predicatio inter medium ⁊ maiorē extremitatē ⁊ minorē harum consequētiarū que requirit in sillogismis vt ptz per diffinitionē medij prime figure medium est qō est in alio ⁊ aliud in ipso quaz diffinitionē cū diffinitionibus minoris extremitatis ⁊ maioris sic explanare videtur statutis tribus terminis secundū naturalē predicationē terminus cōmunissimus locū tenet maioris extremitatis ⁊ terminus cōtractissimus locū minoris ⁊ medius terminus inter duo extrema medij locū tenet sicut his tribus terminis hō aial corpus statutis secundum naturalē predicationē hō tenet locū minoris extremitatis qz ipsum est in alio ⁊ corpus maioris extremitatis locū sibi vendicat.Nā istoꝝ triū terminoruz ipsum est in quo toto solū aliud ē ⁊ aial medium est qz ipsum est in alio, Nam in corpore ⁊ aliud in ipso nam hō habetur ergo ex his diffinitionib⁹ nullū esse ibi medium ⁊ ex cōsequēti tales ꝑnas nō esse sillogismos. Sed mihi videt ꝑm Aristo. illos esse sillogismos nec diffinitiones Aristo.medij ⁊ maioris extremitatis et minoris non sic intelligendas fore, Maz si Aristoteles huiusmodi predicationez naturalez seu quidditatiuā intendisset nequaq assumeret terminos tales animal homo lapis ad dandū qñqz terminos in quibus nulli si dicas forte Arist. assumpsisse huiusmodi terminos ad probandū malitiā ꝑnie mō tales ꝑne in qb⁹ assumit tales termios nō sūt sillogismi qz male sunt ꝑnie hoc videri meo nō pōt sustentari: qz assumo hāc ꝯsequentiā oē a.est.b,omne.c.a,ergo omne.c.ē.b.⁊ ro gan si assumerem⁹ hos terminos homo animal lapis illa ꝑnia esset sillogismus aut nō. Si primū intentū si cōm sequitur qz illa cōsequentia non est sillogism⁹ si dicas qz assumit has literas. a.b.c.d. Aristo.loco terminoꝝ significatiuoꝝ sicut loco istoꝝ hō animal corpus cōtra aut Arist.assumit huiusmodi notas solum loco terminoruz se habentiuz secundum predicationē naturalez aut loco quoruncūqz terminoruz si ꝑm habeo propositū si primū sequitur hanc ꝑnam esse sillogismū.a.est b.⁊.c.est.a. ergo.c.ē b.nec Arist.instat qñ assumit hos terminos hō aial asinus aut similes.Preterea si diffinitiones essent intelligēde mō quo dicis sequeretur hāc ꝑnam non esse sillogismū omne aial est homo oē risibile est aial ergo omne risibile ē hō. Nā non est ibi medium quippe cū ipsum totū aial sit in alio ⁊ aliud i ipso.¶ Preterea aut illa cōsequentia ois hō est asinus ois equus est hō ergo ois equus est asinus non est sillogismus qvantecedēs est impossibile aut qz ad sillogismū requiritur predicationem non debere esse disparatā in premissis aut propter aliquod tale non primum qz tunc sequeretur nullā demonstrationez ad impossibile esse sillogismū quippe cū antecedens sit impossibile sīmiliter istū nō eē sillogismū oē aial possibiliter ē asinus ois hō possibilr esse aial ergo ois hō possibilr est sin⁹ cū maior sit impossibilis nec ꝓpter scōm qz iste sillogism⁹ ē bon⁹ nullus hō ē asinus omne animal est homo ergo nullū animal est asinus. Propter hec igit videt mihi non esse probabile dicere tales ꝑnias nō esse sillogismos nec Arist.intellexisse diffinitiones maioris extremitatis ⁊ minoris ⁊ medij eo modo sed quomodo sūt intelligende dicemus in sequentibus nec ratio illa quam adducunt aliquid probat quia dico sicut verum est sillogismū non diuidi in totam sui communitatem et prout diffinitur in isto libro in sillogismum demonstratiuum dyalecticum et falsigraphum ⁊ sophisticum quoniaz solum in libris Thopicoꝝ intendit Arist. ex probabilibus aut necessarijs ꝓcedere quod hic minime facit diuisum ergo illius diuisionis solū est sillogismus ꝓcedens ex necessarijs vel probabilib⁹ vel apparētib⁹ posset ctiā aliquis dicere tales sillogismos oē dyaleticos aut sophi-

sticos ꝛ ꝯuis non procedat exprobabilibus omnibus tamen alicui multis nāꝯ potest probabile esse hominē lapidez ꝛ bouē esse nōne credebat origenes(vt narrat diuus hieronymꝰ) Animas angelos posse esse multaꝯ figmenta poetarū nōne multi crediderūt nonne credidit parmenides omnis esse vnuꝫ quod dictū se eo modo quo Aristo.ipsum impugnat parmenides intelligebat multo profecto mihi incredibiliꝰ ꝯs q̄ homo sit asinus videtur nonne multi sunt hodie qui credūt hominez posse esse asinū profecto non est pia vetula qui non credat deum posse facere ꝛ omnem asinum posse esse lapidē ꝛ hominē.Contra quaz si aliquis argumentaretur volens eam decipere sic omnis asinus lapis est ꝛ ois homo asinus est ois homo igit lapis est Jā sillogismus videret sophisticus aut ex sibi probabilibus. Preterea illa ppositio est opinabilis ergo pōt esse probabilis aut saltē sequitur ipsam posse esse probabilē.Sed licet hec solutio tollerari posset multo melior ē prima qz vt notuꝫ est Arist.de sillogismis ex probabilibus aut necessarijs intelligit diuisionē illaz primo Thopicoꝝ positaz qz constat hūc esse sillogismū omnis hō est vel non est animal ꝛ omne risibile est hō ergo oē risibile est vel nō est animal ꝛ tñ nō est ide monstratinus nec faligraphus nec sophisticus nec dyaleticus relinquitur ex his tales sillogismos omnis hō ē asinꝰ ꝛ omnis lapis est hō ergo omnis lapis est asinus sillogismos esse ꝛ subiectum huius libri esse sillogismū in tota sui cōmunitate verū est tamē q̄ Arist.a.cap. xvij.semper pcessit,de sillogismis q̄bus aliquā propositionem probare aut improbare possimus atꝯ id non inconsulto quoniam cum in capitibus preceden tibus medium sillogisandi aperuerat q̄ non ad aliud ꝯs q̄ probandum vel improbandum propositionem ordinatur dedit in sequentibus modum probandi ꝛ propterea tradidit artem inueniendi mediū.i.artez qua possimus facile inuenire medium ad probandum,vel improbandum aliquam propositionem atꝯ ideo multi credebant Arist.in hoc libro solum de sillogismis probabilibus procedere quod falsum est.

¶Jam igitur vt clarius dicendꝫ intelligantur primū libꝝ patiar in sex tractatus quoꝝ primus continet sex capita ꝛ finitur ibi quoniā autem diuersum ē inesse ꝛ ex necessitate inesse. Et in hoc tractatu declarat philosophus aliqua que precognosci habent ante sillogismos sicut quid terminus quid propositio:quid:propositio affirmatiua q̄d negatiua quid sillogismus quid perfectus quid imperfectus quid dici de omni q̄d de nullo.Similiter tractat de conuersione propositionū de inesse de necessario ꝛ contingenti deinde prima figura ꝛ secunda ꝛ tertia ꝛ eoꝝ modis tam directe concludentibus ꝯs non directe concludentibus vt videre est legenti.

¶Sed pro declaratione istorum ante ola aduerte Arist.tenere has,equipollere omnis hō animal nō est ꝛ omnis homo non est aīal ꝛ semper sic procedit ita q̄ quādo loquitur de propositionibꝰ negatiuis debes intelligere ipsum loqui de propositionibus negatiuis quoꝝ predicata distribuunt.Similiter q̄n loquit de propositionibus affirmatiuis intelligit de ppositionibus affirmatiuis quarū predicata non distribuunt.Et eo modo saluare poteris id qō inquit ex duabus affirmatiuis nihil sequitur in secunda figura.Preterea aduerte q̄ in sex primis capitibus semper loquitur de sillogismis concludentibus directe ꝛ eo modo intelligitur id quod dicit maiore affirmatiua ꝛ minore negatiua nihil sequitur in prima figura.

¶Notandum est preterea q̄ in littera huius tract. sunt nonnulli termini obscuri quibꝰ intellectis facile patebit contextus ꝛ intellectus.Primus est esse in alio ꝛ esse in nihil aliud est ꝯs esse subiectum in aliqua propositione subiectū nāꝯ dicit esse in alio.s. in predicato alius terminus est aliud esse in ipso nihil aliud ē ꝯs ipsum esse predicatū aliud nāꝯ.i.subiectū est in ipso p̄dicato.Et hoc clarent diffinitiones mediꝫ maioris extremitatis ꝛ minoris prime figure quia medium est quod est in alio ꝛ aliud in ipso.idest,est in vna subiectū ꝛ in alio predicatum. aduerte circa hec q̄ semper predicati potior est ꝯs subiecti predicatum nāꝯ habet se vt forma ꝛ subiectuꝫ vt materia ꝛ ideo mediū in secūda figura dicitur esse primū positiōe ꝛ in tertia positione vltimū ꝛ ideo tertia figura postrema situat mediuꝫ nāꝯ abiectissimū in ea obtinet locū. ¶Aliquid inesse aut non inesse alicui nō est aliud ꝯs aliquid affirmatiue aut negatiue p̄dicari de aliquo ꝛ aliquid omni inesse nō est nisi predicatū affirmatiue dici de aliquo termino distributo ꝛ nulli inesse est predicatū negari de quolibet supposito cuiꝯ p primum maior extremitas intelligatur liquebit diffinitio prime figure que sic ponitur.Quando igitur tres termini sic se habent vt postremū sit in toto medio et medius in toto primo vel sic vel non sic necesse est extremitatum esse perfectum sillogismum.

¶Ex his clarent omnia alia que circa hunc tractatū dicit Arist.qz in prio tractatu huius operis declaraui oꝰ q̄d esset sillogismus ꝛ quid perfectus ꝛ imperfectus ꝛ diximus ibi de reductione modoꝝ imperfectoꝝ ad perfectos ꝛ de conuersione propositionū ꝛ quid dici de omni ꝛ quid de nullo ꝛ quid dare terminos in quibus oīm ꝛ in quibus nulli.

¶Aduerte tamē circa hoc qō qñ ponit aliquos terminos ad dandum terminos in quibus omni aut terminos in quibus nulli capit vniuersaliter primū terminum pro maiore extremitate ꝛ pro medio secundum ꝛ pro minore extremitate tertium.

Secundus tractatꝰ habet quatuor capita ꝛ terminatur ibi de contingente autē post hoc dicemꝰ q̄ in isto tractatu datur modus subsumēdi in propositionibus modalibus de necessario. et dicit philosophus vnum quod videtur falsum videlicet q̄ in prima figura sillogismi de necessario qui sunt in bocardo ꝛ baroco non demōstrantur eo modo quo sillogismi de inesse:quia non per impossibile reducuntur ad barbara. Sed probantur per expositionē falsitas huius posset facile probari: quoniā capto isto sillogismo in bocardo a necessario non est b ꝛ omne a necessario est c,ergo c. necessario non est b. optime reducitur per impossibile ad istū omne c.possibiliter est b.ꝛ omne a.necessario est c,ergo omne c. possibiliter est b.

¶Pro declaratione huius notandum est q̄ intentio philosophi non erat dicere q̄ tales sillogismi nō poterāt probari ꝛ reduci per impossibile. Sed volebat dicere sillogismos de necessario factos in baroco ꝛ bocardo non demōstrare per impossibile reducendo ipos ad sillogismos de necessario ad barbara quoniam nondū visum fuerat. Que cōbinatio erat vtilis in propositionibus de necessario in barbara que ve inutilis aut non erant probandi ex opposito conclusionis seruata altera premissarū inferendo oppositum alterius premisse qñ dando contradictoriā de modo enunciandi propositioni de necessario oportere debebat super ly necessario cadere vnam negationem ꝛ super copulā aliam ꝛ cum tales propositiones sint obscure ꝛ sillogismi ex talibus propositionibus non sunt ab eo monstrati ꝛ peteret statum demonstratio illoꝝ:ideo non vult per illos mōstrari.Sed potius per premissarū exponentes verum est q̄ vbi tales sillogismi monstrati essent nihil verat illos per impossibile monstrari posse. imo ipse capite.14.probat q̄ maiore de inesse ꝛ minore de contingenti sequitur conclusio de contingenti pro possibili reducendo talē est consequentia ad vnam de bocardo dicit tamen philosophus q̄ probandi sunt per expositionē huiusmodi sillogismi vnde per expositionē in proposito aliqui intelligunt sillogismū expositoriū.Sed expositio non est aliud ꝯs q̄ sumatur aliquis terminus.Sub subiecto particularis negatiue a quo predicatū illius particularis remoueatur vniuersaliter ꝛ ex illo termino cū predicato negatiue cōstituit vniuersalis negatiua q̄ exponēs de illius particularis ꝛ ex illo termino cum minore extremitate constituat minor de bocardo ꝛ ex illa exponente maioris et illa minore sequitur conclusio:vt si forme mus istum sillogismū in bocardo aliqs

album de necessitate non est animal et omne album de necessitate est ens: ergo ens de necessitate non est animal sumamus sub minore extremitate aliquid a quo remoueatur predicatum sitq; illud nix tunc constituatur hec vniuersalis negatiua omnis nix de necessitate non est animal que exponens dicitur maioris ꝛ hec minor omnis nix de necessitate est ens ex quibus sequit hec ens de necessitate non est animal.

¶Inquirēdum est iam vtrūq; dicuntur ab Arist. In hoc tractatu de combinationibus ex propositionibus de necessario sint bene dictat. Pro cuius questionis declaratione notandum est q; a philosopho duplices ponuntur propositiones de ineſſe quedā nāq; sunt de ineſſe simpliciter ꝛ sunt propositiones que semper sunt vere sicut hec homo est animal homo non est asinus corpus est substantia alie sunt propositiones de ineſſe vt nunc vt sunt he homo est albus. Sed omnes propositiones de presenti ab eo absolute dicuntur. Aduertēpreterea philosophum non facere differentiam inter istas deus necessario est creās: deus creans necessario est: creans necessario est deꝰ: sicut nec inter istas deꝰ ptingēter est creans ꝛ creans contingenter est deus ꝛ per hec facile omnia que ab aristotele in hoc dicuntur tractatu clara euadent ad uerte preterea q; differūt ppositio negatiua de necessario ꝛ ppositio de necessario negato: hec em̄ homo necessario non animal est vocatur propositio de necessario. Sed hec homo nō necessario est animal vocatur propositio de necessario negato. ¶Sed multa adhuc vident non rectam pati expositionem quoniā capite nono. Huius vero tractatus secundo ponit duas cōclusiones quarum prima est maiore de necessario minore de ineſſe in quolibet modo prime figure sequit conclusio de necessario ꝛ secunda est maiore de ineſſe et minore de necessario non sequitur cōclusio de necessario: quia datur instantia nō sequitur omne animal mouetur omis homo necessario est animal ergo omnis homo necessario mouetur.

¶Sed iste regule videntur repugnare nisi capiat in his duabus propositionibus equinoce propositio de ineſſe in dictum ad hoc in prima regula accepit Arist. propositionem de ineſſe pro de ineſſe propositione simpliciter et in secunda pro de ineſſe absoluta: quoniā nulla facit mentionem de propositione de ineſſe simpliciter vsq; ad sequentem tractatum et etiam non debebat capere ista equinoce non declarando equinocationem. Ponit etiam aliquas regulas etiam in tertia figura pro combinationibus et in quarta conclusione inquit q; in modis particularibus vniuersali existente de necessario et particulari de ineſſe sequitur conclusio de necessario et huic propositioni addit in textu isto cōmuni qui bicor appellatur ꝛ hoc verum

est in datisi sed nō in disamis ꝛ bene additur est; quoniam si capiatur propositio de ineſſe pro absoluta ppositione de presenti sicut videtur ibi assumi non valet consequentia in disamis: quoniā non sequitur aliquis homo est album ꝛ omnis homo necessario est animal: ergo animal necessario est album. Similiter in secunda conclusione in qua dicitur q; vniuersali de ineſſe ꝛ particulari de necessario non sequitur conclusio de necessario ꝛ hoc verum est in datisi: sed non in disamis ꝛ bene additur si capiatur propositio de presenti pro propositione absoluta non enim sequitur in datisi omnis homo est currens ꝛ hō necessario est rationale: ergo rōnale necessario est currēs.

¶Deinde in cōclusione sequentium qua dicit philosophꝰ q; in bocardo maiore de necessario et minore de ineſſe non sequitur conclu. ad necessario additur hoc in textu cōmuni: sed vt dicit philosophus in bocardo nullo modo valet mixtio ex vna de ineſſe ꝛ altera de necessario q; tamen non est verū quando maior est de necessario: sed hoc male additū est: quoniā non valet consequentia in talibus modis: vt probauimus capite tertio secundi tract. non enim sequitur aliquod animal necessario non est homo et omne animal est homo: ergo homo necessario non est homo non minor tamen compositorē illius textus deceptū fuisse quoniā vix potest intelligi: an ne sit id verum aut falsum ex altera. nāq; parte probatum est iconsequentiam de baroco nō valere negatiua de necessario ꝛ affirmatiua de ineſſe ꝛ ipse Arist. expresse inquit ex alia parte videtur consequentiā debere valere: quoniam hec consequentia aliquod a necessario non est b. omne c est a ergo a necessario non est b. sic se habet q; capto oppositio cōclusionis pro maiore. Seruando minorem infertur oppositū maioris in barbara optime. namq; sequitur idem philosophum omne a possibiliter est b, ꝛ omne c. est a. ergo omne c. possibiliter est b. nec potest euidentior consequentia scim ipsum dari.

¶Adhec fortassis dicendum est hanc consequentiam factam in barbara non valere. Nec esse euidentem nisi minor sit de ineſſe simpliciter ꝛ etiam in bocardo valent consequētie si minor sit de ineſſe simpliciter vt vult philosophus habere capite. xiij. ¶Sed videri meo ita intrincate loquitur philosophus q; vix potest intueri quando capit propositionem de ineſſe pro de ineſſe: vt nunc aut quando pro de ineſſe simpliciter: quia id raro exprimit: sed dicta sua cū hac distinctione saluari pōt hec de isto tractatu.

Tertius tractatus ptinet vndecim capita ꝛ finitur capite vicesimo secūdo vbi dicit qm̄ igitur qui in his figuris sunt sillogismi ꝛc. ¶Et in hoc tractatu phūs declarat solū modū subsumēdi in propositionibus de ptingēti. Possunt circa istū tractatū moueri similes difficultates q̄ circa aliū tractatū mouebant: sed facillime oēs dissolui pōt tenēdo q; phūs q̄nq; loquit̄ per ppositionē de ineſſe de ppositione de presenti, simplr aliq̄n de ppositione de presenti vt nūc circa hec nota q; hec ppositio ois hō ptingēter nō est aial (vt diximus) est falsa. Et pterea dicit q; ex duabus vniuersalibus negatiuis de ptingēti fit sillogismus ꝛ iste propositiones sortes nō ptingēter non est aial, sortes non ptingēter est aial possunt appellari ppositiones de ptingenti negato et melius q̄ negatiua ista omis homo contingenter non est hec sufficiant de tertio tractatu.

¶Annotationes in quartū tract.

Quartus tractatus cōtinet sex capita ꝛ finitur capitulō. xxviij. quod incipit. Quomodo autem erimus idonei ꝛc. et in primo capite probat Arist. quemlibet sillogismum esse in aliqua trium figurarum. Et in secundo capite pbat sillogismū ad impossibile eē etiā in aliqua triū figurarū. Et adducit ibi in textu capite vicesimo tertio vnū exēplū mathematicū ad id probandū sic em̄ inquit.

¶Quoniã autẽ ꝛ qui ad impossibile palã erit per hec oẽs eñ qui per impossibile concludũt falsum quidẽ sillogisant. Quod autẽ ex principio erat ex hypotesi demõstrat qñ aliquid accidit impossibile posita cõtradictione: vt qñ diameter est assimiter eo q̃ sunt abundantia equalis perfectis posito si metro ergo equalia quidã fieri abundantia perfectis sillogisant assimetrũ autẽ esse diametrum ex hypotesi monstrant qñ falsum accidit ꝓpter contradictionẽ hoc eñ fuit per impossibile sillogisare ꝓpter priorem hypotesim hec aristo.

¶Aduertendũ ꝓo declaratione exempli positi a philosopho q̃ diameter quadrati est linea quedã facta p mediũ quadrati acta ꝛ ex vtraq̃ parte in angulos quadrati oppositos terminata eos dissecans. Quadratũ ꝯo ẽ figura plana quatuor lineis contẽta qꝫ equilaterũ ac rectãgulum est si assimiter vero idẽ est q̃ incõmensurabile assimiter vero idem est qꝫ cõmẽsurabile vult ergo philosophus q̃ velimus demõstrare diametrum esse incõmensurabilẽ coste hoc sic demonstrabimus qñ posito diametro cõmensurabili coste accidit id cõmodũ videlicet q̃ numerus abundans erit equalis perfecto q̃ impossibile est: sed non desino minari quare dicunt oẽs cõmuniter loquẽtes atq̃ cõmentatores Aristo. vt Albertus magnus Egidius romanus ꝛ cãpanus in annotatione sexte ꝓpositionis decimi euclidis ac deniq̃ quicũq̃ ꝙ hos insectati sunt Aristotelẽ velle deducere ad hoc incõmodũ videlicet q̃ numerus par esset impar si diameter poneretur lateri suo cõmensurabilis qꝫ mihi falsum vtiq̃ videtur cum Aristo. nõ inferat nisi q̃ abundantia sint equalia perfectis modo numerus abundãs ꝛ impar non conuertentur octo nãq̃ abundãs numerus est et non est impar similiter ꝛ numerus perfectus ꝛ par non conuertunt q̃ si dixeris sufficit quẽlibet numerũ imparem esse abundantẽ et quẽlibet numerũ perfectum esse parẽ ꝛ sic parẽ esse imparem demonstrabitur etiã abundantẽ esse perfectum hoc nihil dictũ qñ nondũ demõstratũ est quẽlibet numerũ imparẽ esse abundantẽ nec quẽlibet perfectũ esse parem dato etiã illo id nequaq̃ sequit qꝫ ex hoc q̃ ponimus diametrũ esse cõmensurabilẽ coste non demonstramus quẽlibet numerũ imparẽ esse parẽ aut quẽlibet parẽ esse imparẽ sed solum demonstramus aliquẽ parẽ esse imparẽ.

¶Quare ergo visio q̃ cõiter loquentes inconuenientes qꝫ phũs dedncit ex hoc q̃ diameter ponat cõmensurabilis coste nõ demonstrãt sequi tentabimus modum quo possit demonstrari licet nõ exacte dependet enim demonstratio ex multis que nondũ demonstrata sunt in libro quem allegare liceret ꝛ si ꝓmissionẽ exactã facere vellemus oporteret ea hic demonstrare qꝫ longissimũ esset valde impertinens. ¶Pro modo ergo quo illud demonstrari ꝯ pono aliquas diffinitiones ꝛ sit prima numerus abundãs est qui oibus suis partibus minor esset hec est octaua diffinitio euclidis ex traductione cãpani. ¶Numerus vero perfectus appellat qui ex oibus suis partibus quibus numerat equalis est et hec est. vij. diffinitio noni. ꝛ isto modo sumũt mathematici hos terminos: sed nos assumemus semp numerũ abundantẽ pro numero diminuto qñ in ea acceptione credim⁹ Aristo. assumpsisse q̃ppe cũ qꝫ nũerus impar sit diminut⁹ seu abundãs ꝛ iõ accipiem⁹ in ꝓposito abũdãrẽ diminutũ pro eodẽ: qꝫ abũdans ꝺz assumi pro abundãti vel diminuto. Sed difficillimũ esset demõstrare abũdantẽ esse perfectũ capiẽdo numerũ abundantẽ in ꝓpria significatiõe sed alio loco hoc discutiendũ venit: ꝛ ideo in hac acceptione sit.

¶Prima suppositio quilibet numer⁹ impar est abũdãs qñ ꝙlibet ẽ abũdãs vel diminut⁹ hũc demõstrauim⁹ in annotationib⁹ noni elementoꝝ euclidis ꝛ iordani ꝛ in ꝓposito nõ demõstro q̃ demonstratio est multũ tediosa ꝛ longa et dependet ex multis que non sunt ab euclide nec iordano posita.

¶Scda suppositio ꝙlibet numerus perfectus est par hec sequitur ex prima qñ non impar ergo par.

¶Tertia suppositio sit vltima cõclusio noni elementorum euclidis videlicet si ab vnitate quilibet numeri continuo expositi fuerint in duplicem ꝓportionẽ ex quo totus cõpositus fuerit ꝛ totus in vltimũ multiplicatus aliquẽ fecerit qui gignitur ꝓfectus erit ex qua infero q̃ quocũq̃ numero perfecto dat numerus perfect⁹ ipso maior ascẽdẽdo.

¶His suppositis p demonstratione nostra suppono ex hoc qꝫ diameter sit cõmensurabilis coste sequi numerũ parem esse imparẽ ꝛ hoc demonstratur a campano in corelario sexte ꝓpositionis decimi elementoꝝ probat hoc idem a theone vltima ꝓpositione decimi atq̃ idẽ ostenditur clarius a doctissimo mathematico nobiliq̃ viro Frãcisco de mello regente meo in ꝓportionib⁹ suis demõstratur etiã ab egidio romano hoc in loco hanc etiã propositionem alia via demonstrant multi sicut theon in vltima decimi ꝛ clarissim⁹ phũs ꝛ expertissimus medicus aluarus thomas sequentur tñ demonstrationẽ theonis aut campani qꝫ ad id incõmodũ ducũt q̃ numerus pars sit impar. Sit ergo b numerus impar equalis a numero pari ꝛ sequitur ex suppositiõe prima b numerum abundantem esse iam ergo a numerus cum sit par erit ꝓfectus aut nõ si primum intentum. Si secundum ex corelario vltime suppositionis sequitur ipsum distare a perfecto numero ipso a maiori addatur ergo isti numero a differentia per quam distat a perfecto sitq̃ illa differentia per quam distat a perfecto. c. ꝛ per nonã dignitatem iordani que est si nũerus numerum superet differẽtia minori addita auna maiore sublata relinquunt equales sequitur. a. c. perfectum esse numerum equalis ſiamq̃ est perfecto c aũt est par aut impar si par ergo ꝓpter vicesimaꝝ secundam noni ꝛ decimaꝝ septimi iordani c erit par ꝛ per vicesimam septimam iordani ꝙ vicesimam quartã noni b c impar erit cumq̃ b c impar est: abũdans ergo ꝛ c perfectus positus est et a c et b c equales sunt per secundam dignitatem ergo abundans equalis erit perfecto qꝫ demonstrandum fuerat sequi si vero contingat secundũ videlicet q̃. c. differentia sit numer⁹ impar sequitur ergo b c parẽ esse per. xxij. noni encli. ꝛ a c imparẽ esse per. xxij. ejusdem noni cumq̃ a c impar sit abundans erit ex prima suppositione at b c par est: et perfectus: equalis namq̃ ꝓfecto ponitur ꝛ a c ꝛ b c equales sunt: ꝓ primam dignitatem ergo a c equalis b c abundans perfecto qꝫ fuit demõstrãdũ.

**Sed quia incepimus exempla mathematica declarare nõ insultuz mihi videtur demonstrare q̃ ysochelis triangulli anguli qui ad basim sunt equales quoniam aristoteles id demonstrat capite xxiij. ꝛ non demõstrat eodẽmodo quo cõmentatores euclidis id demonstrãt hec enim prima pars quinte euclidis est procuius declaratione supponenda sunt nõ nulla que ad demonstrationem aristotelis conducunt quoniã his nõ demonstratis aristo. demonstratio cornuet. Prima diffinitio ysocheles est triangulus cuius duo latera sunt equalia ꝛ est. xxv. diffinitio euclidis latine vocatur equicrur⁹ eq̃pedus. Secunda basis triãguli est linea duobus lateribus subtensa. Tertia circuli equales dicuntur quoꝝ q̃ ex centris sunt/sunt equales ꝛ est ꝓia tertij. Quare taꝑportiones einsdem circuli equales dicuntur que angulos cõprehendũt equales et est vltima diffinitio tertij. Quinta sectio circuli est figura comprehensa sub recta linea ꝛ circuli circunferentia et est quita diffinitio tertij. ¶Lehna sine assũptum cuiuscunq̃ sectionis einsdẽ circuli anguli ex recta ꝛ flexuosa linea cõtenti sibiinuicez sunt equales sit nãq̃ in circulo b d c q̃ cuiusq̃ circuli sectio b d c dico angulum b d c eẽ esse angulo b c d ꝙ inueniatur per primam tertij circuli b d c cẽtrum sitq̃ a ꝛ cõnectantur recta linea b a duo signa a ꝛ b ꝛ a signo. e dato in quocunq̃ plano recte linee a b que est semi diãmare dati circuli per secundũ ꝓblema primi equalis ponatur e f ꝛ centro quidem e spacio vero e f circulus describatur f h g per tertium postulatũ tũc centro. e centro a congruẽte ꝛ recta linea ab ipsi e f que sunt equales congruet totus circul⁹ f h g toti circulo b a c sunt eñ

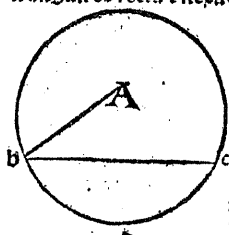

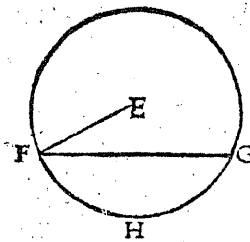

equales ꝑ tertiã diffinitionẽ ſuppoſitã cõgruet igit ipſi b d ſectioni ſectio aliq̃ ei⁹ circuli cuius centrũ. e. ſit igit ſectio illa f h g flexuoſa linea ⁊ f g recta ꝓpterea patet igitur per congruentiã duarũ ſectionum angulum d c b equalem eſſe angulo h g f ⁊ quoniam f h g ipſi b d c linee flexuoſe equalis eſt cõgruente ſigno g cũm ſignio b ⁊ ſignum f cum ſigno c cõgruet ⁊ f h g ipſi b d c ſi enim tunc ipſa b c recte linee g f cõgruet quoniã equales ſunt patet propoſitũ quomã tunc ſectio f h g toti ſectioni b d c congruit qm̃ ⁊ curuet et recte linee cõueniunt ⁊ angulus h g f angulo d b c cõgruit equalis eſt ergo ꝑ. 8. ſuiarũ ⁊ angul⁹ d b c eq̃lis eẽ angulo d c b ꝓbatũ eſt relinquit̃ g̃ ꝑ primã cõem ſuiam angulũ d b c ⁊ angulũ d c b equalẽ eſſe ſi autem linea b c nõ congruit ipſi g f ſed cadat ſupra ipſam vt linea g m f aut infra vt linea g n c due linee recte concludunt ſuperficiẽ quod impoſſibile eſt ⁊ ꝓtra vltimã cõez ſententiaz relinquit̃ ergo angulos d b c ⁊ d c b eq̃les eẽ qđ ꝓbãdũ aſſumpſimus.

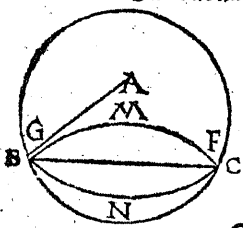

Sit igit̃ yſocheles triangulum g d c cuius latera g d g c equalia dico angulũ g d c eq̃lẽ eẽ ãgulo g c d cẽtro qdẽ g ſterualloꝝ o g d circul⁹ a b c d deſcribat̃ ꝑ tertiũ poſtulatum tranſibit igitur circulus

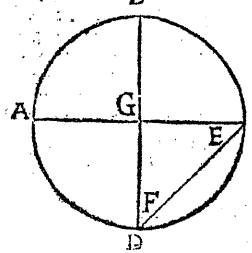

ille perſignũ c qm̃ ſi ſurſuz tollatur aut deorſum demittatur per diffinitionẽ circuli probabuntur g d ⁊ g c inequales tũc igitur quoniam omnes ſemicirculi in eodem circulo per xviij. diffinitionem ſunt medietates eiuſdem circuli igitur per ſeptimam cõem ſententiã erũt equales ad inuicem igitur per octauam diffinitionẽ tertij q̃ eſt diffinitio ſuppoſita angulos comprehendunt equales erit igitur angulus g d h eq̃lis angulo ſectionis g c d. at ꝑ premiſſuz lebins angulus f c d equalis eſt angulo f d c illis ergo demptis ab equalibus g c a ⁊ g d b. per tertiam cõem ſententiam erunt reliqui anguli g d c et g c d equales quod oſtendendum erat.

¶ Reliqua omnia que in iſto tractatu cõtinentur ſunt facilia atq̃ quicunq̃ facile intelliget dũmodo cognoſcat ſillogiſmũ vt in principio huius partis dictum eſt capi quandoq̃ ꝓ ꝑmiſſis ⁊ ſic intelligẽduz eſt q̃ in omni ſillogiſmo ſunt plures termini qui propoſitiones ſimiliter per hunc terminum conſtruere debes intelligere idem ꝙ probare et perdeſtruere improbare ſiue capiatur ille terminus deſtruere in ſua propria ſignificãtia aut ꝓ improbare ſemper facilius eſt deſtruere q̃ conſtruere.

¶ Quintus tractatus.

¶ Iſte tractatus ariſto. docet artez inueniendi medium quo ꝓbemus aliquã propoſitionem i. arteꝛ qua erimus idonei ad ꝓbandam aliquã propoſitionez que ars mihi inutiliſſima videtur. ¶ Sed quia nonnulli eam difficilem reputant breuius quo potero declarabo ꝓ cui⁹ declaratiõe ꝓmo declarabo terminos deide ꝓſiderationes et ꝓpias regulas q̃ ſbm̃ intelligere debem⁹ ſbm̃ q̃

poſitiõis inferẽde ⁊ ꝓ predicatũ. ꝑdicatũ eiuſdẽ per ꝓpiã debemus intelligere terminum qui infertur ab alio ⁊ per antecedens ad aliuz terminũ qui infert aliũ vt iſte terminus animal conſequens eſt ad hunc terimnum homo ⁊ ly homo eſt antecedens preterea eſt intelligendũ ꝙ qñ in hac arte ſumim⁹ antecedẽs ad aliquẽ terminũ ꝙ ille debet predicari de illo in aliqua premiſſarũ ⁊ quando debet capi antecedens ad aliquem: illud antecedẽs debet ſubiici ⁊ ex conſequenti vbi per alia quam dictionez denotatur quod debet capi conſequens ad aliquem terminum denotabitur etiam ꝙ illud cõſequens debet predicari in altera premiſſarum: per extraneũ debemus intelligere terminuz diſparatũ ad aliũ denotat̃ ꝙ ille termin⁹ extran⁹ ſit ſbm̃ vel ꝑdicatũ indifferẽter.

¶ Notandum eſt conſequẽter ꝙ philoſophus ponit diuiſionem hanc dicibilium ſiue terminoꝝ quedam ſunt que de nulle dicũtur id eſt que de nullo directe predicãtur ſicut ſunt termini ſingulares quedam vero que de alio predicãtur ⁊ alia de ipſis vt ſunt genera ⁊ ſpecies. Alia vero ſunt que de aliis predicantur directe ⁊ nulla de ipſis ſicut ſunt trãſcendẽtia deinde ponit philoſophus aliquas conſiderationes quaruz prima eſt ꝙ inſpiciendum eſt ad diffinitiones ⁊ ꝓpria terminoꝝ concluſionis. Similiter ad antecedẽtia ⁊ conſequẽtia extranea. Secunda cõſideratio eſt ꝙ eoꝝ que cõſequuntur quedam ſunt predicata eſſentialia quedam accidentalia ⁊ accidentalium quedã ſunt ſecundum veritatem quedam vero ſecundũ opinionẽ ex qua cõſideratione infert philoſophus ꝙ quãto quis pluribus mediis id eſt antecedẽtibus aut cõſequẽtibus ⁊ extraneis abũ dauerit tanto magis erit ꝓptus ad ſillogiſandũ ⁊ quanto illa media erunt efficaciora tanto efficacius demonſtrabit.

¶ Tertia conſideratio eſt ꝙ accipiendo cõſequens ad aliquem terminuz debemus ſumere taliter ꝙ ſit conſequẽs ad ipſum totum id eſt conſequens ꝙ predicetur vniuerſaliter de ſubiecto. Et cauſa eſt quia operepreciũ eſt vnam premiſſarum eſſe vniuerſalem.

¶ Quarta cõſideratio eſt ꝙ ſignũ vniuerſale non eſt ponendum predicato quia ſi poneretur talis ꝓpoſitio eſſet falſa ſaltẽ ꝑdicato: habẽte multa ſuppoſita.

¶ Quinta conſideratio eſt ꝙ ſi velimus capere conſequens ſubiecti nõ ſumamus conſequens predicati ⁊ ratio eſt quia quãnis omne cõſequẽs ad predicatum ſit conſequens ad ſubiectum tamen ſumendum eſt cõſequens immediatius ſubiecto ⁊ ex hac cõſideratione facile poteſt inferri philoſophũ procedere in iſto tractatu de ſillogiſmis compoſitis ex ꝓportionibus in quibus predicatum dirẽcte de ſubiecto predicatur.

¶ Sexta conſideratio eſt ꝙ ſumẽdo extraneum ſubiecti aut predicati concluſionis maxime debet ſumi extraneuz quod ſit ꝓpzium vni termino cõcluſionis et non alteri.

¶ Septima conſideratio eſt non ſemper ſunt ſubſumenda illa que conſequuntur ꝓ quolibet tempore ſed ſufficit ſubſumere ea que conſequuntur vt in pluribus ſimiliter non ſunt ſumenda ea que conſequuntur ad omnia quia tunc argueretur ex puris particularibus.

¶ Octaua conſideratio ſi velim⁹ ſumere antecedens predicati ꝓ medio non debemus ſumere antecedens ſubiecti licet omne antecedens ſubiecti ſit antecedens ad predicatum ⁊ cauſa eſt quia oportet ſumere antecedens immediati⁹.

¶ Conſequẽter philoſophus ponit aliquas regulas ad concludendum quancunq̃ propoſitionem. Sed ante declarationes illarum declarande ſunt iſte litere a b c d e f g h que ponuntur in illis dictionibus quibus in hac arte vtimur que ſunt iſte fecana/cageti/dafenes/febas/gebali/ gedaco/ hebare/ iſta litera a quando ponitur in fine alicuius dictionis ſignificantis regulam vtilem denotat qualis et quanta ſit concluſio inferẽda puta vniuerſalis affirmatiua ⁊ illa litera e ſignificat quando ponitur in fine alicuius dictionis ſignificantis regulam vtilem ꝙ ſit vniuerſalis negatiua et illa litera/i/ꝙ ſit particularis affirmatiua et o ꝙ ſit particularis negatiua vnde exta carmen aſſerit a negat e ſunt vniuerſalit ãbe aſſerit/i/negat/o/ſũt ꝑticularit ãbe.

¶Sed iam videndum est quid ille litere significēt in dictionibus illis vnde quando illa litera e ponitur in prima aut secunda syllaba datur intelligi subiectum cōclusionis ⁊ quando ponitur hec litera a. in prima aut secunda syllaba denotatur predicatū conclusionis ⁊ tamq; e capitur cum tribus consonantibus a namq; capitur cum aliqua harum triū consonantium semper in prima aut secūda syllaba. b. c. d. ⁊ cum ista litera e semp ponitur in prima aut secunda syllaba ali cuius dictionis aliqua istarum trium cōsonantium. f. g. h. vnde quandocunq; ponitur hec litera a. cum ista syllaba. b. denotatur q; medium debet esse consequēs respectu predicati ⁊ quando ponitur cuz prima aut secunda syllaba denotatur q; debet esse antecedens ad predicatum et quando ponitur cum ista litera. d. denotatur q; debet esse extraneum ad predicatum. ¶Eodem modo quando hec litera e. ponitur cum hac litera f. denotatur q; sit consequens ad subiectum et quando ponitur cū ista litera g. denotatur q; debet esse antecedens ad subiectum ⁊ quādo ponitur cum hac litera h. denotatur q; debet esse extraneum ad subiectū semper intelligo quando ponit in prima aut secunda syllaba harum dictionum hoc patet p hos versus E subdit. f. sequitur g. precedit. h. sit extra Predicat. a. bq; sequens. g. precedit. d. sit extra.

¶Istis igitur declaratis sit prīa regula ad subsumendum vniuersalez affirmatiuam oportet capere terminum p medio qui sit consequens ad subiectum et antecedens ad predicatum ⁊ ista consideratio denotatur per istum terminuz fecana verbi gratia si volumus sillogisare hanc omnis homo est substantia capio medio istum terminum animal qui est consequens ad subiectū ⁊ antecedēs ad predicatum.

¶Secunda regula ad concludendum particularem affirmatinaz capiam pro medio terminum qui sit antecedens tam ad subiectum q; ad predicatū et hec cōsideratio deseruit pro darapti disamis et datisi quis pro darij debet sumi eodē modo mediū sicut in barbara ⁊ designatur per istam dictionem caieti.

¶Tertia regula ad inferendum vniuersalem negatinam capiendum est medium quod consequens ad subiectum et extraneum ad predicatum conclusionis ⁊ intelligit p istā dictionē baffenes.

¶Quarta cōsideratio talis est ad sillogisandum particulare ni negatinaz sumendum est medium quod est antecedens ad subiectum ⁊ extraneum ad predicatum conclusionis ⁊ designatur hoc per hanc dictionem gedaco.

¶Quinta consideratio seu regula ad concludendum particularem affirmatinam indirecte oportet q; medius sit antecedens ad subiectum conclusionis et consequens ad predicatum: et hoc designatur per hanc dictionē gebali. Et inter has dictiones alique sunt vtiles et alique inutiles febas namq; et hedas et hecas inutiles: ⁊ relique oēs vtiles sunt et gebali vtilis est. Sed indirecte sillogisatur per eam.

¶Pro maiori declaratiōe huius ce artis posuerunt antiqui logici quandam figurā quem pontem asinorum appellauere ex eo credo! profecto q; auriti et longas aures ⁊ crassum ingenium habentes instar asinorū erant illi qui hanc figuram non intelligebāt aut fortasse qi non intelligebant pingites ⁊ crassi hanc figuram que cuicunq; hactenꝰ dicta intelligenti clarissima euadit.

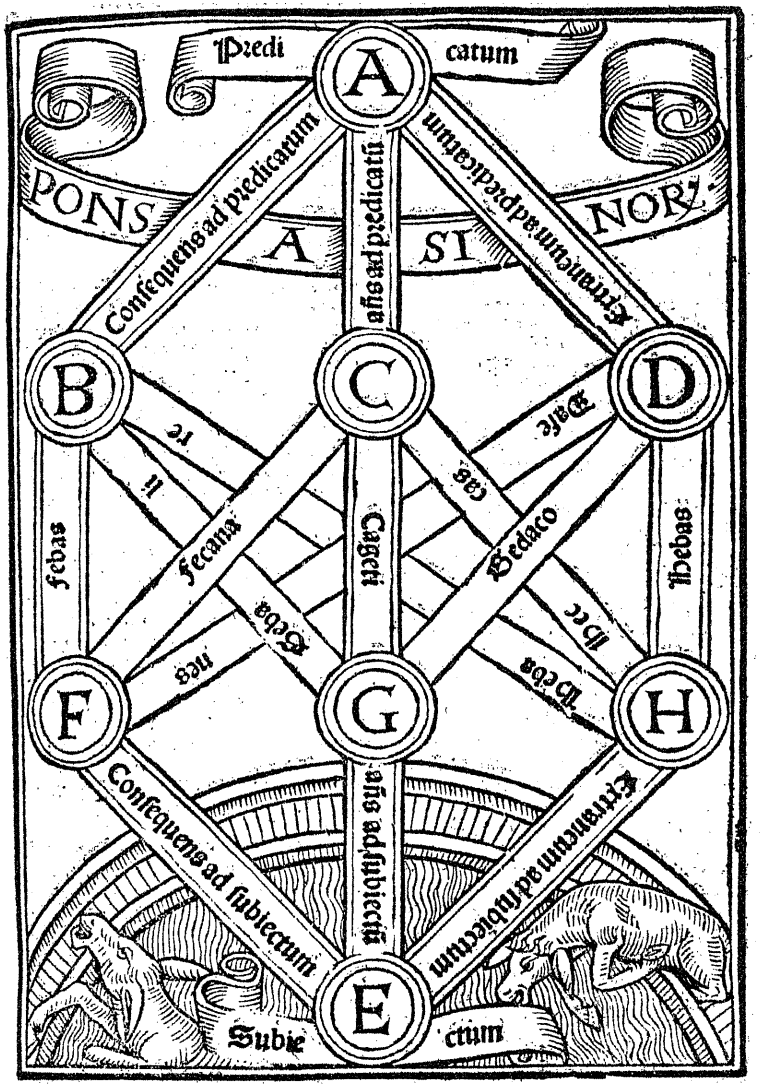

¶ Consequenter philosophus probat in capitibus sequentibus quomodo hec ars potest applicari ad diuersa genera sillogismorum ⁊ hec omnia in textu clarissima apparent: ⁊ ideo nō amplius de hoc tractatu quoniaz videri meo nullum commodū potest aliquis ex hac arte consequi.

Vltimus tractat⁹ incipit capite xxxiij. ⁊ tractat philosophus in eo de reductione sillogismoruz ad modos ⁊ figuras ⁊ resolutione eorū in. propositiones et terminos ⁊ de sillogisatione ex propositionibus de obliquis ⁊ reduplicatiuis ⁊ terminis infinitis ⁊ in vltimo capite declarādo modū subsumēdi sub terminis infinitis dicit differentiā esse inter ꝓpositiōes de p̄dicato infinito et propositiones negatiuas q̄ propositiones negatiue nihil ponunt inesse ⁊ ꝓpositiones de infinito predicato ponunt aliq̄d inesse. Sed fabriste hoc credunt solum de propositionibus in quibus non infinitatur totum extremum sicut sunt iste due hoc lignum est lignū non albū: ⁊ hoc lignū nō est lignuz album. Sed propositio in qua totū p̄dicatū infinitat. Secundū eos equalet propositioni negatiue ⁊ ipi fundare possunt suam opinionem in quadam auctoritate aristotelis primo peryerminias capite de nomine videlicet nomina infinita dicūtur tam de eo quod est q̄ de eo quod non est

¶ Sed contra hanc opinionē arguitur: nam si esset vera sequeretur hanc esse concedendam chimera est nō homo. Sed hoc est falsum: ergo opinio falsa. sequela nota est ex opinione ⁊ falsitas consequentis probatur q̄m tunc sequeretur quamlibet propositionem exclusiuā secūdi ordinis esse falsam nisi predicatuz eēt terminus infinitus aut subiectum. Sed hoc est falsum: ergo ꝛc. falsitas consequētis est nota ⁊ probatur sequela: quoniaz si aliqua esset vera maxime esset hec tātum substantia non est accidens. Sz hec est falsa cum prima exponens huius que est hec omne non substantia est accidēs sit falsa: quoniam bene sequitur oīne nō substantia est accidens chimera est non substantia: ergo chimera est accidens⁊ consequens est falsum: ergo aliqua premissarum non minor ergo nisi maior nec valet dicere ad hoc consequentiaz illam q̄ in darij formatur non valere quia virtualiter ex negatiua infert affirmatiua (minor namq; consequentie facte est negatiua aut saltem equiualet vni negatiue) quoniam tūc probabitur hec propositio omne non substantia est accidens falsa per descensum sub illo termino non substantia demonstrando chimeram inuna quia de chimera potest verificari. hec enim est vera chimera est nō substantia preterea si opinio esset vera sequeretur hanc forē negandam tāntum substantia est non accidens: quia aliquid non subiecta est non accidens Adam nāq; non substantia est ⁊ non accidens etiaz si dicas forte q̄ iste propositiones non equalem chimera est non homo et non homo est chimera non chimera ⁊ altera neganda est: quia descendēdo sub termino infinitato non licet demonstrare nisi ea que sunt.

¶ Contra hoc arguitur si hoc eēt verum sequeretur hanc esse falsam chimera est non homo quia quelibet singularis est falsa preterea sequeretur hāc propositionem tantum substantia est non accidens non posse habere vniuersalem de terminis transpositis vt patet ex solutione. Sed falsitas huius nota est quare relinquitur hec opinio ⁊ credo esse hanc opinionem preter aristotelis positionez. Ad auctoritatem qua suam opinionem fulciunt non respondeo quia ab omnib⁹ primo peryerminias replicatur.

¶ Aduertendum est circa ea que Aristoteles tractat cāp. xxxvij. de sillogisatione ex terminis obliquis q̄ quando dicit contingit toties variare medium quoties contingit variare casus q̄ nunq̄ intendit capere pro medio terminum qui in vtraq; sit obliquus. sed quando q̄ argumentari ex duabus de obliquo et ideo quando dicit q̄ in hac consequētia deo non est tempus opportunuz ⁊ deo est estas: ergo estas non est tempus opportunum arguit ex duabus de obliquo tunc non capit pro medio illū terminū deo: sz capit pro medio totum subiectum maioris et minoris ⁊ hoc clarum est cum capiat pro maiore extremitate illuz terminū tempus opportunum ⁊ minore illum terminum estas.

Queniendo ad secūdum librum pro maiore eius intelligentia diuido eum in tres tractat⁹ ⁊ in primo tractatu aristo. declarat de potestatibus sillogismorum. vñ potestates sillogismorum sunt sex videlicet sillogismus potens concludere multa sillogismus ex falsis potens concludere verum: tertia sillogismus circularis quarta sillogismus conuersiuus. quinta sillogismus per impossibile vel ad impossibile: sexta sillogismus ex oppositis ⁊ sillogismus potens. cōcludere plura est sillogismus potens plures cōclusiones inferre qui namq; concludit propositionez vniuersalem potest etiam cōcludere particularem: secunda proprietas est: sillogismus qui ex falsis potest cōcludere verum. Sillogismus circularis put est potestas sillogismorum est posse ex cuiuslibet premisse conuersa sillogismi facti et ex conclusione inferre alteraz premissaz potestas que vocatur sillogismus cōuersiuus est sillogismus qui potest ex vtraq; premissarum cum opposito conclusionis inferre oppositum alterius premisse.

¶ Sed potestas que hic vocatur sillogism⁹ per impossibile est posse ex opposito cōclusionis probande cum aliqua propositione manifeste vera concludere conclusionem manifeste falsam vltima potestas quā vocam⁹ sillogismū ex oppositis est sillogismū posse ex oppositis premissis inferre idem de seipso negatiuez per ista facile poteris intelligere primuz tractatum huius libri.

In secundo tractatu ponit philosoph⁹ defectus incidentes circa sillogismos ⁊ primus est quando petitur principium et secundus est non propter hoc accidere falsum eti tertius error est fallacia contrarie opinionis de petitione principij facile est videre in isto secundo libro ⁊ in libris Elenchorum. Sed non propter hoc accidere falsuz est propositio superflue posita in sillogismo ad ipossibile nihil faciens ad illationē ⁊ si hic error poneretur etiam in sillogismis dyalecticis ⁊ qui non probant per impossibile posset sepe assignari hic defectus i sillogismis compositis ex propositionibus exponibilibus ponūtur namq; sepissime multe exponentes que nihil faciunt ad illationem conclusionis sicut quando fit exclusio a parte in maiore rato secūda exponēs facit aliquid ad illationem conclusionis exclusiue hoc clarius videbitur in parte secūda huius operis. De fallacia contrarie opinionis satis clare ponitur ab Aristotele: ⁊ sic secundus tractatus clare patebit volenti literam Aristotelis videre.

¶ Et ideo veniendum est ad vltimum tractatum in quo Aristoteles tractat de speciebus ad sillogismum reducibilibus que sunt tres videlicet exemplū enthimema et inductio. Enthimema ē sillogism⁹ imperfect⁹: id est oratio in qua nō omnibus premissis antepositis infertur festinata conclusio: vt omne animal currit: ergo omnis homo currit. Aristoteles diffinit sic. Enthimema est sillogismus ex ꝓcotibus et signis intellige festinata argumentatio per primam particulam datur intelligi dyalecticum enthimema qui ex ꝓcotibus procedit: et per secundam enthimema demonstratiuum qui ex signis: idest propositionibus necessarijs procedit. est namq; ꝓcos propositio probabilis et signum est propositio necessaria ¶ Exemplum diffinitur sic asiph/ex vno particulari ad aliud particulare probandum progressio propter similitudinem repertam in eis. Diffinitur etiam ab Aristotele sic exemplum est quando ostenditur maior extremitas de medio per similem minori extremitati: et iterum ostenditur maior extremitas de minore per medium vt sic arguendo athenienses pugnare cōtra thebanos malū est q̄ omnes affines pugnare malum est:

etvniuersaliter omnes affines, contra affines pugnare malum est ⁊ focenses contra thebanos pugnare est affines contra affines pugnare: ergo focenses cōtra thebanos pugnare malum est. ⁊ hec diffinitio datur de exemplo, ptr in se includit inductionem imperfectam aliam diffinitionem dat Aristoteles hāc videlicet exēplum est argumentatio in qua antecedens se habet ad consequens non sicut pars ad totum nec sicut totum ad partē sed sicut pars ad partez. ⁊ hec licet videatur diffinitio non tamen est, sed solū per hoc ponitur differentia inter exemplum et inductionem quia in exemplo antecedens est propositio particularis.

¶ Pro declaratione diffinitionis inductionis notādū est q̄ inductio q̄ndoq; capitur pro progressione singulariuz sufficienter enumeratarum ad suum vniuersale ⁊ capio in proposito singularia pro terminis minus communibus. hec namq; inductio est omnis homo est sensibilis ⁊ omnis equus est sensibilis: ⁊ sic de alijs: ergo omne animal est sensibile quandoq; capitur inductio pro sillogismo inductitio: ⁊ sic capitur in hac diffinitione Aristotelis inductio est sillogismus ostendens maiorem extremitatem de medio per minorem ⁊ capitur hic maior extremitas pro termino qui directe predicatur de medio ⁊ minor extremitas pro termino qui alijs proprie subijcibilis est ⁊ medium pro termino qui in maiore proprie subijcitur ⁊ in minore vero proprie predicatur per hec que dicta sunt facile Arist. litera clara euadet. ⁊ ideo hec sufficiat dixisse de hoc quinto tractatu et cōsequenti de prima parte huius operis.

¶ Explicit prima pars syllogismorum Magistri Ferdinandi de Enzinas Hispani vallis Dolentiei.

¶ Petri Brigardi Dibacensis diocesis Suessionensis ad Librum Carmen.

Pone metus: exi: phebo parci sine: timores
Excute: post habita claustra relinque mora
Te genuit claro logicorum sanguine presul:
Rumpe moras: misso lampada visce situ:
Vipereo Criticum qui non nisi gutture baubat
Spernito, non Momi verba canina time,
Hellerophonteum, sitientis scandere collem
Rector eris: logico tinctaq; labra vado,
Icitus: i: mordax non te Libitina moretur,
Gratus eris celeri lumen adito pede
Aduersi timeas non torica seua Theonis
Reijce sed: vapidus namq; venena vomit
Desere scriniolum: phebus te proteget: exi:
Use iubar: tenebras desere: linque domos,
Spicula Lerneo nauci fac obruta viru
Liuida: tartareo iure cremenda rogo

¶ Eiusdem in preceptoris sui Enchomium ad fratrē suum Drottum Brigard Octo stichon.

Fecundat q̄ fruge Ceres: q̄ Jupiter imbre.
Quod Aethymneo palmite Liber humum
Judicat indigetes illos gens pristina: vatum
Hos figmenta deos frater amande putant
Posteritas tali fernandum laude beabit
Quod sophie Maleas, Symplegadesq; domat
Frugifera cunctos ditat q̄ dote sophistas
Prouocat antiquos ⁊ pietate patres

¶ Jacobi Michaelis Asselici ad Andream de Talon Carmen.

Si labor herculeus vel nodus gordius instet
Aut modo sphinx studijs prodigiosa tuis
Si numero capitum septeno fertilis hydra
Proposito inceptum nũc remoretur opus
Si griphos omnes vis soluere carpe libellum
Hunc solum logices omnia solus habet.

¶ Ad Petrum Brigardum.

Vis Brigarde cito logicam perstringere cursu
Labile vis studium persolidare tuum
Pro cunctis tenuem sed doctum sume libellum
Qui fert doctoris nomina clara mei
Plura tibi ꝛ socijs stricta sub margine claudit
Pagina scriptorum q̃ numerosa phalanx.

Incipit secūda pars huius operis tertio recognita: in qua de syllogismis ex propositionibus exponibilibus compositis admodum diligenter tractatur.

Aduerte studiose lector multa que hactenus de prauata fuerant: multo castigatiora (vt tibi opusculum hoc reliquis conferenti patebit) nuperrime reddita esse.

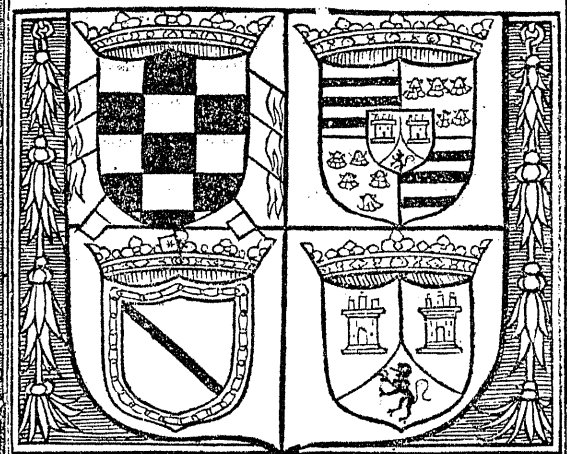

1528

In domino confido.

S. Vincent.

GRANADA

¶Mosis Braillon philomusi ad acutissimum medicem indagatorem Ludouicũ Braillon Asclepiadeus versus.

Quicquid Ponticus ⁊ Cous habet senex
Rodatur tineis phasidos i decus
Tu Medea sile: quare ego: nil capis:
¶Ergo quis: Lodoicus: est:
Non credo temera es: transilit omnium
Doctrinam: quid ais: vera loquor: canet:
An Tymbreus ei cedat: ita. an deus.
¶Terre vel medice: huius est
Quis donauit eum ista deitate: non
Fastus/ludus/amor/segne nec ocium
Vinacis studij ergo labor: hoc refers
¶Uerum: seduliter vacat.

¶Incipit secda pars huius operis in qua de sillogismis ex propositionibus exponibilibus compositis tractatur.

¶Scio plerosq; eroſum habere sophistarum nomen ⁊ sophismatum nomenclaturã an qõ incõsulti abeunt sedemq; odere sibile: an quod nihil existimant ex his cõmodi indipisci posse quib⁹ maxime fauet odiosi huius nois interpretatio quis em̃ nugatoriam artem ita em̃ sophistica interpretatur tot inuolucris implicitã tanto sudore sibi parare velit sed nesciũt hi quãtum ingeniũ vel his nugis attollatur q̃ promptissimus quisq; ad respondendum reddat q̃ facile per spinosos reconditoris literature calles incedat q̃ in omnẽ aleam instruct⁹ firme inconcussiq; se dictaq; sua tueat q̃ nusq; cespitet vbi q̃ve getior paratus deniq; captiosos meandros disoluere alioquin qui hanc ignorat q̃ facili captiuncula inuiscatur.

¶Quapropter diuinus ille plato in parmenide in hanc sententiã loquitur colligere teipm̃ diligentiusq; in ea te facultate exerce que inutilis esse videtur ⁊ a nõ nullis nugatio siue garrulitas nũcupatur dum iuuenis es alioquin te veritas fugiet. ¶Quare platonis sententie addictus decreui nõnulla tradere que difficiliora superius dictatis apparent vtpote exponibiliũ quas vocãt propositionũ difficillimos sillogismos pro virili aperire ne doctos earũ captiosi nodi vinciant a veritateq; distribuent quorũ quidem sillogismorum difficultas maior ⁊ obscurior est: tũ qz duo vel nemo de eis scripserit sine norma et regula: tum etiam quia defectus in eis difficillime inuenitur et cõtingere iam nullum errorem assignare ne igitur prolixo exordio moror rem aggrediar.

¶Hanc secundã partem in tres tractatus duntaxat diuido in primo dicemus de sillogismis in ꝓpositionibus exclusiuis in secõdo de exceptiuis in tertio de reduplicatiuis et in istis tractatibus quãdoq; admiscebimus exclusiuas cũ aliis signis exponibilibus ⁊ nihil tam gemus de ꝓpositionibus de differt aut desinit vel incipit parũ em̃ ⁊ non exponibilẽ inuoluunt difficultatẽ satis supq; visum est de illis in prima parte.

¶Sed anteq̃ accedamus ad primum tractatũ aliqua generalia sunt supponenda ⁊ notanda. Notabimus em̃ primo diffinitiones ꝓpositionis affirmatiue ⁊ negatiue in primo capite prime partis positas ex quibus habet hanc esse negatiuã non tm̃ homo non est aial: et per ꝯsequens hic procedere ex puris negatiuis non tm̃ homo non est animal nõ tantum risibile non est homo: ergo non tantum risibile non est animal notãda sunt etiam oĩa que dicta sunt in sillogismis propositionũ non exponibiliũ qui enim hanc partem sine prima intelligere vult frustra laborat. ¶Sed pro defectus assignatione aliqua suppono. ¶Et primo hanc consequentiã esse bonam a ꝯclusio et ponitur disiunctiue ⁊ aliqua exponẽs eius infertur ex istis premissis: ergo a cõclusio infert ex istis premissis. Simil⁹ et hanc hec ꝯclusio non infertur ex his premissis ⁊ exponitur disiunctiue: ergo nulla eius exponẽs infert ex his premissis. ¶Secundo suppono hanc consequentiã esse bonã hec ꝯclusio exponit copulatiue ⁊ quelibet ei⁹ exponẽs infert ex istis premissis: ergo hec ꝯclusio infert ex istis premissis. Similiter ⁊ hanc aliquã exponẽs istius nõ infertur ex istis premissis. ergo hec nõ infertur ex istis premissis. Tertio suppono q̃ bene sequat hec ꝯclusio infertur ab his premissis exponibilib⁹ copulatiue: ḡ ab aliq̃ vel aliq⁹ ab exponibilibus ei⁹ er q̃ ⁊ maxie ad hoc est aspiciẽdũ in ꝓposito: qz semper ꝓbabimus ꝯsequẽtias nõ valere ꝓpter hoc q̃ nõ sequit̃ cõclusio non exponibilis copulatiue ex hoc q̃ aliqua exponentiũ eius non sequit̃ ex exponentibus premissarũ aut ex aliquibus equiualẽtibus premissis iste suppositiones nõ sunt obscure et ꝓbationes duarum primarum sunt notissime quia regule sunt logicales: sed vltima potest ꝓbari per hanc regulam quicquid sequitur ad consequens bene consequens

rie sequitur ad eius antecedens ⁊ etiam quis non potest dari instantia ꝓtra eam similiter patet exẽplo qm̃ ista consequentia est bona tantū homo est animal tantum risibile est homo: ergo tantū risibile est animal ⁊ prima exponens conclusionis que est hec risibile est animal sequitur ex prima exponente maioris cum minore aut cum equivalenti minoris optime enim sequitur homo est animal tantum risibile est homo: ergo risibile ẽ animal ⁊ secunda exponens que est hec nihil non risibile ẽst animal sequitur ex secunda exponente maioris cum secunda minoris optime enim sequitur nihil nō homo est animal nihil nō risibile est homo: ergo nihil non risibile est animal: vt patet per dicta capite vltimo tertij tractatus ⁊ si contra hoc arguas: qz formaliter sequit̄ tantū homo est animal tantum risibile est homo: ergo tantum a risibile omne animal est ⁊ tamen non sequitur conclusio ex aliquibus exponẽtibus igitur suppositio falsa.

¶Ad hoc respondeo ꝙ ex nullis duabus exponentibus premissarū ꝯclusio illa sequit̄ ex equivalẽtibus premissarum vtpote ex istis tantū a homo omne animal est ⁊ tantū risibile est homo ⁊ sequitur etiam ex omnibus exponẽtibus premissarum.

¶Notandum maxime est qõ ad hoc ꝙ aliquis defectus sit sufficiens ad impediendū aliquā cõsequentiā esse bonam quando conclusio sequit̄ aut denotat̄ sequi ex aliquibus exponẽtibus premissarū requirit̄ ꝙ ex parte talium exponentium ex quibus conclusio sequitur aut denotatur sequi committat̄ talis defectus: vnde si ex parte aliarum exponẽtium ex quibus conclusio non sequitur nec denotatur sequi cõmittatur aliquis defectus ille defectus non impedict bonitatem illius consequẽtie exemplo hoc notabili clarissime intelligetur hic syllogismus tantū homo est animal tantū risibile est homo: ergo tantum risibile est animal bonus est dato ꝙ arguatur ⁊ nō distributo ad distributum ex parte de ly nial quod nō distribuitur in prima exponenti maioris ad ly animal quod distribuitur in vltima conclusionis. Sed hic error in illo syllogismo nō impedit: quia secunda exponens conclusionis in qua ly animal distribuitur non infertur nec inferri denotat̄ ex prima exponẽte maioris cum minore aut cum aliqua exponẽte minoris: sed infertur ⁊ inferri denotatur: vt diximus ab vltima exponẽte maioris et vltima minoris. Sed error iam dictus impedit bonitatem huius consequentie tantum cuiuslibet hominis qui libet asinus est currens tantum risibilis asinus est hominis asinus: ergo tantum risibilis asinus est currens excludendo a parte: qz secunda exponens istius conclusionis tantū risibilis asinus est currens non infertur nec denotatur inferri ex vltima exponenti maioris cum aliqua minoris nec cum minori hec em̃ exponens nullius nō cuiuslibet hominis quilibet asinus est currens ⁊ nullius nō risibilis asinus est hominis asinus sunt simpliciter indisposite ex se: quia non infirmatur in maiore totum subiectum: sed solum prima pars si enim infinitaretur totum subiectū ille exponẽtes essent bene dispositē: ⁊ per consequens syllogismus ille valeret si fieret exclusio a toto non autē valet: vt ostendimus si fiat exclusio a parte error: nãqz iam est assignatus videlicet ꝙ arguitur a non distributo ad distributū ex parte de ly currēs qđ in scda exponẽte maioris nō distribuit: ⁊ distribuitur in vltima cõclusionis nec sufficit ꝙ distribuatur in secunda exponente maioris: quia illa vltima non popōt̄ inferre cū minore aliquā cõclusionẽ: sed si ex aliquib⁹ exponẽtib⁹ deberet inferri debebat inferri ex prima maioris ⁊ secunda minoris: quare videtur commisti falacia non causę: vt causa ex parte vltime exponẽtis maioris illa em̃ apparet esse cā illationis vltime exponẽtis ꝯclusionis ⁊ nō est. Ex dicẽdis in sequẽtibus magis hoc notabile elucebit. ¶Notandū ꝓterea est circa primū tractatū neper ignota ꝓcedam⁹ ꝓpositiões exclusiuas esse ꝓbãdas imediate per expositionẽ exponendo eas sicut cõiter ꝙsueuere logici exponere aut anteq̃s exponant descẽdẽdo sub termino a quo fit exclusio dūmō supponat distributiue aut determinate nō em̃ refert descẽdere sub termio a quo fit exclusio si distribuat ⁊ postea exponere aut immediate exponere volumus in proposito hanc tenere falsam tantus hō omnis homo est similiter ⁊ hanc tantus homo non est ens. ¶Sed ꝓ exponenti bus huius tantū oms homines homo ⁊ omnis homo sunt. Notabis dupliciter posse exponi vno modo sic omnes homines homo et omnis homo sunt ⁊ nō omnes homines homo ⁊ omnis homo sunt alio modo sic omnes homines homo et omnis homo sunt ⁊ non nō omnes homines a homo et omnis homo sunt. Ita ꝙ termim distributi in prima exponẽte in ordine ad aliquaz particularitatē a qua non fit exclusio in secunda exponente op posito modo ad illam particularitatem supponant et hic modus secundus mihi placet quia si primo modo esset illa ꝓpositio exponenda sequeretur ꝙ nō liceret ascendere et descendere sub subiecto illius propositionis. Similiter ꝙ illa ꝓpositio non posset habere vniuersalē de ipsis terminis transpositis vt facile ẽst deducere sicut in exponibilibus deduximus. Quare si oppositum huius modi non supponatur semper exponemus propositiões tales secundo modo dicto. Ex quo patet secundam exponentem istius tantū cuiuslibet hominis asinus quilibet asinus est excludendo a parte fore hanc nullius non cuiuslibet hominis a asinus quilibz asinus est.

¶Propositiones secūdi ordinis debent exponi proportionabiliter ita ꝙ termini in secunda exponente supponāt opposito modo ad primam et ad hoc faciendus semper assignea pro secunda exponente vnam propositionez in qua prime exponenti addātur due negationes quarū prima capiatur negāter et altera infinitanter vt hec propositio tantū chimera ens non est sic exponitur chimera ens non est ⁊ non nō chimera ens nō est ex quo patet ꝙ licet videatur has impertinēter se habere tantum chimera ens non est ⁊ tantum chimera nō est ens nō se habere impertinenter.

¶Sed primam inferre secundam vltima enim exponẽs prime que est hec. Omne non chimera omne ens est infert quālibet exponentez secunde qđ inferat secundam exponentem notum est. Sed quod inferat primā sic probo bene sequit̄ tur. Omne non chimera omne ens est ergo omne ens est non chimera ⁊ vltra omne ens est non chimera ergo nullus ens est chimera ⁊ vltra ergo chimera non est ens de primo igitur advltimū cū omnes consequentie intermedie sint bone quia prima tenet per conuersionem. ¶Secunda arguẽdo ab affirmatiua ad negatiuā ¶Tertia per conuersionem sequitur si omne non chimera omne ens est ꝙ chimera non est ens que est prima exponẽs istius tantum chimera non est ens.

¶In hac parte non procedam eo dēmodo sicut in prima quia in prima incepimus a regulis generalibus hic autē non sic faciem⁹ quia claret ex iam dictis quomodo regule sint intelligende ⁊ quia in aliquibus argumentis tangemus ali qua que difficultates in exponibilibus etiam enodent ⁊ etiam qz volum⁹ simul vniuscuiusq; signi difficultates tractare.

¶Istum primū tractatum in qua tuor diuido particulas in primo scribam de premissis que sunt exclusiue primi or dinis in secunda de exclusiuis secūdi in tertia vere de exclusinis tertij ⁊ i quarto quarti et primā particulā in tria partiar capita in primo videbo de exclusiuis in quibus fit exclusio a toto: in secundo de syllogismis in quorum premissis fit exclusio a parte ⁊ in tertio ponaz difficultates que possunt agitari eque bene siue fiat exclusio a toto siue a parte.

¶In hoc primo capite traditur de syllogismorū difficultatibus que melius applicari possunt si fiat exclusio a toto q̃s si fiat a parte.

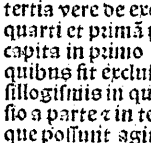

Cueniendo ad primuz caput suppositio quid sit excludere a toto et qđ a parte ⁊ qđ excludere singl̃r tm̃ et qđ plr tm̃ ⁊ qđ excludere singularitter et pluraliter aut simpliciter ponatalem coclusionem fundamentalem.

¶Omnis syllogismus ex propositionibus exponibilibus compositus est ꝓa formalis quā ꝓpoñe nitar impugnare

in difficilibus argumentis difficultates importantibus et magis declarantibus materiã ꝛ modum sillogistice procedendi sperientibus ꝛ non procedã hic per modos quia facile quicunq; sillogismus qui potest contra vnum modũ applicari potest contra alium vt prima parte dixim⁹ non enim est de essentia sillogismi q̃ sit i aliquo modo sed sufficit q̃ habeat conditiones requisitas ad cõsequentiã sillogisticam hoc est q̃ virtute medij vniti cũ extremitatibus sequatur vnio extremitatum inter se.

¶ Contra conclusionez fundamẽtalem primo ꝛ capitaliter sic argumẽtor bene sequitur tantum homo est animal ergo tantũ risibile est homo ergo tantus risibile est aial ꝛ tamen arguitur ex particularibus ergo regule assignate ab Aristotele sunt false aut conclusio nostra est sufficiens.

¶ Ad hoc argumentum dicendũ est q̃ non arguitur ex particularibus: quia medius in minore distribuitur ly a tm̃ distributio proueniens a ly tantũ est bene sufficiens ad sillogismum.

¶ Sed contra hoc arguitur non sequitur ois homo est aial tm̃ risibile est homo ergo tantũ risibile est aial ꝛ tamen nulla conditio deficit de requisitis ad sillogismum ergo dicta nulla forte dices sicut dicendũ est q̃ arguitur a nõ distributo ad distributum ex parte de ly animal Et q̃ premisse inferũt vnã; nõ exclusiuã.

¶ Contra hoc sic arguitur q̃ tũc ex illis premissis posset sequi hec conclusio non tantum risibile nõ est animal cũ tollatur ille defectus sed hoc cõsequens est falsum igitur ꝛ antecedens Minor p̃batur q̃ in simili forma sic instatur. Omnis homo est substantia tantum creatura est homo ergo non tantum creatura non est substantia Forte dices q̃ committitur nunc inferendo illam conclusionez idem defectus ex parte de ly risibile qui cõmittebatur ex parte de ly animal.

¶ Contra hanc solutionez dupliciter arguo primo sic formaliter sequitur tantum homo est animal tantum risibile est homo ergo nõ tantum risibile non est animal ꝛ tamen arguitur a nõ distributo ad distributum ex parte de ly risibile ergo sua ista nõ impedit error assignatus etiam nec in alia impedire habet bonitatem cõsequentie.

¶ Secundo sic arguitur ille premisse assumpte in argumento inferunt hanc non tantum. Omne risibile non est animal et tamen committitur idem defectus ex parte de ly aial g̃ solutio nulla.

¶ Et confirmatur argumentum principale sequitur in barbara Omnis homo alterum ens ꝛ alterũ currens est tantum omne risibile est homo ergo tantus omne risibile alterum ens ꝛ alterum currens est ꝛ tamen nõ valet formaliter ergo conclusio fundamentalis est falsa Cõsequentia est nota ꝛ maior apparet vera et minor probatur q̃m in simili forma sic dicendo omnis homo alterum animal ꝛ alterum animal est tm̃ omne risibile est homo ergo tantũ omne risibile alterum aial ꝛ alteruz aial est instatur casu posito q̃ sint solum duo animalia in mundo vez vnus homo ꝛ vnus asinus. ¶ Dices ad argumentum negando maiorẽ quia arguitur a nõ distributo ad distributum ex parte particularitatis incluse in illo signo alterum volumus enim ly alterum ibi esse signum oppositus ad ly vterq; qđ est signũ incomplete distribuens.

¶ Contra istam solutionem multipliciter sic arguo formaliter sequitur vterq; homo alterũ risibile est tãtũ a currens alterũ hõ est ergo tm̃ a currens alterum risibile est ꝛ tamen cõmittitur idem error ergo solutio nulla. ¶ Secũdo sic arguo bene sequitur. Omnis homo alterũ ens ꝛ alteruz aliud ens est tantũ risibile est homo ergo tantũ risibile alterũ ens ꝛ alteruz aliud ens est ꝛ tamen cõmittitur idem error ergo solutio nulla. ¶ Tertio sic bene sequitur. Ois hõ quodlibet a et aliud est tm̃ risibile est hõ ergo tm̃ risibile quodlibet a et aliud a est et tm̃ cõmittitur idez error ex parte relatiui ergo solutio nulla. ¶ Pro solutione argumenti et confirmationis notandum est primo circa id quod tangitur an distributio proueniens a ly tantus sit sufficiens illam esse sufficientem ad consequentiam esse sillogisticaz dummodo sub toto medio liceat descendere copulatiue in altera premissarum ꝛ quo pacto hoc sit intelligendum in argumento sequenti enodabimus.

¶ Sed ad solutionem argumenti deueniendo in quo inquiritur hec difficultas consequẽtie vez quando arguere a nõ distributo ad distributũ impediat bonitatem cõsequẽtie ꝛ quando non. ¶ Similiter q̃n ex aliquibus premissis de ly tantus licet inferre aliquã ꝓpositionẽ exclusiuã de quarto ordine ꝛ quando nõ. Pro primi declaratione notandũ est q̃ in sillogismo ois hõ est aial tantũ risibile est homo ergo nõ tãtũ oẽ risibile nõ est aial non arguit a nõ distributo ad distributum ex parte de ly aial q̃ in hac conclusione nõ tantũ omne risibile non est aial ly aial in prima exponente distribuitur ꝛ prima exponens infertur ab illis premissis ꝛ cum conclusio exponatur disiunctiue sequitur per quandã suppositionẽ cõclusionẽ sequi ex illis premissis. Sed inferendo ex illis premissis hanc nõ tm̃ risibile nõ est aial p̃mittitur duo errores vnus quia ex parte de ly risibile in prima exponente que denotatur inferri ab illis premissis immo inferetur si non cõmitteret ille defectus arguitur a nõ distributo ad distributum. Secundus error est ex parte secunde exponentis in qua ly animal distribuitur ꝛ illa secunda exponens nata est inferri ex premissis iam dictis qua re constat q̃ si aliquis illorum defectuz tollatur cõsequentia esset bona cum conclusio exponatur disiunctiue vnde sit regula. ¶ Si alique premisse ad inferendũ aliquã conclusionẽ exponibilem ꝛ quam libet suarum exponentiũ sunt bene dispositi et inferendo aliquam ex parte cuiuscunq; exponentis cõmittitur defectus si illa cõclusio exponatur disiũctiue ad hoc q̃ possit inferre eam sufficit q̃ tollatur error qui cõmittitur ex parte alicuius exponentis si vero exponatur copulatiue sufficit ꝛ requiritur q̃ tollantur ambo errores hanc regulam quia facilem habet probationez nõ probo. Et ex his patet quare quelibet istarum conclusionum nõ tm̃ omne risibile nõ est animal nõ tantum risibile animal nõ est sequitur ex istis premissis omnis homo est animal ꝛ tantus risibile est homo ꝛ non sequitur hec non tantus risibile non est animal et per hoc patet facile solutio ad formam argumenti ꝛ etiam quare ex his premissis tm̃ hõ est animal tantus risibile est homo inferetur hec conclusio non tantum risibile nõ est animal dato enim q̃ arguitur a non distributo ad distributus ex parte prime exponentis nõ tamen p̃mittitur aliquis defectus ex parte secunde exponentis q̃ infertur clarissime ex duabus vltimis exponentibus premissarum optime enim sequitur nihil non homo est animal ꝛ nihil non risibile est homo ergo aliquid nõ risibile non est animal que est secunda exponens conclusionis et per hec patet responsio ad primam difficultatem. ¶ Ad secundam difficultatem in qua inquiritur que premisse possunt inferre propositionem exclusiuam de quarto ordine ꝛ que non respondeo ponendo talem regulam omnes premisse que possunt inferre aliquam propositionem vniuersalẽ vel exclusiuam de primo ordine possunt inferre vnam propositionẽ exclusiuã de quarto ordine ꝛ omnes premisse potentes inferre vnam particularem possunt inferre vnam exclusiuam de quarto ordine in qua subiectum in prima exponente non distribuitur vel in qua predicatum in secunda exponente non distribuitur ꝛ hec regula facile ꝓbari potest q̃ hoc q̃ quicquid sequitur ad cõsequens bone consequentie sequitur ad eius aũs quia vniuersalis infert vnam de quarto ordine ꝛ particularis etiam vnam de quarto ordine qualem in regula diximus exclusiuã primi ordinis vnã de quarto ordine qua re sequitur q̃ premisse potentes inferre vnam vniuersalem possunt inferre vnaz de quarto ordine ꝛ inferẽtes vnam exclusiuam de primo ordine inferent etiã vnã de quarto.

¶ Sed contra istam regulam sic argumẽtor iste premisse tm̃ hõ est aial et tm̃ rõnale ꝛ risibile sunt hõ nate sunt inferre vnam exclusiuã de primo ordine et nõ nate sunt inferre vnã de quarto ordine ergo regula falsa p̃ma est nota cuz maiore ꝛ minor ꝓbatur q̃m nõ sequit̃ formaliter tm̃ hõ est aial tantum rationale ꝛ risibile sunt homo ergo non tantum rationale ꝛ q̃libet risibile nõ sunt aial in simili nãq; sic instat tm̃ ens est ens et tm̃ a et ens sunt ens g̃ nõ tm̃ a ꝛ q̃libet ens nõ sunt ens et hoc si ly a conuertatur cum ista entia vel spiritus ꝛ sit casus q̃ sit so-

ius deus in rerū natura. Semper exclude a toto termini. ¶Ad argumentū rñdetur concedēdo maiorē ⁊ negādo minorem ⁊ ad pbationem concedo q nō infert illam de quarto ordine quā in argumento accepisses sed inferunt hanc non tantū rationale ⁊ risibile nō sunt animal ⁊ regula debet intelligi dumodo talis propositio de quarto ordine sequatur ex propositione exclusiua de primo ordine aut ex ppositione vniersali aut particulari quam nate sunt inferre ille premisse modo cōclusio illa nō sequitur ex hac tm rationale ⁊ risibile sunt alter et inferēdo cōclusionē de quarto ordine quā accepisti duplex est error prior quia arguitur a nō distributo ad distributū ex parte pdē partis copulati in prima exponente ⁊ ex parte secunde exponētis arguit ab inferiori ad superius negatiue nam iste terminus nō rationale ⁊ risibile inferior est ad istum terminū non rationale ⁊ quodlibet risibile ⁊ ex hoc patz ex illis premissis posse hanc inferri non tantū omne rationale ⁊ omne risibile non sunt animal non tamen inferunt conclusionē quā posuimus in argumento institimus enim si fiat exclusio singulariter tantum non tamē instatur si fiat exclusio simpliciter inillis terminis sed dabitur instātia sic dicēdo. ¶Tantum a est a ⁊ tantū b est c sunt a ergo non tantū b ⁊ quodlibet c nō sunt a si enim ly a valeat sicut due persone vel persona ⁊ ly b. connertatur cū hoc distuncto persona vel persone ⁊ ly cum c cuz illo termino ꝑsona si nulla creatura sit datur ita esse sicut potest significari pañs qm̄ nō erit ita sicut potest significari per ꝑñs. Ex intellectiōe regule sequitur primo nullā istarum cōsequentiarū valere. ¶Secunda. ¶Tantum cuiuslibet hominis quilibet asinus currit tantum risibilis asinus est hominis asinus ergo nō tm̄ risibilis quilibet asinus non est currens. ¶Tertia. ¶Tantū cuiuslibet hois asinus est currens ⁊ tm̄ risibilis asin⁹ est hominis asinus ergo non tantū cuiuslibet risibilis asinus nō currit facile instaretur quelibet istarū si imaginaremur et poneremus deum posse possideri a se vel ab alio sed qz hoc est absurdū et offendit aures pias ideo tenemus capiēdo ly tm̄. in rigore illas ꝑñas nō posse instari dicīt notanter capiendo ly tm̄ secundū rigorē qz si caperemus illud signū sicut nōnulli sumunt preter rigorē vt solū excluderet a creaturis facile erit instare. Sequitur secundo hanc consequentiam nō valere. ¶Quarta. ¶Tantū homo est aial tm̄ risibile vel rationale est homo ergo nō tantum risibile vel quodlibet rationale non est animal quia in simili non sequitur tantum ens est creatura ⁊ tm̄ substantia vel accidens est ens ergo non tm̄ substantia vel quodlibet accidens nō est creatura. Circa hoc potes inquirere vtrū aliqua illarum consequentiarū valeat si fiat in cōclusione exclusio a parte ⁊ in ꝑmissis eodem modo fiat exclusio sicut ante q.

¶Ad istud quesitum respondeo q nulla illarū valet immo q ex talibus premissis nulla sequitur cōclusio in qua fiat exclusio a parte si prima pars subiecti in prima exponēte ꝑñis distribuatur. Sed q prima cōsequentia assumpta que erat ꝑñia replice nō valeat probatur qm̄ in simili nō sequitur tm̄ homo est homo tantū a ⁊ forma sunt homo ergo nō tantum a ⁊ forma nō sunt homo ⁊ ex consequenti in eodez casu instabitur si inferatur hec conclusio non tantuz a ⁊ quelibet forma non sunt hō quia si solus sit deus cum forte ⁊ ly a cōuertatur cum vno termino habente tot supposita sicut iste terminus non homo añs est verum ⁊ consequens falsum. Sed q secunda consequentia que erat de obliquis nō valeat probatur qm̄ in simili non sequitur tm̄ cuiuslibet angeli quelibet anima est anima tantum creature anima est angeli anima ergo nō tantū creature quelibet anima nō est aia. Casu enim posito q quilibz angelus possideat vnam animam que sit quelibet anima et deus etiam possideat antecedens est verum ⁊ consequens falsum. Sed q tertia non valeat patet quoniam in simili non sequitur tantum cuiuslibet angeli quelibet anima est anima et tantum cuiuslibet archangeli ens est angeli anima ergo non tantum cuiuslibet archangeli ens non est anima ſi enim sit vnus angelus qui possideat vnam alamque sit quelibet anima ⁊ sit vnus archangelus tm̄ qui possideat ⁊ angeluz et animam ⁊ imaginemur q deus nihil possideat aut solā aiam ⁊ aia possideat sequ

ñs est verū ⁊ ꝑñs falsum. de vltima dico q in eodē casu in quo istabat quū fiebat exclusio a toto instatur nūc. ¶Et si gratia causaz ꝓre nulla istaꝝ cōclusionū sequit ex illis ꝑmissis. ¶Rñdeo q ꝓpterea qz respectu prime exponētis in cōclusione arguitur a nō distributo ad distributuz ex pte prime partis subiecti ⁊ ex pte scōe exponētis cōmittit error vez q arguit ꝓpositione de toto al⁹ subiecto infinitato ad ꝓpositione in q̄ vna pars solū subiecti infinitatur ꝓre sequit q si alter illoꝝ defect⁹ tollat nō cōmittēdo aliū errorē de nouo illas ꝑmissas inferre per primā regulam in isto argumēto dictā vnā cōclusionē de quarto ordine quēadmodū ex premissis prime ꝑñie infert hec. nō tm̄ qlibet rōnale ⁊ quodliber risibile nō sunt hō: ⁊ ex premissis illoꝝ sillogismoꝝ de obliquis hec nō tm̄ cuiuslibet angeli quilibet asinus nō est aial: ⁊ ex ꝑmissis vltime ꝑñe hec nō tm̄ qlibet risibile ⁊ qlibet rōnale nō est aial: ⁊ hoc siue fiat exclusio a toto siue a pte. Sed ex ꝑmissis vltime ꝑñie nō sequitur hec nō tm̄ quodlibet risibile vel qlibet rōnale non est aial: qz facile sic instatur: tantū ens est ens et tm̄ subiecta vel accidēs est ens: ergo nō tm̄ qlibet substātia vel quodlibet accidēs non est ens: et hoc si in ⁊ tradictoria prime exponētis ly vel confundatur.

¶Sed contra solutionē huiꝰ argumenti ⁊ regulā illā sic argumētoz. iste ꝑmisse tm̄ homo necessario est aial: tantuz risibile possibiliter est hō/nate. sunt inferre hāc ꝓpositionē de prio ordine tm̄ risibile necessario est aial: ⁊ tm̄ non ꝑñt inferre istā de quarto ordine nō tm̄ hō necessario nō est aial que sequit ex illa de prio ordine: ergo regula et declaratio regule est falsa. Cōsequētia est nota ⁊ minor ꝓbatur: qz in simili non sequit. tm̄ substantia necessario est a: ⁊ tm̄ substātia possibiliter est substātia. ergo nō tm̄ substantia necessario nō est a: qz si ly a quertat cum hoc distūcto creatura vel pater. dat añs verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad hāc replicam rñdeo cōcessa maiore negando minorez ꝓ illa parte in qua dicis q illa ꝓpositio de primo ordie que est hec tm̄ homo necessario est aial: nō erat istam nō tm̄ homo necessario nō est animal. ⁊ ratio est: qz ex parte ꝑñe exponētis arguit a nō distributo ad distributum: non tamen arguitur: quia hec propositio vterqz homo alter homo est infert istam de forma accentionis terminoꝝ. a homo vterqz hō. est in qua ly homo positum a parte predicati distribuitur complete ab illo signo vterqz ita q ista consequentia valet: vterqz homo alterum animal: ergo a homo qlibet animal duozum est: ⁊ sicut hec consequentia est bona a homo quodlibet animal duozum est: ⁊ tantum currens est homo: ergo tantum a currens omne animal duozum est. ita hec est bona vterqz homo alter homo est tm̄ a currens alter homo est: ergo tātū a currēs alter homo est. Et si contra hoc arguas: quia tunc sequeretur q hec consequentia esset bona vterqz homo alter homo est: tantū a currens vterqz homo est: ergo tantum a currens alter homo est: sed hoc est falsum: ergo solutio nulla. consequentia est bona ⁊ sequela probatur: quia non committitur

ibi aliquis defect⁹ per te quia ly alter hō virtualiter est distributio. Sed m nō: p datur quia in simili non sequitur vtrūq albū alter homo est tātū a currēs vtrūq albū est: ergo tantū a; currens alter homo ē: quia casu posito q̄ sint soli duo homines in mundo albi ⁊ non currāt ⁊ sint multi asini albi ⁊ currentes. antecedens est verū ⁊ consequens falsum.

¶ Ad hanc replicā rñdeo cōcessa maiore negando sequelam. Et ad pbationē respondeo errorem esse intrinsecum ⁊ est q̄ arguitur ex puris particularib⁹ particularitate medij sub predicato eīs minoris non potest fieri descensus copulatiuus nec equalet alicui in qua descendatur sub predicato copulatiue: sed clarius cognoscitur hic error in tertio argumento principali: propter hoc ille premisse non inferunt istam currens est hō.

¶ Ad scōam replicā rñdeo negādo maiorē quia in simili non sequitur omnis hō alterū a et alterū aliō a ē tm̄ risibile ⁊ hō: g tm̄ risibile alterū a ⁊ alterū aliō a ē qz si ly a puertat cū isto distūcto medietas sortis vl medietas māe supior. dat antecedens verum et consequens falsum: posito q̄ sit solus sortes et ex eo ptz hanc consequētiā nō valere omnis hō vtrūq a ⁊ alterū aliud a est: tantum risibile est homo: ergo tantum risibile vrumq; a et alterum aliud a est; nec ex illis premissis sequitur hec non tantum risibile non alterum a ⁊ alterum aliud a est facile em̄ sic instabitur. omnis homo alterū a ⁊ alterum aliud a est: ⁊ tantum b est homo: ergo non tantum b non alterum a ⁊ alterum aliud a est. Si em̄ ly a retineat significationē quā antea habebat: ⁊ ly b conuertatur cum vno termino habente tot suppōsita sicut iste terminus non medietas superior sortis. datur antecedens verum et consequens falsum.

¶ Sed que cōclusio quarti ordis sit inferēdo ex illis premissis claret ex dictis in argumento principali ⁊ etiam qs error committatur inferēdo illā de quarto ordine: et ex his claret illā istarū consequentiarum valere. Omnis asin⁹ et omnis homo alterū a ⁊ alterū aliud a est: tantum risibile est homo ⁊ asinus: ergo tantum risibile alterū a ⁊ vtrūq; aliud a est.

¶ Ois asinus ⁊ omnis homo vtraq; pars ⁊ vtraq; alia pars est tantum risibile et homo ⁊ asinus: ergo tantū risibile vtraq; pars ⁊ vtraq; alia pars est. Si em̄ loco illius terminus asinus ponas istum terminum materia ⁊ addas casui superius dicto q̄ illa sit omnis materia. ātecedēs est verū ⁊ cōsequēs falsum. ¶ Ex his etiā facile inferes malitiā hanc cōsequētiarū omnis asinus hominis quilibet asin⁹ est tm̄ brunellus est asinus: ergo tm̄ brunellus hois quilibet asinus est: tm̄ asin⁹ cuiuslibet hois asinus est tantū brunellus est asinus: ergo tantū brunellus cuiuslibet hominis asin⁹ est: casus sunt faciles: ideo non pono. Et per hec potes multiplicare multas alias consequētias facillimas ponendo ly vtriusq; in maiori aut ly alterius aut alia signa incōplera.

¶ Ad tertiā replicā cōcedo illā cōsequentiā esse bonā et nego q̄ arguat a nō distributo ad distributū: ⁊ ratio est qz iste equalēt risibile quilibet homo ⁊ aliē homo est: ⁊ tantū risibile quilibet homo ⁊ alius homo est: et causa huiⁿ est qz hoc totum quilibet homo ⁊ alius homo non potest nisi de vno verificari sm̄ acceptionē quā habet vt declarauimus questiōe penultima secundi tractatus quare sequitur q̄ si sortes ōlibet ps⁹ alia: pars est tā tū sortes quelibet pars ⁊ alia pars est eodem modo dices de isto termino pars: ⁊ quelibet alia pars: ⁊ ppter hoc bene sequitur risibile pars ⁊ quelibet alia pars est tantum homo est risibile: ergo tantum homo pars ⁊ quelibet alia pars ē. ex quo patet q̄ licet ista consequentia sit bona homo alterum a ⁊ vtrumq; aliud a est tā tū risibile est homo: ergo tm̄ risibile alterū a ⁊ vtrūq; aliud a est. ista tamen nō valet risibile vtrumq; a et alterum aliud a est tantum homo est risibile: ergo tantū homo vtrumq; a ⁊ alterū aliud a est. Similiter neq; ista a pars quelibet pars et alia pars est tantum pars est pars: ergo tantum a pars quelibet pars ⁊ alia pars est. Primum claret: quia predicatum nō potest nisi de vno solo verificari secundi acceptionem quam ibi habet. Et secundum probatum est in prima replica et tertium est clarum: quia iste non equipollent a pars quelibet pars ⁊ alia pars est

et tātū a pars quelibet pars ⁊ alia ps ē.

¶ Scōo principaliter arguit nō sequitur tantum alterum animal est currens risibile alterum animal est: ergo risibile est curreꝰ: ⁊ tm̄ arguit i barij: g pcō principalis est falsa. ꝓña est nota cū minore: qz nullus defectus committitur. et maior probatur: quia si solum sint sortes ⁊ brunellus inter alia ⁊ sortes quiescat brunellus currat. añs est verū ⁊ ꝓns falsum.

¶ Ad argumētū respōdebis negādo maiorem ⁊ ad probationē dico q̄ medium nullibi distribuitur completē: ⁊ sic arguitur ex particularibus virtualiter.

¶ Contra hāc solutionē arguit bene sequitur. tantum alterum a alterus b est: sortes alterum a est: ergo sortes alter b est: et tamen committitur idem error q̄ in alia: ergo solutio nulla. cōsequētia est nota cū minore et maior probat⁹ quia nō potest instari. si cōcedas forte cōsequentiam valere: ⁊ q̄ ibi non est inconueniēs arguere ex particularibus.

¶ Cōtra hoc sic argumētor: nō sequitur tm̄ a alter homo b alterū aial est: sortes est alter homo: ergo sortes alterū animal est: ⁊ tamen arguitur ex particularibus et in eisdez terminis: ergo si vna valet ⁊ alia valere debet vel neutra debet tenere. cōsequentia est nota cū minore maiori probat⁹: qz si essent duo homines ⁊ vnus asinus soli in mundo, antecedens est verum ⁊ ꝓns falsum. Dices ad hoc q̄ hic error impedit in ista ⁊ nō in alia: quia ratione talis defectus in prima nō datur añs verū ⁊ cōsequēs falsum: sed bene in secunda.

¶ Cōtra hāc solutionē arguit primo quia petit principium hec responsio: vt dicimus capite primo primi tractatus prime partis. Secundo ille premisse nate sunt inferre hanc sortes est animal et inferendo illam committitur idem error qui committebatur inferendo aliam ergo si vnus error impedit illationem vnius conclusionis alter impedire habet illationem alterius.

¶ Et cōfirmatur nō sequitur tm̄ homo possibiliter est animal: tantum risibile necessario est homo: ergo tantum risibile possibiliter est animal: ⁊ tamen ista ꝓña est syllogismus: ergo pcō principalis est falsa. ꝓña est nota cū minore: qz nullus error cōmittit et maior pbat⁹ nō sequitur in simili tm̄ ens possibiliter est creatura: tm̄ deus necessario est ens: ergo tm̄ deus possibiliter est creatura. Ad argumentum dices sicut dicēdū est cōcedēdo maiorē et negādo minorē: qz cōmittitur hic error intrinsecus in illa ꝓña valet q̄ medius vbi nō distribuit potest verificari de ꝑtibus vbi distribuitur in minori em̄ tenentur solū pro entre necessario ⁊ in maiori pro entē possibili.

¶ Cōtra hāc solutionē arguit primo in minori tenēr ille terminus pro ente possibili: ergo solutio nulla: cōsequētia est nota ⁊ antecedēs probat⁹: qz communiter dicitur q̄ in hac ꝓpositione deus necessario est creās: ly creans supponit ⁊ hoc quia dato oppositio sequeretur aliquē terminū in vna ꝓpositiōe non supponere ⁊ in sua ꝓpradictoria de mō enunciādi supponere. si igitur ly creās in illa supponit: sequitur q̄ tenetur ibi pro creante possibili.

¶ Scōo sic arguo si solutio eēt vera sequeretur q̄ hec consequentia esset bona tantum ens possibiliter est creatura tantum deus ens necessario est: ergo tantum deus possibiliter est creatura: ⁊ consequens est falsum: ergo et antecedēs sequela patet: quia tollitur ille defectus et minor etiam quia antecedens est verum et consequens falsum.

¶ Tertio sic dñ sequit tm̄ hō necessario est animal: tantum risibile necessario, est homo: ergo tantū risibile necessario est animal: ⁊ tamē committitur idē error qui in ꝓpa: g solo, data nō valebit.

¶ Ad secundū argumētū principale respondeo sicut responsum est vsq; ad primam replicam. Et ad primam replicam respondendo concedo cōsequētiam esse syllogisticam sicut et hec etiam tantum alterum a alterum b est risibile est a: ergo risibile alterum b est et causa huius est: quia licet videatur q̄ argumētemur ex puris particularibus: non tamen arguimus: quia hec propositio tm̄ alterum a alterum b est: infert quamlibet istarum, vtrumq; a alterum b est

vbi ly a distribuitur complete. Similiter ꝛ hāc omne a alterū b est: ex qua cuz illa minore sortes est a. aut est ista sortes alterū a est. sequit hec conclusio sillogistice sortes alterū b est. Restat iam solum hic ostēdere q hec ꝓpositio tm alterū a alterū b est inferat hāc ex se vtrūq; a alteruz b est: aut hanc oē a alterū b est: qđ sic facile probo bene sequit. tm alterū a alteruz b est: ergo vtrūq; b alterū a est ab vniuersali ad exclusiuā ꝛ hoc capiēdo ly vtrūq; cōplete: ꝛ ideo illa est sua vniuersalis: qz iste equalēt oē qđ alterq; b ē alterq; a ẽ vtrū q; b alterū a ē. ex hac ꝓpositiōe ꝛ vtrūq; b alterū a est. sequitur hec. vtrūq; a alterū b est. De primo igitur ad vltimū si tm alterū a alterū b est: vtrūq; a alterū est. consequentie omnes intermedie sunt bone: qđ nō ꝓbo: qz in mā relatiuoꝝ ꝓbauim⁹ ꝛ lōgū erāt ꝛ ipertinēs eas nūc deducere.

¶ Ad replicam que fiebat contra hoc respōdeo q iste ꝓmisse ibi assumpte. tantū a alter homo b alterū animal est/ risibile alter homo est non inferunt hāc risibile alterum animal est: sed bene inferunt hanc risibile est animal: ꝛ ratio quare infert primā et non secundā est quia causa quare ille premisse sunt dispositē: est quia illa maior tm a alter homo b alterū animal est: infert hanc vterq; homo est animal capiendo ly vterq; complete. similiter et hanc quilibet homo est aial. non autem infert hanc vterq; homo alterū animal aut hanc quilibet homo alterum animal est: ꝛ ex hoc claret quare infert ꝙcō sine illo signo alter: ꝛ nō iferē cū illo signo alter qđ iḡrebaī in argumēto.

¶ Cōtra hāc solutionem breuiter sic arguo sequereē hanc consequentiam non valere tantuz alterū a ꝛ alterū aliō a alterū b ē: sortes alterum a et alterum aliud a est: ergo sortes est b: sed ꝙsequēs est falsum: quia non potest instari: ergo ꝛ antecedēs. cōsequentia est nota ꝛ probaī sequela qz arguitur ex pur̄ ꝓticularib⁹.

¶ Ad hanc replicā respondeo nego minorem: quia si ly a conuertatur cuz hoc disiuncto medietas sortis vel tertia medietas sortis ꝛ ly b cum isto disiuncto due tertie superiores vel due tertie inferiores sortis instatur.

¶ Contra hoc arguitur seq̄retur hanc consequentiam non valere tantū vtrunq; a ꝛ qōlibet aliud a sunt currentia sortes vtrūq; a ꝛ qōlz aliō a est: ergo sortes ẽ currētia: ꝛ hoc ẽ falsuz: ꝛ dicta nulla.

¶ A hoc argumentum respondeo bis concedendo consequentiam bene valere dato q arguatur ex puris partic̄ularibus ex parte de ly a: ꝛ valz ꝓpter hoc q medium ꝑm talem acceptionem tō ꝓ pro pluribus rebus supponere: ꝛ sic virtualiter arguitur acsi argueretur cum propositionibus de medio singularis: hoc patet q quelibet istarum consequentiarum valet tantum quodlibz a ꝛ aliud a sunt currentia: omnia risibilia quodlibet a ꝛ aliud a sunt: ergo omnia risibilia sunt currentia: tantum a. ꝛ quodlibet aliud a sunt currentia omnia risibilia: a quodlibet aliud a sunt: ergo omnia risibilia sunt currentia.

¶ Contra hāc solutionē arguit sic queretur ex hoc hanc consequentiam esse bonam tantum qōlibet a ꝛ aliud a sunt sortes a pars quodlibet a ꝛ aliud a est ergo a pars est sortes: sed hoc est falsum ergo et antecedens. sequela videtur nota ex eo q capitur ille terminus idē pro medio qui in alia sufficiebat esse medium nō committitur alius defectus: fallitas tamen consequentis patet: quia si ly a conuertatur cum isto termino homo parvus. antecedens est verum et consequens falsum. ¶ Ad hoc argumentum respondeo negando sequelam. non est simile de hac consequētia: a in alia: quia in hac aqua extremitatum supponit confuse tūm: ꝓpterea nō valz ꝓba vt ofdim⁹ ipsa gra q̄stiōe penultia tertij tractatus.

¶ Cōtra hāc solutionē sic arguo: si propter hoc illa consequentia esset mala sequeretur q etiam ista deberet esse mala. tantum alter homo ꝛ quilibet alius homo sunt risibilia a hō alter hō ꝛ qlz alius: hō est: ergo a homo est risibilia: sed consequens est falsum: ergo solutio nulla. consequentia est nota ꝛ scila claret ꝛ minor facile ꝓbaī q nō. ꝓ illam. Ad hoc argumentum rñdeo negādo sequelam: quia non est simile de ista consequentia ꝛ de alia quia in illa consequentia quelibet pars medū i minore virtualiter complete distribuit iste enim equivalent. a. homo alter hō ꝛ quilibet alius homo ẽ ꝛ. a. homo quilibet homo ꝛ quilibet alius homo est vt diximus questione supra allegata ꝛ in materia relationorum. Ex his notissimus euadit hanc cōsequentiam tantum vtrunq; rudibile ꝛ vtrūq; rudibile omnia entia sunt et oia rudibilia vtrunq; rudibile ꝛ vtrūq; rudibile sūt ergo omnia rudibilia omnia entia sunt nō tenere de forma acceptionis terminorum ꝛ facile est instare sine impositione aliqua de nouo sic dicendo tantum vtrunq; ens ꝛ vtrūq; ens. oia risibilia sunt et omnia rudibilia vtrūq; ens ꝛ vtrunq; ens sunt ergo omnia rudibilia omnia risibilia sunt casu esti quo duo homines sint omnia risibilia ꝛ duo asini sint omnia rudibilia communicēt tam asini q̄m homines in materia antecedens est verum ꝛ consequens falsuz. Et hec argumēta ideo hic inter serui quia possunt cuilibet materie sillogismorum applicari ꝛ vt simili modo ea que in prima parte dicta sunt scias in exponibilibus applicare.

¶ Ad confirmationem respondetur sicut responsum est vsq; ad primam replicam ad quā respondeo errorez esse q medium vbi non distribuitur/ supponere potest similiter ꝛ verificari pro pluribus. q̄m vbi distribuitur capiendo ly verificari ꝛ ly supponere in sensu in quo dicemus capi i tertio errore ītrinseco questione tertia secundi tractat⁹ prime partis ex intellectione illius erroris ꝛ regule sibi opposite ibidez declarate patet solutio ad primam replicam ꝛ secundā clausas mainoꝝ in consequētijs ibi factis ẽ error maior nāq; ꝛ minor denotāt verificari pro diuersis ꝛ ex hoc patet quare consequētia facta in tertia replica valet quia maior ꝛ minor non potest verificari pro diuersis.

¶ Contra hanc solutionem sic arguo sequereter q̄ premisse argumenti essent indispositē sed hoc est falsum igitur dicta nulla. consequentia est clara ꝛ maior est manifesta quia error ẽ intrinsecus ꝛ minor probatur quia inferunt hanc non tantum. b. risibile possibiliter non est animal similiter ꝛ hanc non tāntum omne risibile possibiliter non ẽ animal optime enim sequitur tantū homo possibiliter est animal tantū risibile necessario est homo ergo non tantū omne risibile possibiliter nō est animal. ¶ Ad argumentum respondeo q̄ ille premisse inferunt quamlibet illarum cōclusionū qz quelibet illarū est necessaria formaliter.

¶ Contra hāc solutionem arguitur ille premisse inferunt vnam conclusionem non necessariaz ergo ille ꝓmisse sunt dispositē consequentia est nota ꝛ antecedens probatur quia inferunt hāc non tantuz omne risibile impossibiliter est animal que non est necessaria de forma ista enim non tantuz omnis chimera impossibiliter est ens est eiusdem forme ꝛ est vera.

¶ Ad hanc replicam respondeo negando antecedens ꝛ ad probationez nego q̄ inferunt istam quam assumpsisti videlicet non tantū omne risibile impossibiliter est animal quia in simili nō sequitur tantum. a. possibiliter est. b. et tm pater necessario est. a. ergo nō tantū omnis pater impossibiliter est. b. quid si ly. a. conuertatur cū hoc disiuncto pater vel deus diligens homines vel creatura ꝛ ly. b. cū isto disiuncto filius vel spiritus sanctus vl creatura datur antecedēs verum ꝛ consequens falsum ꝛ sic patet q̄ ille premisse non possunt inferre hanc non tm risibile possibiliter nō ẽ animal qz si caperes ꝓ minore extremitate illā literā. b. ꝛ ꝓ maiore istum terminū pater ꝛ ꝑ medio istū terminū pater, creās vel filius instaī sed si assumpsisses has premissas in quibus idem error cōmittitur videlicet tantū. a. possibiliter est. b. ꝛ tm omnis pater necessario ẽ. a. sequitur hec conclusio non tantū pater possibiliter non est. b. ꝛ causa huius est qz minor infert illam optime enim sequitur tantū omnis pater necessario est. a. ergo nō tantū pater possibiliter non est. b.

¶ Sed contra hoc arguitur si solutio; argumenti esset bona sequereē q̄ hec cōsequētia vbi tollitur error assignatus esset bona tantum omnis hō necessario est animal tantum risibile necessario est homo ergo tantum risibile possi-

biliter est animal sed hoc est falsus ergo solutio nulla cõsequentia videtur nota cũ maiore ꝛ minor probat qz in simili nõ sequitur tantus omnis pater necessario est.a. tãtũ pater necessario ẽ pater ergo tantum pater possibiliter ẽ.a.si enim ly. a conuertatur cum disiuncto pater vel creatura antecedẽs ẽ verũ ꝛ ꝓns falsus.

¶Ad hoc argumentum respondetur negãdo sequelã ꝛ ad probationes dico qꝫ licet tollat errorẽ qui impediebat bonitatẽ consequentie argumenti tñ cõmittatur vnus alius vez qꝫ arguit a non distributo ad distributũ ex parte modorum arguit enim ex parte secũde exponẽtis maioris ad secundã cõclusionis a ly. possibiliter non ad ly.impossibilit ex qua quidem secunda exponẽte maioris cum secunda minoris aut cũ minori denotat sequi secunda conclusionis vt dictũ fuit ex quo patet qꝫ licet ille premisse inferat hanc cõclusionẽ tantũ risibile necessario est animal nõ tamẽ inferunt hanc tãtus risibile necessario non est animal vt diximus superius in primo argumento sed ille premisse bene inferũt hanc non tantum omne risibile necessario non est animal quia prima exponens illius sequit ex illis premissis.

¶Sed contra hanc solutionem arguitur sequereꝫ si esset vera qꝫ hec cõsequentia non esset bona tantum omne a contingenter est b ꝛ tantum pater contingenter est a ergo tantum pater possibiliter est b sed hoc ẽ falsum cũ nõ possit instari ergo ꝛ id ex quo sequitur.

¶Ad hoc respondeo concessa sequela negando minorem qz cõmittitur idem defectus arguitur enim ex parte secunde exponentis maioris ad secundaz conclusionis a ly non cõtingenter ad ly impossibiliter ꝛ facile instabit si ly a valeat sicut pater creans ꝛ ly.b sicut pater creans vel deus. Et ex his premissis nõ sequitur hec nõ tñ pater impossibiliter est.b.qz si caperes pro minore extremitate hunc terminũ a quod conuertatur cũ hoc termino creatura vel pater instabitur sed ex illis ꝑmissis bene sequit quelibet istarũ non tantum pater non contingenter est b aut hec nõ tantũ omnis pater impossibiliter est.b.

¶Sed contra solutionem principalem arguitur dupliciter ꝛ primo sic si error ibi assignatus impediret dispositionẽ premissarũ sequeretur has premissas tantũ a contingenter est b ꝛ tantũ contingenter est a esse simpliciter indispositas sed cõsequens est falsum ergo solutio nulla consequentia est nota cũ maiore ꝛ minor probatur quoniam inferunt hanc non tantũ c possibiliter non est b.

¶Secundo sic arguo sequeretur has premissas esse etiaz indispositas videlicet tantũ homo fuit animal ꝛ tantũ risibile fuit hõ igit solutio nulla sequela ẽ nota ꝛ minor probatur qz inferunt hãc non tñ oẽ risibile non fuit animal.

¶Ad primum istorum respõdeo concessa sequela negando minorez ꝛ ad probationez nego qꝫ inferant hanc non tantũ.c.possibiliter nõ est b qz ly.a valeat sicut pater creãs vel creatura ꝛ ly.b conuertat tñ hoc termino creatura vel filius vel spiritussanctus ꝛ ly.c cũ isto termino pater vel creatura dabit antecedens verũ ꝛ consequens falsum et si vis instare singulariter ꝛ pluraliter facias qꝫ ille terminus b cõuertat cũ vno terminorũ q̃ habeat tot supposita sicut ly.c.terminus nõ pater its qꝫ cõuertatur cũ isto disiuncto filius vel spũssanctus vel creatura vl entia Poteris circa hoc inquirere vtrũ iste premisse inferat hanc nõ tantum omne.c.impossibiliter ẽ.b. aut hãc non tantũ omne c non contingenter est b. Respondeo qꝫ quãlibet illarũ inferãt de forma acceptionis terminoz non tñ in omnibus terminis ille premisse possunt inferre aliquã illarũ conclusionum qz in terminis ampliatiuis non inferãt aliquã illarũ si enim ly.a. cõuertatur cũ isto termino creatura possibilis vl pater creans ꝛ ly.b.cuz hoc termino creatura vel filius vel spiritussanctus ꝛ ly.c. cum isto termino pater dant ꝑmisse vere hoc existente falsa non tñ omne c impossibiliter est b. Sed si retenta significatione de ly.c.conuertatur ille terminus a cum hoc termino creatura possibilis vel pater creãs vel persona ꝛ ly.b. cũ isto termino creatura vel filius vel spiritussanctus diligens homines huius consequentie tantũ a contingenter est b ꝛ tantum pater contingenter est a ergo nõ tantũ omnis pater nõ contingenter est b antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶Ad secundum respondeo concedo illas premissas esse indispositas similiter ꝛ has propter eundẽ errorẽ tantus homo fuit animal tñ risibile homo fuit ꝛ dico primo qꝫ ꝑmisse assumpte nõ inferũt hãc tantũ risibile fuit animal qz si capias pro medio ly.albũ instabis casu posito qꝫ soluz hoies ante hoc fuissent albi ꝛ nunc hoies ꝛ bruta sunt alba. dico secundo ad formã argumenti negando qꝫ ille premisse inferãt hanc nõ tantũ oẽ risibile non fuit animal qz in simili nõ sequitur tantũ creans fuit deus ꝛ tantũ creatura fuit creans ergo non tñ ois creatura non fuit deus qz supposito qꝫ deus nunc creet ꝛ ante hoc non creasset ꝛ gabriel sit solus iter creaturas q̃ ante hoc creasset ꝛ nunc non creet instatur ꝛ si forte nõ velis admittere casum qz posuimus qꝫ creatura crearet et dato adhuc qz admitteres poteris dicere qꝫ nõ instatur quia bene sequitur gabriel creauit ante hoc ergo gabriel aliquã creaturam creauit ꝛ ex hoc sequitur qꝫ aliqua creatura non gabriel fuit ante hoc ex quo facile cognoscis cõsequens esse verum sed tunc instabis facile capiẽdo pro medio vnũ terminũ qui possit supponere tam pro deo q̃ pro creatura ꝛ cogitat aliqꝫ accidens cõmune eis ita qꝫ volo dicere qꝫ capiamus vnuz terminũ pro medio q̃ sit accidẽs logicale sicut si caperetur ly. a quod conuertat cum hoc termino diligens gabrielẽ ꝛ ponamus qꝫ deus nunc diligat gabrielem ꝛ ante hoc nõ dilexisset Gabriel vero dilexit se ante hoc. nũc ait non diligat se tunc nõ sequitur si solus gabriel sit ꝛ fuisset. Tantũ a fuit deꝰ tantũ creatura fuit a ergo non tantum ois creatura non fuit deus negz ex illis premissis sequitur hec conclusio non tãtum creatura deus non fuit transmutãdo nãq extremitates ꝛ casum instatur.

¶Cõtra hec arguitur ille premisse sunt disposite ad inferendum aliquã conclusionem ergo male responsum cõsequentia est nota ꝛ antecedens probat qꝫ optime sequit tñ hõ fuit animal tñ risibile fuit homo ergo non tantum risibile animal non fuit.

¶Ad hoc argumentum respondeo negando antecedens ꝛ ad probationem concedo qꝫ ille premisse inferũt istã non tantũ omne risibile animal nõ fuit ꝛ hoc qz consequẽs est necessariũ formaliter verũ est qꝫ hec est falsa non tantum omnis essentia diuina creatura non est si ly.essentia diuina sumat solũ pro suo significato immediato ꝛ angelus vnus sit omnis creatura sed dictum est capite tertio primi tractatus prime partis illã non esse eiusdem forme cum aliqua alia nisi ly.essentia diuina capiatur cõplere dico ergo consequentiã illam esse bonã sed non placet mihi eam vocare syllogisticam quia quecũqꝫ premisse q̃tumcunqꝫ indisposite inferunt illaz conclusionẽ si tibi placet syllogisticam dicas secũdũ libitum quia disputatio est solũ de noie.

¶Contra dicta arguitur si essent vera sequeretur hanc consequentiaz debere esse bonam tantũ hominis asinus fuit currens et tñ brunellus est vel fuit hois asinus ergo brunellus fuit currẽs. sed hoc est falsus ergo solutiones hactenus ad replicas dicte sunt nulle sequela est nota qm̃ tollit errorẽ qui in consequẽtijs supradictis committebatur puta qꝫ medium non tenetur eque ample in vtraq̃. Sed minor probatur qm̃ in simili nõ sequitur tantũ albi asinus fuit currens ꝛ tñ brunellus ẽ vel fuit albi asin9 ergo brunellus fuit currens qm̃ casu quo brunellus nõ fuisset currens ꝛ solus sortes fuisset albus qui semper possedisset brunellum ꝛ nihil aliud quando fuisset albus sed in tẽpore i quo fuisset niger possedisset multos alios asi. q̃ fuissent currentes añs est verũ ꝛ cõsequens falsum

¶Ad hãc replicã rñdeo negãdo sequelã ꝛ ad probationẽ nego qꝫ tollitur errorẽ qui in aliis ꝑsequẽtijs cõmittebat qz in hac cõmittit etiam tertius error.in transitu mediũ nãq in maiore põt pro asinis currentibus supponere pro quibus in minore nõ potest supponere hec nãq est vera hoc albi asinus est vel fuit hac existente falsa hoc ẽ vel fuit albi asinus ꝛ isto modo habet verificari ille terminus in maiore ꝛ secundo modo in mi

more. Ex hoc patet q̄ hec ꝓsequentia valeat tantū albū fuit nigrū ꝛ tantum sorites fuit nigrū hec tm̄ non valet tantum albū ꝛ nigrū fuerunt homo ꝛ tantū sorites est vel fuit album: ergo tantum sorites est vel fuit albū ꝛ nigrū ergo tantus ortes fuit hōmo quare magis tales cōsequentie teneāt in terminis incōplexis q̄ in cōplexis facile est videre quoniam capiendo terminum incomplexum aut acceptum vnica acceptione pro medio non committitur error dictus ꝛ hoc facillime ptz ex dictis circa hoc capite vltimo primi tractatus prime partis.

¶ Tertio principaliter arguitur non sequit hominis asinus est currens tantū brunellus cuiuslibet hois asinus est ergo brunellus est currēs ꝛ tm̄ illa cōsequentia est sillogistica ergo conclusio nostra est falsa cōsequētia est nota ꝛ minor probatur q̄ nullus defectus cōmittitur ꝛ maior probatur q̄ si quilibet hō possideat brunellū qui quiescat ꝛ sortes solus possideat fauellū currentē: ans: ecedens est verū ꝛ cōsequens falsum. Simile argumentū pōt fieri de illa cōsequentia que nihil valet vterq̄ homo est currens tantū ꝛ quiescēs vterq̄ hō est ergo quiescens est currens. Et simile etiā poset tangi de ista omne aial est sanū tantum ꝛ egrū omne animal est: ergo egrus est sanū ꝛ dato etiaz q̄ sumatur hec pro minore tantū egrus omne animal est cōsequentia non esset bona facile enim sic imitaretur in simili omne coloratum est homo tantū asinus omne coloratum est ergo asinus est homo. Nō valet ad ista argumēta dicere q̄ arguit ex puris particularibus tū primo q̄ hec consequentia ē bona omne animal quilibet homo est tantū asinus omne animal est ergo tantum asinus est hō in qua idem defectus cōmittitur ꝛ Capio ly. omne ꝑ generibus singulorum taliter q̄ hec propositio omne animal quilibet homo est faciat hunc sensum de qualibet specie animalis b animal quilibet homo est.

¶ Et confirmatur non sequitur tantū cuiuslibet hois asi. cuiuslibet angeli asi. ē ꝛ tm̄ brunel. cuiuslibet hois asi. ē ergo brunellus angeli asi. est ꝛ tm̄ ille sillogismus est in darij ergo darij non est consequentia formalis consequentia cui nota cū minore quia nullus error cōmittitur ꝛ maior ꝓbatur quoniā si sint duo homines ꝛ brunellus a quolibet illorum possideatur ꝛ a nullo angelo possideat ꝛ sint duo angeli quor quilibet illorum habeat duos asinos ꝓprios ꝛ gabriel cōmunicet vnū suoz asinoz vni hominī ꝛ alium alteri ꝛ raphael cōmunicet etiā vnū suoz asinoz primo hominī ꝛ alium secūdo añs est verum ꝛ cōsequēs falsū.

¶ Et confirmatur secundo nō sequitur tm̄ quilibet hō ꝛ ens quilibet hō ꝛ asinus sūt ꝛ tm̄ oēs hoies quilibet hō ꝛ ens sunt ergo tm̄ oēs hoies quilibet hō ꝛ asi. sunt tamē argūtur in barbara ergo barbara non est cōsequētia formalis cōsequentia est nota cū minore quia nullus error committitur ꝛ maior probatur q̄ capiendo in simili in facili casu vt postea videbitur antecedēs est verū ꝛ consequens falsum.

¶ Et confirmatur tertio non sequitur tm̄ cuiuslibet hominis ꝛ animalis quilibet asinus cuiusliber angeli asinus est tantū brunellus cuiuslibet hois ꝛ animalis quilibet asinus est ergo brunellus angeli asi. est ꝛ tm̄ argūtur in darij ergo cōclusio est falsa cōsequentia est nota cū minore ꝛ maior probatur quia si duo homines sint oēs homines ꝛ gabriel ꝛ raphael omnes angeli ꝛ quilibet homo cuz vno equo possideat brunellus et nullus angelus possideat ipm̄ sortes tamen cum vno leone possideat vnum asinum ꝛ cum vno alio vnum alium asinum ꝛ plato possideat alios duos asinos ꝛ cōmunicet vnū vni leoni ꝛ aliuz alteri gabriel vero possideat primum asinum primi hominis ꝛ primū secundi raphael autē secundum primi ꝛ secundū secundi antecedens est verum ꝛ ꝑs falsum.

¶ Et confirmatur quarto non sequitur tantū quelibet pars ꝛ alia para vtraq̄ pars sunt tantū sortes quelibet pars ꝛ alia pars est ergo sortes est pars ꝛ tm̄ arguitur in darij ergo cōclusio falsa consequentia est nota cum minore ꝛ maiore probat q̄ si solus sortes sit inter corpora antecedens est verū ꝛ consequens falsum. ¶ Nec vz si diceris q̄ tales modi arguēdi nō tenent quoniam bene sequitur tantū cuiuslibet hois asi. est asinus tantū brunellus cuilibet hominis asi. est ergo tantū brunellus est asinus. similiter bene sequitur tantū cuiuslibet hominis asinus quilibet est tantum brunellus cuiuslibet hominis asinus est ergo tantum brunellus quilibet asinus est ꝛ tamen in his proceditur sicut in alijs: ergo si alie non valent iste non debēt valere aut si iste valent alie debent valere cum non sit potior ratio de primis q̄ de secundis.

¶ Hoc argumentū et sue confirmationes petunt messore difficultatē et magis pertinēt ēm propositio q̄ aliquod aliud argumentum q̄ posset fieri in hac materia inquirūt ēm an distributio proueniens a ly. tantū quando addit aliq̄ signum alicui parti ꝛ non toti predicato sit sufficiens ad hoc q̄ premisse sint sillogistice disposite. ¶ Pro cuius declaratione ante omnia ponam vnam regulā vniuersalem maxime deseruientē ꝓposito. Nulle premisse sūt disposite simpliciter nisi maior et aliqua exponens minoris sint disposite simpliciter per premissas dispositas intelligo premissas que nate sunt inferre sillogistice aliquā conclusionem facilis est probatio huius cōclusionis sed exēplariter facilius veritas eius dignoscetur quia iste permisse tantū homo est animal tantum risibile est homo sunt disposite simpliciter sillogistice et maior cum secunda exponente minoris sunt etiā disposite sillogistice. Similr ꝓpter idē iste premisse tm̄ hō est aial tm̄ risibile omis homo est sunt sillogistice disposite: q̄ maior ꝛ prima exponēs minoris sunt disposite sillogistice ꝛ ex hac vltissima regula patet solutio argumenti iste ēm premisse hois asinus est aial tantum brunell⁹ cuiuslibet hois asinus est que in argumento sunt assumpte non sunt sillogistice disposite maior ēm cum vlla exponente minoris non valet inferre aliquam conclusionem.

¶ Sed iam ad alia argumēta que pulcherrimā inquirūt difficultatē redeamus videt ēm has premissas tantum cuiuslibet hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est tantū brunellus cuiuslibet hominis asi. est esse simpliciter dispositas q̄ maior et scda exponens minoris sunt disposite sillogistice vt clarebit q̄ vltime exponētes maioris ꝛ minoris sūt bene disposite similiter prima maioris ꝛ scda minoris. Si igitur ille premisse sunt disposite sicut ꝛ iste vterq̄ homo est currens ꝛ tantū acquiescēs vterq̄ homo est questio est satis superq̄ difficilis quare ille premisse primo accepte non valēt inferre hanc brunellus est angeli asi. ꝛ iste premisse tantum cuiuslibet hominis asinus angeli asinus est tantū brunellus cuiuslibet hominis asinus est nō solum valēt inferre hāc brunell⁹ est angeli asi. verū ꝛ istam tm̄ brunellus est angeli asi.

¶ Ad quod respondeo hanc vltimam cōsequentiā valere sicut ꝛ dne vltime formate in fine confirmationū eo q̄ mediū accipit vnica acceptione in vtraq̄ premissarū ꝛ consequentia prime confirmationis ꝛ oēs alie assumpte non valent q̄ mediū in maiore accipit nō vnica ꝛ in minore accipit vnica hoc declaratur sic sensus istius propositionis tantū cuiuslibet hominis asinus est asin⁹ est iste tantum aliquid qō cuiuslibet hominis asinus est: est asinus. Similiter ꝛ sensus minoris secundi sillogismi in fine confirmationum facti est iste tantū aliquid qō cuiuslibet hominis asinus est q̄libet asinus est. Sed in minore istorū sillogismorum notum est q̄ etiā mediū capit vnica acceptione sensus ēm huius tm̄ brunellus cuiuslibet hois asinus est: est iste tm̄ brunellus aliqō quod cuiuslibet hominis asinus est est sed q̄ error iste cōmittitur in sillogismis prius assumptis patet q̄ in minore huius sillogismi tantū cuiuslibet hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est ꝛ tantū brunellus cuiuslibet hominis asinus est ergo brunellus angeli asinus est mediū in minore accipit vnica acceptione cū iste equiualeāt tantum brunellus cuiuslibet hominis asinus est ꝛ tantū brunellus aliquid quod cuiuslibet hominis asinus est est. Non aspicias ad ly. aliquid ratione cuius posses dicere illas non equivalere formaliter quia tunc dices huic equivalere tantum brunellus asinus qui cuiuslibet hominis asinus est est. Sed in maiore non accipitur mediū vnica acceptione vt clas

rum est quoniam iste non equinalēt tantum cuiuslibet hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est tm̄ a aliquid qō cuiuslibet hois asinus est cuiuslibet angeli asinus est in casu eṁ prime cōfirmationis prima est vera ⁊ secunda falsa.

¶Sed inquires quo pacto posset quis cognoscere q̄ subiectū alicuius exclusiue habet vnicā acceptionē ⁊ qñ habet plures. Respōdeo ponēdo talē regulam in proposito notandā. Omnis propositio in qua fit exclusio a toto non potens habere vniuersalē de terminis trāspositis habet subiectū acceptū pluribus ⁊ non vnica ⁊ q̄ hec propositio tantū cuiuslibet hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est: est huiusmodi ideo illi⁹ subiectum accipitur pluribus acceptionib⁹ ⁊ non vnica ⁊ maiores vltimorū argumentō tantū possunt habere vniuersales de terminis trāspositis ⁊ in tali vniuersali predicatum ⁊ subiectum vnica suppositione vel saltem equinalenti vnice supponūt quare infero q̄ si p̄ maiore sillogismi cōfirmationis hec propositio tantū cuiuslibet hominis b asinus cuiuslibet angeli asinus est sumatur optime sequitur conclusio exclusiua.

¶Sed hic inquires quū sepe loquamur de propositione exclusiua habēte vniuersalē ⁊ de non habēte vniuersalem ⁊ sepissime loquemur in hac materia, de hoc que propositio potest habere vniuersalem de terminis transpositis et que non respondeo q̄ ꝑtinis hec speculatio alterius sit materie tamen q̄ vtilis est proposito ⁊ commendemus memorie regulas quas in exponibilibus posuimus succincte repetam eas.

¶Prima regula nulla ꝓpositio potest habere vniuersalem de terminis transpositis si aliqua exponens eius nō possit mutuo conuerti: q̄ nulla est propositio categorica que non possit mutuo conuerti vt quarto capite primi tractatus prime partis dictū est.

¶Ideo sit scōa regula nulla propositio in qua fit exclusio a parte potest habere vniuersalē de terminis transpositis verum tamē est q̄ datur aliqua propositio que potest ex se inferre vnā vniuersalem: vt ptz de hac tantū homo vel asinus est currens que pōt ex se inferre hanc omne currens est homo vel asinus deductio istius facilis est et non est presentis materie. Sed causa regule est: q̄ totum subiectū secunde exponentis q̄ fit exclusio a parte nō infinitatur et ideo deficit in illis argumentum quo probat consequentiā ab vniuersali ad exclusiuā et econtra esse bonā ⁊ formalē fundatur eṁ regula in cōuersione mutua et in argumentis aristotelis scōo ꝑihermenias ab affirmatiua ad negatiuā et a negatiua ad affirmatiuā ꝓdicato variato penes finitum ⁊ infinitum.

¶Tertia regula nulla propositio exclusiua sic se habens q̄ in eius prima exponēte subiectū vel pars subiecti supponat confuse tantum ⁊ in cuius predicato vna pars distribuitur et alia nō distribuitur vel incōplete distribuit predicatum potest habere vniuersalē de terminis trāspositis secum cōuertibilē hec propositio probat. nam nulla istarū pōt habere vniuersalē tantū a asinus cuiuslibet hominis asinus tantū a asinus hominis quilibet asinus est tm̄ cuiuslibet hois asi. cuiuslibet angeli asi. est tm̄ a homines ois homo ⁊ homo sunt tantū qui libet homo ⁊ homo quilibet ⁊ homo sunt tantū cuiuslibet hominis asinus homo vel ois asinus est tantū a asinus vterq̄ asinus est tantū a asinus oṁe asial est q̄ piendo in istis duabus vltimis signa incomplete. Sed bene oēs iste dicte haberent vniuersalē si exponentiū ꝓdicata cōplete distribuerent ita q̄ q̄libet pars distribueret aut nulla pars distribueret aut si subiecta istarū in prima exponente non supponerent confuse tm̄ necalqua pars eorum.

¶Ex his infero ¦quartā regulā, videlicet. Quelibet propositio exclusiua in qua nihil qō aliqua istarū regularū dicta contineat habet vniuersalē de terminis transpositis non pono hic modū quo debeat dari cuilibet exclusiue talis vniuersalis: q̄ de eis satis superq̄ dictum est in exponibilibus ⁊ sufficiunt questioni petite hec que dicta sunt quū hinc materie sint impertinētia. ¶Sed ꝓtra solutionē argumēti arguit iste premisse tm̄ hō est asi. quilibet hō ⁊ asi. sunt ⁊ tm̄ oia risibilia sunt homo ⁊ asi. inferūt optime istam tm̄ oia risibilia quilibet hō ⁊ asinus sunt ⁊ tm̄ mediū in minore vnica acceptione accipit ⁊ in maiore pluribus cū maior nō possit habere vniuersalem de terminis transpositis. per tertiā regulaz similiter etiam q̄ maior nō sequinalet vni in qua subiectū vnica acceptione accipit: ergo regula nulla que dicit q̄ si mediū in maiore accipit pluribus in minore debet accipi pluribus consequētia est nota ⁊ minor probata est et maior probatur: quia non potest instari.

¶Ad hoc argumentū respondet cōcessa maiore ⁊ minore negādo ꝓsequētiam: q̄ licet mediū in minore accipiat vnica acceptione tamen illa vnica acceptio medij equialet pluribus et sic medium in minore accipitur pro pluribus. ¶Et si petas qñ dicimus terminū acceptum vnica equinalere pluribus. Respōdeo q̄ tunc qñ in aliqua ꝓpositione licet ita bene descendere et ascēdere sub toto sicut sub partibus. Similiter qñ habet vnā vniuersalē in qua quelibet pars subiecti distribuat et cōcunq̄ istorū sufficit ad hoc q̄ propositio in qua terminus accipit vnica acceptione equinaleat vni in qua terminus talis accipitur pluribus ⁊ q̄ illa minor sic se habeat sic probat: q̄ primo in illa sub toto predicato licet descendere similr sub qualibet parte. Similiter habet vnā exclusiuā sibi equinalentem in qua quelibet pars subiecti distribuitur iste eṁ equinalent tantū oia risibilia sunt homo ⁊ asinus ⁊ quilibet hō et quilibet asinus oia risibilia sunt. Clarū etiam est q̄ minor cōfirmationis nō habet aliq̄ od istorū duorū non eṁ licet descendere ⁊ ascēdere sub partibus in hac tantū brunellus cuiuslibet hois asinus est neq̄ illa habet aliquā vniuersalē de terminis transpositis in qua q̄libet pars subiecti distribuat vt notū est intelligenti. ¶Sed cōtra hanc solutionē arguit ex ea sequeret hanc ꝓsequentiā non valere tantū cuiuslibet hois asinus cuiuslibet angeli asinus est tantū qōlibet albū hominis asinus est: ergo tantū qōlibet album cuiuslibet angeli asinus est sed hoc est falsum: ergo solutio nulla ꝓa est nota cū maiore ⁊ minore ꝓbat subiectū accipit in maiore pluribus acceptionibus ⁊ in minore vnica nō equinalēti pluribus: ergo ꝓa illa non valet per dicta ꝓsequētia est nota ⁊ antecedēs probat: q̄ in minore illius sillogismi non pōt descēdi ⁊ ascēdi sub qualibet parte predicati similiter illa minor non potest habere vniuersalem de terminis transpositis in qua quelibet pars subiecti distribuatur: ergo intentum.

¶Ad hoc argumentū respondeo concedēdo q̄ mediū in minore accipitur vnica acceptione sic q̄ nō pluribus ⁊ nego q̄ ꝓpterea sequat ꝓsequentiā nō valere: q̄ dato q̄ in maiori mediū accipiat pluribus acceptionib⁹ tantū illa maior infert ex sexnā ꝓpositionē in qua mediū accipiet vnica ex qua cum minore sequit conclusio ibi illata optime eṁ sequit tm̄ cuiuslibet hois asinus cuiuslibet angeli asinus est: ergo tm̄ a asinus hois cuiuslibet angeli asinus est ⁊ tm̄ brunellus hois asinus est: ergo tantū brunellus cuiuslibet angeli asinus est.

¶Ex dictis igit potest inferri regula hec videlicet q̄ si mediū accipit pluribus acceptionibus in maiori opz q̄ in minori simili modo accipit per quā regulam soluunt argumēta omnia in confirmationibus facta neq̄ inferas ex hac regula hanc ꝓsequentiā non valere tantū cuiuslibet hois asinus cuiuslibet angeli asinus est tantū brunellus hominis qui libet asinus est: ergo tantū brunellus cuiuslibet angeli asinus est: quia hec regula intelligitur dūmodo prime exponentes sint indispōsite sillogistice qō in proposito non contingit.

¶Ex hac regula pnt multa cōtra latina inferri: sed antequam ea inferam ponam modum instandi non vndequaq̄ exactum in consequentijs in quibus hic error committitur.

¶Proposita tibi ꝓsequentia dabis maiorē verā in qua mediū accipitur non vnica acceptione illa existente falsa si medium acciperetur vnica deinde facias totum mediuin supponere pro vno

solo supposito secōam acceptionē quā ibi habet ꝛ capias tunc pro minore extremitate terminū supponentē pro illo supposito pro quo mediū supponit secōm talem acceptionē ꝛ facias taliter ꝙ minor extremitas nō supponat si possibile fuerit pro supposito pro quo supponit maior extremitas ꝛ tūc inuenies instantiā sicut gratia exempli ꝓposita tibi hac ꝙsequentia tantū cuiuslibet hois animal vterqꝫ asinus est tantum brunellus cuiuslibet hominis aial est: ergo brunellus vterqꝫ asinus est verificabis hāc tantū cuiuslibet hois animal vterqꝫ asinus est ista existēte falsa tantū a aliquid qō cuiuslibet hominis animal est vterqꝫ asinus est ꝛ hoc poteris facere de materia in casu ꝙ quilibet homo possideat duos asinos ꝓprios et tunc facies subiectū supponere pro aliquo supposito secundū talem acceptionem pro quo non supponat predictum maioris ꝛ hoc facies si quilibet homo possideat brunellū qui sit equus in isto casu in quo saluantur oia que dicta sunt in regula inuenies antecedens verum ꝛ consequens falsum.

¶ Ex dictis sequuntur correlaria sequitur primo consequentiā argumenti non valere dato ꝙ pro maiore sumat iste tantum cuiuslibet hominis asinus: cuiuslibet angeli alter asinus est.

¶ Sequitur secundo hanc consequentiam non valere tantum cuiuslibet hominis asinus alter asi. est tantū omne album cuiuslibet hominis asinus est: ergo oē albū alter asinus est immo nec ex illis premissis sequit hec albū ē asinus.

¶ Primū clarū est: qꝫ si sint tres asini quorū brunellus sit oīe albū ꝛ brunellus possideat a quolibet homine ꝛ faellus ab vno hoie tm̄ ꝛ grisellus ab altero et non sint plures hoies ꝯ duo nec plures asini ꝯ tres antecedens est verū ꝛ consequēs falsum ꝛ si capias pro determinabili illum terminum animalia ꝙ hec sit maior tantum cuiuslibet hominis animal cuiuslibet alterius hominis asinus est ex quo etiam patet ꝙ hec non valebit tantum cuiuslibet hominis animal alterius hominis quilibet asinus est tantum quilibet equus cuiuslibet hominis animal est: ergo quilibet equus alterius hominis asinus est hoc patet si quicūqꝫ duo homines habeāt duos ꝓprios asinos ꝛ vnus equus qui sit quilibet equus a quolibet hoie possideat homine possideatur.

¶ Sequitur tertio nullam istarū consequentiarū valere tantū cuiuslibet hominis alter asinus angeli quilibet asinus est tantum brunellus cuiuslibet hominis alter asinus est: ergo brunellus angeli quilibet asinus est tantū cuiuslibet hois alter asinus cuiuslibet angeli alter asinus est tantū brunellus cuiuslibet hominis alter asinus: ergo brunellus cuiuslibet angeli alter asinus est neqꝫ hanc cuiuslibet hois asinus cuiuslibet angeli vterqꝫ asinus est tantū brunellus cuiuslibet angeli alter asinus est: ergo brunellus angeli asinus est: de prima ꝓbat facile si sortes habeat duos asinos ꝓprios ꝛ brunellū cū eis et plato duos alios ꝓprios ꝛ etiā brunellū ꝛ gabriel possideat duos asinos ꝓprios primi hois ꝛ raphael duos sēi nullus tñ angelus possideat brunellū ꝛ non sint plures hoies antecedens est verū ꝛ ꝙsequis falsum claret instantia secunde ex correlario secōo de tertia facile claret casus ex instantia data consequentie posite pro exemplo regule instandi in hac materia.

¶ Sequitur quarto hanc consequentiā nō valere tantū cuiuslibet hois asinus cuiuslibet alteri⁹ hois asinus est tantū quilibet equus cuiuslibet hois asinus est: ergo quilibet equus alterius hominis asinus est nec interēdo hanc quilibet equus hois asinus est cōsequentia valeret correlariū ꝓbatur casu posito ꝙ sint tres hoies ꝛ tres asini et vn⁹ equus soli inter aialia et prim⁹ homo possideat binarium vnū asinoꝝ. a. vide licet. et. b. et scōs homo binariū ex. b. et. c. Et tertius binarium ex. c. et. a. ꝛ ille equus possideatur a quolibet homine et capias pro determinabili illum terminum animalia ꝙ hec sit maior tantum cuiuslibet hominis animal cuiuslibet alterius hominis asinus est ex quo etiam patet ꝙ hec non valebit tantum cuiuslibet hominis animal alterius hominis quilibet asinus est tantum quilibet equus cuiuslibet hominis animal est: ergo quilibet equus alterius hominis asinus est hoc patet si quicūqꝫ duo homines habeāt duos ꝓprios asinos ꝛ vnus equus qui sit quilibet equus a quolibet hoie possideat antecedens est verum ꝛ consequens falsum.

¶ Sequitur quinto nullaꝫ istarū consequentiarum valere tantum alteri⁹ hominis alter asinus alter asinus est tantum omne album cuiuslibet hominis alter asinus est ergo omne album alter asinus est Tantū alteri⁹ hominis alter asinus alter asinus est tantū omne album alterius hominis alter asinus ergo oīe album alter asinus. ¶ Quod prima non valeat paret quia in casu primo secundi correlarū antecedens est verum ꝛ consequens falsuꝫ ꝛ si eidem casui addas ꝙ sit vnus homo amplius ita ꝙ sint tres quorum tertius nihil possideat secunde consequentie inuenies antecedens verum ꝛ consequēs falsum.

¶ Sed contra dicta arguitur ꝓprimo sic bene sequitur tantū cuiuslibet hominis alter asinus cuiuslibet angeli asi. est tantū brunellus cuiuslibet hois alter asinus est ergo brunellus angeli asinus est et tñ cōmittitur error qui cōmittitur inferendo ex illis premissis hanc bru. cuiuslibet angeli asi. est ergo solutio nulla consequentia est nota cum minore quia in vtraqꝫ est error ex parte p̄missaruꝫ vez ꝙ medium in maiori accipitur pluribus et in minore vnica acceptione ꝛ maior ꝓbatur quia nō potest instari.

¶ Et potest confirmari hoc argumentū quia ex premissis positis in quinto correlario licet inferre hanc omne album est asinus.

¶ Secundo arguitur cōtra dicta bene sequitur tantum cuiuslibet hominis asinus. b. hominis quilibet asin⁹ est tantum omne album cuiuslibet hominis asinus est ergo tantum omne album. b. hominis quilibet asinus est et tamen in maiore accipitur pluribus acceptionib⁹ et in minore vnica acceptione ergo regula fuit nulla consequentia est nota cum maiore quia non potest verificari antecedens consequēte existente falso ꝛ minor ꝓbatur quia maior non potest habere vniuersalem de terminis transpositis vt patet per tertiam regulam ergo subiectū eius accipitur pluribus acceptionib⁹ vt patet per dicta ꝛ quod predicatum minoris accipiat vnica acceptatione notū est.

¶ Et potest confirmari hoc secūdum argumentum de omnibus his consequentiis que valent tantū quilibet homo ꝛ asinus quilibet hō ꝛ. b. asinus sunt tantum omnes homines quilibet homo et asinus sunt ergo tantū omnes homines quilibet homo et. b. asinus sunt tantuꝫ. a. hominis quilibet asinus cuiuslibꝫ hominis. b. asinus est tantum brunellus hominis quilibet asinus est ergo tantuꝫ brunellus cuiuslibet hominis. b. asinus est ꝛ tamen medium in minore istarum accipitur vnica acceptione et in maiore pluribus cum nulla illarū possit habere vniuersalē in terminis transpositis: igit.

¶ Ad primum istorū respōdeo cōcedendo illam ꝓnam factam esse bonam et premissas illas posse inferre vnā ꝓpositionem in qua nulla pars predicati distribuatur nō tamē possunt inferre vnaꝫ conclusionē in qua pars predicati distribuatur sicut p̄misse quinti correlarū possunt inferre vnam conclusionem in qua nulla pars predicati distribuatur.

¶ Et si queras quō cognoscimus in hoc modo arguendi quando ex aliquibus premissis licet inferre vnam conclusionem in qua predicatum non distribuitur. Respondeo ponendo talem regulam Quādo pars mediū posita in recto determinetur ab hoc signo alterum licet inferre ex premissis talibus vnaꝫ conclusionē non exclusiuā in qua nulla pars predicati distribuitur ꝛ causa hui⁹ regule est qꝫ non potest nisi pro duobus suppositis talis termini verificari maior aut ergo tūc predicatum non habet nisi vnum suppositum et tunc maior erit falsa aut duo et tunc conclusio erit vera si nulla ponatur distributio a parte predicati.

¶ Ex hac regula claret has p̄missas tantū cuiuslibet hois alter asinus q̄libet asinus ꝛ asin⁹ est tm̄ brunellus cuiuslibet hois est asin⁹ est inferre hāc brunellus asinus ꝛ asinus est nō tñ istā brunellus quiꝫ asinus ꝛ asinus est quia si loco pume partis copulati ponās illū terminū materia asini instatur casu posito ꝙ quilibet homo possideat brunellum ꝛ vltra hoc quilibet habeat vnum asinum proprīū et isti duo asini p̄prīū habeant

eandem materiã ⁊ nõ sunt plures hoies nec plures asini ꝫ tres.

¶Ad secundũ respondeo quamlibet cõsequentiã in argumento ⁊ confirmationẽ formatã esse bonã ⁊ negomino rem vꝫ q̃ mediũ in maiori nõ accipiatur vnica dato q̃ ille ꝓpositiones nõ habeãt vniuersales de terminis trãspositis quia ille maiores inferunt vnaꝫ propositionẽ ex se immo equiualent vni in qua mediũ accipitur vnica acceptiõe iste enim equinalẽt tm̃ cuiuslibet hois asinus.b.hominis quilibet asinus est ⁊ tantũ.a.aliquid quod cuiuslibꝫ hominis asinus est.b.hominis quilibꝫ asinus est.¶Unde ad hoc q̃ aliq̃ extremũ in aliqua propositione accipiatur vnica acceptiõe; sufficit predicatum non confundi nec partem predicati ⁊ sic est in proposito de prima exponente illius maioris predicatum enim nõ cõfunditur nec aliqua pars eius quare seq̃tur per regulã illam ꝓpositionẽ equiualere vni in qua subiectũ accipitur vnica acceptione ⁊ sic patet q̃ ad hoc q̃ aliqua consequentia non valeat capiẽdo mediũ sicut accipitur in ꝓposito requiritur predicati prime exponentis aliquam partẽ confundi ⁊ aliquam distribui ⁊ extra istũ casum intelligebatur regula quam dedimus ad cognoscendum propositionẽ cuius extremũ accipitur vnica acceptione.

¶Et his patet solutio ad secũdã cõfirmationẽ ⁊ ad oẽs alias cõfirmatiões. Ex quibus ⁊ ex dictis possunt multa corelaria inferri. Primo sequit̃ has premissas tantum quilibet homo ⁊ alter homo quilibet homo ⁊ animal sunt t tantuꝫ omnes homines quilibet homo et alter homo sunt inferre hanc oẽs homines homo et animal sunt prima pars patet ex regula posita pars enim mediũ posita in recto distribuitur ab illo signo alteruꝫ et secunda pars probatur quoniam non sequitur in simili tantuꝫ quilibet homo et alter homo quelibet medietas et homo sunt et tantum omnes homines quilibꝫ homo ⁊ alter homo sunt ergo omnes homines quelibet medietas et homo sunt quia si sint duo homines soli inter homines cõmunicãtes i materia et loquamur per illum terminũ medietas tam de medietate materie quaꝫ de medietate hois antecedens est verum ⁊ ꝑs falsum.

¶Sequitur secundo hanc consequentiam non valere tm̃ quodlibet.a.et aliud.a.cuiuslibet angeli.b.sunt ⁊ tantũ oĩa.c.quodlibet.a.⁊ aliud sunt ergo oĩa.c angeli.b.sunt quia si ly.a.valeat sicut binarius asinorum ⁊ ly.b.sicut ternarius asinorum ⁊ ly.c.sicut quatuór asini ⁊ sint asini quatuor ⁊ quatuor angeli ⁊ primꝰ angelus possideat omnẽ ternariũ asinoruꝫ preter primum ⁊ secundus omnẽ presentem scõm ternarium ⁊ tertius possideat omnem preter tertium ⁊ proportionabiliter ponas de quarto hoie antecedẽs est verum et consequens falsum.

¶Et eodem modo non valeret si adderes illud signũ vterq; secunde parti medij ⁊ instaretur in eodem casu niſi ponas ly.a.valere sicut binarius asinorum vel binarius asinoruꝫ capite femoro vel binarius asinorũ dempto pede ⁊ ponas oẽs asinos cõicare in capite ⁊ pedibus.

¶Et si facias difficultatẽ in casu quia videtur quemlibet angelum possidere quemlibet ternariũ ponas ly.b.valere sicut possessum in.a.loco vel in.b.vel in.c.vel in.d.⁊ suppositoꝝ vt diximus ꝓma parte aliquem asinum possideri posse ab aliquo in aliquo loco non possidendo eum in alio facile pones casum ꝓportionabiliter ad casum iam positum.

¶Et ex consequẽti claret hanc cõsequentiam non valere tantum quilibet binarius ⁊ alius binarius angeli quilibet ternarius sunt et tantũ omnes quatuor asini quilibet binarius ⁊ alius binarius sunt ergo oẽs quatuor asini angeli ternarius sunt quia in eodem casu antecedẽs est verum ⁊ consequens falsum. Et si facilius velis instare capias sic tm̃ quelibꝫ medietas ⁊ alia medietas angeli quilibꝫ homo sunt ⁊ tm̃ omnes tres hoies quelibet medietas ⁊ alia meditas sunt ꝫ oẽs tres hoies angeli homo sunt casu enim quo sint sortes ⁊ plato cõcantes in materia et ex duabus medietatibus superioribus fiat Guillelmus ⁊ ex duabus inferioribus sortis ⁊ platonis fiat petrus nõ sto nunc in hoc q̃ posses dicere Guillelmum non esse hominẽ quia habet duas formas q; imponatur ly homo ad significandum illos duos homines et illa duo composita et ponas Gabrielem possidere sortem et Guillelmum ⁊ Michaelem platonem et Petrum et Raphaelẽ: Sortem: et Petrum.⁊ vnum alium Angelus platonem: et Guillelmum loquoꝫ de medietate superiore vel inferiore Sortis vt platonis includente formam per illum terminum medietas.

¶Sequitur preterea hanc consequentiam non valere tantum quilibꝫ binarius: et alius binarius quilibꝫ asinus et binarius sunt et tantum omnes quatuor asini quilibet binarius: et alius binarius sunt ergo omnes quatuor asini asinus et binarius sunt nec etiam valebit dato q̃ addatur ly vterq; secũde parti medij prima pars claret si sint solum quatuor asini ⁊ secunda pars etiaꝫ quia si ly.a.conuertatur cum hoc disiuncto binarius asinorum: vel binarius dempto capite vel binarius dempto pede et omnes isti quatuor asini cõmunicent in capite et pedibus instabitur.

¶Sequitur quarto hanc consequentiam non valere tantum quodlibet a.et aliud.a.alterum.b.sunt et tantũ omne album quodlibet.a.⁊ aliud.a.est ergo omne album alterum.b.est.Sed quãuis hec nõ valet tamẽ ex illis premissis opti me licebit inferre hanc quodlibet album est.b.secunda pars huius propositionis probatur quoniam inferendo conclusionem dictã nõ potest instari ⁊ prima pars probatur nam si ly.a.valeat sicut medietas,et ly.b.sicut medietas sortis vel sortes et sit solus sortes qui sit omne album instatur loquor semper quãdo pono istũ terminum medietas sine restrictiõe tam de meditate materie ꝫ de medietate cõposita ⁊ hoc de medietate superiori vel inferiori ⁊ quando dixero medietas sortis loquor de medietate materie cum forma eodem modo instaretur si caperetur ꝓ medio iste terminus.a.⁊ aliud.a.⁊ prima pars determineꝝ tam in maiori ꝫ in minori ab hoc signo alterum.

¶Sed cõtra dicta arguo sic bene sequitur tantum quodlibet.a.et aliud a. quodlibet.b.⁊ aliud.b.sunt tantum omnes tres homines quodlibet.a.⁊ aliud.a sunt ergo omnes tres homines.b.⁊ aliũ b.sunt ⁊ tamen committitur idem error qui in consequentiꝫ supradictis ergo dicta nulla.

¶Secundo sic argumentor bene sequitur tantum quodlibet.a.⁊ alterum aliud.a.Angeli quilibet asinus sunt tantum omnes homines quodlibet.a.⁊ alterum aliud.a.sunt ergo tantũ omnes homines angeli quilibet asinus sunt ⁊ tamen cõmittitur idẽ error ergo dicta nulla.Et potest confirmari quia quilibet illogismus in cuius medio ponitur relatiuum ⁊ additur relatiuo hoc signũ alterum est bona consequentia.

¶Ad primum istoruꝫ respondeo negando maiorem ⁊ si difficile sit instare tm̃ dico q̃ si ly.a.valeat sicut partes integrales trium hominũ ⁊ ly. b. cõuertatur cum hoc copulato complexe sunto homo ⁊ pars materie ⁊ forma triũ hominũ its q̃ iste genitiuus trium hoim determinet totum copulatum ⁊ illud copulatuꝫ supponat ꝓ vno homine ⁊ parte materie alterius ⁊ forma alius ⁊ sint soli tres hoies q̃ sint oẽs homines antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶Ad secundum respondeo q̃ fere quelibet consequentia in qua cõmittitur hic error ⁊ capitur ꝓ medio aggregatum ex antecedente ⁊ relatiuo alietatis ⁊ tali relatiuo additur hoc signum alterꝫ est bona causa huius posset esse q; sic capiendo relatiuũ: nõ põt aggregatũ ex relatiuo et antecedente secundũ tales acceptioneꝫ ꝓ pluribus verificari imo nec de pluribus terminis non supponẽtibus ꝓ eodem quia diximus capite penultimo Tertij Tractatus Prime partis q̃ bene sequitur quodlibet.a. ⁊ alterum aliud.a.currit sortes quodlibet.a.⁊ alterum aliud.a.est ergo sortes currit.

¶Sed tamen si non capiatur relatiuum non oportet consequentiam valere dato q̃ aliqua pars determinetur. a. ly alterum quia iam hoc in primo corelario ostendimus de quadam cõsequentia ⁊ patet etiam de ista que nõ valet tãtum quodlibet.a.⁊ alteruꝫ.b. vtrumq;.c. est tantum sortes quodlibet.a.et alteruꝫ b.est ꝫ sortes vtrũ.c.est ly ꝓ rẽ superi⁹ positã cuius declarationẽ adhuc inferi⁹

dicemus licet hanc inferre sortes est.b. hoc pbatur qz si ly.a.z ly.b.conuertatur cum isto termino medietas sortis z ly.c. cum isto disiũcto medietas sortis vel sortes antecedens est verum z consequens falsum. Et in eodem casu instabis si maior extremitas determinetur ab hoc signo alterum. ¶Et in eodem casu instat huic consequentie tantum vtrumq; a et alterum.b. vtrumq; .c. sunt tantus sortes vtrũq; a z alterũ.b.est ergo sortes vtrũq; c.est eodem modo etiam instaretur si adderetur hoc signum alterum maiori extremitati hoc dictum vez q; cõsequentie valent quando capitur vt diximus aggregatum ex antecedente z relatiuo z.c. pro medio intelligendum est capiendo tale aggregatum in recto.

¶Sed iam bonum est q; inferamus aliqua corelaria similia argumento facto in tertia cõfirmatione que pulchra quodammodo apparebunt.

¶Sequitur primo hãc consequẽtiam non valere tantum cuiuslibet hois et alteri⁹ angeli quilibet asinus quelibz materia z asinus est tantũ quodlibet album cuiuslibet hominis z alterius angeli quilibz asinus est ergo omne albũ quelibet materia z asinus est hec propositio probatur quoniam casu quo sint duo homines z duo angeli soli z tres asini z primus homo possideat cum primo angelo primum asinum z cum secundo angelo secundum asinum z secundus homo possideat cum primo angelo primum asinũ et cum secundo angelo tertium asinum z secundus asinus z tertius cõcet in materia z secundus z quartus in alia materia z non sint plures materie nec ille due nec plures homines nec angeli z in eo casu instabitur si determinetur ab hoc signo alterum regula ista intelligenda est si determinationis prima pars copulati non determinet a ly vterq; vt ponitur in tertio corelario. Et ex hoc clare patet cõsequentiam ibi factam nõ valere dato q; prima pars determinet a ly vterq;. Et ex hoc patet quomodo est intelligenda regula superius posita. Patet preterea hanc consequentiam esse bonam tantum cuiuslibet hominis z angeli quilibz asinus quilibet asinus est tantũ brunellus cuiuslibet hominis z angeli quilibet asinus est ergo tantus brunellus quilibz asinus facile est deducere.

¶Sequitur secundo hanc consequẽtiã nõ valere tm̃ cuiuslibz hois z alterius hois qlibz asinus cuiuslibet angeli alter asin⁹ ẽ z tm̃ brunell⁹ cuiuslz hois et alteri⁹ hominis quilibet asinus est ergo brunellus angeli asinus est capiendo ly alterius relatiue hoc corelarium probatur casu quo sint infiniti hoies z tres angeli z quatuor asini videlicet a b c et brunellus z primus homo cum secundo homine possideat a z b asinos z cum tertio b et c z cum quarto c.z a z cum quinto brunellum z secundus homo cum tertio possideat a z b et cum quarto b.z c. et cum quinto c et a z cum sexto brunellus et proportionabiliter pone de tertio homine z quarto z sic de alijs: z hoc est verũ supposito q; ly alter asinus sit vltimo pabile in prima exponente maioris sicut est etiam de rigore. Sed supposito q; primus probetur ly alter asinus ẽ ly alteri⁹ hominis est bona difficultas.

¶Ad quam respondeo etiam cõsequentiam non valere: quia datur antecedens verum et consequens falsum: si sint infiniti homines: vt primus z idem asini et vnus angelus qui possideat quẽlibet illorum asinorum preter brunellũ. Sed homines sic se habeant q; primus possideat cum secundo homine a z cum tertio b et cum quarto brunellum et cuz nullo c z secundus possideat cum tertio b et cum quarto c: et cum quinto brunellum z cum nullo b z tertius possideat cũ quarto c z cum quinto a z cum sexto brunellum z cum nullo a: z sic procedas de omnibus alijs.

¶Sequitur tertio q; quãuis hec consequentia valeat tantum vtriusq; hominis z alterius hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est tantum brunellus vtriusq; hominis z alterius hominis asinus est: ergo brunellus cuiuslibet angeli asinus est capiendo ly alterius relatiue non tamen valet capiendo ly alteri⁹ vt sit signum oppositum illi signo vterq; prima pars nota est ex dictis i relatiuis, quia ibi diximus has equialere vterq; homo et alius homo currunt z homo et alius homo currunt: z ex consequenti ille equialebunt tantum brunell⁹ vtriusq; hominis et alterius hominis quilibet asinus est: z tantum brunellus hominis z alterius hominis quilibet asin⁹ est z ex hac cum maiore sequitur: ergo ibi illata prima pars notissima est: quia ex dictis in prio corelario facile elicies casũ.

¶Sed dico q; si ly alterius capiatur est signum oppositus ad ly vterq; batur casu quo sint infiniti hoies z tres angeli z quatuor asini videlicet a b c et brunellus z primus homo cum secundo homine possideat a z b asinos z cum tertio b et c z cum quarto c.z a z cum quinto brunellum z secundus homo cum tertio possideat a z b et cum quarto b.z c. et cum quinto c et a z cum sexto brunellus et proportionabiliter pone de tertio homine z quarto z sic de alijs: z hoc est verũ supposito q; ly alter asinus sit vltimo pabile in prima exponente maioris sicut est etiam de rigore. Sed supposito q; primus probetur ly alter asinus ẽ ly alteri⁹ hominis est bona difficultas.

¶Ad quam respondeo etiam cõsequentiam non valere: quia datur antecedens verum et consequens falsum: si sint infiniti homines: vt primus z idem asini et vnus angelus qui possideat quẽlibet illorum asinorum preter brunellũ. Sed homines sic se habeant q; primus possideat cum secundo homine a z cum tertio b et cum quarto brunellum et cuz nullo c z secundus possideat cum tertio b et cum quarto c: et cum quinto brunellum z cum nullo b z tertius possideat cũ quarto c z cum quinto a z cum sexto brunellum z cum nullo a: z sic procedas de omnibus alijs.

¶Sequitur tertio q; quãuis hec consequentia valeat tantum vtriusq; hominis z alterius hominis asinus cuiuslibet angeli asinus est tantum brunellus vtriusq; hominis z alterius hominis asinus est: ergo brunellus cuiuslibet angeli asinus est capiendo ly alterius relatiue non tamen valet capiendo ly alteri⁹ vt sit signum oppositum illi signo vterq; prima pars nota est ex dictis i relatiuis, quia ibi diximus has equialere vterq; homo et alius homo currunt z homo et alius homo currunt: z ex consequenti ille equialebunt tantum brunell⁹ vtriusq; hominis et alterius hominis quilibet asinus est: z tantum brunellus hominis z alterius hominis quilibet asin⁹ est z ex hac cum maiore sequitur: ergo ibi illata prima pars notissima est: quia ex dictis in prio corelario facile elicies casũ.

¶Sed dico q; si ly alterius capiatur est signum oppositus ad ly vterq; z determiabile adhuc distribueretur nõ valeret consequentia: z hoc videtur esse contra regulã positaz in primo corelario.

¶Sed iam dictum est quomodo habet intelligi extra similes consequentias: hoc sic probo quoniam nõ sequitur tantum vtriusq; hominis z alterius angeli quodlibet animal cuiuslibet hominis asinus est tantum quilibet equus vtriusq; hominis z alterius angeli quodlibet animal est: ergo quilibet equ⁹ angeli asinus est casu enim q; sint quatuor asini a b c d z quatuor homines z duo angeli et vnus equus z duo leones solum inter creaturas z primi homines cum quolibet angelo possideant equum z tertius homo cum primo angelo possideat a z cũ secundo b et quartus homo cum primo angelo possideat c z cum secundo d z primus leo possideat a z c asinos et secundus leo b z a. antecedens est verum z cõsequens falsum.

¶Sequitur vltimo imponendo finem huic argumento hunc sillogismum caudatum non valere tantum cuiuslibz hominis z alterius hominis quilibet asinus ãgeli z cuiuslibet alterius hominis quilibet asinus est tantum brunellus cuiuslibet hominis z alterius angeli quilibet asinus est: ergo brunellus ãgeli z hominis asinus est: et volo illa duo relatiua: referre primũ terminũ hoc corelariũ probatur. qz si sint quatuor homines quorum primus possideat cũ secõ homine a et b z cũ tertio c z d z quartus cũ secũdo c et d z cũ tertio a z b z primus z quartꝰ solũ possideãt brunellũ z tertius z secundus etiã sint multi angeli z primus homo cũ vno possideat a z cuz alio b z cũ alio c, cũ nullo tamẽ possideat d: z secũdus homo cum vno angelo possideat a z cuz alio b z alio d z cum nullo c: z eodẽ modo pones de tertio hoie cuz nullo possideat, b: z de quarto q; cum nullo possideat a. Sed possideat reliquos asinos ponendo, sicut posuimus de primis hominibus. Ex quo etiam patet q; si caperemus hãc pro maiore tantum, cuiuslibet hominis z alterius hominis quilibet asinus, cuiuslibet angeli et alterius hominis quilibet asinus est adhuc consequentia non valeret: quis transmutando casum pos-

sessionis hominū cū angelis instabitur.

¶Ex quo etiā claret consequētiā non valere tm̄ cuiuslibet hois ⁊ alterius hois ꝗlibet asinus alterius hois ꝗlibet asinus est tm̄ brunellus cuiuslibet hois ⁊ alterius hois ꝗlibet est asin⁹:ergo brunell⁹ hois asinū q; seruādo casum de possessione copulatā ponēdo ꝙ ꝗlibet homo possideat vnū ternariū asinorū copulatiue ꝓpriū ⁊ ꝙ nullus possideat brunellum instatur. Ex his igitur satis patet quid dicendus est ad sit'es sillogismos in prima figura. Sed anteꝯ unponam finē huic argumēto.

¶Arguo sic cōtra regulā superi⁹ positā si dicta essent vera sequeretur hāc consequentiā debere esse bonā alteruꝫ a est hō ⁊ tm̄ ois forma alterum a est:ergo ois forma est homo:sed hoc est falsuꝫ: igitur:fcꝫla videt nota:tm̄ mediū in vtraq; videtur accipi eodē mō. Sed falsitatē huius ꝓbo ⁊ suppono sensuꝫ huiꝰ alter homo est currēs esse hunc siue posse facere hūc quorūlibet duorū hoim aliquis homo est currēs hoc suppositō capiendo ly alterū isto modo in illo sillogismo detur instantia casu quo sint tantū duo homines forma communicantes ⁊ ly a cōuertatur cum hoc disiūcto homo vel forma veritas minoris ꝓbatur:qm̄ ibi est difficultas:q; prima exponēs est vera nā hec est vera ois forma quorūlibꝫ duorū a ali quo d a est cui equivalet esset aliqua singularis falsa sub illo termino duorū hominū maxime q; si hec omnis forma istorū duorū aliquod a est in qua demōstrātur duo homines. Sed hanc singularem sic probo quoniam bene sequitur omnis forma istorum trium entium aliquod a est demonstrando per illud ꝓnomē duas materias ⁊ formā ⁊ hec tria ētia sunt ista duo:ergo ois forma istorū duorum a quodlibet a:⁊ sic claret ꝓbata prima exponens ex qua patet minorē esse veram: quoniam notum est ꝙ secunda exponēs minoris est vera.

¶Ad hoc argumentum respondeo supposito admisso negando sequelā ⁊ ratio est quia committitur idem error qm̄ in alijs capit nāq; ꝓ medio ex suppositō terminus cōplexus ⁊ capitur in maiore non vnicē et in minore solum vnice non enim habet aliam vniuersalem tm̄ nor bista omne quod alterum a est omnis forma est in qua constat totum accidi vnica acceptione.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor si caperetur ly alterum taliter incōplete ꝙ sufficiat ⁊ requiratur ad falsitatem ꝓpositiōis in q̄ ponitur ꝙ dent due singulares false hoc sicut communiter solet dici tunc consequentia est bona et tamen committitur idem error quiin alis:ergo dicta nulla.

¶Ad hanc replicam respōdeoꝙ si capiatur ly alterum sicut communiter solet capi ꝙ consequentia est bona ⁊ nego ꝙ committatur idem error qui in consequentia suppradicta:quia licet in minore capiatur vnice medium:non tamē sic capitur vnice ꝙ illa vnica non equivaleat pluribus:quia vniuersalis huius tantum omnis forma alterum a est capiendo ly alterum vt dictū est equivalz huic quorumlibet duorum a quodlibet a omnis forma est in qua vt claret medium diuersis acceptionibus accipitur.

¶Queres circa hec quid dicēduꝫ est de hoc modo arguendi in secunda figura. Respondeo ꝙ idem fere qui in prima. Sed maior hic est difficultas: quoniam premisse huius figure taliter se habent ꝙ prima exponens vnius premisse cum secunda alterius sunt sem per bene disposite:et ideo tales premisse possunt inferre vnam negatiuā de predicato aut subiecto infinitatoꝝ ⁊ quando talis propositio negatiua de predicato infinitato posita constantia vnius extremitatis nata est inferre vnam conclusionem in qua vna extremitas predicatur de alia:tunc tales premisse nate sunt inferre vnaꝫ cōclusionem affirmatiuam quādo vero nō potest tales premisse non possunt inferre aliquam conclusionem hoc exemplo darius cognoscetur esse verum quoniaz accepts his premissis tantum cuiuslibet hominis asinus cuiuslibet angeli asin⁹ est:⁊ tantum brunellus cuiuslibet angeli asinus est:notum est secundam exponentem maioris ⁊ primam minoris esse bñ dispositas in festino ad inferēdū hāc brunellus non est non cuiuslibet hominis asinus:⁊ q; hec brunellus non est nō cuiuslibet hois asin⁹ cū hac brunell⁹ est q̄ in minore includit nata est inferre hāc argūēdo a negatiua ad affirmatiuā posita consequentia ⁊c. brunellus cuiuslibet hois asinus est. ideo iste p̄misse tm̄ cuiuslibet hominis asin⁹ cuiuslibet angeli asinus est ⁊ tm̄ brunellus cuiuslibet angeli asinus inferūt hanc brunellus cuiuslibꝫ hois asinus est:⁊ sic patet primum videlicet ꝙ alique premisse nate sunt inferre in secunda figura conclusionem affirmatiuaꝫ:quia negatiua que infertur ab eis cum consequentia nata est inferre vnaꝫ propositionem affirmatiuam per vnam regulam philosophi. Sed ꝙ quando cōsimiles premisse non sunt nate inferre aliquam affirmatiuam propter hoc ꝙ negatiua que ex eis sequitur cum constantia virtualiter posita in premissis non infert affirmatiuam:patet:quoniaꝫ iste premisse tantum cuiuslibet hominis asinus, cuiuslibet angeli animal est:⁊ tantuꝫ cuiuslibet hominis equus cuiuslibet angeli animal est non nate sunt inferre hanc cōclusionem affirmatiuam cuiuslibet hominis equus cuiuslibet hominis asinus est quoniam prima exponens maioris et secunda minoris nate sunt inferre conclusionem istam omnis nō cuiuslibet hominis equus cuiuslibet angeli asin⁹ nō est:⁊ hec cum hac constantia ⁊ cuiuslibet angeli asinus est que includitur in p̄mis sis nō pōt inferre vnā affirmatiuā:q; supponit ille terminꝰ asinus confuse similiter secūda exponēs maioris ꝙ ꝓia minoris nate sunt inferre hanc cuiuslibet hominis equus non est non cuiuslibet hominis asinus:⁊ hec cū ista cōstātia cuiuslibet hois equus est q̄ includit in p̄missis nō est nata inferre vnā affirmatiuā:quia terminus nō infinitatus supponit ꝓfuse tamē nō est seqnit a homo nō est aial et a homo est:q̄ a homo est non aial. ¶Ex dictis pōt inferri vna regula ad cognoscēdū q̄nōnie valent in hoc modo arguēdi et q̄n non valēt. ¶Cū omnes p̄misse in quarū premissis exponentibus medium taliter se habuerit ꝙ vna pars distribuatur ⁊ altera nō distribuatur nate sunt inferre vnā nō excludentē affirmatiuā si reliqua extremitatis nō supponat ꝓfuse tm̄ aut nulla pars extremitatis supponat ꝓfuse tm̄ ꝙ si ambe extremitatis supponāt ꝓfuse tātū aut ambarū extremitatū aliq̄ ptes ⁊c. premisse cōsimiles nō sunt nate ad inferēdū cōclusionē aliquā affirmatiuā hec regula patet quo ad secundā ptē qm̄ vt dictū est nō sequit tm̄ cuiuslibet hois asin⁹ cuiuslibet angeli animal est:⁊ tm̄ cuiuslibꝫ hois equus cuiuslibet angeli aial est:ergo cuiuslibet hominis equus cuiuslibet hominis asinus est casu namq; quo sint duo angeli quorum quilibet possideat multos asinos ⁊ multos equos proprios ⁊ omnes illos possideant omnes homines. antecedens est verum et consequēs falsum paruꝫ namq; refert ꝙ stet confuse aut determinate cuꝫ error sit primus intrinsecus ex parte exponentium que nate sunt inferre illam conclusionem. ¶Prima pars ꝓbatur:quoniam vt deductuꝫ est bene vsi leat consequentia dicta si determinabile aliquod alicuius extremitatis supponeret determinate aut distributiue aut singulariter ceteris manentibus paribus. ¶Ex his possunt multa corelaria inferri quorum primum sit non sequitur. tantum cuiuslibet hominis asin⁹ cuiuslibet alterius hominis animal est:et tantum cuiuslibet hominis equus cuiuslibet alteri⁹ hominis animal est: ergo hominis equus hominis asinus est. facili casu inueniet ur antecedens verum et cons ſtm.

¶Sequitur secundo nullam harum cōsequentiarū valere tātuꝫ homo quelibet materia ⁊ animal est ⁊ tantum asinus quelibet materia ⁊ animal est: ergo asinus est homo tantum asinus quilibet homo vel quilibet asinus est et tantum homo ꝗlibet hō vel quilibꝫ asinus est:ergo homo est asinus ꝙ secunda consequentia non valeat notuꝫ apparet quoniam rebus vt nunc antecedens est verum ⁊ consequens falsum ⁊ de prima ptz qm̄ casu q̄ sint tm̄ due mātē i q̄rū ꝓia vnⁱ hō ⁊ vnⁱ asi. cōicēt ⁊ i altera ali⁹ hō ⁊ ali⁹ asi. añs ē verū ⁊ cons ſtm. Ex p̄nti ptz ꝙ nulla istarū p̄marū valeret si capiam⁹ ꝓ extremitatib⁹ copulatū cuiꝰ vna ps distribuat ⁊ altera supponat ꝓfuse ptz ꝓtereā ꝙ q̄nis ly aial staret determinate in pria exponēte maioꝝ ⁊ minoꝝ ꝓie q̄ a

hue ꝓña illa eēt mala hoc sic ꝓbaꝫ qm̃ nō sequitur tantū a homo quelibet medietas materie ꝛ b a est: ꝛ tantuꝫ a materia quelibet medietas ꝛ b a est: ergo materia est hō si em̃ ly a connertaꝫ cū isto termio medietas materie vel medietas hominis ꝛ sit casus ꝙ sint duo homines cōmunicātes in materia ꝛ ex qualibet medietate homnis fiat vn⁹ homo ꝛ illa materia sit omnis materia ꝛ loquor per illū terminū materia de materia partiali vel totali. antecedens est vez ꝛ ꝓña falsum.

¶Contra regulaz arguitur. bene sequitur. tantum quodlibet a ꝛ aliud a quodlibet b ꝛ aliud b sunt: ꝛ tantum qȝlibet c ꝛ aliud c quodlibꝫ b ꝛ aliud b sunt ergo c ꝛ aliud c a ꝛ aliud a sunt: tamen ambarum extremitatum alique partes supponūt confuse tm̃: ergo regula nulla. consequentia est nota cum minore ꝛ maiore ꝓbatur: qm̃ non potest dari istātia.

¶Ad argumentum rēspōdeo negando maiorem: ꝛ ad ꝓbationez nego ꝙ non possit dari instantia: imo si ly a cōuertaꝫ cū hoc termino ptes ipares finite ordinatim includentes primū ꝛ ly esticut partes pares finite ordinatim includentes primam ꝛ ly b sicut partes pares vel impares finite ordinatim includentes primam et sit casus ꝙ sit vnum corpus diuisum per partes proportionales minoribus versus vnum extremum ꝛ loquamur per illum terminum partes de partibus proportionalibus per ordinati includere primā non intelligo nisi ꝙ includant primam sic ꝙ includant omnes intermedias taliter ꝙ ille termin⁹ a aut b aut c non supponant pro sexta ꝛ quarta ꝛ prima partibus nec pro aliquibus partibus que non includunt primam et omnes intermedias inter primaz ꝛ ipaz.

¶Similes consequentias bis et valde difficiles poteris circa materiā huius argumenti monere. Sed quia facile ex iam dictis dissolui earum difficultates possunt ꝛ ob euitandum prolixitatē non moueo.

¶Sed fortasse quēres quare i argumento nunc̃ meminimus tertie figure. Respondeo ꝙ ꝓpterea qꝛ nulla est difficultas in huiusmodi argumentatione: qm̃ semper premisse erunt indisposite et omnes exponentes premissaruz arguatur nāq; semp ex puris particularibus: vt patet de his tantum. cuiuslibet homo asinus cuiuslibet angeli asinus ꝛ tantus cuiuslibet hominis asinus est bruttellus que premisse vt notissimuz apparet sunt indisposite: ꝛ sic patet quid dicendum est in quacūq; figura de hoc modo arguēdi ꝛ argumentum hoc est ponderandum: quod est ꝓprium huius materie ꝛ nō impertines. Et iō hec sufficiāt de tertio argumētoz exꝑti de ꝓmo capite huius tract.

¶In hoc secundo capite traditur de difficultatibus que melius possunt agitari quando fit exclusio a parte cȝ quando fit exclusio a toto ꝛ in primo argumento declaratur quando arguitur ex puris particularibus ꝛ quando consequentie in quibus arguitur ex purꝫ particularib⁹ sunt bone ꝛ quando non.

Encliendo ad secundum caput huius prime particule in qua de difficultatibus incidentibus in sillogismis in quibus fit exclusio a parte agendum est. ¶Primo et principaliter arguitur cōtra conclusionez in principio primi capitis positam non sequitur tantum hominis asinus est animal tantum risibilis asinus est hominis asinus: ergo risibilis asin⁹ est animal: ꝛ tamen ista consequentia est sillogismus ergo cōclusio falsa. cōsequētia est nota cū minore: qm̃ nullus error ꝑmittit ꝛ maior ꝓbaꝫ naz nō sequit in simili tm̃ hominis brutū currit: ꝛ tantū hominis asinus cū hominis brutum: ergo hominis asinus currit: quia si nihil ab homine. possidet brutuz: sed fortes possideat equos currentes ꝛ oēs asinos quiescētes, añs est verū ꝛ ꝓña falsuz. Si dicas ꝙ medium in maiore nō distribuit cȝ quis sequaꝫ ly tm̃ eo ly tantum excludit a parte.

¶Contra arguitur sicut tantū qm̃ excludit a toto non distribuit predicatum in secunda exponente. Eodē modo quando excludit a parte distribuit in secunda exponente: ergo eadem causa que ly em̃ quando excludit a toto distribuit etiam quando fit exclusio a parte.

¶Forte dices ꝙ cȝ quis distribuitur predicatum. a ly tantū qm̃ fit exclusio a parte tm̃ aliter cȝ qm̃ fit exclusio a toto quando enim fit exclusio a parte sub toto ꝑdicato nō licet descendere copulative. Sz sub termino distributo a ly tm̃ excludēti a totō licet bene descēdere cȝ copulative. Modo dico ꝙ ad hoc ꝙ nō arguatur ex puris particularibus opz ꝙ medium in aliqua premissarū cōplete distribuaꝫ idest distribuaꝫ taliter ꝙ licet descendere copulative aut si in vna ꝑmissa ꝛ a signo incōplete distribuatur in alia distributione opposita distribui debet.

¶Contra hoc arguitur quia tūc sequeret ꝙ ille premisse essent indisposite ad inferendū aliquā cōclusionem: sed hoc est falsum: ergo intentū sequela claret cū arguatur ex puris particularib⁹ Sed minor ꝓbatur qꝛ ille premisse de forma acceptionis terminoruz inferunt istā non tm̃ hois asinus non est aial. Si forte dicas premissas illas inferre cōclusionem dictā. ¶Contra nullus defect? cōmittitur inferendo primā conclusionem quin ille idem cōmittatur inferendo istam ergo si vna non tenet alia non tenebit vel des mihi causam quare vna tenet ꝛ alia non.

¶Et confirmatur non sequitur tantū homo ꝛ quilibet asinus currūt tm̃ asin⁹ ꝛ quilibet hō: homo ꝛ quilibet asinus sunt ergo asinus ꝛ quilibet hō currunt ꝛ tm̃ arguitur in barbara: ergo conclusio nulla ꝓña est nota cū minore quia nullus error cōmittitur ꝛ maior ꝓbatur quin simili non sequit tm̃ ens ꝛ quilibet asinus sūt bruta. ꝛ tm̃ ens ꝛ quilibet hō ens ꝛ quilibet asinus sūt ergo ens ꝛ quilibet hō sunt bruta si enim inter asinos sit solus brunellus antecedēs est verum ꝓña falsum. ¶Dices fortasse ad hoc argumentū sicut ad primū negando minorem quia arguitur ex particularibus.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor: si esset vera hec solutio sequeretur premissas esse idispositas cū error sit intrinsecus: sed hoc est falsuz ergo dicta nulla sequela nota est ꝛ falsitas consequentis probatur quia ille premisse inferunt hanc non tātum asinus ꝛ homo currentia non sunt.

¶Et subconfirmatur non sequitur tantū hō est currens tm̃ hō ꝛ risibile est homo: ergo hō ꝛ risibile est currens ꝛ tm̃ nullus error cōmittit: ad hoc ꝙ nō sit sillogismus ergo conclusio nulla: ꝓña est nota cū minore ꝛ maior ꝓbatur qm̃ nō sequitur in simili tantū ens est angelus tantum ens ꝛ anima est ens: ergo ens ꝛ anima est angelus. Si dicas ꝙ arguitur ex particularib⁹. ¶Cōtra si hoc esset verū: sequeret hanc cōsequentiā nō valere tm̃ homo est currēs tantū hō vel risibile est homo ergo tantū hō vel risibile ē currens ꝛ committitur i hac ꝛ in prima similis error. sed hoc est falsum cum non possit instari ergo solutio nulla.

¶In isto argumento tangit vna bona difficultas ꝛ est assignare errorem in ꝙsequentijs factis in argumento ꝛ cōfirmationibus. Similiter declarare an distributio proueniens a ly tantū qm̃ excludit a parte sit sufficiens ad hoc ꝙ premisse sint disposite sillogistice. Et si hec difficultas ab alijs immerito parui penderetur qui quasi ceci inuestigant antecedēs verum ꝛ cōsequēs falsum tm̃ apud nos qui teniem⁹ in qualibet ꝓña assignabilem esse errorē impedientē bonitatem consequētie ꝛ gra cuius pōt dari añs verū ꝛ ꝓña falsum nō est parua difficultas nitar tm̃ ad eā respondere assignādo pro errore cōsequentie ibi facte ꝙ medium in primis exponētibus non distribuitur ꝛ sic arguit ex puris particularib⁹ ex parte primarū exponentiū ꝛ hic error impedit in hac ꝓña ꝛ nō in hac tm̃ hō est animal tm̃ risibile est hō ergo risibile ē animal qꝛ hec conclusio risibile est aial sequitur ex alijs exponētibus a duabus primis exponentibus qꝛ sequitur ex prima exponente maioris cū secūda minoris: sed cōclusio hec argumenti risibilis asinus currit ex nullis alijs exponentibus potest inferri apparenter cȝ ex duabus primis: qꝛ ex prima minoris cū secunda maioris nulla cōclusio affirmatiua pōt inferri qꝛ totū subiectū scōe exponentis minoris nō infinitaꝫ. Restat ergo ꝙ conclusio illa denotet inferri ex duabus primis exponētibus cū sit affirmatiua ꝛ nō inferr ex aliquib⁹ ꝓpositionib⁹ ꝑmissis equiualētib⁹ igit ꝓ regulam i principio

huiꝰ scōe partis posita vez errorē q̄ cōmittitur ex parte premissarū ex quibus conclusio denotat inferre est sufficiens ad impediendū consequentiā non valere ⁊ non errorē qui cōmittitur ex parte aliaꝝ quare sequitur q̄ error illi ipedit in sillogismo capto in argumēto ⁊ nō impediret errorē ille si fieret a toto exclusio q̄ cōclusio illa sequitur ex alijs exponentibus in quibus nullus errorē cōmittitur.

¶ Ex his igitur possum inferre duas regulas ad cognoscendum quādo alique premisse sunt disposite quādo fit exclusio a parte. quarum

¶ Prima est si aliqua conclusio pure affirmativa nō exponibilis sequatur ex aliquibus premissis in quibus fit exclusio a parte oportet talē cōclusionē inferri ex duabus primis exponētibus hec propositio sic probat q̄m due vltime exponentes sunt simpliciter indisposite similiter vltima maioris ⁊ prima minoris ergo ex eis non pōt inferri affirmativa aliqua ⁊ licet prima maioris ⁊ secunde minoris sint disposite non tñ ad inferendū affirmativā ⁊ ex hoc patz q̄ errorē qui cōmittit ex parte primarū exponentiū est sufficiens ad tollendū bonitatem cōsequentie si inferat cōclusio affirmativa quare clare patet distribuendo ly tātum q̄m sit exclusio a parte non esse sufficiente ad dispositionem premissarū respectu propositionis affirmative.

¶ Verum est tamen q̄ licet premisse in argumento nō possint inferre propositionē affirmativā possunt tamē hanc inferre nullus nō risibilis asinus omne animal est que sequitur ex prima maioris ⁊ ex secūda exponente maioris. Sed restat iam videre an possint inferre hanc de quarto ordine quam in argumento assumpsimus videlicet non tantum risibilis asinus non est currens.

¶ Ad quod respondeo q̄ non q̄ in simili sic instatur tantuz hominis asinus est ens ⁊ tm̄ creature ens est hominis asinus ergo non tātū creatura ens non est ens si enim nihil aliud ab homine possideat asinos deus tamen possideat omnia alia ab asino instatur ⁊ ex illis premissis non sequitur hec non tantum cuiuslibet creature ens non est ens nec hec etiam non tantum cuiuslibet creature quodlibet ens non est ens hoc sicꝫ bo quoniā non sequitur in simili tantū angeli a est habens gratiā ⁊ tantū angeli anima sciens angeli a est ergo nō tantum cuiuslibet angeli quelibet anima sciens nō est habens gratiā valeat tantū ly, a sicut anima possessa ab angelo ⁊ pono casū q̄ sit gabriel ⁊ q̄ sint quatuor anime sole inter creaturas ⁊ gabriel possideat. a. ⁊. b. animas ⁊a anima habeat gratiā sed nihil sciat ⁊. b. aīa sciat sed nō habeat gratiā ⁊ alie due anime habeāt gratiā ⁊ etiā sciant aliquid et possideat deus solū. c. ⁊. d. ⁊ anime omnes possidēant. c. ⁊. d. ⁊. c. possideat. d. ⁊. d. c. in isto casu datur antecedēs verū: ⁊ consequens falsum ⁊ supponendū est gratiā ⁊ scientiam non esse accidentia quoniaz si sint accidentia conclusio est vera ⁊ si hoc nō vellet aliquis admittere tūc instabis ex pīedo pro medio quod antea capiebas ⁊ pro maiore extremitate hanc literā. c. quā pono cōuerti cū isto. a. aīa vel. c. vel. d. ⁊ pro minore extremitate hunc terminū angeli. b. ⁊ volo q̄ ly. b. cōuertat cum isto disiuncto. b. anima vel. c. vel. d. ⁊ ponendo q̄ solū sint quatuor anime vz. a. b. c. d. ⁊ vnus angelus tantū inter creaturas ⁊ possideat deus solū. c. ⁊. d. animes oēs possideāt. c. ⁊. d. ⁊. c. possideat. d. ⁊. d. c. ⁊ angelus solum possideat. a. ⁊. b. ⁊ sit queras que cōclusio sequitur ex premissis argumenti Respondeo q̄ hec non tantum risibilis asinus animal non est.

¶ Ex his patet has premissas tantuz hominis quodlibet animal currit tantū risibilis asinus hominis quodlibet animal est non esse dispositas ad inferendū aliquam affirmativā hoc patet quia quacūq̄ data facillime istabis. Similiter sequitur istas etiā nō esse dispositas tantuz cuiuslibet hominis asinus currit ⁊ tantum risibilis asinus cuiuslibet hominis asinus est hoc probat quoniā si pro medio caperes hunc terminū hominis: a ⁊ a. et. sit casus q̄ nihil aliud ab homine possideat aliquid sed sit vnus homo qui possideat vnuz asinū quietem ⁊ vnū leonē currentē dantur termini in quibus nulli respectu illarum premissarum nec ex premissis istis licet inferre hanc non tantum cuiuslibet risibilis quilibet asinus non est currens quia in casu precedenti instatur.

¶ Ex his omnibꝰ patet has premissas tantuz hominis quilibet asinus omne currens est tantum risibilis asinꝰ cuiuslibet hominis asinus ē inferre hāc tm̄ risibilis asinus omne currens est.

¶ Sed contra hoc correlariū sic argumentor si illa consequentia vltimo dicta esset bona sequeretur hāc cōsequē iam etiā esse bonam tantum hominis quilibet asinus omne currens est tantū risibilis. a. asinus cuiuslibet hois asinꝰ est ergo tantū risibilis a asinꝰ omne currens est. sed hoc ē falsuz ergo correlariū nullum consequentia est nota ⁊ sequela probatur quia nō cōmittitur aliquis error in hac consequentia quin ille cōmittatur in immediate precedenti ergo si hec non valet etiā nec immediate precedēs consequētia est nota cū minore ⁊ maior probatur quoniā casu posito q̄ brunellus sit omne currens ⁊ fortes possideat brunellum ⁊ fauellū ⁊ plato possideat solum brunellum ⁊ Cicero solū fauelluz ⁊ gabriel possideat brunellū ⁊ grisellū nō tamen possideat fauelium ⁊ nō sint plures homines quā tres iam dicti nec plura possidentia asinos antecedens est verum ⁊ consequens falsum. ¶ Hoc argumentum querit bonā difficultatem pro cuius declaratione pono secundā regulam in hac materia si aliqua cōclusio sequatur ex aliquibus premissis in quibꝰ fuerexclusio a parte, requiritur q̄ sequat ex aliquibus exponētibus vel ex aliquibus propositionibus que sequuntur ex illis premissis intelligo semp si talis cōclusio non sit exponibilis copulatiue qz si talis conclusio sit exponibilis copulatiue requiritur q̄ quelibet exponens eiꝰ ex aliquibus exponētibus sequatur ad hoc q̄ consequentia sit bona ⁊ vniuersaliter sic conclusio est affirmativa debet sequi ex primis exponentibus ⁊ si negativa ex prima maioris ⁊ secunda minoris quia alie exponentes in prima figura sunt indisposite.

¶ Ethec regula maxime est tenēda in hac materia ratione cuius ⁊ potes instare facile consequentijs similibꝰ ⁊ errorem assignare ⁊ non solum habet verū quando fit exclusio ab obliquo sed etiam quando fit exclusio a toto.

¶ Et per regulaz facile respōdeo ad argumentū negando minorem error enim est in hac consequentia quia secūda exponens conclusionis ex nullis exponentibus pōt sequi non enim ex duabus primis cum ipsa sit negativa nec ex prima ⁊ secunda minoris ex quibus vt dictum est deberet sequi nec ex alijs q̄ sunt indisposite. Sed in hac consequentia tantum hominis quilibet asinus oē currens est tantuz risibilis asinus cuiuslibet hominis asinus est ergo tantuz risibilis asinus omne currēs est prima exponens conclusionis vt notum est sequitur ex primis duabus exponētibus premissarum ⁊ due prime exponentes premissarum inferunt hanc propositionem videlicet cuiuslibet hominis asinus oē currens est ex qua cum secunda exponente minoris sequitur secunda exponēs conclusionis optime enim sequitur cuiuslibet hominis asinus oē currens ⁊ nullus non risibilis asinus cuiuslibet hominis asinus est ergo nullus non risibilis asinus omne currens est hanc tamen cuiuslibet hominis asinus omne currens est ant aliquam aliam ex qua cum aliqua premissarum sequatur secunda exponens conclusionis syllogismi facti in replica premisse non possunt inferre. Quare patet discrimē notū quare tenet vna cōsequentia ⁊ nō alia hanc regulaz pluribus exemplis incopulatis declarabo in solutione confirmationis.

¶ Ad cōfirmationem respondeo eodem modo sicut ad argumentū ponēdo easdez regulas ⁊ simili modo assignādo errorem ⁊ ad replicam cōcedo q̄ illa conclusio vg quarto ordine sequitur ex illis premissis quia secunda exponēs talis conclusionis sequitur ex prima exponente maioris ⁊ secunda minoris.

¶ Contra hāc solutionem arguitur si esset vera sequeretur ex illis premissis posse hanc sequi non tantum hō ⁊ quilibet asinus currentia nō sunt sed hoc est falsum ergo solutio nulla consequentia est nota cum maiore quia non videtur errorē interēdo cōclusionē iam

dictam cõmitti minor probatur quoniã in simili non sequitur tantũ hõ ꝛ quelibet pars materie sunt hõ ꝛ tãtũ .a. ꝛ quelibet pars materie hõ ꝛ qlibet pars materie sunt ergo nõ tm̃ .a. ꝛ quelibet pars materie homo non sunt casu enim quo sit solus vnus homo ꝛ ly .a. conuertatur cum vno termino habẽte tot suppositã sicut hic terminus non pars habẽs formam antecedens est verũ ꝛ pns falsum.

¶ Ad hanc replicam respondeo negando illã cõsequentiã valere ꝛ instãtia est data simpliciter excludẽdo ꝛ etiã simpliciter excludẽdo posses facile instãre si ponas ly .a. conuerti cũ vno termino habente tot suppositã sicut ly. nõ hõ ꝛ cõmittunt duo errores in illa cõsequẽtia quoꝝ primis est ex parte prime exponentis quia vt dictũ est ille premisse nõ possunt inferre vnã affirmatiuam ꝛ secũdus error est ex parte secũde exponẽtis conclusionis qz arguit a non distributo ad distributũ ex parte de ly asinus qui in secunda exponente minoris nõ distribuitur ꝛ in secunda exponẽte conclusionis distribuitur vnde quicũq; error qui cõmittitur ex parte secunde exponentis inferendo conclusionẽ de quarto ordine ex premissis cõsimilibus est sufficiẽs ad impediendũ bonitatem consequentie ꝛ causa huius est qz tales premisse nõ pñt inferre vnã affirmatiuam ergo non possunt inferre primã exponentẽ ꝛ per cõsequens ad secundã exponentẽ ops aspicere ꝛ in antecedẽte solum oportet aspicere ad errorem qui cõmittitur ex parte prime exponentis maioris ꝛ secunde minoris respectu secunde cõclusionis quare ille error erit sufficiens ad impediẽdũ bonitatẽ pñe qui cõmittit ex parte illarũ exponentiũ ꝛ non ex parte aliarum.

¶ Ex quo sequitur q̃ si bas premissas accepisses tantum homo ꝛ quilibet asinus sunt currentia tantũ risibile ꝛ rationale homo ꝛ quilibet asin⁹ sunt sequeretur hec cõclusio non tantũ risibile ꝛ quodlibet rationale currentia non sunt non tamen sequeretur ista non tãtum risibile ꝛ quodlibet rationale non sunt currentia prima pars patet qz nullus error cõmittitur ꝛ secunda pars probatur tuz primo quia defectus ẽ clarus ly. currentia in prima exponente maioris non distribuitur ꝛ in secunda cõclusionis distribuitur tum secundo quia sic ite potest instari.

¶ Contra hanc solutionem sic argumento: sequeretur has premissas tãtum .a. ꝛ quelibet pars sunt .b. ꝛ tantum quilibet homo ꝛ quelibet pars .a. ꝛ quelibet pars sunt non inferre hanc non tãtum quilibet homo ꝛ quelibet pars non sunt .b. Sed hoc est falsum ergo solutio nulla consequentia videtur nota ꝛ falsitas huius probatur quoniam simpliciter excludendo non põt dari instantia.

¶ Ad hanc replicã respondeo cõcessa sequela negando falsitatem consequentis imo si ly .a. conuertatur cũ isto termino ens ꝛ ly. b. cum hoc disiuncto pars vel entia totalia vel aggregatũ ex deo ꝛ ente partiali si sit solus sortes cuz deo antecedens est verum ꝛ consequẽs falsum simpliciter excludendo ꝛ error ita dictus est.

¶ Sed contra hanc solutionem sic argumento: sequeret eadem ratione has premissas tãtũ quilibet homo ẽ asinus sunt currentia ꝛ tantũ quodlibet risibile ꝛ rudibile quilibet homo ꝛ asinus sunt non inferre hanc non tantũ quodlibet risibile ꝛ rudibile quilibet homo ꝛ asinus sunt non inferre hanc non tantũ quodlibet risibile et b. rudibile non sunt currentia nec hanc non tantum quodlibet risibile ꝛ quodlibet rudibile nõ sunt currentia sed hoc ẽ falsum cum non possit dari instantia igitur soluciones nulle. Posset etiaz inquirere vtrũ tales cõclusiones sequãtur ex premissis tam dictis variando minoris extremitatem hoc est vtrum ex maiore illa ꝛ hac minore tantũ quodlibet risibile ꝛ quodlibet rudibile quilibet hõ ẽ asinus sunt sequat̃ aliã aliarũ cõclusionũ.

¶ Hec replica inquirit an ꝓmisse in quibus fit exclusio a parte distributa possint inferre vnam conclusionẽ de quarto ordine in qua committitur idem error qui in consequentijs aliis committebatur. Pro cuius declaratione quia difficultas intricata est. Dico pro q̃ nulla conclusionum acceptarũ in hac replica sequitur ex premissis ibi acceptis singulariter

lariter excludẽdo tam in premissis q̃ in cõclusione hoc probo qm̃ casu quo sit solus deus cum vno angelo ꝛ vna anima ꝛ gabriel intelligat non aũt alia ꝛ ly b conuertatur cum hoc disiuncto entia includentia patrẽ ꝛ non gabrielẽ ꝛ ly a cũ hoc disiuncto Angelus vel alia ꝛ filius tunc iste premisse sunt vere tantũ quilibet pater ꝛ a sunt b ꝛ tantũ quilibet angelus ꝛ pater quilibet pater ꝛ a sunt hec existente falsa non tantũ quilibet angelus ꝛ pater non sunt b similiter: et hec non tantũ quilibet angelus et b pater non sunt b. Similiter ꝛ hec non tantum quilibet angelus ꝛ pater non sunt b.

¶ Dico secundo q̃ ille premisse vere sunt inferre quacũq; illarũ conclusionũ si fiat in premissis exclusio simpliciter hoc probabit quadã cõiectura quoniam aliter hic id non potest probari: qz non possumus regulariter procedere si in maiore fit exclusio simpliciter ipsa nõ potest verificari predicato habente multa supposita. Sed tantũ vnum: cũq; idẽ sit terminũ non habentẽ nisi vnũ suppositum supponere confuse vel determinate vel distributiue sequitur tam q̃ quis ibi arguatur a non distributo ad distributum non poterit instari quia tunc error ille non impedit et non committitur vitius: igitur ꝛc.

¶ Dico tertio q̃ ex his premissis acceptis tantũ quilibet homo et asinus sunt a tantũ quodlibet risibile ꝛ rudibile quilibet homo et asinus sunt non, sequitur hanc non tantũ quodlibet risibile ꝛ b rudibile nõ sunt a si in premissis fiat exclusio singulariter tantum ꝛ in conclusione simpliciter probatur quoniã si ly a conuertatur cum vno termino habente tot supposita sicut hic terminus aliquid nõ angelus vel angelus ꝛ deus infinitando totum ꝛ sit gabriel omnis angelus ꝛ anima mea omnis anima et non intelligat gabriel. Sed bene anima ꝛ non sint plura enim cum deo tunc in sillogismo iste premisse sunt vere tantum quelibet anima ꝛ quilibet angelus sunt a et tantum quilibet angelus ꝛ intelligens quelibet anima ꝛ quilibet angelus sunt ꝛ hec est falsa non tantum quilibet angelus ꝛ intelligens non sunt a. Sed ex premissis illis bene sequitur hec non tantum quilibet angelus, ꝛ quodlibet intelliges non sunt a.

¶ Per hec ad similes difficultates patet solutio. Sed aduerte circa hãc propositionem non tantũ quodlibet a ꝛ b non sunt c. exponendo eam sicut diximus in principio huius secunde partis vix verificari posse si fiat exclusio simpliciter ꝛ solum in terminis supponẽtibus solum pro deo falsificari potest hec enim est falsificabilis nõ tantũ omnis chimera ꝛ pater non sunt deus quare illa propositio ab omnibus premissis illis quas accepimus consimilibus infertur.

¶ Sed contra dicta omnia sic instatur si dicta essent vera sequeret hanc cõsequẽtiam esse bonã tantũ a hõ ꝛ quilibet asinus omnia currentia sunt tantum quodlibet risibile et rudibile quilibet homo et b asinus sunt: ergo tantum quodlibet risibile ꝛ rudibile omnia currẽtia. Sed hoc est falsum: ergo dicta nulla consequentia est nota cum maiore: qz nullus error cõmittatur ꝛ minor probatur quoniam in simili non sequitur tantum a homo ꝛ quilibet homo omnia currente sunt tantum quelibet materia ꝛ a quilibet homo ꝛ b homo sunt: ergo tantum quelibet materia ꝛ a omnia currentia sunt si eã sint soli duo homines qui cõmunicent in materia ꝛ sint oia currentia ꝛ ly a valeat sicut homo vel anime hominũ antecedens est verũ ꝛ consequens falsum. Si dixeris sicut dicendũ est consequentiã non valere ꝛ error est ex parte secunde exponentis conclusioni quia illa scõa exponens: vt diximus in argumẽto principali ex aliquibus exponentibus premissarum debet inferre ꝛ maxime ex prima exponente maioris ꝛ secunda minoris ꝛ ille sunt indisposite.

¶ Contra hanc solutionem sic argumentor: bene sequit̃ tm̃ a homo ꝛ quilibet asinus oia currentia sunt tm̃ risibile ꝛ rudibile quilibet homo et b asinus sunt ergo tantũ risibile ꝛ rudibile omnia currentia sunt ꝛ tm̃ in hoc sillogismo error adequate idẽ cõmittitur; ergo solutio nulla consequẽtia est nota cum maiore qz non potest dari instantia ꝛ minor probatur scõa exponens cõclusionis non se

quitur ex aliquibus exponẽtibus qm̃ si ex aliqbus deberet sequi maxime ex prima maioris et secunda minoris. Sed nõ sequitur ex illis cum ille sint indispositi: ergo ex nullis sequit ꝛ per cõsequens cõ sequẽtia nõ valet per regulas superius positas consequentia hec est nota et minor probatur: qꝛ argnitur ex particlaribus nõ em distribuit ly homo in prima exponente maioris nec in secunda minoris ꝛ q in alijs distribuaꝫ non refert nec valet dicere ꝙ licet non sequatur ex prima maioris ꝛ secunda minoris tamẽ prime exponẽtes premissarũ inferunt vnã ꝓpositionẽ ex qua cum secunda exponẽte minoris sequitur secunda exponens cõclusionis sicut superius diximus in illis de obliquis.

¶ Contra hoc arguit qꝛ si aliquã possent inferre maxime inferrent istam quilibet homo ꝛ quilibet homo et quilibet asinus omnia currentia sunt. Sed hoc est falsum: ergo ꝛ antecedens consequentia est nota ꝛ maior patet quia non videtur quam aliam possent inferre ex qua cum secunda exponente minoris sequatur cõclusio dicta et minor ꝓbatur quia casu quo sortes ꝛ brunellus cõmunicent in materia et sint omnia currentia ꝛ omnia animalia ꝛ ex medietate superiori sortis, fiat vnus homo ꝛ ex medietate superiori materie brunelli cum tota forma fiat vnus asinus et loquamur de homine et asino per se existente due prime exponẽtes sunt vere, hac exãte falsa quilibet homo et quilibet asinus omnia currentia sunt.

¶ Ad hoc argumentũ qõ videtur esse apponens rñdendũ est sicut ad vltimã replicã factã in argumẽto principali ꝛ bene responsum est ad ipm vsq; ad replicã ad quã rñdeo sicut ibi dr ꝙ ꝓa illa est bona: qꝛ illarũ premissarũ due prime exponẽtes inferũt vnã ꝯclusionẽ ex qua et scõa exponente minoris infertur scõa exponens ꝯclusionis ꝛ qñ hoc nititeris ꝛ probare concedo sicut bene probatur ꝙ non inferunt illã. Sed inferunt istã quilibet homo et b asinus oĩa currẽtia sunt ex qua ꝛ ista nõ nõ risibile ꝛ rudibile qui libet hõ ꝛ b asinus, sunt sequitur ista nõ nõ risibile et rudibile oĩa currẽtia sunt.

¶ Unde pono regulam ad cognoscendã quando due propositiones taliter accepte sicut in argumento accipientur posunt inferre aliquam propositionem vñ sequitur quando non supponit extremitas aliqua cõfuse tantũ aut aliqua pars extremitatis ex duabus ꝓpositionibus quorũ terminus est bene dispositus ad hoc ꝙ sit mediũ in sillogismo vna ꝓpositio in qua predicaꝫ alia extremitas de tali medio taliter supponente sicut in alia supponebat vt bene sequit quilibet hõ ꝛ asinus sunt sortes hõ et quilibet asinus sunt plato: ergo hõ quilibet asinus sunt sortes sic, ꝛ etiã sequit hec dilibet hõ ꝛ asinus, sunt plato optime etiã sequitur homo et quilibet asinus omnia currentia sunt: risibilia quilibet homo et b asinus sunt ergo quilibet homo ꝛ b asinus omnia, currentia sunt similiter. etiam sequitur ex illis hec risibilia homo ꝛ quilibet asinus sunt eodẽ modo etiã valet hec argumẽtatio in obliquis bene sequit quilibet hominis asinus est fauell⁹ brunellus hominis quilibet asinus est: ergo cuiuslibet hominis asinus est brunellus et hominis quilibet asinus est fauell⁹. Dicitur notanter dũmodo mediũ sit syllogistice dispositũ qõ est dicere ꝙ nullus error intrinsecus cõmittaꝫ in talibus premissis: quia non sequitur hominis quilibet asinus est fauellus brunellus hominis asinus est: ergo hominis quilibet asinus est brunellus.

¶ Dicitur notanter dũmodo nõ supponat extremitas aut pars extremitatis confuse tantũ quoniã nõ sequitur quilibet homo ꝛ homo omnes homines sunt homo et quilibet homo ens vel entia sunt ergo homo ꝛ quilibet hõ oĩs homines sunt. ¶ Declarata regula, restat breuiter eam probare ꝛ probabo illã qñ extremitates supponũt singulariter ex illo manebit ꝓbata qñ stãt extremitates distributiue aut determinate et volo regulã intelligere qñ capiꝫ pro medio complexũ ut maiore ꝛ vna ps distribuit ꝛ vna premissarũ ꝛ alia pars in altera qꝛ hoc nostro deseruit proposito si igit: vt dictũ est premisse fũt disposite ex illis: ergo sequitur vna ꝯclusio sillogistice in qua vna extremitatũ predicabitur de alia supposita ẽm medium esse in recto sequit: ergo ꝙ si premisse verificenꝫ cõclusio illa erit vera ꝛ cum sit affirmatiua sequitur extremitates illas pro eodẽ supponere ꝛ cum extremitates sint termini singulares. sequitur ꝙ pro eodẽ adequate supponunt ergo si vna extremitas predicatur de alio termino scõm aliquam acceptionẽ alia etiam de eodẽ scõm talem acceptionem predicari debet cum supponãt pro eodem ꝛ eodẽ modo quare si vna de medio taliter supponente verificaꝫ etiam ꝛ altera verificari debet quod fuit probandum. Ex ratione ꝛ probatione huius regule sequitur clare ꝙ altera extremitate supponente confuse tantũ non valet modos arguendi non em̃ sequit a homo et quilibet homo oĩs hoies sunt quelibet materia ꝛ a quiliber homo ꝛ b homo fũt ergo quilibet homo ꝛ b homo omnes homines sunt. Similiter non sequitur a et quilibet homo oĩes homines sunt que libet materia ꝛ a quodlibet a et b. homo sunt: ergo quodlibet a ꝛ b. homo omnes homines, sunt si em̃ ly a conuertaꝫ cum hoc disiuncto homines vel homo si sint duo homines in materia cõmunicantes instatur. Et ex hoc clare patet in eodem casu dari antecedens verum ꝛ cõsequẽs falsum huic consequentie tantũ a ꝛ quilibet homo oĩs hoies sunt tantũ quelibet materia ꝛ c qlibet a et b. homo sunt ergo tantum quelibet materia ꝛ c omnes homines sunt si ly a valeat sicut homo vel homines ꝛ ly c. sicut forma hominis vel forme hominum.

¶ Et ex ratione qua probabaꝫ regula sequitur ꝙ dato ꝙ nulla pars supponat confuse tantum si mediũ ponatur in obliquo cõsequẽtia talis non valebit: vt non sequit tantũ a hominis ꝛ cuiuslibet a quilibet asinus quilibet asinus est ꝛ tantum quelibet materia ꝛ b quilibet homo ꝛ b a est ergo tantũ cuiuslibet materiet alicuius b quilibet asinus quiliber asinus est si enim ly a valeat sicut homo vel homines vel forma vt dictum est ꝛ ly b valeat sicut forma vel forme hominum instatur si sint soli duo homines in materia cõmunicãtes qui possideant brunellum et nullus alius possideat brunellum quam illi duo homines sequitur quod dato ꝙ sumeres hãc pro maiore tantũ hominis ꝛ cuiuslibet a quiliber asinus quilibet asinus est instaretur illi consequentie hoc patet si sumeres pro medio toto casu retento istum terminũ a et cuiuslibet a. Sequit adhuc ꝙ ꝯtinuis in scõa exponẽte minoris quelibet pars medij distribueretur non valebit consequentia immo in eodẽ casu antecedens est verum ꝛ consequẽs falsum. Et ex his infero hanc regulam.

¶ Ex premissis in quibus mediũ non distribuit complete in prima exponente maioris nõ licet inferre vnã exclusiuam minore extremitate aut parte eiꝰ supponente cõfuse tantũ hec regula patet ex iam dictis: quia aut quelibet pars medij distribuit in minore ꝛ minime adhuc valet quã si pars non distributa in maiore distribuaꝫ in minore aut neutra pars distribuit ꝛ sic non licet inferre vnã affirmatiuã: vt ex dictis probari põt aut pars que non distribuit in maiori distribuitur in minori ꝛ non valet sic faciendo: vt probatũ est inferri ex illis premissis aliqua exclusiua: ergo habeo ꝙ qualitercũq; mediũ disponaꝫ in minore si in maiore non distribuatur quelibet eius pars minore extremitate supponente confuse tantum premisse nõ, sunt disposite ad inferendũ sillogistice aliquã propositionem exclusiuam quod fuit probandum. Ex regula ista patet solutio ad argumẽtum factum ꝛ datum est discrimen quare valet vna consequentia ꝛ non alia.

¶ Sed cõtra regulã positã sic argumentor sequeretur si esset vera ꝙ hec consequentia non valeret tantũ quodlibet animal et b homo omnes homines sunt et tantum quelibet materia et c animal et quilibet homo sunt ergo tantum quelibet materia et c. omnes homines sunt. Sed hoc est falsum: ergo regula nulla consequentia est nota cum maiore et minor probatur: quia non potest instari et maxime si fiat in premissis simpliciter exclusis.

¶ Ad hoc argumentũ rñdeo cõcedendo sequelã. Et primo si fiat in maiore exclusio singulariter tantum facile est instare et hoc capiendo pro maiore hanc tantum quilibet homo et b. animal oĩa

alba sunt ⁊ ponēdo q̄ nō sit nisi vnus hō ⁊ vnus equus ⁊ vnus asinus inter aialia ⁊ hō ⁊ asinus sint ois alba ⁊ ly .c. cōuertatur cū hoc disiuncto forma vel numerus formaꝝ ⁊ adde q̄ ois aialia cōcēt in vna materia que sit ois materia. Sed simp'r excludendo nō pōt dari instantia illi ꝑsequētie ⁊ causa huius est: q̄ maior nō pōt verificari: scōa parte medū habente multa suppōsita: sic' nec prima habente multa suppōsita. ⁊ cū ad instandū q̄n arguit ex puris particularibus requirat mediū habere multa suppōsita sequit q̄ nūc nō potest instari ⁊ per ꝓns: ꝓntia est bona.

¶ Ex quo infero hanc ꝓsequētiā tm̄ quilibet hō ⁊ aial sunt currētia sortes est hō ⁊ aial: ergo sortes est currentia esse bonam si in maiore fiat simpliciter exclusio a parte distributa.

¶ Circa dicta in hac ꝓfirmatione posses dubitare an modus iste arguēdi valeat in scōa figura. Ad hoc rn̄deo q̄ ex premissis taliter dispositis sicut in cōfirmatione disponunt non licet inferre aliquam affirmatiuam in scōa figura: non em̄ sequit tm̄ ens ⁊ quilibet homo: qlibet asinus ⁊ ens sunt ⁊ tm̄ asinus ⁊ quilibet equꝰ qlibet asinus ⁊ ens sunt ergo asinꝰ ⁊ qlibet equus ens ⁊ qlibet hō sunt. Sed iste p̄misse bene dispposite sunt ad inferēdum vnā ꝯclusionē negatiuā eam videlicet que sequit ex prima exponēte maioris ⁊ scōa minoris aut que sequit ex scōa maioris ⁊ p̄ma minoris q̄ inter exponētes premissarū sole ille sūt dispposite quare ex illis premissis sequetur hec nō asinus et quilibet equus qlibet ens et hō sunt aut hec nihil nō ens ⁊ qlibet hō qlibet asinus ⁊ equus nō sunt. ¶ Et si queras an sequat ex illis premissis hec non tantū asinus ⁊ quilibet equus nullū ens ⁊ quilibet hō sunt. Rn̄deo q̄ nō: q̄ vt facile est videre arguit a nō distributo ad distributū ex parte de ly ens qō in p̄ma exponēte maioris nō distribuit ⁊ in vltima ꝯclonis distribuit ⁊ error qui cōmittitur ex parte illarū exponentiū ad vltimā exponentē ꝯclusionis est sufficiēs ⁊ non error qui cōmittit ex parte aliaꝝ exponentiū. Ex quo clare ptz q̄ ex illis premissis sequeretur hec non tm̄ asinus ⁊ quilibet equus ens ⁊ quilibet hō nō sunt: q̄ licet ly ens distribuat in prima exponēte ꝯclusionis nō incōcuit: q̄ p̄ma exponēs nō infert ex illis premissis: ideo inspicere debemus vltimam q̄ ex illis premissis pōt inferri q̄ dabit añs verū ⁊ ꝑns falsa inferendo ꝯclusionē de qua inquirebas: an ne poterat ex illis premissis inferri ea su quo sint in duo accidētia solū visibilia inter accidētia sic capiendo tm̄ a ⁊ qlibet accidēs qlibet accidens ⁊ creatura sunt tm̄ b ⁊ qlibet accidēs ⁊ qlibet accidēs ⁊ creatura sūt: ꝯ nō tm̄ b ⁊ qlibet accidēs nullū a et qlibet accidēs sunt ſ ly a cōuertat cū isto termino ens vel entia ⁊ ly b. cū isto termino ſſa vel entia: instātiatur singulariter ⁊ pluraliter.

¶ Posses querere circa dicta vtr valeret modus argumentandi tactus in solutione argumenti ⁊ huius ꝓfirmationis. In scōa figura hoc est vtrū iste premisse tm̄ quilibet hō ⁊ qlibet asinus quilibet hō ⁊ b ens sunt tm̄ qlibet equus et asinus hō et qlibet ens sunt possint inferre vnā ꝓpositionē exclusiuā de primo ordine.

¶ Ad hoc rn̄deo q̄ hic modus arguēdi nō tenet etiā in scōa figura q̄ instat sic instat tm̄ qlibet binarius hoim ⁊ quilibet hō partialis qlibet hō ⁊ b a sunt tm̄ qlibet materia ⁊ c binarius hoim ⁊ qlibet hō partialis sūt: ergo tm̄ qlibet materia ⁊ c qlibet binarius hoim ⁊ quilibet hō partialis sunt si nāq; ly a cōuertat cū hoc disiuncto hō vel hoies ⁊ ly c cum illo termino forma vel forme hoim ⁊ sint soli duo hoies in rerū natura qui in materia cōcent dat añs verū ⁊ ꝑns falsum singulariter ⁊ pluraliter excludendo.

¶ Ad subcōfirmationē rn̄deo sicut ibi responsum et ex solutione argumenti et confirmationis patet clare quo modo committitur error ibi nominatus et ad replicam quam ibi facis concedo maiorem videlicet q̄ hec consequētia sit bona tantum homo est currens tantum homo vel risibile est homo: ergo tantum homo vel risibile est currens: ⁊ nego minorem videlicet q̄ cōmittatur idem error que in prima ei⁹ ratio est: quia in minore huius consequentie licet descendere copulatiue sub illo predicato quod non contingit in alia etiam quelibet

etiam quelibz exponēs cōclusionis optime sequit ex illis p̄missis nam de secūda nō est dubiū sed de prima probatur q̄m hec minor tantū hō vel risibile est homo infert: hāc vniuersalē ois hō est hō vel risibile ex qua ⁊ maiore sequitur conclusio hō vel risibile est currens que est prima exponens conclonis. Sed q̄ hec tm̄ homo vel risibile est homo inferat hanc de terminis transpositis ois homo est hō vt risibile sic deduco q̄m bene sequitur tātū homo vel risibile est homo ergo homo vt risibile est homo ⁊ nullū nō homo vel risibile est hō ⁊ vltra ergo homo est hō vel risibile est homo ⁊ nullū nō hō est homo et nullū risibile est homo ⁊ vltra: ergo hō est homo vel risibile est homo ⁊ nullū risibile est: homo ⁊ vltra homo est homo vel risibile est homo ⁊ nullū risibile est homo ergo homo est homo ⁊ vltra homo est homo et ex secunda exponente ꝓpōnis assumpte sequitur hec nullū non homo est homo ergo tantū homo est hō ⁊ vltra ergo ois homo est hō vltra ergo ois hō est homo vel risibile de primo igitur ad vltimum stat tantū homo vel risibile est homo ois homo est homo vel risibile quia oēs ꝓnie intermedie sunt bone prima tenet ab exponibili ad exponentes et secunda a propositione de disiuncto ⁊ de copulato ad disiunctiuam ⁊ ad copulatiuā tertia a copulatiua ad aliquas suas partes quarta a toto distinctiua cum destructione vnius partis ad positionem alterius quinta tenet ab exponentibus exponibile ad certa ab exclusiua ad vniuersalē ꝛc. septima a parte disiuncti ad totum.

¶ Contra istam solutionem argumentos sequeretur ex dictis hanc ꝓniam debere esse bonam tantū homo vel oīs asinus omne currens est tantū a risibile vel rudibile omnis homo ⁊ asinus est ergo tantū a risibile vel rudibile omne currens est: sed hoc est falsum ergo dicta nulla ꝓnia est nota cum sequela quia capio ly disiuse ⁊ nullus alius error cōmittitur ⁊ minor probatur quia si caperes pro minore extremitate istum terminum ens vel entia instatur casu posito q̄ vnus homo sit omne currens. ¶ Ad hoc argumentum dicendum est q̄ idem error qui erat in illogismis aliquibus factis in solutione confirmationis ⁊ argumenti ⁊ nō valet talis modus arguendi per regulā positam in confirmatione quādo minor extremitas supponit confuse tantum.

¶ Contra istam solutionez arguitur ista cōsequētia est bona: tm̄ homo vel omnis asinus omne currens est tantum risibile vel a rudibile omnis homo ⁊ asinos est ergo tantū risibile vel a rudibile omne currēs est ⁊ tamen cōmittitur idē error in ista qui cōmittebatur in alia ergo solutio nulla consequētia est nota cū maiore quia nō potest instari ⁊ minor probatur medium eodez modo supponit in ista sicut i alia ⁊ pars vna minoris extremitatis stat confuse ergo idem error cōmittitur.

¶ Secundo contra solutionē datam in subconfirmatione arguitur sic ex his premissis que sunt premisse subconfirmationis tantū homo est currēs ⁊ tm̄ homo et risibile est homo sequitur hec cōclusio homo vel risibile est currens ⁊ hec quoq; homo est currens ⁊ tm̄ cōmittitur idem error qui cōmittebatur inferendo cōclusionē in subcōfirmatione illatā ergo solutio nulla: maior probatur q̄ non potest dari instātia ⁊ quia etiam posita deducemus illam cōsequentiā valere mēnor est nota cum bonitate ꝓnie.

¶ Tertio cōtra solutionē subconfirmationis arguit nō sequitur tm̄ risibile et homo sunt animal tantum risibile vel rudibile est homo et animal: ergo tm̄ risibile vel rudibile est animal et tamen non cōmittit idem error in ista qui committit in alia ergo solutio nulla cōsequētia est nota ⁊ minor probatur quia minor huius sillogismi infert ex se vnaz vniuersalem in qua medium distribuatur sicut minor sillogismi replice subconfirmationis ⁊ cum nō cōmittatur aliquis error sequitur q̄ si hec non valet q̄ alia nō debz valere. Sed minor probatur q̄m in simili facile erit instare capiendo p medio istū terminum ens ⁊ homo.

¶ Ad primum istorum respondeo sicut ibi rn̄sum est et ad replicam concessa maiore nego minorez: causa est quia quāuis videatur in hac ꝓnia eundem errorem cōmitti qui in alia nō tm̄ cōmittit

quia ex hac minore tm̃ risibile vel rudibile ois homo ⁊ asinus est in qua ly rudibile supponit confuse tantū licet hanc inferre tantū risibile vel rudibile ois hō et asinus est in qua ly rudibile supponit determinate hec enim ꝓña est bona tātū risibile vel rudibile ois hō ⁊ asin⁹ est ergo tm̃ risibile vel rudibile ois hō ⁊ asinus est ⁊ sequitur etiā hec tm̃ risibile vel oē rudibile ois hō et asinus est facile enim est hoc deducere quia ad veritatē huius tantū risibile vel rudibile omnis homo ⁊ asinus est. Negatur ꝙ hec sit falsa a rudibile ois homo et asinus est ꝙ si illa debet esse falsa sequit̄ ꝙ inferat propositionem cuius secunda pars sit hec rudibile omnis homo ⁊ asinus est cuius hec sit magis falsa. Et ex hoc clare patet quare illa cōsequētia valeat quia illa suppositio cōfusa infert ex se determinatam.

¶ Contra hanc solutionem arguitur sequereretur hanc consequentiam debere esse bonam tantū homo vel ois asinus omne currens tantum omne rudibile vel risibile omnis hō ⁊ asinus est ergo tantum omne rudibile vel risibile omne currens est: sed hoc est falsum. ergo solutio falsa consequētia est nota cum sequela et minor probatur quia si solum sit vnus homo ⁊ vnus asinus inter animalia quorum homo sit omne currens antecedens est verum ⁊ cōsequens falsum.

¶ Ad hanc replicam negando sequelam quia in illo casu instatur ⁊ si petas discrimen dico ꝙ est quia in ista consequentia totum distinctū supponit in minore confuse tantum ⁊ in alia non sed determinate ⁊ licet ex illa propositione possit inferri vna propositio in qua tm̃ rudibile supponit confuse tātū non tamen vna in qua ly vel nō accipiatur determinate si tamen teneremus in prima exponente minoris ly vel non accipi confuse tantum sicut nonnullus placet ꝓña est bona et in illo casu minor est falsa.

¶ Ad secundum argumentum cōtra solutionem subconfirmationis respondeo concedendo illam consequentiā esse bonam ⁊ sic ex premissis subcōfirmationis que sunt iste tm̃ hō est currens tantū homo ⁊ risibile est hō sequit̄ quecūq; ista rum hō vel risibile est currens gō sic fac le deducā qm̃ bñ sequitur tm̃ hō est currens ⁊ tm̃ hō vel risibile est hō ergo tantum homo est currens ⁊ homo et risibile est homo ⁊ nullū non hō ⁊ risibile est currens ⁊ vltra ergo nullū non hō est homo vel nullū risibile est hō ⁊ vltra nullū non homo est homo vel nullus risibile est homo sed aliqō risibile est homo ergo nullū hō homo est hō minor huius rationis est pars prime exponentis minoris et vltra nullū nō homo est hō ⁊ homo est hō ergo tantum homo est hō. Secūda pars huius cōsequētie est prima pars prime exponētis minoris ut habitū est in premissis ꝙ tm̃ hō est currens ⁊ deductum est ex minori ꝙ tm̃ hō est hō ergo hō est currens de primo igitur ad vltimū si tm̃ hō est currens ⁊ tantū homo ⁊ risibile est hō sequitur ꝙ hō est currens ⁊ ꝙ homo vel risibile est currens cum oēs cōsequentie intermedie sint bone quia prima tenet ex ea prima pars cōsequentis est sinonima cū prima cōsequentis ⁊ alie sunt exponētes secunde partis añtis secūda tenet a propositione de ly et negato ad distinctionem tertia cōsequentia tenet quia arguitur a tota distinctiua cū destructiōe vnius partis ad ꝓpositionē alterius. quarta tenet ab exponentibus ad exponibilē. quinta cōsequentia tenet syllogistice.

¶ Ad secundū argumentū quod fiebat cōtra solutionē principalē respondeo concessa maiore negando minorē et defectus est quia arguitur a nō distributo ad distributū ex parte maioris extremitatis quod modo nō declaro ꝙ in argumento sequenti tangenda est hec difficultas ⁊ ex ibi dicendis enadet clara solutio huius argumenti.

¶ Sed antequā imponamus finē huic argumento inquires quare nihil primus in tertia figura de his modis arguendi. Ad hoc respondeo ꝙ nō dicimus decem modis subsumēdis in tertia figura ꝙ fit exclusio a parte nec dicem⁹ aliqua ꝙ nulla est difficultas in tertia figura quia solum aspiciendū est ad primas exponētes vnde pro regula tenebis si prime exponentes premissarum dispositarum in tertia figura sint indisposite tales ꝓmisse indisposite erunt et si prime exponentes

fuerint disposite premisse sunt disposite et possunt solum inferre illam cōclusionē que ex duabus exponentibus sequitur. Et ratio huius est quia in tertia figura solum prime exponētes sunt disposite sil logistice quod sic ꝓbo quia ex duabus vltimis nihil sequitur sunt enim pure negative nec ex prima exponēte maioris et vltima minoris quia cū totale subiectum secunde exponētis nō infinitetur sequit̄ ꝙ arguitur ex quatuor terminis ⁊ ꝓ ibidez vltima exponens maioris ⁊ prima minoris nō sunt disposite restat ergo primas exponentes solum posse esse dispositas quando disponūtur premisse in tertia figura ⁊ fit exclusio a parte. ¶ Et ex hac regula infero correlarie ex nullis premissis dispositis in tertia figura in quib⁹ fit exclusio a parte posse inferri vnam exclusiuam affirmatiuam in qua fiat exclusio a parte vt non sequitur tantū quilibet angelus ꝙ quelibet anima ¦ quilibet angel⁹ et quelibet anima sunt ⁊ tantum quilibz angelus ⁊ quelibet alia angelus ⁊ creatura sunt ergo tantum angelus ⁊ creatura quilibet angelus ⁊ quelibet anima sunt singulariter excludendo casu quo inter creaturas sint vnus angelus ⁊ vna anima instatur. Similiter nō sequitur tātus quilibet angelus ⁊ quelibet anima quilibet angelus ⁊ quelibet anima sunt ⁊ tm̃ quilibet angelus ⁊ quelibet anima quilibet angelus ⁊ quilibet binarius creaturarum sunt ergo tantum quilibet angel⁹ et quilibet binarius creaturarū quilibet angelus ⁊ quelibz anima sunt. Ratio huius correlarij est quia vltima exponēs exclusiue primi ordinis est negatiua et talis negatiua non potest inferri ex primis exponētibus que sunt affirmatiue ergo nō potest inferri ex talibus premissis consequentia est nota per regulam quia soluz cōclusio que potest sequi ex primis exponentibus premissarum sequitur ex premissis in quibus fit exclusio a parte dicit̄ notanter in correlario non sequitur vna exclusiua in qua fit exclusio a parte quia non est inconueniens ꝙ ex premissis taliter dispositis sequatur vna conclusio in qua fiat exclusio a toto vt vltima consequentia similiter ⁊ prima ponite hic pro exemplo si in conclusione fiat exclusio a toto valent.

¶ Sed contra correlarium arguitur ille due consequentie sunt bone dato adhuc ꝙ in cōclusione fiat exclusio a parte ergo correlarium falsum consequētia est nota ⁊ antecedens probatur si in premissis illarum duarum consequentiarū fiat exclusio simpliciter. i. singulariter et pluraliter non possunt instari ergo ille due consequentie sunt bone.

¶ Ad hoc argumentum respondeo negando antecedēs imo in simili nō sequitur tantum quilibet homo ⁊ quelibet pars quelibet materia ⁊ quelibet forma sunt ⁊ tantum quilibet homo ⁊ quelibet pars sunt materia ⁊ forma ergo tantum materia ⁊ forma quelibet materia ⁊ quelibet forma sunt casu namq; quo sit tantum sortes cum deo antecedens est verum ⁊ consequens falsum et in eodem casu dabitur instantia secunde consequētie non volo hic negare quin quandoq; possit inferri vna cōclusio ex huiusmodi premissis in qua fiat exclusio a parte et hec quando premisse non possunt verificari predicato supponēte pro re diuisibili vt ex his ꝓmissis simpliciter excludēdo tantum quilibet homo ⁊ asinus quilibet homo et quilibet asinus sunt et tantum quilibet homo ⁊ asinus animal ⁊ quilibz asinus sunt hec tantum animal ⁊ quilibet asinus quilibet homo ⁊ quilibet asinus sunt potest inferri propter causam iam datam.

¶ Secundo principaliter contra conclusionem fundamentalem sic argumento: nō sequitur tantum homo ⁊ quilibet asinus rudibile ⁊ qlibet asinus sunt tantum rationale et quodlibet rudibile quilibet homo ⁊ quilibet asinus sunt ergo tm̃ rōnale et qlibz rudibile: rudibile et quilibet asinus sunt et tamen arguit̄ in barbara ergo regula est falsa cōsequētia est nota cū minore quia nullus error cōmittitur et maior probatur qm̃ in simili nō sequitur tantum homo et quilibet asinus ens et quilibet homo sunt et tātū asinus et quilibet homo quilibet homo et qlibz asin⁹ sunt ꝙ tm̃ asin⁹ et qlibz hō ens ⁊ qlz hō fūt casu em̃ q̄ sint brunellus asin⁹ ⁊ sortes oia alia añs est verū ⁊ cōsequēs falsum simpliciter excludēdo. Si dixeris sortes ꝙ error est intrinsecus.

¶ Cõtra hoc arguitur ille pmisse inferunt primã exponentem conclonis ergo error non est intrinsecus. ¶ Secundo sic argumento: bene sequitur tñ homo ꝛ quilibet asinus quodlibet rudibile et quilibet homo sunt tantum rudibilez quodlibet rationale quilibz homo ꝛ quilibet asinus sunt ergo tantũ rudibile et quodlibet rationale quodlibet rudibile et quilibet homo sunt ꝛ tñ idem error cõmittitur in ista qui in alia ergo si hec valet alia debet valere aut si alia non valet hec non debet valere cõsequentia est nota cum maiore quia non potest instari ꝛ minor pbatur quia non poteris mihi aliquem errorem assignare qui cõmittatur in vna quin ille idem cõmittatur in alia

¶ Et confirmatur nõ sequitur tãtum cuiuslibet hominis quilibet asinus currit tantum cuiuslibet hois quodlibet animal est hois asinus ergo tantũ cuiuslibet hois quodlibet aial currit ꝛ tamen arguitur in barbara ergo cõclusio est falsa consequẽtia est nota cum minore quia nullus error cõmittitur ꝛ maior pbatur quia casu quo sortes sit ois homo ꝛ possideat brunellum qui currat et nihil aliud possideat et nullũ aliud ens ab hũs possideat vnum leonem currentem et nullus aliud aial daret antecedens verum et cõsequens falsum.

¶ Hoc argumẽtum est cõmunis tũ in hac materia et oẽs ad ipsum nituntur respondere et facile quilibet dat instantiam et quando veniunt ad defectus assignationẽ vadunt ad cõmune refugium ꝙ sufficit pro error dare antecedens verum et consequens falsum. Sed quando ratio potest assignari non oportet ad quiscunq; ire. Unde ex dictis facile potest elici responsio ad argumentuz ꝓ cuius declaratione notande sunt regule pñte argumento primo et ex illis facile est dicere ad argumentũ ꝙ arguitur a non distributo ad distributũ ex parte illius termini rudibile qui in prima exponente maioris nõ distribuit ꝛ in vltima conclusionis distribuitur et ille error impedit quia cõmittitur ex parte premisse que inferre debebat secundã exponentẽ conclusionis secunda enim exponens cõclusionis si ex aliquibus premissis sequi deberet maxime deberet sequi ex prima maioris et vltima minoris quare error qui cõmittetur ex parte illarũ impediet bonitatem consequentie et nõ sufficit ex dictis superius ꝙ ly rudibile in secunda exponente maioris distribuatur quia illa nihil facit ad illationẽ illius exponentis quia aspiciendũ est ad premissas que inferre possunt talem conclusionẽ qz error qui ex parte illarũ cõmittitur est sufficiens et nõ qui cõmittitur ex parte alia fum. Et ex hoc sequitur primo ꝙ nõ committitur aliquis error intrinsecus i illis premissis quia bene sequitur ex illis premissis vna cõclusio in qua ly rudibile nõ distribuitur. ¶ Sequitur secundo ꝙ si ly rudibile supponeret distribute aut discrete in prima exponente maioris ꝙ ex illis premissis posset inferri conclusio exponibilis in cuius secunda exponente ly rudibile distribueret aut supponeret discrete dummodo cetera sint paria et habetur ex hoc consequentiam factam in secunda replica valere ex eo ꝙ quelibet pars maioris extremitatis distribuitur i maiore.

¶ Sed cõtra solutionẽ arguitur si error iam dictus committeretur in cõsequentia argumẽti sequeretur ꝙ illatũ valeret si fieret exclusio in premissis simpliciter. Sed hoc est falsum ergo solutio nulla sequela est notissima ex iam dictis et minor pbatur quoniã illa consequentia non potest instari.

¶ Hoc argumentum petit instãtiam istius sillogismi simpliciter excludẽdo et cõsequẽti potest aliquis hic petere vtrum omnes alii sillogismi in quibus idem error cõmittitur videãt simpliciter excludẽdo. Pro cuius solutione dico primo ad replicã concessa sequela negando minorẽ ꝛ ad probationẽ nego ꝙ nõ posse instari in simili enim nõ sequitur tantus quilibet binarius ꝛ qlibz aial substãtia totalis quilibet hõ sunt ꝛ tñ binarius et qlibet aial totale qlibz binarius ꝛ qlibz hõ sunt ergo tantum binarius et quodlibet animal totale substãtia totalis et qlibet homo sunt et loquor per ly binarius de binario ex homine et asino et ꝙ ly aial quod est pars medij loquor tam animali totali ꝙ de partiali et omnes alios terminos summo pro totalibus et sit casus ꝙ sint vnus homo et vn⁹ asinus omnia animalia ꝛ in eodem casu istatur si ly binarius distribuatur in minore. Dico secundo hanc consequentiam non esse bonam tantum a ꝛ asinus substantia ꝛ quilibet homo sunt: ꝛ tantum quilibet binarius ꝛ quodlibet animal quodlibet a et quilibet asinus sunt: ergo tantum quilibet binarius ꝛ quodlibet animal substãtia ꝛ quilibet homo sunt: in eodem casu instatur ꝛ loquor semper de totali p omnes terminos et per illum terminum binarius loquor de binario ex homine et asino: vbi ly a conuertatur cũ hoc isto distincto hõ vel binarius ex homine ꝛ asino.

¶ Sed si quereres an hec cõsequẽtia valeret tantum quodlibet a et b substantia et homo sunt: ꝛ tantum quilibet binarius ꝛ asinus quodlibet a ꝛ quodlibet sunt: ergo tantum quilibet binarius ꝛ asinus substantia ꝛ homo sunt. Rñdeo ꝙ sic quia maior non potest verificari prout dicto supponente pro pluribus rebus intelligo simpliciter excludendo quoniã singulariter tantũ notũ est ꝙ nõ valeat.

¶ Sed cõtra solutionem argumẽtor primo sic sequeretur si solutio esset vera habẽt consequentiam nihil valere tantum quilibet homo ꝛ quilibet asinus sunt animalia tantum quodlibet rationale ꝛ quodlibet rudibile homo ꝛ asinus sunt: ergo tantum quodlibet rationale et qlibet rudibile sunt animalia. Sed hoc est falsum: ergo solutio nulla. consequentia est nota cũ sequela: qz idẽ error est in hac et in consequentia argumenti. Sed minor probatur: quia non potest instari.

¶ Secundo sic argumento: si solutio esset vera videlicet ꝙ in consequentia argumenti arguitur a non distributo ad distributum ex parte de ly rudibile sequeret ꝙ si ille error tolleretur in premissis ꝙ consequentia eet bona: sed hoc est falsum: ergo solutio nulla: sequela est nota cum bonitate consequentie et minor probatur: qm non sequit tantum a et qlibet homo omnia animalia sunt: ꝛ tantũ quelibet materia ꝛ b quodlibz a ꝛ homo sunt: ergo tantum quelibet materia et b omnia aialia sunt. si enim ly a conuertat cum hoc distincto forma vel forme hoim vt pz materie ꝛ sint duo homines soli in vna materia que sit omnis materia cõmunicantes. antecedens est verꝫ ꝛ pñs falsus ꝛ ly b conuertat cũ hoc termio forma vel forme hominum.

¶ Tertio arguitur sic ille premisse inferunt hanc non tantuz rationalz ꝛ quodlibet rudibile nullum rudibile est qlibet asinus sunt: ꝛ tamen idem error cõmittitur qui in alia ex parte de ly rudibile qui in secunda exponẽte conclusionis distribuitur: ergo solutio nulla. cõsequẽtia est nota cum minore ꝛ maior pbatur: qm non potest instari illi consequentie.

¶ Quarto sic argumentor: sequitur bene tñ quilibet homo ꝛ quilibet asinus alterum rudibile ꝛ quilibet homo sunt: ꝛ tantum quodlibet rationale ꝛ qlibet rudibile quilibet homo ꝛ qlibet asinus sunt: ergo tantũ quodlibet rationale et quodlibet rudibile alterum rudibile ꝛ quilibet sunt: ꝛ tamen committitur idem error ꝙ in pña argumẽto cõmittebatur: ergo solutio nulla.

¶ Ad primũ istorũ rñdeo cõcessa sequela negãdo minorẽ ꝛ ad pbationẽ nego ꝙ non possit instari: imo singulariter sic instat. tñ quilibet homo ꝛ quilibet asinus sunt a ꝛ tantũ quilibet asin⁹ ꝛ qlibet hõ quilibet homo ꝛ qlibet asin⁹ sunt ergo tñ quilibet asin⁹ ꝛ qlibz hõ sunt a in casu posito videlicet ꝙ sit tñ vnus hõ ꝛ vnus asinus qui sint ois animalia: ꝛ ly a conuertat cum hoc termino entia que sunt substantia totalis ꝛ homo. Et simpliciter excludendo capiendo pro maiore extremitate hunc terminum subiectum ꝛ homo ꝛ pro minore extremitate ꝛ id qđ capiebat medio quando instabas consequentie argumenti simpliciter excludendo. Et ex hoc patet hanc consequentiam facillime posse instari. tantum quilibet homo ꝛ quilibet asinus angeli quodlibz a sunt ꝛ tantum quilibet asinus et quilibet homo quilibet homo ꝛ quilibet asinus sunt: ergo tantum quilibet asinus ꝛ quilibet homo angeli quodlibet a sunt.

¶ Ad secundũ patet solutio ex dictis in replicis confirmationis huius capitis cõsequẽtia nãq; formata in hac replica non valet: quia licet tollatur error qui in argumẽto cõmittebat alius hic cõmittit vt patet ex ibi dictis.

¶ Ad tertium rñdeo negãdo maiorẽ ⁊ ad ꝓbationẽ nego ꝙ nõ possit ista-ri imo simpliciter excludẽdo sic instabit. tñ a ⁊ qlibet asi.subiecta ⁊ qlibet homo sunt ⁊ tñ b ⁊ quilibz homo ⁊ quodlz a ⁊ quilibet asi.sunt:ergo non tñ b ⁊ qlz hõ nulla substãtia ⁊ qlibet hõ sunt casu posito ꝙ vnus hõ ⁊ vnus asin⁹ sint oẽs creature ⁊ ly a cõuertãt cũ hoc diffũcto bi.ex hoc ⁊ asino vel homo ⁊ ly b cuertãt cuz vno termio habẽte tot supposita sicut ille terminus nõ hõ ⁊ hec;ꝓna nõ est mala ꝓpter solũ errorẽ illuz qui cõmittebat ex pte secunde exponẽtis cõclusionis. Sed etiã ꝓpter errorẽ qui;cõmittit: in prima exponẽte ex parte prime ptis minoris extremitatis q̃ non distribuit in minore et distribuitur in ꝑia exponẽte cõclusionis. Ex quo patet ꝙ si tollat quicũq; illoz defectũ in cõcludẽdo ille premisse inferent cõclusionẽ de quarto ordine ⁊ rõ est q; q̃cũq; exponẽs propositiõis de quarto ordine potest ex illis premissis inferri ⁊ inferendo conclusionẽ dictã cõmittebatur defectus ex parte cuiusq; exponentis:ergo per vnã regulã positã primo argumẽto primi tract.sufficit ad hoc ꝙ ille ꝑmisse inferant conclusionẽ illã ꝙ tollatur aliquis illoz defectuũ:⁊ sic ex illis premissis potest inferri quecũq; istarum conclusionum non tantum quodlibet rationale et quodlibet rudibile nullum rudibile ⁊ quilibet asinus sunt. Non tantum rationale ⁊ quodlibet rudibile rudibile ⁊ q̃libet asinus non sunt.

Ad aliud dico ꝙ singulariter tãtũ excludendo facile est instare in casu quo instabitur consequentie facte in argumẽto et in eisdem terminis nisi ꝙ capias ꝑ prima parte maioris extremitatẽ illũ terminuz animal loco illius termini substãtia. Sed simpliciter excludendo in premissis instabitur in casu in quo instabatur consequentie argumenti soluz ponẽdo loco de ly substantia illum terminum animal. ¶ Ex q̃ euadit clare hãc ꝓnaz nõ valere tñ quilz hõ ⁊ qulz asinus vtrũq; ens ⁊ qlz hõ sunt:⁊ tñ qlz asin⁹ ⁊ qlz hõ q̃libz hõ ⁊ qlz asinus sunt:q̃ tñ qlibet asinus ⁊ qlibet hõ vtrũq; ens et qlz hõ sunt ⁊ datur antecedẽs verũ ⁊ ꝯsequẽs falsuz. Si ponas bzunellũ ⁊ sortẽ eẽ oia alia ⁊ ꝙ participẽt i materia ⁊ hoc sit fiat exclusio singulariter tñ si ꝙ fiat exclusio singulariter ex dictis facillime habitur antecedẽs verum et consequens falsuz:⁊ hec que dicta sunt facile similes consequentias dissolues:et ideo.

¶ Ad confirmationẽ rñdeo cõcessa maiore;negando minorem ⁊ ad ꝓbationem nego ꝙ nullus defectus cõmittitur arguitur enim a nõ distributo ad distributũ ex parte maioris extremitatis q̃ in maioris prima exponente non distribuitur ⁊ in vltima conclusionis:⁊ dato ꝙ in vltima maioris ille terminus currens distribuatur hoc nihil agit:quia illa exponens non facit aliquid ad illationem alicuius exponentis ꝯclusionis vt visum est in primo argumento huius capitul. Et ex quo clare habetur premissas illas inferre posse primã exponẽtẽ:q; nõ ꝑmittetur aliquis error eam inferendo sequit etiã hanc cõsequentiã esse bonã tñ hois quilibet asinus quodlibz currẽs est ⁊ tñ angeli asinus quilibet hois asinus est: ergo tñ angeli asinus quodlibet currẽs est cũ nullus erroz committatur hec vero non valet tantum hominis quilibet asinus quodlibet currens tantum angeli a asinus cuiuslibz hominis asinus est ergo tantum angeli a asinus quodlibet currens est malitia eius nõ prouenit ab erroze assignato. Sed ex hoc ꝙ premisse sunt indispoũte ad inferendum aliquaz negatiuam vt visum est in primo argumento huius secundi capitis:⁊ ibi inuenies instantiam.

¶ Sed cõtra solutionẽ istã sic argumentor bene sequitur tantũ cuiuslibz hominis quilibet asinus angeli quilibz asinus est:⁊ tñ cuiuslibet angeli quilibz asinus hominis asin⁹ est:ergo tñ cuiuslibet angeli quilibet asinus angeli q̃libz asinus est.⁊ tñ cõmittit idez error qui in ꝑtia iã dicta ꝑmittebat:ergo solutio nulla.ꝓna est nota cũ minore ⁊ maior ꝓbat: quia non potest instari.

¶ Scõo sic arguo bene sequit tñ homo vel asinus est currẽs tñ angeli asinus q̃libet homo ⁊ quilibz asinus est:ergo tñ ãgeli asinus est currẽs capiẽdo ly ⁊ in minore diuisiue:⁊ tñ ꝑmittit idẽ error ex pte eiusdẽ terminiz:q̃ solutio nulla. ꝯsequẽtia est nota cũ minore ⁊ maior ꝓbatur:q; illa ꝯsequẽtia nõ potest instari.

¶ Ad primũ istoz rñdeo negãdo maiorẽ ⁊ ad ꝓbationem maioris nego ꝙ non possit instari in simili instatur cuiuslibet hois quodlibet ens angeli quodlibet alal est:⁊ cuiuslibet hominis quodlibet corpus hominis ens est: ergo cuiuslibet homis quodlibet corpus angeli quodlibet alal est casu quo sortes sit omnis homo ⁊ solum possideat bzunellum ⁊ Gabriel possideat bzunellũ ⁊ Raphael vnũ leonẽ ⁊ quilibet istoz angelo; vltra alia que possidet/possideat vnã arborẽ ⁊ sit vn⁹ archangelus q̃ possideat leonẽ ⁊ vnã alaz ⁊ nihil aliõ. Scõa exponẽs ꝑtis falsificat ꝓ archangelo et aũs est ver. Et in eodẽ casu instatur si prima ps maioris extremitatis determinaret a ly alterum. Et ponendo de binarijs angelorum id quod ponimus de angelis instat in casu iam posito adhuc addẽdo prime parti maioris extremitatis ly vterq;.

¶ Sed cõtra hãc solutionẽ arguitur sequeretur hanc consequentiã nõ valere tantũ cuiuslibet hominis quilibz asinus alterius hois quilibet asinus est tãtũ cuiuslibet angeli quilibet asinus hois quilibet asinus est:ergo tantũ cuiuslibet angeli quilibet asinus alterius hominis quilibet asinus est capiendo ly alterius relatiue volo ꝙ referat semper illum terminum hominis:sed hoc est falsum:ergo solutio nulla. cõsequẽtia est nota cuz minore ⁊ maior probatur:quia nõ potest instari si diceris forte ꝙ variat relatio inferam tunc istam tñ cuiuslibet angeli q̃libet asinus alterius hominis quilibet asinus est vt ly alterius referat illũ terminũ homo positũ in aliqua ꝓpositione in qua supponat determinate.

¶ Dices fortasse ad hoc sicut dicendum est ꝙ consequentia est bona:q; antecedens est impossibile formaliter ꝑ regulam hanc omnis propositio in qua fit exclusio a termino distributo habente plura suppositа est falsa:quia aut prima exponens est falsa aut vera:si vera secunda est falsa. modo illius maioris prima exponens non potest verificari nisi habeat ille terminus hominis multa suppositа:ergo illa est impossibilis.

¶ Contra hanc solutionẽ arguit sequitur adminus ex solutione si ly hois in maiore non distribuereꝛ ꝙ cõsequẽtia nõ esset bona. Sz hoc est fim:ergo responsio nulla. sequela patet: quia maior non est impossibilis ⁊ committitur idez error in ista qui committebatur in alia ⁊ ex parte eiusdez terminini:ergo si hec valet alia debet valere:falsitas consequentis probatur quia non potest instari.

¶ Ad hoc argumentũ rñdet sicut rñsum est vsq; ad vltimã replicã ad quaz respondẽdo concessa sequela nego falsitatẽ cõsequẽtiz:⁊ ad ꝓbationẽ nego ꝙ nõ possunt istari:imo pono ꝙ soli sort.⁊ plato possideãt vnũ asinũ tñ ⁊ alij homines possideant vnum equum ⁊ sortes sit omne album ⁊ plato vltra asinum quez possidet possideat vnum equum quem alij homines possideant ⁊ nõ sint plura possidentia nec plura ꝛc. Capiendo sic tantum hominis quilibet asinus alteri⁹ hominis quodlibet animal est ⁊ tãtũ cuiuslibet albi quodlibet animal ꝛc.

¶ Ad scõam replicã que fiebat cõtra solutionez concessa maiore nego minorem ⁊ ratio est: quia licet apppareat eundem defectum committi in hac cõsequentia argumenti: non tamen committitur ꝙ supponit maior extremitas distributiue virtualiter infert enim ex se vnam propositionem in qua ly currens distribuitur ex qua cuz minore sequitur conclusio ibi illata. dictũ enim est in subconfirmatione primi argumenti huius capitis has equivalere tantũ homo vel asinus est currens:⁊ tantum a homo vel asinus omne currens est et ex hac cum minore notum est sequi conclusionem in replica illatam vt patere potest ex dictis in primo argumento huius capitis. Et hec sufficiant de secundo capite.

¶ In hoc tertio capite agitur de difficultatibus que eque bene possunt applicari qñ fit exclusio a pte sicut qñ fit a toto ⁊ primo queritur vtrum regula opposita quinto erroꝛi intrinseco sit vera.

Queritur vtrum regula copulatorum que opposita est quinto erroi intrinseco teneat etiam vez in exclusinis primi ordinis vel clari⁹ loquendo vtrū licet capere copulatum complexiue sumptum pro medio cuius vna pars i prima exponēte maioris distribuatur altera supponente confuse tantuz ⁊ in prima exponēte minoris ps distributa supponat cōfuse tantum altera extremitate confuse tā tum supponēte. ¶Et arguitur primo q fic bene sequitur tantum quilibet homo ⁊ homo sunt homines tantum omnia, risibilia homo ⁊ quilibet homo sunt: ergo tantum oia risibilia sunt homines ⁊ tamen committitur quintus erroi intrinsecus: ergo licet capere copulatum pro medio:ꝛc. consequentia est nota cum minore ⁊ maior probatur qz non potest instari illi consequentie:⁊ etiā facile est deducere consequentiam illam eē bonam.

¶Forasse respondebis concedēdo illam consequentiam esse bonam ⁊ negabis minorem quia predicatum distribuitur ⁊ vt diximus in capite quinto secundi tractatus:non est inconueniens capere taliter copulatum quando nulla ps alicuius extremitatis supponit confuse tantum.

¶Contra solutionem sic argumētor:non sequitur tantum a homo ⁊ quilibet homo quilibet hō risibile sunt:⁊ tantum omnes homines quilibet homo et homo sunt:ergo tantum omnes homies quilibet homo et risibile sunt:⁊ tamē capitur copulatum pro medio vt dictuz est ⁊ predicatum complete distribuitur: ergo solutio nulla.consequētia est nota cū minore ⁊ maior probatur : quia in simili forma sic instatur tantum a binarius et quilibet binarius quilibet homo ⁊ binarius sunt:⁊ tantum omnes quatuor homines quilibz binarius ⁊ binarius sunt ergo tantum omnes quatuor homines quilibet homo et binarius sunt:hoc si sint soli quatuor homines ⁊ loquamur de binario hominum:⁊ de homine totali per illos terminos.

¶Ad hanc replicam dices forsan se concessa maiore negando minorem predicatum totale nō distribuitur in alia qua exponente nec licet sub toto predicto copulatiue descendere:quia in maiore isti⁹ sillogismi:vt vna pars supponat cōfuse tantum ⁊ alia distribuitur in prima exponente.Sed bene in maiore sillogismi argumenti licet descendere copulatiue sub predicato ⁊ propterea nō est inconueniens istam consequentiam non valere ⁊ aliam valere.

¶Contra istam solutionē multipliciter sic argumentor:bene sequitur tantum quodlibet a ⁊ alterum b quodlibet c ⁊ alterum d sunt:⁊ tantum omnes homines a et vtrumqꝫ b sunt:ergo tantum omnes homines quodlibet ⁊ alterum d sunt siue fiat exclusio a toto siue a parte ⁊ tamen capitur copulatum complexiue sumptum pro medio vt dictum est ⁊ predicatum maioris nō distribuitur in hac consequentia sicut nec in alia.ergo solutio nulla.

¶Secundo sic argumentor:optime sequitur.tantum quilibet binarius ⁊ binarius qlibet homo ⁊ binarius sunt ⁊ tantum omnes homines binarius ⁊ qlibet binarius sunt:ergo tantum omnes homines quilibz hō ⁊ binarius sunt si at exclusio a parte:⁊ tamē cōmittitur idē error in ista qui committebatur in alia: ergo solutio nulla.

¶Tertio sic argumentor:bene sequitur tātum quilibet homo ⁊ homo angeli qlibet hō sunt:⁊ tm̄ oēs hoies hō ⁊ qlibz hō sunt:g̃ tm̄ oēs hoies āgeli qlz hō sunt siue fiat exclusio a toto siue a parte ⁊ tm̄ committit idē error:g̃ solutio nulla.

¶Et posies hoc idem confirmari de ista tm̄ a hō ⁊ qlz hō cuiuslibz āgeli hō sunt:⁊ tm̄ oēs hoies qlibet hō ⁊ hō sunt: g̃ oēs hoies cuiuslibz angeli homo sunt.

¶Quarto sic argumentor tangēdo aliquid de ly vterqꝫ.bene sequitur tuz quilibet homo ⁊ homo vterqꝫ homo sunt et vtrumqꝫ a homo ⁊ quilibet homo est:ergo a est homo:⁊ tamē committitur idem error:ergo solutio nulla.

¶Quinto sic bene sequitur tantum qnlibet homo ⁊.c. homo quilibet homo ⁊ homo sunt ⁊ tantum omnes homines homo ⁊ quilibet homo sunt ergo tantum omnes homines quilibet homo ⁊ homo sunt ⁊ tamen cōmittitur idem error ergo solutio nulla,

¶Sexto sic arguo sequeretur si error in cōsequētia illa esset ille quē assignasti q ille premisse essent indisposite sed hoc est falsum ergo solutio nulla cōsequentia est nota ⁊ sequela etiam si falsas consequentis probatur ex illis premissis sequitur hec conclusio de quarto ordine non tātum omnes homines quilibet homo ⁊ homo non sunt.

¶Secundo principaliter sic argumētor tangēdo eandē difficultatē in secunda figura nō sequit tm̄ oēs homines homo ⁊ ois hō sūt ⁊ tm̄ a homo ois homo ⁊ hō ē ergo tm̄ a homo oēs homines est ⁊ tamen arguitur per regulā qz quelibet pars predicati distribuit in maiore ergo sillogismus aliquis nō est consequentia formalis consequentia est nota cū minore ⁊ maior claret qz casu quo sint duo hoies antecedens est verū ⁊ cōsequens falsuz. ¶Forte respondebis cōcedendo maiorē negando minorē qz capitur copulatum complexiue sumptum pro medio et pars distributa in maiore respectu alterius partis supponentis cōfuse tantum supponit confuse tātum in prima exponente minoris extremitate vna supponente confuse tantum.

¶Contra istam solutionē arguitur illa consequētia est bona simpliciter excludendo ⁊ idem error cōmittitur quādo simpliciter excludituꝛ sicut quādo excludituꝛ singulariter tantum ergo si valet simpliciter excludendo valebit etiaz excludendo singulariter tantum quod est contra dicta,

¶Secundo principaliter sic argumentor tangendo hanc eadem difficultatem in tertia figura non sequit tātum,a.binarius ⁊ quilibet binari⁹ quilibet homo ⁊ binarius sunt ⁊ tātum qui libet binari⁹ omnes quatuor.homines sunt ergo quatuor homines quilibet hō ⁊ binarius sunt ⁊ tm̄ non cōmittitur aliquis error contra regulā qz quelibet extremitas distribuitur ergo regula nulla consequentia est nota cum minore ⁊ maior probatur quia si sint quatuor homines soli inter homines ⁊ loquamur de binario hominuz instatur dices forte q altera pars vnius extremitatis virtualiter supponit cōfuse tantū ⁊ propterea committitur error quintus intrinsecus.

¶Contra hanc solutionem sic argumentor in illa consequentia cōmittet idē errozadequate si fiat exclusiua a parte qui committebatur excludendo a toto ⁊ tamen sic excludendo consequentia est bona ergo solutio nulla,

¶In ista questione erunt tres articuli in primo declarabimus quādo error quintus intrinsecus impediat bonitatem consequētie in prima figura ⁊ in secundo quando in secunda:⁊ tertio qñ in tertia ⁊ per dicta i articulis solutio argumentoꝛum enadet nota,

¶Quantum ad primū vt omnia clarius intelligant suppono pzio in hac propositione tantū quilibet homo ⁊ hō quilibet homo ⁊ hō sunt nō licitum esse descendere copulatiue sub totali preacto nec sub aliqua parte vt manifestuz ⁊ liquidū est intelligēti que dicta sunt in exponibilib⁹ ⁊ eodē modo claret q sub secunda parte predicati non licet descēdere copulatiue ⁊ ideo in hac consequētia tm̄ quilibet hō ⁊ homo quilibet hō ⁊ homo sunt tantum omnia risibilia hō ⁊ quilibet homo sunt ergo tantuz omnia risibilia quilibet homo ⁊ homo sunt cōmittitur quintus error intrinsecus predicatum enim non distribuitur aut supponit determinate sed aliqua para supponit confuse ⁊ aspiciendum est in his communiter ad primas exponentes et quia in prima exponente predicati.Secunda pars supponit confuse tantum ⁊ illa propositio exclusiua non infert aliquam propositionem in qua talis pars predicati non steꝛ confuse tantū ex qua cum tali minore sequatur conclusio non valet consequentia iam dicta. Sed hec bene valet tantuz omnis homo ⁊ homo sunt homo ⁊ omnes homines homo et quilibet homo sunt ergo omnes homines sunt homo quia illa maioꝛ infert esse hanc tātum omnis homo ⁊ hō omnis homo sunt ex qua cum prima exponēte

Caput tertium

minoris sequitur illa conclusio.

¶Et si contra hoc arguas quia hec consequentia non valet tantum ois homo ꝛ hō sunt hō tantum omnes homines homo ꝛ quilibet homo sunt ergo tantum oēs hommes sunt homo si fiat in exponētibus exclusio singulariter tā tum ꝛ tm̄ nō committitur quintus error intrinsecus vt dixisti ergo dicta nulla.

¶Ad hoc rn̄deo concessa maiore negādo minorē immo dico q̄ sic excludē do cōmittitur quint⁹ error intrinsecus qz si solū fiat singulariter exclusio predi catū maioris nō distribuitur nec potest habere maior vniuersalem de terminis transpositis nec inferre vnā in qua predicatū distribuatur ex qua cū minore se quatur prima exponens conclusionis. Et ex his habetur facile quare cōsequē tia argumenti est bona ꝛ secunda mala. Sed pro maiore huius materie dilucidatione ꝛ replicarū omniū solutione po nā propositiones ad cognoscendū quan do hic modus arguendi valet in prima figura ꝛ qn̄ non valet quarū prima sit.

¶Quelibet consequētia cuius premisse sunt exponibiles ꝛ prime exponēres sūt dispositе ad inferendū aliquam conclusionē capiēdo copulatiū vt diximus pro medio est bona hec conclusio est notissima. Et si queras quomodo cognoscēdū est primas exponētes esse dispositas capiendo taliter copulatū vt diximus pro medio. Respōdeo q̄ hoc cognoscetur ex quinta questione prime partis secundi tractatus vbi ad longuz oia visa sunt q̄ concernūt hanc materiā. Ex quo patet hanc cōsequentiā esse bonā tantū quilibet homo ꝛ homo alter hō sunt ꝛ vterq̄ hō hō ꝛ quilibet est ergo vterq̄ hō alter homo est. Et si adderes ly tantuz propositioni minori cōsequentia est notissima quia minor est impossibilis.

¶Et si q̄ras an ex premissis prio assumptis licet inferre hanc tantū vter q̄ homo alter homo est que est impossibilis. Respondeo q̄ sic quia sicut consequens est impossibile ita ꝛ antecedens ꝛ hec propositio est vniuersalis tā in syllogismis in quorum premissis fit exclusio a toto ꝛ in quibus fit exclusio a parte in quacūq̄ figura sed pro sillogismis prime figure sit.

¶Secūda propositio si in prima figura totale predicatū distribua. cōplete aut quelibet pars in prima exponēte maioris aut in secunda exponente totū predicatū distribuat aut quelibet pars minoze extremitate nō supponente con fuse tantū capiendo copulatum pro me dio vt diximꝰ ꝙsequētia ē bona optime eniz sequit tm̄ quilibet hō ꝛ hō sunt ho mines tantū omnia risibilia hō ꝛ quili bet homo sunt ergo tm̄ omnia risibilia sunt hoies similiter bene sequitur tm̄ a homo ꝛ quilibet hō oēs homines sunt ꝛ omnia risibilia quilibet homo ꝛ hō sunt ergo tm̄ oia risibilia oēs homines sunt causa quare prima consequentia est bona est quia maior infert vnam de totali predicato distributo ex qua cuz minore sequitur cōclusio dicta hec omnia intelligi habēt dūmodo fiat exclusio a toto.

¶Secunda propositio in prima figura si predicati vna pars in prima exponente distribuat altera supponēte cō fuse tm̄ quomōcūq̄ se habeat altera extremitas cōsequentia erit mala capiendo semper mediū vt diximus vt non sequitur tm̄ a. binarius ꝛ quilibet binarꝰ quilibet hō ꝛ binarius sunt ꝛ tantū oēs quatuor hoies q̄libet binarꝰ ꝛ binarꝰ sunt ergo oēs q̄tuor hoies hō ꝛ binarꝰ sunt. ¶Dicit in propositione formaliter aut virtualr qz nō sequitur tm̄ quilibet hō ꝛ hō vterq̄ hō sunt tm̄ ois hō totalis hō ꝛ quilibet hō est ergo tm̄ omnis hō totalis vterq̄ homo est si enim loquere mur per illū terminū hō de partialibus ꝛ sortes sit omnis hō totalis antecedens est verum ꝛ ꝙns falsum. Et ex hac regula infero corelaria per que patebit solu tio aliquorum argumentoꝝ quoꝝ primum est hec ꝙnia nō est bona tm̄ quodli bet a ꝛ alterū. b. quodlibet. c ꝛ alterus d sunt ꝛ tantū oia risibilia a ꝛ vtrūq̄ b sūt ergo oia risibilia quodlibet c ꝛ alterus d sunt si enim tam ly a q̄m ly b cōuenīant cū isto termino hō ꝛ ly c cū isto termino materia ꝛ ly d cum hoc disiuncto homo vel homines ꝛ sint, soli duo homies qui participent in materia ꝛ nō sit alia materia q̄m illa datur antecedens verum et cōsequēs falsum ꝛ ex hac ꝓz solutio primam replicam factam contra solutio nem replice argumētū ꝛ ex hoc patet q̄ licet adderes ly vterq̄ secunde parti pre dicati nō valeret ꝓna ꝛ dato adhuc q̄ in ferres vnā sine signo non valebit facile instabis. Sed contra istud corelariū ar guitur ex premissis assumptis in corela rio licet inferre hanc oia risibilia sunt ceo ꝛ cōmittitur idē error inferēdo hāc sine signo sicut inferendo vnā cuz signo ergo si infert vnā sine signo inferet prio rem cū signo cōsequentia est nota cū mi nore ꝛ maior probat qz non pōt instari illi consequentie. Ad hoc argumentum respondeo cōcessa maiore negādo mino rem, vnde pono talē regulā qn̄ in prima figura determinat predicatū aut pars predicati a ly alterum in maioris prima exponente, altera extremitate nō suppo nente confuse tantū capiendo medium vt diximus licet inferre vnam semotis omnibus signis vt optime sequitur tan tū omnis homo ꝛ homo alterū a sunt et tantum oia risibilia homo ꝛ quilibet hō sunt ergo oia risibilia, sunt a optime etiā sequitur tm̄ quilibet homo ꝛ hō alter hō sunt tm̄ omnia risibilia homo ꝛ quilibet homo sunt ergo oia risibilia homo sunt. Et hec regula intelligitur tam in prima figura quā in tertia non tamē intel ligitur in secunda vt postea videbimus optime enim sequitur tm̄ quilibet hō et hō alter hō sunt ꝛ tm̄ a hō ꝛ quilibet hō omne risibile sunt ergo risibile est homo ꝛ non sequit hec alteruz risibile alter hō est facile est instari semper intelligo hic q̄ fiat semper exclusio simpliciter a toto copulato in omnibus exemplis nisi ex presse oppositum posuerim.

¶Sed contra istam regulam sic arguo nō sequit tm̄ quelibet pars inte gralis ꝛ pars integralis vtraq̄ pars in tegralis ꝛ altera forma sunt ꝛ tm̄ ois hō pars integralis ꝛ quelibet pars integra lis est ergo homo pars integralis ꝛ forma est si enim sit solus sortes ꝛ forma sua et vna alia ꝛ non sint plura entia ante cedens est verum ꝛ consequēs falsum: ꝛ tamē vna pars predicati determinatur a li. alterum ergo regula nulla.

¶Ad hoc respondeo cōcessa ma iore quia bene probatur ꝛ minore negā do consequentiā qz regula non debet sic simpliciter intelligi. Sed debet intelligi quando totale predicatuz aut quelibet pars determinatur a ly alterū vel quan do predicatuz seu maior extremitas sic se habz q̄ vna pars distribuit ꝛ altera com plete in altera premissaruz determinat a. ly. alterū ꝛ nō aliter quare si vna pars maioris extremitatis determinet a. ly. vterq̄ vl ab aliquo signo icōplete distri buente n̄ opz ꝓnam valere vt ꝓbatū ē

¶Causa huius regule est quia si totum predicatū determinetur a. ly alte rum in prima exponēte alicuius exclusi ue tunc si, tale predicatum non habeat nisi duo supposita equalebit propositio exclusiua vni propositioni in qua totale predicatū distribuitur, complete si vero habeat tria oportet q̄ verificetur ꝓ duo bus illorum prima exponēs ꝛ minor ex tremitas necessario pro aliquo illorum debet supponere ad hoc q̄ minor sit ve ra non enim potest proꝑ pluribus q̄ꝑ pro duobus suppositis copulatuz taliter ac ceptum verificari imo pro duobus non potest ita q̄ pro vno in maiore verificetur ꝛ i minore pro alio intelligo semper secundum acceptionem quā habet qua re ꝛ minor extremitas debet supponere pro aliquo trium suppositorum ex quo supponit maior sequitur q̄ si premisse sunt vere conclusio etiam est vera i qua predicabitur maior extremitas sine si gno de minore.

¶Contra hanc tertiam proposi tionem ꝛ contra regulā arguitur primo sic bene sequitur tantuz quilibet homo ꝛ alter homo quodliber risibile ꝛ alterū risibile sunt ꝛ tantum omnes homines homo ꝛ vterq̄ homo sunt ergo omnes homines quodlibet risibile ꝛ risibile sūt ꝛ tamen committitur error ꝛ nō conclu ditur propositio sine signo ergo regula ꝛ propositio sunt false.

¶Secundo sic arguitur bene se quitur tantum quilibet homo et homo v. a. ꝛ alterum aliud. a. sunt ꝛ tantū oēs homines homo ꝛ quilibet hō sunt ergo omnes homines. a. ꝛ aliud. a. sunt ꝛ tamen arguitur contra regulam intellectam ꝛ contra tertiaz propositionē ergo regula ꝛ propositio sunt false.

¶Ad primum istorum respondeo concessa minore negando maiorem in similibus non sequitur tantū quilibet homo & alter homo quodlibet .a. & alter homo sunt & tantū oēs homines homo & vterq; homo sunt ergo oēs homines quodlibet .a. & alter hō sūt si enim sint soli duo homines in forma cōmunicantes & ly .a. conuertatur cum hoc disiuncto homines vel forma hominis antecedens est verū & consequens falsum.

¶Ad secundum respondeo negādo maiorem & facile instabitur si ly .a. cōuertatur cum hoc termino tertia sortis & ly .b. cū isto termino binarius tertiarū & ly .c. conuertatur cū hoc disiuncto tertia sortis vl tertia sortis primis dempta prima tertia partis cōmunicate vel tertia sortis secunda dempta secūda tertia partis cōmunicate vel tertia sortis vltima dempta vltima tertia partis cōmunicate & ponamus sortes esse quodlibet risibile et omnes tertias participare in vna parua parte cōmunicata istatur ex quo patet illa cōsequentia non valere si addatur secunde parti medij ly. alterū & inferas vnā cum signo facile instare & in sequentibus instabitur quedā consequentia sibi similis. ¶Sequitur ex proposītione hanc consequentiam non valere tantum quodlibet .a. & .b. alteruz .c. & alterū aliud .c. sunt & tantum omne risibile .a. & quodlibet .b. sunt ergo omne risibile alterum .c. & alterum aliud .c. sūt si enim ly .a. conuertatur cum isto termino tertia sortis & ly .b. cū isto termino binarius tertiarum & ly .c. cum isto termino tertia sortis vel sortes & sit solus sortes añs est verum & consequens falsum.

¶Et per hāc propositionem tertia patet solutio ad replicas sequentes ad quarū primā quoest tertia respōdeo negando maiorē qz in simili non sequit tm̄ quilibet binarius & binarius angeli quilibet ternarius sunt & tantū omnes homines binarius & quilibet binarius sunt ergo omnes homines Angeli quilibet ternarius sunt casu enim quo sint quatuor hoies & gabriel possideat duos ternarios holum soluz & Raphael alios duos solum & michael alios duos solus antecedēs est verum & consequens falsum & si non admiseris casum ponas q sum proportionabiliter ad ea que posita sunt in tertio argumento primi capitis vcz q ly .a. valeat sicut ternarius vel sessus in .a. loco vel in .b. loco vel in .c. loco & ponas q gabriel possideat in a loco solum ternariū ex sorte & platone & cicerone & in .b. loco ternariū ex platone & cicerone & guillermo & nihil aliud in illis locis possideat & gabriel possideat in .a. loco ternariū ex platone & cicerone & guillermo & possideat ternariū ex cicerone & sorte & platone & raphael in .a. loco ternariū ex cicerone & guillermo & sorte & in .b. ternariū ex sorte & platone & cicerone & capias tūc hanc in simili tantū quilibet binarius & binarius cuiuslibet angeli a sunt tantū omnes quatuor homines binarius & quilibet binarius sūt ergo oēs quatuor hoies angeli .a. sunt & instabis eodem modo cōsequentie facte in cōfirmatione tertie replice ponēdo q sint soli duo angeli & primus possideat tres primos ternarios quatuor hominū & alij possideat tres ternarios quatuor hominū nō eodē & poteris propositionaliter ponere casum de possessione locorū si non admittatur casus.

¶Et ad quartam replicam patet solutio facile sic instat tm̄ quelibet pars & pars materie vtraq; pars est vtriusq; .a. pars & quelibet pars materie est ergo .a. est pars si enim ly .a. valeat sicut materia vel sortes & loquamur de parte integrali sortis vel materie per illum terminum pars instatur. valeret tm̄ consequentia maior extremitas determineť a ly. tātū quia minor est formaliter impossibilis. Sed pro solutione alterius replice sic.

¶Quarta propositio si pars nō distributa medij i maiore supponat mixtim consequentia est bona altera extremitate non supponente confuse tantuz quomodocūq; supponat maior extremitas vt optime sequitur tātū quilibet hō & .c. homo quodlibet risibile & rationale sunt & tantū oēs homines homo & quilibet homo sunt ergo tantum omnes homines quilibet homo & homo sūt. Et cā huius ē quia maior equivalet vni de tali predicato distributo optime ens sequitur tantuz quilibet homo &c. homo quilibet homo & homo sunt ergo tantū quilibet homo & homo omnia que quilibet homo & homo sunt et propterea vniuersaliter consequentia est bona quod quādo supponit mixtim aliqua pars in maiore & sic claret solutio argumēti & q secunda cōsequentia sit bona probatur quia nullus error cōmittitur quia supponit secunda pars determinate in ordine ad primam partem medij.

¶Ex hac quarta propositiōe infero hanc cōsequentiā esse bonā tantuz quodlibet .a. & alterū .b. alterū .c. & alterū aliud .c. sunt & tantum omne risibile .a. & vtriusq; .b. est ergo omne risibile alterū .c. & alterū aliud .c. ē si prima exponēs maioris debeat probari consequēter sed nō est bona si secūda pars medij sit vltimo probabilis prima pars probatur qm̄ sic probādo secūda pars medij stat mixtim quia stat confuse respectu prime partis medij & respectu predicati determinate quare per propositionem sequitur consequentiam esse bonam.

¶Secunda pars probatur quia si ly .a. cōuertatur cum hoc disiuncto prima tertia sortis vel vltima et ly .b. sicut due tertie superiores vel inferiores et ly .c. sicut tertia sortis vel sortes instatur si sortes sit omne risibile: sed ex illis premissis sequitur vna sine signo ex regula posita in tertia propositione. ¶Poteris circa hec de bonitate istarum consequentiarum querere tm̄ quodlibet .a. et alterū .b. alterum .c. et vtriusq; aliud .c. sunt et tantum omnes homines .a. et vtriusq; .b. sunt: ergo omnes homines alterum .c. & vtrumq; aliud .c. sunt.

¶Contra iam dictas propositiones sic argumentor bene sequitur tantū quilibet hō & homo oēs hoies sunt & tm̄ risibile a homo & quilibet homo est: ergo tantum a risibile oēs homines est ex quādo simpliciter in qualibet premissarum et tm̄ minor extremitas supponit confuse tantum: ergo dicta nulla consequentia est nota cū minore & maior pars quia non potest instari.

¶Ad hoc argumentū respondeo negando maiorē et ad probationē nego q non possit instari imo sic instabitur sicile tantum quelibet manus et .b. quelibet pars includens duas manus sunt & tantum .a. .b. .a. manus et quodlibet .b. est ergo tantū .a. .b. quelibet pars includens duas manus est casu em̄ quo inter corpora sit tantū sortes habens duas manus & conuertatur ly .b. cum isto termino pars includens tantū vnam manū & absoluo ly pars a numero antecedēs est verum & cōsequens falsum vel si videatur tibi q ly .b. conuertatur cum termino includente negationē & q non sunt eiusdē forme ponas ly .b. conuerti cum vno termino non includente negationē qui habeat tot supposita sicut hic terminus pars includēs solum vnam manū & inuenies antecedens verū & consequens falsum: in eodem casu.

¶Sed contra dicta argumentor bene sequitur tantū quilibet homo et .c. homo omnes homines sunt & tantū .a. risibile .a. homo & omis homo est: ergo tantum .a. risibile omnes hoies est et tamen cōmittitur quintus error intrinsecus: ergo dicta nulla consequētia est nota cum minore & maior probatur: qm̄ simpliciter excludendo non potest instari.

¶Secundo sic arguit bene sequitur tm̄ quilibet homo & homo omnes homines sunt & tantū .a. alterū risibile hō & quilibet homo est ergo .a. alterū risibile omnes hoies est & tamē cōmittit idē error: ergo solutio nulla consequētia est nota cum minore et maior probat: qm̄ non potest instari in illis consequētijs si fiat exclusio in qualibet premissarū singulariter & pluraliter.

¶Ad primū istorum respondeo negando maiorem et ad probationē nego q non possit instari singulariter & pluraliter excludendo immo facile sic instatur in simili tantum quilibet binarius & .c. a omnes quatuor homines sunt et tantū .a. ternarius hominū .a. binarius hominum et quodlibet .a. est ergo .a. ternarius hominum omnes quatuor homines est casu q quatuor homines sint omnes homines & ly .a. conuertat cum hoc disiuncto homo vel binarius hominum.

¶Ad secundū eodē modo respondeo negando maiorē ecce instantia faci-

lis tantū quilibet binarius hominū ⁊ a. oēs tres hoies sunt ⁊ tm̄ a alterū b binarius hominū et qlibet a sunt ergo a alter binarius hominū oēs tres hoies sunt si conuertaꝫ ly a. cum hoc disiuncto materia hois vel binarius hominū et ly b cum hoc binario ex sorte ⁊ platone vel ex sorte ⁊ cicerone ⁊ sint tm̄ tres hoies vi delicet sortes ⁊ plato ⁊ cicero ꝓsequētie i his argumētis nō hñt difficultatē si fiat exclusio in p̄missis eaꝫ singulariter tm̄.

¶ Ex his resolutorie habeꝫ ꝙ in prima figura cōsequentia nō valet mino re extremitate distributa si predicativa pars distribuaꝫ ⁊ altera supponat cōfuse tm̄ in hoc modo arguēdi ⁊ aliter semp valet extra instantias superius positas.

¶ Videndū iam est vtrum valeat hic modus arguēdi qm̄ fit exclusio a parte in prima figura. Pro cuius declaratione pono propositiones quibus facillime quicūq; cognoscet que ꝓsequētie sunt bone in hoc modo arguēdi quarū prima sit quomodocūq; se habeāt extremitates si fiat exclusio a parte distributa ꝓsequentia erit bona si non cōmittiꝫ alius error vt formaliter sequiꝫ tantum quilibet hō ⁊ homo qlibet risibile ⁊ hō sunt et tm̄ a hoies a hō ⁊ quilibet hō sunt: ergo a homines qlibet risibile ⁊ hō sunt ⁊ rō huiꝰ ꝓpositionis est: qz suppositio cōfusa scē partis medij respectu partis distribute equipalet determinate iste enim equipalent tm̄ quilibet hō ⁊ homo sunt currentia et tantum quilibet sunt currentia: et hoc inde prouenit qz nō pōt aliqua talis ꝓpositio in qua fit exclusio a parte verificari tali parte habente multa suppōsita oia hec intelligo tenēdo modū exponēdi quē diximus supius semp esse tenendū de hac ꝓpōne cuiuslibet hois asinus qlz asinus est. Dicit notāter in illa ꝓpositione dūmodo nō cōmittaꝫ aliquis alius error qz ex p̄missis assumptis nō licet inferre vnā exclusiuā: qz arguet a nō distributo ad distributū ex pte scē partis maioris extremitatis vt visuz ē in scō capite.

¶ Scā ꝓpositio si nulla extremitas aut pars extremitatis supponat in prima exponente cōfuse tm̄ ꝓsequētia est bona hec notissima est que habet intelligi dummodo non cōmittatur aliquis error in concludendo.

¶ Tertia propositio si maior extremitas aut pars eius supponat cōfuse tm̄ in prima exponēte quōcūq; supponat alia extremitas ⁊ nō fiat in maiore exclusio a parte distributa ꝑna nō est bona: vt nō sequiꝫ tm̄ a angelus ⁊ quilibet angelus sunt angelus et tm̄ oēs angeli quilibet angelus ⁊ angelus sunt: ergo oēs angeli sunt angelus. Et ex istis ptz solutio ad replicā scōam ⁊ ad aliā q̄ tanguntꝫ qñ sit exclusio a parte distributa.

¶ Consequēs est videre in hoc secundo articulo vtrū talis modus subsumēdi sub copulato valeat in scōa figura ⁊ primo videbo qñ tz hic modus arguendi in scōa figura cū sit exclusio a toto de inde qñ valet cū fit exclo a parte ꝙ primi pūcti declaratione pono vnā ꝓpōem ex qua cū dictis euadet notū qđ queriꝫ.

¶ Quando fit exclusio a toto alterā extremitate aut parte eius supponente cōfuse tm̄ nō tenet hic modus arguēdi pbaꝫ hec ꝓpō qm̄ non sequiꝫ tm̄ a hō qlz hō ⁊ hō est ⁊ tm̄ oēs hoies hō ⁊ qlz homo sunt: ergo oēs hoies hō sunt. Et dabitur singulariter ⁊ pluraliter instātia in sili forma illiꝰ ꝓpōis sic dicēdo tm̄ a binariꝰ qlz a ⁊ binariꝰ est ⁊ tm̄ qlz quaternariꝰ a ⁊ qlz binariꝰ est: ergo qlz quaternarius binarius est ⁊ hoc si sint soli quatuor hoies ⁊ loquamur de binario hoim ⁊ ly a cōuertatur cū hoc disiuncto binariꝰ hoim vel hō. Et ex hac ꝓpositiōe hoc corelariū ꝙ si prime exponentes premissaꝝ non fuerint dispposite sillogistice non erunt propositiones exponibiles dispposite sillogistice intelligo in pluribus. Ex dictis sequitur hanc consequentiam non valere tm̄ oēs tres hoies a et qlz binariꝰ sunt ⁊ tm̄ a alterū b qlz a ⁊ binarius est ergo a alterū b oēs tres hoies est facilis est instantia ⁊ est Jam data diximus eā ꝙ si ly a cōuertaꝫ cū hoc disiuncto materia hois vel binarius hominū ⁊ sint tres hoies solū ⁊ ly b cōuertaꝫ cū hoc disiuncto binarius ex sorte ⁊ platone vel ex sorte ⁊ cicerone dabitur instātia in vna cōsequētia isti simili facta in prima figura ⁊ etiam datur huic.

¶ Sequitur secundo hanc consequentiā nō esse bonā tantū oia a vtrūq; b. alterū c. sunt et tantū a. b. a. alterum b. a vtrūq; c. est ergo b. est a. probatur corelarium simpliciter excludendo quoniā sil y a. conuertaꝫ cum isto termino tres homines et ly b. cum. isto termino binarius hominū similiter et ly c. et ly b. cum isto disiuncto binarius ex sorte ⁊ platone vel binarius ex sorte et Cicerone: vel Sortes datur antecedens verum ⁊ consequens falsum casu quo sint tres hoies in mundo soli Sortes Plato: ⁊ Cicero.

¶ Sequiꝫ tertio hanc consequentiam non valere tantū oīs homo alterū a. ⁊ vtraq; medietas est ⁊ tantū a. medietas vtrūq; a. et altera medietas est: ergo medietas est homo. Probaꝫ qz si ly a. cōuertatur cū hoc disiuncto medietas sortis vel forma sortis antecedens est verū ⁊ consequens falsum.

¶ Sequitur quarto hanc consequentiam non valere tantum omnia a. vtrumq; a. ⁊ vtrūq; b. sunt ⁊ tantū a. ens alterum a. ⁊ alterū b. est ergo ens est a. in casu correlarij precedentis instatur.

¶ Jam videndū est quando in secunda figura valet ꝓsequentia si fiat exclusio a parte pro huius difficultatis notificatione pono duas propositiones.

¶ Prima propositio si fiat exclusio a parte in distributa in vtraq; premissarum non valebit hic modus arguendi semper intelligo cōmittendo quintū errorem: vt non sequitur tantum a. ⁊ quilibet quaternarius b. ⁊ quilibet binarius sunt ⁊ tantū quelibet forma ⁊ ternarius quodlibet b. ⁊ binarius sunt ergo quelibet forma ⁊ ternarius ta. ⁊ quilibet quaternarius sunt si em̄ ly a. conuertaꝫ cum hoc disiuncto ens vel entia ⁊ ly b. cū hoc disiuncto homo vel binarius hominū et sint quatuor homines in mundo in forma una que sit omnis forma cōmunicātes antecedens est verum ⁊ consequens falsum et semper loquor: de binario hominum.

¶ Secunda propositio si in premissa solum in qua est extremitas supponens confuse tantū aut distributiue fiat exclusio a parte distributa aut indistributa consequētia non valet: sed si fiat exclusio a parte distributiua in premissa in qua ponitur pars extremitatis supponens determinate consequentia valebit ⁊ non aliter prima pars huius propositionis probatur in casu ꝓpositionis prime non sequitur tantū quilibet quaternarius b. ⁊ quilibet binarius est ⁊ tantū quelibet forma ⁊ ternarius qlibet a. et binarius sunt: ergo quelibet forma ⁊ ternarius quilibet quaternarius sunt.

¶ Secūda pars probaꝫ qm̄ bene sequiꝫ tantū quelibet forma ⁊ b. quaternarius b. ⁊ qlibet c. sunt ⁊ tantū a. entia qlibet b. ⁊ c. sunt ergo a. entia quelibet forma ⁊ quilibet quaternarius sunt. Intelligo hanc secundā partē quādo fit exclusio a parte distributiua que est pars copulari: qz si fieret ab obliquo nūq; valebit ꝓsequentia nisi qñ valet in propositionibus non exponibilibus hinc modū arguendi tunc ptingat valere in scōa figura propositionibus exclusiuis primi ordinis in quibus fit exclusio a parte qñ valet in ꝓpositionibus non exponibilibus ⁊ etiā qñ fit exclusio a parte distributa in premissa in qua ponit extremitas supponens determinate et nō aliter. Et causa quare tūc valet ꝑna est: qz hec propositio tm̄ qlibet a. ⁊ b. homo qlibet c. ⁊ d. sunt non pōt verificari simpliciter excludendo a prima parte subiecti predicato supponēte pro duabus rebus aut partibus eius supponētibus pro duabus rebus quare sequiꝫ tunc ꝑnam valere ⁊ nō posse instari: vt ptz per ea que dicta sunt in primo capite. Secundi tractatus prime partis. Ex his ptz ꝓsequentiam non valere excludendo semper a prima parte in premissis tm̄ quilibet quaternarius ⁊ quodlibet b. a. ⁊ quilibet binarius sunt ⁊ tantū forma ⁊ ternarius qlibet a et binarius sunt: ergo quelibet forma et ternarius quilibet quaternarius ⁊ qlibet a. sunt: qz casu posito in prima propositione ⁊ addēdo ꝙ ly b. cōuertatur cum hoc termino materia antecedens est verum ⁊ consequens falsum.

¶ Sed deueniēdo ad quartū articulū in quo inquirendū est an valeat hic modus subsumendi sub copulato in tertia figura pono duas ꝓpositiōes prima nō valet hic modus arguēdi si fiat exclu

sio a parte a predicato in altera extremi
tate taliter se habente q vna eius pars
supponat confuse ⁊ altera distribuatur
in prima exponēte et hoc virtualiter aut
formaliter ⁊ vniuersaliter tunc: qñ valet
in prima figura valet qñ aūt non valet
non valebit ceteris seruatis paribus ex
quo patet hanc cōsequentiā nihil valere
tantū quilibet binarius ⁊ binarius quili
bet homo ⁊ binarius sunt et tantū a.bi-
narius ⁊ quilibet binarius oēs quatuor
hoies sunt: ergo oēs quatuor hoies quili
bet homo ⁊ binarius sunt. Sed hec con-
sequentia valeret si prima pars predica-
ti non distribueretur in prima exponen-
te maioris aut si ambe partes predicati
distribuerentur in maiore.

¶Secunda ꝓpositio hic modus arguendi tenet in tertia figura quando fit exclusio a prima parte vt bene sequit tantū quodlibet a.et b. quodlibet c.et d. sunt ⁊ tantū a.aliquod a.et quodlibet b. omnia d.sunt ergo oīnia d. quodlibet c.⁊ d.sunt et causa huius est: qz si fit in qua-
libet premissaruz exclusio a prima parte fiet in altera eaz a parte distributiua ex-
clusi ⁊ per consequens suppositio confu
sa secunde partis medij in propositione in qua fit exclusio a parte distributiua equipalebit determinate per quandā re gulam exclusiuarum: vt iste optime equi ualent tantū quilibet homo ⁊ homo cur runt ⁊ tantum quilibet homo ⁊ b.homo currunt.

¶Sed iā occurrit bona difficul-tas circa hec et etiam circa dicta capite quinto secundi tractatus prime partis: ⁊ est an premisse in quibus capitur copu latum pro medio sicuti diximus possint aliquam conclusionem inferre ⁊ hoc siue fuerint exponibiles siue nō exponibiles ⁊ arguit q non error qui cōmittit in his duab⁹ premissis ois homo et homo sunt animal ⁊ omnia risibilia homo ⁊ omnis homo sunt est intrinsecus: ergo ille pre-
misse sunt indisposite patet cōsequentia per dicta capite primo secūdi tractatus prime partis. In oppositū tamen arguit quoniā optime sequit omnis homo ⁊ ho mo sunt animalia et omnia risibilia ho mo ⁊ ois homo sunt: ergo non tantū risi-
bilia alialia nō sunt. ⁊ etiā sequit hec non tantū omnia alialia nō sunt risibilia:

¶Ad hanc difficultatē respōdeo quasc̄uq; premissas sic dispositas: vt dictum est posse inferre vnā cōclusionē de quarto ordine exclusiuarū nec valet ratio videlicet q error est intrinsecus quā adducebas ad probandū premissas esse indispositas: qz duplex error intrinsecus in aliquibus premissis dispositionē premissarū impedies potest inueniri quidā impediens dispositionē premissarū sim-
pliciter alius aūt impediēs. Scōm quid modo hic error non impedit dispositionē premissarū simpliciter. Sed bene secun-dum quid. in ordine ad propositionē af-firmatiuam: quia ex illis premissis non potest inferri aliqua propositio affirma-tiua. Posses etiaz dicere illas premissas esse simpliciter indispositas ⁊ q si aliqua cōclusio ex illis premissis sequitur q nō sequitur syllogistice. Sed hec solutio non valet: qz non datur alius modus quo te-neat hec consequētia omnis homo ⁊ ho-mo sunt animalia omnia risibilia homo ⁊ omnis homo sunt ergo non tantū risi-bilia animalia nō sunt nisi syllogistice ergo tenet syllogistice iam questio est. Quā-do et quā conclusionē possunt inferre et quam etiā de quarto ordine non possunt inferre non em possunt quālibet exclusio-nem de quarto ordine inferre ex premis-sis em dictis non sequit hec conclusio nis tantum animalia non sunt risibilia licet hec non tantum omnia animalia non sunt risibilia.

¶Pro cuius difficultatis expedi-tione pono duas propositiones quibus hec difficultas enadet notissima. Quarū prima est si ambe extremitates ꝓfundan tur aut vna ꝓfundat ⁊ alia nō distribuat nulla cōclusio nō necessaria potest ex pa missis taliter dispositis inferri hec ꝓpo sitio probat: qm non sequitur ex istis pre missis quilibet homo ⁊ homo sunt a. ali quod b. a. homo: et quilibet homo sunt aliqua istarum non tantum b. non est a. non tantum b. a non est non tantū oīe b. non est a non tantum a. b non est non tantum omne a. non est b. hoc sic proba tur quoniā si ly a. conuertatur cum vno termino habente tot suppositi sicut iste terminus non homines et ly b. cum isto termino homines casu quo sint duo ho-mines soli inter animalia premisse sunt vere et prima conclusio ⁊ tertia ⁊ quarta sunt false si significationes extremitatuz transponas premisse in eodem casu sunt vere secunda conclusione ⁊ vltima existē tibus falsis.

Secunda propositio omnes pre-misse sic accepte sunt debite dispositе ad inferendum conclusionem de quarto or dine exclusiuarum cuius subiectum non distribuatur ⁊ sit termin⁹ qui in premis-sis stabat confuse tm̄ aut cuius predica-tum sit idem terminus stans confuse tm̄ dumtaxat modo in secūda exponente tale prae-dicatum non distribuatur nō tamen pos sunt tales premisse inferre vnam nō ne-cessariam in qua inferatur aliter que di-ctum est hec conclusio probatur quoniā ex his premissis ois homo ⁊ homo sunt a et oīnia. b. homo et omnis homo sunt sequitur quecunq; istarum non tantum b. a. non sunt non tantum omnia. b. a. nō sunt nō tm̄ omnia. a. non sunt b.

¶Sed non sequitur hec non tan-tum a b non est aut hec non tantum om ne b non est. a. in casibus superius posi-tis instatur. Dicitur notanter vna con-clusio non necessaria quia ex quibuscūq; premissis potest hec inferri non tantum omnia. b. a. non sunt simpliciter excludē do quia est necessaria.

¶Et ex his facile inferes moduz quo debes instari consequentijs in qui-bus noti infertur sicut dictum est in secū da propositione instabis enim simili mo do sicut instabas qñ inferabatur vna pro affirmatiua nisi q ponas loco termini stantis confuse tantū terminū contradi-ctorium alterius extremitatis vel saltez eidem conuertibilem in supponendo ne varies similitudinē forme. Intelleximus in propositionib⁹ istis per extremitates totales extremitates qz si vna pars vni⁹ extremitatis supponant cōfuse tantum ⁊ alia pars distribuatur altera extremi-tate eodem modo supponēte aut suppo-nente distributiue licet bene inferre vnā de quarto ordine ⁊ causa est qz talis ꝑclu sio verificabitur semper pro deo vt bene sequitur quilibet hō ⁊ hō q̄libet risibile et homo sunt ⁊ oia risibilia homo ⁊ quili bet homo sunt ergo non tantum quilib⁹ homo et homo non sunt risibilia ⁊ etiam ex illis infertur hec non tantum risibilia non quilibet homo q̄homo sunt.

¶Et ex his poteris inferre quan do licet ex premissis talib⁹ exclusuis in-ferre vnam de quarto ordine quia in pri ma ⁊ tertia figura semper licet: in secūda tamen solum licet inferre quādo licet in-ferre vnam de quarto ordine in ꝓposi-tionibus non exponibilibus prima pars probatur quoniaz si ex aliquibus nō pos set inferri vna de quarto ordine maxime esset ex istis tantum quilibet homo ⁊ hō quilibet hō et hō sunt ⁊ tm̄. a. risibilia. a. homo ⁊ quilibet homo sunt. Sed ex istis optime sequitur hec conclusio non tantū omnia risibilia non quilibet homo ⁊ ho-mo sunt similiter hec non tantum quili-bet homo ⁊ hō nō sunt risibilia: igitur.

¶Secunda pars probatur videli cet q̄ in secūda figura ꝛc. Quia ex his pre missis tantum a homo quilibet homo et homo sunt ⁊ tantum. a. homines. a. quili bet homo et homo sunt non valet inferri aliqua conclusio nō necessaria. Sed si mi nor extremitas distribueretur licebit in-ferre hanc non tantum homines homo non sunt similiter ⁊ hec non tantum ois homo non est homines.

¶Ex his igitur patet quid dicen dum est quando ponitur signum incom-plete distribuēs ⁊ in tali modo subsumē di quod gratia breuitatis cōmitto quia satis superq; dictum est quinto capite se cundi tractatus prime partis. Et etiam omitto ea quo dicta sunt ibi. in obliquis videlicet q̄ dato q̄ extremitates distri-buantur non valet consequentia ⁊ eodē modo non valebit in exclusuis extremi-tatibus distributis nō enim sequitur tā tum cuiuslibet hominis ⁊ angeli quilibz asinus est currens tantū quodlibet quie scens hominis ⁊ cuiuslibet angeli quili-bet asinus est ergo currens est quiescēs.

¶Ex dictis facillimū esset ad ra-tiones in pricipio factas respōdere: imo ad aliquas iam respondimus nihilomi-nus vt omnia clare luceant. ¶Respon-deo ad primam rationem in principio fa ctam sicut responsum est et patet etiam solutio ex prima ꝓpositiōe primi articuli

Et ad replicam quam contra solutionez facis responsum est ibi ꝛ etiam patet solutio ex dictis in principio primi articuli ꝛ ex dictis in tertia ꝓpositione eiusdē articuli. ¶Et ad pmā replicā quam ꝓra hoc facis respōdeo negādo maiorē si fiat exclusio a toto qz data est superius instātia illius ꝯe ꝛ hoc si ly a.cōuertat cū illo termino homo similr et ly b.ꝛ ly c.cū isto termino materia ꝛ ly d.cum hoc diffuncto homo vel binarius hominū casu quo duo hoies sint oēs hoies error iam est assignatus superius. Sed per quandam regulā positā in tertia ꝓpositione primi articuli huius questionis sequit ex illis premissis ꝛclusio hec in cuius predicato nullum ponitur signum oēs homines c.et d.sunt.

¶Ad scōam replicā factā contra solutionē prime replice nego minorē cōcessa maiore nō em cōmittit idē error: qz vt dixim⁹ sepe qñ fit exclusio a pte distributa ꝛsuppositio confusa alterius partis subiecti equinslet determinate respectu illius partis.

¶Ad tertiā replicā nego maiorē instantia est data in fine tertie propositiōis primi articuli ꝛ per hoc patet solutio ad confirmationē illius replice.

¶Ad quartā nego maiorem data est instantia et etiā rñsum est ad replicā in fine tertie ꝓpositionis primi articuli.

¶Ad quintā ptz solutio ex quarta propositione primi articuli.

¶Ad sextā patet solutio ex difficultate mota in fine tertij articuli.

¶Ad scōm principale respōsum est ibi vlqz ad replicam ꝛ ad replicam ibi factam respondeo negando maiorem instantia data est simpliciter excludēdo in principio secundi articuli.

¶Ad tertium principale responsum est negādo minorē ꝛ ꝛcessa maiore ꝛ ad replicā rñdet scōa ꝓpositio tertij articuli ꝛ hec de ista qōne dicta sufficiāt q̄ lo lo primi argumēti huiꝰ capitis posita ē.

¶In hoc argumēto inquirit vtrū ne liceat argumētari a ꝯfusa ad determinatā in sillogismis ex parte secundarum exponentiū.

¶Scōo principaliter arguit nō sequit tantum oēs hoies quilibet homo et b.homo sit ꝛ tantū oia risibilia sunt hoies:ergo tantū oia risibilia quilibet hō et hō sunt ꝛ tm̄ arguit in Barbara ergo barbara non est ꝛsequētia formalis. Consequētia est nota cū minore qz nullus defectꝰ cōmittit ꝛ maior ꝓbat:qz nō sequit in simili tātū oēs hoies quelz ꝑs materie verb. a.sunt tantū oēs hoies sunt hoies:ergo tantū oēs hoies quelibet pars materie et a sunt ꝛ volo qꝫ ly a.cōuertat cum hoc termino hoies vel pars materie ꝛ sint soli duo hoies in vna materia cōcantes q̄ sit ois materia et semper suppono qꝫ sint exponibiles immediate tales ꝓpōes.

¶Et confirmat tangendo eandē difficultatē qñ sit exclusio a parte non sequitur tantū cuiuslibet hois asinus quilibet asinus est tm̄ fortes est hō:ergo tm̄ fortis a.asinus quilibet asinus est et tamen arguitur in darij igitur cōclusio falsa ꝛsequentia est nota cū minore ꝛ maior probatur qz si fortes sit solus in mūdo et possideat oēs asinos ꝛ etiā vnus angelus possideat omnes instat ꝛ volo qꝫ fiat exclusio a parte.

¶Et cōfirmat scōo nō sequit tantum ois homo ꝛ b.homo quilibet homo ꝛ homo sunt ꝛ tantū omne risibile est homo:ergo tantū omne risibile et a. homo quilibet hō ꝛ hō sunt ꝛ tm̄ arguit in barbara igitur ꝛclusio est falsa ꝛsequētia est nota cū minore ꝛ maior probat qz non sequitur in simili tantū ois anima fortis b.a.oēs anima ꝛ c. sunt ꝛ tantū ois alia fortis est anima fortis: ergo tantū oēs anima fortis ꝛ a oēs anima ꝛ c.sunt volo qꝫ ly a conuertatur cum isto termino anima vel binarius animarū platonis ꝛ ciceronis et ly c.cum hoc diffuncto anima vel anime triū hominū fortis ꝯ et platonis: ꝛ ciceronis. Forte dices tales modos arguendi non valere.

¶Contra arguit et primo sic optime sequit tm̄ quilibet homo et b.asinus quilibet homo et quilibet asinus sunt ꝛ tantū quodlibet risibile est homo: ergo tantū quodlibet risibile ꝛ a.asinus quilibet hō ꝛ quilibet asi.sunt ꝛ tm̄ eodem modo procedit igitur conclusio nulla.

¶Scōo benc sequit tm̄ quilibet hō ꝛ b.hō sunt hō tm̄ quodlz albū est hō ergo tm̄ quodlz albū ꝛ a hō sunt hō et tm̄ idē error cōmittit:ergo solutio nulla.

¶Scōo arguitur bene sequit tm̄ quilibet hō ꝛ b. hō sūt hō tm̄ qōlibet rubile est homo ergo tantū quodlibet rubile ꝛ hō sunt hō ꝛ tm̄ cōmittit idē error ergo solutio nulla.

¶Tertio posses argumētari contra solutionē: qz qlibet ꝯa facta tam in scōa cōfirmatione quā in replicis est bona sitsiat exclusio et tm̄ idē cōmittit error sine fiat exclusio simpliciter sine singulariter tantū igitur ꝛc.

¶Et confirmat tertio tangendo eādem difficultatē ex parte predicati nō sequit tm̄ homo ꝛ hō homo ꝛ ois hō sunt tm̄ albū est hō:ergo tm̄ albū ꝛ hō a.hō et ois hō sūt ꝛ tm̄ arguit in darij: ergo darij non est ꝯa formalis ꝯa est nota maior probat qm̄ in sili nō sequit tm̄ a.ꝛ forma b.ꝛ ois pars capitis sunt tm̄ a.est a:ergo tm̄ a.ꝛ forma a.b.ꝛ ois pars capitis sunt si em̄ ly a.cōnertat cum hoc diffuncto hō vt materia ꝛ ly b.sicut hō vt pars capitis ꝛ sit casus quo solꝰ fortes sit inter hoies bat aūs vez ē ꝯa falsuz si fieret exclusio a parte:sed si fieret a toto facile ē instare.

¶Et confirmat vltimo nō sequit tm̄ ois homo ꝛ a.hō oēs homo et hō sunt tm̄ oēs albū est homo:ergo tm̄ oē albū ꝛ b.homo ois hō ꝛ homo sunt et tm̄ arguit in barbara:ergo barbara nō est ꝯa formalis ꝯa est nota et maior probat:qz sit duo hoies soli q̄ sint oia alba antecedēs est verū ꝛ consequens falsum.

¶Hoc argumentū ꝛ sua cōfirmatio non tangūt difficultatē sillogisticā qz premisse sunt bene dispōsite ad inferendū ꝓpositionē nō exclusiuā ꝛ ad inferendum etiā ꝓpositionē exclusiuā ꝛ defectꝰ est in argumento qz arguit a suppositiōe cōfusa ad mixtā ex parte prime partis copulari qz in prima exponēte maioris supponit confuse tantū ꝛ in ista que est secūda exponens minoris videlicet non non homines quilibet homo ꝛ homo sunt ly homo qō est pars ꝓprima copulati suppo nit cōfuse ꝛ determinate quare claret ex illis premissis sequi hanc tantū oēs homines quilibet homo ꝛ b.homo sunt vbi nullus defectus cōmittitur.

¶Sed contra hanc solutionē arguit in hac ꝛsequētia tm̄ homo ab albo ꝛ omi albo qōlibet differens est ꝛ tm̄ risibile est homo:ergo tm̄ risibile ab a.albo ꝛ omi albo quodlibet differens est cōmittitur idem defectus ꝛ tamen consequentia est bona:ergo dicta nulla.

¶Scōo sic arguit bene sequit tm̄ oēs hoies quilibet homo ꝛ b.alter homo sunt ꝛ tantū oia risibilia sunt hoies:ergo tm̄ oia risibilia quilibet homo ꝛ alter homo sunt ꝛ tm̄ idem error: cōmittit:ergo solutio nulla. ¶Hec argumenta inquirūt quando licet argumentari a confusa ad determinatā ex parte secundarū exponētium ꝛ qñ non ꝓ quo sit talis ꝓpositio.

¶Tunc ly argumentari a cōfusa ad determinatam in sillogismis ex parte predicati qñ licet in duabus propositionibus exponibilibus arguere illo modo. Et qñ nō licet arguere in duabus ꝓpōnibus exponibilibus etiam nec in istis. Sed qz ad longum in exponibilibus nostris declaramus quando modus hic arguendi non valet hic solū tangemus breuiter aliqua de ibi dictis ne ieiuni videamur trāseo. ¶Pono ergo ꝓ declaratio ne huius difficultatis aliquas propositiones q̄ in exponibilibus vise sunt quarum. ¶Prima sicut non sequitur tantū omnes homines quodlibet a. et b.vtrūqz e.sunt ergo tantum omnes homines quodlibet a.et vtrumqz c.sunt ita etiam hec non valet tantū omnes hoies qōlibet a.et vtrumqz c.sunt et tantū risibilia sunt homines ergo tantū risibilia quodlibet a.ꝛ vtrumqz c.sunt si enim ly a.valeat tantum sicut pars capitis sortis. Et ly c.sicut binarius hominū vel binarius materiarū vel pars capitis sortis et sint duo hoies participātes in capite instat.

¶Scōa propositio nō sequit tm̄ hō ab albo ꝛ omi albo differt:ergo tm̄ hō ab a.albo ꝛ omi albo differt si sint aliqui hoies nigri ꝛ brunellus solus sit albus ꝛ loquamur de partialibus albis instat si

caperes pro subiecto vnū termiū qui supponeret pro omni illo pro quo supponit ille terminus nō asinus. Similiter etiā nō sequit tm̄ hō ab albo ꝛ oi albo quodlibet differēs est ergo tm̄ hō ab.a.albo ꝛ oi albo quodlibet differēs qz i simili nō sequit tm̄ currēs ab homine ꝛ qualibet parte platonis quilibet hō differens est ergo tm̄ currēs ab a hoīe ꝛ qualibet ptē platonis quilibet hō differēs ē casu quo sortes sit non currēs ꝛ ex mediate superiori fiat plato currēs per ly.homine loquor dē homine totali vel partiali q̄ nō est plato aut capias ly.a. qō cōnertatur cū vno termino habente tot suppositā sicut hic terminus hō totalis vel partialis qui non est plato. ¶Ex quo patet cō sequentiā factā in prima replica non valere qz instatur in casu iaz dicto ꝛ ex illo habetur nullā ly.rū consequentiarū valere tantū hō leonē ꝛ quelibet asinū quolibet videns est ꝛ tm̄ hō est homo ergo tm̄ hō a leonē ꝛ quelibet asinum quodlibet videns est qz in simili nō sequitur tm̄ hō aliquod.b.ꝛ quālibet partē capitis brunelli quodlibet videns est ꝛ tātam homo est homo ergo tātum homo.a. aliquod.b.et quamlibet partem capitis brunelli quodlibet videns est si eā sortes videat brunellum ꝛ non videat caput eius nec aliud.a.brunello totale intelligo sit etiaz vnus equus qui videat caput brunelli ꝛ nihil aliud tunc si ly.b.conuertatur cum hoc diſiūcto asinus totalis vel partialis qui non est caput brunelli ꝛnō sint plura videntia brunellū aut caput eius instaſ.

¶Tertia propositio sicut hec consequentia est bona tantuz omnes homines quilibet homo:ꝛ b alter homo sunt ergo ꝛc.ita hic sillogiſmus est bonus:qui assumptus est in argumento tantū omnes homines quilibet homo ꝛ b alter homo sunt ꝛ tantuz omnia risibilia sunt homines ergo tm̄ omnia risibilia quilibet hō ꝛ alter hō sunt. Similiter hec est bona tantum homines quilibz homo ꝛ b alter homo sunt tantum homines sunt homines ergo tantum homines quilibet homo ꝛ alter homo sunt.

¶Sed contra hoc sic arguitur nō sequitur tm̄ asinus cuiuſlibet hois quilibet asinus ꝛ.b.hominis quilibet asinus est ꝛ tm̄ rudibile est asinus ergo tm̄ rudibile cuiuſlibet hois quilibet asinus ꝛ hominis quilibet asinus est ꝛ tm̄ nō videtur q̄ aliquis defectus cōmittatur de suppositis ergo dicta nulla consequentia est nota cum minore ꝛ maiorez probo qm̄ in simili forma nō sequitur tm̄ asinus albi cuiuſlibet angeli quelibet medietas materie ꝛ.b.hois quilibet asinus est ꝛ tm̄ asinus albus est asinus albus ergo tm̄ asinus albi cuiuſlibet angeli quelibet medietas:et homnes quilibet asinus esset pono casum q̄ sint duo asini brunelli albus ꝛ fauellus niger ꝛ volo q̄ cōmunicēt in materia ꝛ brun ellus albus possideat a,sortē. Sed ex fauello duo fiāt asini quoruz alter a platone alter vero a cicerone possideatur ꝛ quilibet illoꝝ sit ex medietate aliqua fauelli et medietas superior materie.a.gabriele possideatur ꝛ medietas inferior materie.a.raphaele ꝛ supono animā illius asini esse totā in qualibet parte quod si nō velis tenere faciat id deus de illo asino aut capias in simili forma terminos qui supponant pro homine ꝛ ponas casum ꝓportionabiliter.

¶Si forte dixeris errorez esse clarum quia arguitur a confusa ad determinatam ex parte de ly.hominis.

¶Contra hoc arguitur hec consequentia est bona tantum asinus cuiuſlibet hominis quelibet medietas ꝛ.b.alterius hominis quilibet asinus est ꝛ tanti asinus est asinus ergo tantum asinus cuiuſlibet hominis quelibet medietas materie ꝛ.b.alterius hominis quilibet asini est et cōmittitur idem defect9 ergo dicta nulla consequentia est nota cum minore et maiore probatur quia nō potest instari capiendo ly alterius relative quia capiendo ly alterius pro vt opponitur.a.ly vter q̄ non est difficultas quia instatur in casu precedenti.

¶Secundo sic bene sequitur tm̄ asini9 cuiuſlibz hois q̄lz medietas ꝛ alterius hois q̄lz asin9 est ꝛ tm̄ asin9 est asin9 ergo tm̄ asin9 cuiuſlz hois q̄libet medietas ꝛ.b.alterius hois q̄libet asinus est ꝛ tm̄ arguitur a cōfusa ad determinatam ex parte prime exponentis ꝛ solutio nulla.

¶Ad argumentū rndeo sicut responsum est ad replicam primam contra solutionem ad quam respondeo negando illam consequentiam esse bonaz ꝛ ad probationē nego q̄ non possit instari:imo si reneam9 esse possibile. possidere aliq̄s totum non possidēdo quamlibet partem eius aut partē aliquā eius:tunc instabit facile si sint quatuor angeli quoruz quilibet possideat duas quartas superiores materie sortis ꝛ duo primi possideāt sortē ꝛ nō possideāt medietatē superiorē sortis nec aliquā partē medietatis supioris eius ꝛ quilibz angelus possideat quartā superiorē sortis ꝛ alius aliā quartā secundam sortis:sic tamen q̄ qui possidet secuda non possideat primā et ecōuerso:tunc instabit si ly.a valeat sicut sortes vel prima quarta sortis vel secunda quarta, sortis ꝛ ly b sicut quarta prima vel secunda, materie sic dicendo tantū asinus cuiuſlibet angeli quodlibet b ꝛ b alterius angeli quodlibz asinus:veritas antecedētis claret:quia secunda exponens falsificatur pro medietate superioris sortis. Et si non velis admittere casum videlicet q̄ aliquis possit possidere totū nō possidēdo qualibet ptē tunc vtere impositiōe:qua sepe vsi sum9 ꝛ facile proportionabiliter ponēdo casuz instare poterimus.

¶Ad secundū rndeo consequētia non valere:quia similis omnino defect9 committitur ex parte primarum exponentium qui in alia ex parte secundarū committebatur:ꝛ instabis facile sic tantū asinus cuiuſlibet angeli qualibz medietas materie ꝛ alterius angeli quelibz medietas asini est ꝛ tm̄ asinus est asinus:ꝛ ꝛc. Et sit casus q̄ sint quatuor angeli quoz quilibet quamlibet medietatez materie possideat ꝛ duo angeli primi possideant primam medietatem brunelli: ꝛ alij duo secundam medietatem brunelli. et supponamus animam brunelli esse totam in toto ꝛ totam in qualibet parte.

¶In primis cōfirmationib9 tāgitur similis difficultas quando fit exclusio a parte que in argumento tangebat excludendo a toto. Sed quia vt diximus iste consequentie non tangunt materias sillogisticas:ideo breui9 q̄ potero expediā aliā resumēs q̄ in exponibilib9 visa sunt.

¶Pro cuius declaratiōe notādū est errorē esse quia argutur in aliquib9 similis istorū a cōfusa ad determinatā aut a cōfusa ad mixtā ex ptē scōarū exponentiū, et ex parte primarū a determinata ad confusam.

¶Ex q̄ qñ fit exclusio a pte potest duobus modis hic error cōmitti vno modo quādo omittitur idē defectus ex parte partis subiecti. Alio modo respectu ptis p̄dicati. si error cōmittat respectu partis subiecti. Distinguendū est. qz p̄dicatum potest supponere multiplr i pria exponente. potest em̄ distribui totū predicatū aut q̄libet pars aut neutra, ps intelligo si habeat ptes pōt etiā cōtingere q̄ in pria exponēte vna ps distribuat ꝛ alia nō distribuat. Si primū stingat vez q̄ totale predicatū distribuat in pria exponēte aut q̄libet ps aut nulla pars sit regula.

¶Cōsequētie in q̄b9 hic error cōmittitur vez q̄ arguatur a suppositione determinata ad cōfusam ex parte primarū exponentiū ꝛ ex ptē secūdarū a, cōfusa ad determinatā dūmodo predicatū acciptat sicut dixim9 sunt bone:sed nō sunt mutue vt formatr sequitur tm̄ q̄libet homo ꝛ b homo omnes homines sunt:ergo tm̄ q̄libz homo ꝛ homo omnes homines sunt ꝛ causa huius est:qz ad veritatē consequentis opz q̄ predicatum nō habeat, nisi vnū suppositū: ꝛ sic cōfusa predicatiue equinalebit determinate in secunda exponente ex quo infero q̄ si prima exponens possit verificari predicato hōte multa suppositā talis modus arguendi non valeret ꝓpter qō nō sequit tātuz a pars materie ꝛ b oē c sunt:ergo tm̄ a ps materie ꝛ a b omne c sunt. si em̄ ly b cōuertat cū isto termino ps includēs caput sortis ꝛ ly c cū isto termino pars includens medietatem superiorem sortis. datur antecedens verum et consequens falsum: q̄ ille ꝓpie non sint mutue notissimū est.

¶Scōa ꝓpō si cōmittat hic error respectu partis subiecti vt dixim9 ita q̄ in primis exponentibus arguatur a determinata ad confusam ex parte partis subiecti. ꝛha nō valz quādo in primis ex-

ponẽtibus vna pars predicati distribuit̃ ⁊ alia non vt non sequit̃ tm̃ ois homo et b homo ois homo ⁊ hõ sunt:ergo tm̃ ois homo ⁊ homo ois homo ⁊ b homo sunt: nec ecõtra prima pars pbata est in cõfirmatione scda ⁊ scda ꝓbatur:qz in simili non sequitur simpliciter adhuc excludendo tm̃ ois alia ⁊ angelus ois angelus et alia sunt:ergo tm̃ omnis anima ⁊ b angelus omnis angelus ⁊ alia sunt. si em̃ vna anima sit sola cum multis angelis.antecedens est verum ⁊ cõsequens falsum: et ex hoc sequitur clare ꝙ nulla istarũ cõsequentiarũ valet tm̃ omnis homo ⁊ b homo omnis homo ⁊ vterq; homo sunt:ergo tãtũ ois homo ⁊ homo omnis homo ⁊ vterq; homo sunt tãtum omnis homo ⁊ b homo vterq; homo ⁊ alter homo sũt: ergo tantũ omnis homo ⁊ homo vterq; homo ⁊ alter homo sunt:tãtũ omnis homo ⁊ b hõ alter homo:ꝛ vterq; homo sũt: ergo tãtũ omnis homo ⁊ homo alter homo ⁊ vterq; homo sunt.tãtum omnis homo ⁊ b homo omnis homo ⁊ alter homo sunt:ergo tantum omnis homo et homo omnis homo ⁊ alter homo sunt:nec ecõtra oẽs iste facile possunt istari ex dictis.

¶ Facile tu ipe inferes multo plures ⁊ difficiliores cõsequentias que per hec que dicta sunt facile instabuntur et nõ infirmus eas qz impertinẽtes sunt huic materie.Sed inquires circa hec q̃re cuꝫ iste ꝙsequẽtie sunt impertinentes huic materie posuimus eas.

¶ Rideo qz facile poteris quãcũ ꝙ taliũ cõsequẽtiarũ reducere ad sillogismũ in quo sillogismo non erit maioz nec minoz difficultas q̃ in cõsequẽtia nõ sillogistica in qua cõmittrebatur erooz et facile reduces ad sillogismum capiendo ꝑ maioze añs ⁊ ꝑ minoze vnã ꝓpositionez cuiꝰ ꝑdicatũ sit prima pars subiecti maioris ⁊ pro subiecto minoris capias quẽcũq; terminũ supponẽtẽ eodẽ modo sicut prima pars subiecti consequentie

Et pro cõclusione cape consequẽs alteriꝰ ꝓtie mutãdo solũ primũ terminũ subiecti ⁊ ponẽdo loco illiꝰ minoꝛ extremutatẽ aut si faciliꝰ vis facere ꝑ maioze añs ⁊ ꝑ ꝛclone ꝓtis ⁊ ꝑ mioze vnã ꝓpõẽ i q̃ ꝑdicat̃ pria ps subiecti maioꝛ; de seipo sicut si velis hanc ꝓnam tm̃ ois hõ ⁊ b hõ ois hõ ⁊ b hõ sunt:g̃ tm̃ ois hõ ⁊ hõ ois hõ ⁊ b hõ sunt applicare capias ꝑ maiore istã tm̃ ois hõ ⁊ b hõ ois hõ ⁊ b hõ sunt ⁊ pro minoze hanc tm̃ oẽ albũ est hõ et ꝑ cõclone hãc tm̃ omne albũ ⁊ homo ois homo ⁊ b homo sunt:ꝛ hẽbis istuꝫ sillogismũ tm̃ ois hõ ⁊ b homo ois hõ ⁊ b homo sunt ⁊ tm̃ oẽ albũ est homo: ergo tm̃ oẽ albũ ⁊ homo ois homo ⁊ b homo sunt ⁊ oino in hoc sillogismo est eadẽ difficultas q̃ erat in ꝓa assumpta ⁊ si vnt institeris facile instabis alteri aut si facilius vis reducere illã ꝓnam ad sillogismũ qui habeat difficultatẽ eãdem quam habebat consequentia assumpta sume hanc pro minoze tantuz omnis homo est homo et pro maꝛe antecedens:ꝛ pro conclusiõe consequens. Et per ista facile est respondere ad formam prime ⁊ scde conformationis:quia ad argumentũ facti in secunda patet solutio ex dictis ⁊ ad primam. ¶ Rideo ꝙ si maioꝛ sillogismi ꝺ exponi sicut in prꝯcipio huius fecisse ꝙ̃ suppositum. consequentia est bona et maioꝛ est falsa in casu posito si vero debeat exponi taliter ꝙ predicatũ in secunda exponẽte stet cõfuse tm̃ erroꝛ in cõsequẽtijs iam dictis committitur.

¶ Ad tertiã confirmationẽ in qua tangitur similis difficultas que tangebatur in argumento principali quando fit exclusio a parte nego minorem qꝛ committitur idem erroꝛ ex parte partiuꝫ predicati sicut in argumento committebat quando fiebat exclusio a totoꝛ quia ibi ad longum omnia declarauimus ⁊ proportionabiliꝛ ꝑ fit multiplicari et ꝓposito applicari iõ nõ plura scribã:qz quicũq; sciet silꝛia argumẽta formare in ꝓposito.

¶ Ad vltimam cõfirmationẽ facilima ẽ solutio nego em̃ minoꝛẽ qz arguitur ex pte prime exponentis maioris ad primã cõclusionis a confusa ad determinatam ex parte subiecti.

¶ Cõtra hãc solutionez sic arguo si in maioze cõsequẽtie ibi assumpte fiat exclusio a parte ⁊ simpliciter consequentia erit bona:ꝛ tm̃ idẽ oino erroꝛ ꝓmittit̃ g̃ solutio nulla.minoꝛ est nota ⁊ maioꝛ ꝓbat̃ qz non potest instari.

¶ Ad hãc replicã rideo negando maioꝛem quia in simili instatur sic tantũ oĩs forma ⁊ a pars hominis omnis ps hominis ⁊ forma sunt ⁊ tantum omnis forma est forma:ergo tãtũ omnis forma ⁊ b pars hois omnis pars hominis ⁊ forma sunt casu quo sit solus sortes inter creaturas semper cepi ⁊ capio illũ termiñ pars hominis pro parte composita ex materia et forma rationali.

¶ Cõtra hanc solutionẽ sic arguo bene sequitur simpliciter excludendo tãtum quilibet homo ⁊ homo sunt hoies ⁊ tm̃ quodlibet risibile est homo:ergo tãtũ quodlibet risibile ⁊ b homo sunt homies ⁊ tamẽ cõmittit̃ idẽ erroꝛ qui in alia:ergo solutio nulla.

¶ Ad hanc replicã rideo cõcessa maioꝛe negando minoꝛem quia in alia arguitur a confusa partis subiecti ad determinatã respectu distributionis predicati et in hac arguitur a cõfusa ad determinatã respectu distributiõis a qua fit exclusio:et ideo suppositio cõfusa equipollet determinate iste em̃ equivalent tantum quilibꝫ homo ⁊ b homo sunt homo ⁊ tãtum quilibet homo ⁊ homo sunt homo si fiat exclusio a pte distributa et causa quare valent est quia si debet aliqua illarum verificari oꝑtet illã partẽ tantuz habere vnum suppositum.

¶ In hoc argumẽto tangitur hec difficultas an ne liceat in sillogismis argumentari a distributiõe virtuali ad formalem et econtra.

Tertio principaliter arguitur non sequitur tantum oẽs hoies ꝺlibꝫ hõ ⁊ hõ sunt ⁊ tm̃ ois risibilia sũt hoies:g̃ tm̃ ois risibilia sunt homo ⁊ homo: et tamen arguitur in barbara:ergo principalis cõclusio est falsa.consequentia est nota cum minoꝛ ꝓbatur maioꝛ:quia casu quo non sint nisi duo homines soli in materia cõmunicãtes et a parte subiecti loquamur de hominibus totalibus et a parte predicati capiatur ly homo absolute.antecedens est verum et consequens falsum. si dixeris forte ꝙ arguitur a non distributo ad distributum ex parte prime partis predicati,

¶ Contra hoc sic arguo sequitur tunc hanc ꝓnam debere esse bonam:tantum omnes homines quilibet homo et homo sunt ⁊ tãtum omnis risibilis sunt homines:ergo tantum omnis risibilis ꝙ libet homo ꝙlibet homo sunt cum tollatur erroꝛ et arguatur a distributo ad non distributum respectu secunde partis:sed consequens est falsum:ergo solutio nulla.falsitas consequentis claret cũ in eodem casu insterur.

¶ Posset hic confirmari eadem difficultas excludendo in maioze a parte et in conclusione:quia nõ sequitur tãtum cuiuslibet hominis asinus est currens et tantum sortes est homo:ergo tãtum sortis quilibet asinus quodlibꝫ currens est ꝙ si dixeris erroꝛem esse: quia arguitur a non distributo ad distributum exparte de ly asinus et ex parte de ly currens.

¶ Contra tunc sequitur hanc consequentiam valere tãtum cuiuslibet hominis:quilibet asinus quodlibet currẽs est tantum sortes est homo:ergo tantuz sortis asinus est currens:quia tollitur erroꝛ.Sed hoc est falsum vt liquet:ergo solutio nulla.

¶ In isto quarto argumento inquirit hec difficultas videlicet vtrum arguendo a distributione virtuali ad formalem aut econtra valeat consequentia pro cuius declaratione notandum est ꝙ distributio formalis ẽ distributio proueniens a signo distributiuo ⁊ hoc in prima exponente sicut in hac propositione tantum animal quilibet homo est ly homo dicitur distribui distributione formali.Sed distributio virtualis est distributio secunde exponentis:vt in hac propositione tantum animal est homo predicatum distribuitur distributione virtuali. Et quia difficultas non est propria huic materie. Sed huic materie potest recte applicari ponam duas propositiones quas in exponibilibus posuimus ad cognoscendum quando valet consequentia a distributione virtuali ad formalem ⁊ econtra.

¶ Pria ꝓ licet arguere ex pte

predicati a distributione virtuali ad distributionem formalem in illis propositionibus que habēt vniuersales ꝛ hoc inferendo distributionē formalē siue vniuersali correspondentē hoc est inferendo pro prima exponēte vniuersalē illi correspondentē vt formaliter sequitur tantus animal homo est: ergo tātū a animal omnis homo est. Similiter bene sequitur tm̄ asinꝰ est hominis asinus: ergo tātum a asinus quilibet hominis asinꝰ est ꝛ non infertur hec tantum a asinus cuiuslibet hominis quilibet asinus est: quia prima exponens non equivalet sue vniuersali nec hec tm̄ asinꝰ cuiuslz hominis asinꝰ est.

¶ Sequitur ex hoc ꝙ lz hec consequētia sit bona tm̄ homines sunt risibile et animal: ergo tantum a homines qlibet risibile ꝛ quodlibet animal sunt nō tamen valet hec. tantum homines quilibet homo ꝛ homo sunt: ergo tātum a homines qlibet hō ꝛ quilibet hō sunt sunt: sed bene infertur hec tm̄ a homines omnia vel omne q̄ quilibet homo ꝛ hō sunt: sicut bene sequitur tantum asinus cuiuslibet hominis asinus est: ergo tantum a asinus quilibet asinus qui cuiuslibet hominis asinus est est: lz ex antecedēte non inferaꝫ hec tm̄ a asinus cuiuslibet hominis quilibet asinꝰ est. ¶ Et ex propositione patet ꝙ si datur aliqua propositio exclusiua non habēs vniuersalem in q̄ ponitur distributio virtualis ꝙ ex ea nō licebit inferre saltem mutuo vnam de distributione formali: vt non sequitur tm̄ a asinus cuiuslibet hominis asinus est: ergo tm̄ a asinus cuiuslibet hominis qlibet asinus est: nec sequeretur tantum a homines omnis homo ꝛ homo sunt: ergo tm̄ a hoies ois homo ꝛ ois hois sunt.

¶ Scōa ppō arguēdo a distributiōe formali ad virtualē si totale predicatū distribuat aut qlibet ps valz cōsequētia sinautem non valet prima pars claqm̄ si totale p̄dicatū distribuit in p̄ia exponēte illa p̄ia exponens est si transponātur extrema erit pure vniuersalis ꝛ cōuertet cū sua exclusiua per quandā regulā exclusinaꝝ vt iste equalēt tm̄ album q̄ libet homo est ꝛ albū quilibet homo est: ꝛ tātū b albū est homo ꝛ ꝓterea bene valebit p̄ia a propositiōe in qua totale predicatum in prima exponente distribuit ad propositionē in qua p̄dicatū et quelz pars in secunda exponente distribuitur.

¶ Secūda pars ꝓbatur qm̄ nō sequit tm̄ alba quilibet homo ꝛ hō sunt: ergo tātū alba homo et homo sunt.

¶ Ex his duabꝰ regulis sequit ꝙ nūq̄ tenet hic modꝰ arguēdi qñ fit exclusio a parte vt claret correlariū p̄acticāti saltē nō licet argumentari a distributione virtuali ad formalē: ꝛ ratio huius est quia nulla talis potest habere vniuersalē de terminis trāspositis. vñ si aliqua daretur que inferret vniuersalē in illa possumus argumentari a distributione virtuali ad formalē vt bene sequitur tantus homo vel asinus est asinus: ergo tm̄ a hō vel asinus ois asinus est. ¶ Dicitur notāter in illis duabus regulis dūmodo arguatur ex parte predicati quia si arguaꝫ ex parte subiecti a distributione formali ad virtualē si fiat exclusio a toto p̄ia ēbona si vero a parte non valet sicut nec contra prima pars probatur: qm̄ bene sequitur tantum a ꝛ quodlibet a sunt currentia: igitur tantum a et a sunt currentia excludendo a toto quod sic deduco quoniam vniuersalis antecedētis semper in tali modo arguēdi infert vniuersalem cōsequētis. Scōo etiā prima exponens antecedētis infert primā p̄tis: ꝛ secunda secundā de prima notū est. ꝛ de secūda probatur: qm̄ semper in tali modo arguendi argumentabitur a superiori ad inferius cū distributiōe supioris ex pte subiecti.

¶ Scōa ps vcz ꝙ si fiat exclusio a parte impertinenter se habent probatur quoniam non sequitur tantum homo et quilibet asinus sunt animalia: ergo tantum homo ꝛ asinus sunt animalia. facillimum est instari in simili nec contra valet singulariter ꝛ pluraliter excludendo. non enim sequitur in simili tantum a et animal sunt homo: ergo tantum a et qlibet animal sunt homo: quia si lya conuertatur cum hoc disiuncto omnes vel entia. antecedens est verum ꝛ cōsequēs falsum. Et si queras vtrum hec consequentia valeat tantum homo ꝛ quilibet asinus omnia portantia lapidem sunt ergo tantum homo ꝛ asinus omnia portātia, lapidem sunt.

¶ Respondeo ꝙ non quasi sortes ꝛ brunellus participent in materia ꝛ ex medietate inferiori cum tota forma brunelli fiat vnus asinus ꝛ soli sortes ꝛ brunellus portent lapidem ꝛ non sint plures asini datur antecedens verū ꝛ consequens falsum facile est cōtrario instari ꝛ per hec que dicta sunt alias difficultates circa sillogismos compositos ex propositionibus primi ordinis intelligere valebis ꝛ ideo hec sufficiat dixisse de primo tractatu.

Hic est secūdus tractullus in quo de sillogismis compositis ex propositionibus exclusiuis secundi ordinis agitur.

Difficultatibus sillogismoꝝ compositorum ex propositionibꝰ exclusiuis primi ordinis expeditis. Restat sillogismos secundi ordinis discutere pro quorum clara discussione ante omnia,

¶ Quero vtrum due premisse secundi ordinis sint disposite sillogistice in quacunq̄ figura.

¶ Et arguit primo ꝙ non sint disposite in prima figura quoniā iste premisse tantum hō non est animal tantuz risibile nō est homo sunt negatiue ergo ex eis nihil sequitur,

¶ Secundo si aliqua cōclusio ex illis premissis deberet sequi maxime aliqua istarū omne risibile est animal tantum risibile non est animal non tm̄ risibile non est animal. Sed nulla istarū sequitur ergo nulla possunt inferre consequentia est nota ꝛ minor quoniā iste premisse sunt vere in simili tantū substātia non est accidēs tm̄ creatura non est substātia quācūq̄ istarū existentē falsa tantum creatura nō est accidēs ois creatura est accidens similiter nō inferunt. ille premisse tertiā cōclusionē qz in simili nō sequitur tantū. Substantia non ē. a. tantū creatura non est substantia ergo non tantū creatura nō est a si enim ly. a. conuertatur cum isto disiuncto accidēs vel deus antecedens est verum ꝛ consequens falsum. Si dicas forte illas premissas esse indispositas. Contra ille premisse inferunt istam risibile est animal ergo ille premisse sunt dispositē,

¶ Secundo principaliter arguitur probando ꝙ tales premisse non erūt dispositē in secunda figura quoniam ex his premissis tantū substantia non est accidens ꝛ tantū substantia nō est accidens maxime sequeret aliqua istarum substātia nō est substantia aut hec non tantū substantia non est substantia aut hec substantia est substantia aut hec nō substantia est non substantia de prima notum est ꝙ non inferatur quoniā premisse sunt vere ꝛ conclusio falsa de tertia facile probatur capiēdo has premissas tantū chimera non est ens ꝛ tantum chimera non est ens. De secunda etiam patet quoniaz capiendo has premissas tantum substantia non est a et tantum creatura non est a si ly a conuertatur cū hoc disiuncto deus vel accidens instabis ꝛ in eodem casu pantur premisse vere ꝛ conclusio falsa,

¶ Tertio arguitur si premisse secundi ordinis inferrent aliquā cōclusionem in prima ꝛ in secunda figura essent etiā disposite in tertia figura sed hoc est falsum ergo premisse secundi ordinis nō sunt disposite sequela probat qm̄ si iste premisse tm̄ a nō est b tm̄ a nō ē c aliquā inferrent maxime inferret ista oē c est b sed hoc est falsuz ergo dicta nullā sequela est nota minor probat qm̄ si ly. a conuertat cum isto termino substantia ꝛ ly b. cum isto termino accidens ꝛ ly. c. cum isto termino creatura premisse sūt vere conclusione existente falsa,

¶ Ad questionem respondeo assertiue ꝛ ad primū argumētū in quo vis probare premissas secundi ordinis non esse dispositas in prima figura sillogistice cū sint negatiue. Respondeo illas esse affirmatiuas vt patet per diffinitionem propositionis affirmatiue capite primo prime partis positā ꝛ ideo ex illis p̄missis sequitur hec cōclusio risibile est animal ꝛ nulla conclusio alia de ibi illatis sequitur ex illis premissis ꝛ ꝙ hec risibile est animal sequatur probat quoniā illa cōclusio sequit ex secundis exponētibꝰ pri

Caput tertium

missarū ergo sequitur ex illis premissis optime enim sequitur omne non hō est animal ꝛ omne non risibile est hō. ergo risibile est animal per tertiā regulā posi tā capite vltimo tertij tractatus. Et ex hoc infero ex illis premissis secundi ordi nis preassumptis tantū hō non est aial tantū risibile non est hō sequi hanc risi bile non est nō animal similiter et hanc animal nō est non risibile probatur qm̄ prima sequitur ex secūda exponēte: ma ioris ꝛ prima minoris ꝛ secūda sequitur ex prima exponente minoris ꝛ secunda maioris vt patet p quartā regulaz capi te vltimo tertij tractatus positam optime sequitur per illā regulā omne nō hō est animal risibile non est homo ergo ri sibile non est non animal. Et ex hoc ꝓz ex illis premissis sequi hāc de quarto or dine non tantū omne risibile nō est aial similiter ꝛ hanc non tantum risibile ani mal non est ꝛ etiā hanc non tantū ani mal risibile non est hoc patet nā quelibet istarū triū exponitur disiunctiue et hz pro exponente vnā propositionem ex illis quas diximus ex premissis dictis se qui. Patet ex his premissas de secundo ordine esse bene dispositas in prima figura dato q copule earū sint de extrinseco tēpore probatur quoniā vltime exponentes in propositionibus de extrinseco tempore sunt bene dispositeergo et ipse. Patet ex hoc quaslibz exponentes premissarum esse dispositas in hac figura demptis duabus primis.

¶ Ad secūdum argumentū prin cipale quod volebat probare premissas de secundo ordine non esse dispositas in secunda figura respondeo negādo maio rē sed ex p̄missis ibi assumptis sequitur hec substātia nō ē substātia sicut ex his tm̄ hō nō est aial tm̄ risibile non est aial sequit hec risibile nō est non hō sitz ꝛ hec hō nō est nō risibile qz prima sequit ex se cūda exponēte maioris: prima minoris ꝛ secūda istarū sequit ex prima maioris ꝛ scōa minoris in baroco optime namz sequit in baroco oē nō hō est aial risibile nō est aial ergo risibile nō est nō hō. ꝛ ex hoc sunt equi ex illis p̄missis sequi quā libz propositionem que ex dictis propo sitionibus infertur ꝛ ideo ex illis sequi tur hec non tantū omne risibile non est homo similiter ꝛ hec non tm̄ omnis hō non est risibile quod sic probo quoniam ex illis premissis secūdi ordinis iam ac ceptis sequitur hec risibile nō est nō hō ꝛ nō hō est q sequatur prima pars probatū ē ꝛ secūda claret qz sequitur ex mi nore. iam bene sequit risibile non est nō homo ꝛ non hō est ergo omne nō homo b. risibile nō est ꝛ nō hō est ꝛ vltra omne non hō. b. risibile nō est ꝛ nō hō est ergo non hō est nō oē risibile ab affirmatiua ad negatiuā ꝛc. Et vltra ergo nō omne risibile est non hō capto infinitanter ne gationes ꝛ vltra non oē risibile est non homo ergo nō omne risibile non est hō vltra ergo nō tantū omne risibile nō est homo ab exponente ad exponibilem di siunctiue de primo igitur ad vltimum si tantum homo non est animal ꝛ tantum risibile non est animal non tantū omne risibile nō est homo. simili modo probā bis ex illis premissis hanc conclusiones non tantum omnis homo non est risibi le inferri. Patet ex his inter exponentes premissarum duas primas ꝛ duas vltimas esse indispositas.

¶ Ex dictis patet quaslibz duas propositiones secūdi ordinis dispositas in secunda figura inferre vnā conclusionem negatiuam similem conclusionib⁹ dictis ꝛ hoc sine fiat exclusio a toto ipsa missis sine fiat exclusio a parte vt optime sequit excludendo a parte ex his pre missis tātum hominis asinus nō est ani mal ꝛ tantum risibilis equus nō est ani mal quecūz istarum risibilis equus nō est nō hominis asinus hominis asinus non est nō risibilis equus infinito in conclusionibus solū genitiū verum est si hanc accepisses pro maiore tantum ho minis quilibet asinus nō est animal nō sequeretur ista risibilis equus non ē no minis asinus quia arguitur a nō distri buto ad distributum ex parte illius ter mini asinus qui in secunda exponente maioris non distribuitur ꝛ ex qua mino re sequi debet conclusio illa ꝛ in conclu sione distribuitur ꝛ dabuntur premisse vere conclusione existente falsa in simili sic dicendo tantum angeli quelibet ani ma non est intelligens ꝛ tantum angeli quelibet anima non est intelligēs ergo angeli anima non est nō angeli anima ꝛ ponendo casum q sint in mūdo mul te anime quaruz aliqne intelligant ali que vero non intelligant ꝛ anime mu tuo se possideant ꝛ omnes angeli possi deant tantū vnam aiam nō intelligen tem sed deus omnia possideat.

¶ Contra responsionez sic arguo sequeret ex dictis has premissas tantuz hō non fuit animal ꝛ tantum risibile nō fuit animal inferre hanc risibile nō fuit nō homo. Sed hoc est falsum ergo dicta nulla sequela apparet manifestissima: sed falsitas consequentis probatur qm̄ in simili instatur tantū. a. non fuit deus ꝛ tantū. a. non fuit deus ergo. a. non fuit non a casu nāz posito q ly. a. conuertatur cum hoc termino creatura dilecta a deo ꝛ deus nunc diligat omnes creatu ras ꝛ ante hoc nullam dilexisset antece dens verum ꝛ consequens falsum.

¶ Ad hanc replicam respondeo concessa sequela negando falsitatem cō sequentis ꝛ ad probationē cōcedo q nō inferunt illā vt bene probatur qz arguit ur ex parte illius termini non homo ab amplo ad nō amplū quod inconueniēs est in terminis infinitatis ꝛ infinitis cū virtualiter arguatur ab inferiori ad su perius negatiue ex parte totius termi ni infinitati. Sz ex illis premissis sequi tur hec conclusio risibile nullū nō hō fuit.

¶ Ad tertium argumentū in quo probare intendebamus premissas secū dum ordinis esse indispositas respōdeo cō cessa sequela negando falsitatem conse quentis ꝛ ad probationē nego maiorez. sed ex illis premissis sequitur hec cōclu sio. c. est. b. quia ipsa sequitur ex vltimis exponentibus conclusionis. ꝛ sole vlti me exponentes in hac figura sunt dispo site. vt videre est practicanti.

¶ Contra hanc responsionem sic argumētor sequeretur si tales premisse in tertia figura essent dispositead inferē dam conclusionem dictam q etiam iste tantum homo non fuit non homo ꝛ tan tum homo fuit non non homo essent di posite ad inferendum hanc non homo fuit non homo sed hoc est falsuz ergo so lutio nulla. consequentia est nota ꝛ mi nor probatur quoniam in simili non se quitur tantuz deus non fuit non creās ꝛ tantum deus non fuit nō creans ergo non creans fuit non creans qz casu quo pater solus ante hoc nō creauisset ꝛ nūc primo creet antecedens est verum ꝛ cō sequens falsum.

¶ Ad istam replicam respondeo negando sequelam quia licet ille premi sse sint dispositenon tamen ad inferen dum conclusionem ibi illatam quia ar guitur a non amplo ad amplum cum di stributione ampli ex parte illius termi ni infinitati, homo ꝛ ex consequenti ar guitur a superiori ad inferius affirmati ue vt patet intelligenti. Sed ex illis pre missis optime ꝛcludes hanc non homo quod fuit non homo fuit non homo aut hanc fuit non homo: non homo.

¶ Ex his aspicicndo ad exponen tes poteris facile videre de his premis sis in quacūz figura tantum: a: a nō est tantum: a; a non est vnde iste inferūt cō clusiones que alie inferunt quia iste pre misse inferunt alias ꝛ cum hoc inferunt alias conclusiones quia in secunda figu ra due vltime exponentes sunt dispos te quod non contingebat in alijs.

¶ Et ex iam dictis in hac questio ne poteris facile videre que conclusio se quitur ex his premissis tātum homo, nō est animal ꝛ nullū risibile est homo nul lus homo est animal et tantum risibile non est homo aliquis homo non est ani mal ꝛ tantum risibile non est homo ꝛ ex istis debet sequi necessario cōclusio nega tiua ꝛ premisse vltime sunt indispositē.

¶ Sed contra solutionem confir mationis sic argumentor si dicta essent vera sequeretur ex his premissis tantuz a. non est. b. ꝛ tantum a non est. c. hanc sequi c est b in maiore excludendo singu lariter tantum ꝛ in conclusione plurali ter tantum sed hoc est falsum ergo solu tio nulla sequela patet quia non com mittitur isto modo excludendo aliquis error quin ille error committatur singu lariter tantum excludendo ergo si isto modo excludendo consequētia non va-

ſet etiam nec alio modo excludendo falſitas conſequentis probatur quoniaꝫ ſi ly.a.conuertatur cuꝫ hoc termino deus & ly.b.ſicut creatura & ly.c.ſicut entia et ſit caſus q̄ nullum diuiſibile ſit in rerū natura ſed ſolum in indiuiſibilia antecedens eſt verum & conſequens falſum.

¶Ad hanc replicā reſpondeo negando ſequelam & ad probationē nego antecedens immo committitur nouus error videlicet q̄ medium capitur equinoce in exponentibus ex quibus denotatur illa concluſio inferri quia in exponentibus maioris & minoris ſubiectum non pro eodem ſumitur.

¶Et ſi cōtra hoc arguas quoniā ſi in maiore fiat excluſio ſimpliciter & in minore fiat excluſio ſingulariter tantuꝫ conſequentia eſſet bona & tamen committitur idez error igitur ſolutio nulla.

¶Ad hoc reſpondeo negādo minorem q̄ nullus error cōmittit pro quo cūq; enim pro quo mediū in minori ſupponere poteſt in maiore ſupponet.

¶Jam pro complemento huius tractat⁹ primo ſic arguo bene ſequitur tantum hō non eſt animal omne riſibile eſt homo ergo nullū riſibile eſt animal & tamen nullus error cōmittit ergo cōcluſio falſa. Fortaſſe reſpondebis q̄ arguit ex puris particularibus & q̄ datur antecedens verum & cōſequēs falſum in ſimili forma ſic capiendo tantū ſubſtātia nō eſt creatura omne riſibile eſt ſubſtantia ergo nullum riſibile eſt creatura.

¶Contra hanc ſolutionem ſic arguo ētor ex illis premiſſis ſequitur hec omne riſibile creatura non eſt ergo ſolutio nulla. Si dicas forte q̄ iſta concluſio ſequitur ex illis premiſſis quia ly. animal non diſtribuitur ſed non poteſt inferri hec nullum riſibile eſt animal quia arguitur a nō diſtributo ad diſtributuꝫ ex parte illius termini animal.

¶Cōtra hoc arguo ly animal diſtribuit i prima exponēte maioris ergo non arguitur a non diſtributo ad diſtributum ex parte illius termini animal.

¶Et confirmatur non ſequitur tantum homo non eſt animal & tantum riſibile eſt homo ergo tantuꝫ riſibile eſt animal & tamē nullus error committitur ergo dicta nulla conſequentia & nota cū minore & maiori probat quoniā in ſimili non ſequitur tantum ſubſtantia non eſt accidens & tantum ens eſt ſubſtantia ergo tantum ens nō eſt accidens.

¶Ad argumētum reſpondeo cōcedēdo q̄ ex illis premiſſis ſequitur hec concluſio omne riſibile animal non eſt quia illa concluſio ſequitur ex ſecunda exponente maioris & minoris optime ſequitur per ſecundam regulam poſitam capite vltimo tertij tractatus omne nō homo eſt animal & omne riſibile eſt homo ergo animal nō eſt riſibile ex qua ſequitur hec omne riſibile animal non eſt ex quo patet ex illis premiſſis ſequitur hanc non tantum riſibile eſt animal. Sed ſi ly riſibile non diſtribueretur in minore non ſequereretur hec cōcluſio facillima eſt inſtātia. Sed ex illis premiſſis ſequitur hec non tantū omne riſibile eſt animal.

¶Sed queres quare ex illis premiſſis non ſequitur hec nullum riſibile eſt animal viſo q̄ ly animal diſtribuatur in prima exponente maioris. Reſpondeo q̄ nō ſequitur hec per regulam fundamentalem in hac materia iam poſitā. Ad hoc q̄ in aliquibus exponētibus aliquis defectus committatur q̄ ſit ſufficiēs ad impediendum conſequentie valorem quando concluſio ſequit virtute aliquarum exponentium aut ſequi denotatur requiritur q̄ ex parte illarū exponentium virtute quarū cōcluſio ſequit cōmittatur ille defect⁹ & q̄ oppoſitū defect⁹ q̄ cōmittit ex parte exponentiū quaruꝫ virtute concluſio ſequitur impedit conſequentiam valere cuius ex parte aliarū nō committatur defectus modo dico q̄ licet ly animal in prima exponente maioris ex qua cum minore nō ſequitur cōcluſio diſtribuat hoc non ſufficit ad hoc q̄ nō committat error inferendo illā concluſionem q̄ cū tales exponentes ſint diſpoſite denotatur ſequi ex eis illa concluſio ſed ſolum ſequi denotatur ex ſecunda exponente maioris & minore in maiori ly animal nō diſtribuitur & in concluſione diſtribuitur error igitur iam dictus committitur.

¶Ad

¶Ad firmationē reſpondeo cōceſſa maiore negando minorē et difficile eſt aſſignare errorē dico tn errorē eſſe q̄ arguitur a non diſtributo ad diſtributū ex parte minoris extremitatis ly riſibile nameꝫ in minore non diſtribuit nec formaliter nec virtualiter cum propoſitio illa inferat ab vna in qua ly riſibile ſupponit confuſe tantū et in ſecunda exponente concluſionis diſtribuitur cum ſecunda exponens inferat ex ſe vnam propoſitionem in qua ly riſibile diſtribuit.

¶Quare vbi talis defectus non cōmittatur conſequentia erit bona: vt optime ſequitur tantum homo non animal & tantum omne riſibile eſt homo ergo tantū omne riſibile non eſt animal.

¶Contra hoc arguit ex ſolutione ſequitur ex illis premiſſis iſtam poſſe inferri tantum b.riſibile nō eſt animal: ſed conſequens eſt falſum: ergo ſolutio nulla ſequela eſt nota: q̄z error iam dictus tollitur & minor eſt manifeſta cum facillime detur antecedens verum: et conſequens falſum.

¶Ad hanc replicā reſpondeo negando ſequelā & ad probationē reſpondeo q̄ licet tollas errorē ſupra dictū committis vnum alterum non minorē et eſt q̄ arguis ab inferiori ad ſuperius cū diſtributione ſuperioris ex parte ſubiecti ſecunde exponētis minoris ad ſubiectū ſecunde exponentis concluſionis non riſibile enim et non b. riſibile ſeu non hoc riſibile ſe habēt ſicut inferius & ſuperius ely non b. riſibile diſtribuitur in concluſione.

¶Sed contra hanc ſolutionē arguitur probando q̄ non bene aſſignetur error: quia in hac conſequentia tantum homo non eſt animal et a riſibile omnis homo eſt: ergo tantum b. riſibile non eſt animal nō poteſt aſſignari ille error qui antea aſſignabatur et tn premiſſe huius conſequentie conuertētur cum premiſſis prime conſequentie et concluſio cum concluſione: ergo ſolutio nulla.

¶Ad hoc reſpondeo q̄ conſequētie illi poteſt aſſignari error qui antea fuit aſſignatus dicendo q̄ virtualiter cōmittitur idem error. Sed melius eſt iſti conſequentie & alteri aſſignare hunc errorem videlicet q̄ ſecunda exponens cōcluſionis ſi deberet ſequi maxime ex minore & ſecunda exponente maioris. Sed ex his non ſequitur nam vt dictū eſt capite vltimo ſecundi tractatus hec conſequentia non valet omne non homo eſt animal & riſibile omnis homo: ergo oīe non b. riſibile eſt animal: ſed bene ſequit ex illis premiſſis hec non riſibile eſt animal ſuppoſito q̄ ly riſibile ſtet in concluſione determinate.

¶Cōtra hec arguitur ex premiſſis aſſumptis in argumento poteſt inferri aliqua concluſio et non niſi hec tantū riſibile non eſt animal: ergo inferūt illā.

¶Ad hoc reſpondeo ex illis premiſſis quamcunq; iſtarum ſequi homo non eſt animal non omne riſibile eſt animal capiendo ly non infinitanter: quia prima iſtarum ſequitur ex prima exponente maioris & minoris & ſecūda ſequit ex ſecunda maioris & minore ex quo claret ex illis premiſſis ſequi hanc non tantum omne riſibile eſt animal quippe cū ſequit ex hac nō oīe riſibile eſt aial.

¶Sed contra hanc ſolutionē arguitur ſequeret ſi dicta eſſent vera hanc conſequentiā eſſe bonā tantū a.non fuit b.& tantum c.fuit a.ergo.c.non fuit b.ſed hoc eſt falſum: ergo dicta nulla ſequela eſt nota cum in propoſitionibus de preſenti ille modus arguēdi valet & nō committatur nūc aliquis error quin ille idē cōmittatur in ſillogiſmo iam dicto. Sed minor probatur quoniā ſi ly a.conuertatur cū hoc termino creatura intelligens vel pater et ly b.cum iſto termino deus ſimiliter et ly c.et omnes creature nunq̄ ante hoc intellexiſſent. Sed nunc primo intelligant aīa eſt verū & p̄ns falſum.

¶Ad hanc replicā reſpondeo negando ſequelam: quia bene probata eſt conſequentie falſitas & ad probationem nego q̄ non committatur aliquis error imo committitur inferēdo illas premiſſas quartus error intrinſecus: quia illa concluſio debet inferri ex prima exponēte maioris et ex minore: vt diximus modo medium in prima exponente maioris que eſt negatiua ex qua cum mino-

re sequi debet illa conclusio stat magis ample cp̃ in minore que est affirmatiua.

¶Contra hanc solutionem sic arguo ex illis premissis optime sequit hec conclusio non omne c. est b. capiendo ly non infinitanter et tamen committitur idem error: ergo solutio nulla similiter sequitur ex illis premissis hec non tantū omne c. fuit b. ergo non committitur error dictus in premissis.

¶Ad hanc replicā respondeo cōcedendo maiorem prime rationis et antecedens secunde ⁊ nego minorem: vnde vt sepe diximus stat aliquas premissas esse indispositas ad inferendum vnam conclusionem ⁊ non ad inferendū aliam modo dico q̄ premisse assumpte nō possunt inferre vnam negatiuam que includat affirmatiuam quia in exponentibus premissarum ex parte quarum conclusio deponatur sequi cōmittitur quartus error intrinsec⁹. Sed bene ex illis premissis sequitur vna conclusio que sequitur ex exponētibus premissarum in quibus nullus defectus committitur vcz ex vltima exponente maioris ⁊ minore in his nam q̄ premissis omne non a fuit b. tantum c. fuit a. nullus error committitur ⁊ per dicta capite vltimo tertij tract. sequitur hec conclusio non omne c. fuit b. ⁊ ex hoc liquet ex illis premissis sequi quālibet istarum non tantum omne c. fuit b. ⁊ c.b. non fuit quia quelibet istarum sequitur ex hac non omne b. fuit c.

¶Dubitabis circa hec vtrum ex his premissis tantum homo non est animal ⁊ tantum risibile est homo possit sequi aliqua de quarto ordine.

¶Ad hoc dubium respondeo ponendo talem conclusionē nunc̄. Ex premissis quarum altera sit de secundo ordine altera vero sit affirmatiua pōt sequi vna conclusio de quarto ordine non necessaria in qua predicetur vna extremitas de alia nisi tales premisse sint nate inferre vnam conclusionem affirmatiuam in qua predicetur vna extremitas de alia dicitur notanter non necessaria: quia ex omnibus premissis potest hec inferri non tantum omne risibile animal non est. ¶Dicitur in qua predicetur ⁊c. q̄m ex premissis assumptis sequatur hec non tantū omne animal nō est non omne risibile ⁊ hoc est quia sequitur illa ex hac affirmatiua nō omne risibile est animal quā dixim⁹ ex ilis premissis sequi. ¶Dicitur notanter nisi ⁊c. q⁊ ex duabus decundo ordine in secūda figura potest inferri vna in qua vna extremitas predicetur de alia vt dictū est: q⁊ tales premisse secundi ordinis possunt inferre vnā puram affirmatiuam in qua vna extremitas predicetur de alia.

¶Sed si altera sit secūdi ordinis ⁊ altera affirmatiua simpliciter equipollent vni affirmatiue in qua nulla negatio ponatur tunc vniuersaliter est verū q̄ nulla conclusio sequitur de quarto ordine in qua vna extremitas de alia predicetur addo semper in qua predicetur vna extremitas de alia q⁊ fere vniuersaliter est verum q̄ ex quibuscūq; talibus premissis sequit vna in qua predicat vna extremitas de contradictoria alterius.

¶Jam respondeo ad dubium et illis premissis nullā quarti ordinis posse sequi sillogistice in qua vna extremitas predicet de alia: q⁊ si aliqua non necessaria posset inferri ex illis maxime esset hec nō tantū omne risibile nō est aial aut hec nō, tantū risibile aial nō est. Sed nulla istarū sequitur qm̄ capiendo sic in simili tantū accidens non est substantia ⁊ tm̄ accidens est accidēs ergo non tm̄ omne accidens non est substātia si non sit nisi solum vnum accidens indiuisibile antecedens est verū ⁊ psequēs falsum. Et capiendo pro medio ⁊ minori extremitate id qō capiebas pro maiori extremitate et pro maiore extremitate id quod pro medio dabis hanc falsam non tantum risibile animal non est premissis veris in eodem casu.

¶Sed ex illis premissis bene sequitur vna quarti ordinis in qua predicatur maior extremitas de opposito minoris non distribute: vt dictū est.

¶Dubitabis circa hec q̄s error cōmittit in hac psequentia nullū ens est chimera tantū ens est ens: ergo tm̄ ens non est chimera. Respondeo q̄ error qui committitur est q̄ ex propositione negatiua sequit affirmatiua ⁊ ex illis premissis sequitur bene hec non tm̄ oē ens est chimera. Sed non sequitur hec non tantum ens est chimera: quoniā in simili nō sequitur nullus homo est asinus et tantum ens est homo: ergo nō tantum ens est asinus.

¶Secūdo principaliter arguitur non sequit omnis homo est animal tantum risibile non est homo: ergo tantū risibile non est animal et tamen illa consequētia est sillogistica: ergo dicta nulla psequentia est nota cum minore ⁊ maior probatur q⁊ non sequitur in simili omne accidens est ens ⁊ tantū subiecta nō est accidens: ergo tm̄ subiecta nō est ens.

¶Si forte dicas q̄ arguitur a nō distributo ad distributum ex parte maioris extremitatis.

¶Contra hoc sic arguo sequitur tunc q̄ ex illis premissis sequeretur hec conclusio tantū risibile animal non est. Sed hoc est falsum cum instetur eodem modo inferēdo hanc sicut inferendo aliā ergo solutio nulla.

¶Et confirmatur non sequit tantum homo est animal tantū risibile non est homo: ergo tantū risibile non est animal ⁊ tamen nullus error cōmittitur: ergo solutio nulla psequētia est nota cum minore et maior probatur qm̄ in simili nō sequitur tantū ens est animal ⁊ tantum chimera nō est ens: ergo tantum chimera non est animal.

¶Si forte dicas q̄ ex consimilibus premissis non licet inferre conclusionem que sit exclusiua secundi ordinis.

¶Contra ex his premissis tantū omnis homo est animal et tantū risibile non est homo licet hanc inferre tantū risibile non est animal: ergo etiam ex alijs premissis quin in istis cōmittatur: ergo si hec consequentia est bona alia erit bona.

¶Et confirmatur secundo nō sequit ex premissis assumptis in argumento videlicet et his omnis homo est animal tantū risibile non est homo hec conclusio tantum animal nō est risibile aut hec tantum animal risibile non est ⁊ tamen arguitur in fapesmo: ergo solutio nulla minor videtur nota ⁊ maior probatur: quoniā in simili nō sequitur omnis substantia est ens tantum accidens non est substantia: ergo tantum ens non est accidens.

¶Ad argumentū respondeo concessa maiore negando minorem dico: q⁊ error est q̄ arguitur a non distributo ad distributum ex parte maioris extremitatis ⁊ ad replicā nego sequelā immo dico q̄ a fortiori non cōferent illam: q⁊ illa est subalternans prioris. Et error est idē ex parte secunde exponentis: q⁊ ly animal in secunda exponente huius tantum risibile animal non est distribuitur: vnde si supponeretur q̄ ly animal non distribueretur in aliqua exponēte bene inferrent illam. Sed hoc est contra rigorē.

¶Dico igit ex illis premissis sequi hanc non tantū omne risibile est aial non tantū risibile est aial: qm̄ secunda exponens huius sequitur ex maiore ⁊ scōa minoris in Barbari sequitur ex psequenti hec risibile animal non est. Et hoc patet q̄ ex his premissis tantum omnis homo est animal tantum risibile non est homo sequi optime hec tantum risibile nō est animal cum nullis erroꝛ cōmittat.

¶Patet secūdo ex his premissis omne a. fuit b. tantum c. non fuit a. sequi hanc c.b. non fuit similiter ⁊ hanc omne c.b. non fuit: quia licet maior et prima exponens minoris sunt indispositē: q⁊ committitur in eis. Quartus error intrinsecus tamen maior et secunda exponens minoris sunt optime dispositē. Et ex illis potest optime inferri illa cōclusio: vt patet intelligenti conclusionem vltimā tertij tract. prime partis.

¶Ad confirmationem respondeo concessa maiore negando minorem et error qui committitur est: quia secunda exponens cōclusionis ex illis premissis minime potest inferri quippe cum si ex aliquibus exponentibus premissarum deberet inferri maxime esset ex prima maioris et secunda exponente minoris. Sed ille sunt indispositē: quia medium in neutra earum distribuit similiter ex maiore ⁊ secunda exponēte mino-

ris non sequitur hec omne nō risibile est animal. Sed bene sequeret hec aliqō nō omne risibile est animal. Ex illis igit̄ pmissis licet qnācūqz istarū inferre risibile non est animal. non tantum omne risibile est animal.

¶Sed non licet aliquā istarū nō tantū risibile non est animal non tantū omne risibile non est animal non tantū risibile est animal de duabus primis notum enadit ꝛ probatur q̄ non sequatur tertia quoniā in simili forma datur antecedens verum et cōsequens falsum sic capiendo tantū substantia est a. et tantū b. non est substantia: ergo non tantū b. est a. rebus se habentibus vt nunc ꝛ posito q̄ ly a. conuertatur cum hoc disiuncto pater vel angelus ꝛ ly b. cum isto pater vel creatura.

¶Ex his sequit consequentiā facram in replica esse bonā quoniā prima exponens conclusionis manifeste sequitur ex illis premissis ꝛ secunda sequit ex maiore ꝛ sexta exponente minoris.

¶Contra responsionē argumēti sic replico sequeretur tunc si ex premissis argumenti sequeret hec risibile non est animal q̄ ex his premissis tantū a. fuit b et tantū c. non fuit a. hec sequeret c. non fuit b. Sed hoc est falsum: ergo dicta nulla consequentia est nota ꝛ minor probat quoniā si ly a. conuertat cum hoc termino deus creans vel creatura et ly b. cum hoc termino ens ꝛ ly c. cum hoc termino deus et deus nunc creet. Sed ante hoc nunc̄ creauisset antecedens est verum: ꝛ consequens falsum volo cū hoc q̄ creature fuissent.

¶Ad hoc argumentū respondeo negando sequelā: qz in premissis de preterito assumptis cōmittitur. Quartus error intrinsecus ex parte exponentiū que possunt inferre illam conclusionē.

¶Contra hanc solutionē arguit ex illis premissis sequitur hec non tantū omne c. est b. ꝛ cōmittitur idem error: ergo solutio nulla.

¶Ad hoc rīdeo negando maiorē nulla enim non necessaria potest ex illis premissis sequi: qz si ly a. valeat sicut filius vel spiritus sanctus vel pater creās vel creatura et ly b. sicut pater ꝛ ly c. sit ꝛ sit casus q̄ pater nunc̄ ante hoc creauisset. Sed nunc primo creet antecedēs est verum hac existente falsa non tantū omne c. fuit b, intelligo cum hoc q̄ creature fuissent.

¶Contra hanc solutionem sic arguo hec cōsequentia est bona tm̄ omne a. fuit b. et tantū c. non fuit a. ergo tantum c. non fuit b. ꝛ tamen cōmittitur idem error: ergo solutio nulla.

¶Ad hoc respōdeo negando maiorē negando minorem: qz non cōmittitur idem error quia quelibet exponens conclusionis sequitur ex prima maioris secunda minoris: vt facile est deducere ꝛ cūda exponēs minoris est affirmativa.

¶Ad subconfirmationē concessa maiore nego minorem ꝛ error est qz sexta exponens conclusionis non potest sequi ex premissis illis vt patet scienti exponere. Sed qz tangitur hic. Similis difficultas difficultati tacte in pmo capite huj⁹ tractatus videlicet quādo liceat inferre vnam exclusiuā ex aliquibus premissis indirecte concludendo.

¶Ideo pono hanc propositionē ex quibuscūqz premissis que nate sunt inferre vnam propositionē de secundo ordine directe potest etiam vna de secundo ordine concludi indirecte et econtra vt sicut ex his omnis homo ois̄e animal est et tantum subiecta non est homo nota est inferri hec tantum subiecta nō est animal eodemmodo etiam ex illis sequitur hec tantum animal non est subiecta hec propositio non aliter potest probari nisi quia concludendo: vt diximus erpha iusmodi premissis non committitur ali quis error quod si quandoqz committeretur non oporteret consequentiam valere. Per hec igitur que dicta sunt poteris facile indicare de omnibus syllogismis in quibus medium est terminus in complexus.

¶Et ideo nunc dicendū est de syllogismis in quibus capit̄ pro medio terminus cōplexus. ¶Et iō primo circa hec quero: vtrū cōsequētie in quibus cōmittit quintus error intrinsecus valeāt in propositionibus secundi ordinis. ¶Et arguit primo q̄ non quoniā non sequitur tantū omnis homo est homo non sunt ens vel entia ꝛ tantum omnia risibilia homo et omnis homo sunt ergo oīnia risibilia nō sunt ens vel entia si enim essent duo hominēs soli antecedens est verum ꝛ consequens falsum ꝛ sicvere huiusmodi consequentias non valere.

¶Sed in oppositum argumētor quoniam ex illis premissis potest hec inferri oīnia risibilia ens vel entia nō sunt.

¶Ad hanc difficultatem respondeo q̄ talis modus arguēdi tenet in propositionibus de secūdo ordine propterea quia secūda exponens propositionis de secūdo ordine ꝛ minor sunt bene disposite ad inferēdum vnam conclusionē affirmatiuam de subiecto infinitato aut vnā negatiuam quia bene sequitur simpliciter excludendo omne; nō omnis homo ꝛ homo sunt animalia ꝛ omnia risibilia homo et omnis homo sunt ergo non risibilia sunt animalia aut animalia nō sunt risibilia vt dictum est capite vltimo secūdi tract. Jam igitur respondeo ad formā argumenti quo volebamus ꝓbare hunc modum arguendi non valere conceden do maiorem ꝛ minorem ꝛ negando consequentiam ꝛ ratio est quia committitur vnus alius error videlicet q̄ arguitur a non distributo ad distributum virtualiter ex parte predicati quia predicatus in exponentibus in quibus talis conclusio denotatur inferri non distribuitur: licet ergo ex illis premissis hanc inferri omnia risibilia ens vel entia non sunt.

¶Contra hanc solutionem arguitur bene sequitur tantum omnis homo c. c. homo non sunt animalia et tantum omnia risibilia homo ꝛ omnis homo sunt ergo oīnia risibilia nō sunt animalia ꝛ tamen arguitur a non distributo ad distributum ex parte predicati ergo solutio nulla.

¶Ad hanc replicam respōdeo negando consequentiam valere si fiat singulariter tātum aut pluraliter tātum exclusio. Sed bene valet si fiat simpliciter exclusio discrimen facile est inuenire.

¶Posses hic inquirere an hic modus arguēdi valeret excludēdo a parte. Sed quia cuicumqz hactenꝰ dicta intelligenti potest facile patere ideo intactum dimitto.

¶Poteris circa hec inq̄rere vtrū huiusmodi consequentie valeant tantū omnis homo ꝛ vterqz aliꝰ homo nō sunt hoies tātum omnia risibilia omnis homo ꝛ vterqz alius hō sunt ergo omnia risibilia non sunt hoies tātum vterqz homo ꝛ vterqz alius homo non sunt homines ꝛ tātum omnia risibilia vterqz homo et vterqz alius homo sunt ergo tātū omnia risibilia nō sunt hoies tātum ois hō ꝛ alter alius hō nō sunt hoies tm̄ omnia risibilia omnis homo ꝛ alter alius homo sunt ergo oīa risibilia nō sunt hoies excludendo semper a toto in premissis.

¶Ad hoc rīdeo primas duas cōsequentias non valere: quia arguitur a non distributo ad distributum.

¶Queres circa dicta vtrum sillogismi cōpositi ex ꝓpositionibus exclusiuis in quibus fit exclusio a parte valeāt eodem modo in ꝓpositionibus secundi ordinis sicut in alijs ꝓpositionibus ꝛ arguitur q̄ nō quoniā nō sequit tātum omnis hō ꝛ asinus nō sunt ens vel entia ꝛ tātum omnis hō ꝛ ois asinus ois hō ꝛ asinus sunt ergo tātum ois hō ꝛ ois asinus nō sūt ens vel entia si nāqz sit solꝰ vnꝰ hō ꝛ multi asini añs est verū ꝛ añs falsum.

¶Ad hanc questionē respondeo q̄ eodem modo tenēt sillogismi quando fit exclusio a parte in ꝓpositiōibꝰ scōi ordinis sic quādo fit exclusio a toto.

¶Et ad argumētum quod fiebat in oppositum respōdeo concedēdo q̄ nō sequatur er negando q̄ sit sillogismus: quia arguitur ex puris particularibꝰ ex parte illius termini asinus qui non distribuitur in primis exponentibus premissarum que debebant inferre conclusionem illam ꝛ ideo premisse ille nō possunt inferre primam exponentem cōclusionis nō expono maiorem sillogismi dicti taliter q̄ stet predicatum determinate in secunda exponēte sicut de rigore deber supponere quoniā si supponeret determinate non potest illa propositio verificari illo termino asinus habēte multa suppositā et ideo illa consequentia nō

poterit instari si sic exponatur saltē simpliciter excludendo sed expono taliter q̄ in secūda exponente predicatum suppo-nat confuse tantum sed qnta non est hoc do rigore.

¶ Contra hanc solutionem sic arguo sequeretur hanc consequentiam nō debere esse bonā tātum omnis homo et asinus nō sunt aialia ꝛ tātum omnis homo ꝛ omnis asinus omnis homo et b.asinus sunt ergo omnis homo ꝛ omnis asinus non sunt animalia sed hoc est falsuz cum non possit instari igitur.

¶ Ad hanc replicam respōdeo q̄ semper committitur idez errōr ꝛ ideo sic in simili instabitur tātum omnis angelus er.b.ens non sunt.a. et tantum omnis angelus et omnis anima omnis angelus ꝛ.b.ens sunt ergo omnis angelus et omnis anima non sunt ens si ly.a conuertatur cum vno termino habente tot supposita sicut hic terminus angelus et de angelis non sit nisi vnus angelus et de animis vna anima tantum facile est instare simpliciter in minore excludēdo.

¶ Contra hanc solutionem arguitur sequeretur tunc q̄ hec consequentia esset,bona tantum omnis homo a.b. asinus,non sunt animalia ꝛ tantuz omnis homo ꝛ animal omnis homo ꝛ ois asinꝰ sunt ergo tantuz omnis homo ꝛ animal non sunt aialia.Sed hoc est falsum ergo solutio nulla sequela patet q̄m arguitur ex particularibus et non cōmittitur aliquis errōr.Sed.minor probatur quoniā non sequitur in simili tantum omnis angelus ꝛ.b.ens non sunt.a.ꝛ tantum omnis angelus ꝛ.c.omnis angelus ꝛ omne ens sunt ergo tantum omnis angelus et.c.nō sunt.a.Si casui replice posito addas q̄ ly.b.cōuertatur cum hoc termino ens vel entia instatur.

¶ Ad hanc replicā respondeo negando;sequelam quia committitur alius errōr videlicet q̄ arguitur a non distributo ad distributū ex parte illius termini animal quod in vltima exponente conclusionis distribuitur.

¶ Sed contra omnes has solutiones arguitur sequeretur hanc consequētiam debere esse bonam tantum omnis angelus ꝛ omnis anima non sunt.a.ꝛ tantum omnis anima ꝛ ois angelus ois angelus ꝛ ois anima sunt ergo tantum ois anima et omnis angelus nō sunt.a.Sed hoc est falsum ergo solutiones nulle sequela patet q̄m nullus errōr cōmittitur et minor probatur quoniam:si ly.a cōtractur cum hoc distuncto deus vel anima vel binarius ex deo ꝛ anima instatur singulariter tantum excludendo.

¶ Ad hanc replicam respōdeo cōcedendo consequentiam illam non valere singulariter tantum excludēdo in premissis ꝛ pro erroze assigno q̄ secunda exponens cōclusionis non potest inferiri illis premissis.

¶ Possunt ad hanc materiam applicari omnes difficultates in quibus inquirebamus an ex propositionibus primi ordinis sequatur conclusio de quarto ordine quoniam non est alia difficultas q̄ capere oppositum conclusionis quod erit propositio de secundo ordine ꝛ seruare alteram premissarum ꝛ inferre oppositum alterius exempli gratia dixim⁹ hāc consequentiam non valere tantum omnis deus necessario est a.ergo subā necessario est deus ergo non tantum substantia necessario non est.a.tunc cape contradictoriū conclusionis quod est hoc tantum substantia necessario non est.a.seruata minorem ꝛ infert oppositum alterius premisse videlicet maioris ꝛ tūc habebis hunc sillogismū tantū substantia necessario non est.a.ꝛ tantum substātia necessario est deus ergo non tantū deus necessario est.a.de quo inquiras si placet et per hec ad omnes difficultates circa sillogismos ex propositionibus secundi ordinis compositis facile est respōdere ꝛ ideo hec sufficiant de isto tractatu.

¶ In hac scōa particula de sillogismis cōpositis ex ꝓpositionibus Tertij ordinis exclusiuis agitur.

Consequens est iā videre de sillogismis compositis ex ꝓpositionibus exclusiuis Tertij ordinis.Et in hoc tractatu procedam sine argumentis quoniam intelligenti que dicta sunt in primo tractatu facile sciet omnia que ibi dicta sunt ꝓposito applicare q̄m ꝓpositiones iste ex quibus isti sillogismi componūtur cōtradicunt aliis et ideo ad omnes difficultates adducendas que ibi tractantur nō oportet nisi capere oppositū conclusionis pro minore ꝛ seruare vna ꝑmissaruz inferre oppositū alterius ꝑmisse sicut gra exēplivis i ꝓpositū addu-cere difficultatem que in confirmationibus tertij argumenti primi captis addu-cebatur capias tunc istum Sillogismum quem dicimus ibi nō valere tantū cuiuslibet hominis asinus cuiuslibz angeli asinus ꝛ tantū omne album:cuiuslibet hominis asinus est ergo albū angeli asinꝰ et si velis applicare subiecte materie capias hanc propositionem nullus album angeli asinus est pro maiore que contradictoria est conclusionis ꝛ seruata minore ꝛ infer oppositum maioris hanc videlicet non tantuz cuiuslibet hominis asinꝰ cuiuslibet angeli asinus est ꝛ tunc habebis istum Sillogismū nullum album angeli asinus est.Et tantum omne album cuiuslibet hominis asinus est ergo nō tātum cuiuslibet hois asinus cuiuslibet angeli asinus est.De cuius bonitate inquiret placet simili modo reliqua oia que dicta sunt,proposito applicare poteris.

¶ Circa hec potest tangi vna difficultas non mediocris de nonnullis premissis quas in prima parte diximus esse indispositas ꝓbādo eas eē dispositas ad inferēdū aliquā cōclusionē de tertio ordie.

¶ Et sic argumentor iste premisse nullus homo est animal et oē rudibile est hominis asinus vt dictum est sunt in dispositē ꝛ tamen inferunt hanc non tantū animalis asinus est asinus excludendo ab obliquo.Similiter ex istis premissis nullus homo est equus omne rudibile est homo ꝛ asinus potest hec conclusio sequi non tantum equus et asinus non sunt rudibile habeo q̄ ex illis premissis sequit cōclusio dicta excludēdo a parte.

¶ Pro solutione illoruz argumētorum est notandum q̄ premisse assumpte in quibus deficit quarta conditio ad sensum superius declaratum sunt inhabiles ad inferendum propositionem negatiuam vt probatuz est capite secundo secundi tractatus.Sed bene possunt inferre vnam affirmatiuam in qua predicetur illud quod se tenet ex parte medij cū maiore extremitate infinitata vt optime sequitur nullus homo est animal omne rudibile est hominis asinus ergo omne rudibile est non animalis asinus ꝛ bonitatem huius cōsequentie sit deduco q̄m bene sequitur nullus homo est animal ꝛ brunellus est hominis asinus ergo omnis homo est non animal ꝛ brunellus est hominis asinus Consequentia tenet a negatiua ad affirmatiuam predicato variato penes finitum ꝛ infinitum posita constantia subiecti virtualiter nam q̄s in minore ponitur rursus.Omnis hō est non animal. Et omne rudibile est hominis asinus: ergo omne rudibile est non animalis asinus de primo igitur ad vltimū cum consequentie intermedie sunt bone sequitur q̄ si nullus homo est animal et omne rudibile est hominis asinus. Omne rudibile est non animalis asinus. Et cum ista ꝓpositio Omne rudibile est nō animalis asinus inferat hanc non tantū animalis asinus est rudibile sequitur q̄ illa ꝓpositio infertur ex premissis dictis et q̄ illa exclusiua sequatur ex ista parte Omne rudibile est non animalis asinus patet quia secunda exponēs sequitur ex illa per conuersionem.Et codēmodo deduces hanc consequentiam esse bonam nullus homo est equus.Omne rudibile est homo et asinus ergo non tm̄ equus ꝛ asinus non sunt rudibile q̄m bene sequitur nullus homo est equus ꝛ omne rudibile est homo ꝛ asinꝰ ergo omnis homo est non equus ꝛ omne rudibile est homo et asinus.Et rursus Omnis homo est nō equus ꝛ omne rudibile est homo et asinꝰ ergo omne rudibile est non equus ꝛ asinus.Et vltra Omne rudibile est nō equꝰ et asinus ergo nō tantum equus et asinꝰ sunt rudibile de primo igitur ad vltimū si nullus homo est equus ꝛ omne rudibile est homo et asinus non tātū equus et asinus sunt rudibile.

¶ Sed cōtra solutiones dictas sic argumēror sequeret hāc ꝓpiam debere eē bonā nullus hō est albus Oē rudibile est hois aial q̄ nō tm̄ albi q̄libet aial est rudibile sed hoc est falsū q̄ dicta nulla ꝓpia est nota ꝛ seqla ēt q; eadē videt esse rō et

minor probatur quoniã casu quo nullus homo sit albus ⁊ possideat quilibet homo omnes equos et omnes asinos et sit vnus leo albus q̃ possideat solum asinos antecedens est verũ et cõsequẽs falsum.

¶Et poterit cõfirmari similimodo ratio qm̃ erdictis sequividetur hũc sillogismũ esse bonũ nullus homo est albus ⁊ omnia animalia sunt homo et asinus ergo non tm̃ album ⁊ quilibet asin⁹ sunt animalia et tamẽ ista cõsequẽtia nõ valet qm̃ facile in simili instabitur sic capiẽdo nullus homo est materia ⁊ omne faciẽtia hoiem sunt homo et pars ergo non tantum materia est quelibet pars non sunt faciẽtia hominem.

¶Ad ista argumenta facile esse respõdere intelligenti deductionẽ qm̃ ille consequẽtie teneant vt diximus ex eo q̃ secunda exponẽs sequitur ex illis premissis modo arguitur a nõ distributo ad distributum ex parte illius secũde exponẽtis quoniã ille terminus asinus in minore nõ distribuitur ⁊ in secunda exponente conclusionis distribuitur. Et ideo illa secũda exponens cõclusionis non sequitur ex illis premissis ⁊ ex consequẽti: nec illa ꝓpositio exclusiua: Similimodo respondẽdum est ad confirmationem.

¶Contra pr⁹ dicta adhuc arguitur sequeretur ex dictis q̃ hec consequẽtia esset bona nullus homo erit albus. Omne rudibile est vel erit hois asin⁹ ergo non tãtum albi asinus erit rudibile: sed hoc est falsum ergo dicta sunt nulla consequentia nota cum sequela: q̃ non videtur maior ratio q̃ valeant huiusmodi consequẽtie in propositiõibus de presenti quã de futuro. Et minor probatur quoniam facile instatur casu quo fortes nunc primo sit ens ⁊ alb⁹ ⁊ possideat omnes asinos ⁊ sit omis homo ⁊ nihil aliud a forte possideat asinos.

¶Fortasse respondebis ad hoc argumẽtum negãdo consequentiam valere propterea quia arguitur ab amplo ad non amplum ex parte illius termini rudibile qui in minore stat ꝑ illo quod est vel erit rudibile et in conclusione stat ꝑ illo quod erit rudibile.

¶Sed contra hanc solutionẽ arguitur sequeretur tunc ex illis premissis posse hãc sequi nõ tm̃ albi asinus est vel erit rudibile: sed hoc est falsuz ergo dicta nulla seqla est nota qm̃ error iam datus tollit⁊ minor ꝓbatur qm̃ casu eodẽ antecẽdens est verum ⁊ consequeris falsum.

¶Ad hãc replicam respõdeo errorem in illa cõsequẽtia esse q̃ arguitur a non amplo ad amplum cum distributione ampli ex parte maioris extremitatis nam ille termin⁹ albũ tenet in maiori ꝑ albo quod erit⁊ in cõclusione ꝑ albo q̃ est vel erit quare infero ex illis premissis posse hãc sequi nõ tãtum albi q̃ erit album asin⁹ nõ est vel erit rudibile.

¶Contra hãc solutionem arguit sequeretur si dicta essent vera ex illis premissis posse hanc sequi non tantum albi asinus est rudibile sed hoc est falsuz ergo dicta nulla seqla est nota: q̃ tollit error ⁊ minor ꝓbatur qm̃ casu quo nũc primũ quilz homo sit albus ⁊ nũc possideat asinos ⁊ nihil aliõ ab hoie possideat asinos antecedẽs est verum ⁊ cõsequẽs falsum.

Ad hanc replicam respondeo negãdo sequelam: quia licet tollatur error dictus committitur alius videlicet q̃ arguitur ex parte maioris extremitatis ad terminũ q̃ tenet ꝑ albo q̃ est vel erit ad terminum qui tenetur ꝑ albo q̃ erit.

¶Similia argumẽta ac replicas poteris formare assumendo has premissas nullus homo erit albus ⁊ omnia animalia sunt vel erũt homo ⁊ asinus. Sed ob euitãdam plicitatẽ ⁊ q̃ facile est con simili mõ formare dimitto intacta quare hoc sufficiat dixisse de sillogismis cõpositis ex ꝓpõib⁹ exclusiuis tertij ordinis.

¶In hac vltima particula agitur de sillogismis compositis ex propositionibus exclusiuis quarti ordinis.

IAm agendũ est de sillogismis cõpositis ex propositiõibus quarti ordinis pro quorũ declaratione ponam aliqs cõclusiões et deinde mebo aliqua dubia.

¶Quantum ad primum sit pria conclusio ex duabus propositionibus de quarto ordine non sequitur aliqua cõclusio quoniam tales premisse sunt indispositre. sunt enim ambe negatiue vt sepe dictum est. Ex quo patet q̃ ex nulla propositione de quarto ordine ⁊ aliqua negatiua potest sequi aliqua conclusio hec propositio facile probatur quoniam ex his premissis non tantum homo nõ est animal ⁊ non tantum risibile non est homo nulla conclusio non necessaria potest sequi quoniam maxime hec non tantuz risibile non est animal. Sed hoc non quoniam in simili non sequitur non tantum chimera non est substantia et non tãtuz accidens non est chimera: ergo non tantum accidens non est substantia.

¶Secunda propositio distributa in propositione de quarto ordinis non est sufficiens ad hoc q̃ premisse sint dispposite hec conclusio tenet virtute huius regule superius posite virtualiter. ¶Si alique premisse quarum altera disiunctiue exponitur sint bene dispositre requiritur quamlibet exponentẽ premisse que exponitur disiunctiue ⁊ alteram premissaz esse bene dispositas ita q̃ si aliqua exponens talis premisse ⁊ altera premissa sint indispposite erit tales premisse erit. hec regula est euidẽtissima qm̃ qcũq tollequit ad añs nõ seqtur ad cõsequẽs: Ex hac regula sequitur quicũq error in aliqua exponẽte premisse exponibilis disiunctiue committatur sufficiens est ad impediendum dispositionem premissarum aut valorem consequentie.

¶Et ex hac ꝓpositiõe ꝑz has premissas esse indispositas non tantum ens nõ est substantia ⁊ accidẽs est ens: quia arguitur ex puris particularibus: quia ille terminus ens non distribuitur in secunda exponente maioris.

¶Cum dubitatur vtrũ sequat nõ tantum homo non est animal et tantum risibile est homo: ergo non tantum risibile non est animal.

¶Ad hoc respondeo q̃ non: ⁊ error est: quia nulla exponens cõclusionis potest sequi ex illis premissis. de secũda horum est quoniam est affirmatiua ⁊ in ferendo primam arguitur a non distributo ad distributuz quare facile instabitur in simili sic. non tantum deus non est accidens ⁊ tantũ substantia est deus: ergo non tantum substantia non est accidens Sed ex illis premissis bene sequitur hec conclusio non tantum omnis substãtia non est accidens.

¶Contra responsionẽ hanc sic arguimentor sequeretur ex hac solutiõe ex his premissis non tantum homo nõ fuit animal ⁊ tantum risibile fuit homo posse hanc conclusionem inferri non tantuz omne risibile non fuit animal: Sed hoc est falsum: ergo solutio nulla: sequela apparet nota ⁊ probatur falsitas cõsequẽtis quoniam in simili nõn sequitur nõ tãtum creans non fuit creatura ⁊ tantum deus fuit creans: ergo non tantuz deus fuit nõ creatura: q̃ casu quo de⁹ nũc nõ creet. Sed fuisset creans ⁊ creature nunc creent. et ante hoc non creauissent. datur antecedens verum ⁊ consequens falsuz.

¶Ad hanc replicã respondeo negando sequelam quia committitur tertius error intrinsecus in premissis illis medium namq̃ in minore que affirmatiua est et in qua distribuitur stat ꝓ pluribus q̃ in maiore que negatiua est et in cuius altera exponente non distribuit.

¶Dubitatur secundo vtruz iste premisse sunt dispposite non tantum homo nõ est animal ⁊ tm̃ risibile nõ homo.

¶Ad hoc dubiuz rñdeo ꝑmissas illas posse hanc conclusionem inferre risibile nõ ẽ aial ⁊ huius id sit difficile deducere id tm̃ sic deducã qm̃ vt notũ est sequitur hec risibile aial nõ est ex prima exponente maioris et ex minore. Sed q̃ seqtur ex minore ⁊ secunda exponẽte maioris sic probo quoniam bene sequitur aliquod non homo non est animal et tantum risibile non est homo: ergo aliquod non homo est: quoniam hec sequitur ex minore: quoniam minor non potest verificari si nullũ nõ hõ sit: ⁊ rursus aliq̃ nõ homo ẽ ⁊ aliq̃ nõ hõ nõ est aial: ergo aliquod non homo est non animal: ⁊ ex hac cum secunda exponente maioris que est hec omne non risibile est homo sequitur hec risibile animal non est ⁊ ly hec risibi-

le alal nō est sequaꝫ ex secūda exponente maioris et ex minore nō tm̄ ꝓterea sequiꝫ ex illis p̄missis hec risibile non est alal qz ipsa nō sequiꝫ ex ꝑte maioris z ex minore.

¶ Dubitaꝫ ꝓterea vtrū ista cōsequētia valeat non tm̄ asinus hois nō est animal et tantū homo est homo hn̄s asinum: ergo non tantum asinus albi non est animal.

¶ Ad hoc respōdeo q̄ illa consequentia ideo valet: quia consequens nō potest falsificari: quia semper verificabitur secunda exponens conclusionis pro deo vnde si non fieret exclusio de rigore facile est instare.

¶ Posses circa hec inquirere nōnulla dubia q̄ materie huic possent applicari sicut de bonitate haruz consequētiarum non tantuz homo nō omne oīe ens vel ens est z tm̄ omnis homo est homo: ergo non tantum homo non ens vel oīne ens est non tantum animalia omnis homo z homo non sunt z tantum animalia sunt animalia. ergo non tantuz animalia omnis homo z homo nō sunt. Sed quia non inquirunt aliam difficultatem huiusmodi sillogismi nisi vtruz maior inferat conclusionem z facillimuz est id videre ex dictis in exponibilibus: ideo hec sufficiat dixisse de sillogismis cōpositis ex ꝓpositionib⁹ exclusiuis quarti ordinis: et ex consequenti de sillogismis compositis ex ꝓpositionib⁹ exclusiuis in quibus ponitur solum vnum signum exclusiuum.

¶ In isto capite agitur de sillogismis ꝓpositis ex duobus signis exclusiuis.

¶ Iam igitur difficultatibus sillogismoꝝ compositoꝝ ex propositionibus exclusiuis in quibus ponitur simpler tantuz visis videdi sunt nonnulli sillogismi in q̄bus ponuntur duo signa exclusiua breuiter tamen ea transeunda ac tradenda sunt quia inutilia z fastidiosa mihi iam videntur.

¶ ꝓ declaratione ergo horum arguiꝫ ꝓio sic non sequiꝫ q̄libet albū z tantū quod libet risibile sunt aialia et q̄libet nigrū tm̄ q̄libet risibile est: ergo tm̄ q̄libet albū z q̄libet nigrū sunt animalia z tm̄ nullus error cōmittiꝫ igit⁹ &c. minor nota est z maior ꝑbaꝫ: q̄m in simili non sequiꝫ quelibet anima rationalis z tm̄ quilibet asinus sunt aialia z quilibz asinus tm̄ quilibet asinus est: ergo tantū quelibet anima rationalis z quilibet asinus sunt animalia casu nāq; quo sint tm̄ sortes z brunellus inter aialia in materia communicantes instatur.

¶ Et posset hoc confirmari petēdo an si hec caperetur ꝓ minore q̄libet nigrū tantū quodlibet albū est sequatur hec conclusio tm̄ quodlibet nigrū quodlibz risibile sunt aialia z clarū est q̄ non in eodē casu instatur. Sed quia hec argumenta non tangunt adhuc difficultatē quā inquirebam⁹ ideo primo ad eā respondeam z de in difficultatem motaz ꝓsequar.

¶ Ad argumētum hoc rn̄deo negādo minorē maior nāq; bene ꝑbata et z dico errorē eē q̄ illō signū tm̄ qō in maiore tenet se ex ꝑte medij in cōclusiōe debebat se tenere ex ꝑte minoris extremitatis z tm̄ tenet se ex ꝑte illius terminal bū z ratione additionis illius signi tāli illi termino albū arguitur a termino nō infinitato ad ipsum infinitatuz vt videre est in secūdis exponēt⁹ maioris z cōclusionis et similis error cōmittiꝫ in hac cōsequentia quodlibet album et tantū q̄libet risibile sunt animalia: ergo tantum quodlibet album z q̄libet risibile sunt animalia ex illis igit⁹ p̄missis poterit hec cōclusio inferri q̄libet albū z tm̄ q̄lz nigrum sunt animalia.

¶ Ad cōfirmationē rn̄deo q̄ assumendo minorē quā assumis cōmittit⁹ sint lis error tā ex parte de ly nigrum q̄ ex ꝑte de ly risibile. z idē error etiā cōmittere tur q̄uis caperes has ꝓ minoribus tā tū quodlibet nigrū tantū quodlibet risibile est tantum quodlibet nigrum tantū q̄libet albū est: q̄m iste equalēt dicti minorib⁹ modo de equalētib⁹ idē est iudiciū iam igitur.

¶ Secundo sic arguiꝫ tangendo difficultatē dictā nō sequiꝫ tm̄ hō vel nō asin⁹ currit z tm̄ risibile est hō: ergo tātū risibile vel asinus currit: z tamē arguiꝫ p nullū errorē cōmittēdo igiꝫ &c. maior ꝑbaꝫ: q̄ minor videt nota: q̄m antecedens ē verū z p̄ns fls si tā hoies q̄ asini currāt

¶ Et cōfirmatur nō sequitur ex illis p̄missis hec tm̄ asin⁹ vl̄ tm̄ risibile currunt tm̄ nullus error cōmittiꝫ: igitur: añs ꝑuer: quoniam facile est instare.

¶ Si forte dicas q̄ ꝓpter trāsmutationē partiū nō licet inferre illā. Sz q̄ bene licet ex illis p̄missis hanc inferre tantum risibile vel tantuz asinus currit.

¶ Cōtra hāc solutionez arguitur sequeretur tunc hanc añam debere valere tm̄ homo vl̄ tm̄ asinus currit z tantū ens est asinus: ergo tantū homo vel tantum ens currit. Sed hoc est falsuz: q̄ in casu dicto antecedēs est verū z cōsequēs falsum igitur solutio nulla.

¶ Si forte dicas q̄ non sequitur illa conclusio quia arguitur a non distributo ad distributū ex parte minoris extremitatis. Sed si minor extremitas distribueretur bn̄ valeret inferri cōclusio dicta.

¶ Contra hanc solutionez arguiꝫ tunc ex p̄missis ꝓme dictis distribuēdo minorē extremitatē posset hec inferri tantū homo vel tm̄ asinus currit supposito q̄ veniat illa ꝓpositio exponenda ꝓp⁹ rationē secundi signi q̄ rationē ꝓmi signi hoc ē fm̄: igiꝫ. ¶ Similia argumēta his poteris facere in copulatis complexis ꝓ sumptis z etiā diuisiue.

¶ Sic arguo non sequitur tm̄ hō est tantum asinus sunt portantia lapidē et tantum homo est homo: ergo tantum homo et asinus sunt portantia lapidem et tamen nullus error committitur igiꝫ: maior probatur: quoniam casu quo sortes portet lapidem cuz solis asinis. Sed equi portent cum asinis z leonibus. antecedens est verum et consequens falsum.

¶ Et poterit cōfirmari quoniam non sequitur tantum homo et tātum asinus sunt portantia lapidem et tantuz risibile est homo: ergo tantum asinus et tātum risibile sunt portantia lapidem: z tamen non videtur q̄ aliquis error committatur igitur maior potest ꝑbari: q̄m casu iam dicto antecedens est verū z cōsequēs falsum. ¶ Si dicas q̄ nō valet oña ꝓpter trāsmutationem partium ratione cuius transmutatiōis arguitur a termino infinitato ad infinitatum et a ly tātum negato ad affirmatum vt videre est cuicūq; exponenti maiorez z cōclusionez.

¶ Cōtra hoc arguitur qz tūc hec consequentia deberet valere tātū homo z tm̄ asinus sunt portantia lapidem. ergo tantum homo et tantuz ens sunt portantia lapidem.

¶ Si dicas q̄ arguitur a non distributo ad distributū ex parte illius termini ens.

¶ Contra hoc arguitur quoniam tunc hec consequentia deberet e ē bona tantū homo vel tantū asinus sunt portantia. z tm̄ quilibet asinus est asinus: ergo tantū hō vel tm̄ asin⁹ sunt portantia. sup posito q̄ ꝓmo ꝑbetur cōclusio a secūdo signo q̄ a ꝓmo. Sed hoc est falsum igiꝫ sequela videtur nota: quia tollitur error dictus z non committitur alius.

¶ Et subcōfirmaꝫ querendo vtrū hec consequentia valeat tantum homo z tantum asinus sunt portantia lapidem. et tantuz risibile est homo: ergo tantum risibile et tantum asinus sunt portantia lapidem. Supposito q̄ maior ꝓp⁹ ꝑbet ratione secundi signi q̄ ratione ꝓmi signi: q̄ casu quo sortes portet lapidem cuz solis asinis. Sed equi portent cum asinis z leonibus. antecedens est verum et consequens falsum. Similia argumenta his poteris facere in copulatis complexis ꝓsumptis z etiā diuisiue.

¶ Sic arguo non sequitur tm̄ hō est tantum asinus sunt portantia lapidē et tantum homo est homo: ergo tantum homo et asinus sunt portantia lapidem et tamen nullus error committitur igiꝫ: maior probatur: quoniam casu quo sortes portet lapidem cuz solis asinis. Sed equi portent cum asinis z leonibus. antecedens est verum et consequens falsum.

¶ Et poterit cōfirmari quoniam non sequitur tantum homo et tātum asinus sunt portantia lapidem et tantuz risibile est homo: ergo tantum asinus et tātum risibile sunt portantia lapidem: z tamen non videtur q̄ aliquis error committatur igitur maior potest ꝑbari: q̄m casu iam dicto antecedens est verū z cōsequēs falsum. ¶ Si dicas q̄ nō valet oña ꝓpter trāsmutationem partium ratione cuius transmutatiōis arguitur a termino infinitato ad infinitatum et a ly tātum negato ad affirmatum vt videre est cuicūq; exponenti maiorez z cōclusionez.

¶ Cōtra hoc arguitur qz tūc hec consequentia deberet valere tātū homo z tm̄ asinus sunt portantia lapidem. ergo tantum homo et tantuz ens sunt portantia lapidem.

¶ Si dicas q̄ arguitur a non distributo ad distributū ex parte illius termini ens.

¶ Contra hoc arguitur quoniam tunc hec consequentia deberet e ē bona tantū homo vel tantū asinus sunt portantia. z tm̄ quilibet asinus est asinus: ergo tantū hō vel tm̄ asin⁹ sunt portantia. sup posito q̄ ꝓmo ꝑbetur cōclusio a secūdo signo q̄ a ꝓmo. Sed hoc est falsum igiꝫ sequela videtur nota: quia tollitur error dictus z non committitur alius.

¶ Et subcōfirmaꝫ querendo vtrū hec consequentia valeat tantum homo z tantum asinus sunt portantia. et tantuz risibile est homo: ergo tantum risibile et tantum asinus sunt portantia. Supposito q̄ maior ꝓp⁹ ꝑbet ratione secundi signi q̄ ratione ꝓmi signi: sicut de rigore debet probari et quis error committitur z si nō valet q̄ c'o potest ex illis p̄missis inferri.

¶ Ad secundum argumentum respondeo supposito q̄ tales ꝓpōnes sicut sunt assumpte in argumēto sint exponēte immediate z non cognoscēde per diuinctiuā negādo minorem et dico errorem esse q̄ arguitur a non distributo ad distributū ex parte maioris extremitatis. maior nāq; extremitas in secunda exponente maioris non distribuitur: et in secunda exponente conclusionis distribuitur cumq; ex illis exponentibus secunda exponens conclusionis denoretur inferri sufficit hic error ad ꝑpediēdū bonitatē oñie ex q̄ ꝓz q̄ si ꝓ maiore hec sumerē tm̄ hō vl̄ tm̄ asin⁹ omne currens est q̄ consequentia erit bona.

¶Ad cõfirmationẽ rñdeo sicut responsum est q̃ propter transmutationez partiũ z signoꝝ ratione cuius transmutationis argultur a ly tantum negato ad affirmatum similiter a termino infinitato ad ipsum non infinitatum vt clare est videre in exponentibus non valet consequentia ibi facta.

¶Ad replicã primã rẽsponsuz est et ad secundam replicam nego sequelam. Erroꝝ est notissimus namq; secunda exponens conclusionis que est exclusiua secundi ordinis nõ potest ex illis p̃missis inferri.

¶Simili modo adequate sicut responsum est Ad hoc argumentum factũ in disiunctis respondendum est ad argumentum factum in copulatis z ẽdem errores cõmittuntur. ¶Quare respondeo solum ad subconfirmationem quoniam simile nondum visum est asserendo consequentiam illam non valere q̃ simpliciter excludendo in p̃missis z in conclusione. dabitur antecedens verum z consequens falsum si ly a conuertatur cũ vno termino habente tot supposita sicut hic terminus non deus z ly b cum isto termino deus z ly c cuz hoc termino binarius ex deo z gabriele sic capiendo tantum a et tantum b sunt c. ¶Ea si queras an sequatur hec conclusio ex illis p̃missis non tantum a et tantum b non sunt c probãdo maiorem sicut probabamus et cõclusionem a primo signo.

¶Rẽspondeo q̃ nõ q̃m si ly a conuertatur cum vno termino habente tot suppositа sicut hic terminus non deus z ly b cum vno termino habente tot suppositа sicut hic terminus non deus vel fortes vel binarius ex deo et forte z infinito totũ disiunctum ita q̃ volo q̃ ly b supponat pro omni alio z omnibus alijs a deo z forte z a binario ex deo et forte et ly c conuertatur cum hoc termio binario ex deo et forte instatur defectus in pria consequentia notus est quoniam datur aliqua exponens consequentis videlicet prima que ex illis premissis nõ potest sequi. Dico iam q̃ ex illis premissis potest hec conclusio inferri risibile et asin⁹ sunt port. lap. z si q̃ras an ex illis p̃missis posset sequi hec conclusio tantum risibile et tantũ asinus sunt port. lap. probãdo ex sicut maior probatur. Respondeo q̃ non quoniam in quocũq; casu in quo verificari possit maior capiendo pro minore extremitate terminum transcendentem instatur et error est: quia in secũda exponente secunde exponentis que est affirmatiua minor extremitas infinitatur et ideo arguitur a nõ distributo ad distributum: quare si minor extremitas distribueretur consequentia esset bona.

¶Posses querere circa hoc vtrũ ne distributio prouenitens a duplici tantum sit sufficiens ad consequentiam sillogisticam.

¶Ad hoc rẽspõdeo q̃ nõ q̃m iste premisse sunt inhabiles tm̃ ens est deus z tm̃ angelus z tm̃ angel⁹ sunt ens. posses tangere circa hec de sillogismis compositis ex talibus propositionibus solus homo solum asinum videt et similibus. Sed quia parua est difficultas ideo demitto: quia etiã simili modo applicabis ad iam dicta.

¶Circa ista possunt fieri sillia argumenta in propositionibus de secundo ordine non enim sequitur tantũ ens vel entia et tantum deus non sunt creatura z tantum ens vel entia est ens vel entia ergo tantum ens vel entia et deus non sunt creatura omnia alio simili modo applicabis: quare ne sim tediosus hec sufficiat dixisse de sillogismis exclusiuis compositis plura ingenioso z curioso lectori ob euitandum prolixitatem inferenda dimitto.

¶Sequitur secundus tractatus de secunde partis in quo de subsumptione in propositionibus exceptiuis declaratur.

POstq̃z visuz est de propositionibus exclusiuis ordinem prosimus obseruando dicẽdum esse de sillogismis ex propositionibus exceptis ppositis de q̃b⁹ z si nõ sit tãta difficultas sicut in p̃cedẽtib⁹ materia rñ est magis tediosa ppter multiplicitatẽ exponẽtiũ. Sz vt clare oia dicẽda itelligãtur p̃cedã eodem modo sicut in sillogismis exclusiuis primo nãq; de sillogismis ex propositionibus primi ordinis dicam z deinde dicã de sillogismis ex propositionibus secundi ordinis z post de tertij z demũ de q̃rti admisceãdo propositiones exclusiuas q̃ quasi ficiliores sillogismi componantur.

¶Pro declaratione eorum que primo capite tractãda sũt suppono modũ cõem exponẽdi q̃m ipsum insequar z q̃m vltima exponente huius omnis hõ preter fortẽ animal, nõ est ille terminus animal distribuatur i tertia expositiõe.

¶Pro declaratione modi subsumẽdi in huiusmodi propositionib⁹. Notandum est q̃ possumus subsumere sub termio a quo fit exceptio aut sub dictione extra capta aut sub predicato propositionis exceptiue z secundũ hoc ponam propositiones claras ad cognoscendum modũ subsumendi quarũ prima sit non licet subsumere sub termino a quo fit exceptio nisi in minore distribuatur vel in minore nõ teneatur pro pluribus q̃s in maiore vt nõ sequitur omne animal preter brutũ est homo z oẽ brutũ ẽ animal ergo omne brutũ preter brutũ est homo semper hic omnes supponunt congruitatẽ taliũ propositionũ omnis hõ preter asinum currit hõ preter fortẽ est animal ergo suppono q̃ si hoc non admitteret tunc capias hanc non omnis homo nõ preter fortem est animal que apta est et vtere equiualet. Dixi notãter in hac propositione nisi i minore distribuatur q̃m si minore distribuatur tunc cum nullus error committatur i premissis premisse erunt bene disposite z consequẽtia valebit vt sequitur bene oẽ alal preter homĩẽ currit z oẽ albuz ois hõ est ergo oẽ albũ preter holem currit. Similiter etiã dicit in proposito vt in minore nõ teneatur pro pluribus q̃s in maiore q̃m si i minore nõ teneat pro pluribus sed p pauciorib⁹ aut pro tot premisse quidẽ erũt bene disposite ad inferendũ vnã propositionem non exceptiuã non tamen ad inferendũz vnã propositionẽ exceptiuã primi ordinis. Sed bene vnã de quarto vltime premisse omnis homo preter fortem currit z omne album est hõ non fortes ẽ quis sint disposite ad inferendum hanc omne album currit non tamen ad inferendum hanc omne albũ preter fortem currit primum horuz patet quoniã ex maioris prima exponẽte z minore sequitur hec omne album currit.

¶Secũda pars clara est quoniã si fortes quiescat z omnes alij homines currant z sint omnia alba antecedẽs est verum z consequens falsum ex illis etiam premissis põt hec conclusio de quarto ordine inferri non omne albũ preter fortẽ non currit quoniã ex illis premissis sequitur prima exponens conclusionis et conclusio exponitur disiunctiue ergo sequitur ipsa cõclusio. ¶Et si queras qua re ex his premissis omnis hõ preter fortẽ currit z omne albũ ois homo ẽ potest inferri vna propositio de primo ordine z nõ ex his premissis omnis homo preter fortẽ currit z oẽ albũ ois hõ nõ fortes ẽ.

¶Rẽspondeo q̃ ex secundis premissis non põt sequi cõclusio exceptiua de ly preter affirmato q̃m talis conclusio exponitur copulatiue z secunda exponẽs nullo pacto potest inferri ex illis premissis nõ enim sequitur bene nec apparẽter omnis homo preter fortẽ currit z omne albũ omnis hõ non fortes ẽ ergo fortes est albũ. Sed ex premissis in qua mediũ pro quolibet suo supposito distribuitur licet bene inferre vnã exceptiuaz quia antecedens est formaliter impossibile quippe cum nõ possit verificari nisi dictione a qua fit exceptio habente solũ vnum suppositum.

¶Contra hãc propositionem sic argumentor iste premisse omnis homo preter fortem currit et omne album est homo possunt inferre hanc album non fortes currit: ergo maledictum est illas premissas esse indispositas consequẽtia est nota z antecedens probatur non põt dari antecedens verum z consequẽs falsum ergo inferunt illam.

¶Ad hanc replicã rẽspondeo negando antecedẽs z ad probationẽ iterũ nego añs imo dãtur ille premisse vere cõclusione illa existente falsa casu quo oẽs alij homines a forte curran: z fortes nõ currat: z fortes sit omne album.

¶Contra hanc solutionem sic ar

gumẽtor ex illis premissis sequitur hec non omne album preter sortem non currit ergo dicta nulla.

¶Ad hanc replicam respondeo concedendo consequentiã istam esse bonam omnis homo preter sortẽ currit et omne albũ est hõ ergo non omne albus preter sortem nõ currit ⁊ causa quare valet est quia maior formaliter infert conclusionem cuius tertia exponens maioris semper erit tertia conclusionis.

¶Unde pro regula habendũ est q̃ ex quibuscũq; premissis ex quib⁹ põt inferri vna cõclusio de primo ordine põt inferri vna de quarto ordine similr̃ quelibet pña in cuius cõclusione predicetur idẽ predicatũ qđ in premissa exceptiua ⁊ eadẽ pars extra capta ponat valebit dũ modo premisse aut p̃missa exceptiua sit de primo ordine ⁊ cõclusio de quarto ordine causa huius assignata est semper nã altera premissarũ infert conclusionem si velles omnes huiusmodi cõsequentias appellare sillogisticas appella mallẽ tñ ego dicere illas non esse sillogisticas.

¶Contra dicta arguitur iste premisse omne currens preter sortẽ est asinus ⁊ omnis homo preter platonem est currens possunt hanc inferre nõ omnis hõ preter platonẽ nõ est asin⁹ ⁊ tñ cõmittitur error q̃ in alijs p̃missis ergo p̃misse prius dicte sunt disposite ad inferendum vnã propositionem in qua nõ ponatur eadem pars extra capta antecedẽs probatur quoniã non potest dari instãtia.

¶Ad hanc replicam respondeo negãdo añs ⁊ ad probationẽ nego q̃ nõ possit instari imo in simili instatur sic dicendo omne currẽs preter sortẽ est albũ ⁊ ois hõ preter platonẽ est currens ergo non omnis hõ preter platonẽ non est albũ si casus sit q̃ sint solũ sortes: et plato inter hoies ⁊ sortes currat: ⁊ non sit albus: plato vero non currat: sed sit albus: sed sint vltra hoc multa alia currẽtia q̃ oia sint alba ita q̃ nullũ currẽs aliud a sorte sit alio colore q̃ albedine colorat̃. ¶Ex his premissis ergo non põt inferri aliqua conclusio de quarto ordine nisi in illa ponatur eadẽ dictio extra capta que in maiore bene nãq; hec conclusio infertur non omnis homo nõ plato preter sortem non est album capio secundam negationem infinitanter.

¶Ex dictis sequit q̃ ex his premissis omnis homo preter sortẽ currit ⁊ omne risibile preter platonem est homo non sortes non sequitur hec omne risibile preter platonem currit Sed bene sequitur prima exponens correlarium hoc probabitur in primo argumento.

¶Secunda propositio subsumendo sub dictione extra capta valet consequẽtia inferendo vnã in qua dictio a qua fit exceptio predicatur de minore extremitate aut vnã de quarto ordine aut vnã de primo in barbari vltimũ istorum probat quoniam bene sequit omne asinal preter hoiem currit ⁊ sortes est hõ ergo animal preter sortẽ currit secũdũ probat quoniã ex illis premissis licet inferre hãc non oẽ animal preter sortẽ nõ currit tñ nãq; sequit ex cõclusione illa que erat premissis dictis in barbari sequebat primo probatur q̃m ex premissis dictis sequit hec conclusio sortes: est animal q̃ ipsa sequitur ex secunda exponente maioris ⁊ minore sed talis consequẽtia nõ videtur esse sillogistica. Inquires forsasse circa hec quare ex his p̃missis omne asinal preter hominẽ est brutus ⁊ sortes est homo valet hec inferri in barbari animal preter sortem est brutũ ⁊ non hec oẽ animal preter sortẽ est brutum non enim videtur q̃ committatur aliquis error in una quin ille idem committatur in alia.

¶Ad hoc respõdeo q̃ committitur idẽ error; qui in hac consequentia sortes non hõ est brutus ⁊ sortes est hõ ergo sortes non; sortes est brutũ ⁊ qz error in hac consequẽtia assignatus est capite vltimo tertij tractatus ideo nõ repeto ⁊ sicut dicemus ibi q̃ ex illis p̃missis potest hec conclusio inferri nõ sortes est brutũ eodem modo dicendum est hic q̃ ex premissis ⁊ te assumptis non potest hec cõclusio inferri omne animal preter sortem est brutum quoniam prima exponens non p̃t inferri ex illis premissis sed bene potest hec inferri animal preter sortem est brutum quoniam vltima exponens sequitur ex vltima maioris ⁊ secunda exponente ex secunda maiore ⁊ minore in barbari sicut ex parte illarũ exponentiũ non cõmittitur error ⁊ prima exponens conclusionis sequit ex prima exponente maioris ⁊ minore per regulã tertiam positam capite vltimo tertij tractatus prime partis.

¶Contra hanc propositionẽ arguitur non sequit̃ omne animal preter hominẽ est brutus ⁊ animal est hõ ergo animal preter animal est brutum ⁊ tamen arguitur per regulam ergo regula nulla minor patet ex dictis.

¶Ad hanc replicã respondeo negãdo minorẽ arguit̃ nãq; a nõ distributo ad distributũ ex pte illi⁹ termini alal.

¶Contra hoc arguitur ille premisse sunt disposite ad inferendum conclusionem de primo ordine ⁊ nullã inferunt nisi illã ergo inferunt illam.

¶Ad hoc respondeo q̃ supposita aptitudine consequẽtis sequitur illa eadẽ suppositio q̃ dictio extra capta in consequente supponat determinate.

¶Tertia propositio subsumẽdo sub predicato opz q̃ predicatum cõplete distribuat qz talis distributio nõ est sufficiens ad sillogisandũ eo q̃ nõ est completa ppter qđ nõ sequitur albũ est sortes ⁊ omnis hõ preter sortẽ ẽ albũ ergo ois hõ preter sortẽ est sortes nec sequit hec homo nõ sortes ẽ sortes. Sed si hãc accepisses pro maiore oẽ albũ est sortes cui ista minore omnis hõ preter sortem est albus sequitur hec conclusio omnis homo preter sortez est sortes similiter sequitur quelibet exponens eius.

¶Contra hanc propositionẽ argumentor; nõ sequit̃ oẽ album est sortes ⁊ omne asinal quod est animal preter sortem erit albũ ergo omne animal quod ẽ animal preter sortẽ est sortes ⁊ tñ arguitur per dicta in tertia propositione ergo tertia propositio ẽ falsa p̃ña est nota ⁊ probatur antecedens qñ casu quo sortes nũc sit omne albũ ⁊ post hoc non erit album sed cetera omnia animãtia erũt alba antecedens est verum ⁊ cõsequens falsum.

¶Ad hoc argumentum respondetur cõcessa maiore negando minorez quia propositio intelligit̃ semper dummodo nõ cõmittatur aliquis alius error modo in hac consequentia committitur tertius error intrinsecus medium nãq; pro pluribus vbi nõ distribuitur cõplete vez in pña exponente minoris ex qua cũ maiore denotatur inferri prima exponens cõclusionis accipit̃ q̃ in maiore in qua mediũ distribuit̃. Ex quo facile p̃z ex illis p̃missis nõ sequi hãc nõ omne animal preter sortem non est sortes.

¶Circa hanc tertiam propositionez de bes adhuc videre q̃ non arguatur a nõ distributo ad distributum quia sepe id cõtingit in huiusmodi sillogismis vt nõ sequitur ois homo ẽ animal ⁊ omne animal preter brutum est homo ergo omne animal preter brutum est animal.

¶Istis igitur propositionib⁹ notatis arguit̃ primo cõtra primã si dicta essent vera sequeretur hãc cõsequentiã esse bonã omnis homo preter sortez est currens ⁊ omne rationale preter sortem est homo non sortes ergo omne rationale preter sortem currit sed hoc est falsum ergo consequentie sillogistice non valẽt in propositionibus exceptinis sequela videtur nota ⁊ minor probatur quoniã in simili non sequitur omne currẽs preter sortem est album ⁊ omne album preter platonẽ est currens non sortes: ergo omne album preter platonem est albus casu nãq; quo sortes ⁊ cicero sint omnia currẽtia ⁊ plato ⁊ cicero omnia alba antecedens est verum ⁊ consequẽs falsum. Si dixeris forte q̃ p̃misse sunt ihabiles.

¶Cõtra hoc arguitur primo nõ potest dari aliquis error ergo premisse sunt bene disposite preterea ex illis licet inferri p̃mam exponentem conclusionis ergo premisse sunt bene disposite.

¶Ad hoc argumentum respondeo negando sequelã immo probatum est consequentiam non valere ⁊ si queras errorem respondeo q̃ committitur in illis premissis primus error extrinsecus quoniã virtualiter arguit̃ a non distributo ad distributũ ex parte maioris extremitatis q̃ in vltima exponẽte pclusione distribuit̃ ⁊ in premissis non distribuitur in aliqua exponente aut exponẽtibus ex quibus talis cõclusio denotat̃

inferri hoc sic declarat quoniã ista propositio plato non est albus que est vltima exponens conclusionis manifestuz est q̃ non sequitur nec denotatur sequi ex vltima exponente maioris in qua ille terminus albũ distribuitur quoniaz ex illa exponente ꝛ minore nõ possunt due premisse bene disponi vt patet sed solũ illa propositio plato non est albus denotatur sequi ex prima exponente maioris ꝛ vltima minoris que sunt bene disposite optime nãq̃ sunt iste premisse disposite omne currẽs nõ sortes est albũ ꝛ plato nõ est currens nõ sortes ad inferendum vnam sine distributione maioris extremitatis non tamen ad inferendũ vnam distributionem vt optime ex illis p̃missis sequitur hec in papesmo album non est sortes non tamen hec sortes nõ est album ꝛ sic patet quomodo oportet aspicere ad errorem qui cõmittitur ex parte prime exponentis maioris ꝛ vltime minoris ad concludendum vltimã exponentem exceptiue subsumẽdo eo modo quo nunc subsumimus ꝛ ad concludendum primam ad errorem qui committitur in duabus primis exponentibus premissarum ꝛ ad concludendum secũdam ad errorem qui cõmittitur ex parte secũde exponentis minoris. Et ex hoc patet hãc consequentiam valere omne currẽs preter sortem quilibet homo est ꝛ omne album preter platonem est currens nõ sortes ergo omne album preter platonem quilibet hõ est. Sequitur preterea hanc consequentiam nõ valere cuiuslibet hominis quilibet asinus preter brunellum leonis quilibet asinus ẽ ꝛ cuiuslibet angeli quilibet asinus preter fauellum hominis asinus non brunellus est ergo cuiuslibet angeli quilibet asinus p̃ter fauellũ cuiuslibet leõis asin⁹ ẽ facilis ẽ instãtia.

¶ Secundo principaliter arguitur nõ sequit tm̃ albũ est asinus ꝛ omne animal preter hoiez est albũ ergo oẽ animal preter hoiem est asinus ꝛ tñ argui per tertiã propositionẽ ergo tertia ꝓpositio est falsa cõsequẽtia est nota ꝛ maior probat qm̃ si solũ bruta sint alba antecedens est verum ꝛ consequẽs falsum.

¶ Si forte diceris q̃ ex illis premissis sequit hec conclusio aial non hõ est asin⁹.

¶ Contra hoc sic arguitur in simili non sequitur tantum album est lapis ꝛ omne animal preter hominem est album ergo animal non est hõ ẽ lapis.

¶ Ad secundum argumentũ respondeo concessa maiore negãdo minorem ꝛ ratio est qz arguitur ex particularibus. mediũ nãq̃ nõ distribuitur in prima exponente minoris ex qua cum maiore denotatur sequi illa conclusio vera est q̃ ex illis premissis potest sequi vna de quarto ordine quia talis cõclusio potest inferri ex minore.

¶ Contra hãc solutionem sic argumẽtor: sequeret tũc hanc cõsequentiã valere tm̃ oẽ albũ est asinus ꝛ omne animal preter hominem est album ergo animal preter hoiem ẽ asinus. Sed hoc videtur falsuz ergo solutio nulla. Sive dicas q̃ consequentia est bona.

¶ Contra hanc solutionem sic argumẽtor: sequeret tũcq̃ hec ꝓia deberet valere tm̃ omne albũ ꝛ omne nigrũ sunt animalia ꝛ oia portantia lapides preter asinos sunt albũ ꝛ nigrũ ergo oia portantia lapidem preter asinos sunt animalia excludendo in maiore a prima partem hoc est falsum ergo solutio nulla consequentia est nota ꝛ probatur minor quia sequela notissima est quoniam si sit tantum vnus homo qui sit omne album et sint tantum duo asini quorum sint omnia nigra ꝛ portet homo cum vno asino vnus lapidem ꝛ cum altero asino alium lapidem ꝛ duo asini portent etiam vnũ aliũ lapidem ꝛ non sint plura portantia lapidem antecedẽs est verum ꝛ ꝓia falsum.

¶ Ad

¶ Ad replicam factam contra solutionẽ scõi argumẽti. Respondeo sicut responsum est vsq̃ ad replicã ad quã respondeo negando sequelã et dico q̃ non est simile de hac ꝛ de alia cõsequentia: qz in consequentia prime replice vltima exponens conclusionis sequitur ex vltima exponente maioris ꝛ vltima minoris qm̃ bene sequitur nullum non omne album est asinus et nullus homo est albũ: ergo nullus homo est asinus ꝛ secunda exponens conclusionis consequentie replice non sequitur ex vltima exponente maioris ꝛ vltima minoris: qm̃ ex supposito in maiore fit exclusio a parte ꝛ ideo totum subiectum non infinitatur in scõa exponente nec etiã illa vltima exponens conclusionis potest inferri ex aliquib⁹ alijs exponentibus premissarum quare sequitur q̃ non inferꝛ ex dictis premissis conclusio ibi illata et error est q̃ arguitur a non distributo ad distributum ex parte maioris extremitatis que non distribuitur in aliqua exponente que nata sit inferre exponentẽ conclusionis in qua talis terminus distribuit: vnde si in prima exponente maioris maior extremitas distribuereꝛ ꝓsequentis illa esset bona.

¶ Ex his sequitur nullam istarũ consequentiarũ valere tantũ cuiuslibet hois quilibet asinus currit ꝛ omnis asinus preter brunellũ est hominis asinus; ergo omnis asinus preter brunellũ currit tantũ omne album ꝛ omne nigrũ homo: omnis asinus sunt ꝛ omnia portantia lapidem preter asinos sunt album et nigrum: ergo omnia portantia lapidem preter asinos homo ꝛ omnis asinus sunt. Declaracio declarat; quoniã facile casu si eas pas ꝓ maiore extremitate hunc terminum binarius animaliũ ꝛ materia insta vnde prima probatur: quoniã casu quo nihil aliud ab homine possideat asinũ. Sed omnes asini currant ꝛ sortes sit qui liber homo et quilibet asinũ preter brunellũ possideat antecedẽs est verũ ꝛ consequens falsum. Multas consequentias huiusmodi similes posses hic addere q̃ non differunt a predictis nisi per additionẽ vniuersalis. Sed qz ex dictis facile possunt cognosci bonitates ꝛ malitie taliũ ideo eas pretermitto quo ꝛ deuenio ad scõm caput.

¶ Primo ante omnia dubitatur vtrũ due propositiones exceptiue secũdi ordinis sint disposite in quacunq̃ figura hoc est an ne iste oẽ aial preter hoiem nõ est rationale ꝛ omne animal preter hoiem non est rationale sint disposite in scõa figura ꝛ in tertia et an ne possent dari alique premisse huiusmodi disposite in prima. Et videtur primo q̃ non qm̃ iste premisse assumpte si aliquã deberent inferre in tertia figura maxime hanc rõnale nõ est rõnale. Sed hoc nõ qm̃ antecedẽs est verũ et cõsequens falsum. Similiter si aliquã possent inferre in scõa figura maxime hanc omne aial preter hoiem omne aial preter hoiem non est. Sed non inferunt illã vt ꝓbatur ergo nullã. ¶ In oppositum arguit qm̃ ille premisse inferũt hãc ꝓpositionẽ in tertia rõnale est rõnale.

¶ Ad hoc dubium respondeo breuiter illas duas premissas scõi ordinis ibi assumptas esse bene disp̃ositas in tertia figura qm̃ hanc inferũt rõnale est rationale: vt ptz qm̃ illa sequitur ex vltima exponẽte maioris ꝛ minoris. Sed in scõa figura videtur qõ nulla cõclusio possit sequi sillogistice saltẽ non eam potest inferri conclusio in qua predicetur vna extremitas de alia verũ est q̃ potest hec inferri ex illis premissis nullus homo est animal non homo: qz sequit̃ ex prima maioris ꝛ vltima minoris sole nãq̃ in scõa figura prime exponentes illarũ premissarum cum vltimis sunt disposite. Si queras vtrũ ne ex illis p̃missis possit in secũda figura hec sequi aial est aial. Rñdeo q̃ non quoniã in simili instatur sic capiẽdo omne albũ preter hoiem non est aial ꝛ omne nigrũ preter asinum non est aial ergo nigrum est album casu quo sint soli homines albi et omnes asini et soli sint nigri.

¶ Dico iam ad aliam partem dubij has premissas omne aial preter hominem non est rationale et oẽ animal preter hominẽ non est animal nõ homo posse inferre hanc nullus hõ est rõnale qm̃ ipsa sequit̃ ex prima exponente maioris ꝛ vltima minoris. Sed non sequit̃ ex illis premissis hec oẽ aial preter hoiem non est rationale: qz prima exponẽs non potest ex illis premissis inferri nec tertia

et dabitur antecedēs verū ⁊ ꝓsequēs falsum in simili sic capiēdo oīe animal preter brutū non est brutū ⁊ oīe aial preter hoiem non est aial nō brutū: ergo omne animal preter hoiem non est brutū nec ex illis premissis sequit hec non oīe animal preter hoiem non est brutum.

¶Jam dicendū est de modo subsumendi sub terminis positis in propositione exceptiua secundi ordinis et pro huius difficultatis declaratiōe pono alias ꝓpositiones quarū prima est licet subsumere sub termino a quo fit exceptio inferendo ꝓpositionē que nō sit exceptiua scōi ordinis. Sed nō licet subsumere quomodocūq; mediū accipiat minoze extremitate nō distributa inferēdo propositionē exceptiuā scōi ordinis. Prima pars probatur: qm̄ bene sequit oīe animal preter hominē non est rationale aliquod risibile oīe animal est: ergo aliquod risibile nō est rationale si sumeret hec pro minore aliquod risibile est aial non homo valebit hec inferri aliquod risibile non est rationale: q; tollitur quartus error intrinsecus.

¶Secunda pars probatur qm̄ si aliqua videret maxime hec omne album preter hominē nō est aial ⁊ aliqō animal omne albū est: ergo aliquod aial preter hominē non est aial. Sed hec non valet quoniā casu quo solus sit vnus homo cū brutis qui sit omne albū; antecedens est verum ⁊ ꝓsequens falsum.

¶Ex quo patet hanc consequentiam (quam multi concedūt) non valere oīe animal preter hominē non est aial ⁊ oīis homo est substātia: ergo substantia preter hominē non est animal. ¶Posui notanter minorē extremitatē non distributam: qm̄ si distribuat aut singulariter supponat bene licet inferre vnā de secundo ordine: vt bene sequit oīe aial preter hominē non est substantia ⁊ oīe corpus oīe aial est ergo oīe corpus preter hominē non est substantia.

¶Secunda propositio non licet subsumere sub dictione extra capta nisi tam medium q̄ minor extremitas in minore distribuatur complete intelligo interendo propositionem negatiuā: vt non sequitur omne animal preter hominem non est homo ⁊ sortes est aial ergo omne animal preter sortem nō est homo nec valet inferri ex illis premissis hec aial non est sortes: non est homo quoniā casu quo sint soli homines inter animalia antecedens est verum ⁊ consequens falsum verum est q̄ ex illis premissis sequitur hec non omne animal preter sortem est aial quoniam ex vltima exponente maioris ⁊ minore sequitur vltima conclusionis.

¶Dicitur nisi medium ⁊ minor extremitas distribuantur complete quoniā bene sequitur omne animal preter hominē non est rationale ⁊ omne risibile omnis homo est ergo omne animal preter risibile nō est rationale similiter bene valeret consequentia si supponeret singulariter minor extremitas ⁊c. Causa quare illa consequentie valent est quia medium nō potest habere nisi vnicum suppositū si minor sit vera ⁊ pro eodem debēt supponere medium ⁊ minor extremitas.

¶Tertia propositio sub predicato licet bene subsumere non committendo errorez vt optime sequitur omne animal preter hominem nō est homo ⁊ omne rationale est hō: ergo omne rationale non omne animal preter hominē est. ¶Sed queres vtrum sequatur hec ex illis premissis omne animal preter hominem nō est rationale. ¶Respondeo q̄ nō quoniā vltima exponens non potest inferri ex illis premissis quia si deberet inferri haberi inferri ex vltima maioris ⁊ minore. Sed nec in illa exponēte nec in minore distribuitur mediuz igitur in premissis seu exponentibus ex quibus conclusio illa inferri denotatur arguitur ex particularibus ex quo patet q̄ si medium distribueretur complete in minore consequentia esset bona vt optime sequitur omne animal preter hominem non est rationale omne rationale omne rationale est ergo omne animal preter hominem non est rationale.

¶Ex his facile est videre quod conclusio sequatur hec ꝓmissis omnis homo est animal ⁊ omne animal preter hominem nō est homo quia bene sequitur hec omne animal non homo aial nō est non tamen sequitur aliqua in qua distribuatur ille terminus animal.

¶Circa has propositiones potest querere que cōclusio sequitur ex his premissis omne animal preter hominez non est rationale ⁊ omne albū preter hominem est animal non homo.

¶Ad hanc questionem respōdeo q̄ bene sequitur ex illis premissis hec omne album non homo non est rationale similiter ⁊ hec omne animal nō preter hominem est rationale. Sed non sequit hec omne album preter hominē nō est rationale qm̄ vltima exponens non potest ex illis ꝓmissis inferri qm̄ in simili sic instatur omne album preter hominē non est rationale ⁊ omne brutum preter asinum est albuz nō homo ergo omne brutū preter asinum nō est rationale casu quo oia animalia preter asinos sint alba.

¶Posses dubitare circa primam propositionem quare ista cōsequētia valet omne animal preter hominem nō est rationale ⁊ omne albuz omne aial est ergo album preter hominē nō est aial ⁊ hec nihil valet omne animal preter hominē non est rationale ⁊ omne album oē animal non homo est ergo omne album preter hominem non est animal.

¶Ad hoc respondeo q̄ consequētia prima valet quia quelibet exponens conclusionis sequitur ex exponentibus maioris cum minore ⁊ secūda non valet propterea quia secunda exponens cōclusionis nō potest inferre ex illis premissis quoniā si ex aliquib⁹ deberet inferri maxime ex secūda maioris ⁊ exminore. Sed in illis committitur tertius error intrinsecus sed hoc vt dictum est non cōtingit in prima consequentia quoniam secunda exponens maioris prime consequentie minor: sunt bene disposite.

¶Dubitabis adhuc vtrum ex propositionibus quarum altera sit de secundo ordine posset sequi conclusio de quarto. ¶Respondeo q̄ nō nisi altera premissarum fuerit negatiua ⁊ causa huius est quia semper cum talibus premissis se cōportatur propositio de secundo ordine illi de quarto contradicens.

¶Pro modo subsumendi in propositionibus de tertio ordine pono propositiones quaruz prima sit subdictione aqua fit exceptio valet consequentia dūmodo nō cōmittatur error vt formaliter sequitur omne animal non preter hominem currit ⁊ oīe rudibile omne animal est ergo oīe risibile preter hoiem currit.

¶Queres circa hec quare ex his premissis omne animal non preter hoiez currit ⁊ omne risibile omne animal non homo est sequitur hec cōclusio omne rudibile non currit. ¶Respondeo q̄ non sequitur hec conclusio propterea quia deficit quedam regula sepissime allegata videlicet si in aliqua consequentia aliqua premissa exponatur distinctiue oportet conclusionem sequi ex altera premissa et qualibet exponēte talis premisse que disiunctiue exponitur modo notū est q̄ hec conclusio omne rudibile non currit non potest inferri ex minore ⁊ secunda exponente minoris nec ex minore et vltima maioris.

¶Contra hanc propositionez sic argumento: si hec esset vera sequeretur hanc consequentiā nō debere valere omne animal non preter hominem est albū et corpus est animal ergo corpus nō preter hominem est album. Sed hoc est falsum ergo ꝓpositio falsa sequela nota est qm̄ ⁊ error clarus est ⁊ instātia etiam datur casu quo soli homines sint animalia qui non sint albi ⁊ reliqua omnia corpora sint alba. Sed minor ꝓbatur quoniaz eadem ratione hec consequentia non deberet valere in qua simili modo argumēmur omne animal non preter hominē est albuz ⁊ omne corpus est animal ergo omne corpus non preter hominez est album. Sed hec bene valet ergo et alia bene valebit.

¶Ad hoc argumentū respondeo primam consequentiam non valere tum quia medium magis restricte in negatiua q̄ in affirmatiua tenetur tuz quia arguitur a non restricto ad restrictū ex parte minoris extremitatis ⁊ hoc virtualiter negatiue ⁊ sine distributiōe. ¶Sed secūda consequentia bene valet quoniam distribuitur minor extremitas et quelibet exponens conclusionis sequitur ex premissis hoc autem non cōtingit in prima.

¶Secūda propositio sub dictione extra capta nō licet subsumere in propositionibus reduplicatiuis nisi distribuatur pars extra capta ⁊ minor extremitas probatur quoniam non sequitur omne animal non preter hominem est album ⁊ sortes est homo ergo omne animal non preter sortem est album ⁊ dabitur antecedens est verum ⁊ consequens falsuz facillimo casu dicē notanter nisi distribuatur medium in minore quoniā bene sequitur omne animal non preter hominem est album ⁊ omne risibile ois homo est ergo omne animal non preter risibile est album aduerte q̄ hec consequentia non valet nō omne animal preter hominem est currens ⁊ omne albuz omnis homo est ergo album non preter hominem est currens ⁊ ratio est quia arguendo ex opposito ad oppositū dictuz est consequentiam non valere.

¶Tertia propositio sub predicato licet subsumere non committēdo aliquem errorē vt bene sequitur omne animal non preter hominem est album et omne albū omne animal est ergo omne animal non preter hominez est animal. ¶Dicitur notanter dummodo non cōmittatur aliquis error quia per illud denotatur q̄ mediuz in minore ⁊ maior extremitas debeat distribui qz aliter cōsequentia non valet ⁊ cōmittitur error vt patet ex dictis de subsumptione in propositionibus primi ordinis hec omnia clarissime possunt haberi ex dictis i propositionibus de tertio ordine qz iste propositiones contradicunt illis.

¶Sed iam pro subsumptione in propositionib⁹ de quarto ordine sit prima propositio ex duabus de quarto ordine non sequitur aliqua conclusio quoniaz arguitur ex negatiuis quelibet nā q̄ propositio de quarto ordine infertur ab vna negatiua. Ex quo pt⁹ q̄ ex ipsis cum propositione negatiua non sequitur conclusio vlla.

¶Secūda propositio ex vna propositione affirmatiua p̄ maiore ⁊ minore huius ordinis non valet inferri vna de quarto ordine ⁊ ex consequenti nec cuiuscunq̄ alterius modi. ¶Et hoc nisi maior extremitas distribuatur hec propositio probatur quia non sequitur ois homo est album ⁊ nō omne animal preter brunellū non est hō ergo non oē animal preter brunellū non est album. Et si queras errorē. Respondeo q̄ arguitura non distributo ad distributum ex parte maioris extremitatis que in cōclusione distribuitur.

¶Et si dicas in prima exponēte maior extremitas nō distribuitur ⁊ hoc sufficit cum conclusio exponatur disiunctiue. Ad hoc respondeo q̄ cū⁹ is ly animal non distribuatur in prima hoc non sufficit postq̄ illa prima exponens non infertur ex maiore ⁊ vltima exponente minoris. Sed vltima exponens conclusionis i qua maior extremitas distribuitur denotatur sequi ex maiore in qua ly album non distribuitur ⁊ vltima exponente minoris quare sequitur clare ibi argumentari a non distributo ad distributuz. Dico igitur q̄ ex talibus premissis licebit inferri vnuz de quarto ordine in qua ille terminus album in nulla exponentium distribuatur nec committatur alter error ⁊ erit hec. a. albuz non oē animal preter hominem non est. Idem dices de his premissis omne animal preter hominem est currens ⁊ non omne animal preter equum non est animal non homo. Sed si hanc assumpsisses pro minore non omne album preter equum non est homo premisse essent indisposite. Caueas subsumendo sub huiusmodi propositionibus ne medium minus ample in propositione de quarto ordine teneatur cū⁹ in altera premissa quia cuius minor sit negatiua defectiua est manifestus ⁊ per consequens premisse tales erūt indisposite vt iste omnis homo omne animal erit ⁊ non oē animal preter brunellum non erit homo per hec ex iā dictis de modo subsumendi in propositionib⁹ de secundo ordine pater dare quomodo oportet subsumere i huiusmodi propositionib⁹ sub dictione a qua fit exceptio.

¶Sed cōtra iam dicta arguitur non sequitur non tantum homo est album ⁊ omne animal preter brutum est homo ergo omne animal preter brutum non est album: ⁊ tamen arguitur in celarent: ergo celarent non est consequentia formalis. consequentia est nota ⁊ minor probatur quoniam casu quo nulla bruta sint alba: sed reliqua omnia corpora sint alba. antecedens est verum et consequēs falsum.

¶Si forte dicas q̄ non infertur illa conclusio qz exponit copulatiue ⁊ vltima exponens non sequitur ex illis premissis.

¶Contra hanc solutionem arguitur sequitur saltem ex illis premissis hec non omne animal preter brutum est album: sed hoc est falsum quoniam in eodem casu antecedens est verum ⁊ consequens falsum: ergo nulla cōclusio sequitur ex his premissis.

¶Et confirmatur non sequit omne animal preter brutū b a ⁊ omnis medietas materie est ⁊ omne brutum: omne brutus est: ergo omne animal preter brutum a a ⁊ ois medietas materie est: ⁊ tamen arguitur in secunda figura non cōmittendo aliquē errorem: ergo dicta nulla probatur maior quoniam si ly a conpertatur cum hoc disiūcto medietas animalia vel homo ⁊ sit sortes omnis homo cōmunicent in materia cum brutis illa materia sit omnis materia. antecedens est verum et consequens falsum et suppono q̄ huiusmodi propositiones immediate exponantur.

¶Ad argumentum respondeo si cure responsum est vsq̄ ad replicā ad quā respondeo negando q̄ illa conclusio sequitur quia in casu posito ista tur: ⁊ error est quia conclusio disiunctiue exponitur et nulla exponens illius cōclusionis sequitur ex illis premissis de vltima notuz est quoniam est affirmatiua ⁊ q̄ secunda sequatur non est apparentia ⁊ ex parte prime arguitur a nō distributo ad distributum relinquitur ergo q̄ nulla conclusio sequitur: et si queras vtrū sequatur hec non omne animal preter brutuz non est album respondeo q̄ non quoniam casu quo omnia bruta et omnes parietes sint alba ⁊ nulli homines sint albi. antecedēs est verum ⁊ consequens falsum. ¶Et si q̄ aliquis arguat ex illis premissis aliqua conclusio exceptiua: respondeo q̄ nulla sequitur que non sit exclusiua: sed bona sequitur propositio in qua ponitur signū exclusiuum et exceptiuum hec videlicet non tantum omne animal preter brutuz est album.

¶Aduerte etiam q̄ ex premissis positis in argumento sequitur hec conclusio omne animal non brutum currens non est. ¶In confirmatione tangitur difficultas similis cuidam q̄ tangebatur in exclusiuis videlicet vtrum ne liceat argumentari a confusa ad determinatam ex parte primarum exponentiuz arguendo etiam a determinata ad confusam: sed quia eodē modo hanc difficultatem applicabis ppositio sicut in exclusiuis feciſti qz fere est eadē difficultas et etiam hec difficultas visa est in exponibilibus ideo pro presenti supersedeo sed solum respondeo ad formam confirmationis q̄ non valet consequentia ibi. formata: quia arguitur a cōfusa ad determinatam respectu vltimarum exponentiū ⁊ ideo hec sufficiat dixisse de sillogismis compositis ex propositiōib⁹ exceptiuis.

¶Sequitur tertius ⁊ vltimus tractatus in qua de subsumptiōe sub terminis positis in propositiōib⁹ reduplicatiuis agitur.

¶Estat iā demum sermonez breuissime facere ō modo subsumēdi in propositionibus reduplicatiuis. pro cuius declaratiōe ponam proposiones deseruientes sillogismis ex quinq̄ ordinis propositionibus conflatis quaruz prima sit subsumendo sub termino post quem sequitur reduplicatiua dictio semper videlicz consequentia non committendo errorez in concludendo: vt formaliter ⁊ sillogistice sequitur omnis homo inquantum rationale est risibile ⁊ omne currens est homo: ergo omne currens inquantum rationale est risibile. sic igitur subsumendo licet vniuersaliter inferre vnam conclusionem eiusdem ordinis cum maiore vt

formaliter sequitur omnis homo inquã tum rationale nõ est risibile ꝛ oẽ currẽs est homo: ergo omne currens inquantũ rationale non est risibile.

¶ Secunda propositio ex duab⁹ premissis in quibus fit subsumptio sub termino sequente dictionem reduplicativam non licet inferre vnam propositionem reduplicativaz eiusdem ordinis cum premissis ista propositio sic probat: quoniam virtualiter sic subsumẽdo subsumitur sub termino posito in conditionali hoc etiam facilius sic probatur quoniam non sequitur omnis homo inquãtum rationale est risibile ꝛ omne album omne rationale est: ergo ois homo inq̃tum album est risibile. similiter ex istis premissis null⁹ homo est asinus omnis homo inquantum rationale non est asinus non licet inferre vnam conclusionẽ. Similiter nec ex istis omne albũ est animal omnis homo inquantum lapis non est animal non licet inferre vnam de secundo ordine: sed bene vnã de tertio hic videlicet non omnis homo inquantum rationale est album.

¶ Circa istas propositiones quere quare ista ꝯsequentia non valet omnis homo est currens ꝛ omnis homo inquantum rationale est homo ergo omnis homo inquantum rationale est currens.

¶ Ad hoc respondeo q̃ illa consequentis non valet quia vltima exponens conclusionis que est cõditionalis non potest sequi ex illis premissis sed bene sequeretur illa conclusio si caperetur in sensu reduplicato ꝛ per hãc propositiones facile poteris dissoluere oẽs difficultates que circa sillogismos compositos ex ꝓpositionib⁹ reduplicativis possunt contingere ꝛ sic hec sufficiat dicta de propositionibus reduplicativis ꝛc consequenti de hac secunda parte.

¶ Finis Laus Deo.

Registrum.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q.R.

Omnes sunt quaterniones: preter. R. qui est duernio.

¶ Explicit opus Syllogismoꝝ magistri Ferdinãdi de Enzinas hispani vallis olectanei: impressuꝝ Lugõ. per Antonium du Ry. Anno domini millesimo quingentesimo vigesimo octauo die vero quarta mensis Maij.

PAX
HIER